

*Ostatnia aktualizacja dokonana Uchwałą nr 13/660/24
Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 27 marca 2024 r.*

Rzeczpospolita
Polska

Województwo
Kujawsko-Pomorskie

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

www.rpo.kujawsko-pomorskie.pl

Mój region w Europie

SZCZEGÓŁOWY OPIS OSI PRIORYTETOWYCH

REGIONALNEGO PROGRAMU OPERACYJNEGO WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO NA LATA 2014-2020

27 marca 2024 r.

Spis treści

I. Ogólny opis Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 oraz głównych warunków realizacji.....	7
II. Opis poszczególnych osi priorytetowych PO oraz poszczególnych działań/poddziałań	13
OŚ PRIORYTETOWA 1 WZMOCNIENIE INNOWACYJNOŚCI I KONKURENCYJNOŚCI GOSPODARKI REGIONU	13
Działanie 1.1 Publiczna infrastruktura na rzecz badań i innowacji	14
Działanie 1.2 Promowanie inwestycji przedsiębiorstw w badania i innowacje	19
Poddziałanie 1.2.1 Wsparcie procesów badawczo-rozwojowych.....	19
Działanie 1.3 Wsparcie przedsiębiorczości akademickiej.....	26
Poddziałanie 1.3.1 Wsparcie procesów badawczo-rozwojowych w przedsiębiorstwach akademickich....	26
Poddziałanie 1.3.2 Wsparcie przedsiębiorstw akademickich poprzez instrumenty kapitałowe	33
Działanie 1.4 Wsparcie rozwoju przedsiębiorczości.....	37
Poddziałanie 1.4.1 Wsparcie rozwoju mikroprzedsiębiorstw	37
Poddziałanie 1.4.2 Wsparcie MŚP poprzez instytucje otoczenia biznesu	41
Poddziałanie 1.4.3 Rozwój infrastruktury na rzecz rozwoju gospodarczego	48
Działanie 1.5 Opracowywanie i wdrażanie nowych modeli biznesowych dla MŚP	54
Poddziałanie 1.5.1 Pożyczki dla MŚP na nowe modele biznesowe.....	54
Poddziałanie 1.5.2 Promocja gospodarcza regionu	58
Poddziałanie 1.5.3 Wsparcie procesu umiędzynarodowienia przedsiębiorstw.....	64
Działanie 1.6 Wspieranie tworzenia i rozszerzania zaawansowanych zdolności w zakresie rozwoju produktów i usług.....	69
Poddziałanie 1.6.1 Instrumenty finansowe dla innowacyjnych MŚP	69
Poddziałanie 1.6.2 Dotacje dla innowacyjnych MŚP	75
OŚ PRIORYTETOWA 2 CYFROWY REGION	81
Działanie 2.1 Wysoka dostępność i jakość e-usług publicznych.....	81
Działanie 2.2 Cyfrowa dostępność i użyteczność informacji sektora publicznego oraz zasobów nauki, kultury i dziedzictwa regionalnego.....	89
OŚ PRIORYTETOWA 3 EFEKTYWNOŚĆ ENERGETYCZNA I GOSPODARKA NISKOEMISYJNA W REGIONIE	95
Działanie 3.1 Wspieranie wytwarzania i dystrybucji energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych ...	96

Działanie 3.2 Efektywność energetyczna w przedsiębiorstwach	104
Działanie 3.3 Efektywność energetyczna w sektorze publicznym i mieszkaniowym	110
Działanie 3.4 Zrównoważona mobilność miejska i promowanie strategii niskoemisyjnych.....	117
Działanie 3.5 Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna w ramach ZIT	124
Poddziałanie 3.5.1 Efektywność energetyczna w sektorze publicznym i mieszkaniowym w ramach ZIT	124
Poddziałanie 3.5.2 Zrównoważona mobilność miejska i promowanie strategii niskoemisyjnych w ramach ZIT	131
OŚ PRIORYTETOWA 4 REGION PRZYJAZNY ŚRODOWISKU	139
Działanie 4.1 Przeciwdziałanie zagrożeniom	140
Poddziałanie 4.1.1 Poprawa ochrony przeciwpowodziowej i przeciwdziałanie suszy	140
Poddziałanie 4.1.2 Wzmocnienie systemów ratownictwa chemiczno-ekologicznego i służb ratowniczych	144
Działanie 4.2 Gospodarka odpadami.....	148
Działanie 4.3 Rozwój infrastruktury wodno-ściekowej	152
Działanie 4.4 Ochrona i rozwój zasobów kultury	157
Działanie 4.5 Ochrona przyrody	163
Działanie 4.6 Ochrona środowiska naturalnego i zasobów kulturowych na obszarze ZIT	168
Poddziałanie 4.6.1 Wsparcie gospodarki wodno-ściekowej w ramach ZIT.....	168
Poddziałanie 4.6.2 Wsparcie ochrony zasobów kultury w ramach ZIT	172
Poddziałanie 4.6.3 Wsparcie ochrony zasobów przyrodniczych w ramach ZIT	178
OŚ PRIORYTETOWA 5 SPÓJNOŚĆ WEWNĘTRZNA I DOSTĘPNOŚĆ ZEWNĘTRZNA REGIONU	183
Działanie 5.1. Infrastruktura drogowa.....	183
Działanie 5.3 Infrastruktura kolejowa	188
OŚ PRIORYTETOWA 6 SOLIDARNE SPOŁECZEŃSTWO I KONKURENCYJNE KADRY	193
Działanie 6.1 Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i społeczną.....	194
Poddziałanie 6.1.1 Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną.....	194
Poddziałanie 6.1.2 Inwestycje w infrastrukturę społeczną	203
Działanie 6.2 Rewitalizacja obszarów miejskich i ich obszarów funkcjonalnych	209
Działanie 6.3 Inwestycje w infrastrukturę edukacyjną.....	216
Poddziałanie 6.3.1 Inwestycje w infrastrukturę przedszkolną	217
Poddziałanie 6.3.2 Inwestycje w infrastrukturę kształcenia zawodowego	221
Działanie 6.4 Rewitalizacja oraz inwestycje w infrastrukturę edukacyjną w ramach ZIT	226

Poddziałanie 6.4.1 Rewitalizacja obszarów miejskich i ich obszarów funkcjonalnych w ramach ZIT	227
Poddziałanie 6.4.2 Inwestycje w infrastrukturę przedszkolną w ramach ZIT	234
Poddziałanie 6.4.3 Inwestycje w infrastrukturę kształcenia zawodowego w ramach ZIT	238
Działanie 6.5 Rozwój potencjału endogenicznego regionu.....	243
OŚ PRIORYTETOWA 7 ROZWÓJ LOKALNY KIEROWANY PRZEZ SPOŁECZNOŚĆ	250
Działanie 7.1 Rozwój lokalny kierowany przez społeczność	250
OŚ PRIORYTETOWA 8 AKTYWNI NA RYNKU PRACY.....	259
Działanie 8.1 Podniesienie aktywności zawodowej osób bezrobotnych poprzez działania powiatowych urzędów pracy.....	260
Działanie 8.2 Wspieranie aktywności zawodowej w regionie.....	265
Poddziałanie 8.2.1 Wsparcie na rzecz podniesienia poziomu aktywności zawodowej osób pozostających bez zatrudnienia	265
Poddziałanie 8.2.2 Wsparcie osób pracujących znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy	271
Działanie 8.3 Wsparcie przedsiębiorczości i samozatrudnienia w regionie	274
Działanie 8.4 Godzenie życia zawodowego i rodzinnego	278
Poddziałanie 8.4.1 Wsparcie zatrudnienia osób pełniących funkcje opiekuńcze	278
Poddziałanie 8.4.2 Rozwój usług opieki nad dziećmi w wieku do lat 3.....	283
Poddziałanie 8.4.3 Rozwój usług opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 w ramach ZIT	287
Działanie 8.5 Rozwój pracowników i przedsiębiorstw MŚP w regionie	291
Poddziałanie 8.5.1 Wsparcie dostępu do usług rozwojowych	291
Poddziałanie 8.5.2 Wsparcie outplacementowe.....	295
Działanie 8.6 Zdrowy i aktywny region.....	298
Poddziałanie 8.6.1 Wsparcie na rzecz wydłużania aktywności zawodowej mieszkańców	299
Poddziałanie 8.6.2 Regionalne programy polityki zdrowotnej i profilaktyczne	302
OŚ PRIORYTETOWA 9 SOLIDARNE SPOŁECZEŃSTWO	306
Działanie 9.1 Włączenie społeczne i rozwój usług opiekuńczych w ramach ZIT	307
Poddziałanie 9.1.1 Aktywne włączenie społeczne w ramach ZIT.....	307
Poddziałanie 9.1.2 Rozwój usług opiekuńczych w ramach ZIT.....	313
Działanie 9.2 Włączenie społeczne.....	317
Poddziałanie 9.2.1 Aktywne włączenie społeczne	318

Poddziałanie 9.2.2 Aktywne włączenie społeczne młodzieży objętej sądowym środkiem wychowawczym lub poprawczym	324
Działanie 9.3 Rozwój usług zdrowotnych i społecznych.....	327
Poddziałanie 9.3.1 Rozwój usług zdrowotnych	327
Poddziałanie 9.3.2 Rozwój usług społecznych	333
Poddziałanie 9.4.1 Rozwój podmiotów sektora ekonomii społecznej.....	341
Poddziałanie 9.4.2 Koordynacja sektora ekonomii społecznej	347
OŚ PRIORYTETOWA 10 INNOWACYJNA EDUKACJA	352
Działanie 10.1 Kształcenie ogólne i zawodowe w ramach ZIT	353
Poddziałanie 10.1.1 Wychowanie przedszkolne w ramach ZIT.....	354
Poddziałanie 10.1.2 Kształcenie ogólne w ramach ZIT.....	358
Poddziałanie 10.1.3 Kształcenie zawodowe w ramach ZIT	365
Działanie 10.2 Kształcenie ogólne i zawodowe	372
Poddziałanie 10.2.1 Wychowanie przedszkolne	373
Poddziałanie 10.2.2 Kształcenie ogólne	377
Poddziałanie 10.2.3 Kształcenie zawodowe	385
Działanie 10.3 Pomoc stypendialna.....	392
Poddziałanie 10.3.1 Stypendia dla uczniów szczególnie uzdolnionych w zakresie przedmiotów rozwijających kompetencje kluczowe	392
Poddziałanie 10.3.2 Stypendia dla uczniów szczególnie uzdolnionych w zakresie przedmiotów zawodowych.....	395
Działanie 10.4 Edukacja dorosłych	398
Poddziałanie 10.4.1 Edukacja dorosłych w zakresie kompetencji cyfrowych i języków obcych.....	398
Poddziałanie 10.4.2 Edukacja dorosłych na rzecz rynku pracy	401
OŚ PRIORYTETOWA 11 ROZWÓJ LOKALNY KIEROWANY PRZEZ SPOŁECZNOŚĆ.....	405
Działanie 11.1 Włączenie społeczne na obszarach objętych LSR.....	405
OŚ PRIORYTETOWA 12 POMOC TECHNICZNA	412
Działanie 12.1 Wsparcie procesu zarządzania i wdrażania RPO	412
Działanie 12.2 Skuteczna informacja i promocja, w tym wzmocnienie potencjału beneficjentów Programu.....	415

OŚ PRIORYTETOWA 13 WSPIERANIE KRYZYSOWYCH DZIAŁAŃ NAPRAWCZYCH W KONTEKŚCIE PANDEMII COVID-19 I JEJ SKUTKÓW SPOŁECZNYCH ORAZ PRZYGOTOWANIE DO EKOLOGICZNEJ I CYFROWEJ ODBUDOWY GOSPODARKI ZWIĘKSZAJĄCEJ JEJ ODPORNOŚĆ.....	418
Działanie 13.1 Odporność systemu ochrony zdrowia	418
Działanie 13.2 Regionalny transport niskoemisyjny.....	424
Działanie 13.3 Efektywność energetyczna w sektorze publicznym.....	427
Działanie 13.4 Pomoc Ukrainie.....	434
III. Indykatory plan finansowy (wydatki kwalifikowane w EUR).....	437
IV. Wymiar terytorialny prowadzonej interwencji.....	437
V. Wykaz najważniejszych dokumentów służących realizacji Programu Operacyjnego.....	460
VI. Słowniczek.....	468
VII. Wykaz skrótów	485

I. Ogólny opis Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 oraz głównych warunków realizacji

Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 (RPO WK-P na lata 2014-2020 lub Program,) zatwierdzony przez Komisję Europejską 17 grudnia 2014 r., został przygotowany w oparciu o regulacje zawarte w tzw. „pakiecie legislacyjnym” dla Polityki Spójności na lata 2014-2020, na który w szczególności składają się następujące akty prawne:

- rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (zwane dalej rozporządzeniem ogólnym nr 1303/2013);
- rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1301/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i przepisów szczególnych dotyczących celu "Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia" oraz w sprawie uchylenia rozporządzenia (WE) nr 1080/2006;
- rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1304/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1081/2006;
- rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/2221 z 23 grudnia 2020 r. zmieniające rozporządzenie (UE) nr 1303/2013 w odniesieniu do zasobów dodatkowych i przepisów wykonawczych w celu zapewnienia pomocy na wspieranie kryzysowych działań naprawczych w kontekście pandemii COVID-19 i jej skutków społecznych oraz przygotowanie do ekologicznej i cyfrowej odbudowy gospodarki zwiększającej jej odporność (REACT-EU);

a także na podstawie:

- ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020, (Dz. U. 2017 poz. 1460 z późn. zm.) (zwanej dalej ustawą wdrożeniową);
- ustawy z dnia 3 kwietnia 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach wspierających realizację programów operacyjnych w związku z wystąpieniem COVID-19 w 2020 r. (Dz. U. poz. 694) (zwanej dalej specustawą funduszwą);
- Umowy Partnerstwa 2014-2020, zatwierdzonej przez Komisję Europejską 23 maja 2014 roku wraz ze zmianami przyjętymi decyzją Komisji Europejskiej C(2015)9125 z dnia 17 grudnia 2015 r. oraz C(2017)6994 z dnia 23 października 2017r.

Program jest podstawowym instrumentem realizacji celów *Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego* został przygotowany w oparciu o analizy społeczno-gospodarcze regionu oraz wynikające z nich wyzwania rozwojowe. Celem głównym RPO WK-P 2014-2020 jest **uczynienie województwa kujawsko-pomorskiego konkurencyjnym i innowacyjnym regionem Europy oraz poprawa jakości życia jego mieszkańców**. RPO WK-P na lata 2014-2020 przyczynia się do realizacji celów Strategii Europa 2020 i jednocześnie jest spójny z celami krajowymi wskazanymi w Strategii Rozwoju Kraju do 2020 roku.

Program składa się z 13 Osi Priorytetowych współfinansowanych z EFRR, EFS oraz publicznych środków krajowych i środków prywatnych.

Osie współfinansowane z EFRR:

- *Oś priorytetowa 1 Wzmocnienie innowacyjności i konkurencyjności gospodarki regionu*
- *Oś priorytetowa 2 Cyfrowy region*
- *Oś priorytetowa 3 Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna w regionie*
- *Oś priorytetowa 4 Region przyjazny środowisku*
- *Oś priorytetowa 5 Spójność wewnętrzna i dostępność zewnętrzna regionu*
- *Oś priorytetowa 6 Solidarne społeczeństwo i konkurencyjne kadry*
- *Oś priorytetowa 7 Rozwój lokalny kierowany przez społeczność*
- *Oś priorytetowa 13 Wspieranie kryzysowych działań naprawczych w kontekście pandemii COVID-19 i jej skutków społecznych oraz przygotowanie do ekologicznej i cyfrowej odbudowy gospodarki zwiększającej jej odporność (EFRR REACT-EU)*

Osie współfinansowane z EFS:

- *Oś priorytetowa 8 Aktywni na rynku pracy*
- *Oś priorytetowa 9 Solidarne społeczeństwo*
- *Oś priorytetowa 10 Innowacyjna edukacja*
- *Oś priorytetowa 11 Rozwój lokalny kierowany przez społeczność*
- *Oś priorytetowa 12 Pomoc techniczna*

Za wdrażanie Programu odpowiedzialny jest Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego, pełniący funkcję Instytucji Zarządzającej RPO WK-P.

Z uwagi na ramowy charakter Programu, w oparciu o „Wytuczne w zakresie szczegółowego opisu osi priorytetowych krajowych i regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020” (MIR/H2014-2020/2(01)/02/2015 z 30.01.2015 r.) Instytucja Zarządzająca RPO WK-P przygotowała „Szczegółowy opis osi priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020” (zwany dalej SZOOP), który stanowi dodatkowy dokument uszczegóławiający zapisy RPO WK-P na lata 2014-2020.

W nowym okresie programowania wsparcia z funduszy unijnych planuje się szerokie wykorzystanie instrumentów finansowych, o których mowa w art. 37 rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013. Instrumenty finansowe mają coraz większe znaczenie ze względu na ich efekt dźwigni w odniesieniu do funduszy unijnych, ich zdolność do łączenia różnych form środków publicznych i prywatnych w celu wspierania celów polityki publicznej oraz rewolwingowe formy finansowania sprawiają, że wsparcie takie ma charakter zrównoważony i długotrwały. W związku z tym konieczne było ustalenie obszarów interwencji, w których instrumenty takie okażą się adekwatne, zarówno z uwagi na specyfikę dziedziny wsparcia, jak i logikę operacyjną oraz sposób oddziaływania instrumentów finansowych. Obowiązek

ustalenia tych obszarów w postaci tzw. analizy ex ante instrumentów finansowych wynika z rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013. Przeprowadzenie analizy ex ante stanowi więc spełnienie obowiązku formalnoprawnego, związanego z programowaniem interwencji publicznej m.in. na szczeblu regionalnym.

W ramach programowania RPO WK-P 2014-2020 Instytucja Zarządzająca RPO zleciła przeprowadzenie analizy ex ante, która na moment jej przeprowadzenia zarówno w pełni odzwierciedlała warunki rynkowe, w ramach których zastosowanie miały znaleźć instrumenty finansowe, jak i była zgodna z zaleceniami Komisji Europejskiej. W grudniu 2016 r. zostało zlecone ponowne przedmiotowe badanie, które w większości przypadków potwierdziło trafność poprzedniej analizy ex ante. W skutku aktualizacji oceny ex ante dokonano pewnych modyfikacji w pierwotnie zaproponowanym kształcie instrumentów finansowych, a ponadto rozwinęto szereg kwestii problemowych.

Od tego momentu zarówno otoczenie rynkowe, jak i otoczenie regulacyjne wpływające na wdrażanie instrumentów finansowych uległo zmianie¹. Z tego powodu wykorzystanie w pełni możliwości, jakie oferują instrumenty finansowe w ramach prowadzenia polityki rozwoju wymaga przeprowadzenia aktualizacji analizy ex ante. Mając na względzie powyższe Instytucja Zarządzająca RPO zdecydowała o aktualizacji analizy ex ante, zarówno w zakresie dotychczas rekomendowanych obszarów tematycznych wdrażania instrumentów finansowych, jak i w obszarach, które dotychczas nie były wskazywane jako możliwe do wdrożenia w oparciu o instrumenty finansowe oraz przygotowanie kompletnej, szczegółowej aktualizacji strategii inwestycyjnej dla poszczególnych instrumentów finansowych.

Zgodnie z rozporządzeniem REACT-EU do Programu wprowadzono instrument REACT-EU w ramach, którego uruchomiono dodatkowe zasoby w celu zapewnienia pomocy na wspieranie kryzysowych działań naprawczych w kontekście pandemii COVID-19 i jej skutków społecznych oraz przygotowanie do ekologicznej i cyfrowej odbudowy gospodarki zwiększającej jej odporność. Inicjatywie tej dedykowana jest Oś priorytetowa 13 *Wspieranie kryzysowych działań naprawczych w kontekście pandemii COVID-19 i jej skutków społecznych oraz przygotowanie do ekologicznej i cyfrowej odbudowy gospodarki zwiększającej jej odporność*.

W niniejszej wersji Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych RPO WK-P 2014-2020 uwzględniono wyniki analizy ex ante przeprowadzonej w 2014 r. oraz zaktualizowanej oceny ex ante z 2016 r.

---

¹ Zwłaszcza w obszarze Priorytetu Inwestycyjnego 4a niezbędne jest ponowna weryfikacja, w jakim stopniu na planowany zakres interwencji wpływa wejście w życie ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. 2020 poz 261, z późn. zm.). Zob. uwagi zawarte w „Ewaluacji ex ante instrumentów finansowych wdrażanych w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2014-2020”, str. 90.

Ogólny opis wyboru projektów do dofinansowania

Procedury dla procesów wyboru i zatwierdzania projektów są zgodne z wymogami wynikającymi z przepisów prawa unijnego i krajowego. Procedura wyboru i zatwierdzenia projektów do dofinansowania odbywa się w oparciu o przepisy:

- rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013;
- ustawy wdrożeniowej;
- specustawy funduszowej;
- Wytycznych ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie trybów wyboru projektów na lata 2014-2020 (...);
- innych właściwych wytycznych ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego;
- Systemu Oceny Projektów w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020.

W ramach RPO WK-P 2014-2020 przewidziano zastosowanie zarówno konkursowego, jak i pozakonkursowego trybu wyboru projektów oraz trybu nadzwyczajnego, a także wdrożenie instrumentów finansowych za pośrednictwem struktury funduszu funduszy. Ponadto wprowadzono instrument REACT-EU z trybem pozakonkursowym jako odpowiedź na sytuację kryzysową wywołaną pandemią COVID-19. Ocena i wybór projektów w trybie konkursowym, pozakonkursowym i nadzwyczajnym prowadzone są w oparciu o kryteria wyboru projektów, które opracowuje Instytucja Zarządzająca RPO WK-P a zatwierdza Komitet Monitorujący RPO WK-P2014-2020. Kryteria oraz procedury wyboru projektów mają na celu zapewnienie, aby projekty wybrane do dofinansowania przyczyniły się do osiągnięcia celów szczegółowych oraz produktów i rezultatów określonych dla poszczególnych osi priorytetowych Programu. Kryteria oraz procedury wyboru projektów uwzględniają zasady przejrzystości, rzetelności, bezstronności i równego dostępu do informacji o warunkach i sposobie wyboru projektów (art. 37 ustawy wdrożeniowej), a także zasady partnerstwa i wielopoziomowego zarządzania, równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn oraz zrównoważonego rozwoju (art. 5, 7 i 8 rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013). Ocena spełnienia kryteriów przez dany projekt następuje poprzez weryfikację wniosku o dofinansowanie projektu wraz z załącznikami (jeśli są wymagane).

Ogólny opis finansowania Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020

Łączna wartość środków zaangażowanych w realizację RPO WK-P 2014-2020 wynosi 2 231 062 674 euro, w tym wsparcie UE 1.903.540.287 euro, zaś wkład krajowy 327 522 387 euro. W związku z przyznaniem dodatkowych środków w ramach REACT-EU alokacja środków unijnych na Program wynosi 1 925 724 198 EUR (1 390 267 483 EUR EFRR i 535 456 695 EUR EFS).

Rezerwa wykonania

W Programie wyodrębniono tzw. Rezerwę Wykonania w wysokości 6% całkowitej alokacji UE, przy czym poziom rezerwy wykonania na poszczególnych osiach priorytetowych jest zróżnicowany i wynosi między 5 a 7%. Rezerwa Wykonania będzie możliwa do uruchomienia wówczas, gdy w ramach danej osi zostaną osiągnięte wartości pośrednie wskaźników finansowych oraz rzeczowych.

Mechanizmy powiązania interwencji w ramach RPO WK-P 2014-2020 oraz z innymi Programami Operacyjnymi

W ramach RPO WK-P 2014-2020, jako jeden z podstawowych warunków mających umożliwić, lub co najmniej wspomóc, osiągnięcie określonych celów w sposób jak najbardziej efektywny, brano pod uwagę wzajemne powiązanie, uzupełnianie się i oddziaływanie na siebie interwencji planowanych w ramach poszczególnych priorytetów inwestycyjnych oraz innych programów operacyjnych.

Obligatoryjne mechanizmy umożliwiające powiązanie realizowanych interwencji w ramach RPO WK-P 2014-2020 to m.in.:

- wymóg realizacji działań rewitalizacyjnych finansowanych z EFRR, jako wynikających z działań realizowanych z EFS w tym obszarze, a w przypadku braku możliwości wsparcia z EFS – z działaniami finansowanymi z innych środków publicznych lub prywatnych ukierunkowanych na realizację celów w zakresie włączenia społecznego i walki z ubóstwem, a także zwiększenia szans na zatrudnienie,
- wymóg realizacji poszczególnych projektów w oparciu o strategię/programy/plany działań umożliwiające kompleksowe i ukierunkowane podejście do poszczególnych zagadnień.

Dodatkowo powiązanie interwencji osiągnane będzie poprzez stosowanie następujących mechanizmów i rozwiązań:

- ❖ w ramach RPO WK-P 2014-2020:
  - KM RPO WK-P 2014-2020,
  - kryteria wyboru projektów uwzględniające powiązania z innymi projektami,
  - projekty zintegrowane,
  - wspólne działania informacyjno-promocyjne,
- ❖ z innymi programami operacyjnymi:
  - Komitet ds. Umowy Partnerstwa 2014-2020,
  - Komitet Sterujący ds. koordynacji interwencji EFSI w sektorze zdrowia,
  - Zespół do spraw koordynacji działań w obszarze e-administracji, udostępniania informacji sektora publicznego oraz rozwoju kompetencji cyfrowych,
  - Kontrakt Terytorialny dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego,
  - Wytyczne horyzontalne ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego,
  - Wspólna Lista Wskaźników Kluczowych,

Polityka Terytorialna województwa kujawsko-pomorskiego

Koncepcja Polityki terytorialnej została zaprojektowana w **Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego**.

W naszym regionie proces wdrażania polityki terytorialnej będzie się odbywał **na czterech poziomach**.

- **Poziom wojewódzki** – obejmuje miasta Bydgoszcz i Toruń oraz obszar powiązany z nim funkcjonalnie (ZIT);
- **Poziom regionalny i subregionalny** – Obszar Strategicznej Interwencji dla miasta Włocławek/Grudziądz/Inowrocław i obszaru powiązanego z nim funkcjonalnie;
- **Poziom ponadlokalny** – obejmuje swym zasięgiem obszar powiatu ziemskiego. Poziom ten określany jest jako „Obszar Rozwoju Społeczno-Gospodarczego”;
- **Poziom lokalny** – w ramach idei rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność (RLKS).
  - W województwie kujawsko-pomorskim instrument ZIT będzie wdrażany tylko na poziomie wojewódzkim poprzez Strategię obszaru ZIT
  - Na drugim i trzecim poziomie polityka terytorialna w województwie kujawsko-pomorskim będzie wdrażana poprzez Strategie Rozwoju Obszarów Strategicznej Interwencji miast regionalnych i subregionalnego oraz Obszarów Rozwoju Społeczno-Gospodarczego.
  - Instrument RLKS natomiast będzie realizował oddolne inicjatywy społeczności lokalnej na rzecz rozwoju społecznego i gospodarczego poprzez Lokalne Strategie Rozwoju.

Zarząd Województwa przyjął Uchwałą nr 11/346/16 z 16 marca 2016 r. *Założenia polityki terytorialnej województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2014-2020*, w którym określone zostały obszary (priorytety inwestycyjne), które będą realizowane poprzez formułę polityki terytorialnej.

Stanowiskiem z dnia 4 czerwca 2018 r. Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego przyjął *Plan działań dla Priorytetu Inwestycyjnego 8B w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020* przedstawiający spójną zintegrowaną koncepcję rozwoju terytorialnego obszarów objętych wsparciem PI 8b.

W Szczegółowym Opisie Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 wyodrębnione zostały Działania/Poddziałania dedykowane ZIT. Projekty realizowane w ramach tych Działań/Poddziałań muszą wynikać ze Strategii ZIT.

W Działaniach/Poddziałaniach, których zakres będzie w części lub w całości realizowany w formule polityki terytorialnej warunkiem ubiegania się o środki w ramach konkursów „dedykowanych polityce terytorialnej” będzie zgodność projektów ze strategiami Obszarów Strategicznej Interwencji miast regionalnych i subregionalnych lub strategiami Obszarów Rozwoju Społeczno-Gospodarczego. Dostęp do pozostałych środków (tzw. „konkursy poza polityką terytorialną”) nie będzie uwarunkowany zgodnością ze strategiami.

II. Opis poszczególnych osi priorytetowych PO oraz poszczególnych działań/poddziałań

OŚ PRIORYTETOWA 1 WZMOCNIENIE INNOWACYJNOŚCI I KONKURENCYJNOŚCI GOSPODARKI REGIONU

Oś priorytetowa 1 Wzmocnienie innowacyjności i konkurencyjności gospodarki regionu obejmuje realizację celu tematycznego 1 Wzmacnianie badań naukowych, rozwoju technologicznego i innowacji oraz celu tematycznego 3 Wzmacnianie konkurencyjności MŚP, sektora rolnego (w odniesieniu do EFRROW) oraz sektora rybołówstwa i akwakultury (w odniesieniu do EFMR). Wsparcie w ramach pierwszego celu zostanie przeznaczone w pierwszej kolejności na pobudzenie aktywności badawczo-rozwojowej przedsiębiorstw, w tym przedsiębiorczości akademickiej. W celu stworzenia lepszych warunków do komercjalizacji wyników prac badawczo-rozwojowych niezbędne będzie także wsparcie infrastrukturalne jednostek naukowych – umożliwi to stworzenie zaplecza naukowego dla potrzeb inteligentnych specjalizacji regionu. W ramach drugiego z celów realizowanych w ramach osi środki finansowe zostaną przeznaczone zarówno na bezpośrednie wsparcie MŚP – zwłaszcza poprzez instrumenty finansowe, jak i pośrednie wsparcie MŚP poprzez podniesienie jakości usług świadczonych przez instytucje otoczenia biznesu, jak i stworzenie dogodnych warunków dla rozwoju przedsiębiorstw poprzez stworzenie/rozwój infrastruktury na rzecz rozwoju gospodarczego. Ponadto, w ramach osi priorytetowej przedsiębiorstwa będą mogły pozyskać wsparcie doradcze i finansowe na projekty zakładające wprowadzenie nowych modeli biznesowych, w tym zwłaszcza związane z umiędzynarodowieniem swojej działalności gospodarczej. Ostateczne rozstrzygnięcie o wielkości środków, zakresie i formie wsparcia udzielanego poprzez instrumenty finansowe jest podejmowane po przeprowadzeniu oceny zgodnie z art. 37 CPR. Instytucja Zarządzająca RPO podjęła decyzję o przyjęciu modelu wdrożenia instrumentów finansowych z wykorzystaniem struktury funduszy funduszy. Na podstawie art. art. 38 ust. 4 b) CPR powierzenie zadań wdrożeniowych może nastąpić:

- i. Europejskiemu Bankowi Inwestycyjnemu,
- ii. międzynarodowej instytucji finansowej, w których państwo członkowskie jest akcjonariuszem lub instytucji finansowej z siedzibą w państwie członkowskim, które mają na celu realizację interesu publicznego pod kontrolą władzy publicznej,
- iii. podmiotom prawa publicznego lub prywatnego.

1. CELE SZCZEGÓŁOWE OSI PRIORYTETOWEJ

Cel szczegółowy 1: Zwiększone urynkowanie działalności badawczo-rozwojowej

Cel szczegółowy 2: Zwiększona aktywność badawczo-rozwojowa przedsiębiorstw

Cel szczegółowy 3: Lepsze warunki do rozwoju MŚP

Cel szczegółowy 4: Zwiększony poziom handlu zagranicznego sektora MŚP

Cel szczegółowy 5: Zwiększone zastosowanie innowacji w przedsiębiorstwach sektora MŚP

Cel szczegółowy 6: Ułatwienie stabilizacji funkcjonowania sektora MŚP w nowych warunkach gospodarczych wynikających z wystąpienia COVID-19.

2. Charakter osi	nie dotyczy	
3. Fundusz (nazwa i kwota w EUR)	EFRR	363 267 282
4. Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego	

Działanie 1.1 Publiczna infrastruktura na rzecz badań i innowacji

OPIS DZIAŁANIA 1.1		
5. Nazwa działania	PUBLICZNA INFRASTRUKTURA NA RZECZ BADAŃ I INNOWACJI	
6. Cel szczegółowy działania	Zwiększone urynkowanie działalności badawczo-rozwojowej (Cel szczegółowy 1)	
7. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba przedsiębiorstw korzystających ze wspartej infrastruktury badawczej • Liczba projektów B+R realizowanych przy wykorzystaniu wspartej infrastruktury badawczej • Liczba naukowców pracujących w ulepszonych obiektach infrastruktury badawczej (CI25) 	
8. Lista wskaźników produktu	<ul style="list-style-type: none"> • Nakłady inwestycyjne na zakup aparatury naukowo-badawczej • Liczba wspartych laboratoriów badawczych • Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne w projekty w zakresie innowacji lub badań i rozwoju (CI27) • Liczba jednostek naukowych ponoszących nakłady inwestycyjne na działalność B+R 	
9. Typy projektów	1. Wsparcie rozwoju publicznej infrastruktury B+R+I jednostek naukowych o wysokim potencjale, w tym zakup środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych niezbędnych do świadczenia usług badawczo-rozwojowych na rzecz przedsiębiorstw. Możliwość współfinansowania infrastruktury B+R musi być powiązana z mechanizmem skutecznej komercjalizacji wyników prac B+R.	
10. Typ beneficjenta	<ul style="list-style-type: none"> • jednostki naukowe • konsorcja jednostek naukowych • uczelnie • konsorcja uczelnie • konsorcja jednostek naukowych i przedsiębiorstw • konsorcja uczelni (w tym spółek celowych) i przedsiębiorstw 	
11. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	<ul style="list-style-type: none"> • Przedsiębiorstwa 	
12. Instytucja pośrednicząca	nie dotyczy	
13. Instytucja wdrażająca	nie dotyczy	

14. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty	21 961 806
15. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.	
16. Instrumenty terytorialne	nie dotyczy	
17. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Tryb konkursowy Za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego.	
18. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Projekty muszą być ujęte w Kontrakcie Terytorialnym dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego. 2. W przypadku projektów realizowanych przez konsorcja jednostek naukowych i przedsiębiorstw, partnerem wiodącym w ramach projektu może być jedynie jednostka naukowa. 3. Prace badawczo-rozwojowe planowane do prowadzenia na infrastrukturze wpisują się w regionalną strategię inteligentnej specjalizacji². 4. Beneficjent prowadzi działalność gospodarczą na terytorium województwa kujawsko-pomorskiego. 5. Przedsięwzięcie w zakresie infrastruktury B+R charakteryzuje możliwie wysoki stopień współfinansowania ze źródeł prywatnych. 6. Dopuszczalne jest dzielenie projektu na część wykorzystywaną gospodarczo (finansowanie zgodnie z przepisami dotyczącymi pomocy publicznej) i część wykorzystywaną niegospodarczą (maksymalny poziom dofinansowania z EFRR do 100%). Część projektu przeznaczona do wykorzystania gospodarczego jest nie mniejsza niż 30 % wartości kosztów kwalifikowalnych projektu. 7. Przedsięwzięcie w zakresie infrastruktury B+R służy realizacji wskazanych w projekcie badań. Wnioskodawca jest zobowiązany przedstawić opis prac B+R, których realizacji będzie służyła dofinansowywana infrastruktura oraz opis ich wykorzystania w gospodarce. 8. Współpraca z przedsiębiorstwami stanowi integralny, jakościowy element projektu. Wnioskodawca zobowiązuje się do osiągnięcia wskaźnika związanego ze wzrostem udziału przychodów z działalności 	

² Regionalna Strategia Inteligentnej Specjalizacji obejmuje także proces przedsiębiorczego odkrywania.

	<p>komercyjnej. Wnioskodawca zostanie w umowie o dofinansowanie projektu zobowiązany do monitorowania poziomu ww. wskaźnika.</p> <p>9. Wsparcie infrastruktury B+R będzie uzależnione od oceny biznes planu (studium wykonalności), który powinien zawierać przynajmniej następujące informacje:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) przejrzystą analizę popytu ze strony sektora przedsiębiorstw na podstawie planowanego programu badawczo-rozwojowego, b) opis działań mających na celu ograniczenie ryzyka braku popytu oraz opis działań, które Wnioskodawca zamierza podjąć w celu przyciągnięcia nowych klientów spośród przedsiębiorstw (zarówno z regionu, jak i spoza niego), c) plan finansowy oparty na realnych założeniach, który przewiduje znaczny wzrost udziału przychodów z działalności komercyjnej w ogólnych przychodach Wnioskodawcy, d) szacowaną wartość wskaźnika dotyczącą wzrostu udziału przychodów z działalności komercyjnej w ogólnych przychodach Wnioskodawcy, e) wskazanie poziomu nakładów prywatnych w kosztach inwestycyjnych, f) dane o dotychczasowej współpracy, przychodach i liczbie umów o współpracy z przedsiębiorcami w zakresie prac B+R, <p>10. Powstała w wyniku przedsięwzięcia infrastruktura B+R będzie dostępna dla podmiotów/osób spoza jednostki otrzymującej wsparcie. Dostęp do infrastruktury B+R jest udzielany na przejrzystych i niedyskryminacyjnych warunkach.</p> <p>11. Finansowanie infrastruktury TIK w jednostkach naukowych jest możliwe tylko wówczas, gdy infrastruktura ta jest niezbędna do realizacji projektów badawczo-rozwojowych.</p> <p>12. Wsparcia nie uzyskają projekty, które zostały rozpoczęte³ przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu</p>
--	--

³ Rozpoczęcie prac oznacza rozpoczęcie robót budowlanych związanych z inwestycją lub pierwsze prawnie wiążące zobowiązanie do zamówienia urządzeń lub inne zobowiązanie, które sprawia, że inwestycja staje się nieodwracalna zależnie od tego, co nastąpi najpierw. Za rozpoczęcie prac nie zostanie uznane m.in.:

- sporządzenie studium wykonalności, biznes planu, dokumentacji technicznej,
- zakup gruntu (nieruchomości niezabudowanej) pod teren inwestycji,
- przygotowanie dokumentacji do uzyskania pozwolenia na budowę oraz uzyskanie pozwolenia na budowę,
- przygotowanie dokumentacji do uzyskania pozwolenia środowiskowego (oceny oddziaływania na środowisko) oraz uzyskanie tego pozwolenia,

	<p>13. Projekt jest realizowany na terenie województwa kujawsko-pomorskiego.</p> <p>14. Wsparcie utworzenia lub doposażenia infrastruktury B+R w jednostkach naukowych możliwe jest wyłącznie w przypadku, gdy infrastruktura ta stanowi element dopełniający istniejące zasoby, w tym powstałe w ramach wsparcia udzielonego w ramach perspektywy 2007-2013.</p> <p>15. Wsparcie przyznane na realizację projektu z zakresu publicznej infrastruktury badawczej podlega proporcjonalnemu zmniejszeniu w przypadku, gdy założony przez Beneficjenta wskaźnik poziomu przychodów z działalności komercyjnej prowadzonej na wspartej infrastrukturze badawczej nie zostanie osiągnięty w określonym terminie.</p>
19. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%)	nie dotyczy
20. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	nie dotyczy
21. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Dochód w projekcie będzie uwzględniany zgodnie z art. 61 rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013. Zastosowanie znajdą wyłączenia określone w art. 61 ust. 7 i 8 rozporządzenia, w pozostałych przypadkach stosowana będzie metoda obliczania zdyskontowanego dochodu operacji generujących dochód, o której stanowi art. 61 ust. 3 lit b rozporządzenia nr 1303/2013 oraz sekcja III rozdziału II rozporządzenia nr 480/2014.
22. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	<p>Przewiduje się stosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p> <p>Szczegółowe warunki stosowania metod uproszczonych zostaną określone w regulaminach poszczególnych konkursów oraz w zasadach dotyczących projektów pozakonkursowych.</p> <p>Przewiduje się możliwość wypłacania zaliczek dla beneficjentów zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego</p>

- analizy przygotowawcze (techniczne, finansowe, ekonomiczne),
- przygotowanie dokumentacji przetargowej.

	Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.
23. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Wparcie w ramach pomocy publicznej udzielane będzie: <ul style="list-style-type: none"> – na podstawie art. 26 rozporządzenia KE nr 651/2014 Pomoc inwestycyjna na infrastrukturę badawczą oraz zgodnie z zasadami rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 16 czerwca 2016 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę badawczą w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 899), – jako pomoc <i>de minimis</i> na podstawie rozporządzenia KE nr 1407/2013 oraz zgodnie z zasadami rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 488).
24. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	Projekty objęte pomocą publiczną – maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego (jeśli dotyczy) powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.
25. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	Projekty objęte pomocą publiczną – maksymalny poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowanych na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego (jeśli dotyczy) powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.
26. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Projekty objęte pomocą publiczną – minimalny poziom wkładu własnego na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego (jeśli dotyczy) powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.
27. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	nie dotyczy
28. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	Maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych w części projektu objętej przepisami o pomocy publicznej – 20 mln EUR (art. 4 ust. 1 lit. j rozporządzenia KE nr 651/2014)

29. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	nie dotyczy
30. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
31. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
32. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy

Działanie 1.2 Promowanie inwestycji przedsiębiorstw w badania i innowacje

OPIS DZIAŁANIA 1.2	
Nazwa działania	PROMOWANIE INWESTYCJI PRZEDSIĘBIORSTW W BADANIA I INNOWACJE
Cel szczegółowy działania	Zwiększona aktywność badawczo-rozwojowa przedsiębiorstw (Cel szczegółowy 2)

Poddziałanie 1.2.1 Wsparcie procesów badawczo-rozwojowych

OPIS PODDZIAŁANIA 1.2.1	
6. Nazwa poddziałania	WSPARCIE PROCESÓW BADAWCZO-ROZWOJOWYCH
7. Cel szczegółowy poddziałania	Zwiększona aktywność badawczo-rozwojowa przedsiębiorstw (Cel szczegółowy 2) Ułatwienie stabilizacji funkcjonowania sektora MŚP w nowych warunkach gospodarczych wynikających z wystąpienia COVID-19 (Cel szczegółowy 6).
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba dokonanych zgłoszeń patentowych • Liczba zgłoszeń wzorów przemysłowych • Liczba zgłoszeń wzorów użytkowych • Liczba wdrożonych wyników prac B+R • Przychód z wdrożonych wyników prac B+R • Liczba wprowadzonych innowacji • Liczba wprowadzonych innowacji produktowych • Liczba wprowadzonych innowacji procesowych • Liczba wprowadzonych innowacji nietechnologicznych • Liczba projektów B+R realizowanych przy wykorzystaniu wspartej infrastruktury badawczej • Liczba naukowców pracujących w ulepszonych obiektach infrastruktury badawczej (CI25)

	<ul style="list-style-type: none"> • Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach (CI8)
9. Lista wskaźników produktu	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba przedsiębiorstw współpracujących z ośrodkami badawczymi (CI26) • Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI1) • Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie prowadzenia prac B+R • Liczba przedsiębiorstw ponoszących nakłady inwestycyjne na działalność B+R • Liczba podmiotów realizujących projekty w zakresie ochrony własności przemysłowej • Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie doradztwa specjalistycznego • Liczba wspartych laboratoriów badawczych • Nakłady inwestycyjne na zakup aparatury naukowo-badawczej • Liczba realizowanych prac B+R • Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje (CI2)
10. Typy projektów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stworzenie lub rozwój zaplecza badawczo-rozwojowego w przedsiębiorstwach w szczególności zakup środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych. 2. Prowadzenie prac badawczo-rozwojowych przez przedsiębiorstwa. 3. Bony na zakup przez MŚP prac badawczo-rozwojowych w ośrodkach badawczych. 4. Wsparcie na pokrycie kosztów związanych ze zgłoszeniem do właściwego organu wynalazku, wzoru użytkowego lub wzoru przemysłowego w celu uzyskania ochrony przyznawanej przez krajowe, regionalne, unijne lub międzynarodowe organy ochrony własności przemysłowej, a także prowadzenie analiz czystości patentowej (tzw. bon na patent). 5. Projekty grantowe w zakresie wskazanym w pkt. 1, 2, 3 i 4. 6. Projekty polegające na wsparciu procesu udzielenia zamówienia publicznego na usługi badawcze i rozwojowe (zamówienia przedkomercyjnego).
11. Typ beneficjenta	<ul style="list-style-type: none"> • przedsiębiorstwa • instytucje otoczenia biznesu⁴ • konsorcja przedsiębiorstw • konsorcja przedsiębiorstw i ośrodków badawczych • jednostki samorządu terytorialnego, • związki jednostek samorządu terytorialnego • stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego • samorządowe jednostki organizacyjne • konsorcjum instytucji otoczenia biznesu z jednostką/ami samorządu terytorialnego lub ośrodkiem/ośrodkami badawczymi lub organizacją/organizacjami pozarządową/pozarządowymi

⁴ Jako podmiot udzielający grantów w przypadku realizacji projektu grantowego.

12. Grupa docelowa/ostateczni odbiorcy wsparcia	<ul style="list-style-type: none"> • przedsiębiorstwa • jednostki samorządu terytorialnego • mieszkańcy regionu 	
13. Instytucja pośrednicząca	nie dotyczy	
14. Instytucja wdrażająca	nie dotyczy	
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty	61 550 548
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.	
17. Instrumenty terytorialne	nie dotyczy	
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	<p>Tryb konkursowy</p> <p>Tryb nadzwyczajny – zgodnie z art. 10 ust. 1 specustawy funduszowej.</p> <p>Za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego.</p>	
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Projekt wpisuje się w regionalną strategię inteligentnej specjalizacji⁵. 2. W przypadku projektów realizowanych w konsorcjum przedsiębiorstw, ośrodków badawczych, podmiotem wiodącym w ramach projektu może być jedynie przedsiębiorstwo. 3. W przypadku projektów realizowanych w ramach typów projektu od 1 do 5 przez jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia oraz samorządowe jednostki organizacyjne, ostatecznym odbiorcą wsparcia w ramach projektu musi być przedsiębiorstwo. 4. W ramach typów projektu od 1 do 5 Beneficjent/odbiorca końcowy prowadzi działalność gospodarczą na terytorium województwa kujawsko-pomorskiego. 5. W ramach poddziałania przewiduje się zastosowanie instrumentów popytowych (takich jak vouchery, bony itp.). 6. Podstawą oceny projektu określonego w pkt 10.1 i 10.2 jest agenda badawcza, którą przedsiębiorstwo będzie realizować w ramach projektu. W przypadku projektów związanych z tworzeniem zaplecza B+R agenda badawcza musi być realizowana z wykorzystaniem 	

⁵ Regionalna Strategia Inteligentnej Specjalizacji obejmuje także proces przedsiębiorczego odkrywania.

	<p>infrastruktury wybudowanej lub rozwijanej w ramach projektu.</p> <ol style="list-style-type: none"> 7. Wsparcie dla dużych przedsiębiorstw uzależnione jest od zapewnienia dyfuzji wyników prowadzonych prac B+R do gospodarki regionu. 8. W przypadku projektów realizowanych przez duże przedsiębiorstwa preferowane będą projekty podejmowane wspólnie z MŚP lub przewidujące współpracę z MŚP lub z ośrodkami badawczymi. 9. Warunkiem otrzymania dofinansowania jest komercjalizacja wyników prac B+R, rozumiana jako wdrożenie wyników prac B+R we własnej działalności gospodarczej przedsiębiorcy lub udzielenie licencji lub sprzedaż wyników projektu w celu ich wprowadzania do działalności gospodarczej innego przedsiębiorcy. Komercjalizacja powinna nastąpić w okresie trwałości projektu, przy czym wdrożenie może być sfinansowane ze środków własnych lub innego, zewnętrznego źródła finansowania np. ze środków przeznaczonych na wdrożenie wyników prac B+R w ramach działania 1.6. 10. Przerwanie realizacji projektu oraz rezygnacja z wdrożenia wyników prac B+R nie skutkuje koniecznością zwrotu środków wyłącznie w przypadku, gdy w trakcie realizacji prac B+R okaże się, że dalsze prace nie doprowadzą do osiągnięcia zakładanych wyników, bądź gdy po zakończeniu prac B+R wdrożenie okaże się bezcelowe z ekonomicznego punktu widzenia. 11. W przypadku projektów obejmujących etap pierwszej produkcji zakres projektu powinien obejmować co najmniej dwa poprzedzające poziomy gotowości technologicznej tj. poziom 7 i 8. Wyłącznie w przypadku MŚP (nie dotyczy dużych przedsiębiorstw) obok prac badawczo-rozwojowych elementem projektu może być wdrożenie wyników tych prac, przy czym komponent wdrożeniowy musi stanowić mniej niż 50% całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu – dotyczy typów projektów od 1 do 5. 12. W przypadku realizacji projektu grantowego beneficjent musi zagwarantować, że wszystkie projekty realizowane przez przedsiębiorstwa na tzw. drugim poziomie będą wpisywać się w inteligentne specjalizacje regionu. 13. Wsparcia nie uzyskają projekty, które zostały fizycznie ukończone lub w pełni zrealizowane przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu.
--	--

	<p>14. W ramach typów projektu od 1 do 5 wsparcia nie uzyskają przedsiębiorstwa odpryskowe⁶.</p> <p>15. Projekt jest realizowany na terenie województwa kujawsko-pomorskiego.</p> <p>16. W ramach poddziałania instytucje otoczenia biznesu mogą pozyskać wsparcie na udzielenie grantów jedynie w ramach typu projektu określonego w pkt 10.5.</p> <p>17. Ogłoszenie konkursu w formule projektu grantowego wyklucza możliwość ogłoszenia konkursu z analogicznymi typami projektów⁷.</p> <p>18. W przypadku realizacji projektów w ramach typu 5 maksymalna wartość wsparcia przyznanego pojedynczemu grantobiorcy w ramach projektu grantowego nie może przekroczyć 200 000 EUR.</p>
<p>20. Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%)</p>	<p>Możliwe jest sfinansowanie do 10 % kosztów kwalifikowalnych w ramach projektu związanych z rozwojem kadr B+R, o ile koszty te są konieczne do odpowiedniej realizacji projektu i są bezpośrednio z nim związane. W ramach projektów możliwe jest zatem:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. w przypadku MŚP możliwe jest sfinansowanie części kosztów w ramach projektu związanych z oddelegowaniem wysoko wykwalifikowanego personelu z organizacji prowadzącej badania i upowszechniającej wiedzę bądź z dużego przedsiębiorstwa, który to personel zajmuje się działalnością badawczą, rozwojową i innowacyjną na nowo utworzonych u beneficjenta stanowiskach i nie zastępuje innego personelu, 2. w przypadku przedsiębiorstw możliwe jest sfinansowanie kosztów związanych z rozwojem umiejętności pracowników zaangażowanych w realizację projektu B+R.
<p>21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie</p>	<p>Zgodnie z art. 61 ust. 8 rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013 istnieje konieczność uwzględniania dochodu w projektach realizowanych przez dużych przedsiębiorców, których całkowite koszty kwalifikowane przekraczają 1 mln euro.</p> <p>Innowacyjny charakter projektów realizowanych w ramach poddziałania uniemożliwia obiektywne oszacowanie</p>

⁶ Nie dotyczy to sytuacji, gdy przedsiębiorstwo odpryskowe jest partnerem w projekcie.

⁷ Instytucja Zarządzająca RPO zastrzega sobie możliwość ogłoszenia konkursu o analogicznym zakresie wsparcia w sytuacji, gdy realizacja projektu grantowego wskazuje na realną możliwość nie osiągnięcia zakładanych wartości wskaźników produktu i rezultatu.

	<p>dochodu na etapie wniosku o dofinansowanie projektu, dlatego też, zgodnie z art. 61 ust. 6 rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013, w projektach realizowanych przez dużych przedsiębiorców o całkowitych kosztach kwalifikowanych powyżej 1 mln euro monitorowany będzie rzeczywisty dochód wygenerowany w okresie trzech lat od zakończenia projektu lub do terminu na złożenie dokumentów dotyczących zamknięcia Programu określonego w przepisach dotyczących poszczególnych funduszy, w zależności od tego, który termin nastąpi wcześniej.</p>
<p>23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek</p>	<p>Przewiduje się stosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p> <p>Szczegółowe warunki stosowania metod uproszczonych zostaną określone w regulaminach poszczególnych konkursów oraz w zasadach dotyczących projektów pozakonkursowych.</p> <p>Przewiduje się możliwość wypłacania zaliczek dla beneficjentów zgodnie z Wytycznymi Przewiduje się możliwość wypłacania zaliczek dla beneficjentów zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p>
<p>24. Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)</p>	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej wsparcie udzielane będzie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – na podstawie art. 14 rozporządzenia KE nr 651/2014 <i>Regionalna pomoc inwestycyjna</i> oraz zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. 2018 poz.1620), – na podstawie art. 25 rozporządzenia KE nr 651/2014 <i>Pomoc na projekty badawczo-rozwojowe</i>. oraz zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 21 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na badania podstawowe, badania przemysłowe, eksperymentalne prace rozwojowe oraz studia

	<p>wykonalności w ramach regionalnych programów operacyjnych (Dz. U. poz. 1075)</p> <ul style="list-style-type: none"> – na podstawie art. 28 rozporządzenia KE nr 651/2014 <i>Pomoc dla MŚP na wspieranie innowacyjności</i> oraz zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 listopada 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na wspieranie innowacyjności oraz innowacje procesowe i organizacyjne w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 2010), – na podstawie art. 29 rozporządzenia KE nr 651/2014 <i>Pomoc na innowacje procesowe i organizacyjne</i> oraz zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 listopada 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na wspieranie innowacyjności oraz innowacje procesowe i organizacyjne w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 2010), – jako pomoc de minimis na podstawie rozporządzenia KE nr 1407/2013 oraz zgodnie z zasadami rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 488).
<p>25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu</p>	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego (jeśli dotyczy) powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 85%</p>
<p>26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)</p>	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – maksymalny poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowanych na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego (jeśli dotyczy) powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 85%</p>
<p>27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – minimalny poziom wkładu własnego na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego (jeśli dotyczy) powinien być ustalony zgodnie</p>

	z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli. Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 15%
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	nie dotyczy
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	Minimalna wartość dla typu 4: 10 000,00 Maksymalna wartość dla typu 4: 80 000,00 Maksymalna wartość dla typu 3: 100 000,00 W przypadku występowania nakładania się interwencji na poziomie krajowym i regionalnym IZ RPO wprowadzi na etapie wyboru i wdrażania projektów odpowiednie mechanizmy, których celem będzie zapobiegnięcie podwójnemu finansowaniu.
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	nie dotyczy
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy

Działanie 1.3 Wsparcie przedsiębiorczości akademickiej

OPIS DZIAŁANIA 1.3	
Nazwa działania	WSPARCIE PRZEDSIĘBIORCZOŚCI AKADEMICKIEJ
Cel szczegółowy działania	Zwiększona aktywność badawczo-rozwojowa przedsiębiorstw (Cel szczegółowy 2)

Poddziałanie 1.3.1 Wsparcie procesów badawczo-rozwojowych w przedsiębiorstwach akademickich

OPIS PODDZIAŁANIA 1.3.1	
6. Nazwa poddziałania	WSPARCIE PROCESÓW BADAWCZO-ROZWOJOWYCH W PRZEDSIĘBIORSTWACH AKADEMICKICH
7. Cel szczegółowy poddziałania	Zwiększona aktywność badawczo-rozwojowa przedsiębiorstw (Cel szczegółowy 2)

<p>8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba dokonanych zgłoszeń patentowych • Liczba zgłoszeń wzorów przemysłowych • Liczba zgłoszeń wzorów użytkowych • Liczba projektów B+R realizowanych przy wykorzystaniu wspartej infrastruktury badawczej • Liczba wdrożonych wyników prac B+R • Przychód z wdrożonych wyników prac B+R • Liczba wprowadzonych innowacji • Liczba wprowadzonych innowacji produktowych • Liczba wprowadzonych innowacji procesowych • Liczba wprowadzonych innowacji nietechnologicznych • Liczba naukowców pracujących w ulepszonych obiektach infrastruktury badawczej (CI25) • Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach (CI8)
<p>9. Lista wskaźników produktu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba przedsiębiorstw współpracujących z ośrodkami badawczymi (CI26) • Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie prowadzenia prac B+R • Liczba przedsiębiorstw ponoszących nakłady inwestycyjne na działalność B+R • Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie doradztwa specjalistycznego • Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI1) • Liczba wspartych laboratoriów badawczych • Nakłady inwestycyjne na zakup aparatury naukowo-badawczej • Liczba realizowanych prac B+R • Liczba podmiotów realizujących projekty w zakresie ochrony własności przemysłowej • Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje (CI2) • Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje) (CI6)
<p>10. Typy projektów</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stworzenie lub rozwój zaplecza badawczo-rozwojowego w przedsiębiorstwach odpryskowych/spółkach celowych, w szczególności zakup środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych. 2. Prowadzenie prac badawczo-rozwojowych przez przedsiębiorstwa odpryskowe. 3. Wsparcie na pokrycie kosztów związanych ze zgłoszeniem do właściwego organu wynalazku, wzoru użytkowego lub wzoru przemysłowego w celu uzyskania ochrony przyznawanej przez krajowe, regionalne, unijne lub międzynarodowe organy ochrony własności przemysłowej, a także prowadzenie analiz czystości patentowej (tzw. bon na patent). 4. Projekty zakładające zakup wsparcia doradczego dotyczącego pobudzania transferu technologii i procesu komercjalizacji wyników prac badawczo-rozwojowych przedsiębiorstw odpryskowych, w szczególności: <ol style="list-style-type: none"> a) usługi doradcze w zakresie innowacji i usług wsparcia innowacji, w tym m.in. w zakresie zawierania umów np.: licencyjnych, sprzedaży własności do

	<p>wynalazku objętego zgłoszeniem patentowym, o wykonanie usług badawczych, o współpracę badawczo-rozwojową, o przeniesienie autorskich praw majątkowych,</p> <p>b) usługi doradcze w zakresie budowania i utrzymywania sieci powiązań między środowiskiem naukowym, a otoczeniem gospodarczym, w tym doradztwo w zakresie zawierania umów o powiązaniu kooperacyjnym,</p> <p>c) nawiązywanie kontaktów i organizacja spotkań z przedstawicielami środowiska naukowego i gospodarczego służących inicjowaniu procesów komercjalizacji wyników badań naukowych.</p>	
11. Typ beneficjenta	<ul style="list-style-type: none"> • przedsiębiorstwa odpryskowe • konsorcja przedsiębiorstw odpryskowych i przedsiębiorstw • spółki celowe jednostek naukowych 	
12. Grupa docelowa/ostateczni odbiorcy wsparcia	<ul style="list-style-type: none"> • Przedsiębiorstwa 	
13. Instytucja pośrednicząca	nie dotyczy	
14. Instytucja wdrażająca	nie dotyczy	
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty	10 706 868
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.	
17. Instrumenty terytorialne	nie dotyczy	
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	<p>Tryb konkursowy</p> <p>Za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego.</p>	
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Projekt wpisuje się w regionalną strategię inteligentnej specjalizacji⁸. 2. W przypadku projektów realizowanych w konsorcjum przedsiębiorstw odpryskowych i przedsiębiorstw, podmiotem wiodącym w ramach projektu może być jedynie przedsiębiorstwo odpryskowe. 3. W przypadku projektów realizowanych przez spółki celowe jednostek naukowych wsparcie może być udzielone jedynie w przypadku gdy podstawowym celem działania spółki jest współpraca z przedsiębiorstwami z sektora prywatnego. 	

⁸ Regionalna Strategia Inteligentnej Specjalizacji obejmuje także proces przedsiębiorczego odkrywania.

4. Beneficjent/odbiorca ostateczny prowadzi działalność gospodarczą na terytorium województwa kujawsko-pomorskiego.
5. Podstawą oceny projektu określonego w pkt 10.1 jest agenda badawcza, którą przedsiębiorstwo będzie realizować z wykorzystaniem infrastruktury wybudowanej lub rozwijanej w ramach projektu.
6. Wsparcie dla dużych przedsiębiorstw uwarunkowane jest od zapewnienia dyfuzji wyników prowadzonych prac B+R do gospodarki regionu.
7. W przypadku projektów realizowanych przez duże przedsiębiorstwa preferowane będą projekty podejmowane wspólnie z MŚP lub przewidujące współpracę z MŚP lub jednostkami naukowymi.
8. Warunkiem otrzymania dofinansowania jest komercjalizacja wyników prac B+R, rozumiana jako wdrożenie wyników we własnej działalności gospodarczej przedsiębiorcy lub udzielenie licencji lub sprzedaż wyników prac B+R w celu ich wprowadzania do działalności gospodarczej innego przedsiębiorcy. Komercjalizacja powinna nastąpić w okresie trwałości projektu, przy czym wdrożenie może być sfinansowane ze środków własnych lub innego, zewnętrznego źródła finansowania np. ze środków przeznaczonych na wdrożenie wyników prac B+R w ramach działania
9. Przerwanie realizacji projektu oraz rezygnacja z wdrożenia wyników prac B+R nie skutkuje koniecznością zwrotu środków wyłącznie w przypadku, gdy w trakcie realizacji prac B+R okaże się, że dalsze prace nie doprowadzą do osiągnięcia zakładanych wyników, bądź gdy po zakończeniu prac B+R wdrożenie okaże się bezcelowe z ekonomicznego punktu widzenia..
10. W przypadku projektów obejmujących etap pierwszej produkcji zakres projektu powinien obejmować co najmniej dwa poprzedzające poziomy gotowości technologicznej tj. poziom 7 i 8. Wyłącznie w przypadku MŚP (nie dotyczy dużych przedsiębiorstw) obok prac badawczo-rozwojowych elementem projektu może być wdrożenie wyników tych prac, przy czym komponent wdrożeniowy musi stanowić mniej niż 50% całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu.
11. Wsparcia nie uzyskują projekty, które zostały fizycznie ukończone lub w pełni zrealizowane przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu

	12. Projekt jest realizowany na terenie województwa kujawsko-pomorskiego
20. Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%)	<p>Możliwe jest sfinansowanie do 10 % kosztów kwalifikowalnych w ramach projektu związanych z rozwojem kadr B+R, o ile koszty te są konieczne do odpowiedniej realizacji projektu i są bezpośrednio z nim związane. W ramach projektów możliwe jest zatem:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. w przypadku MŚP możliwe jest sfinansowanie części kosztów w ramach projektu związanych z oddelegowaniem wysoko wykwalifikowanego personelu z organizacji prowadzącej badania i upowszechniającej wiedzę bądź z dużego przedsiębiorstwa, który to personel zajmuje się działalnością badawczą, rozwojową i innowacyjną na nowo utworzonych u beneficjenta stanowiskach i nie zastępuje innego personelu, 2. w przypadku przedsiębiorstw możliwe jest sfinansowanie kosztów związanych z rozwojem umiejętności pracowników zaangażowanych w realizację projektu B+R.
21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	nie dotyczy
22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	<p>Zgodnie z art. 61 ust. 8 rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013 istnieje konieczność uwzględniania dochodu w projektach realizowanych przez dużych przedsiębiorców, których całkowite koszty kwalifikowane przekraczają 1 mln euro.</p> <p>Innowacyjny charakter projektów realizowanych w ramach poddziałania uniemożliwia obiektywne oszacowanie dochodu na etapie wniosku o dofinansowanie projektu, dlatego też, zgodnie z art. 61 ust. 6 rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013, w projektach realizowanych przez dużych przedsiębiorców o całkowitych kosztach kwalifikowanych powyżej 1 mln euro monitorowany będzie rzeczywisty dochód wygenerowany w okresie trzech lat od zakończenia projektu lub do terminu na złożenie dokumentów dotyczących zamknięcia Programu określonego w przepisach dotyczących poszczególnych funduszy, w zależności od tego, który termin nastąpi wcześniej.</p>
23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Przewiduje się stosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie

	<p>kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p> <p>Szczegółowe warunki stosowania metod uproszczonych zostaną określone w regulaminach poszczególnych konkursów oraz w zasadach dotyczących projektów pozakonkursowych. Przewiduje się możliwość wypłacania zaliczek dla beneficjentów zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p>
<p>24. Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)</p>	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej wsparcie udzielane będzie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – na podstawie art. 14 rozporządzenia KE nr 651/2014 <i>Regionalna pomoc inwestycyjna</i> oraz zgodnie z zasadami rozporządzeniem Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. 2018, poz. 1620), – na podstawie art. 18 rozporządzenia KE nr 651/2014 <i>Pomoc na usługi doradcze</i> oraz zgodnie z zasadami rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania pomocy mikroprzedsiębiorcom, małym i średnim przedsiębiorcom na usługi doradcze oraz udział w targach w ramach regionalnych programów operacyjnych (Dz. U. poz. 1417), – na podstawie art. 25 rozporządzenia KE nr 651/2014 <i>Pomoc na projekty badawczo-rozwojowe</i> oraz zgodnie z zasadami rozporządzeniem Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 21 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na badania podstawowe, badania przemysłowe, eksperymentalne prace rozwojowe oraz studia wykonalności w ramach regionalnych programów operacyjnych (Dz. U. poz. 1075), – na podstawie art. 28 rozporządzenia KE nr 651/2014 <i>Pomoc dla MŚP na wspieranie innowacyjności</i> oraz zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 listopada 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na wspieranie innowacyjności oraz innowacje procesowe i organizacyjne w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 2010), – na podstawie art. 29 rozporządzenia KE nr 651/2014 <i>Pomoc na innowacje procesowe i organizacyjne</i> oraz

	<p>zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 listopada 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na wspieranie innowacyjności oraz innowacje procesowe i organizacyjne w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 2010),</p> <p>- jako pomoc de minimis na podstawie rozporządzenia KE nr 1407/2013 oraz zgodnie z zasadami rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 488).</p>
<p>25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu</p>	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego (jeśli dotyczy) powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 85%</p>
<p>26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)</p>	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – maksymalny poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowanych na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego (jeśli dotyczy) powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 85%</p>
<p>27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – minimalny poziom wkładu własnego na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego (jeśli dotyczy) powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 15%</p>
<p>28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)</p>	<p>Minimalna wartość dla typu 3: 10 000,00 Maksymalna wartość dla typu 3: 80 000,00</p>

	W przypadku występowania nakładania się interwencji na poziomie krajowym i regionalnym IZ RPO wprowadzi na etapie wyboru i wdrażania projektów odpowiednie mechanizmy, których celem będzie zapobiegnięcie podwójnemu finansowaniu.
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	nie dotyczy
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy

Poddziałanie 1.3.2 Wsparcie przedsiębiorstw akademickich poprzez instrumenty kapitałowe

OPIS PODDZIAŁANIA 1.3.2	
6. Nazwa poddziałania	WSPARCIE PRZEDSIĘBIORSTW AKADEMICKICH POPRZEZ INSTRUMENTY KAPITAŁOWE
7. Cel szczegółowy poddziałania	Zwiększona aktywność badawczo-rozwojowa przedsiębiorstw (Cel szczegółowy 2)
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba utworzonych miejsc pracy u ostatecznych odbiorców IF • Wartość inwestycji dokonanych przez ostatecznych odbiorców IF
9. Lista wskaźników produktu	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI1) • Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie finansowe inne niż dotacje • Liczba przedsiębiorstw wspartych przez fundusze kapitału podwyższonego ryzyka • Wartość inwestycji kapitałowych ogółem w przedsiębiorstwa wsparte przez fundusze kapitału podwyższonego ryzyka • Wartość inwestycji kapitałowych w części UE w przedsiębiorstwa wsparte przez fundusze kapitału podwyższonego ryzyka
10. Typy projektów	1. Wsparcie tworzenia innowacyjnych przedsiębiorstw odpryskowych w oparciu o wyniki prac badawczo-rozwojowych poprzez uruchomienie wsparcia kapitałowego.
11. Typ beneficjenta	<ul style="list-style-type: none"> • podmioty wdrażające instrumenty finansowe
12. Grupa docelowa/ostateczni odbiorcy wsparcia	<ul style="list-style-type: none"> • przedsiębiorstwa

13. Instytucja pośrednicząca	nie dotyczy	
14. Instytucja wdrażająca	nie dotyczy	
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty	4 124 226
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.	
17. Instrumenty terytorialne	nie dotyczy	
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Instrumenty finansowe – wsparcie w ramach Poddziałania udzielane będzie w trybie wynikającym z wybranego przez IZ RPO modelu wdrażania instrumentów finansowych.	
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Projekt zakłada wsparcie projektów przedsiębiorstw wpisujących się w regionalną strategię inteligentnej specjalizacji⁹. 2. Beneficjent/odbiorca końcowy prowadzi działalność gospodarczą na terytorium województwa kujawsko-pomorskiego. 3. W przypadku projektów obejmujących etap pierwszej produkcji zakres projektu powinien obejmować co najmniej dwa poprzedzające poziomy gotowości technologicznej tj. poziom 7 i 8. Komponent wdrożeniowy musi stanowić mniej niż 50% całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu. 4. Wsparcia nie uzyskują projekty, które zostały fizycznie ukończone lub w pełni zrealizowane w dniu podjęcia decyzji inwestycyjnej. 5. Projekt jest realizowany na terenie województwa kujawsko-pomorskiego. 	
20. Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%)	<p>Możliwe jest sfinansowanie do 10 % kosztów kwalifikowalnych ponoszonych przez odbiorców ostatecznych związanych z rozwojem kadr B+R, o ile koszty te są konieczne do odpowiedniej realizacji projektu i są bezpośrednio z nim związane. W ramach projektów możliwe jest zatem:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. w przypadku MŚP możliwe jest sfinansowanie części kosztów w ramach projektu związanych z oddelegowaniem wysoko wykwalifikowanego personelu z organizacji prowadzącej badania i upowszechniającej wiedzę bądź z dużego przedsiębiorstwa, który to personel zajmuje się 	

⁹ Regionalna Strategia Inteligentnej Specjalizacji obejmuje także proces przedsiębiorczego odkrywania (produkt finansowy w postaci wejścia kapitałowego może stanowić element procesu przedsiębiorczego odkrywania).

	<p>działalnością badawczą, rozwojową i innowacyjną na nowo utworzonych u beneficjenta stanowiskach i nie zastępuje innego personelu,</p> <p>2. w przypadku przedsiębiorstw możliwe jest sfinansowanie kosztów związanych z rozwojem umiejętności pracowników zaangażowanych w realizację projektu B+R.</p>
21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	nie dotyczy
22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	nie dotyczy
23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	nie dotyczy
24. Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej wsparcie udzielane będzie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - na podstawie art. 21 rozporządzenia KE nr 651/2014 <i>Pomoc na finansowanie ryzyka</i> oraz zgodnie z zasadami rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie udzielania pomocy na dostęp mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców do finansowania w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. 2018 poz. 1619), - na podstawie art. 22 rozporządzenia KE nr 651/2014 <i>Pomoc dla przedsiębiorstw rozpoczynających działalność</i> oraz zgodnie z zasadami rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie udzielania pomocy na dostęp mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców do finansowania w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. 2018, poz. 1619), - jako pomoc de minimis na podstawie rozporządzenia KE nr 1407/2013 oraz zgodnie z zasadami rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 488).
25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	Projekty objęte pomocą publiczną – maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego (jeśli dotyczy) powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych

	<p>programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 70%</p>
<p>26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)</p>	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – maksymalny poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowanych na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego (jeśli dotyczy) powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 70%</p>
<p>27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – minimalny poziom wkładu własnego na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego (jeśli dotyczy) powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 30%</p>
<p>28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)</p>	nie dotyczy
<p>29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)</p>	nie dotyczy
<p>30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)</p>	4 124 226
<p>31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych</p>	Fundusz Funduszy
<p>32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania</p>	<p>1. Kapitał zaangażowany</p> <p>Wartość produktu finansowego – od 200 tys. zł do 1 mln zł</p> <p>Szacunkowy okres dezinvestycji – od 5 do 10 lat</p> <p>W przypadku instrumentu, wybór przedsięwzięć podlegających finansowaniu (celu inwestycyjnego) powinien opierać na dwóch głównych kryteriach:</p> <p>(i) ocenie potencjału rozwojowego spółki oraz</p> <p>(ii) realności dezinvestycji w okresie maksymalnie nie przekraczającym 10 lat.</p> <p>Zasadniczym zadaniem instrumentu kapitałowego będzie, dzięki przeprowadzeniu „wejścia” i dostarczeniu kapitału,</p>

	budowanie / maksymalizacja „wartości” biznesowej sfinansowanego przedsięwzięcia. Wartość ta decydować będzie o efektywności inwestycji, wynikającej z rezultatów dezinwestycji. W ramach instrumentu możliwe będzie zaopatrywanie w kapitał w ramach tzw. II fazy finansowania (kolejne „wejście” kapitałowe do pierwotnego celu inwestycji, uzasadnione dobrze rokującymi perspektywami rozwojowymi).
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	<ul style="list-style-type: none"> • przedsiębiorstwa odpryskowe

Działanie 1.4 Wsparcie rozwoju przedsiębiorczości

OPIS DZIAŁANIA 1.4	
Nazwa działania	WSPARCIE ROZWOJU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI
Cel szczegółowy działania	Lepsze warunki do rozwoju MŚP (Cel szczegółowy 3)

Poddziałanie 1.4.1 Wsparcie rozwoju mikroprzedsiębiorstw

OPIS PODDZIAŁANIA 1.4.1	
6. Nazwa poddziałania	Wsparcie rozwoju mikroprzedsiębiorstw
7. Cel szczegółowy poddziałania	Lepsze warunki do rozwoju MŚP (Cel szczegółowy 3) Ułatwienie stabilizacji funkcjonowania sektora MŚP w nowych warunkach gospodarczych wynikających z wystąpienia COVID-19 (Cel szczegółowy 6).
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ul style="list-style-type: none"> • Wartość inwestycji dokonanych przez ostatecznych odbiorców IF • Liczba utworzonych miejsc pracy u ostatecznych odbiorców IF • Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach
9. Lista wskaźników produktu	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba wspartych funduszy pożyczkowych • Liczba ostatecznych odbiorców wspartych przez fundusze pożyczkowe • Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie finansowe inne niż dotacje (CI3) • Wartość udzielonych pożyczek ogółem • Wartość udzielonych pożyczek w części UE • Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI1) • Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (inne niż dotacje) (CI7) • Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie finansowe inne niż dotacje w związku z pandemią COVID-19

	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba MŚP objętych wsparciem innym niż bezzwrotnym (instrumenty finansowe) finansującym kapitał obrotowy w związku z COVID-19 (CV23) • Wartość wsparcia innego niż bezzwrotne (instrumenty finansowe) dla MŚP finansującego kapitał obrotowy w związku z COVID-19 (całkowite koszty publiczne) (CV21) • Liczba podmiotów objętych wsparciem w zakresie zwalczania lub przeciwdziałania skutkom pandemii COVID-19 (CV33) • Wartość wydatków kwalifikowalnych przeznaczonych na działania związane z pandemią COVID-19 (CV29) 	
10. Typy projektów	1. Pożyczki dla mikroprzedsiębiorstw.	
11. Typ beneficjenta	<ul style="list-style-type: none"> • podmioty wdrażające instrumenty finansowe 	
12. Grupa docelowa/ostateczni odbiorcy wsparcia	<ul style="list-style-type: none"> • Mikroprzedsiębiorstwa 	
13. Instytucja pośrednicząca	nie dotyczy	
14. Instytucja wdrażająca	nie dotyczy	
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty	16 189 723
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.	
17. Instrumenty terytorialne	nie dotyczy	
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Instrumenty finansowe – wsparcie w ramach Poddziałania udzielane będzie w trybie wynikającym z wybranego przez IZ RPO modelu wdrażania instrumentów finansowych.	
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Projekt zakłada preferencję w dostępie do wsparcia dla projektów przedsiębiorstw wpisujących się w zakres regionalnej strategii inteligentnej specjalizacji. 2. Projekt zakłada preferencję w zakresie warunków wsparcia dla mikroprzedsiębiorstw o okresie działalności nie dłuższym niż 36 miesiące. 3. Beneficjent/odbiorca końcowy prowadzi działalność gospodarczą na terytorium województwa kujawsko-pomorskiego. 4. Wsparcia nie uzyskują projekty, które zostały fizycznie ukończone lub w pełni zrealizowane w dniu podjęcia decyzji inwestycyjnej. 	

	5. Projekt jest realizowany na terenie województwa kujawsko-pomorskiego.
20. Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%)	nie dotyczy
21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	nie dotyczy
22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	nie dotyczy
23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	nie dotyczy
24. Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej wsparcie udzielane będzie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - na podstawie art. 21 rozporządzenia KE nr 651/2014 <i>Pomoc na finansowanie ryzyka</i> oraz zgodnie z zasadami rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie udzielania pomocy na dostęp mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców do finansowania w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. 2018, poz. 1619), - na podstawie art. 22 rozporządzenia KE nr 651/2014 <i>Pomoc dla przedsiębiorstw rozpoczynających działalność</i> oraz zgodnie z zasadami rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie udzielania pomocy na dostęp mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców do finansowania w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. 2018, poz. 1619), - jako pomoc de minimis na podstawie rozporządzenia KE nr 1407/2013 oraz zgodnie z zasadami rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 488), - na podstawie Komunikatu KE – Tymczasowe ramy środków pomocy państwa w celu wsparcia gospodarki w kontekście trwającej epidemii COVID-19 (2020/C 91 I/01) (Dz. Urz. UE C 91I z 20.03.2020, str. 1 z późn. zm.) oraz rozporządzenia Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej w sprawie udzielania pomocy z instrumentów finansowych w ramach programów operacyjnych na lata 2014-2020 w celu wspierania polskiej gospodarki w związku

	<p>z wystąpieniem pandemii COVID-19 (Dz. U. z 2020 r. poz. 670),</p> <p>- na podstawie Komunikatu KE – Tymczasowe ramy środków pomocy państwa w celu wsparcia gospodarki w kontekście trwającej epidemii COVID-19 (2020/C 91 I/01) (Dz. Urz. UE C 91I z 20.03.2020, str. 1 z późn. zm.) oraz Rozporządzeniem Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 26 maja 2020 roku w sprawie udzielania pomocy w uproszczonej formie wsparcia zwrotnego ze środków instrumentów inżynierii finansowej podlegających ponownemu wykorzystaniu oraz z instrumentów finansowych w ramach programów operacyjnych na lata 2014-2020 w celu wspierania polskiej gospodarki w związku z wystąpieniem pandemii COVID-19 (Dz.U. 2020 poz. 949).</p>
<p>25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu</p>	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego (jeśli dotyczy) powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli – 100%.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 85%</p>
<p>26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)</p>	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – maksymalny poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowanych na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego (jeśli dotyczy) powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli - 100%.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 85%</p>
<p>27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – minimalny poziom wkładu własnego na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego (jeśli dotyczy) powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli - 0%.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 15%</p>
<p>28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)</p>	<p>W przypadku występowania nakładania się interwencji na poziomie krajowym i regionalnym IZ RPO wprowadzi na</p>

	etapie wyboru i wdrażania projektów odpowiednie mechanizmy, których celem będzie zapobiegnięcie podwójnemu finansowaniu.
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	nie dotyczy
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	16 189 723
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych ¹⁰	Fundusz Funduszy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	<p>Pożyczki</p> <p>Wartość produktu finansowego – do 100 tys. zł</p> <p>Maksymalny okres spłaty – do 7 lat</p> <p>Odbiorcy: mikroprzedsiębiorstwa o okresie działalności nie dłuższym niż 60 miesięcy</p> <p>Preferencje w zakresie warunków wsparcia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - oprocentowanie pożyczki poniżej stopy rynkowej. - niskie wymogi co do zabezpieczeń. <p>Możliwa tymczasowa zmiana powyższych parametrów w związku pandemią COVID-19 lub oferowaniem pożyczki obrotowej na wsparcia przedsiębiorstw w związku z wpływem epidemii COVID-19 na sytuację społeczno-gospodarczą.</p>
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	<ul style="list-style-type: none"> • Mikroprzedsiębiorstwa

Poddziałanie 1.4.2 Wsparcie MŚP przez instytucje otoczenia biznesu

OPIS PODDZIAŁANIA 1.4.2	
6. Nazwa poddziałania	WSPARCIE MŚP POPRZEZ INSTYTUCJE OTOCZENIA BIZNESU
7. Cel szczegółowy poddziałania	Lepsze warunki do rozwoju MŚP (Cel szczegółowy 3)
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba przedsiębiorstw korzystających z zaawansowanych usług (nowych i/lub ulepszonych) świadczonych przez instytucje otoczenia biznesu

¹⁰ IZ, pośrednik finansowy, fundusz funduszy.

9. Lista wskaźników produktu	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI1) • Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje (CI2) • Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie doradztwa specjalistycznego • Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie niefinansowe (CI4) • Liczba Instytucji Otoczenia Biznesu wspartych w zakresie profesjonalizacji usług • Liczba zaawansowanych usług (nowych lub ulepszonych) świadczonych przez instytucje otoczenia biznesu 	
10. Typy projektów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Budowa sieci współpracy IOB dotyczącej innowacyjnej działalności gospodarczej w celu świadczenia zaawansowanych usług dla MŚP 2. Wsparcie infrastrukturalne i szkoleniowo-doradcze IOB w celu umożliwienia świadczenia specjalistycznych usług lub zaawansowanych usług. 3. Projekt grantowy zakładający wsparcie rozwoju przedsiębiorstw, w szczególności w obszarze regionalnej inteligentnej specjalizacji, poprzez świadczenie specjalistycznych usług przez instytucje otoczenia biznesu. 4. Zakup specjalistycznych usług przez MŚP 5. Opracowanie standardów nowych usług obejmujące testowanie usług. 	
11. Typ beneficjenta	<ul style="list-style-type: none"> • instytucje otoczenia biznesu • przedsiębiorstwa - MŚP 	
12. Grupa docelowa/ostateczni odbiorcy wsparcia	<ul style="list-style-type: none"> • przedsiębiorstwa – MŚP 	
13. Instytucja pośrednicząca	nie dotyczy	
14. Instytucja wdrażająca	nie dotyczy	
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty	730 565
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.	
17. Instrumenty terytorialne	nie dotyczy	
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	<p>Tryb konkursowy</p> <p>Zastosowanie trybu pozakonkursowego w zakresie wsparcia instytucji otoczenia biznesu z mniejszych ośrodków i obszarów strategicznej interwencji (głównie obszaru Włocławka) zgodnie z wynikami inicjatywy i zaleceniami „Catching-up Regions 3”.</p> <p>Za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego.</p>	

19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów

1. Preferencję uzyskają projekty IOB:
  - a) zakładające udział wkładu prywatnego.
  - b) partnerskie, realizowane w ramach kooperacji sieciowej.
2. Projekt IOB zakłada preferencję dla projektów przedsiębiorstw wpisujących się w zakres regionalnej strategii inteligentnej specjalizacji.
3. Projekt IOB zakłada preferencję w zakresie warunków wsparcia dla przedsiębiorstwa poszukującego wsparcia na projekty w zakresie ekoinnowacji i efektywnego wykorzystania zasobów naturalnych, eko-zarządzania przedsiębiorstwem oraz eko-marketingu.
4. Beneficjent/odbiorca ostateczny prowadzi działalność gospodarczą na terytorium województwa kujawsko-pomorskiego.
5. W ramach poddziałania przewiduje się zastosowanie instrumentów popytowych (np. bony, vouchery).
6. Projekt IOB winien być ukierunkowany na dostarczenie na rynek specjalistycznych usług w odpowiedzi na potrzeby sektora MŚP. Planowane do wdrożenia usługi nie mogą być oparte jedynie na założeniach Wnioskodawcy, lecz powinny wynikać z rzeczywistych potrzeb sektora MŚP.
7. W ramach projektów IOB zakładających profesjonalizację świadczonych usług/świadczanie usług na rzecz przedsiębiorstw Wnioskodawca wprowadzając do oferty usługę obecną na rynku jest zobowiązany wykorzystać dostępne standardy świadczenia usług.
8. Wprowadzenie do oferty IOB usługi nowej na rynku wymaga od niego opracowania standardu jej świadczenia. W ramach tego typu projektu Wnioskodawca, w celu wykazania konieczności wprowadzenia nowej usługi, jest zobowiązany na etapie składania wniosku przeprowadzić analizę dostępnych standardów świadczenia podobnych usług i udokumentować potrzebę opracowania nowego standardu, odróżniającego planowaną do wprowadzenia usługę od dotychczas obecnych na rynku.
9. W przypadku bezpośredniego wsparcia na profesjonalizację oferowanych przez IOB usług niezbędne jest spełnienie następujących wymogów:
  - a) Wnioskodawca posiada strategię biznesową, która wyraźnie wskazuje różne źródła przychodów i potwierdza zdolność do pracy w warunkach rynkowych i prowadzenia działalności

	<p>finansowo samowystarczalnej (osiągnięcia samowystarczalności finansowej do końca okresu trwałości/okresu kwalifikowalności),</p> <p>b) Wnioskodawca posiada roczny plan działania zawierający orientacyjny wykaz projektów/usług, które mają być realizowane/przewidziane, dostępne zasoby, niezbędne szkolenia, wymagany budżet i źródła finansowania. Projekty, na które Wnioskodawca będzie poszukiwała wsparcia w ramach RPO WK-P 2014-2020 winien być wyraźnie przedstawiony w planie działania,</p> <p>c) gdy jest to możliwe Wnioskodawca winien przedstawić informacje o dotychczasowej działalności w zakresie wsparcia przedsiębiorców (liczbę dotychczas świadczonych usług, wyniki dotychczas przeprowadzonych badań satysfakcji, ofertę/współpracę jaką oferuje Wnioskodawca po realizacji usługi)</p> <p>d) Wnioskodawca winien przedstawić informacje o działaniach podjętych/planowanych do podjęcia w celu monitorowania procesu świadczenia usług i weryfikowania satysfakcji odbiorców usług, co powinno prowadzić do oparcia planu działania na posiadanych danych statystycznych.</p> <p>10. Projekty infrastrukturalne IOB (zakładające odbudowę, rozbudowę, nadbudowę lub przebudowę obiektu) są możliwe do realizacji jedynie przy spełnieniu następujących warunków:</p> <p>a) działalność Wnioskodawcy wpisuje się w regionalną strategię inteligentnej specjalizacji,</p> <p>b) Wnioskodawca dysponuje strategią/planem wykorzystania infrastruktury planowanej do sfinansowania w ramach przedsięwzięcia,</p> <p>c) przedsięwzięcie jest współfinansowane ze źródeł prywatnych,</p> <p>d) przedsięwzięcie nie powiela dostępnej infrastruktury o podobnym profilu zlokalizowanej w danym lub sąsiadującym regionie, chyba, że limit dostępnej oferty został wyczerpany.</p> <p>11. Wsparcia nie uzyskają projekty, które zostały fizycznie ukończone lub w pełni zrealizowane przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu.</p> <p>12. Projekt jest realizowany na terenie województwa kujawsko-pomorskiego.</p> <p>13. W przypadku projektów zakładających zakup specjalistycznych usług przez MŚP preferencję w dostępie do wsparcia uzyskują przedsiębiorstwa:</p>
--	---

	<p>a) wpisujące się zakres regionalnej strategii inteligentnej specjalizacji</p> <p>b) poszukujące wsparcia na projekty w zakresie ekoinnowacji i efektywnego wykorzystania zasobów naturalnych, eko-zarządzania przedsiębiorstwem oraz eko-marketingu</p> <p>14. Ogłoszenie konkursu w formule projektu grantowego wyklucza możliwość ogłoszenia konkursu z analogicznymi typami projektów¹¹.</p> <p>15. Wsparcie uzyskają projekty, które w największym stopniu przyczyniają się do rozwoju gospodarczego obszaru objętego programem, np. poprzez zwiększanie bazy podatkowej.</p>
<p>20. Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%)</p>	<p>Przewiduje się zastosowanie cross-financingu (instrumentu elastyczności) w ramach trybu pozakonkursowego pod warunkiem, że jest on niezbędny do realizacji projektu i bezpośrednio z nim powiązany. Dotyczy on m.in. szkoleń służących podniesieniu kompetencji kadr IOB świadczących specjalistyczne lub zaawansowane usługi doradcze. Maksymalna wartość wydatków w ramach cross-financingu (instrumentu elastyczności) wynosi 40% kosztów kwalifikowalnych projektu.</p>
<p>21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie</p>	<p>Dochód w projekcie będzie uwzględniany zgodnie z art. 61 rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013. Zastosowanie znajdują wyłączenia określone w art. 61 ust. 7 i 8 rozporządzenia, w pozostałych przypadkach stosowana będzie metoda obliczania zdyskontowanego dochodu operacji generujących dochód, o której stanowi art. 61 ust. 3 lit b rozporządzenia nr 1303/2013 oraz sekcja III rozdziału II Rozporządzenia nr 480/2014.</p>
<p>23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek</p>	<p>Przewiduje się stosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p> <p>Szczegółowe warunki stosowania metod uproszczonych zostaną określone w regulaminach poszczególnych</p>

¹¹ Instytucja Zarządzająca RPO zastrzega sobie możliwość ogłoszenia konkursu o analogicznym zakresie wsparcia w sytuacji, gdy realizacja projektu grantowego wskazuje na realną możliwość nie osiągnięcia zakładanych wartości wskaźników produktu i rezultatu.

	<p>konkursów oraz w zasadach dotyczących projektów pozakonkursowych.</p> <p>Przewiduje się możliwość wypłacania zaliczek dla beneficjentów zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p>
<p>24. Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)</p>	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej wsparcie będzie udzielane na podstawie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – art. 14 rozporządzenia KE nr 651/2014 <i>Regionalna pomoc inwestycyjna</i> oraz zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach celu tematycznego 3 w zakresie wzmocnienia konkurencyjności mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. 2018 poz.1623), – art. 14 rozporządzenia KE nr 651/2014 <i>Regionalna pomoc inwestycyjna</i> oraz zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2018 poz. 1620), – art. 18 rozporządzenia KE nr 651/2014 <i>Pomoc na usługi doradcze na rzecz MŚP</i> oraz zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania pomocy mikroprzedsiębiorcom, małym i średnim przedsiębiorcom na usługi doradcze oraz udział w targach w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1417), – art. 28 rozporządzenia KE nr 651/2014 <i>Pomoc dla MŚP na wspieranie innowacyjności</i> oraz zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 listopada 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na wspieranie innowacyjności oraz innowacje procesowe i organizacyjne w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 2010), – art. 56 rozporządzenia KE nr 651/2014 <i>Pomoc na infrastrukturę lokalną</i> oraz zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia

	<p>5 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1208),</p> <ul style="list-style-type: none"> – jako pomoc de minimis na podstawie rozporządzenia KE nr 1407/2013 oraz z zgodnie z zasadami rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 488), – Decyzja Komisji z dnia 20 grudnia 2011 r. w sprawie stosowania art. 106 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy państwa w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych, przyznawanej przedsiębiorstwom zobowiązanym do wykonywania usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym (Dz. U. UE. L. z 2012 r. Nr 7, str. 3).
<p>25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu</p>	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego (jeśli dotyczy) powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 85%</p>
<p>26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)</p>	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – maksymalny poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowanych na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego (jeśli dotyczy) powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 85%</p>
<p>27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – minimalny poziom wkładu własnego na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego (jeśli dotyczy) powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 15%</p>
<p>28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)</p>	<p>W przypadku występowania nakładania się interwencji na poziomie krajowym i regionalnym IZ RPO wprowadzi na</p>

	etapie wyboru i wdrażania projektów odpowiednie mechanizmy, których celem będzie zapobiegnięcie podwójnemu finansowaniu.
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	nie dotyczy
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	nie dotyczy
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy

Poddziałanie 1.4.3 Rozwój infrastruktury na rzecz rozwoju gospodarczego

OPIS PODDZIAŁANIA 1.4.3	
6. Nazwa poddziałania	ROZWÓJ INFRASTRUKTURY NA RZECZ ROZWOJU GOSPODARCZEGO
7. Cel szczegółowy poddziałania	Lepsze warunki do rozwoju MŚP (Cel szczegółowy 3)
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba inwestycji zlokalizowanych na przygotowanych terenach inwestycyjnych • Liczba przedsiębiorstw korzystających z obiektów przeznaczonych na wsparcie działalności biznesowej • Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach (CI8) • Wskaźnik wykorzystania nowej infrastruktury biznesowej • Wskaźnik wykorzystania nowego terenu inwestycyjnego • Liczba wspartych projektów w fazie przygotowawczej
9. Lista wskaźników produktu	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI1) • Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje (CI2) • Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie niefinansowe (CI4) • Powierzchnia przygotowanych terenów inwestycyjnych • Powierzchnia przygotowanych obiektów przeznaczonych na wsparcie działalności biznesowej • Liczba dokumentacji przedprojektowych

	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba dokumentacji technicznych 	
10. Typy projektów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Projekty inwestycyjne dotyczące kompleksowego przygotowania i uzbrojenia terenu przeznaczonego w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego pod działalność gospodarczą (terenu inwestycyjnego). 2. Poszerzenie istniejącej strefy inwestycyjnej poprzez zakup i kompleksowe uzbrojenie nowych terenów inwestycyjnych oraz uzbrojenie terenów obecnej strefy aktywności gospodarczej, w tym strefy aktywności gospodarczej o charakterze parku technologicznego w infrastrukturę niezbędną aby nowo przyłączone tereny stanowiły funkcjonalną całość z dotychczasowym obszarem strefy¹². 3. Przedsięwzięcia związane z uporządkowaniem i przygotowaniem terenów w celu nadania im nowych funkcji gospodarczych (np.: obszary powojkowe, przemysłowe, pokolejowe oraz popegeerowskie)¹³. 4. Tworzenie i rozwój infrastruktury biznesowej np.: centra biznesowe, centra demonstracyjne, inkubatory przedsiębiorczości, biura typu <i>co-working space</i>, <i>fab labs</i>, czy też <i>living labs</i>. 5. Projekty przygotowawcze m.in. dokumentacji koncepcyjnej, projektowej, przetargowej, planistycznej dla przedsięwzięć, które będą możliwe do zrealizowania ze środków tego programu lub programów operacyjnych polityki spójności realizowanych w okresie programowania następującym bezpośrednio po roku 2020. 	
11. Typ beneficjenta	<ul style="list-style-type: none"> • instytucje otoczenia biznesu • jednostki samorządu terytorialnego • związki jednostek samorządu terytorialnego • stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego • samorządowe jednostki organizacyjne • przedsiębiorstwa • partnerzy prywatni we współpracy z podmiotami publicznymi w przypadku projektów realizowanych w formule partnerstwa publiczno-prywatnego 	
12. Grupa docelowa/ostateczni odbiorcy wsparcia	<ul style="list-style-type: none"> • przedsiębiorstwa – MŚP 	
13. Instytucja pośrednicząca	nie dotyczy	
14. Instytucja wdrażająca	nie dotyczy	
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	stabiej rozwinięty	23 405 608

¹² Efektem projektu realizującego ten typ wsparcia jest utworzenie terenu inwestycyjnego.

¹³ Efektem projektu realizującego ten typ wsparcia jest utworzenie terenu inwestycyjnego.

<p>16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO</p>	<p>Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.</p>
<p>17. Instrumenty terytorialne</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów</p>	<p>Tryb konkursowy</p> <p>Zastosowanie trybu pozakonkursowego dla projektów przygotowawczych m.in. dokumentacji koncepcyjnej, projektowej, przetargowej, planistycznej dla przedsięwzięć, które będą możliwe do zrealizowania ze środków tego programu lub programów operacyjnych polityki spójności realizowanych w okresie programowania następującym bezpośrednio po roku 2020 .</p> <p>Za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego.</p>
<p>19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Projekty mające na celu przygotowanie terenów inwestycyjnych/infrastruktury biznesowej będą realizowane pod warunkiem nie powielania dostępnej infrastruktury, chyba, że limit dostępnej powierzchni został wyczerpany. 2. Infrastruktura doprowadzająca do terenów inwestycyjnych nie może stanowić elementu projektu. 3. Koszty związane z wewnętrzną infrastrukturą komunikacyjną terenu inwestycyjnego stanowią mogą mniejszą część wydatków kwalifikowalnych. 4. Preferencję uzyskają projekty dotyczące terenów inwestycyjnych, które realizowane będą na nieużytkach, terenach zlokalizowanych w pobliżu punktów dostępowych do infrastruktury transportowej (autostrady, drogi szybkiego ruchu oraz linie kolejowe wybudowane lub planowane do wybudowania w okresie 2014-2020), terenach zdegradowanych, wymagających rewitalizacji w związku ze zintensyfikowanym i udokumentowanym zapotrzebowaniem przedsiębiorstw poszukujących lokalizacji dla prowadzenia działalności. 5. Projekt zakłada preferencję w zakresie dostępu dla przedsiębiorstw wpisujących się w zakres regionalnej strategii inteligentnej specjalizacji. 6. Projekty infrastrukturalne IOB są możliwe do realizacji jedynie przy spełnieniu następujących warunków: <ol style="list-style-type: none"> a) działalność odbiorcy końcowego wpisuje się w regionalną strategię inteligentnej specjalizacji,

	<p>b) Wnioskodawca dysponuje strategią/planem wykorzystania infrastruktury planowanej do sfinansowania w ramach przedsięwzięcia,</p> <p>c) przedsięwzięcie jest współfinansowane ze źródeł prywatnych.</p> <p>7. Beneficjent/odbiorca ostateczny prowadzi działalność gospodarczą na terytorium województwa kujawsko-pomorskiego.</p> <p>8. Projekt jest realizowany na terenie województwa kujawsko-pomorskiego.</p> <p>9. Wsparcia nie uzyskują projekty, które zostały fizycznie ukończone lub w pełni zrealizowane przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu.</p> <p>10. Projekty realizowane w ramach poddziałania muszą w sposób bezpośredni oddziaływać na rozwój społeczno-gospodarczy województwa kujawsko-pomorskiego poprzez m.in. wzrost zatrudnienia w przedsiębiorstwach ulokowanych na terenach inwestycyjnych oraz we wspartej infrastrukturze biznesowej¹⁴.</p> <p>11. Wsparcie uzyskują projekty, które w największym stopniu przyczyniają się do rozwoju gospodarczego obszaru objętego programem, np. poprzez zwiększanie bazy podatkowej.</p>
20. Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%)	nie dotyczy
21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	nie dotyczy
22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Dochód w projekcie będzie uwzględniany zgodnie z art. 61 rozporządzenia ogólnego KE nr 1303/2013. Zastosowanie znajdują wyłączenia określone w art. 61 ust. 7 i 8 rozporządzenia, w pozostałych przypadkach stosowana będzie metoda obliczania zdyskontowanego dochodu operacji generujących dochód, o której stanowi art. 61 ust. 3 lit b rozporządzenia KE nr 1303/2013 oraz sekcja III rozdziału II Rozporządzenia nr 480/2014.
23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Przewiduje się stosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.

¹⁴ Instytucja Zarządzająca RPO może każdorazowo określić w kryteriach wyboru projektów minimalny wzrost zatrudnienia.

	<p>Szczegółowe warunki stosowania metod uproszczonych zostaną określone w regulaminach poszczególnych konkursów oraz w zasadach dotyczących projektów pozakonkursowych.</p> <p>Przewiduje się możliwość wypłacania zaliczek dla beneficjentów zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p>
<p>24. Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)</p>	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej wsparcie będzie udzielane na podstawie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – art. 56 rozporządzenia KE nr 651/2014 <i>Pomoc na infrastrukturę lokalną</i> oraz zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1208), – art. 14 rozporządzenia KE nr 651/2014 oraz zgodnie z rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach celu tematycznego 3 w zakresie wzmocnienia konkurencyjności mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 ((Dz. U. 2018 poz.1623) – art. 14 rozporządzenia KE nr 651/2014 oraz zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz.U. 2018, poz. 1620) – jako pomoc de minimis na podstawie rozporządzenia KE nr 1407/2013 oraz zgodnie z zasadami rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 488).
<p>25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków</p>	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR na poziomie</p>

<p>kwifikowalnych na poziomie projektu</p>	<p>beneficjenta oraz odbiorcy końcowego (jeśli dotyczy) powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 95%</p>
<p>26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)</p>	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – maksymalny poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowanych na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego (jeśli dotyczy) powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 100%</p> <p>Wstępnie przewiduje się wykorzystanie środków z budżetu państwa maksymalnie w wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych. Poziom dofinansowania z budżetu państwa oraz maksymalny % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu zostanie ustalony na poziomie kryteriów wyboru projektów.</p>
<p>27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – minimalny poziom wkładu własnego na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego (jeśli dotyczy) powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 0%</p> <p>Wstępnie przewiduje się wykorzystanie środków z budżetu państwa maksymalnie w wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych. Poziom dofinansowania z budżetu państwa oraz maksymalny % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu zostanie ustalony na poziomie kryteriów wyboru projektów.</p>
<p>28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)</p>	<p>W przypadku występowania nakładania się interwencji na poziomie krajowym i regionalnym IZ RPO wprowadzi na etapie wyboru i wdrażania projektów odpowiednie mechanizmy, których celem będzie zapobiegnięcie podwójnemu finansowaniu.</p>

30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	nie dotyczy
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy

Działanie 1.5 Opracowywanie i wdrażanie nowych modeli biznesowych dla MŚP

OPIS DZIAŁANIA 1.5	
Nazwa działania	OPRACOWYWANIE I WDRAŻANIE NOWYCH MODELI BIZNESOWYCH DLA MŚP
Cel szczegółowy działania	Zwiększony poziom handlu zagranicznego sektora MŚP (Cel szczegółowy 4) Ułatwienie stabilizacji funkcjonowania sektora MŚP w nowych warunkach gospodarczych wynikających z wystąpienia COVID-19 (Cel szczegółowy 6)

Poddziałanie 1.5.1 Pożyczki dla MŚP na nowe modele biznesowe

OPIS PODDZIAŁANIA 1.5.1	
6. Nazwa poddziałania	POŻYCZKI DLA MŚP NA NOWE MODELE BIZNESOWE
7. Cel szczegółowy poddziałania	Zwiększony poziom handlu zagranicznego sektora MŚP (Cel szczegółowy 4) Ułatwienie stabilizacji funkcjonowania sektora MŚP w nowych warunkach gospodarczych wynikających z wystąpienia COVID-19 (Cel szczegółowy 6).
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ul style="list-style-type: none"> • Wartość inwestycji dokonanych przez ostatecznych odbiorców IF • Liczba utworzonych miejsc pracy u ostatecznych odbiorców IF
9. Lista wskaźników produktu	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba wspartych funduszy pożyczkowych • Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI1) • Liczba ostatecznych odbiorców wspartych przez fundusze pożyczkowe • Wartość udzielonych pożyczek ogółem • Wartość udzielonych pożyczek w części UE • Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie internacjonalizacji działalności • Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie finansowe inne niż dotacje (CI3) • Liczba przedsiębiorstw, które wprowadziły zmiany organizacyjno-procesowe

	<ul style="list-style-type: none"> • Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (inne niż dotacje) (CI7) • Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie finansowe inne niż dotacje w związku z pandemią COVID-19 (CV27) • Liczba MŚP objętych wsparciem innym niż bezzwrotnym (instrumenty finansowe) finansującym kapitał obrotowy w związku z COVID-19 (CV23) • Wartość wsparcia innego niż bezzwrotne (instrumenty finansowe) dla MŚP finansującego kapitał obrotowy w związku z COVID-19 (całkowite koszty publiczne)(CV21) • Liczba podmiotów objętych wsparciem w zakresie zwalczania lub przeciwdziałania skutkom pandemii COVID-19 (CV33) • Wartość wydatków kwalifikowalnych przeznaczonych na działania związane z pandemią COVID-19 (CV29) 	
10. Typy projektów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wsparcie dłużne w zakresie wsparcia procesów umiędzynarodowienia działalności przedsiębiorstw poprzez dostosowanie MŚP do wymagań i uwarunkowań rynków zagranicznych. 2. Wsparcie dłużne w zakresie stosowania technologii informacyjno-komunikacyjnych dla rozwoju, dywersyfikacji lub poprawy efektywności działania przedsiębiorstwa. 	
11. Typ beneficjenta	<ul style="list-style-type: none"> • podmioty wdrażające instrumenty finansowe 	
12. Grupa docelowa/ostateczni odbiorcy wsparcia	<ul style="list-style-type: none"> • przedsiębiorstwa – MŚP 	
13. Instytucja pośrednicząca	nie dotyczy	
14. Instytucja wdrażająca	nie dotyczy	
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	stabilniej rozwinięty	10 634 574
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.	
17. Instrumenty terytorialne	nie dotyczy	
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Instrumenty finansowe – wsparcie w ramach Poddziałania udzielane będzie w trybie wynikającym z wybranego przez IZ RPO modelu wdrażania instrumentów finansowych.	
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Projekt zakłada preferencję w zakresie dostępu dla projektów przedsiębiorstw wpisujących się w zakres regionalnej strategii inteligentnej specjalizacji. 	

	<ol style="list-style-type: none"> 2. Beneficjent/odbiorca końcowy prowadzi działalność gospodarczą na terytorium województwa kujawsko-pomorskiego. 3. Wsparcia nie uzyskują projekty, które zostały fizycznie ukończone lub w pełni zrealizowane w dniu podjęcia decyzji inwestycyjnej. 4. Projekt jest realizowany na terenie województwa kujawsko-pomorskiego. 5. Preferowane w zakresie warunków wsparcia będą projekty realizowane przez MŚP o wartości do 500 tys. zł.
<p>20. Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%)</p>	<p>W ramach poddziałania do 10 % wydatków kwalifikowalnych ponoszonych przez odbiorców ostatecznych może zostać przeznaczony na sfinansowanie kosztów związanych z dostosowaniem kadry pracowniczej do wprowadzonego/rozwinętego modelu biznesowego. Koszty te muszą być niezbędne do odpowiedniej realizacji projektu i bezpośrednio z nim związane.</p>
<p>21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>24. Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)</p>	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej wsparcie udzielane będzie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - na podstawie art. 21 rozporządzenia KE nr 651/2014 <i>Pomoc na finansowanie ryzyka</i> oraz zgodnie z zasadami rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie udzielania pomocy na dostęp mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców do finansowania w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. 2018, poz. 1619), - na podstawie art. 22 rozporządzenia KE nr 651/2014 <i>Pomoc dla przedsiębiorstw rozpoczynających działalność</i> oraz zgodnie z zasadami rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie udzielania pomocy na dostęp mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców do finansowania w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. 2018, poz. 1619),

	<p>- jako pomoc de minimis na podstawie rozporządzenia KE nr 1407/2013 oraz zgodnie z zasadami rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 488),</p> <p>- Komunikacie KE – Tymczasowe ramy środków pomocy państwa w celu wsparcia gospodarki w kontekście trwającej epidemii COVID-19 (2020/C 91 I/01) (Dz. Urz. UE C 91I z 20.03.2020, str. 1 z późn. zm.) oraz rozporządzeniu Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej w sprawie udzielania pomocy z instrumentów finansowych w ramach programów operacyjnych na lata 2014-2020 w celu wspierania polskiej gospodarki w związku z wystąpieniem pandemii COVID-19 (Dz. U. z 2020 r. poz. 670),</p> <p>- na podstawie Komunikatu KE – Tymczasowe ramy środków pomocy państwa w celu wsparcia gospodarki w kontekście trwającej epidemii COVID-19 (2020/C 91 I/01) (Dz. Urz. UE C 91I z 20.03.2020, str. 1 z późn. zm.) oraz Rozporządzeniem Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 26 maja 2020 roku w sprawie udzielania pomocy w uproszczonej formie wsparcia zwrotnego ze środków instrumentów inżynierii finansowej podlegających ponownemu wykorzystaniu oraz z instrumentów finansowych w ramach programów operacyjnych na lata 2014-2020 w celu wspierania polskiej gospodarki w związku z wystąpieniem pandemii COVID-19 (Dz.U. 2020 poz. 949).</p>
<p>25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu</p>	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego (jeśli dotyczy) powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli - 100%.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 85%</p>
<p>26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)</p>	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – maksymalny poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowanych na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego (jeśli dotyczy) powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli – 100%.</p>

	Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 85%
27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Projekty objęte pomocą publiczną – minimalny poziom wkładu własnego na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego (jeśli dotyczy) powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli – 0%. Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 15%
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	nie dotyczy
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	nie dotyczy
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	10 634 574
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Fundusz Funduszy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Pożyczki Wartość produktu finansowego – od 100 tys. zł do 1 mln zł (maksymalna wartość produktu może zostać zwiększona w zależności od możliwości finansowych pośrednika). Maksymalny okres spłaty – do 7 lat (w wyjątkowych wypadkach okres spłaty może zostać udzielony do 10 lat). Odbiorcy: MŚP Możliwa tymczasowa zmiana powyższych parametrów w związku pandemią COVID-19 lub oferowaniem pożyczki obrotowej na wsparcia przedsiębiorstw w związku z wpływem epidemii COVID-19 na sytuację społeczno-gospodarczą.
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	<ul style="list-style-type: none"> • przedsiębiorstwa – MŚP

Poddziałanie 1.5.2 Promocja gospodarcza regionu

OPIS PODDZIAŁANIA 1.5.2	
6. Nazwa poddziałania	PROMOCJA GOSPODARCZA REGIONU
7. Cel szczegółowy poddziałania	Zwiększony poziom handlu zagranicznego sektora MŚP (Cel szczegółowy 4)
8. Lista wskaźników rezultatu	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba kontraktów handlowych zagranicznych podpisanych przez przedsiębiorstwa wsparte w zakresie internacjonalizacji • Liczba przedsiębiorstw, które weszły na nowe zagraniczne rynki

bezpośrednio	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba przedsiębiorców, którzy zakupili działki na promowanych terenach inwestycyjnych
9. Lista wskaźników produktu	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI1) • Liczba wspartych przedsięwzięć informacyjno-promocyjnych o charakterze międzynarodowym • Liczba wspartych przedsięwzięć informacyjno-promocyjnych o charakterze krajowym • Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie internacjonalizacji działalności • Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie doradztwa specjalistycznego • Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje (CI2) • Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie niefinansowe (CI4) • Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje) (CI6) • Liczba przedsiębiorstw, które wprowadziły zmiany organizacyjno-procesowe • Liczba podmiotów wykorzystujących technologie informacyjno-komunikacyjne
10. Typy projektów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Usługi doradcze w zakresie podejmowania i rozwijania działalności eksportowej w szczególności z uwzględnieniem tworzenia strategii eksportowych, planów rozwoju eksportu, analiz gotowości eksportowej, międzynarodowych strategii marketingowych, badań i analiz potencjału eksportowego przedsiębiorstw, strategii finansowania przedsięwzięć eksportowych, tworzenia działów obsługi eksportu, dostosowanie biznes planu do działań eksportowych firmy, doradztwo prawne związane z wejściem na rynek zagraniczny. 2. Wsparcie dla centrów obsługi inwestorów i eksporterów (COIE) obejmujące przygotowanie i rozwój pakietu usług doradczych/ informacyjnych w zakresie prowadzenia działalności eksportowej i inwestycyjnej oraz promowania informacji o możliwościach oraz warunkach inwestowania na terenie województwa kujawsko-pomorskiego. 3. Przedsięwzięcia promujące postawy proeksportowe przedsiębiorstw i/lub zapewniające kompleksowe przygotowanie do rozpoczęcia (rozwijania) działalności na rynkach międzynarodowych (w tym organizacja wydarzeń promujących postawy eksportowe, organizacja przedsięwzięć promujących marki eksportowe na rynkach docelowych opracowywanie analiz rynków zagranicznych). 4. Udział przedsiębiorstw w międzynarodowych targach i wystawach oraz w misjach gospodarczych związanych z targami i wystawami za granicą. 5. Wyszukiwanie i dobór partnerów na rynku docelowym. 6. Tworzenie i ułatwianie nawiązywania zagranicznych kontaktów gospodarczych przedsiębiorstw (poprzez np.: elektroniczne platformy wymiany informacji, czy w ramach współpracy międzyregionalnej podmiotów publicznych).

	7. Projekty z zakresu promocji gospodarczej regionu.	
11. Typ beneficjenta	<ul style="list-style-type: none"> • sieci przedsiębiorstw – MŚP • instytucje otoczenia biznesu • jednostki samorządu terytorialnego • związki jednostek samorządu terytorialnego • stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego • samorządowe jednostki organizacyjne 	
12. Grupa docelowa/ostateczni odbiorcy wsparcia	<ul style="list-style-type: none"> • przedsiębiorstwa – MŚP • jednostki samorządu terytorialnego i pozostali interesariusze, czyli podmioty zainteresowane kreowaniem strategii rozwoju i realizacją działań na rzecz przyciągnięcia inwestycji zagranicznych do regionu (np. NGO, IOBy, uczelnie, centra badawczo-rozwojowe, przedsiębiorstwa - MŚP) - dotyczy wyłącznie typu projektu nr 2 (COIE). 	
13. Instytucja pośrednicząca	nie dotyczy	
14. Instytucja wdrażająca	nie dotyczy	
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	stąbiej rozwinięty	20 581 342
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.	
17. Instrumenty terytorialne	nie dotyczy	
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	<p>Tryb konkursowy</p> <p>Zastosowanie trybu pozakonkursowego dla projektów internacjonalizacji, w tym w zakresie wsparcia dla centrów obsługi inwestorów i eksporterów obejmującego przygotowanie i rozwój pakietu usług doradczych w zakresie prowadzenia działalności eksportowej i inwestycyjnej oraz w zakresie działań ukierunkowanych na przyciąganie nowych inwestycji na teren regionu tak krajowych jak i zagranicznych oraz promowania informacji o możliwościach oraz warunkach inwestowania na terenie województwa kujawsko-pomorskiego.</p> <p>Tryb pozakonkursowy możliwy również w przypadku realizacji kompleksowych projektów z zakresu promocji gospodarczej regionu.</p> <p>Za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego.</p>	

<p>19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Projekt zakłada preferencję w zakresie dostępu dla projektów przedsiębiorstw wpisujących się w zakres regionalnej strategii inteligentnej specjalizacji. 2. Projekty partnerskie realizowane w ramach kooperacji sieciowej uzyskują preferencję. 3. Wnioskodawca i partnerzy muszą posiadać siedzibę, oddział lub filię na terytorium województwa kujawsko-pomorskiego. 4. Beneficjent/ odbiorca ostateczny (Przedsiębiorstwo MŚP¹⁵) ubiegające się o wsparcie w zakresie wizyt studyjnych i misji gospodarczych, udziału w międzynarodowych imprezach targowo-wystawienniczych, w tym w targach branżowych za granicą jest obowiązane przedstawić strategię biznesową, która zakłada, że działania, na które ubiega się o dofinansowanie stanowią element strategii w zakresie internacjonalizacji działalności gospodarczej. 5. Beneficjent/odbiorca ostateczny (przedsiębiorstwo MŚP) prowadzi działalność gospodarczą lub będzie ją prowadził na moment udzielenia wsparcia w ramach projektu na terytorium województwa kujawsko-pomorskiego. 6. Wsparcia nie uzyskają projekty, które zostały fizycznie ukończone lub w pełni zrealizowane przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu. 7. Warunkiem realizacji projektów z zakresu promocji gospodarczej regionu jest wypracowanie przez samorząd województwa wspólnie z partnerami gospodarczymi spójnej polityki inwestycyjnej regionu. 8. Wsparcie uzyskają projekty, które w największym stopniu przyczyniają się do rozwoju gospodarczego obszaru objętego programem, np. poprzez zwiększanie bazy podatkowej.
<p>20. Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%)</p>	<p>W ramach poddziałania do 10 % wydatków kwalifikowalnych ponoszonych przez odbiorców ostatecznych może zostać przeznaczony na sfinansowanie kosztów związanych z dostosowaniem kadry pracowniczej do wprowadzonego/rozwinętego modelu biznesowego. Koszty te muszą być niezbędne do odpowiedniej realizacji projektu i bezpośrednio z nim związane.</p>

¹⁵ Zgodnie z definicją określoną w Załączniku 1 do rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu. (Dz. Urz. UE L187 z 26.06.2014 r.).

<p>21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie</p>	<p>Dochód w projekcie będzie uwzględniany zgodnie z art. 61 rozporządzenia ogólnego KE nr 1303/2013. Zastosowanie znajdują wyłączenia określone w art. 61 ust. 7 i 8 rozporządzenia, w pozostałych przypadkach stosowana będzie metoda obliczania zdyskontowanego dochodu operacji generujących dochód, o której stanowi art. 61 ust. 3 lit b rozporządzenia KE nr 1303/2013 oraz sekcja III rozdziału II Rozporządzenia nr 480/2014.</p>
<p>23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek</p>	<p>Przewiduje się stosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p> <p>Szczegółowe warunki stosowania metod uproszczonych zostaną określone w regulaminach poszczególnych konkursów oraz w zasadach dotyczących projektów pozakonkursowych.</p> <p>Przewiduje się możliwość wypłacania zaliczek dla beneficjentów zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p>
<p>24. Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)</p>	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej wsparcie będzie udzielane na podstawie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – art. 18 rozporządzenia KE nr 651/2014 <i>Pomoc na usługi doradcze na rzecz MŚP</i> oraz zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania pomocy mikroprzedsiębiorcom, małym i średnim przedsiębiorcom na usługi doradcze oraz udział w targach w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1417), – art. 19 rozporządzenia KE nr 651/2014 <i>Pomoc na udział MŚP w targach</i> oraz zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania pomocy

	<p>mikroprzedsiębiorcom, małym i średnim przedsiębiorcom na usługi doradcze oraz udział w targach w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1417),</p> <p>– jako pomoc de minimis na podstawie rozporządzenia KE nr 1407/2013 oraz z zgodnie z zasadami rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 488).</p>
<p>25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu</p>	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego (jeśli dotyczy) powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną:</p> <p><u>Typ projektu 1, 3-7</u> – 90%</p> <p><u>Typ projektu 2</u> – 95%</p>
<p>26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)</p>	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – maksymalny poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowanych na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego (jeśli dotyczy) powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną:</p> <p><u>Typ projektu 1, 3-7</u> – 100%</p> <p><u>Typ projektu 2</u> – 100%</p> <p>Przewiduje się możliwość dofinansowania projektu środkami z budżetu państwa, maksymalnie w wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych. Warunki i poziom dofinansowania projektu środkami z budżetu państwa oraz maksymalny % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu zostanie ustalony na poziomie kryteriów wyboru projektów.</p>
<p>27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – minimalny poziom wkładu własnego na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego (jeśli dotyczy) powinien być ustalony zgodnie</p>

	<p>z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną:</p> <p><u>Typ projektu 1, 3-7</u> – 0%</p> <p><u>Typ projektu 2</u> – 0%</p> <p>Przewiduje się możliwość dofinansowania projektu środkami z budżetu państwa, maksymalnie w wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych. Warunki i poziom dofinansowania projektu środkami z budżetu państwa oraz maksymalny % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu zostanie ustalony na poziomie kryteriów wyboru projektów.</p>
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	nie dotyczy
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	W przypadku występowania nakładania się interwencji na poziomie krajowym i regionalnym IZ RPO wprowadzi na etapie wyboru i wdrażania projektów odpowiednie mechanizmy, których celem będzie zapobiegnięcie podwójnemu finansowaniu.
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	nie dotyczy
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy

Poddziałanie 1.5.3 Wsparcie procesu umiędzynarodowienia przedsiębiorstw

OPIS PODDZIAŁANIA 1.5.3	
6. Nazwa poddziałania	WSPARCIE PROCESU UMIĘDZYNARODOWIENIA PRZEDSIĘBIORSTW
7. Cel szczegółowy poddziałania	Zwiększony poziom handlu zagranicznego sektora MŚP (Cel szczegółowy 4)
8. Lista wskaźników rezultatu	<ul style="list-style-type: none"> Liczba kontraktów handlowych zagranicznych podpisanych przez przedsiębiorstwa wsparte w zakresie internacjonalizacji Liczba przedsiębiorstw, które weszły na nowe zagraniczne rynki

bezpośrednio		
9. Lista wskaźników produktu	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI1) • Liczba wspartych przedsięwzięć informacyjno-promocyjnych o charakterze międzynarodowym • Liczba wspartych przedsięwzięć informacyjno-promocyjnych o charakterze krajowym • Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie internacjonalizacji działalności • Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie doradztwa specjalistycznego • Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje (CI2) • Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie niefinansowe (CI4) • Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje) (CI6) • Liczba przedsiębiorstw, które wprowadziły zmiany organizacyjno-procesowe • Liczba podmiotów wykorzystujących technologie informacyjno-komunikacyjne 	
10. Typy projektów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Usługi doradcze w zakresie podejmowania i rozwijania działalności eksportowej w szczególności z uwzględnieniem tworzenia strategii eksportowych, planów rozwoju eksportu, analiz gotowości eksportowej, międzynarodowych strategii marketingowych, badań i analiz potencjału eksportowego przedsiębiorstw, strategii finansowania przedsięwzięć eksportowych, tworzenia działów obsługi eksportu, dostosowanie biznes planu do działań eksportowych firmy, doradztwo prawne związane z wejściem na rynek zagraniczny. 2. Udział przedsiębiorstw w międzynarodowych targach i wystawach oraz w misjach gospodarczych związanych z targami i wystawami za granicą. 3. Wyszukiwanie i dobór partnerów na rynku docelowym. 4. Projekty grantowe w zakresie wskazanym w punkcie 1, 2 i 3 	
11. Typ beneficjenta	<ul style="list-style-type: none"> • przedsiębiorstwa - MŚP • instytucje otoczenia biznesu 	
12. Grupa docelowa/ostateczni odbiorcy wsparcia	<ul style="list-style-type: none"> • przedsiębiorstwa – MŚP 	
13. Instytucja pośrednicząca	nie dotyczy	
14. Instytucja wdrażająca	nie dotyczy	
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	stabilniej rozwinięty	12 175 375
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.	
17. Instrumenty terytorialne	nie dotyczy	

<p>18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów</p>	<p>Tryb konkursowy</p> <p>Za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego.</p>
<p>19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Projekt zakłada preferencję w zakresie dostępu dla projektów przedsiębiorstw wpisujących się w zakres regionalnej strategii inteligentnej specjalizacji. 2. W przypadku projektów realizowanych przez spółki celowe jednostek naukowych wsparcie może być udzielone jedynie w przypadku gdy podstawowym celem działania spółki jest współpraca z przedsiębiorstwami z sektora prywatnego 3. Przedsiębiorstwa ubiegające się o wsparcie w zakresie wizyt studyjnych i misji gospodarczych, udziału w międzynarodowych imprezach targowo-wystawienniczych, w tym w targach branżowych za granicą jest obowiązkowe przedstawić strategię biznesową, która zakłada, że działania, na które ubiega się o dofinansowanie stanowią element strategii w zakresie internacjonalizacji działalności gospodarczej. 4. Wnioskodawca/ beneficjent prowadzi działalność gospodarczą na terytorium województwa kujawsko-pomorskiego. Wsparcia nie uzyskują projekty, które zostały fizycznie ukończone lub w pełni zrealizowane przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu. 5. W przypadku realizacji projektów w ramach typu 4 maksymalna wartość wsparcia przyznanego pojedynczemu grantobiorcy w ramach projektu grantowego nie może przekroczyć 200 000 EUR. 6. Wsparcie uzyskują projekty, które w największym stopniu przyczyniają się do rozwoju gospodarczego obszaru objętego programem, np. poprzez zwiększanie bazy podatkowej.
<p>20. Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%)</p>	<p>W ramach poddziałania do 10 % wydatków kwalifikowalnych ponoszonych przez odbiorców ostatecznych może zostać przeznaczony na sfinansowanie kosztów związanych z dostosowaniem kadry pracowniczej do wprowadzonego/rozwinętego modelu biznesowego. Koszty te muszą być niezbędne do odpowiedniej realizacji projektu i bezpośrednio z nim związane.</p>
<p>21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>nie dotyczy</p>

<p>22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie</p>	<p>Dochód w projekcie będzie uwzględniany zgodnie z art. 61 rozporządzenia ogólnego KE nr 1303/2013. Zastosowanie znajdują wyłączenia określone w art. 61 ust. 7 i 8 rozporządzenia, w pozostałych przypadkach stosowana będzie metoda obliczania zdyskontowanego dochodu operacji generujących dochód, o której stanowi art. 61 ust. 3 lit b rozporządzenia KE nr 1303/2013 oraz sekcja III rozdziału II Rozporządzenia nr 480/2014.</p>
<p>23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek</p>	<p>Przewiduje się stosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p> <p>Szczegółowe warunki stosowania metod uproszczonych zostaną określone w regulaminach poszczególnych konkursów oraz w zasadach dotyczących projektów pozakonkursowych.</p> <p>Przewiduje się możliwość wypłacania zaliczek dla beneficjentów zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p>
<p>24. Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)</p>	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej wsparcie będzie udzielane na podstawie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – art. 18 rozporządzenia KE nr 651/2014 <i>Pomoc na usługi doradcze na rzecz MŚP</i> oraz zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania pomocy mikroprzedsiębiorcom, małym i średnim przedsiębiorcom na usługi doradcze oraz udział w targach w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1417), – art. 19 rozporządzenia KE nr 651/2014 <i>Pomoc na udział MŚP w targach</i> oraz zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania pomocy mikroprzedsiębiorcom, małym i średnim przedsiębiorcom na usługi doradcze oraz udział

	<p>w targach w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1417),</p> <p>– jako pomoc de minimis na podstawie rozporządzenia KE nr 1407/2013 oraz zgodnie z zasadami rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 488).</p>
<p>25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu</p>	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego (jeśli dotyczy) powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 85%</p>
<p>26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)</p>	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – maksymalny poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowanych na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego (jeśli dotyczy) powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 85%</p>
<p>27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – minimalny poziom wkładu własnego na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego (jeśli dotyczy) powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 15%</p>
<p>28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)</p>	<p>W przypadku występowania nakładania się interwencji na poziomie krajowym i regionalnym IZ RPO wprowadzi na etapie wyboru i wdrażania projektów odpowiednie mechanizmy, których celem będzie zapobiegnięcie podwójnemu finansowaniu.</p>
<p>30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)</p>	<p>nie dotyczy</p>

31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy

Działanie 1.6 Wspieranie tworzenia i rozszerzania zaawansowanych zdolności w zakresie rozwoju produktów i usług

OPIS DZIAŁANIA 1.6	
Nazwa działania	WSPIERANIE TWORZENIA I ROZSZERZANIA ZAAWANSOWANYCH ZDOLNOŚCI W ZAKRESIE ROZWOJU PRODUKTÓW I USŁUG
Cel szczegółowy działania	Zwiększone zastosowanie innowacji w przedsiębiorstwach sektora MŚP (cel szczegółowy 5) Ułatwienie stabilizacji funkcjonowania sektora MŚP w nowych warunkach gospodarczych wynikających z wystąpienia COVID-19 (cel szczegółowy 6)

Poddziałanie 1.6.1 Instrumenty finansowe dla innowacyjnych MŚP

OPIS PODDZIAŁANIA 1.6.1	
6. Nazwa poddziałania	INSTRUMENTY FINANSOWE DLA INNOWACYJNYCH MŚP
7. Cel szczegółowy działania	Zwiększone zastosowanie innowacji w przedsiębiorstwach sektora MŚP (Cel szczegółowy 5) Ułatwienie stabilizacji funkcjonowania sektora MŚP w nowych warunkach gospodarczych wynikających z wystąpienia COVID-19 (Cel szczegółowy 6)
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ul style="list-style-type: none"> • Wartość inwestycji dokonanych przez ostatecznych odbiorców IF • Liczba utworzonych miejsc pracy u ostatecznych odbiorców IF • Liczba wprowadzonych innowacji • Liczba wprowadzonych innowacji produktowych • Liczba wprowadzonych innowacji procesowych • Liczba wprowadzonych innowacji nietechnologicznych
9. Lista wskaźników produktu	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba wspartych funduszy pożyczkowych • Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI1) • Liczba ostatecznych odbiorców wspartych przez fundusze pożyczkowe • Wartość udzielonych pożyczek ogółem • Wartość udzielonych pożyczek w części UE • Liczba wspartych funduszy poręczeniowych • Wartość udzielonych poręczeń ogółem • Wartość udzielonych poręczeń w części UE

	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie finansowe inne niż dotacje • Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie ekoinnowacji • Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (inne niż dotacje) (CI7) • Liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem w celu wprowadzenia produktów nowych dla rynku • Liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem w celu wprowadzenia produktów nowych dla firmy • Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie finansowe inne niż dotacje w związku z pandemią COVID-19 (CV27) • Liczba MŚP objętych wsparciem innym niż bezzwrotnym (instrumenty finansowe) finansującym kapitał obrotowy w związku z COVID-19 (CV23) • Wartość wsparcia innego niż bezzwrotne (instrumenty finansowe) dla MŚP finansującego kapitał obrotowy w związku z COVID-19 (całkowite koszty publiczne)(CV21) • Liczba podmiotów objętych wsparciem w zakresie zwalczania lub przeciwdziałania skutkom pandemii COVID-19 (CV33) • Wartość wydatków kwalifikowalnych przeznaczonych na działania związane z pandemią COVID-19 (CV29) 	
10. Typy projektów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Projekt zakładający udostępnienie dla przedsiębiorstw wsparcia o charakterze dłużnym na: <ol style="list-style-type: none"> a) przedsięwzięcia zakładające wprowadzenie w przedsiębiorstwie innowacji produktowych. b) przedsięwzięcia zakładające wprowadzenie w przedsiębiorstwie innowacji procesowych. c) przedsięwzięcia zakładające wprowadzenie w przedsiębiorstwie innowacji organizacyjnych. d) przedsięwzięcia zakładające wprowadzenie w przedsiębiorstwie innowacji marketingowych. e) wsparcie MŚP – projekty inwestycyjne lub wsparcie kapitału obrotowego poprawiające konkurencyjność przedsiębiorstw. 	
11. Typ beneficjenta	<ul style="list-style-type: none"> • podmioty wdrażające instrumenty finansowe 	
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	<ul style="list-style-type: none"> • przedsiębiorstwa – MŚP 	
13. Instytucja pośrednicząca	nie dotyczy	
14. Instytucja wdrażająca	nie dotyczy	
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty	103 713 337

<p>16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO</p>	<p>Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.</p>
<p>17. Instrumenty terytorialne</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów</p>	<p>Instrumenty finansowe – wsparcie w ramach Poddziałania udzielane będzie w trybie wynikającym z wybranego przez IZ RPO modelu wdrażania instrumentów finansowych.</p>
<p>19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Projekt zakłada preferencję w zakresie dostępu do wsparcia dla projektów przedsiębiorstw wpisujących się w zakres regionalnej strategii inteligentnej specjalizacji. 2. Projekt zakłada preferencję w zakresie dostępu dla projektów zakładających wdrożenie ekoinnowacji, a także projekty dotyczące wdrożenia nowoczesnych rozwiązań umożliwiających redukcję kosztów działalności poprzez zmniejszenie zużycia energii lub bardziej efektywne wykorzystanie surowców. 3. Beneficjent/odbiorca końcowy prowadzi działalność gospodarczą na terytorium województwa kujawsko-pomorskiego. 4. Wsparcia nie uzyskują projekty, które zostały fizycznie ukończone lub w pełni zrealizowane przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu/w dniu podjęcia decyzji inwestycyjnej (w przypadku wsparcia z instrumentów finansowych). 5. Projekt jest realizowany na terenie województwa kujawsko-pomorskiego. 6. Projekt zakłada preferencję w zakresie warunków dostępu dla projektów przyczyniających się do powstawania nowych trwałych miejsc pracy.
<p>20. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%)</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek</p>	<p>nie dotyczy</p>

24. Pomoc publiczna i pomoc *de minimis* (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)

W przypadku wystąpienia pomocy publicznej wsparcie udzielane będzie:

- na podstawie art. 21 rozporządzenia KE nr 651/2014 *Pomoc na finansowanie ryzyka* oraz zgodnie z zasadami rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie udzielania pomocy na dostęp mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców do finansowania w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. 2018, poz. 1619),

- na podstawie art. 22 rozporządzenia KE nr 651/2014 *Pomoc dla przedsiębiorstw rozpoczynających działalność* oraz zgodnie z zasadami rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie udzielania pomocy na dostęp mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców do finansowania w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. 2018 poz. 1619),

- jako pomoc *de minimis* na podstawie rozporządzenia KE nr 1407/2013 oraz zgodnie z zasadami rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy *de minimis* w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 488)

- Komunikacie KE – Tymczasowe ramy środków pomocy państwa w celu wsparcia gospodarki w kontekście trwającej epidemii COVID-19 (2020/C 91 I/01) (Dz. Urz. UE C 91 z 20.03.2020, str. 1 z późn. zm.) oraz rozporządzeniu Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej w sprawie udzielania pomocy z instrumentów finansowych w ramach programów operacyjnych na lata 2014-2020 w celu wspierania polskiej gospodarki w związku z wystąpieniem pandemii COVID-19 (Dz. U. z 2020 r. poz. 670),

- na podstawie Komunikatu KE – Tymczasowe ramy środków pomocy państwa w celu wsparcia gospodarki w kontekście trwającej epidemii COVID-19 (2020/C 91 I/01) (Dz. Urz. UE C 91 z 20.03.2020, str. 1 z późn. zm.) oraz Rozporządzeniem Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 26 maja 2020 roku w sprawie udzielania pomocy w uproszczonej formie wsparcia zwrotnego ze środków instrumentów inżynierii finansowej podlegających ponownemu wykorzystaniu oraz z instrumentów finansowych w ramach programów operacyjnych na lata 2014-2020 w celu wspierania

	<p>polskiej gospodarki w związku z wystąpieniem pandemii COVID-19 (Dz.U. 2020 poz. 949).</p>
<p>25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu</p>	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego (jeśli dotyczy) powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli – 100%.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 85%</p>
<p>26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)</p>	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – maksymalny poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowanych na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego (jeśli dotyczy) powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli – 100%.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 85%</p>
<p>27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – minimalny poziom wkładu własnego na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego (jeśli dotyczy) powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli – 0%.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 15%</p>
<p>28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)</p>	<p>103 713 337</p>
<p>31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych</p>	<p>Fundusz Funduszy</p>
<p>32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania</p>	<p>1. Poręczenia Wartość produktu finansowego – do 500 tys. zł (maksymalna wartość produktu może zostać zwiększona w zależności od możliwości finansowych pośrednika). Maksymalny okres spłaty – do 7 lat.</p>

	<p>Odbiorcy: mikroprzedsiębiorstwa, małe i średnie przedsiębiorstwa.</p> <p>2. Pożyczka na rozwój Wartość produktu finansowego – do 300 tys. zł Maksymalny okres spłaty – do 7 lat, w wyjątkowych wypadkach dopuszczalne jest udzielenie pożyczek o zapadalności do 10 lat.</p> <p>Odbiorcy: mikroprzedsiębiorstwa i małe przedsiębiorstwa.</p> <p>3. Pożyczka inwestycyjna Wartość produktu finansowego – powyżej 300 tys. zł do 1 mln zł (maksymalna wartość produktu finansowego uzależniona od możliwości finansowych pośrednika finansowego do 5 mln zł, przy wkładzie własnym wnoszonym na poziomie minimum 25%). Maksymalny okres spłaty – do 7 lat, w wyjątkowych wypadkach dopuszczalne jest udzielenie pożyczek o zapadalności do 10 lat. Odbiorcy: MŚP.</p> <p>4. Pożyczka płynnościowa na finansowanie kapitału obrotowego Wartość produktu finansowego – do 1 mln zł¹⁶ Maksymalny okres spłaty – do 6 lat, Odbiorcy: MŚP Zakłada się udzielanie pożyczek oprocentowanych co do zasady na poziomie rynkowym. Możliwe jest obniżenie oprocentowania przy zastosowaniu wyżej opisanych preferencji w zakresie dostępu i warunków wsparcia dla projektów.</p> <p>Możliwa tymczasowa zmiana powyższych parametrów w związku pandemią COVID-19.</p>
<p>33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Przedsiębiorstwa – MŚP

¹⁶ Dopuszcza się zwiększenie wartości pożyczki do 5 mln zł przy spełnieniu dodatkowych warunków wskazanych w metryce produktu. Jednocześnie maksymalna wysokość wsparcia będzie określona indywidualnie dla każdego przedsiębiorcy według jednego z poniższych kryteriów:

- Dwukrotność wartości rocznego zestawienia płać za 2019 r. lub za ostatni dostępny rok (dla firm istniejących krócej – prognozowana wysokość płać), lub
- 25% wartości całkowitego obrotu w 2019, lub
- Zadeklarowana i zweryfikowana przez pośrednika kwota wystarczająca na zabezpieczenie płynności na kolejne 18 miesięcy.

Poddziałanie 1.6.2 Dotacje dla innowacyjnych MŚP

OPIS PODDZIAŁANIA 1.6.2	
6. Nazwa poddziałania	DOTACJE DLA INNOWACYJNYCH MŚP
7. Cel szczegółowy działania	Zwiększone zastosowanie innowacji w przedsiębiorstwach sektora MŚP (Cel szczegółowy 5). Ułatwienie stabilizacji funkcjonowania sektora MŚP w nowych warunkach gospodarczych wynikających z wystąpienia COVID-19 (Cel szczegółowy 6).
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba wdrożonych wyników prac B+R • Liczba wprowadzonych innowacji • Liczba wprowadzonych innowacji produktowych • Liczba wprowadzonych innowacji procesowych • Liczba wprowadzonych innowacji nietechnologicznych • Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach (CI8) • Przychody ze sprzedaży nowych lub udoskonalonych produktów/ usług • Liczba wprowadzonych nowych produktów/usług lub wprowadzonych nowych metody produkcji/świadczenia usług dla przedsiębiorców dotkniętych skutkami COVID-19 • Liczba wprowadzonych nowych rozwiązań w przedsiębiorstwach związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa pracownikom w wyniku wystąpienia COVID-19 • Liczba miesięcy utrzymania działalności przedsiębiorstwa • Liczba przedsiębiorstw które utrzymały działalność przez okres co najmniej 3 miesięcy kalendarzowych licząc od następnego miesiąca, w którym złożono wnioski o dofinansowanie • Liczba utrzymanych miejsc pracy • Liczba utrzymanych miejsc pracy - kobiety • Liczba utrzymanych miejsc pracy- mężczyźni
9. Lista wskaźników produktu	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI1) • Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje (CI2) • Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie ekoinnowacji • Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje) (CI6) • Liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem w celu wprowadzenia produktów nowych dla rynku (CI28) • Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie wdrożenia wyników prac B+R • Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje w związku z pandemią COVID-19 (CV26) • Liczba MŚP objętych wsparciem bezzwrotnym (dotacja) finansującym kapitał obrotowy w związku z COVID-19 (CV22)

	<ul style="list-style-type: none"> • Wartość bezwrotnego wsparcia (dotacje) dla MŚP finansującego kapitał obrotowy w związku z COVID-19 (całkowite koszty publiczne) (CV20) • Liczba podmiotów objętych wsparciem w zakresie zwalczania lub przeciwdziałania skutkom pandemii COVID-19 (CV33) • Wartość wydatków kwalifikowalnych przeznaczonych na działania związane z pandemią COVID-19 (CV29) • Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie dostarczenia sprzętu i środków ochrony indywidualnej dla sektora ochrony zdrowia (CV25)
10. Typy projektów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Inwestycje w rzeczowe aktywa trwałe oraz wartości niematerialne i prawne związane z dywersyfikacją działalności przedsiębiorstwa poprzez wprowadzenie nowych produktów/usług na rynek. 2. Wdrażanie w przedsiębiorstwach wyników prac badawczo-rozwojowych w celu wprowadzenia na rynek nowych produktów, procesów lub usług. 3. Projekt grantowy zakładający wsparcie inwestycyjne polegające na zaspokojeniu pilnych potrzeb MŚP wynikających z wystąpienia COVID-19, umożliwiające ich funkcjonowanie w warunkach kryzysowych, w tym: <ul style="list-style-type: none"> – związane ze wsparciem przedsiębiorców uczestniczących w łańcuchach dostaw produktów i usług istotnych dla przeciwdziałania i ograniczania skutków Covid-19 lub – związane z dywersyfikacją działalności przedsiębiorstwa poprzez wprowadzenie nowych produktów/usług lub wprowadzenie nowej metody produkcji/świadczenia usług dla przedsiębiorców dotkniętych skutkami COVID-19 lub – związane z wyposażeniem punktów handlu detalicznego¹⁷ w urządzenia filtrujące powietrze. 4. Wsparcie MŚP w zakresie finansowania kapitału obrotowego (dopuszcza się możliwość realizacji w formie projektu grantowego).
11. Typ beneficjenta	<ul style="list-style-type: none"> • przedsiębiorstwa - MŚP • w przypadku projektów grantowych beneficjentem projektu grantowego może być jednostka samorządu terytorialnego lub instytucja otoczenia biznesu lub konsorcjum instytucji otoczenia biznesu
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	<ul style="list-style-type: none"> • przedsiębiorstwa – MŚP
13. Instytucja pośrednicząca	nie dotyczy
14. Instytucja wdrażająca	nie dotyczy

¹⁷ Dotyczy tylko mikro przedsiębiorstw w rozumieniu Zał. I do rozporządzenia KE nr 651/2014.

15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty	77 493 310
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.	
17. Instrumenty terytorialne	nie dotyczy	
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	<p>Tryb konkursowy</p> <p>Tryb nadzwyczajny – zgodnie z art. 10 ust. 1 specustawy funduszowej</p> <p>Za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego.</p>	
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Preferencję w zakresie dostępu do wsparcia uzyskują przedsiębiorstwa, projekty których: <ol style="list-style-type: none"> a) wpisują się w zakres regionalnej strategii inteligentnej specjalizacji, b) zakładają wdrożenie ekoinnowacji, w tym nowoczesnych rozwiązań umożliwiających redukcję kosztów działalności poprzez zmniejszenie zużycia energii lub bardziej efektywne wykorzystanie surowców, c) zakładają wdrożenie wyników prac B+R sfinansowanych w ramach Osi I RPO WK-P 2014-2020. 2. Beneficjent prowadzi działalność gospodarczą na terytorium województwa kujawsko-pomorskiego. 3. Wsparcia nie uzyskują projekty, które zostały fizycznie rozpoczęte¹⁸ przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu. 4. Projekt jest realizowany na terenie województwa kujawsko-pomorskiego. 5. Wsparcie uzyskują projekty, które w największym stopniu przyczyniają się do rozwoju gospodarczego obszaru objętego programem, np. poprzez zwiększanie bazy podatkowej. 	

¹⁸ Patrz przypis nr 3

	<p>6. Wsparcie dotacyjne będzie ograniczone do finansowania wyłącznie tych inwestycji, które są obarczone wysokim ryzykiem biznesowym.</p> <p>7. Ze względu na specyficzny charakter i okoliczności ujęcia w SzOOP projektu grantowego, tj. konieczność wsparcia MŚP w celu ograniczenia negatywnych skutków wywołanych pandemią COVID-19, przedmiotowego typu projektu nie dotyczą pkt. 1, 3, 5 i 6.</p>
20. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%)	nie dotyczy
21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	nie dotyczy
22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	nie dotyczy
23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	<p>Przewiduje się stosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p> <p>Szczegółowe warunki stosowania metod uproszczonych zostaną określone w regulaminach poszczególnych konkursów oraz w zasadach dotyczących projektów pozakonkursowych i trybu nadzwyczajnego.</p> <p>Przewiduje się możliwość wypłacania zaliczek dla beneficjentów zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p>
24. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej wsparcie będzie udzielane na podstawie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – art. 14 rozporządzenia KE nr 651/2014 <i>Regionalna pomoc inwestycyjna</i> oraz zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach celu tematycznego 3 w zakresie wzmocnienia konkurencyjności mikroprzedsiębiorców, małych

	<p>i średniach przedsiębiorców w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. 2018 poz.1623),</p> <ul style="list-style-type: none"> – art. 29 rozporządzenia KE nr 651/2014 <i>Pomoc na innowacje procesowe i organizacyjne</i> oraz zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 listopada 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na wspieranie innowacyjności oraz innowacje procesowe i organizacyjne w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 2010), – jako pomoc de minimis na podstawie rozporządzenia KE nr 1407/2013 oraz z zgodnie z zasadami rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 488), – programów pomocowych notyfikowanych na podst. art. 107 (3) (b) TFUE, implementującego postanowienia Komunikatu KE – Tymczasowe ramy środków pomocy państwa w celu wsparcia gospodarki w kontekście trwającej epidemii COVID-19 (2020/C 91 I/01) (Dz. Urz. UE C 91I z 20.03.2020, str. 1 z późn. zm.), w tym – rozporządzenia Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 28 kwietnia 2020 r. w sprawie udzielania pomocy w formie dotacji lub pomocy zwrotnej w ramach programów operacyjnych na lata 2014-2020 w celu wspierania polskiej gospodarki w związku z wystąpieniem pandemii COVID-19 (Dz. U. poz 773).
<p>25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu</p>	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego (jeśli dotyczy) powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli – 100%.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 100%</p>
<p>26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł</p>	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – maksymalny poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego (jeśli dotyczy) powinien być ustalony zgodnie z wymogami</p>

przynawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli – 100%. Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 100%
27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Projekty objęte pomocą publiczną – minimalny poziom wkładu własnego na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego (jeśli dotyczy) powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli - 0%. Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 0%
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	nie dotyczy
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	W przypadku występowania nakładania się interwencji na poziomie krajowym i regionalnym IZ RPO wprowadzi na etapie wyboru i wdrażania projektów odpowiednie mechanizmy, których celem będzie zapobiegnięcie podwójnemu finansowaniu.
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	nie dotyczy
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy

OŚ PRIORYTETOWA 2 CYFROWY REGION

Oś priorytetowa 2 Cyfrowy region obejmuje realizację Celu tematycznego 2 Zwiększenie dostępności, stopnia wykorzystania i jakości TIK. Wsparcie w ramach osi uzyskują projekty polegające na tworzeniu nowych, a także poprawie funkcjonalności oraz e-dojrzałości już istniejących elektronicznych usług publicznych w tych obszarach, które mają kluczowe znaczenie zarówno dla mieszkańców regionu, jak i działających na jego obszarze przedsiębiorców, tj. projekty z zakresu e-administracji, e-zdrowia oraz e-kultury. Proces rozwoju świadczenia elektronicznych usług publicznych wzmocni informatyzacja podmiotów ze sfery administracji, zdrowia i kultury. Podejmowane będą także działania ukierunkowane na zwiększenie dostępności informacji sektora publicznego oraz zasobów nauki, kultury i dziedzictwa regionalnego. W tym kontekście realizowane będą projekty polegające na prowadzeniu prac digitalizacyjnych, tworzeniu i rozwijaniu repozytoriów cyfrowych oraz platform służących udostępnianiu zasobów cyfrowych w sposób otwarty i zapewniający możliwość ich ponownego wykorzystania oraz wytworzenia na ich podstawie nowych usług cyfrowych. Ważnym elementem zaplanowanej interwencji będą także przedsięwzięcia polegające na tworzeniu oraz rozwijaniu referencyjnych rejestrów publicznych, w tym geograficznych systemów informacji przestrzennej.

1. CELE SZCZEGÓŁOWE OSI PRIORYTETOWEJ

Cel szczegółowy: Większy zakres stosowania TIK w sferze usług publicznych

2. Charakter osi	nie dotyczy	
3. Fundusz (nazwa i kwota w EUR)	EFRR	50 120 422
4. Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego	

Działanie 2.1 Wysoka dostępność i jakość e-usług publicznych

OPIS DZIAŁANIA 2.1	
5. Nazwa działania	WYSOKA DOSTĘPNOŚĆ I JAKOŚĆ E-USŁUG PUBLICZNYCH
6. Cel szczegółowy działania	Większy zakres stosowania TIK w sferze usług publicznych
7. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ul style="list-style-type: none"> Liczba pobrań/odtworzeń dokumentów zawierających informacje sektora publicznego Liczba wspartych projektów w fazie przygotowawczej
8. Lista wskaźników produktu	<ul style="list-style-type: none"> Liczba usług publicznych udostępnionych on-line o stopniu dojrzałości co najmniej 3 Liczba usług publicznych udostępnionych on-line o stopniu dojrzałości 3 – dwustronna interakcja Liczba usług publicznych udostępnionych on-line o stopniu dojrzałości co najmniej 4 - transakcja Liczba podmiotów udostępniających usługi wewnątrzadministracyjne (A2A) Liczba udostępnionych usług wewnątrzadministracyjnych (A2A)

	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba uruchomionych systemów teleinformatycznych w podmiotach wykonujących zadania publiczne • Przestrzeń dyskowa serwerowni • Liczba urzędów, które wdrożyły katalog rekomendacji dotyczących awansu cyfrowego • Liczba podmiotów, które udostępniły on-line informacje sektora publicznego • Liczba baz danych udostępnionych on-line poprzez API • Liczba dokumentacji przedprojektowych • Liczba dokumentacji technicznych
<p>9. Typy projektów</p>	<p>1. Rozwój elektronicznych usług publicznych Budowa, rozbudowa lub zakup systemów teleinformatycznych bądź odpowiednich usług w technologii chmury obliczeniowej zapewniających dostępność, integrację oraz cyfryzację nowych usług a także poprawę funkcjonalności oraz e-dojrzałości istniejących usług publicznych świadczonych drogą elektroniczną w zakresie e-administracji, e-zdrowia, e-kultury. W tym m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) budowa, rozbudowa lub modernizacja systemów teleinformatycznych, b) zapewnienie interoperacyjności, integracji oraz bezpieczeństwa systemów teleinformatycznych, c) zapewnienie dostępności elektronicznych usług publicznych przy uwzględnieniu wymagań określonych w Ustawie z dnia 4 kwietnia 2019 roku o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 848). <p>2. Informatyzacja podmiotów ze sfery administracji, zdrowia i kultury Budowa, rozbudowa zakup lub wykorzystanie w technologii chmury obliczeniowej infrastruktury informatycznej, w tym aplikacji i systemów bazodanowych, służących poprawie efektywności zarządzania oraz upowszechnianiu komunikacji elektronicznej w instytucjach publicznych. W tym m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) uruchomienie systemów elektronicznego obiegu dokumentów, elektronicznej archiwizacji dokumentów, elektronicznego zarządzania rejestrami publicznymi, b) wprowadzenie podpisu elektronicznego, c) informatyzacja procedur wewnętrznych, d) zapewnienie interoperacyjności, integracji oraz bezpieczeństwa systemów teleinformatycznych. <p>3. Tworzenie i rozwijanie referencyjnych rejestrów publicznych, w tym geograficznych systemów informacji przestrzennej.</p> <p>4. Działania na rzecz przygotowania inwestycji poprzez dofinansowanie w ramach projektów przygotowawczych m.in. dokumentacji projektowej, przetargowej, planistycznej dla inwestycji infrastrukturalnych, które będą możliwe do zrealizowania ze środków tego programu lub programów operacyjnych polityki spójności realizowanych w okresie programowania następującym bezpośrednio po roku 2020 (projekty przygotowawcze).</p> <p>Działania z zakresu informatyzacji podmiotów ze sfery administracji, zdrowia i kultury mają wzmacniać proces rozwoju elektronicznych usług publicznych.</p>

	W związku z powyższym typy projektów określone w pkt 1 i 2 muszą stanowić jedno przedsięwzięcie.	
10. Typ beneficjenta	<ul style="list-style-type: none"> • jednostki samorządu terytorialnego • związki jednostek samorządu terytorialnego • stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego • samorządowe jednostki organizacyjne • organy władzy, administracji rządowej • państwowe jednostki organizacyjne • organy kontroli państwowej i ochrony prawa • sądy i trybunały • inne jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną • podmioty lecznicze działające w publicznym systemie ochrony zdrowia • organizacje pozarządowe • jednostki naukowe • uczelnie • przedsiębiorstwa (wyłącznie w formule PPP) • partnerzy prywatni we współpracy z podmiotami publicznymi w przypadku projektów realizowanych w formule partnerstwa publiczno-prywatnego 	
11. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	<ul style="list-style-type: none"> • mieszkańcy regionu 	
12. Instytucja pośrednicząca	nie dotyczy	
13. Instytucja wdrażająca	nie dotyczy	
14. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty	45 437 756
15. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	<p>Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.</p> <p>W celu efektywnego zarządzania współzależnością pomiędzy interwencją oferowaną na szczeblu regionalnym i krajowym Minister Administracji i Cyfryzacji powołał Zespół do spraw koordynacji działań w obszarze e-administracji, udostępniania informacji sektora publicznego oraz rozwoju kompetencji cyfrowych.</p> <p>Działania w obszarze e-zdrowia koordynuje Komitet Sterujący ds. koordynacji interwencji EFSI w sektorze zdrowia.</p>	
16. Instrumenty terytorialne	nie dotyczy	
17. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę	Tryb konkursowy	

<p>wniosków oraz przyjmowanie protestów</p>	<p>Tryb pozakonkursowy – m.in. w zakresie systemu informacji przestrzennej oraz informatyzacji służby zdrowia.</p> <p>Za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego.</p>
<p>18. Limity i ograniczenia w realizacji projektów</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapewnienie interoperacyjności z obecnie istniejącymi/planowanymi projektami e-administracji. W zakresie projektów dotyczących elektronizacji usług publicznych w obszarze administracji elementem oceny będzie pełna zdolność wdrażanych systemów teleinformatycznych do wymiany danych z odpowiednimi dla zakresu danego projektu systemami ogólnokrajowymi oraz regionalnymi, w szczególności zgodność z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 12 kwietnia 2012 r. w sprawie Krajowych Ram Interoperacyjności, minimalnych wymagań dla rejestrów publicznych i wymiany informacji w postaci elektronicznej oraz minimalnych wymagań dla systemów teleinformatycznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2247). 2. Kompatybilność i komplementarność z projektami planowanymi do realizacji w ramach POPC na lata 2014-2020. Niezbędnym jest zachowanie kompatybilności oraz niepowielanie rozwiązań wdrażanych w ramach POPC na lata 2014-2020. Zgodnie z zapisami Umowy Partnerstwa, w przypadku inwestycji dotyczących cyfryzacji e-usług publicznych przedsięwzięcia realizowane na poziomie krajowym stanowią rodzaj standardu (w oparciu m.in. o akty prawne regulujące kwestie interoperacyjności), umożliwiającego zachowanie zasady kompatybilności technologicznej i projektowej dla przedsięwzięć realizowanych na poziomie regionalnym. 3. Komplementarność w stosunku do rozwiązań przewidzianych w krajowych platformach P1 i P2 oraz nie dublowanie ich funkcjonalności. Dotyczy projektów polegających na dostosowaniu systemów informatycznych świadczeniodawców do wymiany z Systemem Informacji Medycznej. Projekty te będą weryfikowane pod kątem komplementarności oraz nie dublowania funkcjonalności przewidzianych w krajowych platformach (P1 – Elektroniczna Platforma Gromadzenia, Analizy i Udostępniania Zasobów Cyfrowych o Zdarzeniach Medycznych i P2 – Platforma

	<p>Udostępniania On-line Przedsiębiorcom Usług i Zasobów Cyfrowych Rejestrów Medycznych).</p> <p>4. Zgodność z obowiązującymi przepisami prawa. Wsparcie uzyskają wyłącznie projekty, których realizacja nie będzie ograniczona lub niemożliwa z uwagi na zidentyfikowane przeszkody prawne dotyczące planowanych rozwiązań w zakresie e-usług. Warunkiem wsparcia jest gotowość legislacyjna niezbędna dla osiągnięcia planowanych funkcjonalności.</p> <p>5. E-usługi publiczne na poziomie dojrzałości 3-dwustronna interakcja. W zakresie projektów, których głównym celem jest udostępnienie usług elektronicznych niezbędne minimum stanowią e-usługi charakteryzujące się 3 poziomem dojrzałości – dwustronna interakcja, tzn. umożliwiające transfer danych w dwóch kierunkach: od usługodawcy do klienta oraz od klienta do usługodawcy (np. pobranie, wypełnienie i odesłanie formularza drogą elektroniczną).</p> <p>6. Wspierane projekty będą zgodne z:</p> <p>a) wytycznymi dla dostępności treści internetowych 2.1 stosowanymi dla stron internetowych i aplikacji mobilnych w zakresie dostępności dla osób niepełnosprawnych - Załącznik do ustawy z dnia 4 kwietnia 2019 roku o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 82) oraz</p> <p>b) Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 12 kwietnia 2012 r. w sprawie Krajowych Ram Interoperacyjności, minimalnych wymagań dla rejestrów publicznych i wymiany informacji w postaci elektronicznej oraz minimalnych wymagań dla systemów teleinformatycznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2247).</p> <p>7. Zasadność wsparcia przewidzianych w ramach projektu inwestycji w infrastrukturę inną niż informatyczna (tzw. twarda infrastruktura – wyłącznie sprzęt, wyposażenie). Inwestycje w infrastrukturę inną niż informatyczna (tzw. twarda infrastruktura, obejmującą wyłącznie sprzęt i wyposażenie) będą dopuszczalne w ograniczonym i incydentalnym zakresie – wyłącznie jako element uzupełniający projektu. Warunkiem wsparcia będzie wykazanie przez Wnioskodawcę, że inwestycje w tego typu infrastrukturę są niezbędne do realizacji celów projektu oraz przedstawienie przeprowadzonej w tym zakresie inwentaryzacji potwierdzającej niedostępność lub brak wystarczających zasobów.</p>
--	--

	<ol style="list-style-type: none"> 8. Doposażenie w sprzęt komputerowy będzie dopuszczalne wyłącznie jako element uzupełniający projektu, niezbędny dla realizacji jego celów. 9. Wybór projektów w ramach działania będzie oparty na kryteriach kwalifikacji związanych w szczególności z: pozytywnym wpływem rozwój przedsiębiorczości, uproszczeniem procedur administracyjnych, stanem zaawansowania w przygotowaniu projektów do realizacji, stosunkiem jakości do ceny, rzetelną analizą kosztów i korzyści pozwalającą oszacować ekonomiczną stopę zwrotu, wspólnymi zamówieniami, oddziaływaniem na środowisko, komplementarnością z inwestycjami realizowanymi w perspektywie finansowej 2007-2013, spójnością z normami obowiązującymi na szczeblu krajowym. 10. Projekty zarządzane przez jednostkę administracji rządowej zespolonej i niezespolonej będą mogły uzyskać wsparcie wyłącznie w sytuacji, w której projekt będzie miał zasięg regionalny. 11. Wsparcia nie uzyskają projekty, które zostały fizycznie ukończone lub w pełni zrealizowane przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu. 12. Premiuwane będą projekty dostarczające najbardziej dojrzałe e-usługi (czwarty poziom dojrzałości i więcej). W systemie wyboru projektów do dofinansowania preferowane będą projekty przewidujące udostępnienie e-usług publicznych na poziomie dojrzałości 4 i więcej, tj. na poziomie umożliwiającym pełne załatwienie danej sprawy drogą elektroniczną, łącznie z ewentualną płatnością, a także zawierającym dodatkowo mechanizmy personalizacji, a więc dostosowania sposobu świadczenia do szczególnych uwarunkowań i potrzeb klienta.
<p>19. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%)</p>	<p>Wartość wydatków w ramach <i>cross-financingu</i> nie może stanowić więcej niż 10% finansowania unijnego projektu.</p> <p>Warunki i zakres stosowania zgodny będzie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p> <p>Przewiduje się wykorzystanie mechanizmu <i>cross-financingu</i>, gdy jego zastosowanie będzie uzasadnione z punktu widzenia skuteczności lub efektywności osiągania założonych rezultatów. W ramach Działania 2.1 mechanizm <i>cross-financingu</i> znajdzie zastosowanie m.in. w przypadku wsparcia</p>

	szkoleniowego w związku z przewidzianymi typami projektów.
20. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowanych	nie dotyczy
21. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Dochód w projekcie będzie uwzględniany zgodnie z art. 61 rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013. Zastosowanie znajdują wyłączenia określone w art. 61 ust. 7 i 8 rozporządzenia, w pozostałych przypadkach stosowana będzie metoda obliczania zdyskontowanego dochodu operacji generujących dochód, o której stanowi art. 61 ust. 3 lit b rozporządzenia nr 1303/2013 oraz sekcja III rozdziału II Rozporządzenia nr 480/2014.
22. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	<p>Przewiduje się stosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p> <p>Szczegółowe warunki stosowania metod uproszczonych zostaną określone w regulaminach poszczególnych konkursów oraz w zasadach dotyczących projektów pozakonkursowych.</p> <p>Przewiduje się możliwość wypłacania zaliczek dla beneficjentów zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p>
23. Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej wsparcie będzie udzielane:</p> <ul style="list-style-type: none"> – na podstawie art. 53 rozporządzenia KE nr 651/2014 Pomoc na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego oraz zgodnie z zasadami rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 28 sierpnia 2015 r. w sprawie pomocy inwestycyjnej na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. 2018 poz. 1594) – jako pomoc de minimis na podstawie rozporządzenia KE nr 1407/2013 oraz zgodnie z zasadami rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r.

	<p>w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2021 r. poz. 900).</p>
<p>24. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu</p>	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego (jeśli dotyczy) powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 85%.</p>
<p>25. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)</p>	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – maksymalny poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowanych na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego (jeśli dotyczy) powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 95%</p> <p>Wstępnie przewiduje się środki z budżetu państwa maksymalnie w wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych. Poziom dofinansowania z budżetu państwa oraz maksymalny % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu zostanie ustalony na poziomie kryteriów wyboru projektów.</p>
<p>26. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – minimalny poziom wkładu własnego na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego (jeśli dotyczy) powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 5%.</p> <p>Wstępnie przewiduje się środki z budżetu państwa maksymalnie w wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych. Poziom dofinansowania z budżetu państwa oraz maksymalny % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu zostanie ustalony na poziomie kryteriów wyboru projektów.</p>
<p>27. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)</p>	<p>nie dotyczy</p>

28. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	nie dotyczy
29. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	nie dotyczy
30. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
31. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
32. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy

Działanie 2.2 Cyfrowa dostępność i użyteczność informacji sektora publicznego oraz zasobów nauki, kultury i dziedzictwa regionalnego

OPIS DZIAŁANIA 2.2	
6. Nazwa działania	CYFROWA DOSTĘPNOŚĆ I UŻYTECZNOŚĆ INFORMACJI SEKTORA PUBLICZNEGO ORAZ ZASOBÓW NAUKI, KULTURY I DZIEDZICTWA REGIONALNEGO
7. Cel szczegółowy działania	Większy zakres stosowania TIK w sferze usług publicznych
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba pobrań/odtworzeń dokumentów zawierających informacje sektora publicznego
9. Lista wskaźników produktu	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba podmiotów, które udostępniły on-line informacje sektora publicznego • Liczba zdigitalizowanych dokumentów zawierających informacje sektora publicznego • Liczba udostępnionych on-line dokumentów zawierających informacje sektora publicznego • Liczba utworzonych API • Liczba baz danych udostępnionych on-line poprzez API
10. Typy projektów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Digitalizacja zasobów kulturowych, naukowych (w tym bibliotecznych), dziedzictwa regionalnego. W tym m.in.: <ol style="list-style-type: none"> a) budowa, rozbudowa systemów teleinformatycznych służących digitalizacji, b) prowadzenie prac digitalizacyjnych, c) tworzenie i rozwijanie repozytoriów cyfrowych, w szczególności z wykorzystaniem technologii przetwarzania w chmurze, wraz z zapewnieniem warunków bezpiecznego przechowywania danych cyfrowych, udostępnianiem i skalaniem informacji o zdigitalizowanych zasobach w ramach regionalnych repozytoriów cyfrowych, d) tworzenie i rozwijanie platform dystrybucji treści cyfrowych służących udostępnianiu zasobów cyfrowych w sposób otwarty i zapewniający

	możliwość ich ponownego wykorzystania w celu wytworzenia na ich podstawie nowych usług cyfrowych przez podmioty spoza sektora publicznego.	
11. Typ beneficjenta	<ul style="list-style-type: none"> • jednostki samorządu terytorialnego • związki jednostek samorządu terytorialnego • stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego • samorządowe jednostki organizacyjne • organy władzy, administracji rządowej • państwowe jednostki organizacyjne • organy kontroli państwowej i ochrony prawa • sądy i trybunały • inne jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną • organizacje pozarządowe • jednostki naukowe • uczelnie • przedsiębiorstwa (wyłącznie w formule PPP) • partnerzy prywatni we współpracy z podmiotami publicznymi w przypadku projektów realizowanych w formule partnerstwa publiczno-prywatnego 	
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	<ul style="list-style-type: none"> • mieszkańcy regionu 	
13. Instytucja pośrednicząca	nie dotyczy	
14. Instytucja wdrażająca	nie dotyczy	
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty	4 682 666
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	<p>Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.</p> <p>W celu efektywnego zarządzania współzależnością pomiędzy interwencją oferowaną na szczeblu regionalnym i krajowym Minister Administracji i Cyfryzacji powołał Zespół do spraw koordynacji działań w obszarze e-administracji, udostępniania informacji sektora publicznego oraz rozwoju kompetencji cyfrowych.</p>	
17. Instrumenty terytorialne	nie dotyczy	
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	<p>Tryb konkursowy</p> <p>Tryb pozakonkursowy</p> <p>Za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego</p>	

	Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego.
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wspierane projekty będą zgodne z: <ol style="list-style-type: none"> a) wytycznymi dla dostępności treści internetowych 2.1 stosowanymi dla stron internetowych i aplikacji mobilnych w zakresie dostępności dla osób niepełnosprawnych - Załącznik do ustawy z dnia 4 kwietnia 2019 roku o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 82) oraz b) Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 12 kwietnia 2012 r. w sprawie Krajowych Ram Interoperacyjności, minimalnych wymagań dla rejestrów publicznych i wymiany informacji w postaci elektronicznej oraz minimalnych wymagań dla systemów teleinformatycznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2247). 2. Warunkiem uzyskania wsparcia na digitalizację będzie udostępnienie jej do ponownego wykorzystania. 3. Ze wsparcia wyłączone będą projekty obciążone ryzykiem powielania digitalizacji zasobów, które zostały już udostępnione w postaci cyfrowej oraz projekty dotyczące digitalizacji zasobów, w odniesieniu do których nie zostały uregulowane prawa autorskie. 4. Zasadność wsparcia przewidzianych w ramach projektu inwestycji w infrastrukturę inną niż informatyczna (tzw. twarda infrastruktura – wyłącznie sprzęt, wyposażenie). Inwestycje w infrastrukturę inną niż informatyczna (tzw. twarda infrastruktura, obejmującą wyłącznie sprzęt i wyposażenie) będą dopuszczalne w ograniczonym i incydentalnym zakresie – wyłącznie jako element uzupełniający projektu. Warunkiem wsparcia będzie wykazanie przez Wnioskodawcę, że inwestycje w tego typu infrastrukturę są niezbędne do realizacji celów projektu oraz przedstawienie przeprowadzonej w tym zakresie inwentaryzacji potwierdzającej niedostępność lub brak wystarczających zasobów. 5. Doposażenie w sprzęt komputerowy będzie dopuszczalne wyłącznie jako element uzupełniający projektu, niezbędny dla realizacji jego celów. 6. Wybór projektów w ramach działania będzie oparty na kryteriach kwalifikacji związanych w szczególności z: pozytywnym wpływem rozwój przedsiębiorczości, uproszczeniem procedur administracyjnych, stanem

	<p>zaawansowania w przygotowaniu projektów do realizacji, stosunkiem jakości do ceny, rzetelną analizą kosztów i korzyści pozwalającą oszacować ekonomiczną stopę zwrotu, wspólnymi zamówieniami, oddziaływaniem na środowisko, komplementarnością z inwestycjami realizowanymi w perspektywie finansowej 2007-2013, spójnością z normami obowiązującymi na szczeblu krajowym.</p> <p>7. Projekty zarządzane przez jednostkę administracji rządowej zespółonej i niezespółonej będą mogły uzyskać wsparcie wyłącznie w sytuacji, w której projekt będzie miał zasięg regionalny.</p> <p>8. Wsparcia nie uzyskają projekty, które zostały fizycznie ukończone lub w pełni zrealizowane przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu.</p> <p>9. Premiowane będą projekty zakładające nieodpłatne udostępnienie cyfrowych zasobów publicznych.</p>
<p>20. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%)</p>	<p>Wartość wydatków w ramach <i>cross-financingu</i> nie może stanowić więcej niż 10% finansowania unijnego projektu.</p> <p>Warunki i zakres stosowania zgodny będzie z Wytocznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p> <p>Przewiduje się wykorzystanie mechanizmu <i>cross-financingu</i>, gdy jego zastosowanie będzie uzasadnione z punktu widzenia skuteczności lub efektywności osiągnięcia założonych rezultatów. W ramach Działania 2.2 mechanizm <i>cross-financingu</i> znajdzie zastosowanie m.in. w przypadku wsparcia szkoleniowego w związku z przewidzianymi typami projektów.</p>
<p>21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie</p>	<p>Dochód w projekcie będzie uwzględniany zgodnie z art. 61 rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013. Zastosowanie znajdują wyłączenia określone w art. 61 ust. 7 i 8 rozporządzenia, w pozostałych przypadkach stosowana będzie metoda obliczania zdyskontowanego dochodu operacji generujących dochód, o której stanowi art. 61 ust. 3 lit b rozporządzenia nr 1303/2013 oraz sekcja III rozdziału II Rozporządzenia nr 480/2014.</p>

<p>23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek</p>	<p>Przewiduje się stosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p> <p>Szczegółowe warunki stosowania metod uproszczonych zostaną określone w regulaminach poszczególnych konkursów oraz w zasadach dotyczących projektów pozakonkursowych.</p> <p>Przewiduje się możliwość wypłacania zaliczek dla beneficjentów zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p>
<p>24. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)</p>	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej wsparcie będzie udzielane:</p> <ul style="list-style-type: none"> – na podstawie art. 53 rozporządzenia KE nr 651/2014 Pomoc na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego oraz zgodnie z zasadami rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 28 sierpnia 2015 r. w sprawie pomocy inwestycyjnej na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. 2018 poz. 1594), – jako pomoc <i>de minimis</i> na podstawie rozporządzenia KE nr 1407/2013 oraz zgodnie z zasadami rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2021 r. poz. 900).
<p>25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu</p>	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego (jeśli dotyczy) powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 85%.</p>

<p>26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)</p>	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – maksymalny poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowanych na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego (jeśli dotyczy) powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 85%</p>
<p>27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – minimalny poziom wkładu własnego na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego (jeśli dotyczy) powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 15%.</p>
<p>28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych</p>	<p>nie dotyczy</p>

OŚ PRIORYTETOWA 3 EFEKTYWNOŚĆ ENERGETYCZNA I GOSPODARKA NISKOEMISYJNA W REGIONIE

Podjęcie interwencji w ramach Osi priorytetowej 3. Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna w regionie, związane jest z wieloaspektowym podejściem do celowości przeznaczenia środków na realizację działań z zakresu gospodarki niskoemisyjnej. Do najważniejszych aspektów zaliczyć należy aspekt ekonomiczny, związany z możliwością ograniczenia wydatków w związku ze zwiększeniem efektywności energetycznej budynków. Nie bez znaczenia jest również możliwość generowania innowacyjnych rozwiązań technologicznych, co wpłynie m.in. na wzrost innowacyjności przedsiębiorstw w regionie. Ważny jest także aspekt społeczny związany z koniecznością zmiany zachowań i postaw społecznych spowodowanych zastosowaniem nowych rozwiązań i podnoszeniem wymogów w zakresie gospodarki niskoemisyjnej, w tym efektywnego gospodarowania zasobami. Ważny jest także pozytywny wpływ tego typu działań na problematykę zmian klimatu oraz globalnego ocieplenia poprzez ograniczanie emisji gazów cieplarnianych do atmosfery.

Oś priorytetowa 3. zakłada więc wsparcie działań związanych z rozwojem instalacji produkujących energię z OZE, zarówno w celach sprzedażowych, jak i na potrzeby własne. Wsparta zostanie również infrastruktura przesyłowa służąca przesyłowi i dystrybucji energii elektrycznej i cieplnej pozyskiwanej z OZE. Szczególny nacisk zostanie położony na realizację działań poprawiających efektywność energetyczną w różnych obszarach gospodarki regionu, w tym obszarze publicznym, mieszkaniowym, jak i w obszarze przedsiębiorstw.

Znaczny nacisk zamierza się położyć również na działania związane z ograniczaniem korzystania z indywidualnych środków transportu samochodowego. Wspierane w związku z tym będą działania przyczyniające się w szczególności do zwiększenia znaczenia transportu publicznego, a także rozwoju ruchu rowerowego.

Podjęcie tego rodzaju działań przyczyni się do wniesienia przez region wkładu w realizację celu określonego dla Polski w ramach tzw. pakietu klimatyczno-energetycznego, a także do realizacji celów Strategii Europa 2020 i jej projektu przewodniego „Europa efektywnie korzystająca z zasobów”. Celem tego projektu jest wsparcie zmian w kierunku niskoemisyjnego i efektywnie korzystającego z zasobów społeczeństwa, co przyczyni się zarówno do ograniczenia emisji CO₂ jak i ograniczenia zużycia energii i zasobów.

W ramach Osi Priorytetowej w określonych obszarach zostaną zastosowane instrumenty finansowe. Ostateczne rozstrzygnięcie o wielkości środków, zakresie i formie wsparcia podjęto po przeprowadzeniu oceny zgodnie z art. 37 CPR. Instytucja Zarządzająca RPO podjęła decyzję o przyjęciu modelu wdrożenia instrumentów finansowych z wykorzystaniem struktury funduszy funduszy.

Na podstawie art. art. 38 ust. 4 b) CPR powierzenie zadań wdrożeniowych może nastąpić:

- i. Europejskiemu Bankowi Inwestycyjnemu,
- ii. międzynarodowej instytucji finansowej, w których państwo członkowskie jest akcjonariuszem lub instytucji finansowej z siedzibą w państwie członkowskim, które mają na celu realizację interesu publicznego pod kontrolą władzy publicznej,
- iii. podmiotom prawa publicznego lub prywatnego.

1. CELE SZCZEGÓŁOWE OSI PRIORYTETOWEJ

Cel szczegółowy 1: zwiększony udział energii ze źródeł odnawialnych w produkcji energii w województwie
 Cel szczegółowy 2: zwiększona efektywność energetyczna przedsiębiorstw
 Cel szczegółowy 3: zwiększona efektywność energetyczna budynków użyteczności publicznej i wielorodzinnych budynków mieszkaniowych
 Cel szczegółowy 4: zwiększone wykorzystanie transportu publicznego w miastach i ich obszarach funkcjonalnych

2. Charakter osi	nie dotyczy	
3. Fundusz (nazwa i kwota w EUR)	EFRR	259 172 015
4. Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego	

Działanie 3.1 Wspieranie wytwarzania i dystrybucji energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych

OPIS DZIAŁANIA 3.1	
5. Nazwa działania	WSPIERANIE WYTWARZANIA I DYSTRYBUCJI ENERGII POCHODZĄCEJ ZE ŹRÓDEŁ ODNAWIALNYCH
6. Cel szczegółowy działania	Zwiększony udział energii ze źródeł odnawialnych w produkcji energii w województwie (Cel szczegółowy 1)
7. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ul style="list-style-type: none"> • Dodatkowa zdolność wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych • Dodatkowa zdolność wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych • Dodatkowa zdolność wytwarzania energii cieplnej ze źródeł odnawialnych • Produkcja energii elektrycznej z nowo wybudowanych/nowych mocy wytwórczych instalacji wykorzystujących OZE • Produkcja energii elektrycznej z nowo wybudowanych instalacji wykorzystujących OZE • Produkcja energii elektrycznej z nowych mocy wytwórczych instalacji wykorzystujących OZE • Produkcja energii cieplnej z nowo wybudowanych/nowych mocy wytwórczych instalacji wykorzystujących OZE • Produkcja energii cieplnej z nowo wybudowanych instalacji wykorzystujących OZE • Produkcja energii cieplnej z nowych mocy wytwórczych instalacji wykorzystujących OZE • Produkcja biokomponentów z nowo wybudowanych/przebudowanych instalacji • Produkcja biopaliw z nowo wybudowanych/przebudowanych instalacji • Liczba nowo podłączonych gospodarstw domowych wykorzystujących energię cieplną z OZE • Liczba nowo podłączonych podmiotów i instytucji wykorzystujących energię cieplną z OZE

	<ul style="list-style-type: none"> • Dodatkowa zdolność przyłączania nowych mocy OZE do sieci elektroenergetycznej • Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach O/K/M (CI8) • Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych (CI34)
<p>8. Lista wskaźników produktu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Długość nowo wybudowanych lub zmodernizowanych sieci elektroenergetycznych dla odnawialnych źródeł energii • Długość nowo wybudowanych sieci elektroenergetycznych dla odnawialnych źródeł energii • Długość zmodernizowanych sieci elektroenergetycznych dla odnawialnych źródeł energii • Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE • Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE • Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE • Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE • Liczba wybudowanych instalacji do produkcji biokomponentów • Liczba przebudowanych instalacji do produkcji biokomponentów • Liczba wybudowanych instalacji do produkcji biopaliw • Liczba przebudowanych instalacji do produkcji biopaliw • Długość nowo wybudowanych lub zmodernizowanych sieci ciepłowniczych dla odnawialnych źródeł energii • Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI1)
<p>9. Typy projektów</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Budowa, przebudowa instalacji do produkcji, przetwarzania, magazynowania i przesyłu energii pochodzącej z OZE (słońca, biogazu oraz wody, biomasy i geotermalnej) wraz z podłączeniem źródła do sieci dystrybucyjnej/przesyłowej (elementem projektu będzie przyłączy do sieci elektroenergetycznej lub sieci ciepłowniczej należące do beneficjenta projektu (wytwórcy energii). 2. Budowa lub modernizacja jednostek wytwarzania energii elektrycznej oraz cieplnej (mikroinstalacji) z OZE, wykorzystujących w pierwszej kolejności energię słoneczną i geotermalną, ale także biogaz, w budynkach publicznych oraz mieszkaniowych (w tym związanych z działaniami z zakresu mikrokogeneracji i mikrotrigeneracji). 3. Budowa, przebudowa instalacji służących/na służące do produkcji biokomponentów i biopaliw drugiej lub trzeciej generacji (a także najnowszej dostępnej). 4. Budowa, przebudowa infrastruktury służącej do przesyłu i dystrybucji energii cieplnej pochodzącej z OZE (elementem projektu będzie przyłączy do źródła energii cieplnej). 5. Budowa, przebudowa sieci elektroenergetycznych (niskiego i średniego napięcia poniżej 110 kV) w zakresie niezbędnym do właściwego funkcjonowania przyłącza, dedykowanych przyłączeniu nowych jednostek wytwórczych energii z OZE do Krajowego Systemu Elektroenergetycznego (KSE). Wsparcie dotyczące przyłączania OZE do KSE uwzględniać może przyłączenia oraz budowy/przebudowy sieci należących do operatorów systemu dystrybucyjnego (pozostała część przyłączenia, tj. instalacja

	należąca do wytwórcy, będzie mogła zostać wsparta w ramach typu projektu 1).	
10. Typ beneficjenta	<ul style="list-style-type: none"> • przedsiębiorstwa • jednostki samorządu terytorialnego • związki jednostek samorządu terytorialnego • stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego • samorządowe jednostki organizacyjna • organy władzy, administracji rządowej • państwowe jednostki organizacyjne • organizacje pozarządowe • podmiot wdrażający instrument finansowy • partnerzy prywatni we współpracy z podmiotami publicznymi w przypadku projektów realizowanych w formule partnerstwa publiczno-prywatnego 	
11. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	<ul style="list-style-type: none"> • mieszkańcy regionu • administracja publiczna • przedsiębiorstwa 	
12. Instytucja pośrednicząca	nie dotyczy	
13. Instytucja wdrażająca	nie dotyczy	
14. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty	29 240 048
15. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.	
16. Instrumenty terytorialne	nie dotyczy	
17. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	<p>Tryb konkursowy</p> <p>Za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego.</p> <p>Instrumenty finansowe - wsparcie w ramach Działania udzielane będzie w trybie wynikającym z wybranego przez IZ RPO modelu wdrażania instrumentów finansowych.</p>	
18. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wsparcia nie uzyskują projekty, które zostały fizycznie ukończone lub w pełni zrealizowane przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu/w dniu podjęcia decyzji inwestycyjnej (w przypadku wsparcia z instrumentów finansowych). 2. Premiowane będą projekty realizujące cele określone w planie gospodarki niskoemisyjnej dla danego obszaru. 	

3. Kluczowe będzie kryterium efektywności kosztowej w powiązaniu z osiąganymi efektami ekologicznymi w stosunku do planowanych nakładów finansowych.

Typ projektu 1

Podział w oparciu o moc znamionową:

- energia wodna (do 5 MWe),
- energia słoneczna (do 2 MWe/MWth),
- energia geotermalna (do 2 MWth),
- energia biogazu (do 1 MWe),
- energia biomasy (do 5 MWth/MWe).

W przypadku produkcji energii z biomasy lub biogazu:

- preferowane będą projekty, w których wykorzystywane surowce są produkowane lokalnie, w niewielkich odległościach w stosunku do miejsca wytwarzania energii,
- nie będą wspierane instalacje wykorzystujące do opalania drewno inne niż drewno energetyczne oraz zboże pełnowartościowe w rozumieniu art. 2 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2020 r. poz. 261 z późn. zm.),
- nie będą wspierane instalacje wykorzystujące współspalanie biomasy z węglem.

W przypadku wystąpienia pomocy publicznej, przedsięwzięcia będą podlegać ograniczeniom wynikającym z regulacji dotyczących pomocy publicznej. W przypadku otrzymania dotacji posiadacz instalacji, w odniesieniu do mechanizmu cen referencyjnych, zobowiązany jest postępować zgodnie z zasadami określonymi w art. 39 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2020 r. poz. 261 z późn. zm.).

Typ projektu 2

Podział w odniesieniu do jednej instalacji:

- indywidualne budynki mieszkalne oraz indywidualne lokale mieszkalne w budynkach wielorodzinnych – do 10 kW (energia elektryczna i ciepła), do 150¹⁹ kW (mikrokogeneracja i mikrotrigeneracja),
- pozostałe budynki – do 50 kW (energia elektryczna), do 150 kW (energia ciepła), do 150²⁰ kW (mikrokogeneracja i mikrotrigeneracja).

¹⁹ Łącznie moc elektryczna i ciepła, w tym o zainstalowanej mocy elektrycznej do 50 kWe.

²⁰ J.w.

1. Beneficjenci: jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia oraz samorządowe jednostki organizacyjne; organizacje pozarządowe; przedsiębiorstwa komunalne.
2. Oprócz projektów indywidualnych przewiduje się również projekty dotyczące realizacji większej liczby instalacji w budynkach/lokalach należących do większej liczby odbiorców końcowych (np. projekty dotyczące montażu mikroinstalacji w budynkach prywatnych na obszarze danej gminy).
3. Przedsięwzięcia będą podlegać ograniczeniom wynikającym z regulacji dotyczących pomocy publicznej.

Projekty dotyczące produkcji energii z biomasy

Współfinansowane będą tylko projekty zgodne z programami ochrony powietrza oraz planami działań krótkoterminowych aby promować zgodność z wymogami dyrektywy 2008/50/WE w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy (Dz. Urz. UE L 152 z 11.06.2008, s.1).

Projekty dotyczące Małych Elektrowni Wodnych (MEW)

Realizacja projektów będzie dopuszczona pod warunkiem spełnienia wymogów wynikających z Ramowej Dyrektywy Wodnej.

Współfinansowane będą projekty, które:

1. nie mają negatywnego wpływu na stan lub potencjał jednolitych części wód.
Projekty te muszą być wpisane na listę nr 1 do Masterplanów dla dorzecza Wisły i Odry. Po tym terminie będą wspierane projekty, których brak negatywnego wpływu na stan lub potencjał jednolitych części wód zostanie zweryfikowany w trakcie przeprowadzania procedury oceny oddziaływania na środowisko lub oceny zgodności z Ramową Dyrektywą Wodną.
2. mają znaczący wpływ na stan lub potencjał jednolitych części wód wynikające z Planów Gospodarowania Wodami w Dorzeczach lub, do czasu ich powstania, wpisane na listę nr 2 do Masterplanów dla dorzecza Wisły i Odry. Projekty te mogą być realizowane pod warunkiem spełnienia przez nie wymogów art. 4.7 Ramowej Dyrektywy Wodnej.

Projekty muszą być realizowane na istniejących budowlach piętrzących lub wyposażonych w hydroelektrownie i zapewniać pełną drożność budowli dla przemieszczeń fauny wodnej.

19. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%)	nie dotyczy
20. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	nie dotyczy
21. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	<p>Dochód w projekcie będzie uwzględniany zgodnie z art. 61 rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013. Zastosowanie znajdują wyłączenia określone w art. 61 ust. 7 i 8 rozporządzenia, w pozostałych przypadkach stosowana będzie metoda obliczania zdyskontowanego dochodu operacji generujących dochód, o której stanowi art. 61 ust. 3 lit b rozporządzenia nr 1303/2013 oraz sekcja III rozdziału II rozporządzenia nr 480/2014.</p>
22. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	<p>Przewiduje się stosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p> <p>Szczegółowe warunki stosowania metod uproszczonych zostaną określone w regulaminach poszczególnych konkursów oraz w zasadach dotyczących projektów pozakonkursowych.</p> <p>Przewiduje się możliwość wypłacania zaliczek dla beneficjentów zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p>
23. Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej wsparcie udzielane będzie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – na podstawie art. 41 rozporządzenia KE nr 651/2014 Pomoc inwestycyjna na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych oraz zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje w układy wysokosprawnej kogeneracji oraz na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020 (Dz. U. poz. 1420),

	<ul style="list-style-type: none"> – na podstawie art. 46 rozporządzenia KE nr 651/2014 Pomoc inwestycyjna na efektywny energetycznie system ciepłowniczy i chłodniczy oraz zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 listopada 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na efektywny energetycznie system ciepłowniczy i chłodniczy w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020 (Dz. U. poz. 2011), – na podstawie art. 48 rozporządzenia KE nr 651/2014 Pomoc inwestycyjna na infrastrukturę energetyczną oraz zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 listopada 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę energetyczną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020 (Dz. U. poz. 2011), – jako pomoc de minimis na podstawie rozporządzenia KE nr 1407/2013 oraz zgodnie z zasadami rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 488).
<p>24. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu</p>	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 85%</p>
<p>25. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)</p>	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – maksymalny poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowanych na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 95%</p> <p>Przewiduje się możliwość dofinansowania projektu środkami z budżetu państwa, maksymalnie w wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych. Warunki i poziom dofinansowania projektu środkami z budżetu państwa oraz maksymalny % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie</p>

	projektu zostanie ustalony na poziomie kryteriów wyboru projektów.
26. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – minimalny poziom wkładu własnego na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 5%</p> <p>Przewiduje się możliwość dofinansowania projektu środkami z budżetu państwa, maksymalnie w wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych. Warunki i poziom dofinansowania projektu środkami z budżetu państwa oraz maksymalny % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu zostanie ustalony na poziomie kryteriów wyboru projektów.</p>
27. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	<p><u>Typ projektu 2</u></p> <p>Maksymalna wartość projektu – 5 mln PLN</p>
28. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	<p><u>Typ projektu 2</u></p> <p>Maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych w odniesieniu do jednej instalacji:</p> <p>Na potrzeby budynku mieszkaniowego:</p> <p>100 tys. PLN – w przypadku osoby fizycznej</p> <p>300 tys. PLN – w przypadku budynku będącego w zasobach jednostki samorządu terytorialnego.</p> <p>W przypadku instalacji wykorzystującej równolegle więcej niż jedno odnawialne źródło energii:</p> <p>Na potrzeby budynku mieszkaniowego:</p> <p>150 tys. PLN – w przypadku osoby fizycznej</p> <p>450 tys. PLN – w przypadku budynku będącego w zasobach jednostki samorządu terytorialnego.</p>
29. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	9 956 246
30. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Fundusz Funduszy

<p>31. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania</p>	<p><u>Typy projektów 1 i 3</u></p> <p>Pożyczka</p> <p>Wartość produktu finansowego – do 5 mln PLN</p> <p>Maksymalny okres spłaty – do 10 lat</p> <p>Odbiorcy: przedsiębiorstwa, JST, ich związki i stowarzyszenia oraz samorządowe jednostki organizacyjne, organy władzy, administracji rządowej, państwowe jednostki organizacyjne, organizacje pozarządowe.</p> <p>Preferencję w zakresie warunków wsparcia:</p> <p>– oprocentowanie pożyczki poniżej stopy rynkowej.</p>
<p>32. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych</p>	<p>przedsiębiorstwa, JST, ich związki i stowarzyszenia oraz samorządowe jednostki organizacyjne, organy władzy, administracji rządowej, państwowe jednostki organizacyjne, organizacje pozarządowe.</p>

Działanie 3.2 Efektywność energetyczna w przedsiębiorstwach

OPIS DZIAŁANIA 3.2	
6. Nazwa działania	EFEKTYWNOŚĆ ENERGETYCZNA W PRZEDSIĘBIORSTWACH
<p>7. Cel szczegółowy działania</p>	<p>Zwiększona efektywność energetyczna przedsiębiorstw (Cel szczegółowy 2) Ułatwienie stabilizacji funkcjonowania sektora MŚP w nowych warunkach gospodarczych wynikających z wystąpienia COVID-19 (Cel szczegółowy 6).</p>
<p>8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Produkcja energii elektrycznej z nowo wybudowanych/nowych mocy wytwórczych instalacji wykorzystujących OZE • Produkcja energii elektrycznej z nowo wybudowanych instalacji wykorzystujących OZE • Produkcja energii elektrycznej z nowych mocy wytwórczych instalacji wykorzystujących OZE • Produkcja energii cieplnej z nowo wybudowanych/nowych mocy wytwórczych instalacji wykorzystujących OZE • Produkcja energii cieplnej z nowo wybudowanych instalacji wykorzystujących OZE • Produkcja energii cieplnej z nowych mocy wytwórczych instalacji wykorzystujących OZE • Ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej • Ilość zaoszczędzonej energii cieplnej • Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach O/K/M (CI8) • Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych (CI34) • Dodatkowa zdolność wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych (CI30)

	<ul style="list-style-type: none"> • Dodatkowa zdolność wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych • Dodatkowa zdolność wytwarzania energii cieplnej ze źródeł odnawialnych
<p>9. Lista wskaźników produktu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI1) • Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE • Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE • Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE • Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE • Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków • Powierzchnia użytkowa budynków poddanych termomodernizacji • Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie finansowe inne niż dotacje w związku z pandemią COVID-19 (CV27) • Liczba MŚP objętych wsparciem innym niż bezzwrotnym (instrumenty finansowe) finansującym kapitał obrotowy w związku z COVID-19 (CV23) • Wartość wsparcia innego niż bezzwrotne (instrumenty finansowe) dla MŚP finansującego kapitał obrotowy w związku z COVID-19 (całkowite koszty publiczne) (CV21) • Liczba podmiotów objętych wsparciem w zakresie zwalczania lub przeciwdziałania skutkom pandemii COVID-19 • Wartość wydatków kwalifikowalnych przeznaczonych na działania związane z pandemią COVID-19
<p>10. Typy projektów</p>	<p>Przedsięwzięcia, wynikające z przeprowadzonego audytu energetycznego przedsiębiorstwa, mające na celu poprawę efektywności energetycznej, przyczyniające się do zmniejszenia strat energii, ciepła i wody oraz do odzysku ciepła w przedsiębiorstwie, w tym m.in.:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. przebudowa linii produkcyjnych na bardziej efektywne energetycznie, 2. zastosowanie technologii efektywnych energetycznie poprzez przebudowę lub wymianę na energooszczędne urządzenia i instalacje technologiczne, energetyczne oraz oświetlenia, a także elementów (lub całych) ciągów transportowych mediów oraz ciągów transportowych linii produkcyjnych; 3. zastosowanie energooszczędnych technologii produkcji i użytkowania energii, 4. zastosowanie instalacji i urządzeń technicznych służących poprawie efektywności energetycznej, 5. głęboka i kompleksowa modernizacja energetyczna obiektów i budynków w przedsiębiorstwach, 6. budowa i przebudowa instalacji OZE wykorzystywanych w przedsiębiorstwie, 7. zastosowanie technologii odzysku energii w ramach przedsiębiorstwa, 8. wprowadzanie systemów zarządzania energią (o ile beneficjent nie posiada już takiego systemu dotyczącego zarządzania danym komponentem gospodarki energetycznej przedsiębiorstwa i o ile jest to uzasadnione ekonomicznie), jako integralna część projektów, o których wyżej mowa. <p>W związku z wpływem epidemii COVID-19 na sytuację społeczno-gospodarczą możliwe jest tymczasowe wsparcie kapitału obrotowego przedsiębiorstw w powiązaniu z realizacją projektu inwestycyjnego, przy czym kapitał obrotowy może stanowić nie więcej niż 50% wartości pożyczki inwestycyjnej. Powyższe</p>

	ma na celu umożliwienie funkcjonowania przedsiębiorstw w warunkach kryzysu w dziedzinie zdrowia publicznego.	
11. Typ beneficjenta	<ul style="list-style-type: none"> • podmiot wdrażający instrument finansowy 	
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	<ul style="list-style-type: none"> • mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa • duże przedsiębiorstwa – w których większość udziałów lub akcji posiada władza regionalna, działające w obszarach wskazanych jako inteligentne specjalizacje regionu oraz pod warunkiem lokalizacji inwestycji na obszarze objętym ochroną uzdrowiskową lub ochroną z tytułu ustawy o ochronie przyrody (dotyczy obszarów Natura 2000 i parków krajobrazowych) 	
13. Instytucja pośrednicząca	nie dotyczy	
14. Instytucja wdrażająca	nie dotyczy	
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty	6 424 270
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.	
17. Instrumenty terytorialne	nie dotyczy	
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Instrumenty finansowe – wsparcie w ramach Działania udzielane będzie w trybie wynikającym z wybranego przez IZ RPO modelu wdrażania instrumentów finansowych.	
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przedsięwzięcia realizowane będą na podstawie przeprowadzonego audytu energetycznego. 2. Preferowane będą projekty zwiększające efektywność energetyczną powyżej 60%. Projekty zwiększające efektywność energetyczną poniżej 25% nie będą kwalifikowały się do wsparcia. 3. Wszystkie projekty uzyskujące wsparcie będą musiały wykazać efektywność kosztową. 4. Wszystkie projekty uzyskujące wsparcie będą musiały wykazać wyraźny pozytywny wpływ na środowisko, przedstawiony w formie oszczędności energii, obniżonej emisji CO₂. 5. Duże przedsiębiorstwa – projekty do 2 mln EUR kosztów całkowitych. 6. Wsparcia nie uzyskają projekty, które zostały fizycznie ukończone lub w pełni zrealizowane w dniu podjęcia decyzji inwestycyjnej. 7. Instalacje OZE – w przypadku otrzymania wsparcia posiadacz instalacji, w odniesieniu do mechanizmu cen referencyjnych, zobowiązany jest postępować zgodnie z zasadami określonymi w art. 39 ustawy z dnia 	

	20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2020 r. poz. 261 z późn. zm.).
20. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%)	nie dotyczy
21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	nie dotyczy
22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Dochód w projekcie będzie uwzględniany zgodnie z art. 61 rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013. Zastosowanie znajdują wyłączenia określone w art. 61 ust. 7 i 8 rozporządzenia, w pozostałych przypadkach stosowana będzie metoda obliczania zdyskontowanego dochodu operacji generujących dochód, o której stanowi art. 61 ust. 3 lit b rozporządzenia nr 1303/2013 oraz sekcja III rozdziału II rozporządzenia nr 480/2014.
23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Nie dotyczy
24. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej wsparcie udzielane będzie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – na podstawie art. 38 rozporządzenia KE nr 651/2014 Pomoc inwestycyjna na środki wspierające efektywność energetyczną oraz zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 28 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje wspierające efektywność energetyczną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020 (Dz. U. poz. 1363), – na podstawie art. 39 rozporządzenia KE nr 651/2014 Pomoc inwestycyjna na projekty wspierające efektywność energetyczną w budynkach oraz zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 28 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje wspierające efektywność energetyczną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020 (Dz. U. poz. 1363), – na podstawie art. 41 rozporządzenia KE nr 651/2014 Pomoc inwestycyjna na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych oraz zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje w układy wysokosprawnej kogeneracji oraz na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020 (Dz. U. poz. 1420),

	<ul style="list-style-type: none"> – jako pomoc de minimis na podstawie rozporządzenia KE nr 1407/2013 oraz zgodnie z zasadami rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 488), – na podstawie Komunikatu Komisji - Tymczasowe ramy środków pomocy państwa w celu wsparcia gospodarki w kontekście trwającej epidemii COVID-19 (Dz.U. C 911 z 20.03.2020) ze zmianami oraz Rozporządzeniem Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 26 maja 2020 roku w sprawie udzielania pomocy w uproszczonej formie wsparcia zwrotnego ze środków instrumentów inżynierii finansowej podlegających ponownemu wykorzystaniu oraz z instrumentów finansowych w ramach programów operacyjnych na lata 2014-2020 w celu wspierania polskiej gospodarki w związku z wystąpieniem pandemii COVID-19 (Dz.U. 2020 poz. 949)
<p>25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu</p>	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 85%</p>
<p>26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)</p>	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – maksymalny poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowanych na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 85%</p>
<p>27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – minimalny poziom wkładu własnego na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 15%</p>
<p>28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)</p>	<p>nie dotyczy</p>

29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	nie dotyczy
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	6 424 270
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Fundusz Funduszy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	<p>Pożyczka</p> <p>Wartość produktu finansowego – do 5 mln PLN</p> <p>Maksymalny okres spłaty – do 15 lat</p> <p>Odbiorcy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa, • duże przedsiębiorstwa – w których większość udziałów lub akcji posiada władza regionalna, działające w obszarach wskazanych jako inteligentne specjalizacje regionu oraz pod warunkiem lokalizacji inwestycji na obszarze objętym ochroną uzdrowiskową lub ochroną z tytułu ustawy o ochronie przyrody (dotyczy obszarów Natura 2000 i parków krajobrazowych). <p>Preferencję w zakresie warunków wsparcia:</p> <ul style="list-style-type: none"> – oprocentowanie pożyczki poniżej stopy rynkowej. <p>Możliwa tymczasowe oferowanie pożyczki obrotowej w powiązaniu z inwestycją na wsparcie przedsiębiorstw w związku z wpływem epidemii COVID-19 na sytuację społeczno-gospodarczą, przy czym kapitał obrotowy stanowi nie więcej niż 50% wartości pożyczki inwestycyjnej.</p>
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	<ul style="list-style-type: none"> • mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa • duże przedsiębiorstwa – w których większość udziałów lub akcji posiada władza regionalna, działające w obszarach wskazanych jako inteligentne specjalizacje regionu oraz pod warunkiem lokalizacji inwestycji na obszarze objętym ochroną uzdrowiskową lub ochroną z tytułu ustawy o ochronie przyrody (dotyczy obszarów Natura 2000 i parków krajobrazowych)

Działanie 3.3 Efektywność energetyczna w sektorze publicznym i mieszkaniowym

OPIS DZIAŁANIA 3.3	
6. Nazwa działania	EFEKTYWNOŚĆ ENERGETYCZNA W SEKTORZE PUBLICZNYM I MIESZKANIOWYM
7. Cel szczegółowy działania	Zwiększona efektywność energetyczna budynków użyteczności publicznej i wielorodzinnych budynków mieszkalnych (Cel szczegółowy 3)
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ul style="list-style-type: none"> • Produkcja energii elektrycznej z nowo wybudowanych/nowych mocy wytwórczych instalacji wykorzystujących OZE • Produkcja energii elektrycznej z nowo wybudowanych instalacji wykorzystujących OZE • Produkcja energii elektrycznej z nowych mocy wytwórczych instalacji wykorzystujących OZE • Produkcja energii cieplnej z nowo wybudowanych/nowych mocy wytwórczych instalacji wykorzystujących OZE • Produkcja energii cieplnej z nowo wybudowanych instalacji wykorzystujących OZE • Produkcja energii cieplnej z nowych mocy wytwórczych instalacji wykorzystujących OZE • Ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej • Ilość zaoszczędzonej energii cieplnej • Zmniejszenie rocznego zużycia energii pierwotnej w budynkach publicznych (CI32) • Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych (CI34) • Dodatkowa zdolność wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych (CI30) • Dodatkowa zdolność wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych • Dodatkowa zdolność wytwarzania energii cieplnej ze źródeł odnawialnych
9. Lista wskaźników produktu	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba gospodarstw domowych z lepszą klasą zużycia energii (CI31) • Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków • Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE • Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE • Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE • Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE • Powierzchnia użytkowa budynków poddanych termomodernizacji
10. Typy projektów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przedsięwzięcia z zakresu głębokiej i kompleksowej modernizacji energetycznej budynków publicznych, w tym m.in.: <ol style="list-style-type: none"> a) ocieplenie obiektu, wymiana pokrycia dachu, okien, drzwi zewnętrznych oraz oświetlenia na energooszczędne wraz z instalacją, b) przebudowa systemów grzewczych (wraz z wymianą i przyłączeniem źródła ciepła), systemów wentylacji i klimatyzacji oraz zastosowanie systemów zarządzania budynkiem, c) realizacja mikrogeneracji lub mikrotrigeneracji na potrzeby własne,

	<p>d) budowa i przebudowa instalacji OZE w modernizowanych energetycznie budynkach,</p> <p>e) instalacja systemów chłodzących, w tym również z OZE.</p> <p>2. Przedsięwzięcia z zakresu głębokiej i kompleksowej modernizacji energetycznej wielorodzinnych budynków mieszkalnych, w tym m.in.:</p> <p>a) ocieplenie obiektu, wymiana pokrycia dachu, okien, drzwi zewnętrznych oraz oświetlenia na energooszczędne wraz z instalacją,</p> <p>b) przebudowa systemów grzewczych (wraz z wymianą i przyłączeniem źródła ciepła), systemów wentylacji i klimatyzacji oraz zastosowanie systemów zarządzania budynkiem,</p> <p>c) realizacja mikrokogeneracji lub mikrotrigeneracji na potrzeby własne,</p> <p>d) budowa i przebudowa instalacji OZE w modernizowanych energetycznie budynkach,</p> <p>e) instalacja systemów chłodzących, w tym również z OZE.</p> <p>W przypadku projektów dotyczących budynków publicznych należących do organów administracji publicznej – wyłącznie budynki, których właścicielem jest samorząd terytorialny oraz podległe mu organy i jednostki organizacyjne.</p> <p>Wymiana oświetlenia na energooszczędne będzie możliwa do realizacji wyłącznie w częściach wspólnych budynku.</p> <p>Wsparcie udzielane może być również poprzez przedsiębiorstwa usług energetycznych (ESCO).</p>
<p>11. Typ beneficjenta</p>	<ul style="list-style-type: none"> • jednostki samorządu terytorialnego • związki jednostek samorządu terytorialnego • stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego • samorządowe jednostki organizacyjna • inne jednostki sektora finansów publicznych • przedsiębiorstwa komunalne • organizacje pozarządowe • spółdzielnie mieszkaniowe oraz wspólnoty mieszkaniowe • towarzystwa budownictwa społecznego • kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych • podmioty lecznicze udzielające świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych • podmiot wdrażający instrument finansowy • partnerzy prywatni we współpracy z podmiotami publicznymi w przypadku projektów realizowanych w formule partnerstwa publiczno-prywatnego
<p>12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia</p>	<ul style="list-style-type: none"> • mieszkańcy regionu • administracja publiczna
<p>13. Instytucja pośrednicząca</p>	<p>nie dotyczy</p>

14. Instytucja wdrażająca	nie dotyczy	
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty	58 053 641
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.	
17. Instrumenty terytorialne	nie dotyczy	
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	<p>Tryb konkursowy</p> <p>Za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego.</p> <p>Instrumenty finansowe - wsparcie w ramach Działania udzielane będzie w trybie wynikającym z wybranego przez IZ RPO modelu wdrażania instrumentów finansowych.</p>	
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Preferowane będą działania wynikające z planów gospodarki niskoemisyjnej dla danego obszaru. 2. Identyfikacja optymalnego zestawu działań zwiększających efektywność energetyczną w danym budynku dokonywana będzie na podstawie audytu energetycznego. Dla każdego projektu konieczne jest opracowanie audytu energetycznego zawierającego również analizę efektu ekologicznego przedsięwzięcia oraz wyliczenia redukcji wartości stężeń pyłu zawieszonego PM 10. Minimalny zakres audytu powinien obejmować działania realizowane w ramach projektu. 3. W przypadku konkursów dedykowanych polityce terytorialnej projekty muszą wynikać ze strategii dotyczącej Obszaru Strategicznej Interwencji miast regionalnych i subregionalnych lub strategii dotyczącej Obszaru Rozwoju Społeczno-Gospodarczego. 4. Preferowane będą projekty zwiększające efektywność energetyczną powyżej 60%. Projekty zwiększające efektywność energetyczną poniżej 25% nie będą kwalifikowały się do wsparcia. 5. Inwestycje związane z termomodernizacją infrastruktury w zakresie opieki szpitalnej mogą dotyczyć tylko obiektów ochrony zdrowia, których funkcjonowanie będzie uzasadnione w kontekście map potrzeb w dziedzinie medycyny. 6. W odniesieniu do projektów uwzględniających ocieplanie ścian i inne uszczelnianie budynków, niezbędne będzie wykonanie ekspertyz ornitologicznych. 	

	<p>7. Dofinansowanie działań mających na celu poprawę efektywności energetycznej będzie opierało się o założenia wynikające z dokumentu rządowego pt. „Krajowy Plan działań dotyczący efektywności energetycznej dla Polski”, którego częścią składową jest dokument „Wspieranie Inwestycji w modernizację budynków”, opisany jako „długoterminowa strategia wspierania inwestycji w renowację krajowych zasobów mieszkaniowych i użytkowych, zarówno publicznych, jak i prywatnych”, w związku z art. 4 dyrektywy 2012/27/UE w sprawie efektywności energetycznej (Dz. Urz. UE L 315 z 14.11.2012 s. 1) oraz „Krajowego Planu mającego na celu zwiększenie liczby budynków o niskim zużyciu energii”, w związku z art. 9 dyrektywy 2010/31/UE w sprawie charakterystyki energetycznej budynków (Dz. Urz. UE L 153 z 18.06.2010, s. 13).</p> <p>8. Wszystkie projekty uzyskujące wsparcie będą musiały wykazać efektywność kosztową. Działania będą musiały wynikać z audytów energetycznych oraz być zgodne z zaleceniami KE zawartymi w dokumencie „Finansowanie termomodernizacji budynków ze środków dostępnych w ramach polityki spójności”²¹.</p> <p>9. Indywidualne źródła ciepła:</p> <ul style="list-style-type: none"> – nie będzie współfinansowane wprowadzanie pieców węglowych, – wsparte projekty muszą skutkować redukcją CO₂ o co najmniej 30% w odniesieniu do istniejących instalacji, – wymiana źródła ciepła będzie niekwalifikowalna, jeżeli budynek jest podłączony do sieci ciepłowniczej/chłodniczej lub możliwe i racjonalne pod względem ekonomicznym jest jego podłączenie do ww. sieci, – wymiana źródła ciepła możliwa jest wyłącznie, gdy przeprowadzana jest jednocześnie z pozostałymi pracami z zakresu kompleksowej modernizacji energetycznej. <p>10. Premiuwane będą projekty wynikające z Gminnego/Lokalnego Programu Rewitalizacji.</p> <p>11. Premiuwane będą projekty dotyczące budynków pełniących funkcje społeczne.</p> <p>12. Wsparcia nie uzyskają projekty, które zostały fizycznie ukończone lub w pełni zrealizowane przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu/w dniu podjęcia</p>
--	---

²¹ Raport końcowy, analiza przygotowana dla Komisji Europejskiej DG ds. Energii.

	<p>decyzji inwestycyjnej (w przypadku wsparcia z instrumentów finansowych).</p> <p>13. Warunkiem uzyskania wsparcia będzie konieczność zastosowania indywidualnych liczników ciepła, ciepłej wody oraz chłodu, o ile wynika to z przeprowadzonego audytu energetycznego. Montaż liczników nie jest obligatoryjny w przypadku, gdy nie jest to technicznie i ekonomicznie uzasadnione lub gdy budynek będący przedmiotem kompleksowej modernizacji energetycznej został uprzednio wyposażony w ww. urządzenia.</p> <p>14. Instalacje OZE – w przypadku otrzymania wsparcia posiadacz instalacji, w odniesieniu do mechanizmu cen referencyjnych, zobowiązany jest postępować zgodnie z zasadami określonymi w art. 39 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2020 r. poz. 261 z późn. zm.).</p>
20. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%)	nie dotyczy
21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	nie dotyczy
22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Dochód w projekcie będzie uwzględniany zgodnie z art. 61 rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013. Zastosowanie znajdują wyłączenia określone w art. 61 ust. 7 i 8 rozporządzenia, w pozostałych przypadkach stosowana będzie metoda obliczania zdyskontowanego dochodu operacji generujących dochód, o której stanowi art. 61 ust. 3 lit b rozporządzenia nr 1303/2013 oraz sekcja III rozdziału II rozporządzenia nr 480/2014.
23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	<p>Przewiduje się stosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p> <p>Szczegółowe warunki stosowania metod uproszczonych zostaną określone w regulaminach poszczególnych konkursów oraz w zasadach dotyczących projektów pozakonkursowych.</p> <p>Przewiduje się możliwość wypłacania zaliczek dla beneficjentów zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności</p>

	wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.
24. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej wsparcie udzielane będzie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – na podstawie art. 38 rozporządzenia KE nr 651/2014 Pomoc inwestycyjna na środki wspierające efektywność energetyczną oraz zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 28 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje wspierające efektywność energetyczną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020 (Dz. U. poz. 1363), – na podstawie art. 39 rozporządzenia KE nr 651/2014 Pomoc inwestycyjna na projekty wspierające efektywność energetyczną w budynkach oraz zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 28 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje wspierające efektywność energetyczną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020 (Dz. U. poz. 1363), – jako pomoc <i>de minimis</i> na podstawie rozporządzenia KE nr 1407/2013 oraz zgodnie z zasadami rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 488).
25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 85%</p>
26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – maksymalny poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowanych na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 95%</p>

	Przewiduje się możliwość dofinansowania projektu środkami z budżetu państwa, maksymalnie w wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych. Warunki i poziom dofinansowania projektu środkami z budżetu państwa oraz maksymalny % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu zostanie ustalony na poziomie kryteriów wyboru projektów.
27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – minimalny poziom wkładu własnego na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 5%</p> <p>Przewiduje się możliwość dofinansowania projektu środkami z budżetu państwa, maksymalnie w wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych. Warunki i poziom dofinansowania projektu środkami z budżetu państwa oraz maksymalny % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu zostanie ustalony na poziomie kryteriów wyboru projektów.</p>
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	nie dotyczy
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu	nie dotyczy
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe(EUR)	11 618 028
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Fundusz Funduszy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	<p><u>Budynki mieszkaniowe</u></p> <p>Pożyczka</p> <p>Wartość produktu finansowego – do 10 mln PLN</p> <p>Maksymalny okres spłaty – do 20 lat</p> <p>Odbiorcy: podmioty będące właścicielami lub zarządzające budynkami mieszkaniowymi (zgodnie z katalogiem beneficjentów Działania 3.3)</p> <p>Preferencję w zakresie warunków wsparcia:</p> <ul style="list-style-type: none"> – oprocentowanie pożyczki poniżej stopy rynkowej.

33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Podmioty będące właścicielami lub zarządzające budynkami mieszkaniowymi (zgodnie z katalogiem beneficjentów Działania 3.3).
---	---

Działanie 3.4 Zrównoważona mobilność miejska i promowanie strategii niskoemisyjnych

OPIS DZIAŁANIA 3.4	
6. Nazwa działania	ZRÓWNOWAŻONA MOBILNOŚĆ MIEJSKA I PROMOWANIE STRATEGII NISKOEMISYJNYCH
7. Cel szczegółowy działania	Zwiększone wykorzystanie transportu publicznego w miastach i ich obszarach funkcjonalnych (Cel szczegółowy 4)
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ul style="list-style-type: none"> • Ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej • Liczba przewozów komunikacją miejską na przebudowanych i nowych liniach komunikacji miejskiej • Liczba pojazdów korzystających z miejsc postojowych w wybudowanych obiektach „parkuj i jedź” • Liczba osób korzystających z wybudowanych/przebudowanych dróg dla rowerów • Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych (CI34) • Liczba wspartych projektów w fazie przygotowawczej
9. Lista wskaźników produktu	<ul style="list-style-type: none"> • Całkowita długość nowych lub zmodernizowanych linii tramwajowych i linii metra (CI15) • Długość wspartej infrastruktury rowerowej • Długość wybudowanych dróg dla rowerów • Długość przebudowanych dróg dla rowerów • Długość wyznaczonych ścieżek rowerowych • Liczba zakupionych jednostek taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej • Liczba zainstalowanych inteligentnych systemów transportowych • Liczba rozbudowanych inteligentnych systemów transportowych • Pojemność zakupionego taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej • Całkowita długość nowych lub przebudowanych linii komunikacji miejskiej • Całkowita długość nowych lub przebudowanych linii autobusowych komunikacji miejskiej • Liczba wybudowanych obiektów „parkuj i jedź” • Liczba miejsc postojowych w wybudowanych obiektach „parkuj i jedź” • Liczba miejsc postojowych dla osób niepełnosprawnych w wybudowanych obiektach „parkuj i jedź” • Liczba wybudowanych obiektów „Bike&Ride” • Liczba wybudowanych obiektów „Kiss&Ride”

	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba stanowisk postojowych w wybudowanych obiektach „Bike&Ride” • Liczba wybudowanych zintegrowanych węzłów przesiadkowych • Długość wyznaczonych buspasów • Liczba wybudowanych punktów oświetleniowych • Liczba przebudowanych punktów oświetleniowych • Liczba dokumentacji przedprojektowych • Liczba dokumentacji technicznych
<p>10. Typy projektów</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Projekty z zakresu rozwoju i usprawnienia systemu transportu miejskiego (w miastach z funkcjonującym zorganizowanym transportem publicznym²²), w tym m.in.: <ol style="list-style-type: none"> a) infrastruktura transportu publicznego: budowa i przebudowa sieci tramwajowych, zaplecza technicznego do obsługi taboru, infrastruktury punktowej (zajezdni tramwajowych i autobusowych, przystanków, wysepek, a także urządzeń dla osób niepełnosprawnych), centrów przesiadkowych; elementy wyposażenia dróg i ulic w infrastrukturę służącą obsłudze transportu publicznego i pasażerów oraz pozostała infrastruktura (w tym drogowa) niezbędna do rozwoju transportu publicznego i ograniczenia wykorzystania samochodów osobowych, b) zakup taboru (wyłącznie jako uzupełnienie inwestycji infrastrukturalnych), c) systemy zarządzania ruchem (ITS), w tym m.in.: systemy centralnego sterowania sygnalizacją oraz priorytetyzacją transportu publicznego, systemy sygnalizacji akustycznej, systemy sygnalizacji świetlnej wzbudzanej przez autobusy i trolejbusy (sygnalizacja akomodacyjna), systemy monitorowania ruchu na kluczowych trasach, w tunelach, w newralicznych punktach miasta wraz z informowaniem o aktualnej sytuacji ruchowej, system nawigacji satelitarnej dla usprawnienia ruchu i podniesienia bezpieczeństwa transportu publicznego, system informacji dla podróżnych – elektroniczne tablice informacyjne, w tym systemy on-line, systemy monitorowania bezpieczeństwa montowane na przystankach, węzłach przesiadkowych, parkingach oraz w taborze, d) działania związane z ułatwianiem podróży multimodalnych, polityką parkingową (budowa i przebudowa parkingów typu np. "park&ride", "bike&ride", „kiss&ride”) oraz priorytetyzacją ruchu pieszego i rowerowego (m.in. rozwój koncepcji "bike&ride", ścieżek i tras rowerowych oraz systemów rowerów publicznych/miejskich wraz z niezbędną infrastrukturą), e) działania mające za zadanie zmniejszenie zatłoczenia miast i ograniczenie ruchu samochodowego w centrach miast (np. ograniczenia w ruchu samochodowym w centrach miast, buspasy, priorytety w ruchu miejskim dla środków komunikacji publicznej). 2. Realizacja pozostałych inwestycji wynikających z planów gospodarki niskoemisyjnej niemożliwych do realizacji w ramach pozostałych działań/poddziałań, np. modernizacja systemów oświetlenia ulicznego (w tym budowa lub zamiana oświetlenia ulicznego na energooszczędne),

²² W przypadku województwa kujawsko-pomorskiego do tych miast należy zaliczyć Bydgoszcz, Toruń, Włocławek, Grudziądz i Inowrocław.

	<p>budowa i przebudowa ścieżek rowerowych oraz rozwój systemu rowerów publicznych/miejskich poza miastami z funkcjonującym zorganizowanym transportem publicznym.</p> <p>3. Działania informacyjno-promocyjne (wyłącznie jako część powyższych projektów).</p> <p>4. Działania na rzecz przygotowania inwestycji poprzez dofinansowanie w ramach projektów przygotowawczych m.in. dokumentacji projektowej, przetargowej, planistycznej dla inwestycji infrastrukturalnych, które będą możliwe do zrealizowania ze środków tego programu lub programów operacyjnych polityki spójności realizowanych w okresie programowania następującym bezpośrednio po roku 2020 (projekty przygotowawcze).</p>	
11. Typ beneficjenta	<ul style="list-style-type: none"> • przedsiębiorstwa • jednostki samorządu terytorialnego • związki jednostek samorządu terytorialnego • stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego • samorządowe jednostki organizacyjna • zarządcy infrastruktury transportowej, służącej organizacji transportu zbiorowego publicznego • inne jednostki sektora finansów publicznych • organizacje pozarządowe • partnerzy prywatni we współpracy z podmiotami publicznymi w przypadku projektów realizowanych w formule partnerstwa publiczno-prywatnego 	
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	<ul style="list-style-type: none"> • osoby, instytucje i przedsiębiorstwa korzystające z rezultatów projektu • mieszkańcy regionu • turyści • inwestorzy 	
13. Instytucja pośrednicząca	nie dotyczy	
14. Instytucja wdrażająca	nie dotyczy	
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty	75 711 951
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.	
17. Instrumenty terytorialne	nie dotyczy	
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	<p>Tryb konkursowy</p> <p>Za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego.</p>	
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	1. Inwestycje muszą wynikać z planów gospodarki niskoemisyjnej.	

	<p>2. W przypadku przedsięwzięć z zakresu zrównoważonej mobilności miejskiej²³ muszą one wynikać z planów gospodarki niskoemisyjnej lub dokumentów spełniających ich wymogi zawierających elementy zrównoważonych planów mobilności miejskich (m.in. kierunki interwencji planowanej w odniesieniu do transportu zbiorowego, ekofektywnych środków transportu, inteligentnych systemów transportowych, bezpieczeństwa ruchu drogowego).</p> <p>3. Premiowane będą projekty kompleksowe realizujące następujące cele jednocześnie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – szersze wykorzystanie bardziej efektywnego transportu publicznego i niezmotoryzowanego indywidualnego; – zmniejszenie wykorzystania samochodów osobowych; – lepszą integrację gałęzi transportu; – niższą emisję zanieczyszczeń powietrza, hałasu oraz niższe zatłoczenie; – poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego. <p>4. W przypadku konkursów dedykowanych polityce terytorialnej projekty muszą wynikać ze strategii dotyczącej Obszaru Strategicznej Interwencji miast regionalnych i subregionalnych lub strategii dotyczącej Obszaru Rozwoju Społeczno-Gospodarczego.</p> <p>5. Inwestycje w drogi lokalne mogą być finansowane jedynie jako niezbędny i uzupełniający element kompleksowego projektu dotyczącego systemu zrównoważonej mobilności miejskiej. Warunek nie dotyczy inwestycji w infrastrukturę drogową i elementy drogowe służące nadaniu priorytetu transportowi publicznemu²⁴.</p> <p>6. Inwestycje nie mogą obejmować prac remontowych oraz i bieżącego utrzymania infrastruktury.</p> <p>7. Premiowane będą projekty wynikające z Gminnego/ Lokalnego Programu Rewitalizacji.</p> <p>8. Wsparcia nie uzyskają projekty, które zostały fizycznie ukończone lub w pełni zrealizowane przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu.</p>
--	---

²³ Warunek dotyczy miast z funkcjonującym zorganizowanym transportem publicznym, tj. Bydgoszczy, Torunia, Włocławka, Grudziądz i Inowrocławia.

²⁴ Zgodnie z zasadami określonymi w dokumencie określającym zasady realizacji projektów z zakresu zrównoważonej mobilności miejskiej: *Zrównoważona intermodalna mobilność miejska (PI 4e). Postanowienia Umowy Partnerstwa. Dokument wykonawczy* dostępny na stronie internetowej IZ RPO WK-P.

	<p>9. W miastach posiadających transport szynowy (tramwaje) preferowany będzie rozwój tej gałęzi transportu zbiorowego poprzez inwestycje w infrastrukturę szynową.</p> <p><u>Zakup autobusów:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – nie będą wspierane pojazdy zasilane dieslem, w tym spełniającym normy EURO-6, – w uzasadnionych przypadkach tzn. tam gdzie inwestycje np. w tabor bezemisyjny lub zasilany paliwami alternatywnymi byłyby całkowicie nieuzasadnione, możliwe jest dokonywanie naborów wniosków dotyczących pojazdów z silnikami hybrydowymi łączącymi paliwo diesel oraz elektryczne, – priorytetowo traktowany będzie zakup pojazdów bezemisyjnych (w szczególności pojazdów o napędzie elektrycznym). <p><u>Modernizacja systemów oświetlenia ulicznego:</u></p> <p>Budowa nowego oświetlenia ulicznego jest możliwa pod następującymi warunkami:</p> <ul style="list-style-type: none"> – punkty świetlne nie mogą powstawać w miejscach, w których oświetlenie publiczne dotychczas nie istniało, – w przypadku oświetlenia wymagającego podłączenia do sieci: <ul style="list-style-type: none"> • w momencie ubiegania się o dofinansowanie beneficjent powinien posiadać zgodę Operatora Systemu Dystrybucyjnego na podłączenie punktów oświetleniowych do sieci, • preferowane będzie podłączenie do inteligentnego systemu zarządzania oświetleniem.
<p>20. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%)</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie</p>	<p>Dochód w projekcie będzie uwzględniany zgodnie z art. 61 rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013. Zastosowanie znajdują wyłączenia określone w art. 61 ust. 7 i 8 rozporządzenia, w pozostałych przypadkach stosowana będzie metoda obliczania zdyskontowanego dochodu operacji generujących dochód, o której stanowi art. 61 ust. 3 lit b rozporządzenia nr 1303/2013 oraz sekcja III rozdziału II rozporządzenia nr 480/2014.</p>

<p>23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek</p>	<p>Przewiduje się stosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p> <p>Szczegółowe warunki stosowania metod uproszczonych zostaną określone w regulaminach poszczególnych konkursów oraz w zasadach dotyczących projektów pozakonkursowych.</p> <p>Przewiduje się możliwość wypłacania zaliczek dla beneficjentów zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p>
<p>24. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)</p>	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej wsparcie udzielane będzie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – na podstawie art. 56 rozporządzenia KE nr 651/2014, Pomoc inwestycyjna na infrastrukturę lokalną oraz zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020 (Dz. U. poz. 1208), – jako pomoc <i>de minimis</i> na podstawie rozporządzenia KE nr 1407/2013 oraz zgodnie z zasadami rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 448). – zgodnie z zasadami określonymi w Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 października 2015 roku w zakresie zasad dofinansowania z programów operacyjnych podmiotów realizujących obowiązek świadczenia usług publicznych w transporcie zbiorowym (Nr MIR/H/2014-2020/30(1)/10/2014) <p>(wsparcie stanowi rekompensatę z tytułu realizacji zadań publicznych).</p>

<p>25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu</p>	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 85%</p>
<p>26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)</p>	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – maksymalny poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowanych na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 95%</p> <p>Przewiduje się możliwość dofinansowania projektu środkami z budżetu państwa, maksymalnie w wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych. Warunki i poziom dofinansowania projektu środkami z budżetu państwa oraz maksymalny % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu zostanie ustalony na poziomie kryteriów wyboru projektów.</p>
<p>27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – minimalny poziom wkładu własnego na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 5%</p> <p>Przewiduje się możliwość dofinansowania projektu środkami z budżetu państwa, maksymalnie w wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych. Warunki i poziom dofinansowania projektu środkami z budżetu państwa oraz maksymalny % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu zostanie ustalony na poziomie kryteriów wyboru projektów.</p>
<p>28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)</p>	<p>nie dotyczy</p>

29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	nie dotyczy
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	nie dotyczy
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy

Działanie 3.5 Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna w ramach ZIT

OPIS DZIAŁANIA 3.5	
Nazwa działania	EFEKTYWNOŚĆ ENERGETYCZNA I GOSPODARKA NISKOEMISYJNA W RAMACH ZIT
Cele szczegółowe działania	Zwiększona efektywność energetyczna budynków użyteczności publicznej i wielorodzinnych budynków mieszkalnych (Cel szczegółowy 3) Zwiększone wykorzystanie transportu publicznego w miastach i ich obszarach funkcjonalnych (Cel szczegółowy 4)

Poddziałanie 3.5.1 Efektywność energetyczna w sektorze publicznym i mieszkaniowym w ramach ZIT

OPIS PODDZIAŁANIA 3.5.1	
6. Nazwa poddziałania	EFEKTYWNOŚĆ ENERGETYCZNA W SEKTORZE PUBLICZNYM I MIESZKANIOWYM W RAMACH ZIT
7. Cel szczegółowy poddziałania	Zwiększona efektywność energetyczna budynków użyteczności publicznej i wielorodzinnych budynków mieszkalnych (Cel szczegółowy 3)
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ul style="list-style-type: none"> • Produkcja energii elektrycznej z nowo wybudowanych/nowych mocy wytwórczych instalacji wykorzystujących OZE • Produkcja energii elektrycznej z nowo wybudowanych instalacji wykorzystujących OZE • Produkcja energii elektrycznej z nowych mocy wytwórczych instalacji wykorzystujących OZE • Produkcja energii cieplnej z nowo wybudowanych/nowych mocy wytwórczych instalacji wykorzystujących OZE • Produkcja energii cieplnej z nowo wybudowanych instalacji wykorzystujących OZE • Produkcja energii cieplnej z nowych mocy wytwórczych instalacji wykorzystujących OZE

	<ul style="list-style-type: none"> • Ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej • Ilość zaoszczędzonej energii cieplnej • Zmniejszenie rocznego zużycia energii pierwotnej w budynkach publicznych (CI32) • Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych (CI34) • Dodatkowa zdolność wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych (CI30) • Dodatkowa zdolność wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych • Dodatkowa zdolność wytwarzania energii cieplnej ze źródeł odnawialnych
9. Lista wskaźników produktu	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków • Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE • Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE • Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE • Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE • Powierzchnia użytkowa budynków poddanych termomodernizacji
10. Typy projektów	<p>1. Przedsięwzięcia z zakresu głębokiej i kompleksowej modernizacji energetycznej budynków publicznych w tym m.in.:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) ocieplenie obiektu, wymiana pokrycia dachu, okien, drzwi zewnętrznych oraz oświetlenia na energooszczędne wraz z instalacją, b) przebudowa systemów grzewczych (wraz z wymianą i przyłączeniem źródła ciepła), systemów wentylacji i klimatyzacji oraz zastosowanie systemów zarządzania budynkiem, c) realizacja mikrokogeneracji lub mikrotrigeneracji na potrzeby własne, d) budowa i przebudowa instalacji OZE w modernizowanych energetycznie budynkach, e) instalacja systemów chłodzących, w tym również z OZE. <p>W przypadku projektów dotyczących budynków publicznych należących do organów administracji publicznej – wyłącznie budynki, których właścicielem jest samorząd terytorialny oraz podległe mu organy i jednostki organizacyjne.</p> <p>Wymiana oświetlenia na energooszczędne będzie możliwa do realizacji wyłącznie w częściach wspólnych budynku.</p> <p>Wsparcie udzielane może być również poprzez przedsiębiorstwa usług energetycznych (ESCO).</p>
11. Typ beneficjenta	<ul style="list-style-type: none"> • jednostki samorządu terytorialnego • związki jednostek samorządu terytorialnego • stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego • samorządowe jednostki organizacyjna • inne jednostki sektora finansów publicznych • przedsiębiorstwa komunalne • organizacje pozarządowe • kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych

	<ul style="list-style-type: none"> • podmioty lecznicze udzielające świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych • partnerzy prywatni we współpracy z podmiotami publicznymi w przypadku projektów realizowanych w formule partnerstwa publiczno-prywatnego 	
12. Grupa docelowa/ostateczni odbiorcy wsparcia	<ul style="list-style-type: none"> • mieszkańcy regionu • administracja publiczna 	
13. Instytucja pośrednicząca	Miasto Bydgoszcz	
14. Instytucja wdrażająca	nie dotyczy	
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty	33 651 632
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.	
17. Instrumenty terytorialne	Zintegrowane Inwestycje Terytorialne	
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	<p>Tryb konkursowy.</p> <p>Za nabór i ocenę wniosków odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego wspólnie z Miastem Bydgoszcz (IP ZIT).</p> <p>Za przyjmowanie protestów odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego lub Miasto Bydgoszcz (IP ZIT) w zależności od etapu oceny.</p>	
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Preferowane będą działania wynikające z planów gospodarki niskoemisyjnej dla danego obszaru. 2. Identyfikacja optymalnego zestawu działań zwiększających efektywność energetyczną w danym budynku dokonywana będzie na podstawie audytu energetycznego. Dla każdego projektu konieczne jest opracowanie audytu energetycznego zawierającego również analizę efektu ekologicznego przedsięwzięcia oraz wyliczenia redukcji wartości stężeń pyłu zawieszonego PM 10. Minimalny zakres audytu powinien obejmować działania realizowane w ramach projektu. 3. Realizowane mogą być wyłącznie projekty wynikające ze strategii ZIT. 4. Preferowane będą projekty zwiększające efektywność energetyczną powyżej 60%. Projekty zwiększające 	

	<p>efektywność energetyczną poniżej 25% nie będą kwalifikowały się do wsparcia.</p> <p>5. Inwestycje związane z termomodernizacją infrastruktury w zakresie opieki szpitalnej mogą dotyczyć tylko obiektów ochrony zdrowia, których funkcjonowanie będzie uzasadnione w kontekście map potrzeb w dziedzinie medycyny.</p> <p>6. W odniesieniu do projektów uwzględniających ocieplanie ścian i inne uszczelnianie budynków, niezbędne będzie wykonanie ekspertyz ornitologicznych.</p> <p>7. Dofinansowanie działań mających na celu poprawę efektywności energetycznej będzie opierało się o założenia wynikające z dokumentu rządowego pt. „Krajowy Plan działań dotyczący efektywności energetycznej dla Polski”, którego częścią składową jest dokument „Wspieranie Inwestycji w modernizację budynków”, opisany jako „długoterminowa strategia wspierania inwestycji w renowację krajowych zasobów mieszkaniowych i użytkowych, zarówno publicznych, jak i prywatnych”, w związku z art. 4 dyrektywy 2012/27/UE w sprawie efektywności energetycznej (Dz. Urz. UE L 315 z 14.11.2012 s. 1) oraz Krajowego Planu mającego na celu zwiększenie liczby budynków o niskim zużyciu energii, w związku z art. 9 dyrektywy 2010/31/UE w sprawie charakterystyki energetycznej budynków (Dz. Urz. UE L 153 z 18.06.2010, s. 13).</p> <p>8. Wszystkie projekty uzyskujące wsparcie będą musiały wykazać efektywność kosztową. Działania będą musiały wynikać z audytów energetycznych oraz być zgodne z zaleceniami KE zawartymi w dokumencie „Finansowanie termomodernizacji budynków ze środków dostępnych w ramach polityki spójności”²⁵.</p> <p>9. Indywidualne źródła ciepła:</p> <ul style="list-style-type: none"> – nie będzie współfinansowane wprowadzanie pieców węglowych, – wsparte projekty muszą skutkować redukcją CO₂ o co najmniej 30% w odniesieniu do istniejących instalacji, – wymiana źródła ciepła będzie niekwalifikowalna, jeżeli budynek jest podłączony do sieci ciepłowniczej/chłodniczej lub możliwe i racjonalne pod względem ekonomicznym jest jego podłączenie do ww. sieci, – wymiana źródła ciepła możliwa jest wyłącznie, gdy przeprowadzana jest jednocześnie z pozostałymi
--	--

²⁵ Raport końcowy, analiza przygotowana dla Komisji Europejskiej DG ds. Energii.

	<p>pracami z zakresu kompleksowej modernizacji energetycznej.</p> <p>10. Premiowane będą projekty wynikające z Gminnego/Lokalnego Programu Rewitalizacji.</p> <p>11. Premiowane będą projekty dotyczące budynków pełniących funkcje społeczne.</p> <p>12. Wsparcia nie uzyskają projekty, które zostały fizycznie ukończone lub w pełni zrealizowane przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu/w dniu podjęcia decyzji inwestycyjnej (w przypadku wsparcia z instrumentów finansowych).</p> <p>13. Warunkiem uzyskania wsparcia będzie konieczność zastosowania indywidualnych liczników ciepła, ciepłej wody oraz chłodu, o ile wynika to z przeprowadzonego audytu energetycznego. Montaż liczników nie jest obligatoryjny w przypadku, gdy nie jest to technicznie i ekonomicznie uzasadnione lub gdy budynek będący przedmiotem kompleksowej modernizacji energetycznej został uprzednio wyposażony w ww. urządzenia.</p> <p>14. Instalacje OZE – w przypadku otrzymania wsparcia posiadacz instalacji, w odniesieniu do mechanizmu cen referencyjnych, zobowiązany jest postępować zgodnie z zasadami określonymi w art. 39 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2020 r. poz. 261 z późn. zm.).</p>
20. Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%)	nie dotyczy
21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	nie dotyczy
22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Dochód w projekcie będzie uwzględniany zgodnie z art. 61 rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013. Zastosowanie znajdują wyłączenia określone w art. 61 ust. 7 i 8 rozporządzenia, w pozostałych przypadkach stosowana będzie metoda obliczania zdyskontowanego dochodu operacji generujących dochód, o której stanowi art. 61 ust. 3 lit b rozporządzenia nr 1303/2013 oraz sekcja III rozdziału II rozporządzenia nr 480/2014.
23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Przewiduje się stosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju

	<p>Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p> <p>Szczegółowe warunki stosowania metod uproszczonych zostaną określone w regulaminach poszczególnych konkursów oraz w zasadach dotyczących projektów pozakonkursowych.</p> <p>Przewiduje się możliwość wypłacania zaliczek dla beneficjentów zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p>
<p>24. Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)</p>	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej wsparcie udzielane będzie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – na podstawie art. 38 rozporządzenia KE nr 651/2014 Pomoc inwestycyjna na środki wspierające efektywność energetyczną oraz zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 28 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje wspierające efektywność energetyczną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020 (Dz. U. poz. 1363), – na podstawie art. 39 rozporządzenia KE nr 651/2014 Pomoc inwestycyjna na projekty wspierające efektywność energetyczną w budynkach oraz zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 28 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje wspierające efektywność energetyczną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020 (Dz. U. poz. 1363), – jako pomoc de minimis na podstawie rozporządzenia KE nr 1407/2013 oraz zgodnie z zasadami rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 488).
<p>25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu</p>	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 85%</p>

<p>26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)</p>	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – maksymalny poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowanych na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 95%</p> <p>W przypadku projektów realizowanych na obszarach rewitalizowanych wstępnie przewiduje się środki z budżetu państwa maksymalnie w wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych. Poziom dofinansowania z budżetu państwa oraz maksymalny % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu zostanie ustalony na poziomie kryteriów wyboru projektów.</p>
<p>27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – minimalny poziom wkładu własnego na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 5%</p> <p>W przypadku projektów realizowanych na obszarach rewitalizowanych wstępnie przewiduje się środki z budżetu państwa maksymalnie w wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych. Poziom dofinansowania z budżetu państwa oraz maksymalny % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu zostanie ustalony na poziomie kryteriów wyboru projektów.</p>
<p>28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania</p>	<p>nie dotyczy</p>

33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy
---	-------------

Poddziałanie 3.5.2 Zrównoważona mobilność miejska i promowanie strategii niskoemisyjnych w ramach ZIT

OPIS PODDZIAŁANIA 3.5.2	
6. Nazwa poddziałania	ZRÓWNOWAŻONA MOBILNOŚĆ MIEJSKA I PROMOWANIE STRATEGII NISKOEMISYJNYCH W RAMACH ZIT
7. Cel szczegółowy poddziałania	Zwiększone wykorzystanie transportu publicznego w miastach i ich obszarach funkcjonalnych (Cel szczegółowy 4)
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ul style="list-style-type: none"> • Ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej • Liczba przewozów komunikacją miejską na przebudowanych i nowych liniach komunikacji miejskiej • Liczba pojazdów korzystających z miejsc postojowych w wybudowanych obiektach „parkuj i jedź” • Liczba osób korzystających z wybudowanych/przebudowanych dróg dla rowerów • Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych (CI34)
9. Lista wskaźników produktu	<ul style="list-style-type: none"> • Całkowita długość nowych lub zmodernizowanych linii tramwajowych i linii metra (CI15) • Długość wspartej infrastruktury rowerowej • Długość wybudowanych dróg dla rowerów • Długość przebudowanych dróg dla rowerów • Długość wyznaczonych ścieżek rowerowych • Liczba zakupionych jednostek taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej • Liczba zainstalowanych inteligentnych systemów transportowych • Liczba rozbudowanych inteligentnych systemów transportowych • Pojemność zakupionego taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej • Całkowita długość nowych lub przebudowanych linii komunikacji miejskiej • Całkowita długość nowych lub przebudowanych linii autobusowych komunikacji miejskiej • Liczba wybudowanych obiektów „parkuj i jedź” • Liczba miejsc postojowych w wybudowanych obiektach „parkuj i jedź” • Liczba miejsc postojowych dla osób niepełnosprawnych w wybudowanych obiektach „parkuj i jedź” • Liczba wybudowanych obiektów „Bike&Ride” • Liczba wybudowanych obiektów „Kiss&Ride” • Liczba stanowisk postojowych w wybudowanych obiektach „Bike&Ride”

	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba wybudowanych zintegrowanych węzłów przesiadkowych • Długość wyznaczonych buspasów • Liczba wybudowanych punktów oświetleniowych • Liczba przebudowanych punktów oświetleniowych
<p>10. Typy projektów</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Projekty z zakresu rozwoju i usprawnienia systemu transportu miejskiego (w miastach z funkcjonującym zorganizowanym transportem publicznym²⁶), w tym m.in.: <ol style="list-style-type: none"> a) infrastruktura transportu publicznego: budowa i przebudowa sieci tramwajowych, zaplecza technicznego do obsługi taboru, infrastruktury punktowej (zajezdni tramwajowych i autobusowych, przystanków, wysepek, a także urządzeń dla osób niepełnosprawnych), centrów przesiadkowych; elementy wyposażenia dróg i ulic w infrastrukturę służącą obsłudze transportu publicznego i pasażerów oraz pozostała infrastruktura (w tym drogowa) niezbędna do rozwoju transportu publicznego i ograniczenia wykorzystania samochodów osobowych, b) zakup taboru (wyłącznie jako uzupełnienie inwestycji infrastrukturalnych), c) systemy zarządzania ruchem (ITS), w tym m.in.: systemy centralnego sterowania sygnalizacją oraz priorytetyzacją transportu publicznego, systemy sygnalizacji akustycznej, systemy sygnalizacji świetlnej wzbudzanej przez autobusy i trolejbusy (sygnalizacja akomodacyjna), systemy monitorowania ruchu na kluczowych trasach, w tunelach, w newralgicznych punktach miasta wraz z informowaniem o aktualnej sytuacji ruchowej, system nawigacji satelitarnej dla usprawnienia ruchu i podniesienia bezpieczeństwa transportu publicznego, system informacji dla podróżnych – elektroniczne tablice informacyjne, w tym systemy on-line, systemy monitorowania bezpieczeństwa montowane na przystankach, węzłach przesiadkowych, parkingach oraz w taborze, d) działania związane z ułatwianiem podróży multimodalnych, polityką parkingową (budowa i przebudowa parkingów typu np. "park&ride", "bike&ride", „kiss&ride”) oraz priorytetyzacją ruchu pieszego i rowerowego (rozwój koncepcji "bike&ride", ścieżek i tras rowerowych oraz systemów rowerów publicznych/miejskich wraz z niezbędną infrastrukturą), e) działania mające za zadanie zmniejszenie zatłoczenia miast i ograniczenie ruchu samochodowego w centrach miast (np. ograniczenia w ruchu samochodowym w centrach miast, buspasy, priorytety w ruchu miejskim dla środków komunikacji publicznej). 2. Realizacja pozostałych inwestycji wynikających z planów gospodarki niskoemisyjnej niemożliwych do realizacji w ramach pozostałych działań/poddziałań, np. modernizacja systemów oświetlenia ulicznego (w tym budowa lub zamiana oświetlenia ulicznego na energooszczędne), budowa i przebudowa ścieżek rowerowych oraz rozwój systemu rowerów publicznych/miejskich poza miastami z funkcjonującym zorganizowanym transportem publicznym.

²⁶ W przypadku województwa kujawsko-pomorskiego do tych miast należy zaliczyć Bydgoszcz, Toruń, Włocławek, Grudziądz i Inowrocław.

	3. Działania informacyjno-promocyjne (wyłącznie jako część powyższych projektów).	
11. Typ beneficjenta	<ul style="list-style-type: none"> • przedsiębiorstwa • jednostki samorządu terytorialnego • związki jednostek samorządu terytorialnego • stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego • samorządowe jednostki organizacyjna • zarządcy infrastruktury transportowej, służącej organizacji transportu zbiorowego publicznego • inne jednostki sektora finansów publicznych • organizacje pozarządowe • partnerzy prywatni we współpracy z podmiotami publicznymi w przypadku projektów realizowanych w formule partnerstwa publiczno-prywatnego 	
12. Grupa docelowa/ostateczni odbiorcy wsparcia	<ul style="list-style-type: none"> • osoby, instytucje i przedsiębiorstwa korzystające z rezultatów projektu • mieszkańcy regionu • turyści • inwestorzy 	
13. Instytucja pośrednicząca	Miasto Bydgoszcz	
14. Instytucja wdrażająca	nie dotyczy	
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty	56 090 473
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.	
17. Instrumenty terytorialne	Zintegrowane Inwestycje Terytorialne	
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	<p>Tryb konkursowy Tryb pozakonkursowy</p> <p>Za nabór i ocenę wniosków odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego wspólnie z Miastem Bydgoszcz (IP ZIT).</p> <p>Za przyjmowanie protestów odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego lub Miasto Bydgoszcz (IP ZIT) w zależności od etapu oceny.</p>	
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	1. Inwestycje muszą wynikać z planów gospodarki niskoemisyjnej.	

	<p>2. W przypadku przedsięwzięć z zakresu zrównoważonej mobilności miejskiej²⁷ muszą one wynikać z planów gospodarki niskoemisyjnej lub dokumentów spełniających ich wymogi zawierających elementy zrównoważonych planów mobilności miejskich (m.in. kierunki interwencji planowanej w odniesieniu do transportu zbiorowego, efektywnych środków transportu, inteligentnych systemów transportowych, bezpieczeństwa ruchu drogowego).</p> <p>3. Premiowane będą projekty kompleksowe realizujące następujące cele jednocześnie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – szersze wykorzystanie bardziej efektywnego transportu publicznego i niezmotoryzowanego indywidualnego; – zmniejszenie wykorzystania samochodów osobowych; – lepszą integrację gałęzi transportu; – niższą emisję zanieczyszczeń powietrza, hałasu oraz niższe zatłoczenie; – poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego. <p>4. Realizowane mogą być wyłącznie projekty wynikające ze strategii ZIT.</p> <p>5. Inwestycje w drogi lokalne mogą być finansowane jedynie jako niezbędny i uzupełniający element kompleksowego projektu dotyczącego systemu zrównoważonej mobilności miejskiej. Warunek nie dotyczy inwestycji w infrastrukturę drogową i elementy drogowe służące nadaniu priorytetu transportowi publicznemu²⁸.</p> <p>6. Inwestycje nie mogą obejmować prac remontowych oraz i bieżącego utrzymania infrastruktury.</p> <p>7. Wsparcia nie uzyskają projekty, które zostały fizycznie ukończone lub w pełni zrealizowane przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu.</p> <p>8. Premiowane będą projekty wynikające z Gminnego/ Lokalnego Programu Rewitalizacji.</p> <p>9. W miastach posiadających transport szynowy (tramwaje) preferowany będzie rozwój tej gałęzi transportu zbiorowego poprzez inwestycje w infrastrukturę szynową.</p> <p><u>Zakup autobusów:</u></p>
--	---

²⁷ Warunek dotyczy miast z funkcjonującym zorganizowanym transportem publicznym, tj. Bydgoszczy, Torunia, Włocławka, Grudziądz i Inowrocławia.

²⁸ Zgodnie z zasadami określonymi w dokumencie określającym zasady realizacji projektów z zakresu zrównoważonej mobilności miejskiej: *Zrównoważona intermodalna mobilność miejska (PI 4e). Postanowienia Umowy Partnerstwa. Dokument wykonawczy* dostępny na stronie internetowej IZ RPO WK-P.

	<ul style="list-style-type: none"> - nie będą wspierane pojazdy zasilane dieslem, w tym spełniającym normy EURO-6, - w uzasadnionych przypadkach tzn. tam gdzie inwestycje np. w tabor bezemisyjny lub zasilany paliwami alternatywnymi byłyby całkowicie nieuzasadnione, możliwe jest dokonywanie naborów wniosków dotyczących pojazdów z silnikami hybrydowymi łączącymi paliwo diesel oraz elektryczne, - priorytetowo traktowany będzie zakup pojazdów bezemisyjnych (w szczególności pojazdów o napędzie elektrycznym). <p><u>Modernizacja systemów oświetlenia ulicznego:</u> Budowa nowego oświetlenia ulicznego jest możliwa pod następującymi warunkami:</p> <ul style="list-style-type: none"> - punkty świetlne nie mogą powstawać w miejscach, w których oświetlenie publiczne dotychczas nie istniało, - w przypadku oświetlenia wymagającego podłączenia do sieci: <ul style="list-style-type: none"> • w momencie ubiegania się o dofinansowanie beneficjent powinien posiadać zgodę Operatora Systemu Dystrybucyjnego na podłączenie punktów oświetleniowych do sieci, • preferowane będzie podłączenie do inteligentnego systemu zarządzania oświetleniem.
20. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%)	nie dotyczy
21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	nie dotyczy
22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Dochód w projekcie będzie uwzględniany zgodnie z art. 61 rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013. Zastosowanie znajdują wyłączenia określone w art. 61 ust. 7 i 8 rozporządzenia, w pozostałych przypadkach stosowana będzie metoda obliczania zdyskontowanego dochodu operacji generujących dochód, o której stanowi art. 61 ust. 3 lit b rozporządzenia nr 1303/2013 oraz sekcja III rozdziału II rozporządzenia nr 480/2014.
23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Przewiduje się stosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków zgodnie z Wytocznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju

	<p>Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p> <p>Szczegółowe warunki stosowania metod uproszczonych zostaną określone w regulaminach poszczególnych konkursów oraz w zasadach dotyczących projektów pozakonkursowych.</p> <p>Przewiduje się możliwość wypłacania zaliczek dla beneficjentów zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p>
<p>24. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)</p>	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej wsparcie udzielane będzie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – na podstawie art. 56 rozporządzenia KE nr 651/2014 Pomoc inwestycyjna na infrastrukturę lokalną oraz zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020 (Dz. U. poz. 1208), – jako pomoc <i>de minimis</i> na podstawie rozporządzenia KE nr 1407/2013 oraz zgodnie z zasadami rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. 488). – zgodnie z zasadami określonymi w Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 października 2015 roku w zakresie zasad dofinansowania z programów operacyjnych podmiotów realizujących obowiązek świadczenia usług publicznych w transporcie zbiorowym (Nr MIR/H/2014-2020/30(1)/10/2014) <p>(wsparcie stanowi rekompensatę z tytułu realizacji zadań publicznych).</p>
<p>25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu</p>	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli</p>

	Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 85%
26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – maksymalny poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowanych na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 95%.</p> <p>W przypadku projektów realizowanych na obszarach rewitalizowanych wstępnie przewiduje się środki z budżetu państwa maksymalnie w wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych. Poziom dofinansowania z budżetu państwa oraz maksymalny % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu zostanie ustalony na poziomie kryteriów wyboru projektów.</p>
27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – minimalny poziom wkładu własnego na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 5%</p> <p>W przypadku projektów realizowanych na obszarach rewitalizowanych wstępnie przewiduje się środki z budżetu państwa maksymalnie w wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych. Poziom dofinansowania z budżetu państwa oraz maksymalny % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu zostanie ustalony na poziomie kryteriów wyboru projektów.</p>
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	nie dotyczy
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	nie dotyczy
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	nie dotyczy
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy

32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy

OŚ PRIORYTETOWA 4 REGION PRZYJAZNY ŚRODOWISKU

Oś priorytetowa 4 Region przyjazny środowisku zakłada realizację Celu tematycznego 5 Promowanie dostosowania do zmian klimatu, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem oraz Celu tematycznego 6 Zachowanie i ochrona środowiska naturalnego oraz wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami. Oś priorytetowa odpowiada na wyzwania dotyczące środowiskowych warunków życia mieszkańców oraz wzrostu odporności regionu na zmiany klimatu poprzez inwestycje skupiające się na ograniczaniu zagrożeń naturalnych, gospodarce odpadami, gospodarce wodno-ściekowej oraz ochronie różnorodności biologicznej. Wsparciem objęte zostaną działania związane z rozwojem form małej retencji w celu ochrony przed powodzią i suszą oraz inwestycje w zakresie monitorowania, wczesnego ostrzegania i prognozowania oraz przeciwdziałania zagrożeniom, przy uwzględnieniu doposażenia systemu ratowniczego. W ramach gospodarki odpadami dofinansowanie obejmie działania zgodne z hierarchią sposobów postępowania z odpadami ukierunkowane na zwiększenie udziału odpadów zbieranych selektywnie, w celu zmniejszenia ilości odpadów ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania. Wsparciem zostaną objęte również działania związane z rozwojem sieci kanalizacyjnej i poprawą efektywności funkcjonowania oczyszczalni ścieków. W odniesieniu do sektora kultury realizowane będą projekty mające na celu ochronę zabytków o znaczeniu regionalnym oraz projekty przyczyniające się do poprawy funkcjonowania instytucji kultury i zwiększenia dostępności do kultury. Wsparcie uzyskają również projekty mające na celu poprawę ochrony obszarów przyrodniczych, poprzez przeciwdziałanie utracie różnorodności biologicznej, przy jednoczesnym wzmacnianiu potencjału regionalnego i lokalnego wykorzystującego zasoby przyrodnicze

2. CELE SZCZEGÓŁOWE OSI PRIORYTETOWEJ

Cel szczegółowy 1: zwiększone bezpieczeństwo przeciwpowodziowe regionu
Cel szczegółowy 2: zwiększony udział odpadów zebranych selektywnie
Cel szczegółowy 3: zwiększony odsetek ludności korzystającej z systemu oczyszczania ścieków zgodnego z dyrektywą dotyczącą ścieków komunalnych
Cel szczegółowy 4: zwiększona atrakcyjność obiektów kultury regionu kujawsko-pomorskiego
Cel szczegółowy 5: wzmocniony mechanizm ochrony różnorodności biologicznej w regionie

3. Charakter osi	nie dotyczy	
4. Fundusz (nazwa i kwota w EUR)	EFRR	117 184 016
5. Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego	

Działanie 4.1 Przeciwdziałanie zagrożeniom

OPIS DZIAŁANIA 4.1	
Nazwa działania	PRZECIWDZIAŁANIE ZAGROŻENIOM
Cele szczegółowe działania	Zwiększone bezpieczeństwo przeciwpowodziowe regionu

Poddziałanie 4.1.1 Poprawa ochrony przeciwpowodziowej i przeciwdziałanie suszy

OPIS PODDZIAŁANIA 4.1.1	
6. Nazwa poddziałania	POPRAWA OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ I PRZECIWDZIAŁANIE SUSZY
7. Cele szczegółowe poddziałania	Zwiększone bezpieczeństwo przeciwpowodziowe regionu (Cel szczegółowy 1)
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ul style="list-style-type: none"> • Objętość retencjonowanej wody • Liczba ludności zabezpieczonej przed powodzią
9. Lista wskaźników produktu	<ul style="list-style-type: none"> • Pojemność obiektów małej retencji • Powierzchnia naturalnych terenów retencyjnych • Liczba przebudowanych urządzeń dla celów ochrony przeciwpowodziowej • Liczba ludności odnoszących korzyści ze środków ochrony przeciwpowodziowej (CI20) • Liczba wprowadzonych do użycia systemów monitorowania zagrożeń i systemów wczesnego ostrzegania
10. Typy projektów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Projekty w zakresie małej retencji realizowane na obszarze województwa:²⁹<ol style="list-style-type: none"> a) budowa lub remont urządzeń służących do retencjonowania wód (np. jazy, zastawki, zbiorniki, stopnie wodne), b) przedsięwzięcia przywracające zdolności retencyjne naturalnych terenów podmokłych, odtwarzające tereny podmokłe, przywracające naturalne koryta rzeczne. 2. Inwestycje mające na celu ochronę przed powodzią, w tym zabezpieczenie obiektów już istniejących. 3. Rozwój systemów zarządzania ryzykiem powodziowym na obszarze województwa z uwzględnieniem istniejących uwarunkowań (jako uzupełniający element wsparcia), w tym m.in.:<ol style="list-style-type: none"> a) tworzenie systemów informacji przeciwpowodziowej,

²⁹ Wszelkie działania techniczne i nietechniczne zmierzające do poprawy struktury bilansu wodnego zlewni poprzez zwiększenie ich zdolności retencyjnych. Realizowane będą działania wykorzystujące kompleksowe zabiegi łączące przyjazne środowisku metody przyrodnicze i techniczne oraz inne najlepsze praktyki przedstawione w Wytycznych do realizacji obiektów małej retencji w Nadleśnictwach.

	<p>b) rozwój systemów wczesnego ostrzegania i prognozowania zagrożeń</p> <p>4. Działania informacyjno-edukacyjne skierowane do osób dotkniętych ryzykiem powodzi jako element projektów określonych w punktach 1-3.</p>	
11. Typ beneficjenta	<ul style="list-style-type: none"> • jednostki samorządu terytorialnego • związki jednostek samorządu terytorialnego • stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego • samorządowe jednostki organizacyjne • organy władzy, administracji rządowej • państwowe jednostki organizacyjne • państwowe osoby prawne • inne podmioty posiadające osobowość prawną • partnerzy prywatni we współpracy z podmiotami publicznymi w przypadku projektów realizowanych w formule partnerstwa publiczno-prywatnego 	
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	<ul style="list-style-type: none"> • mieszkańcy regionu 	
13. Instytucja pośrednicząca	nie dotyczy	
14. Instytucja wdrażająca	nie dotyczy	
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty	3 970 212
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.	
17. Instrumenty terytorialne	nie dotyczy	
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	<p>Tryb konkursowy</p> <p>Tryb pozakonkursowy w zakresie kompleksowych projektów opartych na zarządzaniu ryzykiem w zlewniach zgodnie z Ramową Dyrektywą Wodną, zintegrowanych z planowaniem przestrzennym i rozwojem systemów wspierających zarządzanie ryzykiem.</p> <p>Za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego.</p>	
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	1. Wszystkie projekty będą musiały wykazać wyraźny pozytywny wpływ na redukcję kosztów społeczno-ekonomicznych związanych z ekstremalnymi zjawiskami	

	<p>klimatycznymi i pogodowymi, zgodnie ze <i>Strategicznym planem adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030</i>. Warszawa, październik 2013³⁰.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Współfinansowane będą projekty niemające negatywnego wpływu na stan lub potencjał jednolitych części wód, które znajdują się na listach nr 1 będących załącznikami do <i>Masterplanów dla dorzeczy Odry i Wisły</i>. 3. Współfinansowanie projektów, które mają znaczący wpływ na stan lub potencjał jednolitych części wód i które mogą być zrealizowane tylko po spełnieniu warunków określonych w artykule 4.7 Ramowej Dyrektywy Wodnej, znajdujących się na listach nr 2 będących załącznikami do <i>Masterplanów dla dorzeczy Odry i Wisły</i>, nie będzie dozwolone do czasu przedstawienia wystarczających dowodów na spełnienie warunków określonych w artykule 4.7 Ramowej Dyrektywy Wodnej w drugim cyklu Planów Gospodarowania Wodami w Dorzeczach. Wypełnienie warunku będzie uzależnione od potwierdzenia zgodności z Ramową Dyrektywą Wodną drugiego cyklu Planów Gospodarowania Wodami w dorzeczach przez Komisję Europejską. 4. Projekty z zakresu małej retencji będą spełniały wymagania określone w <i>Dyrektywie 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej oraz Dyrektywie Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory</i>. 5. Ponadto, projekty związane z małą retencją będą także musiały być zgodne z dokumentami związanymi z zagospodarowaniem przestrzennym z uwzględnieniem istniejących uwarunkowań. 6. Wsparcia nie uzyskają projekty, które zostały fizycznie ukończone lub w pełni zrealizowane przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu.
<p>20. Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%)</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>nie dotyczy</p>

³⁰ Dokument dostępny: <https://klimada.mos.gov.pl/wp-content/uploads/2013/11/SPA-2020.pdf>

<p>22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie</p>	<p>Dochód w projekcie będzie uwzględniany zgodnie z art. 61 rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013. Zastosowanie znajdują wyłączenia określone w art. 61 ust. 7 i 8 rozporządzenia, w pozostałych przypadkach stosowana będzie metoda obliczania zdyskontowanego dochodu operacji generujących dochód, o której stanowi art. 61 ust. 3 lit b rozporządzenia nr 1303/2013 oraz sekcja III rozdziału II Rozporządzenia nr 480/2014.</p>
<p>23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek</p>	<p>Przewiduje się stosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p> <p>Szczegółowe warunki stosowania metod uproszczonych zostaną określone w regulaminach poszczególnych konkursów oraz w zasadach dotyczących projektów pozakonkursowych.</p> <p>Przewiduje się możliwość wypłacania zaliczek dla beneficjentów zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p>
<p>24. Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu</p>	<p>85%</p>
<p>26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)</p>	<p>85%</p>
<p>27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>15%</p>

28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	nie dotyczy
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	nie dotyczy
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe(EUR)	nie dotyczy
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy

Poddziałanie 4.1.2 Wzmocnienie systemów ratownictwa chemiczno-ekologicznego i służb ratowniczych

OPIS PODDZIAŁANIA 4.1.2	
6. Nazwa poddziałania	WZMOCNIENIE SYSTEMÓW RATOWNICTWA CHEMICZNO-EKOLOGICZNEGO I SŁUŻB RATOWNICZYCH
7. Cele szczegółowe poddziałania	Zwiększone bezpieczeństwo przeciwpowodziowe regionu (Cel szczegółowy 1)
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób zabezpieczonych przed zagrożeniami naturalnymi i poważnymi awariami w wyniku realizacji projektów
9. Lista wskaźników produktu	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba jednostek służb ratowniczych wyposażonych w sprzęt do prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania skutków katastrof • Wartość wydatków kwalifikowalnych przeznaczonych na działania związane z pandemią COVID-19 (CV 30) • Powierzchnia użytkowa obiektów przeznaczonych na cele walki z zagrożeniami
10. Typy projektów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zakup specjalistycznego sprzętu i wyposażenia obiektów dla OSP, niezbędnego do skutecznego prowadzenia akcji ratowniczych oraz usuwania skutków zagrożeń naturalnych i poważnych awarii. 2. Zakup specjalistycznego sprzętu i wyposażenia obiektów dla służb policyjnych oraz WOPR, niezbędnego do skutecznego prowadzenia akcji ratowniczych. 3. Budowa magazynu do przechowywania materiałów i sprzętu na cele likwidowania i ograniczania skutków katastrof naturalnych i klęsk żywiołowych oraz COVID-19.

11. Typ beneficjenta	<ul style="list-style-type: none"> • Oddział Wojewódzki Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP Województwa Kujawsko-Pomorskiego, • Oddział Powiatowy Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP (wyłącznie w partnerstwie z Oddziałem Wojewódzkim Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP Województwa Kujawsko-Pomorskiego), • Oddział Gminny Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP (wyłącznie w partnerstwie z Oddziałem Wojewódzkim Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP Województwa Kujawsko-Pomorskiego), • jednostka OSP (wyłącznie w partnerstwie z Oddziałem Wojewódzkim Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP Województwa Kujawsko-Pomorskiego), • jednostka samorządu terytorialnego (wyłącznie w partnerstwie z Oddziałem Wojewódzkim Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP Województwa Kujawsko-Pomorskiego), • Komenda Wojewódzka Policji, • Podmioty uprawnione do wykonywania ratownictwa wodnego zrzeszone w WOPR Województwa Kujawsko-Pomorskiego, • samorząd województwa (w ramach projektu związanego ze zwalczaniem COVID-19), • inne podmioty posiadające osobowość prawną. 	
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	<ul style="list-style-type: none"> • mieszkańcy regionu 	
13. Instytucja pośrednicząca	nie dotyczy	
14. Instytucja wdrażająca	nie dotyczy	
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty	11 559 615
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.	
17. Instrumenty terytorialne	nie dotyczy	
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	<p>Tryb konkursowy</p> <p>Tryb pozakonkursowy</p> <p>Tryb nadzwyczajny – zgodnie z art. 10 ust. 1 specustawy funduszowej.</p> <p>Za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego.</p>	

<p>19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)</p>	<p>1. Na przedsięwzięcia z zakresu systemów ratownictwa, usuwania skutków katastrof oraz wyposażenia jednostek ratowniczych przeznaczone zostanie nie więcej niż 10 000 000 euro.</p> <p>2. Wsparcia nie uzyskają projekty, które zostały fizycznie ukończone lub w pełni zrealizowane przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu.</p>
<p>20. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%)</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie</p>	<p>Dochód w projekcie będzie uwzględniany zgodnie z art. 61 rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013. Zastosowanie znajdują wyłączenia określone w art. 61 ust. 7 i 8 rozporządzenia, w pozostałych przypadkach stosowana będzie metoda obliczania zdyskontowanego dochodu operacji generujących dochód, o której stanowi art. 61 ust. 3 lit b rozporządzenia nr 1303/2013 oraz sekcja III rozdziału II Rozporządzenia nr 480/2014.</p>
<p>23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek</p>	<p>Przewiduje się stosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p> <p>Szczegółowe warunki stosowania metod uproszczonych zostaną określone w regulaminach poszczególnych konkursów oraz w zasadach dotyczących projektów pozakonkursowych i trybu nadzwyczajnego.</p> <p>Przewiduje się możliwość wypłacania zaliczek dla beneficjentów zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p>
<p>24. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu</p>	<p>85%</p> <p>Projekty polegające na zapobieganiu i zwalczaniu COVID-19 – 90%</p>

<p>26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)</p>	<p>95%</p> <p>Przewiduje się możliwość dofinansowania projektu środkami z budżetu państwa, maksymalnie w wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych. Warunki i poziom dofinansowania projektu środkami z budżetu państwa oraz maksymalny % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu zostanie ustalony na poziomie kryteriów wyboru projektów.</p> <p>Projekty polegające na zapobieganiu i zwalczaniu COVID-19 – 100%</p>
<p>27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>5%</p> <p>Projekty polegające na zapobieganiu i zwalczaniu COVID-19 – 10%, przy czym wkład własny można pokryć wkładem z budżetu państwa wynoszącym nie więcej niż 10% wydatków kwalifikowalnych projektu (np. wkład UE może wynieść 90%, wkład z budżetu państwa 10%, a wkład własny 0%).</p> <p>Przewiduje się możliwość dofinansowania projektu środkami z budżetu państwa, maksymalnie w wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych. Warunki i poziom dofinansowania projektu środkami z budżetu państwa oraz maksymalny % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu zostanie ustalony na poziomie kryteriów wyboru projektów.</p>
<p>28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych</p>	<p>nie dotyczy</p>

Działanie 4.2 Gospodarka odpadami

OPIS DZIAŁANIA 4.2	
6. Nazwa działania	GOSPODARKA ODPADAMI
7. Cele szczegółowe działania	Zwiększony udział odpadów zebranych selektywnie (Cel szczegółowy 2)
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ul style="list-style-type: none"> • Moc przerobowa zakładu zagospodarowania odpadów • Liczba osób objętych selektywnym zbieraniem odpadów • Masa unieszkodliwionych odpadów niebezpiecznych • Dodatkowe możliwości przerobowe w zakresie recyklingu odpadów (CI17)
9. Lista wskaźników produktu	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba wspartych Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych • Liczba przebudowanych zakładów zagospodarowania odpadów • Pojemność wybudowanych składowisk odpadów niebezpiecznych • Dodatkowa pojemność przebudowanych składowisk odpadów niebezpiecznych
10. Typy projektów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Projekty obejmujące inwestycje w infrastrukturę niezbędną do zapewnienia kompleksowej gospodarki odpadami komunalnymi w regionie, zgodnej z unijną hierarchią sposobów postępowania z odpadami, w tym m.in.: <ol style="list-style-type: none"> a) infrastruktura do selektywnego zbierania i przetwarzania następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metalu, tworzyw sztucznych, szkła, odpadów biodegradowalnych oraz pozostałych odpadów komunalnych, w tym budowa i rozbudowa punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK), b) instalacje do odzysku i recyklingu ze strumienia odpadów komunalnych (w tym kompostownie dla odpadów organicznych), c) instalacje do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych, d) infrastruktura do zbierania, przetwarzania i unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych. 2. Działania informacyjne i edukacyjne w zakresie zapobiegania powstawianiu odpadów skierowane do mieszkańców województwa, stanowiące element projektów inwestycyjnych. Zakres projektu kompleksowego może obejmować wybrane elementy wymienione powyżej, w zależności od zidentyfikowanych w regionie gospodarki odpadami potrzeb inwestycyjnych, zgodnie z planem inwestycyjnym dotyczącym gospodarki odpadami komunalnymi. 3. Projekty grantowe w zakresie wskazanym w punkcie 1 i 2.

11. Typ beneficjenta	<ul style="list-style-type: none"> • jednostki samorządu terytorialnego • związki jednostek samorządu terytorialnego • stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego • samorządowe jednostki organizacyjne • przedsiębiorstwa realizujące zadania publiczne w zakresie gospodarki odpadami • inne podmioty posiadające osobowość prawną • partnerzy prywatni we współpracy z podmiotami publicznymi w przypadku projektów realizowanych w formule partnerstwa publiczno-prywatnego 	
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	<ul style="list-style-type: none"> • mieszkańcy regionu 	
13. Instytucja pośrednicząca	nie dotyczy	
14. Instytucja wdrażająca	nie dotyczy	
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty	14 120 732
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.	
17. Instrumenty terytorialne	nie dotyczy	
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	<p>Tryb konkursowy</p> <p>Za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego.</p>	
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wsparcie w zakresie instalacji do przetwarzania odpadów zostanie skierowane na realizację działań uwzględnionych w uzgodnionym przez ministra właściwego ds. środowiska planie inwestycyjnym dotyczącym gospodarki odpadami komunalnymi, stanowiącym załącznik do WPGO dla województwa kujawsko-pomorskiego. 2. W przypadku projektów dot. budowy i rozbudowy punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK), mogą być realizowane projekty o wartości do 2 mln zł kosztów kwalifikowalnych i obsługujące do 20 tys. mieszkańców (warunki te muszą być spełnione łącznie). 	

	<p>3. Projekty dot. budowy i rozbudowy punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK) powinny być realizowane zgodnie z Koncepcją funkcjonowania punktów selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (PSZOK) w systemie gospodarki odpadami, rozmieszczenia PSZOK, standardów dostępności i funkcjonalności oraz działań informacyjno-edukacyjnych – dla projektów realizowanych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 przyjętą 17 lutego 2016 r. przez Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020.</p> <p>4. Wsparcie nie będzie udzielane na budowę nowych instalacji mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów lub na działania prowadzące do zwiększania mocy przerobowych istniejących instalacji w zakresie przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych.</p> <p>5. Wsparcia nie uzyskają projekty, które zostały fizycznie ukończone lub w pełni zrealizowane przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu.</p> <p>6. W przypadku realizacji projektów w ramach typu 3 maksymalna wartość wsparcia przyznanego pojedynczemu grantobiorcy w ramach projektu grantowego nie może przekroczyć 200 000 EUR.</p>
<p>20. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%)</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie</p>	<p>Dochód w projekcie będzie uwzględniany zgodnie z art. 61 rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013. Zastosowanie znajdują wyłączenia określone w art. 61 ust. 7 i 8 rozporządzenia, w pozostałych przypadkach stosowana będzie metoda obliczania zdyskontowanego dochodu operacji generujących dochód, o której stanowi art. 61 ust. 3 lit b rozporządzenia nr 1303/2013 oraz sekcja III rozdziału II Rozporządzenia nr 480/2014.</p>
<p>23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek</p>	<p>Przewiduje się stosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p>

	<p>Szczegółowe warunki stosowania metod uproszczonych zostaną określone w regulaminach poszczególnych konkursów oraz w zasadach dotyczących projektów pozakonkursowych.</p> <p>Przewiduje się możliwość wypłacania zaliczek dla beneficjentów zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p>
<p>24. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)</p>	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej wsparcie będzie udzielane:</p> <ul style="list-style-type: none"> – na podstawie art. 14 rozporządzenia KE nr 651/2014 Regionalna pomoc inwestycyjna oraz zgodnie z zasadami rozporządzeniem Ministra infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. 2018, poz. 1620), – jako pomoc <i>de minimis</i> na podstawie rozporządzenia KE nr 1407/2013 oraz zgodnie z zasadami rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 488), – zgodnie z zasadami określonymi w Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju z 22 września 2015 r. w zakresie reguł dofinansowania z programów operacyjnych podmiotów realizujących obowiązek świadczenia usług w ogólnym interesie gospodarczym w ramach zadań własnych samorządu gminy w gospodarce odpadami komunalnymi (wsparcie stanowi rekompensatę z tytułu realizacji zadań publicznych).
<p>25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu</p>	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego (jeśli dotyczy) powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 85%.</p>
<p>26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – maksymalny poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowanych na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego (jeśli</p>

na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	dotyczy) powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli. Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 85%.
27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Projekty objęte pomocą publiczną – minimalny poziom wkładu własnego na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego (jeśli dotyczy) powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli. Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 15%.
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	nie dotyczy
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	Maksymalnie 2 mln zł – punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	nie dotyczy
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy

Działanie 4.3 Rozwój infrastruktury wodno-ściekowej

OPIS DZIAŁANIA 4.3	
6. Nazwa działania	ROZWÓJ INFRASTRUKTURY WODNO-ŚCIEKOWEJ
7. Cele szczegółowe działania	Zwiększony odsetek ludności korzystającej z systemu oczyszczania ścieków zgodnego z dyrektywą dotyczącą ścieków komunalnych (Cel szczegółowy 3)
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ul style="list-style-type: none"> Przewidywana liczba osób korzystających z ulepszonych oczyszczania ścieków Przewidywana liczba osób korzystających z ulepszonych zaopatrzenia w wodę Liczba dodatkowych osób korzystających z ulepszonych oczyszczania ścieków (CI19)

	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba dodatkowych osób korzystających z ulepszonych zaopatrzenia w wodę (CI18) • Wydajność dobową wybudowanych ujęć wody • Masa osadów ściekowych podlegających przetworzeniu
9. Lista wskaźników produktu	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba wspartych oczyszczalni ścieków komunalnych • Liczba wybudowanych oczyszczalni ścieków komunalnych • Liczba przebudowanych oczyszczalni ścieków komunalnych • Długość sieci kanalizacji sanitarnej • Długość wybudowanej kanalizacji sanitarnej • Długość przebudowanej kanalizacji sanitarnej • Liczba nowych przydomowych oczyszczalni ścieków • Długość sieci wodociągowej • Długość wybudowanej sieci wodociągowej • Długość przebudowanej sieci wodociągowej • Liczba wybudowanych ujęć wody • Liczba wspartych stacji uzdatniania wody • Liczba instalacji do prowadzenia procesów odzysku lub unieszkodliwiania osadów ściekowych • Liczba urządzeń i aparatury kontrolno-pomiarowej
10. Typy projektów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kompleksowe projekty w aglomeracjach o wielkości od 2 tys. do 10 tys. RLM: <ol style="list-style-type: none"> a) budowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej, b) budowa, przebudowa, modernizacja oczyszczalni ścieków, c) budowa indywidualnych systemów oczyszczania ścieków (przydomowych oczyszczalni ścieków) na obszarach gdzie budowa sieci kanalizacyjnej jest ekonomicznie lub technicznie niezasadna, d) systemy zaopatrzenia w wodę, ujęcia i stacje uzdatniania wody oraz inteligentne systemy zarządzania sieciami wodociągowymi, e) budowa, przebudowa, modernizacja specjalistycznych instalacji do prowadzenia procesów odzysku lub unieszkodliwiania osadów ściekowych, f) urządzenia i aparatura kontrolno-pomiarowa (m.in. laboratoria i instalacje kontrolno-pomiarowe). 2. Projekty grantowe w zakresie wskazanym w punkcie 1.
11. Typ beneficjenta	<ul style="list-style-type: none"> • jednostki samorządu terytorialnego • związki jednostek samorządu terytorialnego

	<ul style="list-style-type: none"> • stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego • samorządowe jednostki organizacyjne • inne podmioty posiadające osobowość prawną • przedsiębiorstwa realizujące zadania publiczne w zakresie gospodarki wodno-ściekowej • partnerzy prywatni we współpracy z podmiotami publicznymi w przypadku projektów realizowanych w formule partnerstwa publiczno-prywatnego 	
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	<ul style="list-style-type: none"> • mieszkańcy regionu 	
13. Institucja pośrednicząca	nie dotyczy	
14. Institucja wdrażająca	nie dotyczy	
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty	26 744 766
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.	
17. Instrumenty terytorialne	nie dotyczy	
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	<p>Tryb konkursowy</p> <p>Za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego.</p>	
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Projekty związane z zaopatrzeniem w wodę realizowane wyłącznie w ramach kompleksowych projektów wodno-ściekowych (stanowią niewielką część kompleksowych projektów – do 40% całkowitych wydatków związanych z realizacją projektu) lub gdy na danym terenie jest zapewniona sieć kanalizacyjna lub uregulowana gospodarka ściekowa zgodna z przepisami krajowymi i unijnymi. 2. Warunkiem finansowania projektów dotyczących ścieków komunalnych w danej gminie jest ich umieszczenie w obowiązującej aktualizacji KPOŚK. W ramach RPO wsparcie uzyskują inwestycje w aglomeracjach (ujętych w obowiązującej aktualizacji KPOŚK) o wielkości między 2 tys. a 10 tys. RLM. W uzasadnionych przypadkach możliwa będzie realizacja działań w aglomeracjach powyżej 10 tys. RLM. 	

	<p>3. W przypadku konkursów dot. polityki terytorialnej realizowane mogą być wyłącznie projekty wynikające ze strategii dotyczącej Obszaru Strategicznej Interwencji miast regionalnych i subregionalnych lub strategii dotyczącej Obszaru Rozwoju Społeczno-Gospodarczego.</p> <p>4. Wsparcia nie uzyskają projekty, które zostały fizycznie ukończone lub w pełni zrealizowane przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu.</p> <p>5. Premiuwane będą projekty wynikające z Gminnego/Lokalnego Programu Rewitalizacji.</p>
20. Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%)	nie dotyczy
21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	nie dotyczy
22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Dochód w projekcie będzie uwzględniany zgodnie z art. 61 rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013. Zastosowanie znajdują wyłączenia określone w art. 61 ust. 7 i 8 rozporządzenia, w pozostałych przypadkach stosowana będzie metoda obliczania zdyskontowanego dochodu operacji generujących dochód, o której stanowi art. 61 ust. 3 lit b rozporządzenia nr 1303/2013 oraz sekcja III rozdziału II Rozporządzenia nr 480/2014.
23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	<p>Przewiduje się stosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p> <p>Szczegółowe warunki stosowania metod uproszczonych zostaną określone w regulaminach poszczególnych konkursów oraz w zasadach dotyczących projektów pozakonkursowych.</p> <p>Przewiduje się możliwość wypłacania zaliczek dla beneficjentów zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p>
24. Pomoc publiczna i pomoc de minimis	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej wsparcie będzie udzielane jako:

<p>(rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)</p>	<ul style="list-style-type: none"> – rekompensata za świadczenie usług w ogólnym interesie gospodarczym, – pomoc de minimis na podstawie rozporządzenia KE nr 1407/2013 oraz zgodnie z zasadami rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 488).
<p>25.Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu</p>	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego (jeśli dotyczy) powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 85%.</p>
<p>26.Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)</p>	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – maksymalny poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowanych na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 95%</p> <p>Wstępnie przewiduje się środki z budżetu państwa maksymalnie w wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych. Poziom dofinansowania z budżetu państwa oraz maksymalny % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu zostanie ustalony na poziomie kryteriów wyboru projektów.</p>
<p>27.Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – minimalny poziom wkładu własnego na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 5%</p> <p>Wstępnie przewiduje się środki z budżetu państwa maksymalnie w wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych. Poziom dofinansowania z budżetu państwa oraz maksymalny % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu zostanie ustalony na poziomie kryteriów wyboru projektów.</p>
<p>28.Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)</p>	<p>nie dotyczy</p>

29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	nie dotyczy
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	nie dotyczy
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy

Działanie 4.4 Ochrona i rozwój zasobów kultury

OPIS DZIAŁANIA 4.4	
6. Nazwa działania	OCHRONA I ROZWÓJ ZASOBÓW KULTURY
7. Cele szczegółowe działania	Zwiększona atrakcyjność obiektów kultury regionu kujawsko-pomorskiego (Cel szczegółowy 4)
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób korzystających z obiektów zasobów kultury objętych wsparciem • Liczba uczestników imprez kulturalnych • Liczba osób korzystających z obiektów objętych wsparciem • Wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w objętych wsparciem miejscach należących do dziedzictwa kulturalnego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne (CI9)
9. Lista wskaźników produktu	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba zabytków objętych wsparciem • Liczba zabytków nieruchomych objętych wsparciem • Liczba zabytków ruchomych objętych wsparciem • Liczba instytucji kultury objętych wsparciem • Liczba obiektów zasobów kultury objętych wsparciem • Liczba zrealizowanych imprez kulturalnych

<p>10. Typy projektów</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Projekty obejmujące prace restauratorskie, konserwatorskie i roboty budowlane w obiektach zabytkowych³¹, w otoczeniu zabytku³² i na obszarach zabytkowych, obszarach przemysłowych o wartościach historycznych. 2. Rozbudowa, przebudowa instytucji kultury (w tym dostosowanie istniejącego obiektu do nowych funkcji kulturalnych, w tym edukacyjnych) wraz zakupem wyposażenia związanego z prowadzeniem działalności kulturalnej, w tym edukacyjnej. 3. Konserwacja zabytków ruchomych i materiałów archiwalnych stanowiących dziedzictwo dokumentacyjne. 4. Projekty informacyjno-promocyjne walorów środowiskowych i kulturowych regionu pod kątem komercyjnego wykorzystania dziedzictwa kulturowego i naturalnego regionu (np. produkt regionalny) jako element szerszych projektów w zakresie kultury wskazanych w punktach 1-3. 5. Projekty związane z organizacją imprez kulturalnych, które wykazują znaczny wpływ na gospodarkę regionalną i znaczący wkład w osiągnięciu celów Strategii UE dla Regionu Morza Bałtyckiego w ramach Obszaru Priorytetowego Kultura.
<p>11. Typ beneficjenta</p>	<ul style="list-style-type: none"> • jednostki samorządu terytorialnego • związki jednostek samorządu terytorialnego • stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego • samorządowe jednostki organizacyjne • organizacje pozarządowe • kościoły • związki wyznaniowe • osoby prawne kościołów • osoby prawne związków wyznaniowych • partnerzy prywatni we współpracy z podmiotami publicznymi w przypadku projektów realizowanych w formule partnerstwa publiczno-prywatnego • inne podmioty posiadające osobowość prawną • państwowe jednostki organizacyjne • organy władzy, administracji rządowej • przedsiębiorstwa

³¹ Wsparciem objęte będą projekty dotyczące zabytków wpisanych do rejestru zabytków na podstawie decyzji wydanej przez wojewódzkiego konserwatora zabytków. Definicja zabytku w rozumieniu ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2018 r. poz. 2067 z późn. zm.)

³² Przez otoczenie należy rozumieć teren wokół lub przy zabytku wyznaczony w decyzji o wpisie tego terenu do rejestru zabytków w celu ochrony wartości widokowych zabytku oraz jego ochrony przed szkodliwym oddziaływaniem czynników zewnętrznych.

12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	<ul style="list-style-type: none"> • mieszkańcy regionu • turyści 	
13. Instytucja pośrednicząca	nie dotyczy	
14. Instytucja wdrażająca	nie dotyczy	
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty	29 549 042
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.	
17. Instrumenty terytorialne	nie dotyczy	
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	<p>Tryb konkursowy</p> <p>Tryb pozakonkursowy w odniesieniu do projektów z zakresu dziedzictwa kulturowego oraz projektów dotyczących wydarzeń kulturalnych, realizowanych przez Samorząd Województwa jako lidera projektu.</p> <p>Za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego.</p>	
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Projekt nie dotyczy obiektu: <ul style="list-style-type: none"> 1) wpisanego na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO lub uznanego przez Prezydenta RP za Pomnik Historii lub 2) zlokalizowanego na obszarze objętym wpisem na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO lub położonego na obszarze uznanym przez Prezydenta RP za Pomnik Historii, kwalifikującego się do POIiŚ 2014-2020 (z uwagi na wartość projektu lub typ beneficjenta). Przedmiotowe ograniczenie nie dotyczy przedsięwzięć objętych inicjatywą samorządu województwa Program opieki nad zabytkami województwa kujawsko-pomorskiego.. 2. Wsparcie uzyskują inwestycje w obiekty zabytkowe, o znaczeniu regionalnym, zgodne z kierunkami określonymi w Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego, lub inwestycje uzgodnione w Kontrakcie Terytorialnym. 3. Inwestycje kulturalne w ramach PI 6c powinny być wspierane na warunkach określonych 	

	<p>w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1301/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i przepisów szczególnych dotyczących celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” oraz w sprawie uchylenia rozporządzenia (WE) nr 1080/2006.</p> <p>4. Wsparcia nie uzyskają projekty, które zostały fizycznie ukończone lub w pełni zrealizowane przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu.</p> <p>5. Projekty w zakresie kultury muszą przyczyniać się do osiągnięcia wymiernych i trwałych korzyści społeczno-gospodarczych.</p> <p>6. Projekty muszą przyczyniać się do realizacji priorytetów rozwoju kultury (poprawa dostępności do kultury, zachowanie dziedzictwa kulturowego dla przyszłych pokoleń, umożliwienie nowych form uczestnictwa w kulturze, podniesienie atrakcyjności turystycznej regionu).</p> <p>7. Wsparcie uzyskają wyłącznie wydarzenia kulturalne, jeżeli zostaną spełnione <u>łącznie</u> następujące kryteria:</p> <ul style="list-style-type: none"> - znaczny wpływ na gospodarkę regionalną, wykazany przez wymierne długoterminowe korzyści, zgodnie z przeprowadzoną analizą finansową i ekonomiczną, - wkład w realizację celów Strategii UE dla Regionu Morza Bałtyckiego w ramach <i>Obszaru Priorytetowego Kultura</i>, wspierane wydarzenie kulturalne musi przyczyniać się do promowania kultury, dziedzictwa kulturowego i przemysłów kreatywnych, - wysokość wkładu EFRR nie może przekroczyć wkładu sektora prywatnego w realizację projektu (przy obliczaniu wkładu prywatnego nie uwzględnia się bezpośrednich wpływów, np. ze sprzedaży biletów) <p>8. Maksymalna alokacja przeznaczona na wsparcie wydarzeń kulturalnych wynosi 6 mln euro.</p> <p>9. Promowane będą rozwiązania wpływające na poprawę efektywności funkcjonowania obiektów/institucji w długim okresie, w tym rozwiązania pozwalające na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - obniżenie kosztów utrzymania na rzecz wydatków inwestycyjnych oraz na działalność kulturalną; - zastosowanie rozwiązań energooszczędnych - zmniejszenie zapotrzebowania i zużycia energii,
--	---

	<p>a przez to zmniejszenie ogólnych kosztów eksploatacji budynków;</p> <ul style="list-style-type: none"> - dywersyfikację źródeł finansowania działalności; - pozyskiwanie zewnętrznych źródeł finansowania; - dodatnie efekty ekonomiczne - oddziaływanie na bezpośrednie otoczenie inwestycji; - tworzenie nowych miejsc pracy. <p>10. W przypadku konkursów dedykowanych polityce terytorialnej projekty muszą wynikać ze strategii dotyczącej Obszaru Strategicznej Interwencji miast regionalnych i subregionalnych lub strategii dotyczącej Obszaru Rozwoju Społeczno-Gospodarczego.</p>
<p>20.Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%)</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>21.Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>22.Warunki uwzględniania dochodu w projekcie</p>	<p>Dochód w projekcie będzie uwzględniany zgodnie z art. 61 rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013. Zastosowanie znajdą wyłączenia określone w art. 61 ust. 7 i 8 rozporządzenia, w pozostałych przypadkach stosowana będzie metoda obliczania zdyskontowanego dochodu operacji generujących dochód, o której stanowi art. 61 ust. 3 lit b rozporządzenia nr 1303/2013 oraz sekcja III rozdziału II Rozporządzenia nr 480/2014.</p>
<p>23.Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek</p>	<p>Przewiduje się stosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p> <p>Szczegółowe warunki stosowania metod uproszczonych zostaną określone w regulaminach poszczególnych konkursów oraz w zasadach dotyczących projektów pozakonkursowych.</p> <p>Przewiduje się możliwość wypłacania zaliczek dla beneficjentów zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju</p>

	Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.
24. Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej wsparcie będzie udzielane:</p> <ul style="list-style-type: none"> – na podstawie art. 53 rozporządzenia KE nr 651/2014 Pomoc na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego oraz zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 28 sierpnia 2015 r. w sprawie pomocy inwestycyjnej na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. 2018 poz. 1594), – jako pomoc <i>de minimis</i> na podstawie rozporządzenia KE nr 1407/2013 oraz zgodnie z zasadami rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 488). <p>W związku z art. 27 ust. 5 ustawy wdrożeniowej w przypadku projektów objętych pomocą publiczną, która nie może być udzielona na podstawie rozporządzeń wydanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego lub na podstawie innych przepisów, IZ RPO zastrzega sobie możliwość podjęcia decyzji o indywidualnej notyfikacji planowanego wsparcia.</p>
25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego (jeśli dotyczy) powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 85%</p>
26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – maksymalny poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego (jeśli dotyczy) powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 85%.</p> <p>Wstępnie przewiduje się środki z budżetu państwa. Poziom dofinansowania z budżetu państwa oraz maksymalny % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie</p>

	projektu zostanie ustalony na poziomie kryteriów wyboru projektów.
27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – minimalny poziom wkładu własnego na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego (jeśli dotyczy) powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 15%.</p> <p>Wstępnie przewiduje się środki z budżetu państwa. Poziom dofinansowania z budżetu państwa oraz maksymalny % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu zostanie ustalony na poziomie kryteriów wyboru projektów.</p>
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	Zgodnie z warunkami określonymi w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1301/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i przepisów szczególnych dotyczących celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” oraz w sprawie uchylenia rozporządzenia (WE) nr 1080/2006.
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	nie dotyczy
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe(EUR)	nie dotyczy
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy

Działanie 4.5 Ochrona przyrody

OPIS DZIAŁANIA 4.5	
6. Nazwa działania	OCHRONA PRZYRODY
7. Cele szczegółowe działania	Wzmocniony mechanizm ochrony różnorodności biologicznej w regionie (Cel szczegółowy 5)

<p>8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Powierzchnia obszarów, na których przywrócono lub zapewniono ochronę właściwego stanu ekosystemów • Liczba osób korzystających z utworzonych/odnowionych szlaków przyrodniczych i ścieżek edukacyjnych • Powierzchnia obszarów, dla których opracowano plany ochrony • Liczba osób korzystających z wybudowanej/ przebudowanej/ doposażonej infrastruktury ośrodków prowadzących działalność w zakresie edukacji ekologicznej • Powierzchnia terenów objętych inwentaryzacją przyrodniczą
<p>9. Lista wskaźników produktu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Powierzchnia siedlisk wspieranych w celu uzyskania lepszego statusu ochrony (CI23) • Powierzchnia wspartych miejskich terenów zieleni • Powierzchnia wybudowanej/ rozbudowanej/ zmodernizowanej/ doposażonej infrastruktury na cele działalności z zakresu edukacji ekologicznej • Liczba wspartych form ochrony przyrody • Liczba opracowanych dokumentów planistycznych z zakresu ochrony przyrody • Długość szlaków turystycznych • Długość utworzonych szlaków turystycznych • Długość odnowionych szlaków turystycznych • Długość ścieżek edukacyjnych • Długość nowoutworzonych ścieżek edukacyjnych • Liczba ośrodków prowadzących działalność w zakresie edukacji ekologicznej objętych wsparciem • Liczba sporządzonych inwentaryzacji przyrodniczych
<p>10. Typy projektów</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przedsięwzięcia zwiększające potencjał przyrodniczy regionu poprzez działania bezpośrednio związane z ochroną siedlisk i gatunków w szczególności na terenach parków krajobrazowych i rezerwatów przyrody. 2. Projekty w zakresie zwalczania gatunków inwazyjnych obcych. 3. Działania w ramach zielonej infrastruktury, jako nośnika usług ekosystemowych. 4. Działania rozwijające infrastrukturę związaną z właściwym ukierunkowaniem ruchu turystycznego na obszarach cennych przyrodniczo (obszarach chronionych z tytułu ustawy o ochronie przyrody). 5. Tworzenie, odnawianie szlaków przyrodniczych i ścieżek edukacyjnych. 6. Tworzenie i rozwój centrów ochrony różnorodności biologicznej, w tym na obszarach miejskich (np. parki miejskie, ogrody botaniczne).

	<p>7. Budowa, rozbudowa, modernizacja i doposażenie ośrodków prowadzących działalność w zakresie edukacji ekologicznej.</p> <p>8. Tworzenie planów ochrony dla obszarów chronionych.</p> <p>9. Projekty dotyczące sporządzenia inwentaryzacji przyrodniczej.</p> <p>10. Działania informacyjno-edukacyjne, podnoszące świadomość mieszkańców w zakresie właściwych zachowań społecznych w odniesieniu do dziedzictwa przyrodniczego regionu, realizowane w sposób komplementarny i uzupełniający do kampanii ogólnopolskich, jako element projektu inwestycyjnego.</p> <p>11. Projekty grantowe w zakresie typów projektów określonych w pp 1 i 2.</p>		
11. Typ beneficjenta	<ul style="list-style-type: none"> • jednostki samorządu terytorialnego • związki jednostek samorządu terytorialnego • stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego • samorządowe jednostki organizacyjne • inne podmioty posiadające osobowość prawną • państwowe jednostki organizacyjne • organy władzy, administracji rządowej • państwowe osoby prawne • przedsiębiorstwa • organizacje pozarządowe 		
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	<ul style="list-style-type: none"> • mieszkańcy regionu • turyści 		
13. Instytucja pośrednicząca	nie dotyczy		
14. Instytucja wdrażająca	nie dotyczy		
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	<table border="1"> <tr> <td>słabiej rozwinięty</td> <td>13 841 992</td> </tr> </table>	słabiej rozwinięty	13 841 992
słabiej rozwinięty	13 841 992		
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.		
17. Instrumenty terytorialne	nie dotyczy		
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	<p>Tryb konkursowy</p> <p>Za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego</p>		

	Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego.
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Projekt z zakresu ochrony siedlisk i gatunków powinien zostać zaopiniowany przez organ odpowiedzialny za zarządzanie obszarem chronionym pod kątem zasadności jego realizacji, zgodności z celami ochrony danego obszaru oraz w celu wykluczenia realizacji projektów mogących powodować negatywne skutki dla środowiska przyrodniczego, powielających się lub kolidujących ze sobą. 2. W przypadku konkursów dedykowanych polityce terytorialnej projekty muszą wynikać ze strategii dotyczącej Obszaru Strategicznej Interwencji miast regionalnych i subregionalnych. 3. Wsparcia nie uzyskają projekty, które zostały fizycznie ukończone lub w pełni zrealizowane przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu. 4. Preferencje uzyskają projekty parków krajobrazowych realizowane na obszarach Natura 2000 – dotyczy projektów związanych z ochroną siedlisk i gatunków. 5. Wsparcie dotyczące obszarów Natura 2000 będzie zgodne z Priorytetowymi Ramami Działań dla sieci Natura 2000 na Wieloletni Program Finansowania UE w latach 2014-2020.
20. Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%)	nie dotyczy
21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	nie dotyczy
22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Dochód w projekcie będzie uwzględniany zgodnie z art. 61 rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013. Zastosowanie znajdują wyłączenia określone w art. 61 ust. 7 i 8 rozporządzenia, w pozostałych przypadkach stosowana będzie metoda obliczania zdyskontowanego dochodu operacji generujących dochód, o której stanowi art. 61 ust. 3 lit b rozporządzenia nr 1303/2013 oraz sekcja III rozdziału II Rozporządzenia nr 480/2014.
23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Przewiduje się stosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.

	<p>Szczegółowe warunki stosowania metod uproszczonych zostaną określone w regulaminach poszczególnych konkursów oraz w zasadach dotyczących projektów pozakonkursowych.</p> <p>Przewiduje się możliwość wypłacania zaliczek dla beneficjentów zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p>
<p>24.Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)</p>	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej wsparcie będzie udzielane:</p> <ul style="list-style-type: none"> – jako pomoc de minimis na podstawie rozporządzenia KE nr 1407/2013 oraz zgodnie z zasadami rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 488).
<p>25.Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu</p>	85%
<p>26.Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)</p>	85%
<p>27.Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	15%
<p>28.Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)</p>	nie dotyczy
<p>29.Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)</p>	nie dotyczy
<p>30.Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe(EUR)</p>	nie dotyczy
<p>31.Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych</p>	nie dotyczy
<p>32.Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania</p>	nie dotyczy

33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy
---	-------------

Działanie 4.6 Ochrona środowiska naturalnego i zasobów kulturowych na obszarze ZIT

OPIS DZIAŁANIA 4.6	
Nazwa działania	OCHRONA ŚRODOWISKA NATURALNEGO I ZASOBÓW KULTUROWYCH NA OBSZARZE ZIT
Cele szczegółowe działania	Zwiększony odsetek ludności korzystającej z systemu oczyszczania ścieków zgodnego z dyrektywą dotyczącą ścieków komunalnych (Cel szczegółowy 3) Zwiększona atrakcyjność obiektów kultury regionu kujawsko-pomorskiego (Cel szczegółowy 4) Wzmocniony mechanizm ochrony różnorodności biologicznej w regionie (Cel szczegółowy 5)

Poddziałanie 4.6.1 Wsparcie gospodarki wodno-ściekowej w ramach ZIT

OPIS PODDZIAŁANIA 4.6.1	
6. Nazwa poddziałania	WSPARCIE GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ W RAMACH ZIT
7. Cele szczegółowe poddziałania	Zwiększony odsetek ludności korzystającej z systemu oczyszczania ścieków zgodnego z dyrektywą dotyczącą ścieków komunalnych (Cel szczegółowy 3)
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ul style="list-style-type: none"> • Przewidywana liczba osób korzystających z ulepszonych oczyszczania ścieków • Przewidywana liczba osób korzystających z ulepszonych zaopatrzenia w wodę • Liczba dodatkowych osób korzystających z ulepszonych oczyszczania ścieków (CI19) • Liczba dodatkowych osób korzystających z ulepszonych zaopatrzenia w wodę (CI18) • Wydajność dobową wybudowanych ujęć wody • Masa osadów ściekowych podlegających przetworzeniu
9. Lista wskaźników produktu	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba wspartych oczyszczalni ścieków komunalnych • Liczba wybudowanych oczyszczalni ścieków komunalnych • Liczba przebudowanych oczyszczalni ścieków komunalnych • Długość sieci kanalizacji sanitarnej • Długość wybudowanej kanalizacji sanitarnej • Długość przebudowanej kanalizacji sanitarnej • Liczba nowych przydomowych oczyszczalni ścieków

	<ul style="list-style-type: none"> • Długość sieci wodociągowej • Długość wybudowanej sieci wodociągowej • Długość przebudowanej sieci wodociągowej • Liczba wybudowanych ujęć wody • Liczba wspartych stacji uzdatniania wody • Liczba instalacji do prowadzenia procesów odzysku lub unieszkodliwiania osadów ściekowych • Liczba urządzeń i aparatury kontrolno-pomiarowej
10. Typy projektów	<p>1. Kompleksowe projekty wyłącznie w aglomeracjach o wielkości od 2 tys. do 10 tys. RLM:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) budowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej, b) budowa, przebudowa, modernizacja oczyszczalni ścieków, c) budowa indywidualnych systemów oczyszczania ścieków (prydomowych oczyszczalni ścieków) na obszarach gdzie budowa sieci kanalizacyjnej jest ekonomicznie lub technicznie niezasadna, d) systemy zaopatrzenia w wodę, ujęcia i stacje uzdatniania wody oraz inteligentne systemy zarządzania sieciami wodociągowymi e) budowa, przebudowa, modernizacja specjalistycznych instalacji do prowadzenia procesów odzysku lub unieszkodliwiania osadów ściekowych, f) urządzenia i aparatura kontrolno-pomiarowa (m.in. laboratoria i instalacje kontrolno-pomiarowe). <p>Strategia ZIT określa całościową koncepcję wsparcia gospodarki wodno-ściekowej na obszarze objętym ZIT.</p>
11. Typ beneficjenta	<ul style="list-style-type: none"> • jednostki samorządu terytorialnego • związki jednostek samorządu terytorialnego • stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego • samorządowe jednostki organizacyjne • inne podmioty posiadające osobowość prawną • przedsiębiorstwa realizujące zadania publiczne w zakresie gospodarki wodno-ściekowej • partnerzy prywatni we współpracy z podmiotami publicznymi w przypadku projektów realizowanych w formule partnerstwa publiczno-prywatnego
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	<ul style="list-style-type: none"> • mieszkańcy regionu

13. Instytucja pośrednicząca	Miasto Bydgoszcz	
14. Instytucja wdrażająca	nie dotyczy	
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty	8 351 271
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.	
17. Instrumenty terytorialne	Zintegrowane Inwestycje Terytorialne	
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	<p>Tryb konkursowy</p> <p>Za nabór i ocenę wniosków odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego wspólnie z Miastem Bydgoszcz (IP ZIT).</p> <p>Za przyjmowanie protestów odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego lub Miasto Bydgoszcz (IP ZIT) w zależności od etapu oceny.</p>	
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Projekty związane z zaopatrzeniem w wodę realizowane wyłącznie w ramach kompleksowych projektów wodno-ściekowych (stanowią niewielką część kompleksowych projektów – do 40% całkowitych wydatków związanych z realizacją projektu) lub gdy na danym terenie jest zapewniona sieć kanalizacyjna lub uregulowana gospodarka ściekowa zgodna z przepisami krajowymi i unijnymi. 2. Warunkiem finansowania projektów dotyczących ścieków komunalnych w danej gminie jest ich umieszczenie w obowiązującej aktualizacji KPOŚK. W ramach RPO wsparcie uzyskują inwestycje w aglomeracjach (ujętych w obowiązującej aktualizacji KPOŚK) o wielkości między 2 tys. a 10 tys. RLM. W uzasadnionych przypadkach możliwa będzie realizacja działań w aglomeracjach powyżej 10 tys. RLM. 3. Realizowane mogą być wyłącznie projekty wynikające ze Strategii ZIT. 4. Wsparcia nie uzyskują projekty, które zostały fizycznie ukończone lub w pełni zrealizowane przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu. 	

20. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%)	nie dotyczy
21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	nie dotyczy
22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Dochód w projekcie będzie uwzględniany zgodnie z art. 61 rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013. Zastosowanie znajdują wyłączenia określone w art. 61 ust. 7 i 8 rozporządzenia, w pozostałych przypadkach stosowana będzie metoda obliczania zdyskontowanego dochodu operacji generujących dochód, o której stanowi art. 61 ust. 3 lit b rozporządzenia nr 1303/2013 oraz sekcja III rozdziału II Rozporządzenia nr 480/2014.
23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	<p>Przewiduje się stosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p> <p>Szczegółowe warunki stosowania metod uproszczonych zostaną określone w regulaminach poszczególnych konkursów oraz w zasadach dotyczących projektów pozakonkursowych.</p> <p>Przewiduje się możliwość wypłacania zaliczek dla beneficjentów zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p>
24. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej wsparcie będzie udzielane jako:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rekompensata za świadczenie usług w ogólnym interesie gospodarczym, – pomoc <i>de minimis</i> na podstawie rozporządzenia KE nr 1407/2013 oraz zgodnie z zasadami rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 488).
25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE	Projekty objęte pomocą publiczną – maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego (jeśli dotyczy) powinien być

wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli. Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 85%.
26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	Projekty objęte pomocą publiczną – maksymalny poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego (jeśli dotyczy) powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli. Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 85%
27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Projekty objęte pomocą publiczną – minimalny poziom wkładu własnego na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego (jeśli dotyczy) powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli. Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 15%.
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	nie dotyczy
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	nie dotyczy
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	nie dotyczy
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy

Poddziałanie 4.6.2 Wsparcie ochrony zasobów kultury w ramach ZIT

OPIS PODDZIAŁANIA 4.6.2	
6. Nazwa poddziałania	WSPARCIE OCHRONY ZASOBÓW KULTURY W RAMACH ZIT
7. Cele szczegółowe poddziałania	Zwiększona atrakcyjność obiektów kultury regionu kujawsko-pomorskiego (Cel szczegółowy 4)

<p>8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób korzystających z obiektów zasobów kultury objętych wsparciem • Liczba osób korzystających z obiektów objętych wsparciem • Wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w objętych wsparciem miejscach należących do dziedzictwa kulturalnego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne (CI9)
<p>9. Lista wskaźników produktu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba zabytków objętych wsparciem • Liczba zabytków nieruchomości objętych wsparciem • Liczba zabytków ruchomych objętych wsparciem • Liczba instytucji kultury objętych wsparciem • Liczba obiektów zasobów kultury objętych wsparciem
<p>10. Typy projektów</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Projekty obejmujące prace restauratorskie, konserwatorskie i roboty budowlane w obiektach zabytkowych³³, w otoczeniu zabytku³⁴ i na obszarach zabytkowych, obszarach przemysłowych o wartościach historycznych. 2. Rozbudowa, przebudowa instytucji kultury (w tym dostosowanie istniejącego obiektu do nowych funkcji kulturalnych, w tym edukacyjnych) wraz zakupem wyposażenia związanego z prowadzeniem działalności kulturalnej, w tym edukacyjnej. 3. Konserwacja zabytków ruchomych i materiałów archiwalnych stanowiących dziedzictwo dokumentacyjne. 4. Projekty informacyjno-promocyjne walorów środowiskowych i kulturowych regionu pod kątem komercyjnego wykorzystania dziedzictwa kulturowego i naturalnego regionu (np. produkt regionalny) jako element szerszych projektów w zakresie kultury, wskazanych w punktach 1-3. <p>Strategia ZIT określi koncepcję oraz służące temu zintegrowane działania w zakresie zachowania i wykorzystania zasobów kulturowych na obszarze objętym ZIT.</p>
<p>11. Typ beneficjenta</p>	<ul style="list-style-type: none"> • jednostki samorządu terytorialnego • związki jednostek samorządu terytorialnego • stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego • samorządowe jednostki organizacyjne • organizacje pozarządowe • kościoły • związki wyznaniowe

³³ Wsparciem objęte będą projekty dotyczące zabytków wpisanych do rejestru zabytków na podstawie decyzji wydanej przez wojewódzkiego konserwatora zabytków. Definicja zabytku w rozumieniu ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2018 r. poz. 2067 z późn. zm.)

³⁴ Przez otoczenie należy rozumieć teren wokół lub przy zabytku wyznaczony w decyzji o wpisie tego terenu do rejestru zabytków w celu ochrony wartości widokowych zabytku oraz jego ochrony przed szkodliwym oddziaływaniem czynników zewnętrznych.

	<ul style="list-style-type: none"> osoby prawne kościołów osoby prawne związków wyznaniowych partnerzy prywatni we współpracy z podmiotami publicznymi w przypadku projektów realizowanych w formule partnerstwa publiczno-prywatnego inne podmioty posiadające osobowość prawną państwowe jednostki organizacyjne organy władzy, administracji rządowej przedsiębiorstwa 	
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	<ul style="list-style-type: none"> mieszkańcy regionu turyści 	
13. Instytucja pośrednicząca	Miasto Bydgoszcz	
14. Instytucja wdrażająca	nie dotyczy	
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty	7 046 386
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.	
17. Instrumenty terytorialne	Zintegrowane Inwestycje Terytorialne	
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	<p>Tryb konkursowy</p> <p>Za nabór i ocenę wniosków odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego wspólnie z Miastem Bydgoszcz (IP ZIT).</p> <p>Za przyjmowanie protestów odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego lub Miasto Bydgoszcz (IP ZIT) w zależności od etapu oceny.</p>	
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	<p>1. Projekt nie dotyczy obiektu:</p> <p>1) wpisanego na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO lub uznanego przez Prezydenta RP za Pomnik Historii lub</p> <p>2) zlokalizowanego na obszarze objętym wpisem na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO lub położonego na obszarze uznanym przez Prezydenta RP za Pomnik Historii, kwalifikującego się do POIiŚ 2014-2020 (z uwagi</p>	

	<p>na wartość projektu lub typ beneficjenta). Przedmiotowe ograniczenie nie dotyczy przedsięwzięć objętych inicjatywą samorządu województwa Program opieki nad zabytkami województwa kujawsko-pomorskiego.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Wsparcie uzyskają inwestycje w obiekty zabytkowe, o znaczeniu regionalnym, zgodne z kierunkami Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego, lub inwestycje uzgodnione w Kontrakcie Terytorialnym. 3. Inwestycje kulturalne w ramach PI 6c powinny być wspierane na warunkach określonych w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1301/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i przepisów szczególnych dotyczących celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” oraz w sprawie uchylecia rozporządzenia (WE) nr 1080/2006. Projekty w zakresie kultury muszą przyczyniać się do osiągnięcia wymiernych i trwałych korzyści społeczno-gospodarczych. 4. Projekty muszą przyczyniać się do realizacji priorytetów rozwoju kultury (poprawa dostępności do kultury, zachowanie dziedzictwa kulturowego dla przyszłych pokoleń, umożliwienie nowych form uczestnictwa w kulturze, podniesienie atrakcyjności turystycznej regionu). 5. Promowane będą rozwiązania wpływające na poprawę efektywności funkcjonowania obiektów/instytucji w długim okresie, w tym rozwiązania pozwalające na: <ul style="list-style-type: none"> - obniżenie kosztów utrzymania na rzecz wydatków inwestycyjnych oraz na działalność kulturalną; - zastosowanie rozwiązań energooszczędnych - zmniejszenie zapotrzebowania i zużycia energii, a przez to zmniejszenie ogólnych kosztów eksploatacji budynków; - dywersyfikację źródeł finansowania działalności; - pozyskiwanie zewnętrznych źródeł finansowania; - dodatnie efekty ekonomiczne - oddziaływanie na bezpośrednie otoczenie inwestycji; - tworzenie nowych miejsc pracy. 6. Wsparcia nie uzyskają projekty, które zostały fizycznie ukończone lub w pełni zrealizowane przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu.
--	--

	7. Realizowane mogą być wyłącznie projekty wynikające ze strategii ZIT.
20. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%)	nie dotyczy
21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	nie dotyczy
22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Dochód w projekcie będzie uwzględniany zgodnie z art. 61 rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013. Zastosowanie znajdują wyłączenia określone w art. 61 ust. 7 i 8 rozporządzenia, w pozostałych przypadkach stosowana będzie metoda obliczania zdyskontowanego dochodu operacji generujących dochód, o której stanowi art. 61 ust. 3 lit b rozporządzenia nr 1303/2013 oraz sekcja III rozdziału II Rozporządzenia nr 480/2014.
23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	<p>Przewiduje się stosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p> <p>Szczegółowe warunki stosowania metod uproszczonych zostaną określone w regulaminach poszczególnych konkursów oraz w zasadach dotyczących projektów pozakonkursowych.</p> <p>Przewiduje się możliwość wypłacania zaliczek dla beneficjentów zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p>
24. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej wsparcie będzie udzielane:</p> <ul style="list-style-type: none"> – na podstawie art. 53 rozporządzenia KE nr 651/2014 <i>Pomoc na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego</i> oraz zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 28 sierpnia 2015 r. w sprawie pomocy inwestycyjnej na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. 2018 poz. 1594),

	<p>– jako pomoc <i>de minimis</i> na podstawie rozporządzenia KE nr 1407/2013 oraz zgodnie z zasadami rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 488).</p>
<p>25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu</p>	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego (jeśli dotyczy) powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 85%.</p>
<p>26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)</p>	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – maksymalny poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowanych na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego (jeśli dotyczy) powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 85%</p>
<p>27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – minimalny poziom wkładu własnego na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego (jeśli dotyczy) powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 15%.</p>
<p>28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)</p>	<p>Zgodnie z warunkami określonymi w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1301/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i przepisów szczególnych dotyczących celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” oraz w sprawie uchylenia rozporządzenia (WE) nr 1080/2006.</p>
<p>29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych</p>	<p>nie dotyczy</p>

32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy

Poddziałanie 4.6.3 Wsparcie ochrony zasobów przyrodniczych w ramach ZIT

OPIS PODDZIAŁANIA 4.6.3	
6. Nazwa poddziałania	WSPARCIE OCHRONY ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH W RAMACH ZIT
7. Cele szczegółowe poddziałania	Wzmocniony mechanizm ochrony różnorodności biologicznej w regionie (Cel szczegółowy 5)
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ul style="list-style-type: none"> • Powierzchnia obszarów, na których przywrócono lub zapewniono ochronę właściwego stanu ekosystemów • Liczba osób korzystających z utworzonych/odnowionych szlaków przyrodniczych i ścieżek edukacyjnych • Powierzchnia terenów objętych inwentaryzacją przyrodniczą
9. Lista wskaźników produktu	<ul style="list-style-type: none"> • Powierzchnia siedlisk wspieranych w celu uzyskania lepszego statusu ochrony (CI23) • Powierzchnia wspartych miejskich terenów zieleni • Długość szlaków turystycznych • Długość utworzonych szlaków turystycznych • Długość odnowionych szlaków turystycznych • Długość ścieżek edukacyjnych • Długość nowoutworzonych ścieżek edukacyjnych • Liczba wspartych form ochrony przyrody • Liczba sporządzonych inwentaryzacji przyrodniczych
10. Typy projektów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przedsięwzięcia określone w Strategii ZIT w ramach całościowej koncepcji ograniczenia degradacji środowiska przyrodniczego i wzmocnienia różnorodności biologicznej na obszarze objętym ZIT: <ol style="list-style-type: none"> a) przedsięwzięcia zwiększające potencjał przyrodniczy regionu poprzez działania bezpośrednio związane z ochroną siedlisk i gatunków na obszarach miejskich i pozamiejskich w szczególności na terenach parków krajobrazowych i rezerwatów przyrody, b) projekty w zakresie zwalczania gatunków inwazyjnych obcych,

	<p>c) działania w ramach zielonej infrastruktury na obszarach miejskich,</p> <p>d) działania rozwijające infrastrukturę związaną z właściwym ukierunkowaniem ruchu turystycznego na obszarach cennych przyrodniczo (obszarach chronionych z tytułu ustawy o ochronie przyrody),</p> <p>e) tworzenie, odnawianie szlaków przyrodniczych i ścieżek edukacyjnych,</p> <p>f) tworzenie i rozwój centrów ochrony różnorodności biologicznej, w tym na obszarach miejskich (np. parki miejskie, ogrody botaniczne),</p> <p>g) działania informacyjno-edukacyjne, podnoszące świadomość mieszkańców w zakresie właściwych zachowań społecznych w odniesieniu do dziedzictwa przyrodniczego regionu, realizowane w sposób komplementarny i uzupełniający do kampanii ogólnopolskich, jako element projektu inwestycyjnego,</p> <p>h) projekty dotyczące sporządzenia inwentaryzacji przyrodniczej.</p>	
11. Typ beneficjenta	<ul style="list-style-type: none"> • jednostki samorządu terytorialnego • związki jednostek samorządu terytorialnego • stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego • samorządowe jednostki organizacyjne • inne podmioty posiadające osobowość prawną • państwowe jednostki organizacyjne • organy władzy, administracji rządowej • przedsiębiorstwa • organizacje pozarządowe 	
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	<ul style="list-style-type: none"> • mieszkańcy regionu • turyści 	
13. Instytucja pośrednicząca	Miasto Bydgoszcz	
14. Instytucja wdrażająca	nie dotyczy	
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty	2 000 000
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.	
17. Instrumenty terytorialne	Zintegrowane Inwestycje Terytorialne	
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę	Tryb konkursowy Za nabór i ocenę wniosków odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu	

wniosków oraz przyjmowanie protestów	<p>Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego wspólnie z Miastem Bydgoszcz (IP ZIT).</p> <p>Za przyjmowanie protestów odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego lub Miasto Bydgoszcz (IP ZIT) w zależności od etapu oceny.</p>
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Projekt z zakresu ochrony siedlisk i gatunków powinien zostać zaopiniowany przez organ odpowiedzialny za zarządzanie obszarem chronionym pod kątem zasadności jego realizacji, zgodności z celami ochrony danego obszaru oraz w celu wykluczenia realizacji projektów mogących powodować negatywne skutki dla środowiska przyrodniczego, powielających się lub kolidujących ze sobą. 2. Realizowane mogą być wyłącznie projekty wynikające ze strategii ZIT. 3. Wsparcia nie uzyskają projekty, które zostały fizycznie ukończone lub w pełni zrealizowane przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu. 4. Preferencje uzyskają projekty parków krajobrazowych realizowane na obszarach Natura 2000 – dotyczy projektów związanych z ochroną siedlisk i gatunków. 5. Wsparcie dotyczące obszarów Natura 2000 będzie zgodne z Priorytetowymi Ramami Działań dla sieci Natura 2000 na Wieloletni Program Finansowania UE w latach 2014-2020.
20. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%)	nie dotyczy
21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	nie dotyczy
22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	<p>Dochód w projekcie będzie uwzględniany zgodnie z art. 61 rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013. Zastosowanie znajdują wyłączenia określone w art. 61 ust. 7 i 8 rozporządzenia, w pozostałych przypadkach stosowana będzie metoda obliczania zdyskontowanego dochodu operacji generujących dochód, o której stanowi art. 61 ust. 3 lit b rozporządzenia nr 1303/2013 oraz sekcja III rozdziału II Rozporządzenia nr 480/2014.</p>

<p>23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek</p>	<p>Przewiduje się stosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p> <p>Szczegółowe warunki stosowania metod uproszczonych zostaną określone w regulaminach poszczególnych konkursów oraz w zasadach dotyczących projektów pozakonkursowych.</p> <p>Przewiduje się możliwość wypłacania zaliczek dla beneficjentów zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p>
<p>24. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)</p>	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej wsparcie będzie udzielane:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jako pomoc <i>de minimis</i> na podstawie rozporządzenia KE nr 1407/2013 oraz zgodnie z zasadami rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 488).
<p>25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu</p>	<p>85%</p>
<p>26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)</p>	<p>85%</p>
<p>27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>15%</p>
<p>28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)</p>	<p>nie dotyczy</p>

30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe(EUR)	nie dotyczy
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy

OŚ PRIORYTETOWA 5 SPÓJNOŚĆ WEWNĘTRZNA I DOSTĘPNOŚĆ ZEWNĘTRZNA REGIONU

Oś priorytetowa 5 Spójność wewnętrzna i dostępność zewnętrzna regionu obejmuje realizację Celu tematycznego 7 Promowanie zrównoważonego transportu i usuwanie niedoborów przepustowości w działaniu najważniejszej infrastruktury sieciowej. Wsparcie zostanie przeznaczone na infrastrukturę drogową wraz z infrastrukturą towarzyszącą z uwzględnieniem działań przyczyniających się do poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego. Realizowane będą również inwestycje związane z poprawą stanu sieci kolejowej oraz dworców, przystanków i innych obiektów do obsługi transportu pasażerskiego.

2. CELE SZCZEGÓŁOWE OSI PRIORYTETOWEJ

Cel szczegółowy 1: zwiększona dostępność transportowa drogową województwa
 Cel szczegółowy 2: zwiększona dostępność kolejowa regionu

3. Charakter osi	nie dotyczy	
4. Fundusz (nazwa i kwota w EUR)	EFRR	214 470 229
5. Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego	

Działanie 5.1. Infrastruktura drogową

OPIS DZIAŁANIA 5.1	
6. Nazwa działania	INFRASTRUKTURA DROGOWA
7. Cele szczegółowe działania	Zwiększona dostępność transportowa drogową województwa (Cel szczegółowy 1)
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ul style="list-style-type: none"> • Wskaźnik nośności drogi gminnej • Wskaźnik nośności drogi powiatowej • Wskaźnik nośności drogi wojewódzkiej
9. Lista wskaźników produktu	<ul style="list-style-type: none"> • Całkowita długość nowych dróg (CI 13) • Całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych dróg (CI14) • Liczba wybudowanych obwodnic • Długość wybudowanych dróg wojewódzkich • Długość przebudowanych dróg wojewódzkich

	<ul style="list-style-type: none"> • Długość wybudowanych dróg powiatowych • Długość przebudowanych dróg powiatowych • Długość wybudowanych dróg gminnych • Długość przebudowanych dróg gminnych • Liczba zakupionego sprzętu/systemów służących poprawie bezpieczeństwa/ochrony uczestników ruchu drogowego
10. Typy projektów	<p>1. Budowa, przebudowa, modernizacja³⁵ dróg, węzłów, skrzyżowań wraz z infrastrukturą towarzyszącą, inwestycje w bezpieczeństwo ruchu drogowego (np. elementy uspokojenia ruchu, zjazdy, zatoki przystankowe, chodniki, ciągi pieszo-rowerowe, sygnalizacja świetlna, bariery ochronne, oświetlenie, kładki dla pieszych, przejścia podziemne, inne elementy infrastrukturalne pozwalające zwiększyć bezpieczeństwo ruchu drogowego):</p> <p>a) inwestycje w drogi wojewódzkie poza TEN-T, wiążące regionalny układ transportowy, pozwalające na włączenie do systemu dróg krajowych lub sieci TEN-T, wypełniające luki w sieci dróg pomiędzy ośrodkami wojewódzkimi, miastami nie będącymi stolicami województwa (regionalnymi i subregionalnymi),</p> <p>b) inwestycje w drogi lokalne (gminne, powiatowe), zapewniające konieczne bezpośrednie połączenia³⁶ z siecią TEN-T, portem lotniczym, terminalami towarowymi, centrami lub platformami logistycznymi a także z istniejącymi lub nowymi terenami inwestycyjnymi³⁷.</p>
11. Typ beneficjenta	<ul style="list-style-type: none"> • jednostki samorządu terytorialnego • związki jednostek samorządu terytorialnego • stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego • samorządowe jednostki organizacyjne • partnerzy prywatni we współpracy z podmiotami publicznymi w przypadku projektów realizowanych w formule partnerstwa publiczno-prywatnego
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	<ul style="list-style-type: none"> • mieszkańcy regionu

³⁵ Modernizacja – ulepszenie poprzez działania unowocześniające, niestanowiące remontu ani bieżącej konserwacji.

³⁶ Przez bezpośrednie połączenie należy rozumieć połączenie z istniejącą lub budowaną autostradą lub drogą ekspresową leżącą w sieci TEN-T przez węzeł na autostradzie lub drodze ekspresowej, wraz z budową takiego węzła lub połączenie z istniejącym węzłem, albo elementem punktowym sieci. Droga lokalna nie może być pośrednią składową układu drogowego zapewniającego dostęp, chyba że na wcześniejszym fragmencie ciągu drogowego pomiędzy odcinkiem proponowanych a siecią TEN-T wcześniej została przeprowadzona lub obecnie jest prowadzona budowa/przebudowa drogi w odpowiednim zakresie oraz ciąg jest ciągiem jednorodnym (ta sama droga lokalna rozpoczynająca się, kończąca się lub przebiegająca przez węzeł autostrady lub drogę ekspresową lub prowadząca do elementu punkowego sieci).

³⁷ Instytucja Zarządzająca RPO zastrzega sobie możliwość wprowadzenia w regulaminie konkursu minimalnych kryteriów brzegowych terenu inwestycyjnego, odbiegających od definicji terenu inwestycyjnego przyjętej w niniejszym dokumencie w części VI. Słowniczek.

13. Instytucja pośrednicząca	nie dotyczy	
14. Instytucja wdrażająca	nie dotyczy	
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty	164 177 095
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.	
17. Instrumenty terytorialne	nie dotyczy	
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	<p>Tryb konkursowy w zakresie dróg lokalnych i dróg wojewódzkich w miastach prezydenckich</p> <p>Tryb pozakonkursowy</p> <p>Za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego.</p> <p>Typy projektów podlegających fazowaniu w ramach działania</p> <p>Projekty typu 1 pkt. a o strategicznym znaczeniu dla województwa, wiążą się ze znacznie większą ilością ryzyk inwestycyjnych w porównaniu do drugiego typu projektów ze względu na ich większą skalę i zakres. Dlatego, w celu zapewnienia ciągłości wdrażania, projekty te mogą podlegać rozwiązaniu polegającemu na realizacji w ramach dwóch perspektyw finansowych, przy założeniu, że II faza spełni zasady właściwe dla okresu programowania 2021-2027.</p>	
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przedsięwzięcia w zakresie dróg wojewódzkich (poza miastami prezydenckimi) muszą być ujęte w Kujawsko-pomorskim planie spójności komunikacji drogowej i kolejowej. 2. Drogi lokalne (gminne, powiatowe) oraz drogi wojewódzkie w miastach prezydenckich wybierane będą w oparciu o kryteria zawarte w Kujawsko-pomorskim planie spójności komunikacji drogowej i kolejowej. 	

	<p>3. Droga lokalna (gminna, powiatowa) zapewnia konieczne bezpośrednie połączenie z siecią TEN-T, portem lotniczym, terminalami towarowymi, centrami lub platformami logistycznymi lub z istniejącymi lub nowymi terenami inwestycyjnymi w ramach projektów komplementarnych CT7 do projektów głównych związanych z terenami inwestycyjnymi realizowanymi w ramach CT3 lub sfinansowanymi z innych źródeł.</p> <p>4. Alokacja na drogi lokalne nie może przekroczyć 21 017 894,55 euro.</p> <p>5. Preferencyjnie będą traktowane projekty uwzględniające działania związane z dostosowaniem infrastruktury do zmieniających się warunków klimatycznych.</p> <p>6. Wsparcia nie uzyskają projekty, które zostały fizycznie ukończone lub w pełni zrealizowane przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu.</p> <p>7. Drogi muszą umożliwiać ruch pojazdów o dopuszczalnym nacisku pojedynczej osi napędowej do 11,5 t.</p>
20. Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%)	nie dotyczy
21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	nie dotyczy
22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Dochód w projekcie będzie uwzględniany zgodnie z art. 61 rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013. Zastosowanie znajdują wyłączenia określone w art. 61 ust. 7 i 8 rozporządzenia, w pozostałych przypadkach stosowana będzie metoda obliczania zdyskontowanego dochodu operacji generujących dochód, o której stanowi art. 61 ust. 3 lit b rozporządzenia nr 1303/2013 oraz sekcja III rozdziału II Rozporządzenia nr 480/2014.
23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Przewiduje się stosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020. Szczegółowe warunki stosowania metod uproszczonych zostaną określone w regulaminach poszczególnych

	<p>konkursów oraz w zasadach dotyczących projektów pozakonkursowych.</p> <p>Przewiduje się możliwość wypłacania zaliczek dla beneficjentów zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p>
24. Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	nie dotyczy
25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	85%
26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	<p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 95%</p> <p>Wstępnie przewiduje się środki z budżetu państwa maksymalnie w wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych. Poziom dofinansowania z budżetu państwa oraz maksymalny % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu zostanie ustalony na poziomie kryteriów wyboru projektów.</p>
27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	<p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 5%</p> <p>Wstępnie przewiduje się środki z budżetu państwa maksymalnie w wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych. Poziom dofinansowania z budżetu państwa oraz maksymalny % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu zostanie ustalony na poziomie kryteriów wyboru projektów.</p>
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	nie dotyczy
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	nie dotyczy
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	nie dotyczy
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy

32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy

Działanie 5.3 Infrastruktura kolejowa

OPIS DZIAŁANIA 5.3	
6. Nazwa działania	INFRASTRUKTURA KOLEJOWA
7. Cele szczegółowe działania	Zwiększona dostępność kolejowa regionu (Cel szczegółowy 2)
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba przewozów pasażerskich na przebudowanych lub zmodernizowanych liniach kolejowych • Dodatkowa dobowa liczba pasażerów obsługanych przez zmodernizowany punkt kolejowej odprawy pasażerskiej • Liczba wspartych projektów w fazie przygotowawczej • Liczba ludności korzystającej z komunikacji kolejowej wspartej w ramach programu (nowo zakupiony tabor kolejowy)
9. Lista wskaźników produktu	<ul style="list-style-type: none"> • Całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych linii kolejowych (CI12) • Liczba wspartych dworców kolejowych • Liczba wybudowanej/zmodernizowanej/zrewitalizowanej infrastruktury do obsługi kolejowego transportu pasażerskiego • Liczba zmodernizowanych/zrewitalizowanych punktów kolejowej odprawy pasażerskiej • Liczba zmodernizowanych/wybudowanych parkingów przy punktach kolejowej odprawy pasażerskiej • Liczba zmodernizowanych/wybudowanych wiat rowerowych przy punktach kolejowej odprawy pasażerskiej • Liczba dokumentacji przedprojektowych • Liczba dokumentacji technicznych • Liczba zakupionych jednostek taboru kolejowego
10. Typy projektów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Modernizacja, rewitalizacja sieci kolejowej i infrastruktury dworcowej poza siecią TEN-T o znaczeniu regionalnym. 2. Wsparcie inwestycji punktowych przeznaczonych do obsługi transportu pasażerskiego (np. przystanki, wiaty, kładki dla pieszych oraz inne obiekty

	<p>inżynieryjne) uwzględniające potrzeby osób z niepełnosprawnościami i dysfunkcjami.</p> <p>3. Inwestycje w bezpieczeństwo ruchu kolejowego.</p> <p>4. Projekty polegające tylko na przygotowaniu dokumentacji przedprojektowej i technicznej dla projektów kolejowych.</p> <p>5. Zakup zeroemisyjnego taboru kolejowego dla potrzeb regionalnych połączeń kolejowych wykonywanych przez Województwo Kujawsko-Pomorskie.</p>	
11. Typ beneficjenta	<ul style="list-style-type: none"> • jednostki samorządu terytorialnego • związki jednostek samorządu terytorialnego • stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego • samorządowe jednostki organizacyjne • podmioty zarządzające infrastrukturą kolejową (w tym dworcową) • partnerzy prywatni we współpracy z podmiotami publicznymi w przypadku projektów realizowanych w formule partnerstwa publiczno-prywatnego 	
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	<ul style="list-style-type: none"> • instytucje i przedsiębiorstwa korzystające z rezultatów projektu • mieszkańcy regionu • turyści • inwestorzy 	
13. Instytucja pośrednicząca	nie dotyczy	
14. Instytucja wdrażająca	nie dotyczy	
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty	50 293 134
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.	
17. Instrumenty terytorialne	nie dotyczy	
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	<p>Tryb pozakonkursowy</p> <p>Tryb konkursowy w zakresie inwestycji punktowych przeznaczonych do obsługi transportu pasażerskiego oraz dokumentacji przedprojektowej i technicznej dla projektów kolejowych.</p> <p>Za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego</p>	

	Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego.
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przedsięwzięcia muszą być ujęte w Kujawsko-pomorskim planie spójności komunikacji drogowej i kolejowej, natomiast w przypadku projektów dot. inwestycji punktowych przeznaczonych do obsługi transportu pasażerskiego przedsięwzięcia muszą spełniać standardy wyposażenia technicznego punktów kolejowej odprawy pasażerskiej opracowane na podstawie Kujawsko-pomorskiego planu spójności komunikacji drogowej i kolejowej, stanowiące załącznik do Kryteriów wyboru projektów 2. Wsparcia nie uzyskają projekty, które zostały fizycznie ukończone lub w pełni zrealizowane przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu. 3. Wsparcie uzyskają projekty, które nie obejmują prac remontowych lub bieżącego utrzymania infrastruktury.
20. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%)	nie dotyczy
21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowanych	nie dotyczy
22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Dochód w projekcie będzie uwzględniany zgodnie z art. 61 rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013. Zastosowanie znajdą wyłączenia określone w art. 61 ust. 7 i 8 rozporządzenia, w pozostałych przypadkach stosowana będzie metoda obliczania zdyskontowanego dochodu operacji generujących dochód, o której stanowi art. 61 ust. 3 lit b rozporządzenia nr 1303/2013 oraz sekcja III rozdziału II Rozporządzenia nr 480/2014.
23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	<p>Przewiduje się stosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p> <p>Szczegółowe warunki stosowania metod uproszczonych zostaną określone w regulaminach poszczególnych konkursów oraz w zasadach dotyczących projektów pozakonkursowych.</p> <p>Przewiduje się możliwość wypłacania zaliczek dla beneficjentów zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do</p>

	<p>spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p>
<p>24.Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)</p>	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej wsparcie będzie udzielane:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zgodnie z zasadami określonymi w Wytycznych Ministra Rozwoju Regionalnego z 19 października 2015 r. w zakresie dofinansowania z programów operacyjnych podmiotów realizujących obowiązek świadczenia usług publicznych w transporcie zbiorowym. - na podstawie art. 56 rozporządzenia KE 651/2014 Pomoc inwestycyjna na infrastrukturę lokalną oraz zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1208).
<p>25.Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu</p>	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego (jeśli dotyczy) powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 85%</p>
<p>26.Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)</p>	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – maksymalny poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowanych na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego (jeśli dotyczy) powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 95%</p> <p>Wstępnie przewiduje się środki z budżetu państwa maksymalnie w wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych. Poziom dofinansowania z budżetu państwa oraz maksymalny % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu zostanie ustalony na poziomie kryteriów wyboru projektów.</p>
<p>27.Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – minimalny poziom wkładu własnego na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego (jeśli dotyczy) powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p>

	<p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 5%.</p> <p>Wstępnie przewiduje się środki z budżetu państwa maksymalnie w wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych. Poziom dofinansowania z budżetu państwa oraz maksymalny % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu zostanie ustalony na poziomie kryteriów wyboru projektów.</p>
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	nie dotyczy
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	nie dotyczy
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	nie dotyczy
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy

OŚ PRIORYTETOWA 6 SOLIDARNE SPOŁECZEŃSTWO I KONKURENCYJNE KADRY

Oś priorytetowa 6 Solidarne społeczeństwo i konkurencyjne kadry obejmuje realizację Celu tematycznego 8 Promowanie trwałego i wysokiej jakości zatrudnienia oraz wspieranie mobilności siły roboczej, Celu tematycznego 9 Promowanie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją oraz Celu tematycznego 10 Inwestowanie w kształcenie, szkolenie oraz szkolenie zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie. W ramach osi dofinansowanie uzyskują inwestycje w infrastrukturę ochrony zdrowia wspierane na zasadach i w zakresie zgodnym z *Policy paper dla ochrony zdrowia na lata 2014-2020* oraz przy uwzględnieniu wszystkich warunków wynikających z wdrożonego mechanizmu koordynacji interwencji EFSI w sektorze zdrowia (mapy potrzeb zdrowotnych, Komitet Sterujący ds. koordynacji interwencji EFSI w sektorze zdrowia oraz Plan działań w obszarze zdrowia). W zakresie zwiększenia dostępu do usług społecznych wsparciem objęte zostaną działania dotyczące mieszkalnictwa socjalnego, wspomaganego i chronionego realizowane w oparciu o istniejącą infrastrukturę w powiązaniu z procesem aktywizacji zawodowej, mające na celu usamodzielnienie ekonomiczne osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Podejmowane będą również działania w zakresie infrastruktury usług opieki nad dziećmi do 3 roku życia. Nadto, wsparciem objęte zostaną również projekty związane z rewitalizacją miast. Podjęte zostaną działania polegające na wykorzystaniu i rozwoju endogenicznych potencjałów obszarów wynikających w szczególności ze specyficznych uwarunkowań i zasobów przyrodniczych, przestrzennych i kulturowych. Ważnym elementem zaplanowanej interwencji będą przedsięwzięcia ukierunkowane na infrastrukturę edukacyjną. W tym obszarze dofinansowane zostaną inwestycje poprawiające dostęp do usług edukacyjnych w zakresie wychowania przedszkolnego, a także podnoszące jakość kształcenia zawodowego.

W związku z wystąpieniem choroby zakaźnej COVID-19, wywołanej wirusem SARS-CoV-2, w ramach podziałania 6.1.1, planuje się realizację projektu mającego na celu zapobieganie i zwalczanie choroby w trybie nadzwyczajnym.

1. CELE SZCZEGÓŁOWE OSI PRIORYTETOWEJ

Cel szczegółowy 1: Zwiększony dostęp do usług zdrowotnych

Cel szczegółowy 2: Zwiększony dostęp do usług społecznych

Cel szczegółowy 3: Wzrost ożywienia społecznego i gospodarczego na obszarach miejskich i obszarach powiązanych z nimi funkcjonalnie

Cel szczegółowy 4: Lepsza jakość usług edukacyjnych w zakresie szkolnictwa zawodowego

Cel szczegółowy 5: Lepszy dostęp do usług edukacyjnych w zakresie wychowania przedszkolnego

Cel szczegółowy 6: Wzrost zatrudnienia poprzez samozatrudnienie i tworzenie nowych miejsc pracy przy wykorzystaniu endogenicznych potencjałów

2. Charakter osi	nie dotyczy	
3. Fundusz (nazwa i kwota w EUR)	EFRR	333 751 585

4. Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego
----------------------------	---

Działanie 6.1 Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i społeczną

OPIS DZIAŁANIA 6.1	
Nazwa działania	INWESTYCJE W INFRASTRUKTURĘ ZDROWOTNĄ I SPOŁECZNĄ
Cele szczegółowe działania	Zwiększony dostęp do usług zdrowotnych (Cel szczegółowy 1) Zwiększony dostęp do usług społecznych (Cel szczegółowy 2)

Poddziałanie 6.1.1 Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną

OPIS PODDZIAŁANIA 6.1.1	
5. Nazwa poddziałania	INWESTYCJE W INFRASTRUKTURĘ ZDROWOTNĄ
6. Cel szczegółowy poddziałania	Zwiększony dostęp do usług zdrowotnych (Cel szczegółowy 1)
7. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób korzystających z wybudowanych nowych obiektów ochrony zdrowia • Liczba osób korzystających z przebudowanych obiektów ochrony zdrowia • Liczba osób korzystających z wyremontowanych obiektów ochrony zdrowia • Liczba osób korzystających z zakupionej aparatury medycznej • Potencjalna liczba specjalistycznych badań, które zostaną wykonane zakupioną aparaturą medyczną • Ludność objęta ulepszonymi usługami zdrowotnymi (CI36) • Liczba wspartych projektów w fazie przygotowawczej
8. Lista wskaźników produktu	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba wybudowanych nowych obiektów ochrony zdrowia • Liczba przebudowanych obiektów ochrony zdrowia • Liczba wyremontowanych obiektów ochrony zdrowia • Liczba zakupionej aparatury medycznej • Nakłady inwestycyjne na zakup aparatury medycznej • Liczba wyposażonych/doposażonych obiektów ochrony zdrowia • Liczba ulepszonych usług zdrowotnych w wyniku realizacji projektu • Liczba wspartych podmiotów leczniczych • Liczba dokumentacji przedprojektowych • Liczba dokumentacji technicznych • Wartość zakupionych środków ochrony indywidualnej (całkowity koszt publiczny) • Wartość zakupionego sprzętu medycznego (całkowity koszt publiczny)

	<ul style="list-style-type: none"> • Wartość zakupionych leków związanych z testowaniem i leczeniem COVID-19 (całkowity koszt publiczny) • Wartość sprzętu IT oraz oprogramowania/licencji finansowanych w odpowiedzi na COVID-19 dla sektora ochrony zdrowia (całkowity koszt publiczny) • Liczba zakupionych środków ochrony indywidualnej • Liczba zakupionych respiratorów w celu wsparcia leczenia COVID-19 • Dodatkowa przestrzeń łóżkowa stworzona dla pacjentów chorych na COVID-19 • Liczba laboratoriów, które zostały nowowybudowane, nowowyposażone lub o zwiększonych możliwościach testowania COVID-19 • Zdolność przeprowadzenia testów oraz diagnozowania COVID-19 • Liczba karet pogotowia i pojazdów zakupionych na potrzeby reagowania kryzysowego • Liczba wspartych podmiotów leczniczych w związku z pandemią COVID-19 • Liczba zakupionych aparatów do oznaczania koronawirusa metodą genetyczną/molekularną w związku z pandemią COVID-19 • Liczba zakupionego sprzętu medycznego, innego niż aparaty do oznaczania koronawirusa i respiratory • Liczba wyposażonych laboratoriów w związku z pandemią COVID-19 • Wartość wydatków kwalifikowalnych przeznaczonych na działania związane z pandemią COVID-19
<p>9. Typy projektów</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przeprowadzenie niezbędnych z punktu widzenia udzielania świadczeń zdrowotnych inwestycji, w tym w zakresie dostosowania infrastruktury do potrzeb osób starszych i z niepełnosprawnościami, 2. Wyposażenie w sprzęt medyczny, 3. Rozwiązania w zakresie IT (oprogramowanie, sprzęt) – wyłącznie jako element projektów, wskazanych w punktach 1-2, <p>realizowane przez regionalne podmioty lecznicze³⁸, udzielające świadczeń zdrowotnych:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) w zakresie POZ i AOS (świadczenia diagnostyczno-lecznicze w ramach AOS, ASDK); b) dedykowanych chorobom układu krążenia, nowotworowym, układu kostno-stawowego i mięśniowego, układu oddechowego, psychicznym, które stanowią istotną przyczynę dezaktywizacji zawodowej; c) ukierunkowanych na specyficzne dla regionu grupy chorób, wynikające z przeprowadzonej diagnozy sytuacji demograficzno-epidemiologicznej oraz zidentyfikowanych ograniczeń w dostępie do świadczeń zdrowotnych, które stanowią istotną przyczynę dezaktywizacji zawodowej;

³⁸ Regionalny podmiot leczniczy – podmiot leczniczy działający w publicznym systemie ochrony zdrowia z wyłączeniem podmiotów, które będą kwalifikowały się do otrzymania wsparcia w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko (tj. podmiotów leczniczych udzielających świadczeń zdrowotnych w zakresie ratownictwa medycznego, podmiotów leczniczych, a także przedsiębiorców powstałych z ich przekształcenia, utworzonych przez ministra lub centralny organ administracji rządowej, publiczną uczelnię medyczną lub publiczną uczelnię prowadzącą działalność dydaktyczną i badawczą w dziedzinie nauk medycznych, instytuty badawcze prowadzące badania naukowe i prace rozwojowe w dziedzinie nauk medycznych, uczestniczące w systemie ochrony zdrowia).

	<p>d) w zakresie ginekologii, położnictwa, neonatologii, pediatrii oraz innych jednostek zajmujących się leczeniem dzieci;</p> <p>e) w zakresie geriatry, opieki długoterminowej oraz opieki paliatywnej i hospicyjnej.</p> <p>4. Ponadto, wsparcie będą mogły uzyskać działania na rzecz przygotowania inwestycji poprzez dofinansowanie w ramach projektów przygotowawczych m.in. dokumentacji projektowej, przetargowej, planistycznej dla inwestycji infrastrukturalnych, które będą możliwe do zrealizowania ze środków tego programu lub programów operacyjnych polityki spójności realizowanych w okresie programowania następującym bezpośrednio po roku 2020 (projekty przygotowawcze).</p> <p>5. Działania związane z zapobieganiem i zwalczaniem COVID-19 polegające m.in. na zakupie aparatury medycznej i diagnostycznej, odczynników oraz materiałów medycznych, środków ochrony indywidualnej, urządzeń i środków do dezynfekcji, urządzeń i rozwiązań IT, ambulansów, niezbędnego wyposażenia pomieszczeń, jak również wykonaniu usług remontowo-budowlanych.</p>
<p>10. Typ beneficjenta</p>	<p>Projekty dotyczące wsparcia podmiotów leczniczych udzielających świadczeń zdrowotnych w zakresie geriatry, opieki długoterminowej oraz opieki paliatywnej i hospicyjnej:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podmioty wykonujące działalność leczniczą, udzielające świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, z wyłączeniem podmiotów, które będą kwalifikowały się do otrzymania wsparcia w ramach POIiŚ (wyłączenie to nie dotyczy szpitali ponadregionalnych posiadających w swoich strukturach oddziały geriatryczne) <p>Pozostałe projekty: podmioty lecznicze udzielające świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej • przedsiębiorstwa • jednostki budżetowe • lekarze, którzy wykonują swój zawód w ramach działalności leczniczej i udzielają świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych • pielęgniarki, które wykonują swój zawód w ramach działalności leczniczej i udzielają świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych • partnerzy prywatni we współpracy z podmiotami publicznymi w przypadku projektów realizowanych w formule partnerstwa publiczno-prywatnego <p>Projekt wybrany w trybie nadzwyczajnym związany z zapobieganiem i zwalczaniem COVID-19:</p> <ul style="list-style-type: none"> • samorząd województwa – lider projektu • podmioty lecznicze udzielające świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych

	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej • przedsiębiorstwa • jednostki budżetowe <p>(z wyłączeniem podmiotów, które będą kwalifikowały się do otrzymania wsparcia w ramach POIiŚ – wyłączenie to nie dotyczy szpitali ponadregionalnych posiadających w swoich strukturach oddziały geriatryczne oraz szpitali, dla których uzyskano odstępstwo w związku z epidemią COVID-19).</p> <p>Na zasadzie wyjątku od ww. reguł inwestycje mogą być realizowane także przez spółki z większościovym udziałem jednostek samorządu terytorialnego, realizujące przedsięwzięcia medyczne na rzecz ww. podmiotów leczniczych.</p>	
11. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	<ul style="list-style-type: none"> • mieszkańcy regionu 	
12. Instytucja pośrednicząca	nie dotyczy	
13. Instytucja wdrażająca	nie dotyczy	
14. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty	164 936 306
15. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	<p>Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.</p> <p>Mechanizmy koordynacji przedsięwzięć z zakresu ochrony zdrowia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Policy Paper dla ochrony zdrowia na lata 2014-2020 - dokument strategiczny określający cele, kierunki interwencji i narzędzia dla ich realizacji w obszarze opieki zdrowotnej w perspektywie finansowej 2014-2020, zakres projektu oraz zasady jego realizacji muszą być zgodne z przedmiotowym dokumentem • mapy potrzeb zdrowotnych - Regionalne Mapy Potrzeb Zdrowotnych oraz Ogólnopolska Mapa Potrzeb Zdrowotnych (w opracowaniu przez Ministerstwo Zdrowia), służą m.in. do analizy bieżącej i prognozowanej sytuacji demograficznej i zdrowotnej ludności, z uwzględnieniem posiadanych zasobów i infrastruktury medycznej, stanowiąc tym samym narzędzie umożliwiające podejmowanie racjonalnych decyzji inwestycyjnych w sektorze zdrowia • Komitet Sterujący ds. koordynacji interwencji EFSI w sektorze zdrowia - Podkomitet w ramach Komitetu ds. Umowy Partnerstwa, działający pod przewodnictwem ministra właściwego ds. zdrowia, stanowi główne narzędzie mechanizmu koordynacji interwencji EFSI w sektorze zdrowia, jednym z jego zadań jest uzgodnienie Planu działań w obszarze zdrowia 	

	<ul style="list-style-type: none"> Plan działań w obszarze zdrowia - sporządzany na dany rok kalendarzowy, zawiera m.in. listę potencjalnych projektów realizowanych na poziomie krajowym i regionalnym, utworzoną po analizie pod kątem komplementarności i efektywności kosztowej propozycji przedstawionych przez właściwe Instytucje Zarządzające, a także rekomendacje dla komitetów monitorujących co do trybów i kryteriów wyboru projektów w ramach naborów ogłaszanych w programach krajowych i regionalnych.
16. Instrumenty terytorialne	nie dotyczy
17. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	<p>Tryb konkursowy</p> <p>Tryb pozakonkursowy - w zakresie projektów zidentyfikowanych w RPO WK-P 2014-2020 – lista dużych projektów zgodnie z art. 100 CPR (zgodnie z Umową Partnerstwa 2014-2020).</p> <p>Tryb nadzwyczajny – zgodnie z art. 10 ust. 1 specustawy funduszowej.</p> <p>Za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego.</p> <p>Typy projektów podlegających fazowaniu w ramach działania Projekty z zakresu rozbudowy szpitali wojewódzkich ze względu na skalę inwestycji oraz złożoność i wysoki stopień skomplikowania tych projektów, wiążą się ze znacznie większą ilością ryzyk inwestycyjnych w porównaniu do innych typów projektów. Dlatego, w celu zapewnienia ciągłości wdrażania, projekty te mogą podlegać rozwiązaniu polegającemu na realizacji w ramach dwóch perspektyw finansowych, przy założeniu, że II faza spełni zasady właściwe dla okresu programowania 2021-2027.</p>
18. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	<ol style="list-style-type: none"> Zakres projektu oraz zasady jego realizacji są zgodne z Policy paper dla ochrony zdrowia na lata 2014-2020. Wsparcie uzyskają projekty zgodne z Planem działań w obszarze zdrowia, uzgodnionym przez Komitet Sterujący ds. koordynacji interwencji EFSI w sektorze zdrowia. Realizowane będą wyłącznie inwestycje zweryfikowane zidentyfikowanymi deficytami i potrzebami uwzględniającymi sytuację demograficzną i epidemiologiczną (odpowiednio identyfikowaną na poziomie województwa – w zależności od specyfiki

	<p>podmiotu leczniczego i oferowanych przez niego usług) oraz faktycznym zapotrzebowaniem i dostępnością infrastruktury ochrony zdrowia na danym obszarze z wykorzystaniem Regionalnej Mapy Potrzeb Zdrowotnych oraz Ogólnopolskiej Mapy Potrzeb Zdrowotnych (w opracowaniu przez Ministerstwo Zdrowia).</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Wydatki ponoszone w ramach projektów dot. infrastruktury w zakresie opieki szpitalnej (w tym związane z ich przygotowaniem) mogą być certyfikowane po wprowadzeniu map potrzeb w dziedzinie medycyny i rodzaju świadczeń zbieżnym tematycznie z zakresem danego projektu. 5. W drodze wyjątku od ww. warunku inwestycje dot. infrastruktury w kontekście opieki koordynowanej³⁹ mające na celu wzmocnienie POZ, AOS oraz środowiskowych form opieki (zarówno w kontekście deinstytucjonalizacji i tworzenia środowiskowych form opieki) mogą być współfinansowane od razu po przyjęciu przez Komitet Sterujący Planu działań, pod warunkiem, że diagnoza lub dane w dostępnych rejestrach umożliwiają weryfikację zasadności ich realizacji. 6. Z uwagi na charakter świadczeń realizowanych w POZ, inwestycje prowadzone w ramach tego typu projektu mogą być ukierunkowane na wszystkie problemy zdrowotne dorosłych i dzieci rozwiązywane w ramach świadczeń gwarantowanych z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej. 7. Inwestycje będą realizowane wyłącznie przez podmioty wykonujące działalność leczniczą (publiczne i prywatne) udzielające świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Na zasadzie wyjątku od ww. reguły inwestycje mogą być realizowane także przez spółki z większościovym udziałem jednostek samorządu terytorialnego, realizujące przedsięwzięcia medyczne na rzecz ww. podmiotów leczniczych. 8. W przypadku poszerzenia działalności podmiotu wykonującego działalność leczniczą, wymagane będzie zobowiązanie do posiadania umowy na udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych najpóźniej w kolejnym okresie kontraktowania świadczeń po zakończeniu realizacji projektu.
--	--

³⁹ Opieka koordynowana – działania mające na celu poprawę efektów zdrowotnych, poprzez przezwycięzenie problemu fragmentacji, za pomocą łączenia albo koordynowania działań różnych świadczeniodawców w procesie opieki.

	<ol style="list-style-type: none"> 9. Dodatkowa działalność, wykraczająca poza świadczenie opieki zdrowotnej finansowane ze środków publicznych jest dopuszczalna o ile ma charakter pomocniczy tj. ma ograniczony charakter (nie przekracza 20 % wydajności infrastruktury) i pochłania takie same nakłady jak działalność w zakresie świadczenia opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych. 10. Inwestycje polegające na dostosowaniu istniejącej infrastruktury do obowiązujących przepisów są niekwalifikowalne, chyba że ich realizacja jest uzasadniona z punktu widzenia poprawy efektywności (w tym kosztowej) i dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej. 11. Inwestycje EFRR nie powinny być ukierunkowane na duże instytucje o charakterze opiekuńczo-pobytowym, zdefiniowane zgodnie z polskim prawem, świadczące usługi długoterminowej opieki dla osób z niepełnosprawnościami, dzieci, osób starszych oraz psychicznie chorych⁴⁰. Wsparcie w tym zakresie jest możliwe pod warunkiem zgodności z horyzontalną zasadą deinstytucjonalizacji. 12. Rozwój usług społecznych i zdrowotnych na rzecz osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym jest zgodny z założeniami europejskich zasad przejścia z opieki instytucjonalnej do opieki środowiskowej oraz z kierunkami wskazanymi w Krajowym Programie Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020. 13. Wsparcia nie uzyskają projekty, które zostały fizycznie ukończone lub w pełni zrealizowane przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu. 14. Preferencyjnie traktowane będą projekty wspierające przeniesienie akcentów z usług wymagających hospitalizacji na rzecz POZ, AOS a także wspierające rozwój opieki koordynowanej z uwzględnieniem środowiskowych form opieki. 15. Promowane będą projekty efektywne kosztowo i realizowane przez podmioty, które wykazują największą efektywność finansową, przewidujące działania konsolidacyjne i inne formy współpracy podmiotów leczniczych oraz działania w zakresie reorganizacji i restrukturyzacji wewnątrz podmiotów leczniczych, w celu maksymalizacji wykorzystania infrastruktury, w tym sąsiadującej, oraz stopnia jej dostosowania do istniejących deficytów.
--	--

---

⁴⁰ Domy Pomocy Społecznej

	<p>16. Projekty polegające na zapobieganiu i zwalczaniu COVID-19 są wyłączone spod obowiązku uzgadniania na forum Komitetu Sterującego ds. koordynacji interwencji EFSI w sektorze zdrowia, ani nie mają do nich zastosowania mapy potrzeb zdrowotnych, nie muszą być także realizowane w formule regionalnych programów zdrowotnych. Może być stosowane elastyczne i indywidualne podejście do linii demarkacyjnej, po uzyskaniu zgody na odstępstwo od Ministra Zdrowia i wojewody. Podmioty lecznicze nie mają obowiązku posiadać OCI. Niezbędne jest natomiast poinformowanie Komitetu Sterującego o przyjętych projektach. W kwestiach wsparcia infrastrukturalnego podmiotów, w tym zakupu sprzętu, niezbędne jest uzgodnienie zakresu projektu z Wojewodą Kujawsko-Pomorskim oraz wojewódzkim konsultantem ds. chorób zakaźnych, którzy posiadają informacje w zakresie aktualnych potrzeb.</p>
<p>19. Warunki i planowany zakres stosowania cross-finansingu (%)</p>	nie dotyczy
<p>20. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	nie dotyczy
<p>21. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie</p>	<p>Dochód w projekcie będzie uwzględniany zgodnie z art. 61 rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013. Zastosowanie znajdują wyłączenia określone w art. 61 ust. 7 i 8 rozporządzenia, w pozostałych przypadkach stosowana będzie metoda obliczania zdyskontowanego dochodu operacji generujących dochód, o której stanowi art. 61 ust. 3 lit b rozporządzenia nr 1303/2013 oraz sekcja III rozdziału II Rozporządzenia nr 480/2014.</p>
<p>22. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek</p>	<p>Przewiduje się stosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p> <p>Szczegółowe warunki stosowania metod uproszczonych zostaną określone w regulaminach poszczególnych konkursów oraz w zasadach dotyczących projektów pozakonkursowych i trybu nadzwyczajnego.</p> <p>Przewiduje się możliwość wypłacania zaliczek dla beneficjentów zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności</p>

	wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.
23. Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej będzie ona udzielona na podstawie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - na podstawie art. 56 rozporządzenia KE 651/2014 Pomoc inwestycyjna na infrastrukturę lokalną oraz zgodnie z zasadami rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1208), - decyzji komisji z dnia 20 grudnia 2011 r. w sprawie stosowania art. 106 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy państwa w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych, przyznawanej przedsiębiorstwom zobowiązanych do wykonywania usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym (Dz. Urz. UE L 7 z 11.01.2012, s. 3), - jako pomoc de minimis na podstawie rozporządzenia KE nr 1407/2013 oraz zgodnie z zasadami rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 488).
24. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego (jeśli dotyczy) powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 85%</p> <p>Projekty polegające na zapobieganiu i zwalczaniu COVID-19 – 90%</p>
25. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – maksymalny poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowanych na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego (jeśli dotyczy) powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 95%</p> <p>Wstępnie przewiduje się środki z budżetu państwa maksymalnie w wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych.</p>

	<p>Poziom dofinansowania z budżetu państwa oraz maksymalny % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu zostanie ustalony na poziomie kryteriów wyboru projektów.</p> <p>Projekty polegające na zapobieganiu i zwalczaniu COVID-19 – 100%</p>
<p>26. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – minimalny poziom wkładu własnego na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego (jeśli dotyczy) powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 5%.</p> <p>Projekty polegające na zapobieganiu i zwalczaniu COVID-19 – 10%, przy czym wkład własny można pokryć wkładem z budżetu państwa wynoszącym nie więcej niż 10 % wydatków kwalifikowalnych projektu (np. wkład UE może wynieść 90%, wkład z budżetu państwa 10%, a wkład własny 0%).</p> <p>Wstępnie przewiduje się środki z budżetu państwa maksymalnie w wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych. Poziom dofinansowania z budżetu państwa oraz maksymalny % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu zostanie ustalony na poziomie kryteriów wyboru projektów.</p>
<p>27. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)</p>	nie dotyczy
<p>28. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)</p>	nie dotyczy
<p>29. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe(EUR)</p>	nie dotyczy
<p>30. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych</p>	nie dotyczy
<p>31. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania</p>	nie dotyczy
<p>32. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych</p>	nie dotyczy

Poddziałanie 6.1.2 Inwestycje w infrastrukturę społeczną

OPIS PODDZIAŁANIA 6.1.2	
6. Nazwa poddziałania	INWESTYCJE W INFRASTRUKTURĘ SPOŁECZNĄ
7. Cel szczegółowy poddziałania	Zwiększony dostęp do usług społecznych (Cel szczegółowy 2)
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób korzystających ze wspartych obiektów, w których realizowane są usługi aktywizacji społeczno-zawodowej • Liczba osób korzystających z wybudowanych obiektów, w których realizowane są usługi aktywizacji społeczno-zawodowej • Liczba osób korzystających z przebudowanych obiektów, w których realizowane są usługi aktywizacji społeczno-zawodowej • Liczba osób korzystających ze wspartych obiektów przeznaczonych na mieszkania socjalne, wspomagane, chronione • Liczba osób korzystających ze wspartych obiektów opieki nad dziećmi do 3 roku życia • Liczba osób korzystających z nowych lub zaadaptowanych budynków przeznaczonych na cele usług świadczonych na poziomie lokalnych społeczności • Potencjał objętej wsparciem infrastruktury w zakresie opieki nad dziećmi lub infrastruktury edukacyjnej (CI35)
9. Lista wskaźników produktu	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba wspartych obiektów, w których realizowane są usługi aktywizacji społeczno-zawodowej • Liczba wybudowanych obiektów, w których realizowane są usługi aktywizacji społeczno-zawodowej • Liczba przebudowanych obiektów, w których realizowane są usługi aktywizacji społeczno-zawodowej • Liczba wspartych obiektów przeznaczonych na mieszkania socjalne, wspomagane, chronione • Liczba utworzonych obiektów opieki nad dziećmi do 3 roku życia • Liczba nowych lub zaadaptowanych budynków przeznaczonych na cele usług świadczonych na poziomie lokalnych społeczności
10. Typy projektów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przebudowa, remont, wyposażenie zdegradowanych budynków w celu ich adaptacji na mieszkania socjalne, wspomagane i chronione (możliwa interwencja poza części wspólne budynków). 2. Budowa⁴¹, rozbudowa, nadbudowa, przebudowa, adaptacja, remont, modernizacja oraz wyposażenie obiektów na potrzeby świadczenia usług opieki nad dziećmi do lat 3 (w tym żłobków, klubów dziecięcych).

⁴¹ Budowa nowych obiektów jest finansowana pod warunkiem, że zapewnienie infrastruktury nie jest możliwe w inny sposób. W takim wypadku koniecznym jest udokumentowanie braku możliwości wykorzystania/adaptacji istniejących budynków oraz potwierdzenie zasadności budowy nowego obiektu na danym terytorium analizą potrzeb, deficytów i trendów demograficznych w ujęciu terytorialnym.

	3. Budowa ⁴² , rozbudowa, nadbudowa, przebudowa, adaptacja, remont, modernizacja oraz wyposażenie obiektów na potrzeby realizacji usług, świadczonych w środowisku lokalnym (innych niż wskazane w typie 1 i 2) oraz usług aktywnej integracji.	
11. Typ beneficjenta	<ul style="list-style-type: none"> • jednostki samorządu terytorialnego • związki jednostek samorządu terytorialnego • stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego • samorządowe jednostki organizacyjne • organizacje pozarządowe • kościoły • związki wyznaniowe • osoby prawne kościołów • osoby prawne związków wyznaniowych • przedsiębiorstwa • partnerzy prywatni we współpracy z podmiotami publicznymi w przypadku projektów realizowanych w formule partnerstwa publiczno-prywatnego 	
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	<ul style="list-style-type: none"> • mieszkańcy regionu 	
13. Instytucja pośrednicząca	nie dotyczy	
14. Instytucja wdrażająca	nie dotyczy	
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty	40 701 380
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP	
17. Instrumenty terytorialne	nie dotyczy	
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	<p>Tryb konkursowy</p> <p>Za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego.</p>	
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	1. Z uwagi na zróżnicowanie potrzeb poszczególnych grup docelowych dla zapewnienia efektywności wsparcia, podejmowane działania muszą mieć charakter zindywidualizowany, kompleksowy i długofalowy. Inwestycje finansowane z EFRR powinny być powiązane z realizacją celów w zakresie włączenia społecznego	

⁴² Budowa nowych obiektów jest finansowana pod warunkiem, że zapewnienie infrastruktury nie jest możliwe w inny sposób. W takim wypadku koniecznym jest udokumentowanie braku możliwości wykorzystania/adaptacji istniejących budynków oraz potwierdzenie zasadności budowy nowego obiektu na danym terytorium analizą potrzeb, deficytów i trendów demograficznych w ujęciu terytorialnym.

	<p>i walki z ubóstwem rozumianych w sposób zdefiniowany w Umowie Partnerstwa 2014-2020. Wsparcie powiązane będzie z procesem integracji społecznej, aktywizacji społeczno-zawodowej, deinstytucjonalizacji usług (włączając formy stacjonarne). Tam gdzie bardziej zasadne będzie zastosowanie form instytucjonalnych ich wsparcie również będzie możliwe.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Projekty z zakresu wsparcia infrastruktury społecznej z EFRR są zgodne z <i>Wytycznymi Ministra infrastruktury i Rozwoju w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020.</i> 3. Inwestycje w zakresie infrastruktury społecznej, w ramach podziałania 6.1.2, będą realizowane w oparciu o analizę sytuacji wewnątrzregionalnej. 4. Rozwój usług społecznych i zdrowotnych na rzecz osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym jest zgodny z założeniami europejskich zasad przejścia z opieki instytucjonalnej do opieki środowiskowej oraz z kierunkami wskazanymi w Krajowym Programie Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020. 5. Nie będzie wspierana infrastruktura służąca powstawaniu nowych miejsc realizacji usług społecznych świadczonych w interesie ogólnym w formach instytucjonalnych. Wsparcie w tym zakresie może być oferowane wyłącznie w odniesieniu do już istniejących miejsc, gdy nie ma możliwości przejścia do usług w formie zdeinstytucjonalizowanej z powodu stanu zdrowia odbiorców usług bądź nadmiernie wysokich kosztów świadczenia usług w formach zdeinstytucjonalizowanych. Możliwe będzie również wsparcie dla form instytucjonalnych w celu przekształcenia ich w formy zdeinstytucjonalizowane. 6. Finansowe wsparcie ze środków EFRR nie przysługuje na dofinansowanie tych kosztów przedsięwzięcia, które są współfinansowane ze środków Funduszu Doptat w oparciu o ustawę z dnia 8 grudnia 2006 r. o finansowym wsparciu tworzenia lokali mieszkalnych na wynajem, mieszkań chronionych, noclegowni, schronisk dla bezdomnych, ogrzewalni i tymczasowych pomieszczeń (Dz.U. 2018 r. poz. 2321 z późn. zm.). 7. Projekty przewidujące inwestycje infrastrukturalne w mieszkalnictwo socjalne, wspomagane i chronione
--	---

	<p>muszą uwzględniać modernizację energetyczną budynków.</p> <p>8. Projekty przewidujące inwestycje infrastrukturalne w placówkach opieki nad dziećmi muszą wykazywać wyraźny związek z udziałem kobiet/mężczyzn w rynku pracy.</p> <p>9. Preferencyjnie traktowane będą projekty z zakresu środowiskowych form wsparcia.</p> <p>10. Wsparcie infrastrukturalne ze środków EFRR w ramach Poddziałania 6.1.2 ukierunkowane jest na finansowanie projektów realizowanych w oparciu o istniejącą infrastrukturę. Budowa nowych obiektów będzie możliwa jedynie w uzasadnionych przypadkach.</p> <p>11. Inwestycje dotyczące mieszkalnictwa socjalnego, wspomaganego i chronionego powinny być realizowane w oparciu o istniejącą infrastrukturę w powiązaniu z procesem aktywizacji zawodowej, mając na celu usamodzielnienie ekonomiczne osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.</p> <p>12. Wsparcia nie uzyskają projekty, które zostały fizycznie ukończone lub w pełni zrealizowane przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu.</p> <p>13. Premiowane będą projekty wynikające z Gminnego/ Lokalnego Programu Rewitalizacji.</p>
<p>20. Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%)</p>	<p>Wartość wydatków w ramach cross-financingu nie może stanowić więcej niż 10% finansowania unijnego projektu.</p> <p>Warunki i zakres stosowania zgodny będzie z Wytocznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p> <p>Przewiduje się wykorzystanie mechanizmu cross-financing, gdy jego zastosowanie będzie uzasadnione z punktu widzenia skuteczności lub efektywności osiągnięcia założonych rezultatów.</p>
<p>21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie</p>	<p>Dochód w projekcie będzie uwzględniany zgodnie z art. 61 rozporządzenia nr 1303/2013. Zastosowanie znajdują wyłączenia określone w art. 61 ust. 7 i 8 rozporządzenia, w pozostałych przypadkach stosowana będzie metoda obliczania zdyskontowanego dochodu operacji generujących</p>

	<p>dochód, o której stanowi art. 61 ust. 3 lit b rozporządzenia nr 1303/2013 oraz sekcja III rozdziału II Rozporządzenia nr 480/2014.</p>
<p>23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek</p>	<p>Przewiduje się stosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p> <p>Szczegółowe warunki stosowania metod uproszczonych zostaną określone w regulaminach poszczególnych konkursów oraz w zasadach dotyczących projektów pozakonkursowych.</p> <p>Przewiduje się możliwość wypłacania zaliczek dla beneficjentów zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p>
<p>24. Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)</p>	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej wsparcie będzie udzielane:</p> <p>na podstawie art. 56 rozporządzenia KE 651/2014 Pomoc inwestycyjna na infrastrukturę lokalną oraz zgodnie z zasadami rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1208).</p>
<p>25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu</p>	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego (jeśli dotyczy) powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 85%.</p>
<p>26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE +</p>	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – maksymalny poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowanych na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego powinien</p>

<p>ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)</p>	<p>być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 95%</p> <p>W przypadku m.in. projektów realizowanych na obszarach rewitalizowanych wstępnie przewiduje się środki z budżetu państwa maksymalnie w wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych. Poziom dofinansowania z budżetu państwa oraz maksymalny % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu zostanie ustalony na poziomie kryteriów wyboru projektów.</p>
<p>27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – minimalny poziom wkładu własnego na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 5%</p> <p>W przypadku m.in. projektów realizowanych na obszarach rewitalizowanych wstępnie przewiduje się środki z budżetu państwa maksymalnie w wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych. Poziom dofinansowania z budżetu państwa oraz maksymalny % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu zostanie ustalony na poziomie kryteriów wyboru projektów.</p>
<p>28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe(EUR)</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych</p>	<p>nie dotyczy</p>

Działanie 6.2 Rewitalizacja obszarów miejskich i ich obszarów funkcjonalnych

OPIS DZIAŁANIA 6.2	
6. Nazwa działania	REWITALIZACJA OBSZARÓW MIEJSKICH I ICH OBSZARÓW FUNKcjONALNYCH
7. Cel szczegółowy działania	Wzrost ożywienia społecznego i gospodarczego na obszarach miejskich i obszarach powiązanych z nimi funkcjonalnie (Cel szczegółowy 3)
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba przedsiębiorstw ulokowanych na zrewitalizowanych obszarach • Liczba osób korzystających z wybudowanych/wyremontowanych budynków publicznych lub komercyjnych na obszarach miejskich • Liczba osób korzystających z wyremontowanych budynków mieszkalnych na obszarach miejskich • Liczba osób korzystających z rewitalizowanych obszarów bądź utworzonej/rekultywowanej przestrzeni w miastach • Liczba nowoutworzonych usług na obszarze rewitalizowanym • Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach (CI8)
9. Lista wskaźników produktu	<ul style="list-style-type: none"> • Otwarta przestrzeń utworzona lub rekultywowana na obszarach miejskich (CI38) • Budynki publiczne lub komercyjne wybudowane lub wyremontowane na obszarach miejskich (CI39) • Wyremontowane budynki mieszkalne na obszarach miejskich (CI40) • Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach • Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją • Długość przebudowanych dróg powiatowych • Długość przebudowanych dróg gminnych
10. Typy projektów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zagospodarowanie przestrzeni miejskich, w tym rozbudowa, nadbudowa, przebudowa, modernizacja, adaptacja, remont zdegradowanych obiektów/budynków wraz z zagospodarowaniem przyległego otoczenia, przyczyniające się do likwidacji istotnych problemów społecznych, gospodarczych na obszarze rewitalizowanym wynikającym z Lokalnego/Gminnego Programu Rewitalizacji. 2. Modernizacja, remont części wspólnych wielorodzinnych budynków mieszkalnych – wyłącznie w ramach 1 typu projektu. 3. Rozbudowa, nadbudowa, przebudowa, modernizacja, remont obiektów/budynków infrastruktury kulturalnej – wyłącznie w ramach 1 typu projektu. 4. Budowa, przebudowa, rozbudowa podstawowej infrastruktury komunalnej (np. przewodów lub urządzeń wodociągowych, kanalizacyjnych, ciepłowniczych, elektrycznych) na obszarze objętym projektem, w celu zapewnienia dostępu wszystkich obiektów i terenów rewitalizowanych do podstawowych usług komunalnych – wyłącznie w ramach 1 typu projektu 5. Przebudowa, modernizacja infrastruktury dróg lokalnych w celu poprawy dostępności do rewitalizowanego obszaru – wyłącznie w ramach 1 typu projektu.
11. Typ beneficjenta	<ul style="list-style-type: none"> • jednostki samorządu terytorialnego • związki jednostek samorządu terytorialnego

	<ul style="list-style-type: none"> • stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego • samorządowe jednostki organizacyjne • organy władzy, administracji rządowej • państwowe jednostki organizacyjne • inne jednostki sektora finansów publicznych • organizacje pozarządowe • przedsiębiorstwa • spółdzielnie mieszkaniowe • wspólnoty mieszkaniowe • towarzystwa budownictwa społecznego • kościoły • związki wyznaniowe • osoby prawne kościołów • osoby prawne związków wyznaniowych • partnerzy prywatni we współpracy z podmiotami publicznymi w przypadku projektów realizowanych w formule partnerstwa publiczno-prywatnego 	
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	<ul style="list-style-type: none"> • mieszkańcy regionu 	
13. Instytucja pośrednicząca	nie dotyczy	
14. Instytucja wdrażająca	nie dotyczy	
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty	22 734 281
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	<p>Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.</p> <p>Ze względu na charakter projektów rewitalizacyjnych przewiduje się zastosowanie formuły projektów zintegrowanych.</p>	
17. Instrumenty terytorialne	nie dotyczy	
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	<p>Tryb konkursowy</p> <p>Za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego.</p>	
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wsparcie zostanie skierowane wyłącznie na realizację działań wynikających z Lokalnych/Gminnych Programów Rewitalizacji. 2. Realizowane mogą być wyłącznie projekty, dla których kierunki działań zostały określone w strategii dotyczącej Obszaru Strategicznej Interwencji miast regionalnych 	

	<p>i subregionalnych lub strategii dotyczącej Obszaru Rozwoju Społeczno-Gospodarczego.</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Podejmowane w ramach działania przedsięwzięcia infrastrukturalne będą powiązane z realizacją celów w zakresie włączenia społecznego i redukcji ubóstwa oraz będą prowadzić do zwiększenia szans na zatrudnienie. Inwestycje te powinny stanowić uzupełnienie planowanych lub realizowanych w ramach RPO WK-P 2014-2020 interwencji EFS. W przypadku braku możliwości wsparcia z EFS w ramach RPO WK-P 2014-2020 dopuszcza się, aby inwestycje z zakresu PI 9b uzupełniały projekty realizowane ze środków EFS nie pochodzących z RPO WK-P 2014-2020 lub działania finansowane z innych środków publicznych lub prywatnych ukierunkowane na realizację celów w zakresie włączenia społecznego i walki z ubóstwem, a także zwiększenia szans na zatrudnienie. 4. W przypadku przedsięwzięć infrastrukturalnych realizowanych w ramach działania 6.2 ich komplementarność w zakresie realizacji włączenia społecznego i walki z ubóstwem oraz promowaniem trwałego i wysokiej jakości zatrudnienia i wsparciem mobilności pracowników wynika z programów rewitalizacji. 5. Projekty z zakresu rewitalizacji będą realizowane wyłącznie jako zintegrowane przedsięwzięcia dotyczące sfery społecznej oraz co najmniej jednego z obszarów: gospodarczego, środowiskowego, przestrzenno-funkcjonalnego, technicznego. 6. Obszary rewitalizowane będą wyznaczone z uwzględnieniem kryteriów przestrzennych, ekonomicznych oraz społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem stopnia nasilenia problemów społecznych na danym obszarze, głównie związanych z deprawacją materialną i społeczną mieszkańców danego obszaru. 7. Możliwość realizacji inwestycji w drogi lokalne (gminne i powiatowe) pod warunkiem, że: stanowią niezbędny element szerszej koncepcji związanej z działaniami rewitalizacyjnymi, a w związku z tym przyczyniają się do rewitalizacji i regeneracji obszarów miejskich lub miejskich obszarów funkcjonalnych w aspekcie społecznym oraz co najmniej jeszcze jednym gospodarczym, środowiskowym, przestrzenno-funkcjonalnym, technicznym. Jednocześnie wszystkie inwestycje drogowe muszą prowadzić do dostosowania dróg lokalnych (gminnych, powiatowych) do ruchu
--	---

	<p>pojazdów o dopuszczalnym nacisku pojedynczej osi napędowej do 11,5 t.</p> <p>8. Możliwość realizacji inwestycji w zakresie kultury pod warunkiem, że:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. ich celem będzie poprawa spójności społecznej dzięki umożliwieniu lepszego dostępu do usług społecznych, kulturalnych i rekreacyjnych, b. zasadność wsparcia takiej inwestycji zostanie potwierdzona analizą ekonomiczną, finansową i analizą ryzyka, c. koszty kwalifikowalne projektu w zakresie kultury nie będą przekraczać kwoty określonej w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1301/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i przepisów szczególnych dotyczących celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” oraz w sprawie uchylecia rozporządzenia (WE) nr 1080/2006. <p>9. Wszystkie projekty realizowane w ramach Działania 6.2 muszą uwzględniać dostosowanie infrastruktury oraz wyposażenia do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.</p> <p>10. Projekty będą weryfikowane pod kątem komplementarności do innych PI w ramach Programu, tj. 3a w zakresie wsparcia przedsiębiorczości, 4c w zakresie efektywności energetycznej, 6c w zakresie kultury i dziedzictwa kulturowego, właściwych PI finansowanych z EFS, działaniami planowanymi do realizacji w ramach EFROW.</p> <p>Komplementarność może wystąpić w stosunku do projektów realizowanych w szczególności w ramach następujących działań/poddziałań: poddziałanie 1.4.3; działanie 2.1; działanie 2.2; działanie 3.3; działanie 3.4; działanie 4.3; działanie 4.4; działanie 5.1; poddziałanie 6.1.1; poddziałanie 6.1.2; poddziałanie 6.3.1; poddziałanie 6.3.2; działanie 8.1; poddziałanie 8.2.1; działanie 8.3; poddziałanie 9.2.1; poddziałanie 9.3.2; poddziałanie 9.4.1; działanie 11.1.</p> <p>11. W ramach działania 6.2 pierwszeństwo będą miały operacje, które zapewnią dodatkowe wyniki w zakresie efektywności energetycznej. Promowane będą projekty przewidujące wysokie standardy w zakresie efektywności energetycznej i oszczędności energii. W związku z powyższym premiowane będą projekty zwiększające efektywność energetyczną o co najmniej 25%. Weryfikacja poziomu zwiększenia efektywności energetycznej będzie przeprowadzana w oparciu o załączony do wniosku o dofinansowanie projektu audyt energetyczny.</p>
--	---

	<p>12. Dopuszcza się rozbudowę, nadbudowę budynku, przy czym dofinansowanie kosztów związanych z realizacją tego rodzaju działań będzie możliwe wyłącznie w odniesieniu do powierzchni rozbudowywanej, nadbudowywanej - nie większej niż 50 % powierzchni całkowitej budynku istniejącego przed realizacją projektu.</p> <p>13. Wsparcia nie uzyskają projekty, które zostały fizycznie ukończone lub w pełni zrealizowane przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu.</p>
<p>20. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%)</p>	<p>Wartość wydatków w ramach <i>cross-financingu</i> nie może stanowić więcej niż 10% finansowania unijnego projektu.</p> <p>Warunki i zakres stosowania zgodny będzie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p> <p>Przewiduje się wykorzystanie mechanizmu <i>cross-financingu</i>, gdy jego zastosowanie będzie uzasadnione z punktu widzenia skuteczności lub efektywności osiągnięcia założonych rezultatów.</p>
<p>21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie</p>	<p>Dochód w projekcie będzie uwzględniany zgodnie z art. 61 rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013. Zastosowanie znajdują wyłączenia określone w art. 61 ust. 7 i 8 rozporządzenia, w pozostałych przypadkach stosowana będzie metoda obliczania zdyskontowanego dochodu operacji generujących dochód, o której stanowi art. 61 ust. 3 lit b rozporządzenia nr 1303/2013 oraz sekcja III rozdziału II Rozporządzenia nr 480/2014.</p>
<p>23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek</p>	<p>Przewiduje się stosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p> <p>Szczegółowe warunki stosowania metod uproszczonych zostaną określone w regulaminach poszczególnych konkursów oraz w zasadach dotyczących projektów pozakonkursowych.</p> <p>Przewiduje się możliwość wypłacania zaliczek dla beneficjentów zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności</p>

	wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.
24. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i>	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej wsparcie będzie udzielane:</p> <ul style="list-style-type: none"> – na podstawie art. 56 rozporządzenia KE 651/2014 Pomoc inwestycyjna na infrastrukturę lokalną oraz zgodnie z zasadami rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1208), – na podstawie art. 53 rozporządzenia KE nr 651/2014 Pomoc na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego oraz zgodnie z zasadami rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 28 sierpnia 2015 r. w sprawie pomocy inwestycyjnej na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. 2018 poz. 1594). – jako pomoc <i>de minimis</i> na podstawie rozporządzenia KE nr 1407/2013 oraz zgodnie z zasadami rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 488).
25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego (jeśli dotyczy) powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 85%.</p>
26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – maksymalny poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowanych na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 95%</p> <p>W przypadku projektów realizowanych na obszarach rewitalizowanych wstępnie przewiduje się środki z budżetu</p>

	państwa maksymalnie w wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych. Poziom dofinansowania z budżetu państwa oraz maksymalny % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu zostanie ustalony na poziomie kryteriów wyboru projektów.
27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – minimalny poziom wkładu własnego na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 5%.</p> <p>W przypadku projektów realizowanych na obszarach rewitalizowanych wstępnie przewiduje się środki z budżetu państwa maksymalnie w wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych. Poziom dofinansowania z budżetu państwa oraz maksymalny % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu zostanie ustalony na poziomie kryteriów wyboru projektów.</p>
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	nie dotyczy
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	nie dotyczy
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	nie dotyczy
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy

Działanie 6.3 Inwestycje w infrastrukturę edukacyjną

OPIS DZIAŁANIA 6.3	
Nazwa działania	INWESTYCJE W INFRASTRUKTURĘ EDUKACYJNĄ
Cele szczegółowe działania	<p>Lepszy dostęp do usług edukacyjnych w zakresie wychowania przedszkolnego (Cel szczegółowy 5)</p> <p>Lepsza jakość usług edukacyjnych w zakresie szkolnictwa zawodowego (Cel szczegółowy 4)</p>

Poddziałanie 6.3.1 Inwestycje w infrastrukturę przedszkolną

OPIS PODDZIAŁANIA 6.3.1	
6. Nazwa poddziałania	INWESTYCJE W INFRASTRUKTURĘ PRZEDSZKOLNĄ
7. Cel szczegółowy poddziałania	Lepszy dostęp do usług edukacyjnych w zakresie wychowania przedszkolnego (Cel szczegółowy 5)
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób korzystających z objętej wsparciem infrastruktury przedszkolnej • Potencjał objętej wsparciem infrastruktury w zakresie opieki nad dziećmi lub infrastruktury edukacyjnej (CI35) • Liczba miejsc w infrastrukturze przedszkolnej
9. Lista wskaźników produktu	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba wspartych obiektów infrastruktury jednostek organizacyjnych systemu oświaty • Liczba wspartych obiektów infrastruktury przedszkolnej
10. Typy projektów	<p>1. Budowa⁴³, rozbudowa, nadbudowa, przebudowa, adaptacja, modernizacja, remont obiektów na potrzeby świadczenia usług wychowania przedszkolnego⁴⁴ (przedszkoli lub innych form edukacji przedszkolnej⁴⁵) wraz z niezbędnym wyposażeniem odnoszącym się do zakresu infrastrukturalnego projektu, w tym również wyposażeniem placów zabaw.</p> <p>Uzupełniająco (jako element projektu) możliwy będzie również zakup sprzętu informatycznego, multimedialnego i oprogramowania wykorzystywanego w zajęciach dydaktycznych.</p>
11. Typ beneficjenta	<ul style="list-style-type: none"> • jednostki samorządu terytorialnego • związki jednostek samorządu terytorialnego • stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego • samorządowe jednostki organizacyjne • państwowe jednostki organizacyjne • kościoły • związki wyznaniowe • osoby prawne kościołów • osoby prawne związków wyznaniowych • organizacje pozarządowe • przedsiębiorstwa

⁴³ Budowa nowych obiektów dopuszczalna jedynie w przypadku, gdy zapewnienie infrastruktury w inny sposób nie jest możliwe oraz wyłącznie na obszarach o najniższym poziomie upowszechnienia edukacji przedszkolnej. W takim wypadku koniecznym jest udokumentowanie braku możliwości wykorzystania/adaptacji istniejących budynków oraz potwierdzenie zasadności budowy nowego obiektu analizą potrzeb, deficytów i trendów demograficznych zachodzących na obszarze planowanej interwencji.

⁴⁴ Wychowanie przedszkolne zgodnie z definicją zawartą w art. 31 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082 z późn. zm.).

⁴⁵ Poprzez inne formy wychowania przedszkolnego zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2017 r. w sprawie rodzajów innych form wychowania przedszkolnego, warunków tworzenia i organizowania tych form oraz sposobu ich działania (Dz. U. z 2020 r. poz. 1520) rozumie się punkty przedszkolne i zespoły wychowania przedszkolnego.

	<ul style="list-style-type: none"> partnerzy prywatni we współpracy z podmiotami publicznymi w przypadku projektów realizowanych w formule partnerstwa publiczno-prywatnego 	
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	<ul style="list-style-type: none"> mieszkańcy regionu 	
13. Instytucja pośrednicząca	nie dotyczy	
14. Instytucja wdrażająca	nie dotyczy	
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty	13 438 081
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.	
17. Instrumenty terytorialne	nie dotyczy	
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	<p>Tryb konkursowy</p> <p>Za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego.</p>	
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	<ol style="list-style-type: none"> Wszystkie projekty realizowane w ramach poddziałania 6.3.1 muszą uwzględniać dostosowanie infrastruktury oraz wyposażenia do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Wszystkie projekty, a w szczególności budowa nowej infrastruktury, muszą uwzględniać trendy demograficzne zachodzące na danym obszarze w celu zachowania równowagi pomiędzy lepszym dostępem do edukacji a długoterminową opłacalnością takiej inwestycji. Budowa nowych obiektów na potrzeby świadczenia usług edukacji przedszkolnej jest dopuszczalna jedynie, gdy zapewnienie infrastruktury w inny sposób nie jest możliwe oraz wyłącznie na obszarach o najniższym poziomie upowszechnienia edukacji przedszkolnej. W takim wypadku koniecznym jest udokumentowanie braku możliwości wykorzystania/ adaptacji istniejących budynków oraz potwierdzenie zasadności budowy nowego obiektu analizą potrzeb, deficytów i trendów demograficznych zachodzących na obszarze planowanej interwencji. Wsparcie infrastrukturalne finansowane z EFRR możliwe jest jako uzupełnienie działań realizowanych z EFS lub gdy jest niezbędne do osiągnięcia celów odnoszących się do CT 10. 	

	<ol style="list-style-type: none"> 5. Interwencja ukierunkowana będzie na tworzenie nowych miejsc w przedszkolach lub innych formach edukacji przedszkolnej, w szczególności na obszarach charakteryzujących się słabym dostępem do usług wychowania przedszkolnego. W uzasadnionych przypadkach, gdy stan techniczny obiektów, gdzie realizowane jest wychowanie przedszkolne wymaga interwencji, bez której zagrożone jest ich dalsze funkcjonowanie, dopuszczalne będą projekty mające na celu doprowadzenie tych obiektów do stanu, który nie zagraża bezpieczeństwu oraz ich zamknięciu. 6. W przypadku zakupu sprzętu w ramach e-edukacyjnej części projektu, wnioskodawca jest zobowiązany do przedstawienia szczegółowego uzasadnienia planowanych zakupów, w szczególności w kontekście oferty edukacyjnej danej szkoły. 7. W przypadku konkursów dedykowanych polityce terytorialnej projekty muszą wynikać ze strategii dotyczącej Obszaru Strategicznej Interwencji miast regionalnych i subregionalnych lub strategii dotyczącej Obszaru Rozwoju Społeczno-Gospodarczego. 8. Wsparcia nie uzyskają projekty, które zostały fizycznie ukończone lub w pełni zrealizowane przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu. 9. Premiowane będą projekty wynikające z Gminnego/ Lokalnego Programu Rewitalizacji.
<p>20. Warunki i planowany zakres stosowania cross-finansingu (%)</p>	<p>Wartość wydatków w ramach cross-finansingu nie może stanowić więcej niż 10% finansowania unijnego projektu.</p> <p>Warunki i zakres stosowania zgodny będzie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p> <p>Przewiduje się wykorzystanie mechanizmu cross-financing, gdy jego zastosowanie będzie uzasadnione z punktu widzenia skuteczności lub efektywności osiągania założonych rezultatów.</p>
<p>21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie</p>	<p>Dochód w projekcie będzie uwzględniany zgodnie z art. 61 rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013. Zastosowanie znajdują wyłączenia określone w art. 61 ust. 7 i 8 rozporządzenia, w pozostałych przypadkach stosowana będzie metoda obliczania zdyskontowanego dochodu operacji generujących</p>

	dochód, o której stanowi art. 61 ust. 3 lit b rozporządzenia nr 1303/2013 oraz sekcja III rozdziału II Rozporządzenia nr 480/2014.
23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	<p>Przewiduje się stosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p> <p>Szczegółowe warunki stosowania metod uproszczonych zostaną określone w regulaminach poszczególnych konkursów oraz w zasadach dotyczących projektów pozakonkursowych.</p> <p>Przewiduje się możliwość wypłacania zaliczek dla beneficjentów zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p>
24. Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	nie dotyczy
25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 85%.
26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	<p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 95%</p> <p>W przypadku projektów realizowanych na obszarach rewitalizowanych wstępnie przewiduje się środki z budżetu państwa maksymalnie w wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych. Poziom dofinansowania z budżetu państwa oraz maksymalny % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu zostanie ustalony na poziomie kryteriów wyboru projektów.</p>
27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	<p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 5%.</p> <p>W przypadku projektów realizowanych na obszarach rewitalizowanych wstępnie przewiduje się środki z budżetu państwa maksymalnie w wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych. Poziom dofinansowania z budżetu państwa oraz maksymalny % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu zostanie ustalony na poziomie kryteriów wyboru projektów.</p>
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	nie dotyczy

29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	nie dotyczy
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe(EUR)	nie dotyczy
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy

Poddziałanie 6.3.2 Inwestycje w infrastrukturę kształcenia zawodowego

OPIS PODDZIAŁANIA 6.3.2	
6. Nazwa poddziałania	INWESTYCJE W INFRASTRUKTURĘ KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO
7. Cel szczegółowy poddziałania	Lepsza jakość usług edukacyjnych w zakresie szkolnictwa zawodowego (Cel szczegółowy 4)
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba uczniów korzystających ze wspartych warsztatów/pracowni kształcenia praktycznego • Potencjał objętej wsparciem infrastruktury w zakresie opieki nad dziećmi lub infrastruktury edukacyjnej (CI35) • Liczba miejsc w infrastrukturze kształcenia zawodowego • Liczba studentów korzystających z wspartych obiektów infrastruktury wyższych szkół zawodowych
9. Lista wskaźników produktu	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba wspartych obiektów infrastruktury jednostek organizacyjnych systemu oświaty • Liczba wspartych obiektów infrastruktury kształcenia zawodowego • Liczba wspartych obiektów infrastruktury kształcenia praktycznego i ustawicznego • Liczba wspartych obiektów infrastruktury wyższych szkół zawodowych • Liczba wspartych warsztatów/pracowni kształcenia praktycznego
10. Typy projektów	1. Inwestycje w infrastrukturę edukacyjną i szkoleniową szkół, wyższych szkół zawodowych oraz centrów i placówek prowadzących kształcenie zawodowe i ustawiczne, polegające na: budowie ⁴⁶ , rozbudowie, nadbudowie i wyposażeniu w bazę dydaktyczną nowych obiektów, a także przebudowie, adaptacji, modernizacji, remoncie i wyposażeniu w bazę dydaktyczną już

⁴⁶ Budowa nowych obiektów dopuszczalna jedynie w przypadku, gdy zapewnienie infrastruktury w inny sposób nie jest możliwe oraz pod warunkiem wykorzystania ich na potrzeby praktycznej nauki zawodu. W takim wypadku koniecznym jest udokumentowanie braku możliwości wykorzystania/adaptacji istniejących budynków oraz potwierdzenie zasadności budowy nowego obiektu analizą potrzeb, deficytów i trendów demograficznych zachodzących na obszarze planowanej interwencji.

	<p>istniejących obiektów, ukierunkowane na tworzenie i rozwój warsztatów/pracowni kształcenia praktycznego w branżach zgodnych z potrzebami rynku pracy, w tym z inteligentnymi specjalizacjami określonymi w RIS.</p> <p>Uzupełniająco (jako element projektu) możliwe będzie również wyposażenie szkół, wyższych szkół zawodowych oraz centrów i placówek prowadzących kształcenie zawodowe i ustawiczne w narzędzia informatyczne poprawiające efektywność procesu kształcenia (zakup sprzętu informatycznego, multimedialnego, oprogramowania).</p>	
11. Typ beneficjenta	<ul style="list-style-type: none"> • jednostki samorządu terytorialnego • związki jednostek samorządu terytorialnego • stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego • samorządowe jednostki organizacyjne • państwowe jednostki organizacyjne • osoby fizyczne i prawne będące organami prowadzącymi szkoły i placówki systemu oświaty realizujące kształcenie zawodowe i ustawiczne (w tym przedsiębiorcy⁴⁷) • placówki doskonalenia nauczycieli • uczelnie • organizacje pozarządowe 	
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	<ul style="list-style-type: none"> • uczniowie i wychowankowie szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe i ustawiczne • nauczyciele i pracownicy pedagogiczni szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe i ustawiczne • studenci wyższych szkół zawodowych • nauczyciele akademicy wyższych szkół zawodowych 	
13. Instytucja pośrednicząca	nie dotyczy	
14. Instytucja wdrażająca	nie dotyczy	
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty	26 223 902
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP	
17. Instrumenty terytorialne	nie dotyczy	
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	<p>Tryb konkursowy</p> <p>Tryb pozakonkursowy – w zakresie wyższego szkolnictwa zawodowego.</p> <p>Za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego</p>	

⁴⁷ Wyłącznie w kontekście praktycznej nauki zawodu.

	Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego.
<p>19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wszystkie projekty realizowane w ramach poddziałania 6.3.2 muszą uwzględniać dostosowanie infrastruktury oraz wyposażenia do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. 2. Wszystkie projekty, a w szczególności budowa nowej infrastruktury, muszą uwzględniać trendy demograficzne zachodzące na danym obszarze w celu zachowania równowagi pomiędzy lepszym dostępem do edukacji a długoterminową opłacalnością takiej inwestycji. 3. Budowa nowych obiektów na potrzeby świadczenia usług w zakresie kształcenia zawodowego jest dopuszczalna jedynie, gdy zapewnienie infrastruktury w inny sposób nie jest możliwe oraz pod warunkiem wykorzystania ich na potrzeby praktycznej nauki zawodu. W takim wypadku koniecznym jest udokumentowanie braku możliwości wykorzystania/ adaptacji istniejących budynków oraz potwierdzenie zasadności budowy nowego obiektu analizą potrzeb, deficytów i trendów demograficznych zachodzących na obszarze planowanej interwencji. 4. W zakresie kształcenia zawodowego realizowane będą wyłącznie inwestycje służące praktycznej nauce zawodu. 5. Możliwość wsparcia działań w zakresie wyposażenia/ doposażenia szkół w nowoczesny sprzęt i materiały dydaktyczne będzie uzależniona od diagnozy zapotrzebowania odbiorców wsparcia na tego typu działania. Zakup wyposażenia będzie dokonywany zgodnie z podstawą programową kształcenia w zawodach dla danego zawodu. Przykładowy katalog wyposażenia szkolnych pracowni lub warsztatów szkolnych został opracowany przez MEN i jest udostępniany za pośrednictwem strony internetowej administrowanej przez MEN. 6. Wsparcie infrastrukturalne finansowane z EFRR możliwe jest jako uzupełnienie działań realizowanych z EFS lub gdy jest niezbędne do osiągnięcia celów odnoszących się do CT 10. 7. Inwestycje w infrastrukturę kształcenia zawodowego, powinny być ukierunkowane na dostosowanie kształcenia do wymogów, jakie stawia regionalny rynek pracy oraz tworzenie takich warunków nauki, które odzwierciedlają rzeczywiste środowisko pracy zawodowej.

	<p>8. W zakresie wsparcia infrastruktury kształcenia zawodowego preferencyjnie traktowane będą przedsięwzięcia powiązane z inteligentnymi specjalizacjami regionu wynikającymi z RIS.</p> <p>9. Inwestycje w infrastrukturę wyższych szkół zawodowych mogą być realizowane pod warunkiem wcześniejszego uzyskania dla planowanego do realizacji przedsięwzięcia pozytywnej opinii Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Inwestycje w infrastrukturę wyższych szkół zawodowych wynikają z Inteligentnych Specjalizacji lub Strategii Rozwoju Regionalnego oraz odpowiadają na zidentyfikowane deficyty, poparte weryfikowalnymi danymi.</p> <p>10. W przypadku konkursów dedykowanych polityce terytorialnej projekty muszą wynikać ze strategii dotyczącej Obszaru Strategicznej Interwencji miast regionalnych i subregionalnych lub strategii dotyczącej Obszaru Rozwoju Społeczno-Gospodarczego.</p> <p>11. Wsparcia nie uzyskają projekty, które zostały fizycznie ukończone lub w pełni zrealizowane przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu.</p> <p>12. Premiowane będą projekty wynikające z Gminnego/ Lokalnego Programu Rewitalizacji.</p>
<p>20. Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%)</p>	<p>Wartość wydatków w ramach cross-financingu nie może stanowić więcej niż 10% finansowania unijnego projektu.</p> <p>Warunki i zakres stosowania zgodny będzie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p> <p>Przewiduje się wykorzystanie mechanizmu cross-financingu, gdy jego zastosowanie będzie uzasadnione z punktu widzenia skuteczności lub efektywności osiągnięcia założonych rezultatów.</p>
<p>21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie</p>	<p>Dochód w projekcie będzie uwzględniany zgodnie z art. 61 rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013. Zastosowanie znajdują wyłączenia określone w art. 61 ust. 7 i 8 rozporządzenia, w pozostałych przypadkach stosowana będzie metoda obliczania zdyskontowanego dochodu operacji generujących dochód, o której stanowi art. 61 ust. 3 lit b rozporządzenia nr 1303/2013 oraz sekcja III rozdziału II Rozporządzenia nr 480/2014.</p>

<p>23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek</p>	<p>Przewiduje się stosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p> <p>Szczegółowe warunki stosowania metod uproszczonych zostaną określone w regulaminach poszczególnych konkursów oraz w zasadach dotyczących projektów pozakonkursowych.</p> <p>Przewiduje się możliwość wypłacania zaliczek dla beneficjentów zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p>
<p>24. Pomoc publiczna i pomoc de minimis</p>	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej wsparcie będzie udzielane:</p> <ul style="list-style-type: none"> – na podstawie art. 56 rozporządzenia KE 651/2014 Pomoc inwestycyjna na infrastrukturę lokalną oraz zgodnie z zasadami rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1208).
<p>25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu</p>	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego (jeśli dotyczy) powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 85%.</p>
<p>26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)</p>	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – maksymalny poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowanych na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 95%</p> <p>W przypadku projektów realizowanych na obszarach rewitalizowanych wstępnie przewiduje się środki z budżetu państwa maksymalnie w wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych projektu. Poziom dofinansowania z budżetu</p>

	państwa oraz maksymalny % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu zostanie ustalony na poziomie kryteriów wyboru projektów.
27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – minimalny poziom wkładu własnego na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 5%.</p> <p>W przypadku projektów realizowanych na obszarach rewitalizowanych wstępnie przewiduje się środki z budżetu państwa maksymalnie w wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych. Poziom dofinansowania z budżetu państwa oraz maksymalny % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu zostanie ustalony na poziomie kryteriów wyboru projektów.</p>
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	nie dotyczy
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	nie dotyczy
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe(EUR)	nie dotyczy
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy

Działanie 6.4 Rewitalizacja oraz inwestycje w infrastrukturę edukacyjną w ramach ZIT

OPIS DZIAŁANIA 6.4	
Nazwa działania	REWITALIZACJA ORAZ INWESTYCJE W INFRASTRUKTURĘ EDUKACYJNĄ W RAMACH ZIT
Cele szczegółowe działania	<p>Wzrost ożywienia społecznego i gospodarczego na obszarach miejskich i obszarach powiązanych z nimi funkcjonalnie (Cel szczegółowy 3)</p> <p>Lepszy dostęp do usług edukacyjnych w zakresie wychowania przedszkolnego (Cel szczegółowy 5)</p> <p>Lepsza jakość usług edukacyjnych w zakresie szkolnictwa zawodowego (Cel szczegółowy 4)</p>

Poddziałanie 6.4.1 Rewitalizacja obszarów miejskich i ich obszarów funkcjonalnych w ramach ZIT

OPIS PODDZIAŁANIA 6.4.1	
6. Nazwa poddziałania	REWITALIZACJA OBSZARÓW MIEJSKICH I ICH OBSZARÓW FUNKCJONALNYCH W RAMACH ZIT
7. Cel szczegółowy poddziałania	Wzrost ożywienia społecznego i gospodarczego na obszarach miejskich i obszarach powiązanych z nimi funkcjonalnie (Cel szczegółowy 3)
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba przedsiębiorstw ulokowanych na zrewitalizowanych obszarach • Liczba osób korzystających z wybudowanych/wyremontowanych budynków publicznych lub komercyjnych na obszarach miejskich • Liczba osób korzystających z wyremontowanych budynków mieszkalnych na obszarach miejskich • Liczba osób korzystających z rewitalizowanych obszarów bądź utworzonej/rekultywowanej przestrzeni w miastach • Liczba nowoutworzonych usług na obszarze rewitalizowanym • Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach (CI8)
9. Lista wskaźników produktu	<ul style="list-style-type: none"> • Ludność mieszkająca na obszarach objętych zintegrowanymi strategiami rozwoju obszarów miejskich (CI37) • Otwarta przestrzeń utworzona lub rekultywowana na obszarach miejskich (CI38) • Budynki publiczne lub komercyjne wybudowane lub wyremontowane na obszarach miejskich (CI39) • Wyremontowane budynki mieszkalne na obszarach miejskich (CI40) • Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach • Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją • Długość przebudowanych dróg powiatowych • Długość przebudowanych dróg gminnych
10. Typy projektów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zagospodarowanie przestrzeni miejskich, w tym rozbudowa, nadbudowa, przebudowa, modernizacja, adaptacja, remont zdegradowanych obiektów/budynków wraz z zagospodarowaniem przyległego otoczenia, przyczyniające się do likwidacji istotnych problemów społecznych, gospodarczych na obszarze rewitalizowanym wynikającym z Lokalnego/Gminnego Programu Rewitalizacji 2. Modernizacja, remont części wspólnych wielorodzinnych budynków mieszkalnych wyłącznie w ramach 1 typu projektu. 3. Rozbudowa, nadbudowa, przebudowa, modernizacja, remont obiektów/budynków infrastruktury kulturalnej – wyłącznie w ramach 1 typu projektu. 4. Budowa, przebudowa, rozbudowa podstawowej infrastruktury komunalnej (np. przewodów lub urządzeń wodociągowych, kanalizacyjnych, ciepłowniczych, elektrycznych) na obszarze objętym projektem, w celu zapewnienia dostępu wszystkich obiektów i terenów rewitalizowanych do podstawowych usług komunalnych – wyłącznie w ramach 1 typu projektu.

	5. Przebudowa, modernizacja infrastruktury dróg lokalnych w celu poprawy dostępności do rewitalizowanego obszaru – wyłącznie w ramach 1 typu projektu.	
11. Typ beneficjenta	<ul style="list-style-type: none"> • jednostki samorządu terytorialnego • związki jednostek samorządu terytorialnego • stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego • samorządowe jednostki organizacyjne • organy władzy, administracji rządowej • państwowe jednostki organizacyjne • inne jednostki sektora finansów publicznych • organizacje pozarządowe • przedsiębiorstwa • spółdzielnie mieszkaniowe • wspólnoty mieszkaniowe • towarzystwa budownictwa społecznego • kościoły • związki wyznaniowe • osoby prawne kościołów • osoby prawne związków wyznaniowych • partnerzy prywatni we współpracy z podmiotami publicznymi w przypadku projektów realizowanych w formule partnerstwa publiczno-prywatnego 	
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	<ul style="list-style-type: none"> • mieszkańcy regionu 	
13. Instytucja pośrednicząca	Miasto Bydgoszcz	
14. Instytucja wdrażająca	nie dotyczy	
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty	21 398 930,43
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	<p>Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.</p> <p>Ze względu na charakter projektów rewitalizacyjnych przewiduje się zastosowanie formuły projektów zintegrowanych.</p>	
17. Instrumenty terytorialne	Zintegrowane Inwestycje Terytorialne	
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	<p>Tryb konkursowy</p> <p>Za nabór i ocenę wniosków odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego wspólnie z Miastem Bydgoszcz (IP ZIT).</p>	

	<p>Za przyjmowanie protestów odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego lub Miasto Bydgoszcz (IP ZIT) w zależności od etapu oceny.</p>
<p>19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wsparcie zostanie skierowane wyłącznie na realizację działań wynikających z Lokalnych/Gminnych Programów Rewitalizacji. 2. Realizowane mogą być wyłącznie projekty, dla których kierunki działań zostały określone w strategii ZIT. 3. Podejmowane w ramach działania przedsięwzięcia infrastrukturalne będą powiązane z realizacją celów w zakresie włączenia społecznego i redukcji ubóstwa oraz będą prowadzić do zwiększenia szans na zatrudnienie. Inwestycje te powinny stanowić uzupełnienie planowanych lub realizowanych w ramach RPO WK-P 2014-2020 interwencji EFS. W przypadku braku możliwości wsparcia z EFS w ramach RPO WK-P 2014-2020 dopuszcza się, aby inwestycje z zakresu PI 9b uzupełniały projekty realizowane ze środków EFS nie pochodzących z RPO WK-P 2014-2020 lub działania finansowane z innych środków publicznych lub prywatnych ukierunkowane na realizację celów w zakresie włączenia społecznego i walki z ubóstwem, a także zwiększenia szans na zatrudnienie. 4. W przypadku przedsięwzięć infrastrukturalnych realizowanych w ramach poddziałania 6.4.1 ich komplementarność w zakresie realizacji włączenia społecznego i walki z ubóstwem oraz promowaniem trwałego i wysokiej jakości zatrudnienia i wsparciem mobilności pracowników wynika z programów rewitalizacji. 5. Projekty z zakresu rewitalizacji będą realizowane wyłącznie jako zintegrowane przedsięwzięcia dotyczące sfery społecznej oraz co najmniej jednego z obszarów: gospodarczego, środowiskowego, przestrzenno-funkcjonalnego, technicznego. 6. Obszary rewitalizowane będą wyznaczone z uwzględnieniem kryteriów przestrzennych, ekonomicznych oraz społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem stopnia nasilenia problemów społecznych na danym obszarze, głównie związanych z deprawacją materialną i społeczną mieszkańców danego obszaru. 7. Możliwość realizacji inwestycji w drogi lokalne (gminne i powiatowe) pod warunkiem, że: stanowią niezbędny element szerszej koncepcji związanej z działaniami

	<p>rewitalizacyjnymi, a w związku z tym przyczyniają się do rewitalizacji i regeneracji obszarów miejskich lub miejskich obszarów funkcjonalnych w aspekcie społecznym oraz co najmniej jeszcze jednym gospodarczym, środowiskowym, przestrzenno-funkcjonalnym, technicznym. Jednocześnie wszystkie inwestycje drogowe muszą prowadzić do dostosowania dróg lokalnych (gminnych, powiatowych) do ruchu pojazdów o dopuszczalnym nacisku pojedynczej osi napędowej do 11,5 t.</p> <p>8. Możliwość realizacji inwestycji w zakresie kultury pod warunkiem, że:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. ich celem będzie poprawa spójności społecznej dzięki umożliwieniu lepszego dostępu do usług społecznych, kulturalnych i rekreacyjnych, b. zasadność wsparcia takiej inwestycji zostanie potwierdzona analizą ekonomiczną, finansową i analizą ryzyka, c. koszty kwalifikowalne projektu w zakresie kultury nie będą przekraczać kwoty określonej w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1301/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i przepisów szczególnych dotyczących celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” oraz w sprawie uchylecia rozporządzenia (WE) nr 1080/2006. Wszystkie projekty realizowane w ramach Poddziałania 6.4.1 muszą uwzględniać dostosowanie infrastruktury oraz wyposażenia do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. <p>9. Projekty będą weryfikowane pod kątem komplementarności do innych PI w ramach Programu, tj. 3a w zakresie wsparcia przedsiębiorczości, 4c w zakresie efektywności energetycznej, 6c w zakresie kultury i dziedzictwa kulturowego, właściwych PI finansowanych z EFS, działaniami planowanymi do realizacji w ramach EFRROW.</p> <p>Komplementarność może wystąpić w stosunku do projektów realizowanych w szczególności w ramach następujących działań/poddziałania: poddziałanie 1.4.3; poddziałanie 3.5.1; poddziałanie 3.5.2; poddziałanie 4.6.1; poddziałanie 4.6.2; działanie 5.1; poddziałanie 6.1.1; poddziałanie 6.1.2; poddziałanie 6.4.2; poddziałanie 6.4.3; działanie 8.1; poddziałanie 8.2.1; działanie 8.3; poddziałanie 9.1.1; poddziałanie 9.1.2; poddziałanie 9.3.2; poddziałanie 9.4.1; działanie 11.1.</p> <p>10. W ramach działania 6.4.1 pierwszeństwo będą miały operacje, które zapewnią dodatkowe wyniki w zakresie</p>
--	---

	<p>efektywności energetycznej. Promowane będą projekty przewidujące wysokie standardy w zakresie efektywności energetycznej i oszczędności energii. W związku z powyższym premiowane będą projekty zwiększające efektywność energetyczną o co najmniej 25%. Weryfikacja poziomu zwiększenia efektywności energetycznej będzie przeprowadzana w oparciu o załączony do wniosku o dofinansowanie projektu audyt energetyczny.</p> <p>11. Dopuszcza się rozbudowę, nadbudowę budynku, przy czym dofinansowanie kosztów związanych z realizacją tego rodzaju działań będzie możliwe wyłącznie w odniesieniu do powierzchni rozbudowywanej, nadbudowywanej - nie większej niż 50 % powierzchni całkowitej budynku istniejącego przed realizacją projektu.</p> <p>12. Wsparcia nie uzyskają projekty, które zostały fizycznie ukończone lub w pełni zrealizowane przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu.</p>
<p>20. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%)</p>	<p>Wartość wydatków w ramach cross-financingu nie może stanowić więcej niż 10% finansowania unijnego projektu.</p> <p>Warunki i zakres stosowania zgodny będzie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p> <p>Przewiduje się wykorzystanie mechanizmu cross-financing, gdy jego zastosowanie będzie uzasadnione z punktu widzenia skuteczności lub efektywności osiągnięcia założonych rezultatów.</p>
<p>21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie</p>	<p>Dochód w projekcie będzie uwzględniany zgodnie z art. 61 rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013. Zastosowanie znajdą wyłączenia określone w art. 61 ust. 7 i 8 rozporządzenia, w pozostałych przypadkach stosowana będzie metoda obliczania zdyskontowanego dochodu operacji generujących dochód, o której stanowi art. 61 ust. 3 lit b rozporządzenia nr 1303/2013 oraz sekcja III rozdziału II Rozporządzenia nr 480/2014.</p>

<p>23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek</p>	<p>Przewiduje się stosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p> <p>Szczegółowe warunki stosowania metod uproszczonych zostaną określone w regulaminach poszczególnych konkursów oraz w zasadach dotyczących projektów pozakonkursowych.</p> <p>Przewiduje się możliwość wypłacania zaliczek dla beneficjentów zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p>
<p>24. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)</p>	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej wsparcie będzie udzielane:</p> <ul style="list-style-type: none"> – na podstawie art. 56 rozporządzenia KE 651/2014 Pomoc inwestycyjna na infrastrukturę lokalną oraz zgodnie z zasadami rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1208), – na podstawie art. 53 rozporządzenia KE nr 651/2014 Pomoc na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego oraz zgodnie z zasadami rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 28 sierpnia 2015 r. w sprawie pomocy inwestycyjnej na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. 2018 poz. 1594). – jako pomoc <i>de minimis</i> na podstawie rozporządzenia KE nr 1407/2013 oraz zgodnie z zasadami rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 488).
<p>25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE</p>	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR na poziomie beneficjenta</p>

wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	<p>oraz odbiorcy końcowego (jeśli dotyczy) powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 85%.</p>
<p>26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)</p>	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – maksymalny poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 95%</p> <p>W przypadku projektów realizowanych na obszarach rewitalizowanych wstępnie przewiduje się środki z budżetu państwa maksymalnie w wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych. Poziom dofinansowania z budżetu państwa oraz maksymalny % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu zostanie ustalony na poziomie kryteriów wyboru projektów.</p>
<p>27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – minimalny poziom wkładu własnego na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 5%.</p> <p>W przypadku projektów realizowanych na obszarach rewitalizowanych wstępnie przewiduje się środki z budżetu państwa maksymalnie w wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych. Poziom dofinansowania z budżetu państwa oraz maksymalny % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu zostanie ustalony na poziomie kryteriów wyboru projektów.</p>
<p>28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)</p>	nie dotyczy
<p>29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)</p>	nie dotyczy
<p>30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)</p>	nie dotyczy

31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy

Poddziałanie 6.4.2 Inwestycje w infrastrukturę przedszkolną w ramach ZIT

OPIS PODDZIAŁANIA 6.4.2	
6. Nazwa poddziałania	INWESTYCJE W INFRASTRUKTURĘ PRZEDSZKOLNĄ W RAMACH ZIT
7. Cel szczegółowy poddziałania	Lepszy dostęp do usług edukacyjnych w zakresie wychowania przedszkolnego (Cel szczegółowy 5)
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób korzystających z objętej wsparciem infrastruktury przedszkolnej • Potencjał objętej wsparciem infrastruktury w zakresie opieki nad dziećmi lub infrastruktury edukacyjnej (CI35) • Liczba miejsc w infrastrukturze przedszkolnej
9. Lista wskaźników produktu	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba wspartych obiektów infrastruktury jednostek organizacyjnych systemu oświaty • Liczba wspartych obiektów infrastruktury przedszkolnej
10. Typy projektów	<p>1. Budowa⁴⁸, rozbudowa, nadbudowa, przebudowa, adaptacja, modernizacja, remont obiektów na potrzeby świadczenia usług wychowania przedszkolnego⁴⁹ (przedszkoli lub innych form edukacji przedszkolnej⁵⁰) wraz z niezbędnym wyposażeniem odnoszącym się do zakresu infrastrukturalnego projektu, w tym również wyposażeniem placów zabaw.</p> <p>Uzupełniająco (jako element projektu) możliwy będzie również zakup sprzętu informatycznego, multimedialnego i oprogramowania wykorzystywanego w zajęciach dydaktycznych.</p>
11. Typ beneficjenta	<ul style="list-style-type: none"> • jednostki samorządu terytorialnego • związki jednostek samorządu terytorialnego • stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego • samorządowe jednostki organizacyjne • państwowe jednostki organizacyjne

⁴⁸ Budowa nowych obiektów dopuszczalna jedynie w przypadku, gdy zapewnienie infrastruktury w inny sposób nie jest możliwe oraz wyłącznie na obszarach o najniższym poziomie upowszechnienia edukacji przedszkolnej. W takim wypadku koniecznym jest udokumentowanie braku możliwości wykorzystania/adaptacji istniejących budynków oraz potwierdzenie zasadności budowy nowego obiektu analizą potrzeb, deficytów i trendów demograficznych zachodzących na obszarze planowanej interwencji.

⁴⁹ Wychowanie przedszkolne zgodnie z definicją zawartą w art. 31 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082 z późn. zm.).

⁵⁰ Poprzez inne formy wychowania przedszkolnego zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2017 r. w sprawie rodzajów innych form wychowania przedszkolnego, warunków tworzenia i organizowania tych form oraz sposobu ich działania (Dz. U. z 2020 r. poz. 1520) rozumie się punkty przedszkolne i zespoły wychowania przedszkolnego.

	<ul style="list-style-type: none"> kościół związki wyznaniowe osoby prawne kościołów osoby prawne związków wyznaniowych organizacje pozarządowe przedsiębiorstwa partnerzy prywatni we współpracy z podmiotami publicznymi w przypadku projektów realizowanych w formule partnerstwa publiczno-prywatnego 	
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	<ul style="list-style-type: none"> mieszkańcy regionu 	
13. Instytucja pośrednicząca	Miasto Bydgoszcz	
14. Instytucja wdrażająca	nie dotyczy	
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty	4 057 182,41
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.	
17. Instrumenty terytorialne	Zintegrowane Inwestycje Terytorialne	
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	<p>Tryb konkursowy</p> <p>Za nabór i ocenę wniosków odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego wspólnie z Miastem Bydgoszcz (IP ZIT).</p> <p>Za przyjmowanie protestów odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego lub Miasto Bydgoszcz (IP ZIT) w zależności od etapu oceny.</p>	
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	<ol style="list-style-type: none"> Realizowane mogą być wyłącznie projekty wynikające ze strategii ZIT. Wszystkie projekty realizowane w ramach poddziałania 6.4.2 muszą uwzględniać dostosowanie infrastruktury oraz wyposażenia do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Wszystkie projekty, a w szczególności budowa nowej infrastruktury, muszą uwzględniać trendy demograficzne zachodzące na danym obszarze w celu zachowania równowagi pomiędzy lepszym dostępem do edukacji a długoterminową opłacalnością takiej inwestycji. 	

	<ol style="list-style-type: none"> 4. Budowa nowych obiektów na potrzeby świadczenia usług edukacji przedszkolnej jest dopuszczalna jedynie, gdy zapewnienie infrastruktury w inny sposób nie jest możliwe oraz wyłącznie na obszarach o najniższym poziomie upowszechnienia edukacji przedszkolnej. W takim wypadku koniecznym jest udokumentowanie braku możliwości wykorzystania/ adaptacji istniejących budynków oraz potwierdzenie zasadności budowy nowego obiektu analizą potrzeb, deficytów i trendów demograficznych zachodzących na obszarze planowanej interwencji (dane zawarte w diagnozie strategii ZIT). 5. Wsparcie infrastrukturalne finansowane z EFRR możliwe jest jako uzupełnienie działań realizowanych z EFS lub gdy jest niezbędne do osiągnięcia celów odnoszących się do CT 10. 6. Interwencja ukierunkowana będzie na tworzenie nowych miejsc w przedszkolach lub innych formach edukacji przedszkolnej, w szczególności na obszarach charakteryzujących się słabym dostępem do usług wychowania przedszkolnego. W uzasadnionych przypadkach, gdy stan techniczny obiektów, gdzie realizowane jest wychowanie przedszkolne wymaga interwencji, bez której zagrożone jest ich dalsze funkcjonowanie, dopuszczalne będą projekty mające na celu doprowadzenie tych obiektów do stanu, który nie zagraża bezpieczeństwu oraz ich zamknięciu. 7. W przypadku zakupu sprzętu w ramach e-edukacyjnej części projektu, wnioskodawca jest zobowiązany do przedstawienia szczegółowego uzasadnienia planowanych zakupów, w szczególności w kontekście oferty edukacyjnej danej szkoły. 8. Wsparcia nie uzyskają projekty, które zostały fizycznie ukończone lub w pełni zrealizowane przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu.
<p>20. Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%)</p>	<p>Wartość wydatków w ramach cross-financingu nie może stanowić więcej niż 10% finansowania unijnego projektu.</p> <p>Warunki i zakres stosowania zgodny będzie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p> <p>Przewiduje się wykorzystanie mechanizmu cross-financing, gdy jego zastosowanie będzie uzasadnione z punktu widzenia</p>

	skuteczności lub efektywności osiągania założonych rezultatów.
21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	nie dotyczy
22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Dochód w projekcie będzie uwzględniany zgodnie z art. 61 rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013. Zastosowanie znajdują wyłączenia określone w art. 61 ust. 7 i 8 rozporządzenia, w pozostałych przypadkach stosowana będzie metoda obliczania zdyskontowanego dochodu operacji generujących dochód, o której stanowi art. 61 ust. 3 lit b rozporządzenia nr 1303/2013 oraz sekcja III rozdziału II Rozporządzenia nr 480/2014.
23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	<p>Przewiduje się stosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p> <p>Szczegółowe warunki stosowania metod uproszczonych zostaną określone w regulaminach poszczególnych konkursów oraz w zasadach dotyczących projektów pozakonkursowych.</p> <p>Przewiduje się możliwość wypłacania zaliczek dla beneficjentów zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p>
24. Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	nie dotyczy
25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 85%.
26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z	Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 85%

budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	
27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 15%.
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	nie dotyczy
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	nie dotyczy
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe(EUR)	nie dotyczy
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy

Poddziałanie 6.4.3 Inwestycje w infrastrukturę kształcenia zawodowego w ramach ZIT

OPIS PODDZIAŁANIA 6.4.3	
6. Nazwa poddziałania	INWESTYCJE W INFRASTRUKTURĘ KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO W RAMACH ZIT
7. Cel szczegółowy poddziałania	Lepsza jakość usług edukacyjnych w zakresie szkolnictwa zawodowego (Cel szczegółowy 4)
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba uczniów korzystających ze wspartych warsztatów/pracowni kształcenia praktycznego • Potencjał objętej wsparciem infrastruktury w zakresie opieki nad dziećmi lub infrastruktury edukacyjnej (CI35) • Liczba miejsc w infrastrukturze kształcenia zawodowego
9. Lista wskaźników produktu	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba wspartych obiektów infrastruktury jednostek organizacyjnych systemu oświaty • Liczba wspartych obiektów infrastruktury kształcenia zawodowego • Liczba wspartych obiektów infrastruktury kształcenia praktycznego i ustawicznego • Liczba wspartych warsztatów/pracowni kształcenia praktycznego
10. Typy projektów	1. Inwestycje w infrastrukturę edukacyjną i szkoleniową szkół oraz centrów i placówek prowadzących kształcenie zawodowe i ustawiczne, polegające na:

	<p>budowie⁵¹, rozbudowie, nadbudowie i wyposażeniu w bazę dydaktyczną nowych obiektów, a także przebudowie, adaptacji, modernizacji, remoncie i wyposażeniu w bazę dydaktyczną już istniejących obiektów, ukierunkowane na tworzenie i rozwój warsztatów/pracowni kształcenia praktycznego w branżach zgodnych z potrzebami rynku pracy, w tym z inteligentnymi specjalizacjami określonymi w RIS.</p> <p>Uzupełniająco (jako element projektu) możliwe będzie również wyposażenie szkół oraz centrów i placówek prowadzących kształcenie zawodowe i ustawiczne w narzędzia informatyczne poprawiające efektywność procesu kształcenia (zakup sprzętu informatycznego, multimedialnego, oprogramowania).</p>	
11. Typ beneficjenta	<ul style="list-style-type: none"> • jednostki samorządu terytorialnego • związki jednostek samorządu terytorialnego • stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego • samorządowe jednostki organizacyjne • państwowe jednostki organizacyjne • osoby fizyczne i prawne będące organami prowadzącymi szkoły i placówki systemu oświaty realizujące kształcenie zawodowe i ustawiczne (w tym przedsiębiorcy⁵²) • placówki doskonalenia nauczycieli • organizacje pozarządowe 	
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	<ul style="list-style-type: none"> • uczniowie i wychowankowie szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe i ustawiczne • nauczyciele i pracownicy pedagogiczni szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe i ustawiczne 	
13. Instytucja pośrednicząca	Miasto Bydgoszcz	
14. Instytucja wdrażająca	nie dotyczy	
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty	6 612 085,16
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.	
17. Instrumenty terytorialne	Zintegrowane Inwestycje Terytorialne	
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	<p>Tryb konkursowy</p> <p>Za nabór i ocenę wniosków odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu</p>	

⁵¹ Budowa nowych obiektów dopuszczalna jedynie w przypadku, gdy zapewnienie infrastruktury w inny sposób nie jest możliwe oraz pod warunkiem wykorzystania ich na potrzeby praktycznej nauki zawodu. W takim wypadku koniecznym jest udokumentowanie braku możliwości wykorzystania/adaptacji istniejących budynków oraz potwierdzenie zasadności budowy nowego obiektu analizą potrzeb, deficytów i trendów demograficznych zachodzących na obszarze planowanej interwencji.

⁵² Wyjącznie w kontekście praktycznej nauki zawodu.

	<p>Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego wspólnie z Miastem Bydgoszcz (IP ZIT).</p> <p>Za przyjmowanie protestów odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego lub Miasto Bydgoszcz (IP ZIT) w zależności od etapu oceny.</p>
<p>19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Realizowane mogą być wyłącznie projekty wynikające ze strategii ZIT. 2. Wszystkie projekty realizowane w ramach poddziałania 6.4.3 muszą uwzględniać dostosowanie infrastruktury oraz wyposażenia do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. 3. Wszystkie projekty, a w szczególności budowa nowej infrastruktury, muszą uwzględniać trendy demograficzne zachodzące na danym obszarze w celu zachowania równowagi pomiędzy lepszym dostępem do edukacji a długoterminową opłacalnością takiej inwestycji. 4. Budowa nowych obiektów na potrzeby świadczenia usług w zakresie kształcenia zawodowego jest dopuszczalna jedynie, gdy zapewnienie infrastruktury w inny sposób nie jest możliwe oraz pod warunkiem wykorzystania ich na potrzeby praktycznej nauki zawodu. W takim wypadku koniecznym jest udokumentowanie braku możliwości wykorzystania/adaptacji istniejących budynków oraz potwierdzenie zasadności budowy nowego obiektu analizą potrzeb, deficytów i trendów demograficznych zachodzących na obszarze planowanej interwencji (dane zawarte w diagnozie strategii ZIT). 5. W zakresie kształcenia zawodowego realizowane będą wyłącznie inwestycje służące praktycznej nauce zawodu. 6. Możliwość wsparcia działań w zakresie wyposażenia/doposażenia szkół w nowoczesny sprzęt i materiały dydaktyczne będzie uzależniona od diagnozy zapotrzebowania odbiorców wsparcia na tego typu działania. Zakup wyposażenia dokonywany będzie zgodnie z podstawą programową kształcenia w zawodach dla danego zawodu. Przykładowy katalog wyposażenia szkolnych pracowni lub warsztatów szkolnych został opracowany przez MEN i jest udostępniany za pośrednictwem strony internetowej administrowanej przez MEN. 7. Wsparcie infrastrukturalne finansowane z EFRR możliwe jest jako uzupełnienie działań realizowanych z EFS lub

	<p>gdy jest niezbędne do osiągnięcia celów odnoszących się do CT 10.</p> <p>8. Inwestycje w infrastrukturę kształcenia zawodowego, powinny być ukierunkowane na dostosowanie kształcenia do wymogów, jakie stawia regionalny rynek pracy oraz tworzenie takich warunków nauki, które odzwierciedlają rzeczywiste środowisko pracy zawodowej.</p> <p>9. W zakresie wsparcia infrastruktury kształcenia zawodowego preferencyjnie traktowane będą przedsięwzięcia powiązane z inteligentnymi specjalizacjami regionu wynikającymi z RIS.</p> <p>10. Wsparcia nie uzyskają projekty, które zostały fizycznie ukończone lub w pełni zrealizowane przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu.</p> <p>11. Premiowane będą projekty wynikające z Gminnego/ Lokalnego Programu Rewitalizacji.</p>
<p>20. Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%)</p>	<p>Wartość wydatków w ramach cross-financingu nie może stanowić więcej niż 10% finansowania unijnego projektu.</p> <p>Warunki i zakres stosowania zgodny będzie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p> <p>Przewiduje się wykorzystanie mechanizmu cross-financing, gdy jego zastosowanie będzie uzasadnione z punktu widzenia skuteczności lub efektywności osiągania założonych rezultatów.</p>
<p>21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie</p>	<p>Dochód w projekcie będzie uwzględniany zgodnie z art. 61 rozporządzenia nr 1303/2013. Zastosowanie znajdują wyłączenia określone w art. 61 ust. 7 i 8 rozporządzenia, w pozostałych przypadkach stosowana będzie metoda obliczania zdyskontowanego dochodu operacji generujących dochód, o której stanowi art. 61 ust. 3 lit b rozporządzenia nr 1303/2013 oraz sekcja III rozdziału II Rozporządzenia nr 480/2014.</p>
<p>23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek</p>	<p>Przewiduje się stosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju</p>

	<p>Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p> <p>Szczegółowe warunki stosowania metod uproszczonych zostaną określone w regulaminach poszczególnych konkursów oraz w zasadach dotyczących projektów pozakonkursowych.</p> <p>Przewiduje się możliwość wypłacania zaliczek dla beneficjentów zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p>
<p>24. Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)</p>	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej wsparcie będzie udzielane:</p> <ul style="list-style-type: none"> – na podstawie art. 56 rozporządzenia KE 651/2014 Pomoc inwestycyjna na infrastrukturę lokalną oraz zgodnie z zasadami rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1208).
<p>25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu</p>	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego (jeśli dotyczy) powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 85%.</p>
<p>26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)</p>	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – maksymalny poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowanych na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 95%</p> <p>W przypadku projektów realizowanych na obszarach rewitalizowanych wstępnie przewiduje się środki z budżetu państwa maksymalnie w wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych. Poziom dofinansowania z budżetu państwa oraz maksymalny % dofinansowania wydatków</p>

	<p>kwalifikowalnych na poziomie projektu zostanie ustalony na poziomie kryteriów wyboru projektów.</p>
<p>27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – minimalny poziom wkładu własnego na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 5%.</p> <p>W przypadku projektów realizowanych na obszarach rewitalizowanych wstępnie przewiduje się środki z budżetu państwa maksymalnie w wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych. Poziom dofinansowania z budżetu państwa oraz maksymalny % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu zostanie ustalony na poziomie kryteriów wyboru projektów.</p>
<p>28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe(EUR)</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych</p>	<p>nie dotyczy</p>

Działanie 6.5 Rozwój potencjału endogenicznego regionu

OPIS DZIAŁANIA 6.5	
6. Nazwa działania	ROZWÓJ POTENCJAŁU ENDOGENICZNEGO REGIONU
7. Cel szczegółowy działania	Wzrost zatrudnienia poprzez samozatrudnienie i tworzenie nowych miejsc pracy przy wykorzystaniu endogenicznych potencjałów (Cel szczegółowy 6)
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ul style="list-style-type: none"> Wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w objętych wsparciem miejscach należących do dziedzictwa

	<p>kulturalnego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne (CI 9)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach (CI 8) • Wzrost zatrudnienia we wspieranych podmiotach (innych niż przedsiębiorstwa) • Liczba nowo utworzonych miejsc pracy – pozostałe formy • Liczba wspartych projektów w fazie przygotowawczej
9. Lista wskaźników produktu	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI1) • Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje (CI2) • Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje) (CI 6) • Liczba wspartych obiektów turystycznych i rekreacyjnych • Liczba wybudowanych obiektów turystycznych i rekreacyjnych • Liczba przebudowanych obiektów turystycznych i rekreacyjnych • Liczba dokumentacji przedprojektowych • Liczba dokumentacji technicznych
10. Typy projektów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wykorzystanie i rozwój lokalnych zasobów dziedzictwa kulturowego, zasobów przyrodniczych lub krajobrazowych. 2. Budowa i rozbudowa infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej, wraz z zakupem wyposażenia i sprzętu (np. zagospodarowywanie turystyczne otoczenia zbiorników i cieków wodnych.) 3. Adaptacja obiektów do pełnienia funkcji turystycznych. 4. Wykorzystanie i rozwój charakterystycznych walorów miejscowości uzdrowiskowych – inwestycje w obiekty i infrastrukturę uzdrowiskową oraz budowa i rozbudowa infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej 5. Dopuszcza się realizację projektów, o którym mowa w punktach 1-4 w formule projektu grantowego. 6. Projekty przygotowawcze m.in. dokumentacji koncepcyjnej, projektowej, przetargowej, planistycznej dla przedsięwzięć, które będą możliwe do zrealizowania ze środków tego programu lub programów operacyjnych polityki spójności realizowanych w okresie programowania następującym bezpośrednio po roku 2020.
11. Typ beneficjenta	<ul style="list-style-type: none"> • jednostki samorządu terytorialnego • związki jednostek samorządu terytorialnego

	<ul style="list-style-type: none"> • stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego • samorządowe jednostki organizacyjne • organizacje pozarządowe • przedsiębiorstwa • partnerzy prywatni we współpracy z podmiotami publicznymi w przypadku projektów realizowanych w formule partnerstwa publiczno-prywatnego • instytucje otoczenia biznesu⁵³ 	
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	mieszkańcy województwa kujawsko-pomorskiego, turyści, przedsiębiorstwa	
13. Instytucja pośrednicząca	nie dotyczy	
14. Instytucja wdrażająca	nie dotyczy	
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty	33 649 437,00
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.	
17. Instrumenty terytorialne	nie dotyczy	
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	<p>Tryb konkursowy</p> <p>Zastosowanie trybu pozakonkursowego dla projektów przygotowawczych dot. m.in. dokumentacji koncepcyjnej, projektowej, przetargowej, planistycznej dla przedsięwzięć, które będą możliwe do zrealizowania ze środków tego programu lub programów operacyjnych polityki spójności realizowanych w okresie programowania następującym bezpośrednio po roku 2020 oraz projektów kluczowych dla rozwoju województwa w obszarze wykorzystania potencjałów endogenicznych, których oddziaływanie ma charakter co najmniej regionalny.</p> <p>Typy projektów podlegających fazowaniu w ramach działania</p> <p>Projekty polegające na wykorzystaniu i rozwoju lokalnych zasobów dziedzictwa kulturowego o wartości wydatków kwalifikowalnych powyżej 30 mln zł ze względu na ich skalę oraz złożoność wiąże się ze znacznie większą ilością ryzyk inwestycyjnych w porównaniu do innych typów projektów. W związku z powyższym mogą podlegać rozwiązaniu polegającemu na realizacji w ramach dwóch perspektyw finansowych, przy założeniu, że II faza spełni zasady właściwe dla okresu programowania 2021-2027.</p>	

⁵³ Jako podmiot udzielający grantów w przypadku realizacji projektu grantowego.

	<p>Za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego.</p>
<p>19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dopuszcza się realizację projektów w formie współpracy między podmiotami publicznymi, a sektorem prywatnym, których celem jest poprawa realizacji inwestycji w projekty infrastrukturalne lub inne rodzaje operacji realizujących usługi publiczne, poprzez dzielenie ryzyka, wspólne korzystanie ze specjalistycznej wiedzy sektora prywatnego lub dodatkowe źródła kapitału (partnerstwo publiczno-prywatne zgodnie z definicją zawartą w art. 2 pkt 24 rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013). 2. Podejmowane w ramach działania przedsięwzięcia infrastrukturalne będą powiązane z realizacją celów w zakresie włączenia społecznego i redukcji ubóstwa oraz będą prowadzić do zwiększenia szans na zatrudnienie. Realizowane projekty będą opierać się na zdiagnozowanych potencjałach, a ich wsparcie będzie uwarunkowane wpływem planowanych przedsięwzięć na wzrost zatrudnienia na danym terytorium poprzez tworzenie warunków do powstawania nowych miejsc pracy i samozatrudnienia. 3. Projekt musi się wpisywać w „plan działań” posiadany przez jednostkę/jednostki samorządu terytorialnego zawierający spójną zintegrowaną koncepcję rozwoju potencjału endogenicznego na danym terytorium (np. w postaci strategii dla rozwoju danego obszaru), oparty na dokumencie „Plan Działań dla Priorytetu Inwestycyjnego 8b w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020”⁵⁴. 4. Wszystkie projekty realizowane w ramach Działania 6.5 muszą uwzględniać dostosowanie infrastruktury oraz wyposażenia do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. 5. Projekty powinny zawierać odniesienie pod kątem komplementarności do innych PI w ramach Programu, tj. 3a w zakresie wsparcia przedsiębiorczości, 6c w zakresie kultury i dziedzictwa kulturowego, 6d w zakresie ochrony przyrody i zasobów naturalnych i właściwych PI finansowanych z EFS, działań realizowanych w ramach EFRROW (w szczególności dzięki realizacji lokalnych strategii rozwoju, wsparciu

⁵⁴ Dokument przyjęty Stanowiskiem Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 4 czerwca 2018 r., dostępny pod adresem: http://www.moiregion.eu/files/dokumenty%20rpo/3.%20Plan%20dzialan%20PI%208B_zalacznik%201%20-%20Plan%20dzialan.pdf

	<p>operacji z zakresu odnowy wsi, jak również rozwoju podstawowych usług na wsi).</p> <ol style="list-style-type: none"> 6. Nie przewiduje się wsparcia na rzecz infrastruktury opieki nad dziećmi czy infrastruktury podmiotów leczniczych, za wyjątkiem wsparcia infrastruktury podmiotów prowadzących leczenie uzdrowiskowe. 7. Premiowane projekty mogą także polegać na tworzeniu sprzyjających warunków dla prowadzenia działalności gospodarczej na obszarach, na których ze względu na uwarunkowania prawne czy związane z ochroną środowiska prowadzenie działalności gospodarczej jest trudniejsze niż na innych obszarach. 8. Wsparcia nie uzyskają projekty, które zostały fizycznie ukończone lub w pełni zrealizowane przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu. 9. W przypadku realizacji projektów w ramach typu 5 maksymalna wartość wsparcia przyznanego pojedynczemu grantobiorcy w ramach projektu grantowego nie może przekroczyć 200 tys. EUR.
<p>20. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%)</p>	<p>Wartość wydatków w ramach <i>cross-financingu</i> nie może stanowić więcej niż 10% finansowania unijnego projektu.</p> <p>Warunki i zakres stosowania zgodny będzie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p> <p>Przewiduje się wykorzystanie mechanizmu <i>cross-financingu</i>, gdy jego zastosowanie będzie uzasadnione z punktu widzenia skuteczności lub efektywności osiągnięcia założonych rezultatów.</p>
<p>21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie</p>	<p>Dochód w projekcie będzie uwzględniany zgodnie z art. 61 rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013. Zastosowanie znajdują wyłączenia określone w art. 61 ust. 7 i 8 rozporządzenia, w pozostałych przypadkach stosowana będzie metoda obliczania zdyskontowanego dochodu operacji generujących dochód, o której stanowi art. 61 ust. 3 lit b rozporządzenia nr 1303/2013 oraz sekcja III rozdziału II Rozporządzenia nr 480/2014.</p>

<p>23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek</p>	<p>Przewiduje się stosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p> <p>Przewiduje się możliwość wypłacania zaliczek dla beneficjentów zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p>
<p>24. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i></p>	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej wsparcie będzie udzielane:</p> <ul style="list-style-type: none"> – na podstawie art. 14 rozporządzenia KE nr 651/2014 Regionalna pomoc inwestycyjna oraz zgodnie z zasadami rozporządzeniem Ministra infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. 2018, poz. 1620), – na podstawie art. 53 rozporządzenia KE nr 651/2014 Pomoc na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego oraz zgodnie z zasadami rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 28 sierpnia 2015 r. w sprawie pomocy inwestycyjnej na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. 2018 poz. 1594). – na podstawie art. 55 rozporządzenia KE nr 651/2014 Pomoc na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną oraz zgodnie z zasadami rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 20 października 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę sportową wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. 2018 poz. 1593), – na podstawie art. 56 rozporządzenia KE 651/2014 Pomoc inwestycyjna na infrastrukturę lokalną oraz zgodnie z zasadami rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1208),

	<p>– jako pomoc de minimis na podstawie rozporządzenia KE nr 1407/2013 oraz zgodnie z zasadami rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 488).</p>
<p>25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu</p>	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego (jeśli dotyczy) powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 85%.</p> <p>Projekty na rzecz przygotowania inwestycji poprzez dofinansowanie w ramach projektów przygotowawczych – 95%.</p>
<p>26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)</p>	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – maksymalny poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowanych na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego (jeśli dotyczy) powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 85%.</p> <p>Projekty na rzecz przygotowania inwestycji poprzez dofinansowanie w ramach projektów przygotowawczych – 95%</p> <p>Wstępnie przewiduje się środki z budżetu państwa.</p>
<p>27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – minimalny poziom wkładu własnego na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego (jeśli dotyczy) powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 15%.</p> <p>Projekty na rzecz przygotowania inwestycji poprzez dofinansowanie w ramach projektów przygotowawczych – 5%.</p> <p>Wstępnie przewiduje się środki z budżetu państwa.</p>
<p>28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)</p>	<p>W przypadku infrastruktury kulturalnej i infrastruktury zrównoważonej turystyki zgodnie z warunkami określonymi w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE)</p>

	Nr 1301/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i przepisów szczególnych dotyczących celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” oraz w sprawie uchylenia rozporządzenia (WE) nr 1080/2006
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	nie dotyczy
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy

OŚ PRIORYTETOWA 7 ROZWÓJ LOKALNY KIEROWANY PRZEZ SPOŁECZNOŚĆ

Oś priorytetowa 7. skierowana jest na wsparcie realizacji instrumentu RLKS w zakresie finansowanych ze środków EFRR inwestycji infrastrukturalnych. Działania realizowane w ramach osi mają przyczynić się do wzrostu aktywności społeczności lokalnej (w tym aktywizacji osób młodych, poniżej 25 roku życia), czego efektem końcowym będzie ożywienie społeczne i gospodarcze na obszarach lokalnych. Cel ten zamierza się osiągnąć głównie poprzez skoncentrowanie działań na dwóch obszarach tematycznych, tj. działaniach związanych z rewitalizacją miejscowości wiejskich oraz wsparciu małej przedsiębiorczości lokalnej. Wsparcie przedsiębiorczości lokalnej będzie zaś odbywać się dwutorowo: poprzez stworzenie za pośrednictwem małych inkubatorów przedsiębiorczości warunków do tworzenia się i rozwoju przedsiębiorstw lokalnych oraz poprzez wsparcie inwestycyjne działających już przedsiębiorstw.

1. CELE SZCZEGÓŁOWE OSI PRIORYTETOWEJ

Cel szczegółowy 1: Ożywienie społeczne i gospodarcze na obszarach objętych Lokalnymi Strategiami Rozwoju

2. Charakter osi	nie dotyczy	
3. Fundusz (nazwa i kwota w EUR)	EFRR	30 118 043
4. Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego	

Działanie 7.1 Rozwój lokalny kierowany przez społeczność

OPIS DZIAŁANIA 7.1	
5. Nazwa działania	ROZWÓJ LOKALNY KIEROWANY PRZEZ SPOŁECZNOŚĆ
6. Cele szczegółowe działania	Ożywienie społeczne i gospodarcze na obszarach objętych Lokalnymi Strategiami Rozwoju (Cel szczegółowy 1)

<p>7. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba przedsiębiorstw ulokowanych na zrewitalizowanych obszarach • Liczba osób korzystających ze zrewitalizowanych obszarów • Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach O/K/M (CI8) • Liczba nowych produktów/usług wprowadzonych w przedsiębiorstwie • Liczba udoskonalonych produktów/usług wprowadzonych w przedsiębiorstwie • Liczba nowych przedsiębiorstw powstałych przy wsparciu instytucji otoczenia biznesu • Liczba przedsiębiorstw korzystających z usług (nowych i/lub ulepszonych) świadczonych przez inkubatory przedsiębiorczości • Liczba osób korzystających z zakupionego sprzętu do zdalnej nauki • Liczba młodych osób (poniżej 25 roku życia), korzystających z nowych i/lub ulepszonych miejsc aktywności
<p>8. Lista wskaźników produktu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach • Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją • Długość przebudowanych dróg gminnych • Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI1) • Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje (CI2) • Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie niefinansowe (CI4) • Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie ekoinnowacji • Liczba usług (nowych lub ulepszonych) świadczonych przez inkubatory przedsiębiorczości • Liczba wspartych inkubatorów przedsiębiorczości • Liczba szkół wspartych sprzętem do zdalnej nauki • Liczba nowych i/lub ulepszonych miejsc aktywności dla lokalnej młodzieży
<p>9. Typy projektów</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Działania infrastrukturalne przyczyniające się do rewitalizacji społeczno-gospodarczej miejscowości wiejskich - w szczególności o dużej koncentracji negatywnych zjawisk społecznych - zmierzające do ożywienia społeczno-gospodarczego danego obszaru i poprawy warunków uczestnictwa osób zamieszkujących obszary problemowe w życiu społecznym i gospodarczym. 2. Wsparcie inwestycyjne mikro i małych przedsiębiorstw - projekty inwestycyjne poprawiające konkurencyjność przedsiębiorstwa, związane z unowocześnieniem sposobu działania jak i oferty poprzez: <ol style="list-style-type: none"> a. rozbudowę przedsiębiorstwa, b. rozszerzenie zakresu działania przedsiębiorstwa, c. działania mające na celu dokonywanie zasadniczych zmian produkcji bądź procesu produkcyjnego, prowadzące do wprowadzenia na rynek nowych lub ulepszonych produktów/usług, d. zmianę stosowanych rozwiązań produkcyjnych, technologicznych, organizacyjnych, e. zmianę wyrobu i usługi, w tym także zmianę sposobu świadczenia usługi.

	<ol style="list-style-type: none"> 3. Wspieranie tworzenia i rozwoju małych inkubatorów przedsiębiorczości poprzez dostosowanie istniejących budowli do pełnienia funkcji inkubatora i wsparcie usług świadczonych przez inkubator. 4. Zakup sprzętu dla szkół z przeznaczeniem do zdalnej nauki dla uczniów i nauczycieli. 5. Aktywność lokalnej młodzieży – projekty zaspakajające potrzeby dzieci i młodzieży, w tym: <ol style="list-style-type: none"> a. pozwalające młodym ludziom zdrowo i aktywnie spędzać czas wolny (np. budowa skateparków, siłowni zewnętrznych zawierających urządzenia przeznaczone dla dzieci i młodzieży (np. trenowania parkour), ogólnodostępnej infrastruktury sportowej, lodowisk, kręgielni, bezasekuracyjnych parków linowych, placów zabaw i/lub centrów rozrywki w tym z elementami dla dzieci z niepełnosprawnością); b. pozwalające młodym ludziom rozwijać pasje i zainteresowania (np. studia nagrań dla młodzieżowych zespołów czy młodych solistów, doposażenie lokalnych zespołów i/lub orkiestr w niezbędne do występów scenicznych stroje czy instrumenty, wyposażenie klubów i/lub kółek zainteresowań w sprzęt i materiały dostosowane do profilu prowadzonych w nich zajęć). 6. Projekty grantowe (w zakresie typu projektu 2 i 4). 	
10. Typ beneficjenta	<ul style="list-style-type: none"> • Lokalne Grupy Działania • jednostki samorządu terytorialnego • związki jednostek samorządu terytorialnego • stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego • samorządowe jednostki organizacyjne • organizacje pozarządowe • mikro i małe przedsiębiorstwa • kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych • instytucje otoczenia biznesu • partnerzy prywatni we współpracy z podmiotami publicznymi w przypadku projektów realizowanych w formule partnerstwa publiczno-prywatnego 	
11. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	<ul style="list-style-type: none"> • mieszkańcy obszarów objętych Lokalnymi Strategiami Rozwoju 	
12. Instytucja pośrednicząca	nie dotyczy	
13. Instytucja wdrażająca	nie dotyczy	
14. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty	30 118 043
15. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.	

16. Instrumenty terytorialne	Rozwój lokalny kierowany przez społeczność
17. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	<p>Tryb konkursowy</p> <p>Nabór i ocena wniosków – Lokalna Grupa Działania / Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego.</p> <p>Przyjmowanie protestów – Lokalna Grupa Działania/ Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego</p>
18. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Realizowane będą wyłącznie projekty wynikające z Lokalnych Strategii Rozwoju. 2. Działania nie będą realizowane w miastach powyżej 20 tys. mieszkańców. 3. Wsparcia nie uzyskają projekty, które zostały fizycznie ukończone lub w pełni zrealizowane przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu. <p><u>Typ projektu 1</u></p> <p>Nie będą realizowane projekty rewitalizacyjne na obszarach miast.</p> <p>Realizowane będą wyłącznie przedsięwzięcia wynikające z Gminnych/Lokalnych Programów Rewitalizacji.</p> <p>Realizowane przedsięwzięcia muszą wynikać i być powiązane ze zrealizowanymi, realizowanymi lub planowanymi do realizacji działaniami objętymi wsparciem EFS. W przypadku braku możliwości wsparcia z EFS w ramach RPO WK-P 2014-2020 dopuszcza się, aby przedsięwzięcia uzupełniały projekty realizowane ze środków EFS nie pochodzących z RPO WK-P 2014-2020 lub działania finansowane z innych środków publicznych lub prywatnych ukierunkowane na realizację celów w zakresie włączenia społecznego i walki z ubóstwem, a także zwiększenia szans na zatrudnienie.</p> <p>Dopuszcza się rozbudowę, nadbudowę budynku, przy czym dofinansowanie kosztów związanych z realizacją tego rodzaju działań będzie możliwe wyłącznie w odniesieniu do powierzchni rozbudowywanej, nadbudowywanej - nie większej niż 50 % powierzchni całkowitej budynku istniejącego przed realizacją projektu.</p> <p>Budowa dróg lokalnych nie będzie wspierana. Przebudowa i modernizacja infrastruktury dróg lokalnych w celu poprawy dostępności do rewitalizowanego obszaru może być realizowana wyłącznie jako element projektu</p>

rewitalizacyjnego realizowanego w ramach Osi Priorytetowej 7. Ponadto drogi te muszą umożliwiać ruch pojazdów o dopuszczalnym nacisku pojedynczej osi napędowej do 11,5 t.

Typ projektu 2

Projekty z zakresu wsparcia mikro i małych przedsiębiorstw będą realizowane wyłącznie w formie projektów grantowych.

Typ projektu 3

Wsparcie udzielane będzie wyłącznie inkubatorom wspomagającym przedsiębiorstwa z branży nierolniczej (lub tej części działalności przedsiębiorstwa, która dotyczy działalności pozarolniczej).

Wsparcie przez inkubator może zostać udzielone wyłącznie mikro lub małym przedsiębiorstwom z obszaru objętego daną LSR.

Wsparcie przez inkubator nie może być udzielane przedsiębiorstwom funkcjonującym dłużej niż 4 lata.

Świadczenie usług przez inkubator może być skierowane zarówno do przedsiębiorstw wynajmujących powierzchnię w inkubatorze, jak i korzystających z jego pomocy wyłącznie w postaci usług.

Typ projektu 4

Projekty z zakresu zakupu sprzętu dla szkół z przeznaczeniem do zdalnej nauki dla uczniów i nauczycieli będą realizowane wyłącznie w ramach działań zapobiegających rozprzestrzenianiu się pandemii Covid-19

Typ projektu 5

Wsparcie będzie udzielane wyłącznie projektom skierowanym do dzieci i młodzieży w ramach rozwijania ich pasji, zainteresowań czy aktywnego spędzania wolnego czasu. Wsparcie nie może być udzielane na:

- zakup sprzętu i wyposażenia z przeznaczeniem do prowadzenia zajęć innych niż pozalekcyjne;
- doposażania lokalnych zespołów i orkiestr, w których dzieci i młodzież do 25 roku życia stanowią mniej niż 50% członków;
- tworzenie miejsc rozwijania pasji lub aktywnego spędzania czasu, do których dzieci i młodzież nie będą miały dostępu lub będzie on ograniczony.

19. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%)	nie dotyczy
20. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowanych	nie dotyczy
21. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	<p>Dochód w projekcie będzie uwzględniany zgodnie z art. 61 rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013. Zastosowanie znajdą wyłączenia określone w art. 61 ust. 7 i 8 rozporządzenia, w pozostałych przypadkach stosowana będzie metoda obliczania zdyskontowanego dochodu operacji generujących dochód, o której stanowi art. 61 ust. 3 lit b rozporządzenia nr 1303/2013 oraz sekcja III rozdziału II rozporządzenia nr 480/2014.</p>
22. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	<p>Przewiduje się stosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p> <p>Szczegółowe warunki stosowania metod uproszczonych zostaną określone w regulaminach poszczególnych konkursów oraz w zasadach dotyczących projektów pozakonkursowych.</p> <p>Przewiduje się możliwość wypłacania zaliczek dla beneficjentów zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p>
23. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej wsparcie udzielane będzie:</p> <p>Typ projektu 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> – na podstawie art. 56 rozporządzenia KE 651/2014 Pomoc inwestycyjna na infrastrukturę lokalną oraz zgodnie z zasadami rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1208), – na podstawie art. 53 rozporządzenia KE nr 651/2014 Pomoc na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego oraz zgodnie z zasadami rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 28 sierpnia

	<p>2015 r. w sprawie pomocy inwestycyjnej na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. 2018 poz. 1594),</p> <ul style="list-style-type: none"> – jako pomoc de minimis na podstawie rozporządzenia KE nr 1407/2013 oraz zgodnie z zasadami rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 488). <p><u>Typ projektu 2</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – jako pomoc de minimis na podstawie rozporządzenia KE nr 1407/2013 oraz zgodnie z zasadami rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 488). <p><u>Typ projektu 3</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – jako pomoc de minimis na podstawie rozporządzenia KE nr 1407/2013 oraz zgodnie z zasadami rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 488), – na podstawie art. 56 rozporządzenia KE nr 651/2014 Pomoc na infrastrukturę lokalną oraz zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020 (Dz. U. poz. 1208).
<p>24. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu</p>	<p><u>Typ projektu 1 i 4</u> – 95%.</p> <p><u>Typ projektu 2</u> Projekty objęte pomocą publiczną- maksymalny poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowanych na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p><u>Typ projektu 3</u> Projekty objęte pomocą publiczną – maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego powinien być ustalony zgodnie</p>

	<p>z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli. Projekty nie objęte pomocą publiczną – 95%</p> <p>Typ projektu 5 – 100%</p>
<p>25. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)</p>	<p><u>Typ projektu 1</u> – 95%</p> <p>W przypadku projektów realizowanych na obszarach rewitalizowanych wstępnie przewiduje się środki z budżetu państwa. Poziom dofinansowania z budżetu państwa oraz maksymalny % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu zostanie ustalony na poziomie kryteriów wyboru projektów.</p> <p><u>Typ projektu 2</u></p> <p>Projekty objęte pomocą publiczną- maksymalny poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowanych na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p><u>Typ projektu 3</u></p> <p>Projekty objęte pomocą publiczną – maksymalny poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowanych na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p>Projekty nie objęte pomocą publiczną – 95%</p> <p><u>Typ projektu 4</u> – 95%</p> <p><u>Typ projektu 5</u> – 100%</p>
<p>26. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p><u>Typ projektu 1</u> – 5%</p> <p>W przypadku projektów realizowanych na obszarach rewitalizowanych wstępnie przewiduje się środki z budżetu państwa. Minimalny poziom wkładu własnego jako % wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu zostanie ustalony na poziomie kryteriów wyboru projektów.</p> <p><u>Typ projektu 2</u></p> <p>Projekty objęte pomocą publiczną – minimalny poziom wkładu własnego na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy</p>

	<p>końcowego powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p>Projekty nie objęte pomocą publiczną – 5%</p> <p><u>Typ projektu 3</u> Projekty objęte pomocą publiczną – minimalny poziom wkładu własnego na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p>Projekty nie objęte pomocą publiczną – 5%</p> <p><u>Typ projektu 4 – 5%</u></p> <p><u>Typ projektu 5 – niewymagany</u></p>
27. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	<p><u>Typ projektu 2</u> Maksymalna wartość grantu w ramach projektu grantowego – 100 tys. PLN.</p> <p><u>Typ projektu 4</u> Minimalna wartość grantu w ramach projektu grantowego – 15 tys. PLN.</p>
28. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	nie dotyczy
29. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	nie dotyczy
30. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
31. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
32. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy

OŚ PRIORYTETOWA 8 AKTYWNI NA RYNKU PRACY

Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych i biernych zawodowo stanowi jedno z podstawowych wyzwań polityki województwa kujawsko-pomorskiego w obszarze rynku pracy. Wsparcie w ramach Osi 8 w szczególności będzie koncentrować się na grupach, które doświadczają największych trudności związanych z wejściem i utrzymaniem się na rynku pracy, tj. osobach po 50 roku życia, kobietach, osobach z niepełnosprawnościami, długotrwale bezrobotnych oraz o niskich kwalifikacjach. W celu zwiększenia zatrudnienia wskazanych grup docelowych realizowane będzie wsparcie dopasowane do indywidualnych potrzeb, w tym pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy oraz wysokiej jakości instrumenty i usługi rynku pracy służące nabywaniu oraz podnoszeniu kompetencji i kwalifikacji zawodowych, czy zdobyciu doświadczenia zawodowego wymaganego przez pracodawców. Możliwe będzie również uzyskanie wsparcia na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej. Większość środków na aktywizację zawodową bezrobotnych będzie w dyspozycji powiatowych urzędów pracy, realizujących projekty wybierane w trybie pozakonkursowym. Efektem realizowanych działań będzie podniesienie zdolności do zatrudnienia wspieranych osób, a jednym z wyznaczników tego będzie tzw. **efektywność zatrudnieniowa** określająca minimalny odsetek uczestników, którzy podejmą zatrudnienie w wyniku objęcia wsparciem.

Duży nacisk zostanie położony na wsparcie zatrudnienia osób pełniących funkcje opiekuńcze nad dziećmi do lat 3. Tworzone będą nowe żłobki i kluby dziecięce. Finansowane będą również przedsięwzięcia polegające na rozwijaniu form nieinstytucjonalnej opieki u dziennego opiekuna lub niani.

Ponadto w ramach Osi 8 realizowane będą działania ukierunkowane na rozwój kompetencji i kwalifikacji pracowników przedsiębiorstw i przedsiębiorców z sektora MŚP, przyczyniające się do podniesienia ich konkurencyjności, oraz wsparcie o charakterze outplacementowym dla pracowników zagrożonych zwolnieniem z przyczyn zakładu pracy, będących na okresie wypowiedzenia lub zwolnionych w okresie nie dłuższym niż 6 miesięcy.

Ze względu na zdiagnozowane problemy zdrowotne mieszkańców regionu oraz wyzwania związane z utrzymaniem aktywności zawodowej przewiduje się realizację licznych programów zdrowotnych oraz programów polityki zdrowotnej. Interwencja przyczyni się do poprawy stanu zdrowia zasobów pracy, podniesienia świadomości w zakresie profilaktyki zdrowotnej oraz wydłużenia aktywności zawodowej osób pracujących i osób zagrożonych trwałym wykluczeniem z rynku pracy.

2. CELE SZCZEGÓŁOWE OSI PRIORYTETOWEJ

Cel szczegółowy 1: zwiększenie zatrudnienia osób powyżej 29 r. ż. znajdujących się w trudnej sytuacji na rynku pracy, w tym osób powyżej 50 r. ż., osób z niepełnosprawnościami, długotrwale bezrobotnych i o niskich kwalifikacjach oraz poprawa sytuacji zawodowej osób pracujących znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy

Cel szczegółowy 2: poprawa sytuacji zawodowej osób zatrudnionych na umowach krótkoterminowych oraz pracujących w ramach umów cywilno-prawnych oraz ubogich pracujących

Cel szczegółowy 3: wzrost liczby przedsiębiorstw zdolnych do trwałego funkcjonowania

Cel szczegółowy 4: zwiększenie zatrudnienia osób pełniących funkcje opiekuńcze nad dziećmi do lat 3

Cel szczegółowy 5: zwiększenie dostępności miejsc świadczenia usług opieki nad dziećmi do lat 3

Cel szczegółowy 6: zapewnienie dostępu do usług rozwojowych dla MŚP i ich pracowników

Cel szczegółowy 7: poprawa sytuacji na rynku pracy osób zwolnionych w okresie nie dłuższym niż 6 m-cy, zagrożonych zwolnieniem lub przewidzianych do zwolnienia z przyczyn dotyczących zakładu pracy poprzez udział we wsparciu outplacementowym

Cel szczegółowy 8: wydłużenie aktywności zawodowej osób, w szczególności powyżej 50 roku życia

Cel szczegółowy 9: zwiększenie udziału osób w wieku aktywności zawodowej w programach profilaktycznych, rehabilitacji i ochrony zdrowia

3. Charakter osi	nie dotyczy	
4. Fundusz (nazwa i kwota w EUR)	EFS	163 538 599
5. Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego	

Działanie 8.1 Podniesienie aktywności zawodowej osób bezrobotnych poprzez działania powiatowych urzędów pracy

OPIS DZIAŁANIA 8.1	
6. Nazwa działania	PODNIESIENIE AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ OSÓB BEZROBOTNYCH POPRZEZ DZIAŁANIA POWIATOWYCH URZĘDÓW PRACY
7. Cel szczegółowy działania	Zwiększenie zatrudnienia osób powyżej 29 r. ż. ⁵⁵ znajdujących się w trudnej sytuacji na rynku pracy, w tym osób powyżej 50 r. ż. ⁵⁶ , osób z niepełnosprawnościami, długotrwale bezrobotnych i o niskich kwalifikacjach oraz poprawa sytuacji zawodowej osób pracujących znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy (Cel szczegółowy 1)
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po opuszczeniu programu (CR04) • Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu • Liczba utworzonych miejsc pracy w ramach udzielonych z EFS środków na podjęcie działalności gospodarczej
9. Lista wskaźników produktu	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie (CO01) • Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie (CO02) • Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie (CO16) • Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie • Liczba osób o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w programie • Liczba osób, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej w programie • Liczba osób objętych wsparciem w zakresie zwalczania lub przeciwdziałania skutkom pandemii COVID-19 (CV 31) • Wartość wydatków kwalifikowalnych przeznaczonych na działania związane z pandemią COVID-19 (CV 30)
10. Typy projektów	Instrumenty i usługi rynku pracy wynikające z ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. <i>o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy</i> (Dz. U. z 2020 r. poz. 1409

⁵⁵ Osoby powyżej 29 roku życia rozumiane jako osoby, które ukończyły 30 rok życia (łącznie z dniem 30-tych urodzin)

⁵⁶ tj. osoby mające 50 lat i więcej (od dnia 50-tych urodzin)

	<p>z późn.zm.), z wyłączeniem robót publicznych, odnoszące się do następujących typów operacji:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wsparcie ukierunkowane na pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy⁵⁷, w tym: <ol style="list-style-type: none"> a) działania związane z identyfikacją potrzeb osób bezrobotnych ukierunkowane na opracowanie i wdrożenie Indywidualnych Planów Działań, b) działania z zakresu pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego świadczone na rzecz osób bezrobotnych, c) warsztaty aktywnego poszukiwania pracy. 2. Instrumenty i usługi rynku pracy służące nabywaniu oraz podnoszeniu kompetencji i kwalifikacji zawodowych jak również lepszemu ich dopasowaniu do potrzeb rynku pracy, w tym: <ol style="list-style-type: none"> a) działania ukierunkowane na rozwijanie kwalifikacji zawodowych poprzez m.in. organizację szkoleń zawodowych, specjalistycznych kursów, finansowanie studiów podyplomowych. 3. Instrumenty i usługi rynku pracy służące zdobyciu doświadczenia zawodowego wymaganego przez pracodawców, w tym: <ol style="list-style-type: none"> a) działania ukierunkowane na realizację programów staży, b) działania ukierunkowane na wsparcie adaptacyjne w miejscu pracy, w tym w zakresie wyposażenia i wyposażenia stanowiska pracy, subsydiowane zatrudnienie. 4. Wsparcie w formie bezzwrotnych dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej oraz doradztwo i szkolenia umożliwiające uzyskanie wiedzy i umiejętności niezbędnych do podjęcia i prowadzenia działalności gospodarczej. 5. Działania związane z łagodzeniem skutków „COVID-19”, tj. Dofinansowanie do wynagrodzenia lub kosztów prowadzenia działalności gospodarczej (STW)⁵⁸.
<p>11. Typ beneficjenta</p>	<ul style="list-style-type: none"> • powiatowe urzędy pracy
<p>12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia</p>	<p>Typ projektów 1-4: Osoby zarejestrowane w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotne, powyżej 29 roku życia⁵⁹, w szczególności:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) osoby powyżej 50 roku życia⁶⁰, b) kobiety,

⁵⁷ Udzielanie wsparcia w postaci usług i instrumentów, wskazanych w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, musi zostać poprzedzone pogłębioną analizą umiejętności, predyspozycji i problemów zawodowych danego uczestnika projektu, m.in. poprzez opracowanie/aktualizację Indywidualnego Planu Działania, o którym mowa w art. 34a ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Analiza ta pozwoli na dopasowanie oferty pomocy w taki sposób, aby odpowiadała na rzeczywiste potrzeby danego uczestnika projektu. Każdy z uczestników projektu powinien otrzymać ofertę wsparcia obejmującą formy wsparcia, które zostaną zidentyfikowane u niego jako niezbędne w celu poprawy jego sytuacji na rynku pracy lub uzyskania zatrudnienia.

⁵⁸ Wsparcie udzielane w ramach art. 15 zzb, 15 zzc i 15 zze Ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw

⁵⁹ Osoby powyżej 29 r. ż. rozumiane jako osoby, które ukończyły 30 r. ż. (łącznie z dniem 30-tych urodzin)

⁶⁰ tj. osoby mające 50 lat i więcej (od dnia 50-tych urodzin)

	c) osoby z niepełnosprawnościami, d) osoby długotrwale bezrobotne, e) osoby o niskich kwalifikacjach. Typ projektów 5: Pracownicy danego podmiotu lub osoby fizyczne prowadzące samodzielnie działalność gospodarczą (niezatrudniające pracowników) ⁶¹ .	
13.	Instytucja pośrednicząca	Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu
14.	Instytucja wdrażająca	nie dotyczy
15.	Kategoria regionu wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty 84 398 778,40
16.	Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.
17.	Instrumenty terytorialne	nie dotyczy
18.	Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Tryb pozakonkursowy Za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów odpowiedzialny jest Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu
19.	Limity i ograniczenia w realizacji projektów	1. Limity i ograniczenia wynikające z: ➤ <i>Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020</i> ➤ <i>Wytycznych w zakresie realizacji projektów finansowanych ze środków Funduszu Pracy w ramach programów operacyjnych współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020</i> ➤ <i>Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020</i> ➤ opracowanych przez IZ RPO zasad realizacji wsparcia w zakresie CT 8. 2. Przedsięwzięcia w zakresie aktywizacji zawodowej uwzględniają minimalny poziom efektywności zatrudnieniowej mierzonej zgodnie z metodologią nie uwzględniającą umów cywilno-prawnych określoną w wytycznych horyzontalnych w obszarze rynku pracy. 3. Powiatowe urzędy pracy realizują projekty w zakresie aktywizacji zawodowej przewidujące działania skierowane wyłącznie dla bezrobotnych w rozumieniu

⁶¹ Grupa docelowa musi być zgodna z wskazaną w art. 15 zzb, 15 zzc i 15 zze Ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw

	<p>ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz w sposób i na zasadach określonych w tej ustawie.</p> <p>4. Bezrobotni mężczyźni w wieku 30-49 lat, którzy nie należą do kategorii uczestników wymienionych w pkt. 12 lit. c-e), nie mogą stanowić więcej niż 20% ogółu bezrobotnych objętych wsparciem w projektach realizowanych w ramach PI 8i. Grupa ta może korzystać z wszystkich form wsparcia przewidzianych w ramach Działania z zastrzeżeniem, że udzielenie wsparcia ma prowadzić do podwyższenia lub nabycia nowych kwalifikacji czy kompetencji lub utrzymania kwalifikacji lub kompetencji uczestników projektów lub do rozpoczęcia prowadzenia działalności gospodarczej.</p> <p>W przypadku działań związanych z zapobieganiem i zwalczaniem „COVID-19” przewiduje się możliwość zastosowania odstępstw od wyżej wskazanych limitów i ograniczeń, które będą zgodne z ustaleniami na poziomie IK UP. Działania związane z łagodzeniem skutków „COVID-19”, tj. dofinansowanie do wynagrodzenia lub kosztów prowadzenia działalności gospodarczej (STW) będą realizowane na zasadach ustalonych przepisami krajowymi w zakresie COVID-19.</p>
<p>20. Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%)</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie</p>	<p>Pomniejszenie dochodu zgodnie z art. 65 ust. 8 rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013.</p>
<p>23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek</p>	<p>Uproszczone formy rozliczania wydatków mają zastosowanie zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 jedynie do kosztów pośrednich rozliczanych ryczałtem do wysokości określonej w art. 9 ust. 2d ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.</p> <p>Finansowanie zaliczkowe nieplanowane - finansowanie projektów odbywa się na zasadach określonych w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.</p>

<p>24. Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)</p>	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej i pomocy <i>de minimis</i> zastosowanie mają:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozporządzenie KE nr 1407/2013, – rozporządzenie KE nr 651/2014, – rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 24 czerwca 2014 r. w sprawie organizowania prac interwencyjnych i robót publicznych oraz jednorazowej refundacji kosztów z tytułu opłaconych składek na ubezpieczenia społeczne (Dz. U. poz. 864), – rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 24 czerwca 2014 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie dokonywania z Funduszu Pracy refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowania bezrobotnego oraz przyznawania środków na podjęcie działalności gospodarczej (Dz. U. poz. 846), – rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 lipca 2017 r. w sprawie dokonywania z Funduszu Pracy refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy oraz przyznawania środków na podjęcie działalności gospodarczej (Dz. U. poz. 1380). <p>W przypadki projektów realizowanych w ramach typu nr 5 zastosowanie ma Komunikat KE – Tymczasowe ramy środków pomocy państwa w celu wsparcia gospodarki w kontekście trwającej epidemii COVID-19 (2020/C 91 I/01) (Dz. Urz. UE C 91I z 20.03.2020, str. 1 z późn. zm.).</p>
<p>25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu</p>	<p>85%</p>
<p>26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)</p>	<p>100%</p>
<p>27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)</p>	<p>nie dotyczy</p>

29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	nie dotyczy
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	nie dotyczy
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy

Działanie 8.2 Wsparcie aktywności zawodowej w regionie

OPIS DZIAŁANIA 8.2	
Nazwa działania	WSPIERANIE AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ W REGIONIE
Cele szczegółowe działania	Zwiększenie zatrudnienia osób powyżej 29 r. ż. ⁶² znajdujących się w trudnej sytuacji na rynku pracy, w tym osób powyżej 50 r.ż. ⁶³ , osób z niepełnosprawnościami, długotrwale bezrobotnych i o niskich kwalifikacjach oraz poprawa sytuacji zawodowej osób pracujących znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy (Cel szczegółowy 1) Poprawa sytuacji zawodowej osób zatrudnionych na umowach krótkoterminowych oraz pracujących w ramach umów cywilno-prawnych oraz ubogich pracujących (Cel szczegółowy 2)

Poddziałanie 8.2.1 Wsparcie na rzecz podniesienia poziomu aktywności zawodowej osób pozostających bez zatrudnienia

OPIS PODDZIAŁANIA 8.2.1	
6. Nazwa poddziałania	WSPARCIE NA RZECZ PODNIESIENIA POZIOMU AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ OSÓB POZOSTAJĄCYCH BEZ ZATRUDNIENIA
7. Cel szczegółowy poddziałania	Zwiększenie zatrudnienia osób powyżej 29 r. ż. ⁶⁴ znajdujących się w trudnej sytuacji na rynku pracy, w tym osób powyżej 50 r. ż., osób z niepełnosprawnościami, długotrwale bezrobotnych i o niskich kwalifikacjach oraz poprawa sytuacji zawodowej osób pracujących znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy (Cel szczegółowy 1)

⁶² Osoby powyżej 29 roku życia rozumiane jako osoby, które ukończyły 30 rok życia (łącznie z dniem 30-tych urodzin)

⁶³ tj. osoby mające 50 lat i więcej (od dnia 50-tych urodzin)

⁶⁴ Osoby powyżej 29 roku życia rozumiane jako osoby, które ukończyły 30 rok życia (łącznie z dniem 30-tych urodzin)

<p>8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po opuszczeniu programu (CR04) • Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu • Liczba utworzonych miejsc pracy w ramach udzielonych z EFS środków na podjęcie działalności gospodarczej
<p>9. Lista wskaźników produktu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie (CO01) • Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie (CO02) • Liczba osób biernych zawodowo objętych wsparciem w programie (CO03) • Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie (CO16) • Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie • Liczba osób o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w programie • Liczba osób, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej w programie • Liczba osób pracujących znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy objętych wsparciem w programie
<p>10. Typy projektów</p>	<p>Wsparcie kompleksowej aktywizacji zawodowej osób powyżej 29 roku życia, poprzez:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wsparcie ukierunkowane na pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy⁶⁵: <ol style="list-style-type: none"> a) działania związane z identyfikacją potrzeb ukierunkowane na opracowanie i wdrożenie Indywidualnych Planów Działań, b) działania z zakresu pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego oraz poradnictwa psychologicznego świadczone na rzecz uczestników projektu, c) warsztaty aktywnego poszukiwania pracy. 2. Instrumenty i usługi rynku pracy służące nabywaniu oraz podnoszeniu kompetencji i kwalifikacji zawodowych jak również lepszemu ich dopasowaniu do potrzeb rynku pracy: <ol style="list-style-type: none"> a) działania ukierunkowane na rozwijanie kwalifikacji zawodowych poprzez m.in. organizację szkoleń zawodowych, specjalistycznych kursów, finansowanie studiów podyplomowych, finansowanie studiów uzupełniających (uzupełnienie kwalifikacji poprzez finansowanie nauki na studiach niestacjonarnych). 3. Instrumenty i usługi rynku pracy służące zdobyciu doświadczenia zawodowego wymaganego przez pracodawców: <ol style="list-style-type: none"> a) działania ukierunkowane na realizację programów staży,

⁶⁵ Udzielenie wsparcia w ramach projektów aktywizacji zawodowej każdorazowo jest poprzedzone identyfikacją potrzeb uczestnika projektu (w tym m.in. poprzez diagnozowanie potrzeb szkoleniowych, możliwości doskonalenia zawodowego) oraz opracowaniem lub aktualizacją dla każdego uczestnika projektu Indywidualnego Planu Działania, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 10a i art. 34a ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy lub innego dokumentu pełniącego analogiczną funkcję.

	<p>b) działania ukierunkowane na wsparcie adaptacyjne w miejscu pracy, w tym w zakresie wyposażenia i wyposażenia stanowiska pracy, subsydiowane zatrudnienie.⁶⁶</p> <p>4. Wsparcie działań z zakresu mobilności zawodowej i terytorialnej:</p> <p>a) wsparcie finansowe w postaci dodatku relokacyjnego,</p> <p>b) realizacja ukierunkowanych schematów mobilności transnarodowej (USMT) EURES.</p> <p>5. Wsparcie działań z zakresu reorientacji zawodowej rolników i rybaków oraz członków ich rodzin:</p> <p>a) działania obejmujące formy wsparcia określone w pkt. 1-4a,</p> <p>b) wsparcie w formie bezzwrotnych dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej udzielane jako stawka jednostkowa, które może być uzupełnione o wsparcie pomostowe w postaci pomocy finansowej.</p>	
11. Typ beneficjenta	<p>W przypadku typów projektu od 1 do 4a i 5:</p> <ul style="list-style-type: none"> • instytucje rynku pracy w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy: <ul style="list-style-type: none"> - publiczne służby zatrudnienia, - agencje zatrudnienia, - instytucje szkoleniowe, - instytucje dialogu społecznego, - instytucje partnerstwa lokalnego. <p>W przypadku typu projektu 4b:</p> <ul style="list-style-type: none"> • akredytowane podmioty w zakresie usług EURES 	
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	<p>Osoby powyżej 29 roku życia⁶⁷:</p> <p>1. bezrobotne i bierne zawodowo, w szczególności:</p> <p>a) osoby powyżej 50 roku życia⁶⁸,</p> <p>b) kobiety,</p> <p>c) osoby z niepełnosprawnościami,</p> <p>d) osoby długotrwale bezrobotne,</p> <p>e) osoby o niskich kwalifikacjach,</p> <p>2. reemigranci,</p> <p>3. imigranci (w tym osoby polskiego pochodzenia),</p> <p>4. osoby odchodzące z rolnictwa i rybactwa i ich rodziny.</p>	
13. Instytucja pośrednicząca	Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu	
14. Instytucja wdrażająca	nie dotyczy	
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty	6 925 385,60

⁶⁶ Wsparcie w postaci zatrudnienia subsydiowanego realizowane może być wyłącznie w ramach projektów powiatowych urzędów pracy.

⁶⁷ Osoby powyżej 29 r. ż. rozumiane jako osoby, które ukończyły 30 r. ż. (łącznie z dniem 30-tych urodzin); dotyczy również osób określonych w pkt. 2-4

⁶⁸ tj. osoby mające 50 lat i więcej (od dnia 50-tych urodzin)

16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.
17. Instrumenty terytorialne	nie dotyczy
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Tryb konkursowy Za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów odpowiedzialny jest Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Limity i ograniczenia wynikające z: <ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020</i> ➤ <i>Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020</i> ➤ opracowanych przez IZ RPO zasad realizacji wsparcia w zakresie CT 8. 2. Przedsięwzięcia w zakresie aktywizacji zawodowej uwzględniają minimalny poziom efektywności zatrudnieniowej mierzony zgodnie z metodologią nie uwzględniającą umów cywilno-prawnych określonej w wytycznych horyzontalnych w obszarze rynku pracy. 3. Priorytetowo będą traktowane projekty zakładające efektywność zatrudnieniową wyższą niż wymagany minimalny próg. 4. Wsparcie skierowane będzie w szczególności do osób po 50 r. ż., osób z niepełnosprawnościami, kobiet, osób długotrwale bezrobotnych i o niskich kwalifikacjach. 5. Ukierunkowane schematy mobilności transnarodowej (USMT) EURES będą realizowane na podstawie diagnozy przeprowadzonej w ramach analizy społeczno-gospodarczej regionu. 6. Premiowane będą projekty wynikające z Gminnego/ Lokalnego Programu Rewitalizacji. 7. Osoby zaliczające się do grup docelowych wymienionych w pkt. 12 ppkt. 2-4 nie będą stanowiły więcej niż 40% ogółu uczestników projektów realizowanych w ramach PI 8i. Wsparcie tych grup docelowych powinno wynikać z oceny sytuacji społeczno-gospodarczej. 8. Bezrobotni mężczyźni w wieku 30-49 lat (którzy nie należą do kategorii uczestników wymienionych w pkt. 12 ppkt. 1 lit. c-e, ppkt 2-4) nie mogą stanowić więcej niż 20% ogółu bezrobotnych objętych wsparciem w projektach realizowanych w ramach PI 8i. Grupa ta może korzystać

	<p>z wszystkich form wsparcia przewidzianych w ramach Poddziałania z zastrzeżeniem, że udzielenie wsparcia ma prowadzić do podwyższenia lub nabycia nowych kwalifikacji czy kompetencji lub utrzymania kwalifikacji lub kompetencji uczestników projektów lub do rozpoczęcia prowadzenia działalności gospodarczej.</p> <p>9. W przypadku znalezienia przez osoby zamierzające odejść z rolnictwa oraz rybactwa oraz członków ich rodzin zatrudnienia poza sektorem rolniczym lub prowadzenia własnej pozarolniczej działalności gospodarczej niezbędne będzie przejście reorientowanych osób z systemu ubezpieczeń społecznych rolników (KRUS) do ogólnego systemu ubezpieczeń społecznych (ZUS).</p> <p>10. Wsparcie w postaci zatrudnienia subsydiowanego realizowane może być wyłącznie w ramach projektów powiatowych urzędów pracy.</p>
<p>20. Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%)</p>	<p>Wartość wydatków w ramach <i>cross-financingu</i> nie może stanowić więcej niż 10% całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu.</p> <p>Warunki i zakres stosowania zgodny będzie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020</p>
<p>21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>10%⁶⁹</p>
<p>22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie</p>	<p>Pomniejszenie dochodu zgodnie z art. 65 ust. 8 rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013.</p>
<p>23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek</p>	<p>Przewiduje się stosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p> <p>Przewiduje się system zaliczkowy zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego,</p>

⁶⁹ Z zastrzeżeniem, że wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych w ramach kosztów bezpośrednich projektu oraz wydatków w ramach *cross-financingu* nie może łącznie przekroczyć 10% wydatków projektu. Wydatki w ramach *cross-financingu* oraz środków trwałych w projektach współfinansowanych z EFS należy rozumieć w sposób wskazany w Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.

	Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.
24. Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej i pomocy <i>de minimis</i> zastosowanie mają: <ul style="list-style-type: none"> - rozporządzenie KE nr 1407/2013 - rozporządzenie KE nr 651/2014 - rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1073)
25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	85%
26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	95%
27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	5%
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	Minimalna wartość projektu: 100 000 Maksymalna wartość projektu: nie dotyczy
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	nie dotyczy
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	nie dotyczy
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy

Poddziałanie 8.2.2 Wsparcie osób pracujących znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy

OPIS PODDZIAŁANIA 8.2.2	
6. Nazwa poddziałania	WSPARCIE OSÓB PRACUJĄCYCH ZNAJDUJĄCYCH SIĘ W NIEKORZYSTNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY
7. Cel szczegółowy poddziałania	Poprawa sytuacji zawodowej osób zatrudnionych na umowach krótkoterminowych oraz pracujących w ramach umów cywilno-prawnych oraz ubogich pracujących (Cel szczegółowy 2)
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu • Liczba utworzonych miejsc pracy w ramach udzielonych z EFS środków na podjęcie działalności gospodarczej
9. Lista wskaźników produktu	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób pracujących znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy objętych wsparciem w programie • Liczba osób, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej w programie
10. Typy projektów	<p>Wsparcie służące poprawie sytuacji na rynku pracy osób zatrudnionych na umowach krótkoterminowych oraz pracujących w ramach umów cywilno-prawnych oraz ubogich pracujących, obejmujące:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Doradztwo zawodowe wraz z opracowaniem i wdrożeniem Indywidualnych Planów Działań⁷⁰. 2. Działania z zakresu pośrednictwa pracy świadczone na rzecz uczestników projektu. 3. Działania ukierunkowane na rozwijanie kompetencji/kwalifikacji zawodowych poprzez m.in. organizację szkoleń zawodowych, specjalistycznych kursów, finansowanie studiów podyplomowych, studiów uzupełniających (uzupełnienie kwalifikacji poprzez finansowanie nauki na studiach niestacjonarnych). 4. Wsparcie w formie bezzwrotnych dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej udzielane jako stawka jednostkowa, które może być uzupełnione o wsparcie pomostowe w postaci pomocy finansowej. Wsparcie finansowe bezzwrotne na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej może być również uzupełnione o wsparcie w postaci usług szkoleniowych udzielanych na etapie poprzedzającym rozpoczęcie działalności gospodarczej.
11. Typ beneficjenta	Wszystkie podmioty z wyłączeniem powiatowych urzędów pracy i osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych).
12. Grupa docelowa/ostat	<p>Osoby powyżej 29 roku życia⁷¹:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ubogie pracujące

⁷⁰ Udzielenie wsparcia w ramach projektów aktywizacji zawodowej każdorazowo jest poprzedzone identyfikacją potrzeb uczestnika projektu (w tym m.in. poprzez diagnozowanie potrzeb szkoleniowych, możliwości doskonalenia zawodowego) oraz opracowaniem lub aktualizacją dla każdego uczestnika projektu Indywidualnego Planu Działania, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 10a i art. 34a ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy lub innego dokumentu pełniącego analogiczną funkcję.

⁷¹ Osoby powyżej 29 r. ż. rozumiane jako osoby, które ukończyły 30 r. ż. (łącznie z dniem 30-tych urodzin)

eczni odbiorcy wsparcia	<ul style="list-style-type: none"> zatrudnione na umowach krótkoterminowych i/lub pracujący w ramach umów cywilno-prawnych, których miesięczne zarobki nie przekraczają 120% wysokości minimalnego wynagrodzenia. 	
13. Instytucja pośrednicząca	Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu	
14. Instytucja wdrażająca	nie dotyczy	
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty	4 232 671,00
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.	
17. Instrumenty terytorialne	nie dotyczy	
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Tryb konkursowy Za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów odpowiedzialny jest Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu	
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Limity i ograniczenia wynikające z: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 ➤ Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020 ➤ opracowanych przez IZ RPO zasad realizacji wsparcia w zakresie CT 8. 2. Przedsięwzięcia w zakresie poprawy sytuacji osób na rynku pracy uwzględniają minimalny poziom efektywności zawodowej mierzony zgodnie z metodologią określoną w wytycznych horyzontalnych w obszarze rynku pracy. 3. Grupa docelowa wymieniona w pkt. 12 nie będzie stanowiła więcej niż 40% ogółu uczestników projektów realizowanych w ramach Priorytetu 8i. Wsparcie tej grupy docelowej powinno wynikać z oceny sytuacji społeczno-gospodarczej. 	
20. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%)	<p>Wartość wydatków w ramach <i>cross-financingu</i> nie może stanowić więcej niż 10% całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu.</p> <p>Warunki i zakres stosowania zgodny będzie z <i>Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020</i></p>	

21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	10% ⁷²
22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Pomniejszenie dochodu zgodnie z art. 65 ust. 8 rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013.
23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Przewiduje się stosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020. Przewiduje się system zaliczkowy zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.
24. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej i pomocy <i>de minimis</i> zastosowanie mają: - rozporządzenie KE nr 1407/2013 - rozporządzenie KE nr 651/2014 - rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1073).
25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	85%
26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	95%
27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	5%

⁷² Z zastrzeżeniem, że wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych w ramach kosztów bezpośrednich projektu oraz wydatków w ramach *cross-financingu* nie może łącznie przekroczyć 10% wydatków projektu. Wydatki w ramach *cross-financingu* oraz środków trwałych w projektach współfinansowanych z EFS należy rozumieć w sposób wskazany w Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.

28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	Minimalna wartość projektu: 100 000 Maksymalna wartość projektu: nie dotyczy
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu	nie dotyczy
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	nie dotyczy
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy

Działanie 8.3 Wsparcie przedsiębiorczości i samozatrudnienia w regionie

OPIS DZIAŁANIA 8.3	
6. Nazwa działania	WSPARCIE PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I SAMOZATRUDNIENIA W REGIONIE
7. Cel szczegółowy działania	Wzrost liczby przedsiębiorstw zdolnych do trwałego funkcjonowania (Cel szczegółowy 3)
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ul style="list-style-type: none"> Liczba utworzonych miejsc pracy w ramach udzielonych z EFS środków na podjęcie działalności gospodarczej
9. Lista wskaźników produktu	<ul style="list-style-type: none"> Liczba osób, pozostających bez pracy, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej w programie Liczba osób pracujących, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej w programie
10. Typy projektów	<p>Wsparcie służące rozwojowi przedsiębiorczości i samozatrudnienia obejmujące:</p> <ol style="list-style-type: none"> działania szkoleniowo-doradcze (w tym poradnictwo psychologiczne) dla osób planujących rozpoczęcie działalności gospodarczej, wsparcie w formie bezzwrotnych dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej udzielane jako stawka jednostkowa, wsparcie pomostowe dla osób, które rozpoczęły prowadzenie działalności gospodarczej w ramach danego projektu, obejmujące: <ol style="list-style-type: none"> usługi doradczo-szkoleniowe (indywidualne i grupowe) udzielane w okresie pierwszych 12 miesięcy prowadzenia działalności gospodarczej, usługi asystentury z wykorzystaniem mentoringu, wsparcie finansowe wypłacane miesięcznie w kwocie nie większej niż równowartość minimalnego wynagrodzenia za pracę, o którym mowa w przepisach o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, obowiązującego na dzień wypłacenia wsparcia bezzwrotnego (dotacji) przez okres od 6

	do 12 miesięcy od dnia rozpoczęcia prowadzenia działalności gospodarczej .	
11. Typ beneficjenta	<p>W przypadku projektów z zakresu wsparcia bezzwrotnego:</p> <ul style="list-style-type: none"> wszystkie podmioty z wyłączeniem powiatowych urzędów pracy oraz osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych). 	
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	<p>W przypadku projektów z zakresu wsparcia bezzwrotnego kierowanego do osób powyżej 29 roku życia⁷³ z wymienionych poniżej grup:</p> <ul style="list-style-type: none"> osoby bezrobotne i bierne zawodowo, należące co najmniej do jednej z poniższych grup: <ul style="list-style-type: none"> osoby powyżej 50 roku życia⁷⁴, kobiety, osoby z niepełnosprawnościami, osoby długotrwale bezrobotne, osoby o niskich kwalifikacjach; osoby ubogie pracujące; osoby zatrudnione na umowach krótkoterminowych i/lub pracujący w ramach umów cywilno-prawnych. <p>Ze wsparcia wyłączone są osoby, które posiadały aktywny wpis do rejestru Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, były zarejestrowane jako przedsiębiorcy w Krajowym Rejestrze Sądowym lub prowadziły działalność gospodarczą na podstawie odrębnych przepisów (w tym m.in. działalność adwokacką, komorniczą lub oświatową) w okresie 12 miesięcy poprzedzających dzień przystąpienia do projektu.</p> <p>Uczestnik projektu ubiegający się o przyznanie środków finansowych na rozwój przedsiębiorczości jest zobowiązany do złożenia oświadczenia o niekorzystaniu równoległe z innymi środkami publicznymi, w tym zwłaszcza ze środków Funduszu Pracy, PFRON, środków oferowanych w ramach RPO WK-P 2014-2020 na pokrycie tych samych wydatków związanych z podjęciem oraz prowadzeniem działalności gospodarczej.</p>	
13. Instytucja pośrednicząca	nie dotyczy	
14. Instytucja wdrażająca	nie dotyczy	
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty	11 492 404,00
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.	
17. Instrumenty terytorialne	nie dotyczy	

⁷³ Osoby powyżej 29 r. ż. rozumiane jako osoby, które ukończyły 30 r. ż. (łącznie z dniem 30-tych urodzin)

⁷⁴ tj. osoby mające 50 lat i więcej (od dnia 50-tych urodzin)

<p>18.Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów</p>	<p>Tryb konkursowy</p> <p>Za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego.</p>
<p>19.Limity i ograniczenia w realizacji projektów</p>	<p>1. Limity i ograniczenia wynikające z:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020</i> ➤ <i>Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020</i> ➤ opracowanych przez IZ RPO zasad realizacji wsparcia w zakresie CT 8. <p>2. Wsparcie jest skierowane do osób bezrobotnych lub osób biernych zawodowo, które znajdują się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy, tj. do osób po 50 roku życia, osób z niepełnosprawnościami, osób długotrwale bezrobotnych, kobiet oraz osób o niskich kwalifikacjach.</p> <p>3. Wsparcie osób bezrobotnych lub osób biernych zawodowo nieznajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy nie stanowi więcej niż 20% alokacji w ramach Działania.</p> <p>4. Promowane będzie wsparcie dla nowo powstałych w ramach projektu przedsiębiorstw generujących dodatkowe miejsca pracy.</p> <p>5. Działalność gospodarcza rozpoczęta w ramach projektu jest prowadzona co najmniej przez okres 12 miesięcy od dnia faktycznego rozpoczęcia działalności gospodarczej (zgodnie z aktualnym wpisem do CEIDG lub KRS).</p> <p>6. Premiowane będą projekty wynikające z Gminnego/ Lokalnego Programu Rewitalizacji.</p>
<p>20.Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%)</p>	<p>Wartość wydatków w ramach <i>cross-financingu</i> nie może stanowić więcej niż 10% całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu.</p> <p>Warunki i zakres stosowania zgodny będzie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020</p>

21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	10% ⁷⁵
22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Pomniejszenie dochodu zgodnie z art. 65 ust. 8 rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013.
23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	<p>Przewiduje się stosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p> <p>Przewiduje się system zaliczkowy zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p>
24. Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej i pomocy <i>de minimis</i> zastosowanie mają:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozporządzenie KE nr 1407/2013 - rozporządzenie KE nr 651/2014 - rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1073)
25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	85%
26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	W przypadku projektów z zakresu wsparcia bezzwrotnego: 95% wartości projektu pomniejszonej o wartość dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

⁷⁵ Z zastrzeżeniem, że wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych w ramach kosztów bezpośrednich projektu oraz wydatków w ramach *cross-financingu* nie może łącznie przekroczyć 10% wydatków projektu. Wydatki w ramach *cross-financingu* oraz środków trwałych w projektach współfinansowanych z EFS należy rozumieć w sposób wskazany w Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.

27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	W przypadku projektów z zakresu wsparcia bezwrotnego: 5% wartości projektu pomniejszonej o wartość dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej.
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	Minimalna wartość projektu: 500 000 Maksymalna wartość projektu: nie dotyczy
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	nie dotyczy
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	nie dotyczy
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy

Działanie 8.4 Godzenie życia zawodowego i rodzinnego

OPIS DZIAŁANIA 8.4	
Nazwa działania	GODZENIE ŻYCIA ZAWODOWEGO I RODZINNEGO
Cele szczegółowe działania	Zwiększenie zatrudnienia osób pełniących funkcje opiekuńcze nad dziećmi do lat 3 (Cel szczegółowy 4) Zwiększenie dostępności miejsc świadczenia usług opieki nad dziećmi do lat 3 (Cel szczegółowy 5)

Poddziałanie 8.4.1 Wsparcie zatrudnienia osób pełniących funkcje opiekuńcze

OPIS PODDZIAŁANIA 8.4.1	
6. Nazwa poddziałania	WSPARCIE ZATRUDNIENIA OSÓB PEŁNIĄCYCH FUNKCJE OPIEKUŃCZE
7. Cel szczegółowy poddziałania	Zwiększenie zatrudnienia osób pełniących funkcje opiekuńcze nad dziećmi do lat 3 (Cel szczegółowy 4) Zwiększenie dostępności miejsc świadczenia usług opieki nad dziećmi do lat 3 (Cel szczegółowy 5)

<p>8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób, które powróciły na rynek pracy po przerwie związanej z urodzeniem/wychowaniem dziecka lub utrzymały zatrudnienie, po opuszczeniu programu • Liczba osób pozostających bez pracy, które znalazły pracę lub poszukują pracy po opuszczeniu programu • Liczba utworzonych miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, które funkcjonują po zakończeniu projektu
<p>9. Lista wskaźników produktu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób opiekujących się dziećmi w wieku do lat 3 objętych wsparciem w programie • Liczba utworzonych miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3
<p>10. Typy projektów</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wspieranie aktywizacji osób opiekujących się dziećmi w wieku do lat 3 w powrocie na rynek pracy poprzez finansowanie opieki nad dziećmi do lat 3 (np. voucher), obejmujące: <ol style="list-style-type: none"> a) pokrycie kosztów usług bieżącej opieki nad dzieckiem w żłobku lub klubie dziecięcym lub wynagrodzenia dziennego opiekuna⁷⁶, b) pokrycie kosztów wynagrodzenia oraz kosztów składek na ubezpieczenie społeczne niani sprawującej opiekę nad dzieckiem, które opłaca rodzic zgodnie z umową o świadczenie usług oraz zgodnie z ustawą o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, 2. Tworzenie nowych miejsc opieki nad dziećmi do lat 3, w tym dostosowanych do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami w istniejących lub nowo tworzonych instytucjonalnych formach opieki przewidzianych ustawą o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3⁷⁷, 3. Finansowanie kosztów przeszkolenia zawodowego dziennego opiekuna i niani, 4. Dostosowanie istniejących miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami w instytucjonalnych formach opieki przewidzianych ustawą o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, 5. Działania aktywizacyjne i/lub szkoleniowe wspomagające proces powrotu na rynek pracy (jako uzupełnienie wsparcia wskazanego w pkt. 1-4).
<p>11. Typ beneficjenta</p>	<p>Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych).</p>

⁷⁶ Wsparcie obejmuje sfinansowanie kosztów usług bieżącej opieki nad dziećmi poprzez pokrycie kosztów opłat za pobyt dziecka w żłobku, klubie dziecięcym lub u dziennego opiekuna ponoszonych przez opiekunów dzieci (czyli opłat za pobyt dziecka w żłobku, klubie dziecięcym lub u dziennego opiekuna, do zapłaty których zobowiązany jest rodzic/opiekun prawny).

⁷⁷ Katalog możliwych kategorii działań w ramach projektów ukierunkowanych na tworzenie nowych miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 jest zawarty w Wytocznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020

12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	<ul style="list-style-type: none"> • osoby bezrobotne lub osoby bierne zawodowo pozostające poza rynkiem pracy ze względu na obowiązek opieki nad dziećmi do lat 3, w tym osoby, które przerwały karierę zawodową ze względu na urodzenie dziecka lub przebywają na urlopie wychowawczym w rozumieniu ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy • osoby pracujące, sprawujące opiekę nad dziećmi do lat 3 • opiekunowie dzienni/ kandydaci na dziennych opiekunów • nianie/ kandydaci na nianie 	
13. Instytucja pośrednicząca	nie dotyczy	
14. Instytucja wdrażająca	nie dotyczy	
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty	18 309 287,00
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.	
17. Instrumenty terytorialne	nie dotyczy	
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Tryb konkursowy Za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego.	
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Limity i ograniczenia wynikające z: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 ➤ Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020 ➤ opracowanych przez IZ RPO zasad realizacji wsparcia w zakresie CT 8. 2. Koszty związane z bieżącym świadczeniem usług opieki nad dziećmi do lat 3 względem konkretnego dziecka i opiekuna są finansowane ze środków EFS przez okres nie dłuższy niż 12 miesięcy. 3. Wsparcie w zakresie opieki nad dziećmi do lat 3 jest realizowane w formach i zgodnie ze standardami opieki nad dziećmi określonymi w ustawie z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2020 r. poz. 326 z późn. zm.), rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 10 lipca 2014 r. w sprawie wymagań lokalowych i sanitarnych, jakie musi spełniać lokal, w którym ma być prowadzony żłobek lub klub dziecięcy (Dz. U. z 2019 r. poz. 72) oraz rozporządzeniu Ministra Pracy 	

	<p>i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2011 r. w sprawie zakresu programów szkoleń dla opiekuna w żłobku lub klubie dziecięcym, wolontariusza oraz dziennego opiekuna (Dz. U. Nr 69, poz. 368 z późn. zm.).</p> <p>2. W przypadku konkursów dedykowanych polityce terytorialnej projekty muszą wynikać ze strategii dotyczącej Obszaru Strategicznej Interwencji miast regionalnych i subregionalnych lub strategii dotyczącej Obszaru Rozwoju Społeczno-Gospodarczego.</p> <p>3. Projekt uwzględnia zachowanie trwałości utworzonych w ramach projektu miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 w żłobkach, klubach dziecięcych i przez dziennego opiekuna, przez okres co najmniej 2 lat od daty zakończenia realizacji projektu.</p> <p>4. Wsparcie w zakresie tworzenia nowych miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 w formie żłobków, klubów dziecięcych lub dziennego opiekuna gwarantuje zwiększenie liczby miejsc opieki prowadzonych przez daną instytucję publiczną lub niepubliczną.</p> <p>5. Finansowanie działalności bieżącej nowo utworzonych miejsc opieki nad dziećmi do 3 lat w formie żłobków lub klubów dziecięcych oraz dziennego opiekuna w ramach projektów współfinansowanych ze środków EFS możliwe jest przez okres nie dłuższy niż 24 miesiące.</p>
20. Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%)	<p>Wartość wydatków w ramach <i>cross-financingu</i> nie może stanowić więcej niż 40% całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu.</p> <p>Warunki i zakres stosowania zgodny będzie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p>
21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	40% ⁷⁸
22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Pomniejszenie dochodu zgodnie z art. 65 ust. 8 rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013.

⁷⁸ Z zastrzeżeniem, że wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych w ramach kosztów bezpośrednich projektu oraz wydatków w ramach *cross-financingu* nie może łącznie przekroczyć 40% wydatków projektu. Wydatki w ramach *cross-financingu* oraz środków trwałych w projektach współfinansowanych z EFS należy rozumieć w sposób wskazany w Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.

<p>23.Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek</p>	<p>Przewiduje się stosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p> <p>Przewiduje się system zaliczkowy zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p>
<p>24.Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)</p>	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej i pomocy <i>de minimis</i> zastosowanie mają:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozporządzenie KE nr 1407/2013 - rozporządzenie KE nr 651/2014 - rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1073)
<p>25.Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu</p>	<p>85%</p>
<p>26.Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)</p>	<p>95%</p>
<p>27.Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>5%</p>
<p>28.Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)</p>	<p>Minimalna wartość projektu: 100 000 Maksymalna wartość projektu: nie dotyczy</p>
<p>29.Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>30.Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)</p>	<p>nie dotyczy</p>

31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy

Poddziałanie 8.4.2 Rozwój usług opieki nad dziećmi w wieku do lat 3

OPIS PODDZIAŁANIA 8.4.2	
6. Nazwa poddziałania	ROZWÓJ USŁUG OPIEKI NAD DZIEĆMI W WIEKU DO LAT 3
7. Cel szczegółowy poddziałania	Zwiększenie zatrudnienia osób pełniących funkcje opiekuńcze nad dziećmi do lat 3 (Cel szczegółowy 4) Zwiększenie dostępności miejsc świadczenia usług opieki nad dziećmi do lat 3 (Cel szczegółowy 5)
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba utworzonych miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, które funkcjonują po zakończeniu projektu • Liczba osób, które powróciły na rynek pracy po przerwie związanej z urodzeniem/wychowaniem dziecka lub utrzymały zatrudnienie, po opuszczeniu programu • Liczba osób pozostających bez pracy, które znalazły pracę lub poszukują pracy po opuszczeniu programu
9. Lista wskaźników produktu	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba utworzonych miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 • Liczba osób opiekujących się dziećmi w wieku do lat 3 objętych wsparciem w programie
10. Typy projektów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tworzenie nowych miejsc opieki nad dziećmi do lat 3, w tym dostosowanych do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami w istniejących lub nowo tworzonych instytucjonalnych formach opieki przewidzianych ustawą o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3⁷⁹, 2. Finansowanie kosztów przeszkolenia zawodowego dziennego opiekuna i niani, 3. Dostosowanie istniejących miejsc opieki na dziećmi do lat 3 do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami w instytucjonalnych formach opieki przewidzianych ustawą o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, 4. Działania aktywizacyjne i/lub szkoleniowe wspomagające proces powrotu na rynek pracy (jako uzupełnienie wsparcia wskazanego w pkt. 1-3).

⁷⁹ Katalog możliwych kategorii działań w ramach projektów ukierunkowanych na tworzenie nowych miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 jest zawarty w Wytucznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020

11. Typ beneficjenta	Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych).	
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	<ul style="list-style-type: none"> • osoby bezrobotne lub osoby biernie zawodowo pozostające poza rynkiem pracy ze względu na obowiązek opieki nad dziećmi do lat 3, w tym osoby, które przerwały karierę zawodową ze względu na urodzenie dziecka lub przebywają na urlopie wychowawczym w rozumieniu ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy • osoby pracujące, sprawujące opiekę nad dziećmi do lat 3 • opiekunowie dzienni/ kandydaci na dziennych opiekunów • nianie/ kandydaci na nianie 	
13. Institucja pośrednicząca	nie dotyczy	
14. Institucja wdrażająca	nie dotyczy	
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty	15 009 533
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	<p>Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.</p> <p>Interwencja w ramach Poddziałania 8.4.2 zakłada komplementarność względem działań podejmowanych w ramach Osi 6 Solidarne społeczeństwo i konkurencyjne kadry. Projekty obejmujące działania ukierunkowane na zwiększenie dostępności miejsc świadczenia usług opieki nad dziećmi do lat 3 finansowane z EFS mogą zostać również wsparte w zakresie inwestycji w infrastrukturę. Przedsięwzięcia finansowane z EFRR winny być powiązane z realizacją celów w tym obszarze, w związku z tym wsparcie z EFRR na rzecz tworzenia podmiotów świadczących opiekę nad dziećmi do 3 lat realizowane będzie w ścisłym powiązaniu z działaniami podejmowanymi w ramach Osi 8.</p>	
17. Instrumenty terytorialne	nie dotyczy	
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	<p>Tryb konkursowy</p> <p>Za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego.</p>	
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	<p>1.Limity i ograniczenia wynikające z:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020</i> ➤ <i>Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020</i> 	

	<p>➤ opracowanych przez IZ RPO zasad realizacji wsparcia w zakresie CT 8.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Wsparcie w zakresie opieki nad dziećmi do lat 3 jest realizowane w formach i zgodnie ze standardami opieki nad dziećmi określonymi w ustawie z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2020 r. poz. 326 z późn. zm.), rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 10 lipca 2014 r. w sprawie wymagań lokalowych i sanitarnych, jakie musi spełniać lokal, w którym ma być prowadzony żłobek lub klub dziecięcy (Dz. U. z 2019 r. poz. 72) oraz rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2011 r. w sprawie zakresu programów szkoleń dla opiekuna w żłobku lub klubie dziecięcym, wolontariusza oraz dziennego opiekuna (Dz. U. Nr 69, poz. 368 z późn. zm.). 3. W przypadku konkursów dedykowanych polityce terytorialnej projekty muszą wynikać ze strategii dotyczącej Obszaru Strategicznej Interwencji miast regionalnych i subregionalnych lub strategii dotyczącej Obszaru Rozwoju Społeczno-Gospodarczego. 4. Projekt uwzględnia zachowanie trwałości utworzonych w ramach projektu miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 w żłobkach, klubach dziecięcych i przez dziennego opiekuna, przez okres co najmniej 2 lat od daty zakończenia realizacji projektu. 5. Wsparcie w zakresie tworzenia nowych miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 w formie żłobków, klubów dziecięcych lub dziennego opiekuna gwarantuje zwiększenie liczby miejsc opieki prowadzonych przez daną instytucję publiczną lub niepubliczną. 6. Finansowanie działalności bieżącej nowo utworzonych miejsc opieki nad dziećmi do 3 lat w formie żłobków lub klubów dziecięcych oraz dziennego opiekuna w ramach projektów współfinansowanych ze środków EFS możliwe jest przez okres nie dłuższy niż 24 miesiące.
<p>20.Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%)</p>	<p>Wartość wydatków w ramach <i>cross-financingu</i> nie może stanowić więcej niż 40% całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu.</p> <p>Warunki i zakres stosowania zgodny będzie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p>

21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	40% ⁸⁰
22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Pomniejszenie dochodu zgodnie z art. 65 ust. 8 rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013.
23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Przewiduje się stosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020. Przewiduje się system zaliczkowy zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.
24. Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej i pomocy <i>de minimis</i> zastosowanie mają: - rozporządzenie KE 1407/2013 - rozporządzenie KE nr 651/2014 - rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1073).
25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	85%
26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	85%
27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	15%

⁸⁰ Z zastrzeżeniem, że wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych w ramach kosztów bezpośrednich projektu oraz wydatków w ramach *cross-financingu* nie może łącznie przekroczyć 40% wydatków projektu. Wydatki w ramach *cross-financingu* oraz środków trwałych w projektach współfinansowanych z EFS należy rozumieć w sposób wskazany w Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.

28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	Minimalna wartość projektu: 100 000 Maksymalna wartość projektu: nie dotyczy
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	nie dotyczy
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe(EUR)	nie dotyczy
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy

Poddziałanie 8.4.3 Rozwój usług opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 w ramach ZIT

OPIS PODDZIAŁANIA 8.4.3	
6. Nazwa poddziałania	ROZWÓJ USŁUG OPIEKI NAD DZIEĆMI W WIEKU DO LAT 3 W RAMACH ZIT
7. Cel szczegółowy poddziałania	Zwiększenie dostępności miejsc świadczenia usług opieki nad dziećmi do lat 3 (Cel szczegółowy 5)
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba utworzonych miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, które funkcjonują po zakończeniu projektu • Liczba osób, które powróciły na rynek pracy po przerwie związanej z urodzeniem/wychowaniem dziecka lub utrzymały zatrudnienie, po opuszczeniu programu • Liczba osób pozostających bez pracy, które znalazły pracę lub poszukują pracy po opuszczeniu programu
9. Lista wskaźników produktu	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba utworzonych miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 • Liczba osób opiekujących się dziećmi w wieku do lat 3 objętych wsparciem w programie
10. Typy projektów	<p>Wsparcie tworzenia i funkcjonowania podmiotów świadczących usługi opieki nad dziećmi do lat 3, poprzez:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. tworzenie nowych miejsc opieki nad dziećmi do lat 3, w tym dostosowanych do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami w istniejących lub nowo tworzonych instytucjonalnych formach opieki przewidzianych ustawą o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3,⁸¹ 2. sfinansowanie kosztów przeszkolenia zawodowego dziennego opiekuna i niani,

⁸¹ Katalog możliwych kategorii działań w ramach projektów ukierunkowanych na tworzenie nowych miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 jest zawarty w Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020

	<p>3. pokrycie kosztów wynagrodzenia opiekuna dziennego zatrudnionego przez gminę w części odpowiadającej kosztom opieki nad dzieckiem skierowanym w ramach projektu,</p> <p>4. dostosowanie istniejących miejsc opieki na dziećmi do lat 3 do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami w instytucjonalnych formach opieki przewidzianych ustawą o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3.</p>	
11. Typ beneficjenta	Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych).	
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	<ul style="list-style-type: none"> • osoby bezrobotne lub osoby bierne zawodowo pozostające poza rynkiem pracy ze względu na obowiązek opieki nad dziećmi do lat 3, w tym osoby, które przerwały karierę zawodową ze względu na urodzenie dziecka lub przebywają na urlopie wychowawczym w rozumieniu ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy • osoby pracujące, sprawujące opiekę nad dziećmi do lat 3 • opiekunowie dzienni/ kandydaci na dziennych opiekunów • nianie/ kandydaci na nianie 	
13. Instytucja pośrednicząca	Miasto Bydgoszcz	
14. Instytucja wdrażająca	nie dotyczy	
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty	1 310 185
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	<p>Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.</p> <p>Interwencja w ramach Poddziałania 8.4.3 zakłada komplementarność względem działań podejmowanych w ramach Osi 6 <i>Solidarne społeczeństwo i konkurencyjne kadry</i>. Projekty obejmujące działania ukierunkowane na zwiększenie dostępności miejsc świadczenia usług opieki nad dziećmi do lat 3 finansowane z EFS mogą zostać również wsparte w zakresie inwestycji w infrastrukturę. Przedsięwzięcia finansowane z EFRR winny być powiązane z realizacją celów w tym obszarze, w związku z tym wsparcie z EFRR na rzecz tworzenia podmiotów świadczących opiekę nad dziećmi do 3 lat realizowane będzie w ścisłym powiązaniu z działaniami podejmowanymi w ramach Osi 8.</p> <p>Interwencja w ramach Poddziałania 8.4.3 realizowana jest w ramach ZIT.</p>	
17. Instrumenty terytorialne	Zintegrowane Inwestycje Terytorialne	
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	<p>Tryb konkursowy</p> <p>Za nabór i ocenę wniosków odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego wspólnie z Miastem Bydgoszcz (IP ZIT).</p>	

	<p>Za przyjmowanie protestów odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego lub Miasto Bydgoszcz (IP ZIT) w zależności od etapu oceny.</p>
<p>19.Limity i ograniczenia w realizacji projektów</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Limity i ograniczenia wynikające z: <ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020</i> ➤ <i>Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020</i> ➤ opracowanych przez IZ RPO zasad realizacji wsparcia w zakresie CT 8. 2. Wsparcie w zakresie opieki nad dziećmi do lat 3 jest realizowane w formach i zgodnie ze standardami opieki nad dziećmi określonymi w ustawie z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2020 r. poz. 326 z późn. zm.), rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 10 lipca 2014 r. w sprawie wymagań lokalowych i sanitarnych, jakie musi spełniać lokal, w którym ma być prowadzony żłobek lub klub dziecięcy (Dz. U. z 2019 r. poz. 72) oraz rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2011 r. w sprawie zakresu programów szkoleń dla opiekuna w żłobku lub klubie dziecięcym, wolontariusza oraz dziennego opiekuna (Dz. U. Nr 69, poz. 368 z późn. zm.). 3. Realizowane mogą być wyłącznie projekty wynikające ze Strategii ZIT. 4. Projekt uwzględnia zachowanie trwałości utworzonych w ramach projektu miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 w żłobkach, klubach dziecięcych i przez dziennego opiekuna, przez okres co najmniej 2 lat od daty zakończenia realizacji projektu. 5. Wsparcie w zakresie tworzenia nowych miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 w formie żłobków, klubów dziecięcych lub dziennego opiekuna gwarantuje zwiększenie liczby miejsc opieki prowadzonych przez daną instytucję publiczną lub niepubliczną. 6. Finansowanie działalności bieżącej nowo utworzonych miejsc opieki nad dziećmi do 3 lat w formie żłobków lub klubów dziecięcych oraz dziennego opiekuna w ramach projektów współfinansowanych ze środków EFS możliwe jest przez okres nie dłuższy niż 24 miesiące.

<p>20.Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%)</p>	<p>Wartość wydatków w ramach <i>cross-financingu</i> nie może stanowić więcej niż 40% całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu.</p> <p>Warunki i zakres stosowania zgodny będzie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 .</p>
<p>21.Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>40%⁸²</p>
<p>22.Warunki uwzględniania dochodu w projekcie</p>	<p>Pomniejszenie dochodu zgodnie z art. 65 ust. 8 rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013.</p>
<p>23.Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek</p>	<p>Przewiduje się stosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p> <p>Przewiduje się możliwość wypłacania zaliczek dla beneficjentów zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p>
<p>24.Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)</p>	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej i pomocy <i>de minimis</i> zastosowanie mają:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozporządzenie KE nr 1407/2013, - rozporządzenie KE nr 651/2014, - rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1073).
<p>25.Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu</p>	<p>85%</p>

⁸² Z zastrzeżeniem, że wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych w ramach kosztów bezpośrednich projektu oraz wydatków w ramach *cross-financingu* nie może łącznie przekroczyć 40% wydatków projektu. Wydatki w ramach *cross-financingu* oraz środków trwałych w projektach współfinansowanych z EFS należy rozumieć w sposób wskazany w Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.

26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	85%
27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	15%
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	Minimalna wartość projektu: 100 000 Maksymalna wartość projektu: nie dotyczy
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	nie dotyczy
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	nie dotyczy
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy

Działanie 8.5 Rozwój pracowników i przedsiębiorstw MŚP w regionie

OPIS DZIAŁANIA 8.5	
Nazwa działania	ROZWÓJ PRACOWNIKÓW I PRZEDSIĘBIORSTW MŚP W REGIONIE
Cele szczegółowe działania	Zapewnienie dostępu do usług rozwojowych dla MŚP i ich pracowników (Cel szczegółowy 6) Poprawa sytuacji na rynku pracy osób zwolnionych w okresie nie dłuższym niż 6 m-cy, zagrożonych zwolnieniem lub przewidzianych do zwolnienia z przyczyn dotyczących zakładu pracy poprzez udział we wsparciu outplacementowym (Cel szczegółowy 7)

Poddziałanie 8.5.1 Wsparcie dostępu do usług rozwojowych

OPIS PODDZIAŁANIA 8.5.1	
6. Nazwa poddziałania	WSPARCIE DOSTĘPU DO USŁUG ROZWOJOWYCH
7. Cel szczegółowy poddziałania	Zapewnienie dostępu do usług rozwojowych dla MŚP i ich pracowników (Cel szczegółowy 6)

8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu • Liczba mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw, które zrealizowały swój cel rozwojowy dzięki udziałowi w programie 	
9. Lista wskaźników produktu	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, objętych wsparciem w programie (CO05) • Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie • Liczba osób pracujących o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w programie • Liczba mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw objętych usługami rozwojowymi w programie 	
10. Typy projektów	<p>Wsparcie MŚP poprzez finansowanie usług rozwojowych obejmujących m.in.:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. działania szkoleniowe, doradcze oraz studia podyplomowe zaprojektowane zgodnie z oczekiwaniami i zdiagnozowanymi potrzebami przedsiębiorstw ukierunkowane na wzmocnienie ich potencjału i konkurencyjności, 2. wsparcie doradczo-szkoleniowe dla właścicieli i kadry zarządzającej przedsiębiorstw wspomagające proces zmiany, w tym przekształcenia profilu działalności przedsiębiorstwa, optymalizacji procesów zarządzania oraz budowania strategii rozwoju przedsiębiorstwa. <p>Wsparcie w ramach Poddziałania będzie realizowane zgodnie z podejściem popytowym.</p>	
11. Typ beneficjenta	<p>Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych).</p>	
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	<ul style="list-style-type: none"> • pracownicy przedsiębiorstw z sektora MŚP • przedsiębiorstwa z sektora MŚP 	
13. Instytucja pośrednicząca	nie dotyczy	
14. Instytucja wdrażająca	nie dotyczy	
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty	9 071 794
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	<p>Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.</p> <p>System dystrybucji środków przeznaczonych na wspieranie rozwoju przedsiębiorców i pracowników oparty na podejściu popytowym wdrażany w ramach RPO (tzw. Podmiotowy System Finansowania) będzie zintegrowany z krajową Bazą Usług Rozwojowych (BUR)⁸³.</p>	
17. Instrumenty terytorialne	nie dotyczy	

⁸³ 25 sierpnia 2016 r. Rejestr Usług Rozwojowych (RUR) przekształcił się w Bazę Usług Rozwojowych (BUR).

<p>18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów</p>	<p>Tryb konkursowy</p> <p>Za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego.</p>
<p>19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów</p>	<p>1. Limity i ograniczenia wynikające z:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 ➤ Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze przystosowania przedsiębiorców i pracowników do zmian na lata 2014-2020 ➤ opracowanych przez IZ RPO zasad realizacji wsparcia w zakresie CT 8. <p>2. Dystrybucja środków EFS przeznaczonych na wspieranie rozwoju przedsiębiorców i pracowników będzie realizowana w ramach regionalnego systemu opartego na podejściu popytowym (tzw. Podmiotowy System Finansowania).</p> <p>3. Wsparcie w ramach PSF jest skierowane wyłącznie do mikro, małych i średnich przedsiębiorstw oraz ich pracowników.</p>
<p>20. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%)</p>	<p>Wartość wydatków w ramach <i>cross-financingu</i> nie może stanowić więcej niż 10% całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu.</p> <p>Warunki i zakres stosowania zgodny będzie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p>
<p>21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>10%⁸⁴</p>
<p>22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie</p>	<p>Pomniejszenie dochodu zgodnie z art. 65 ust. 8 rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013.</p>

⁸⁴ Z zastrzeżeniem, że wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych w ramach kosztów bezpośrednich projektu oraz wydatków w ramach *cross-financingu* nie może łącznie przekroczyć 10% wydatków projektu. Wydatki w ramach *cross-financingu* oraz środków trwałych w projektach współfinansowanych z EFS należy rozumieć w sposób wskazany w Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.

<p>23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek</p>	<p>Przewiduje się stosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p> <p>Przewiduje się możliwość wypłacania zaliczek dla beneficjentów zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p>
<p>24. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)</p>	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej i pomocy <i>de minimis</i> zastosowanie mają:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozporządzenie KE nr 1407/2013, - rozporządzenie KE nr 651/2014, - rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1073).
<p>25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu</p>	<p>85%</p>
<p>26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)</p>	<p>85%</p>
<p>27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>15%</p>
<p>28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)</p>	<p>Minimalna wartość projektu: 100 000 Maksymalna wartość projektu: nie dotyczy</p>
<p>29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych</p>	<p>nie dotyczy</p>

32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy

Poddziałanie 8.5.2 Wsparcie outplacementowe

OPIS PODDZIAŁANIA 8.5.2	
6. Nazwa poddziałania	WSPARCIE OUTPLACEMENTOWE
7. Cel szczegółowy poddziałania	Poprawa sytuacji na rynku pracy osób zwolnionych w okresie nie dłuższym niż 6 mcy, zagrożonych zwolnieniem lub przewidzianych do zwolnienia z przyczyn dotyczących zakładu pracy poprzez udział we wsparciu outplacementowym (Cel szczegółowy 7)
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ul style="list-style-type: none"> Liczba osób, które po opuszczeniu programu podjęły pracę lub kontynuowały zatrudnienie
9. Lista wskaźników produktu	<ul style="list-style-type: none"> Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, objętych wsparciem w programie (CO05) Liczba pracowników zagrożonych zwolnieniem z pracy oraz osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy objętych wsparciem w programie
10. Typy projektów	<p>Wsparcie w zakresie przygotowania i realizacji programów typu outplacement, obejmujących w szczególności:</p> <ol style="list-style-type: none"> doradztwo zawodowe połączone z przygotowaniem Indywidualnego Planu Działania jako obowiązkowy element wsparcia, poradnictwo psychologiczne, pośrednictwo pracy, szkolenia, kursy, studia podyplomowe, staże, subsydiowane zatrudnienie⁸⁵, sfinansowanie kosztów dojazdu do miejsca zatrudnienia lub dodatek relokacyjny na pokrycie kosztów zamieszkania związanych z podjęciem zatrudnienia, wsparcie w formie bezzwrotnych dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej udzielane jako stawka jednostkowa, które może być uzupełnione o wsparcie pomostowe w postaci pomocy finansowej.

⁸⁵ Wsparcie w postaci zatrudnienia subsydiowanego realizowane może być wyłącznie w ramach projektów powiatowych urzędów pracy.

11. Typ beneficjenta	Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych).	
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	<ul style="list-style-type: none"> • osoby zwolnione w okresie nie dłuższym niż 6 miesięcy, przewidziane do zwolnienia lub zagrożone zwolnieniem z pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy • osoby odchodzące z rolnictwa, posiadające gospodarstwo rolne o powierzchni powyżej 2 ha przeliczeniowych lub członkowie ich rodzin ubezpieczeni w KRUS, planujące podjąć zatrudnienia poza rolnictwem 	
13. Instytucja pośrednicząca	Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu	
14. Instytucja wdrażająca	nie dotyczy	
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty	4 862 368
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.	
17. Instrumenty terytorialne	nie dotyczy	
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Tryb konkursowy Za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów odpowiedzialny jest Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu	
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Limity i ograniczenia wynikające z: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020, ➤ Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze przystosowania przedsiębiorców i pracowników do zmian na lata 2014-2020, ➤ Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020, ➤ opracowanych przez IZ RPO zasad realizacji wsparcia w zakresie CT 8. 2. W procesie outplacementu są wykorzystywane narzędzia umożliwiające pracownikom tworzenie przedsiębiorstw społecznych, w tym w szczególności w odniesieniu do pracowników po 50. roku życia, na zasadach określonych w Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020. 	

	<p>3. Minimalny poziom efektywności zatrudnieniowej⁸⁶ wsparcia przewidziany w ramach projektów outplacementowych wynosi co najmniej 50% całkowitej liczby osób, które zakończyły udział w projekcie.</p> <p>4. Wsparcie w postaci zatrudnienia subsydiowanego realizowane może być wyłącznie w ramach projektów powiatowych urzędów pracy.</p>
<p>20. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%)</p>	<p>Wartość wydatków w ramach <i>cross-financingu</i> nie może stanowić więcej niż 10% całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu.</p> <p>Warunki i zakres stosowania zgodny będzie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p>
<p>21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>10%⁸⁷</p>
<p>22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie</p>	<p>Pomniejszenie dochodu zgodnie z art. 65 ust. 8 rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013 .</p>
<p>23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek</p>	<p>Przewiduje się stosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p> <p>Przewiduje się możliwość wypłacania zaliczek dla beneficjentów zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p>
<p>24. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)</p>	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej i pomocy <i>de minimis</i> zastosowanie mają:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozporządzenie KE nr 1407/2013,

⁸⁶ W projektach outplacementowych efektywność zatrudnieniowa jest mierzona za pomocą wskaźnika „liczba osób, które po opuszczeniu programu podjęły pracę lub kontynuowały zatrudnienie”. Definicja i sposób pomiaru ww. wskaźnika zostały określone w załączniku nr 2 do Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020.

⁸⁷ Z zastrzeżeniem, że wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych w ramach kosztów bezpośrednich projektu oraz wydatków w ramach *cross-financingu* nie może łącznie przekroczyć 10% wydatków projektu. Wydatki w ramach *cross-financingu* oraz środków trwałych w projektach współfinansowanych z EFS należy rozumieć w sposób wskazany w Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.

	<ul style="list-style-type: none"> - rozporządzenie KE nr 651/2014, - rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1073).
25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	85%
26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	95%
27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	5%
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	Minimalna wartość projektu: 100 000 Maksymalna wartość projektu: nie dotyczy
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	nie dotyczy
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	nie dotyczy
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy

Działanie 8.6 Zdrowy i aktywny region

OPIS DZIAŁANIA 8.6	
Nazwa działania	ZDROWY I AKTYWNY REGION
Cele szczegółowe działania	Wydłużenie aktywności zawodowej osób, w szczególności powyżej 50 roku życia (Cel szczegółowy 8)

	Zwiększenie udziału osób w wieku aktywności zawodowej w programach profilaktycznych, rehabilitacji i ochrony zdrowia (Cel szczegółowy 9)
--	--

Poddziałanie 8.6.1 Wsparcie na rzecz wydłużania aktywności zawodowej mieszkańców

OPIS PODDZIAŁANIA 8.6.1	
6. Nazwa poddziałania	WSPARCIE NA RZECZ WYDŁUŻANIA AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ MIESZKAŃCÓW
7. Cel szczegółowy poddziałania	Wydłużenie aktywności zawodowej osób, w szczególności powyżej 50 roku życia ⁸⁸ (Cel szczegółowy 8)
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób, które po opuszczeniu programu podjęły pracę lub kontynuowały zatrudnienie
9. Lista wskaźników produktu	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób objętych programem zdrowotnym dzięki EFS • Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, objętych wsparciem w programie (CO05) • Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie
10. Typy projektów	<p>Opracowanie i wdrożenie programów⁸⁹ ukierunkowanych na eliminowanie zdrowotnych czynników ryzyka w miejscu pracy, w tym działania szkoleniowe:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. programy przekwalifikowania, szkolenia i doradztwo ukierunkowane na nabycie nowych lub zmianę kwalifikacji zawodowych dla osób narażonych na pogorszenie się zdrowia w związku ze specyfiką wykonywanej pracy lub długotrwanie pracujących w warunkach negatywnie wpływających na zdrowie, w tym pracujących w warunkach szkodliwych, ukierunkowane na kontynuowanie pracy na stanowiskach o mniejszym obciążeniu dla zdrowia, 2. programy przekwalifikowania, szkolenia i doradztwo ukierunkowane na nabycie nowych lub zmianę kwalifikacji zawodowych dla osób, w szczególności powyżej 50 roku życia, wyłączonych z rynku pracy z uwagi na stan zdrowia, ukierunkowane na znalezienie/podjęcie nowej pracy na stanowiskach o mniejszym obciążeniu dla zdrowia, 3. działania ukierunkowane na poprawę ergonomii pracy, środowiska pracy, 4. wdrażanie w zakładach pracy programów przyczyniających się do minimalizowania negatywnych czynników narażających pracowników na utratę zdrowia, 5. działania ukierunkowane na wdrożenie rozwiązań organizacyjnych przyczyniających się do eliminowania zidentyfikowanych czynników wpływających negatywnie na zdrowie pracowników, 6. finansowanie dodatkowych pakietów badań podczas badań okresowych wykraczających poza minimalny zakres badań okresowych.

⁸⁸ tj. osoby mające 50 lat i więcej (od dnia 50-tych urodzin)

⁸⁹ Pod pojęciem „Program” rozumie się:

- 1) „Program ukierunkowany na eliminowanie zdrowotnych czynników ryzyka w miejscu pracy, który ma wyłącznie charakter medyczny i uniwersalny, realizowany w formie Regionalnego Programu Zdrowotnego (RPZ)”, lub
- 2) „Program ukierunkowany na eliminowanie zdrowotnych czynników ryzyka w miejscu pracy dostosowany do potrzeb konkretnego pracodawcy i jego pracowników przygotowany w oparciu o pogłębioną analizę opracowaną w zakresie występowania niekorzystnych czynników zdrowotnych w miejscu pracy, który nie jest realizowany w formie Regionalnego Programu Zdrowotnego (RPZ)”.

11. Typ beneficjenta	Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych).	
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	<ul style="list-style-type: none"> • osoby w wieku aktywności zawodowej • pracodawcy 	
13. Instytucja pośrednicząca	nie dotyczy	
14. Instytucja wdrażająca	nie dotyczy	
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty	1 862 164
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	<p>Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.</p> <p>Zapewnione są mechanizmy koordynacyjne na poziomie krajowym, zapobiegające powielaniu się wsparcia (Komitet Sterujący do spraw koordynacji interwencji EFSI w obszarze zdrowia).</p>	
17. Instrumenty terytorialne	nie dotyczy	
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	<p>Tryb konkursowy</p> <p>Za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego.</p>	
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	<p>1. Limity i ograniczenia wynikające z:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 , ➤ Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze zdrowia na lata 2014-2020 , ➤ opracowanych przez IZ RPO zasad realizacji wsparcia w zakresie CT 8. <p>2. W zakresie działań związanych z programami zdrowotnymi przewidywane są mechanizmy koordynacyjne, zapobiegające powielaniu się wsparcia (działania w tym zakresie będą rozpatrywane przez Komitet Sterujący do spraw koordynacji interwencji EFSI w obszarze zdrowia). Kwestie programów profilaktycznych i programów zdrowotnych zostaną uregulowane w wytycznych ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego .</p> <p>3. Każdorazowo decyzja o dofinansowaniu realizacji programu zdrowotnego będzie poprzedzana analizą epidemiologiczną terytorium i grup docelowych.</p>	

<p>20.Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%)</p>	<p>Wartość wydatków w ramach <i>cross-financingu</i> nie może stanowić więcej niż 10% całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu.</p> <p>Warunki i zakres stosowania zgodny będzie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p>
<p>21.Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>10%⁹⁰</p>
<p>22.Warunki uwzględniania dochodu w projekcie</p>	<p>Pomniejszenie dochodu zgodnie z art. 65 ust. 8 rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013.</p>
<p>23.Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek</p>	<p>Przewiduje się stosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p> <p>Przewiduje się możliwość wypłacania zaliczek dla beneficjentów zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p>
<p>24.Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)</p>	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej i pomocy <i>de minimis</i> zastosowanie mają:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozporządzenie KE nr 1407/2013 - rozporządzenie KE nr 651/2014 - rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1073)
<p>25.Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu</p>	<p>85%</p>

⁹⁰ Z zastrzeżeniem, że wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych w ramach kosztów bezpośrednich projektu oraz wydatków w ramach *cross-financingu* nie może łącznie przekroczyć 10% wydatków projektu. Wydatki w ramach *cross-financingu* oraz środków trwałych w projektach współfinansowanych z EFS należy rozumieć w sposób wskazany w Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.

26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	95%
27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	5%
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	Minimalna wartość projektu: 100 000 Maksymalna wartość projektu: nie dotyczy
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	nie dotyczy
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe(EUR)	nie dotyczy
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy

Poddziałanie 8.6.2 Regionalne programy polityki zdrowotnej i profilaktyczne

OPIS PODDZIAŁANIA 8.6.2	
6. Nazwa poddziałania	REGIONALNE PROGRAMY POLITYKI ZDROWOTNEJ I PROFILAKTYCZNE
7. Cel szczegółowy poddziałania	Zwiększenie udziału osób w wieku aktywności zawodowej w programach profilaktycznych, rehabilitacji i ochrony zdrowia (Cel szczegółowy 9)
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób, które dzięki interwencji EFS zgłosiły się na badanie profilaktyczne
9. Lista wskaźników produktu	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób objętych programem zdrowotnym dzięki EFS • Liczba wdrożonych programów zdrowotnych istotnych z punktu widzenia potrzeb zdrowotnych regionu, w tym pracodawców • Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie
10. Typy projektów	1. Programy profilaktyczne dla osób zagrożonych przerwaniem aktywności zawodowej w kierunku wczesnego wykrywania nowotworu szyjki macicy, piersi i jelita grubego oraz dotyczące grup jednostek chorobowych

	<p>wymienionych w Umowie Partnerstwa 2014-2020, a także programy regionalne⁹¹ dla specyficznych jednostek chorobowych zdefiniowanych jako istotny problem zdrowotny regionu, w tym działania zwiększające zgłoszenia na badania profilaktyczne, obejmujące:</p> <p>a) populacyjne programy profilaktyczne ukierunkowane na poprawę wykrywalności nowotworu szyjki macicy, piersi i jelita grubego,</p> <p>b) programy profilaktyczne dotyczące w szczególności chorób układu kostno-stawowo-mięśniowego, chorób układu mięśniowego, chorób układu oddechowego, chorób układu nerwowego, zaburzeń psychicznych, chorób układu trawiennego, cukrzycy, chorób tarczycy, chorób nowotworowych, w tym nowotworów płuc, głowy i szyi, chorób układu krążenia,</p> <p>c) programy w zakresie profilaktyki chorób zawodowych.</p> <p>2. Programy polityki zdrowotnej⁹² z uwzględnieniem rehabilitacji medycznej ułatwiającej powrót na rynek pracy, w szczególności:</p> <p>a) programy rehabilitacji medycznej, kardiologicznej, neurologicznej, psychiatrycznej, onkologicznej, pulmonologicznej i rehabilitacji narządów ruchu mające na celu przywrócenie zdolności do pracy.</p>	
11. Typ beneficjenta	Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych).	
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	<ul style="list-style-type: none"> • osoby w wieku aktywności zawodowej • pracodawcy 	
13. Instytucja pośrednicząca	nie dotyczy	
14. Instytucja wdrażająca	nie dotyczy	
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty	6 064 029,00
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	<p>Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.</p> <p>Zapewnione są mechanizmy koordynacyjne na poziomie krajowym, zapobiegające powielaniu się wsparcia (Komitet Sterujący do spraw koordynacji interwencji EFSI w obszarze zdrowia).</p>	
17. Instrumenty terytorialne	nie dotyczy	
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	<p>Tryb konkursowy</p> <p>Za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego.</p>	
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	1. Limity i ograniczenia wynikające z:	

⁹¹ Wskazywane programy (poza profilaktyką raka szyjki macicy, piersi i jelita grubego) będą realizowane w formie regionalnych programów zdrowotnych.

⁹² Wskazywane programy będą realizowane w formie regionalnych programów zdrowotnych.

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 , ➤ Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze zdrowia na lata 2014-2020 , ➤ opracowanych przez IZ RPO zasad realizacji wsparcia w zakresie CT 8. <p>2. W zakresie działań związanych z programami polityki zdrowotnej przewidywane są mechanizmy koordynacyjne, zapobiegające powielaniu się wsparcia (działania w tym zakresie będą rozpatrywane przez Komitet Sterujący do spraw koordynacji interwencji EFSI w obszarze zdrowia). Kwestie programów profilaktycznych i programów polityki zdrowotnej zostaną uregulowane w wytycznych ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego .</p> <p>3. Każdorazowo decyzja o dofinansowaniu realizacji programu polityki zdrowotnej będzie poprzedzana analizą epidemiologiczną terytorium i grup docelowych.</p>
20. Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%)	<p>Wartość wydatków w ramach <i>cross-financingu</i> nie może stanowić więcej niż 10% całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu.</p> <p>Warunki i zakres stosowania zgodny będzie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p>
21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	10% ⁹³
22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Pomniejszenie dochodu zgodnie z art. 65 ust. 8 rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013.
23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Przewiduje się stosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.

⁹³ Z zastrzeżeniem, że wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych w ramach kosztów bezpośrednich projektu oraz wydatków w ramach *cross-financingu* nie może łącznie przekroczyć 10% wydatków projektu. Wydatki w ramach *cross-financingu* oraz środków trwałych w projektach współfinansowanych z EFS należy rozumieć w sposób wskazany w Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.

	Przewiduje się możliwość wypłacania zaliczek dla beneficjentów zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.
24. Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej i pomocy <i>de minimis</i> zastosowanie mają: <ul style="list-style-type: none"> - rozporządzenie KE nr 1407/2013 - rozporządzenie KE nr 651/2014 - rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1073)
25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	85%
26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	95%
27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	5%
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	Minimalna wartość projektu: 100 000 Maksymalna wartość projektu: nie dotyczy
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	nie dotyczy
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	nie dotyczy
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy

OŚ PRIORYTETOWA 9 SOLIDARNE SPOŁECZEŃSTWO

Kierunki wsparcia w ramach Osi Priorytetowej 9 Solidarne społeczeństwo wskazuje przedstawiona w diagnozie charakterystyka uwzględniająca najistotniejsze wyzwania i potrzeby w obszarze włączenia społecznego. Wsparcie w ramach Osi ukierunkowane będzie na indywidualne i kompleksowe programy aktywizacji społeczno-zawodowej, rehabilitacji, reintegracji i resocjalizacji prowadzące do usamodzielniania się osób z kręgu zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Programy te realizowane będą z uwzględnieniem współpracy publicznych i niepublicznych służb społecznych oraz służb zatrudnienia i będą obejmowały aktywne formy integracji społecznej, zawodowej i edukacyjnej.

Istotne znaczenie dla zapobiegania wykluczeniu społecznemu i ubóstwu będzie miało zwiększenie dostępności do usług o charakterze zdrowotnym oraz usług społecznych skoncentrowanych w szczególności na opiece świadczonej w środowisku lokalnym, w formach zdeinstytucjonalizowanych. Podejmowane będą działania zwiększające dostępność do programów wykrywania wad rozwojowych oraz rehabilitacji dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami lub zagrożonych niepełnosprawnością. Zaplanowano również zwiększenie dostępu do usług opiekuńczych nad osobami starszymi, z niepełnosprawnościami i osobami potrzebującymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, a także usług wsparcia rodziny i pieczy zastępczej oraz osób bezdomnych. Istotnym elementem świadczenia usług będzie rozwój mieszkalnictwa o charakterze wspieranym.

Elementem wsparcia będzie również tworzenie warunków sprzyjających rozwojowi sektora ekonomii społecznej, który łącząc cele społeczne z ekonomicznymi stanowi skuteczny instrument aktywizacji osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. W tym kontekście wspierane będzie zarówno tworzenie nowych przedsiębiorstw społecznych jak i funkcjonowanie już istniejących podmiotów, poprzez finansowanie m.in. kursów, szkoleń, doradztwa, usług specjalistycznych oraz poprzez wsparcie finansowe służące tworzeniu nowych miejsc pracy.

1. CELE SZCZEGÓŁOWE OSI PRIORYTETOWEJ

Cel szczegółowy 1: Aktywna integracja osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poprzez poprawę i wzmocnienie ich zdolności do zatrudnienia

Cel szczegółowy 2: Zwiększenie dostępności usług zdrowotnych

Cel szczegółowy 3: Zwiększenie dostępności usług społecznych w szczególności usług środowiskowych, opiekuńczych oraz usług wsparcia rodziny i pieczy zastępczej dla osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym

Cel szczegółowy 4: Tworzenie nowych podmiotów ekonomii społecznej

Cel szczegółowy 5: Rozwój potencjału i możliwości do zwiększenia zatrudnienia w istniejących podmiotach ekonomii społecznej oraz wsparcie związane z łagodzeniem skutków COVID-19

2. CHARAKTER OSI	nie dotyczy	
3. FUNDUSZ (NAZWA I KWOTA W EUR)	EFS	157 602 266,00
4. INSTYTUCJA ZARZĄDZAJĄCA	Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego	

Działanie 9.1 Włączenie społeczne i rozwój usług opiekuńczych w ramach ZIT

OPIS DZIAŁANIA 9.1	
Nazwa działania	WŁĄCZENIE SPOŁECZNE I ROZWÓJ USŁUG OPIEKUŃCZYCH W RAMACH ZIT
Cele szczegółowe działania	<p>Aktywna integracja osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poprzez poprawę i wzmocnienie ich zdolności do zatrudnienia (Cel szczegółowy 1)</p> <p>Zwiększenie dostępności usług społecznych w szczególności usług środowiskowych, opiekuńczych oraz usług wsparcia rodziny i pieczy zastępczej dla osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym (Cel szczegółowy 3)</p>

Poddziałanie 9.1.1 Aktywne włączenie społeczne w ramach ZIT

OPIS PODDZIAŁANIA 9.1.1	
6. Nazwa poddziałania	AKTYWNE WŁĄCZENIE SPOŁECZNE W RAMACH ZIT
7. Cel szczegółowy poddziałania	Aktywna integracja osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poprzez poprawę i wzmocnienie ich zdolności do zatrudnienia (Cel szczegółowy 1)
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu • Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, poszukujących pracy po opuszczeniu programu • Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek)
9. Lista wskaźników produktu	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie • Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie (CO16)
10. Typy projektów	<p>1. Zindywidualizowane i kompleksowe działania umożliwiające aktywne włączenie społeczne a także powrót na rynek pracy realizowane w oparciu o:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) Program Aktywizacja i Integracja i/lub, b) Kontrakt socjalny lub jego odmiany i/lub, c) Program Aktywności Lokalnej i/lub, d) inne metody, modele, narzędzia pracy socjalnej o charakterze indywidualnym, rodzinnym, środowiskowym; <p>z obowiązkowym wykorzystaniem instrumentów aktywizacji społecznej i/lub zawodowej i/lub edukacyjnej i/lub zdrowotnej⁹⁴.</p> <p>2. Zindywidualizowane i kompleksowe działania umożliwiające aktywne włączenie społeczne a także powrót na rynek pracy realizowane poprzez:</p>

⁹⁴ Katalog instrumentów możliwych do stosowania zostanie określony przez IZ RPO WK-P.

	<ul style="list-style-type: none"> a) programy reintegracji zawodowej i społecznej realizowane przez podmioty o których mowa w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym; b) programy na rzecz wsparcia zatrudnienia i rehabilitacji zawodowej i społecznej osób z niepełno sprawnościami (w tym w ramach WTZ i ZAZ)⁹⁵. 	
11. Typ beneficjenta	<ul style="list-style-type: none"> • jednostki samorządu terytorialnego i/lub ich jednostki organizacyjne (w tym OPS/PCPR) • podmioty wymienione w art. 3 ust. 2 i 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (w tym organizacje pozarządowe) • podmioty ekonomii społecznej 	
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	<ul style="list-style-type: none"> • osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które przed zastosowaniem instrumentów i usług rynku pracy wymagają aktywizacji społecznej • osoby ze środowisk zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w szczególności z obszarów objętych programami rewitalizacji, o których mowa w Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 • otoczenie osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym (w takim zakresie w jakim jest to niezbędne dla wsparcia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym), w tym osoby pełniące obowiązki opiekuńcze 	
13. Instytucja pośrednicząca	Miasto Bydgoszcz	
14. Instytucja wdrażająca	nie dotyczy	
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty	2 566 099,00
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.	
17. Instrumenty terytorialne	Zintegrowane Inwestycje Terytorialne	

⁹⁵ Wsparcie realizowane zgodnie z Podrozdziałem 5.2 Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i EFRR na lata 2014-2020.

<p>18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów</p>	<p>Tryb konkursowy lub pozakonkursowy</p> <p>Za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego wspólnie z Miastem Bydgoszcz (IP ZIT).</p> <p>Za przyjmowanie protestów odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego lub Miasto Bydgoszcz (IP ZIT) w zależności od etapu oceny.</p>
<p>19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przedsięwzięcia realizowane w ramach Poddziałania będą zgodne z <i>Krajowym Programem Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020</i>. 2. Przedsięwzięcia realizowane w ramach Poddziałania będą zakładały efektywność społeczną i efektywność zatrudnieniową. Efektywność ta będzie wymagana na poziomie określonym w kryteriach wyboru projektów. 3. Zastosowanie mechanizmów zapewniających komplementarność wsparcia EFS i Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa (PO PŻ). 4. Realizowane mogą być wyłącznie projekty wynikające ze strategii ZIT. 5. W ramach Poddziałania preferowane będą projekty dot. realizowania wsparcia we współpracy służb zatrudnienia i służb społecznych (publicznych i niepublicznych) m.in. poprzez wdrożenie Program Aktywizacja i Integracja (PAI). 6. Preferowane będą przedsięwzięcia obejmujące współpracę i włączenie usług podmiotów ekonomii społecznej w szczególności o charakterze reintegracyjnym tj. CIS, KIS, ZAZ, WTZ. 7. Ze środków EFS w ramach projektów OPS i PCPR nie są finansowane bierne formy pomocy w postaci zasiłków. Świadczenia te mogą być uznane za wkład własny do projektu. 8. OPS i PCPR nie wdrażają samodzielnie usług aktywnej integracji o charakterze zawodowym. Wdrożenie tych usług w ramach projektów ww. jednostek jest możliwe wyłącznie przez podmioty wyspecjalizowane w zakresie aktywizacji zawodowej, w szczególności: <ol style="list-style-type: none"> a) PUP i inne instytucje rynku pracy, o których mowa w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,

	<p>b) CIS i KIS w zakresie reintegracji społecznej i zawodowej zgodnie z ustawą z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym;</p> <p>c) przedsiębiorstwo społeczne;</p> <p>d) organizacje pozarządowe, o których mowa w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.</p> <p>9. Usługi aktywnej integracji o charakterze zawodowym w ramach projektów OPS lub PCPR są realizowane:</p> <p>a) przez partnerów OPS lub PCPR w ramach projektów partnerskich;</p> <p>b) przez PUP na podstawie porozumienia o realizacji Programu Aktywizacja i Integracja, o którym mowa w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy i na zasadach określonych w tej ustawie;</p> <p>c) przez podmioty wybrane w ramach zlecenia zadania publicznego na zasadach określonych w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie lub zgodnie z art. 15a ustawy z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych;</p> <p>d) przez podmioty danej jednostki samorządu terytorialnego wyspecjalizowane w zakresie reintegracji zawodowej, o ile zostaną wskazane we wniosku o dofinansowanie projektu jako realizatorzy projektu;</p> <p>e) przez podmioty wybrane na zasadach dotyczących udzielania zamówień określonych w Wytocznych ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach EFRR, EFS oraz FS na lata 2014-2020.</p> <p>10. Usługi aktywnej integracji o charakterze zawodowym dla osób, rodzin i środowisk zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym nie mogą stanowić pierwszego elementu wsparcia w ramach ścieżki reintegracji. Praca socjalna jest traktowana jako instrument aktywnej integracji o charakterze społecznym. Projekty obejmujące wyłącznie pracę socjalną nie są wybierane do dofinansowania.</p> <p>11. Proces wsparcia osób, rodzin i środowisk zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym odbywa się w oparciu o ścieżkę reintegracji, stworzoną indywidualnie dla każdej osoby, rodziny, środowiska zagrożonego ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, z uwzględnieniem diagnozy sytuacji problemowej, zasobów, potencjału, predyspozycji, potrzeb.</p>
--	--

	<p>12.Z uczestnikami projektu realizowanymi przez podmiot inny niż OPS/PCPR podpisywana jest umowa na wzór kontraktu socjalnego</p> <p>Inne limity i ograniczenia wynikające z:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>Wytycznych kwalifikowania wydatków w ramach EFRR, EFS oraz FS na lata 2014-2020</i> ➤ <i>Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i EFRR na lata 2014-2020.</i> ➤ <i>Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020.</i> ➤ <i>opracowanych przez IZ RPO zasad realizacji wsparcia w zakresie CT 9.</i>
<p>20. Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%)</p>	<p>Wartość wydatków w ramach <i>cross-financingu</i> nie może stanowić więcej niż 10% całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu.</p> <p>Warunki i zakres stosowania zgodny będzie z <i>Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</i></p>
<p>21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>10%⁹⁶</p>
<p>22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie</p>	<p>Pomniejszenie dochodu zgodnie z art. 65 ust. 8 rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013.</p>
<p>23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek</p>	<p>Przewiduje się stosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków zgodnie z <i>Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</i></p> <p>Przewiduje się możliwość wypłacania zaliczek dla beneficjentów zgodnie z <i>Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</i></p>

⁹⁶ Z zastrzeżeniem, że wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych w ramach kosztów bezpośrednich projektu oraz wydatków w ramach *cross-financingu* nie może łącznie przekroczyć 10% wydatków projektu. Wydatki w ramach *cross-financingu* oraz środków trwałych w projektach współfinansowanych z EFS należy rozumieć w sposób wskazany w *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.*

<p>24. Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)</p>	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej i pomocy <i>de minimis</i> zastosowanie mają:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozporządzenie KE nr 1407/2013 - rozporządzenie KE nr 651/2014 - rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1073)
<p>25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu</p>	<p>85%</p>
<p>26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)</p>	<p>85%</p> <p>W uzasadnionych przypadkach IZ RPO, poprzez kryteria wyboru projektów zatwierdzone KM RPO może zwiększyć poziom dofinansowania do 100%.</p>
<p>27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>15%</p> <p>W uzasadnionych przypadkach IZ RPO, poprzez kryteria wyboru projektów zatwierdzone przez KM RPO może zmniejszyć poziom wkładu własnego do 0%.</p>
<p>28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)</p>	<p>Minimalna wartość projektu: 100 000</p> <p>Maksymalna wartość projektu: nie dotyczy</p>
<p>29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych</p>	<p>nie dotyczy</p>

Poddziałanie 9.1.2 Rozwój usług opiekuńczych w ramach ZIT

OPIS PODDZIAŁANIA 9.1.2	
6. Nazwa poddziałania	ROZWÓJ USŁUG OPIEKUŃCZYCH W RAMACH ZIT
7. Cel szczegółowy poddziałania	Zwiększenie dostępności usług społecznych w szczególności usług środowiskowych, opiekuńczych oraz usług wsparcia rodziny i pieczy zastępczej dla osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym (Cel szczegółowy 3)
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba wspartych w programie miejsc świadczenia usług społecznych istniejących po zakończeniu projektu • Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy, uczestniczących w kształceniu lub szkoleniu, zdobywających kwalifikacje, pracujących (łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek) po opuszczeniu programu • Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które opuściły opiekę instytucjonalną na rzecz usług społecznych świadczonych w społeczności lokalnej w programie • Liczba utworzonych w programie miejsc świadczenia usług asystenckich i opiekuńczych istniejących po zakończeniu projektu • Liczba utworzonych w programie miejsc świadczenia usług w mieszkaniach wspomaganych i chronionych istniejących po zakończeniu projektu
9. Lista wskaźników produktu	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami społecznymi świadczonymi w interesie ogólnym w programie • Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami asystenckimi i opiekuńczymi świadczonymi w społeczności lokalnej w programie • Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami w postaci mieszkań chronionych i wspomaganych w programie
10. Typy projektów	<p>1. Wsparcie na rzecz poprawy dostępu do usług opiekuńczych dla osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu oraz usług asystenckich dla osób z niepełnosprawnościami, świadczonych w lokalnej społeczności obejmujące:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) tworzenie i rozwój oferty placówek wsparcia i opieki⁹⁷ w tym: <ul style="list-style-type: none"> i. dziennych domów pobytu, ii. środowiskowych domów samopomocy, iii. klubów samopomocy, iv. mieszkań chronionych i wspomaganych, v. innych ośrodków zapewniających opiekę dzienną i całodobową; b) rozwój niestacjonarnych usług opiekuńczych świadczonych w środowisku w tym: <ul style="list-style-type: none"> i. usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania,

⁹⁷ Zapewniających opiekę dzienną/całodobową (o ile stanowią formę usług świadczonych w lokalnej społeczności).

	<ul style="list-style-type: none"> ii. usługi dziennych opiekunów, wolontariat opiekuńczy, pomoc sąsiedzka i inne formy samopomocowe, c) rozwój usług asystenckich; d) rozwój nowoczesnych technologii w usługach opiekuńczych, np. teleopieka i inne formy niebezpośrednich usług opiekuńczych wykorzystujących nowe technologie, aktywizację środowisk lokalnych w celu tworzenia społecznych (sąsiedzkich) metod samopomocy przy wykorzystaniu nowych technologii; e) uzupełniająco do typu a, b, c, d: <ul style="list-style-type: none"> i. sfinansowanie wypożyczenia sprzętu niezbędnego do opieki nad osobami potrzebującymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu lub sprzętu zwiększającego samodzielność osób (w tym sprzętu pielęgnacyjnego, rehabilitacyjnego i medycznego, ii. inne usługi zwiększające mobilność, autonomię i bezpieczeństwo osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu (np. likwidowanie barier architektonicznych w miejscu zamieszkania, dowożenie posiłków), iii. działania ukierunkowane na podnoszenie umiejętności rodzin i opiekunów faktycznych służące poprawie jakości usług opiekuńczych (m.in.: kształcenie, poradnictwo). 	
11. Typ beneficjenta	Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie odrębnych przepisów).	
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	<ul style="list-style-type: none"> • osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym • otoczenie osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym (w takim zakresie w jakim jest to niezbędne dla wsparcia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym), w tym osoby pełniące obowiązki opiekuńcze 	
13. Instytucja pośrednicząca	Miasto Bydgoszcz	
14. Instytucja wdrażająca	nie dotyczy	
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty	4 325 496,00
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.	
17. Instrumenty terytorialne	Zintegrowane Inwestycje Terytorialne	
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	<p>Tryb konkursowy</p> <p>Za nabór i ocenę wniosków odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego wspólnie z Miastem Bydgoszcz (IP ZIT).</p> <p>Za przyjmowanie protestów odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu</p>	

	<p>Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego lub Miasto Bydgoszcz (IP ZIT) w zależności od etapu oceny.</p>
<p>19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przedsięwzięcia realizowane w ramach Poddziałania będą zgodne z <i>Krajowym Programem Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020</i>. 2. Przedsięwzięcia finansowane ze środków EFS będą realizowane po uprzednim dokonaniu analizy trendów demograficznych na danym obszarze i innych uwarunkowań wewnątrz regionalnych. 3. Zastosowane zostaną mechanizmy gwarantujące trwałość realizowanych z EFS przedsięwzięć dotyczących zapewniania dostępu do usług. 4. Realizowane mogą być wyłącznie projekty wynikające ze strategii ZIT. 5. Wsparcie dla rozwoju usług będzie zgodne z Komunikatem Komisji Europejskiej <i>Usługi świadczone w interesie ogólnym, w tym usługi socjalne świadczone w interesie ogólnym: nowe zobowiązanie europejskie KOM(2007)725</i>. 6. Działania realizowane będą w formule projektów terytorialnych lub problemowych lub tematycznych, o których mowa w <i>Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i EFRR na lata 2014-2020</i>. 7. Interwencja w ramach poszczególnych typów usług społecznych spełnia minimalne wymagania świadczenia tych usług określone w załączniku nr 1 do <i>Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i EFRR na lata 2014-2020</i>. 8. Rozwój nowoczesnych technologii w usługach opiekuńczych jest możliwy do realizacji wyłącznie jako element wsparcia i pod warunkiem zagwarantowania kompleksowości usług opiekuńczych 9. Premiowane będą projekty wynikające z Gminnego/ Lokalnego Programu Rewitalizacji. <p>Inne limity i ograniczenia wynikające z:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>Wytycznych kwalifikowania wydatków w ramach EFRR, EFS oraz FS na lata 2014-2020,</i> ➤ <i>Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i EFRR na lata 2014-2020,</i> ➤ opracowanych przez IZ RPO zasad realizacji wsparcia w zakresie CT 9.

<p>20. Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%)</p>	<p>Wartość wydatków w ramach <i>cross-financingu</i> nie może stanowić więcej niż 40% całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu.</p> <p>Warunki i zakres stosowania zgodny będzie z <i>Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</i></p>
<p>21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>40%⁹⁸</p>
<p>22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie</p>	<p>Pomniejszenie dochodu zgodnie z art. 65 ust. 8 rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013.</p>
<p>23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek</p>	<p>Przewiduje się stosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków zgodnie z <i>Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</i></p> <p>Przewiduje się możliwość wypłacania zaliczek dla beneficjentów zgodnie z <i>Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</i></p>
<p>24. Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)</p>	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej i pomocy <i>de minimis</i> zastosowanie mają:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozporządzenie KE nr 1407/2013 - rozporządzenie KE nr 651/2014 - rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2015 r. poz. 1073).

⁹⁸ Z zastrzeżeniem, że wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych w ramach kosztów bezpośrednich projektu oraz wydatków w ramach *cross-financingu* nie może łącznie przekroczyć 40% wydatków projektu. Wydatki w ramach *cross-financingu* oraz środków trwałych w projektach współfinansowanych z EFS należy rozumieć w sposób wskazany w *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.*

25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	85%
26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	90% W uzasadnionych przypadkach IZ RPO, poprzez kryteria wyboru projektów zatwierdzone przez KM RPO może zwiększyć poziom dofinansowania do 100%.
27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	10% W uzasadnionych przypadkach IZ RPO, poprzez kryteria wyboru projektów zatwierdzone przez KM RPO może zmniejszyć poziom wkładu własnego do 0%.
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	Minimalna wartość projektu: 100 000 Maksymalna wartość projektu: nie dotyczy
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	nie dotyczy
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	nie dotyczy
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy

Działanie 9.2 Włączenie społeczne

OPIS DZIAŁANIA 9.2	
Nazwa działania	WŁĄCZENIE SPOŁECZNE
Cel szczegółowy działania	Aktywna integracja osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poprzez poprawę i wzmocnienie ich zdolności do zatrudnienia (Cel szczegółowy 1)

Poddziałanie 9.2.1 Aktywne włączenie społeczne

OPIS PODDZIAŁANIA 9.2.1.	
6. Nazwa poddziałania	AKTYWNE WŁĄCZENIE SPOŁECZNE
7. Cel szczegółowy poddziałania	Aktywna integracja osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poprzez poprawę i wzmocnienie ich zdolności do zatrudnienia (Cel szczegółowy 1)
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu • Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, poszukujących pracy po opuszczeniu programu • Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek)
9. Lista wskaźników produktu	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie • Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie (CO16)
10. Typy projektów	<p>1. Indywidualizowane i kompleksowe działania umożliwiające aktywne włączenie społeczne a także powrót na rynek pracy realizowane w oparciu o:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) Program Aktywizacja i Integracja i/lub, b) Kontrakt socjalny lub jego odmiany i/lub, c) Program Aktywności Lokalnej i/lub, d) inne metody, modele, narzędzia pracy socjalnej o charakterze indywidualnym, rodzinnym, środowiskowym; <p>z obligatoryjnym wykorzystaniem instrumentów aktywizacji społecznej i/lub zawodowej i/lub edukacyjnej i/lub zdrowotnej⁹⁹.</p> <p>2. Indywidualizowane i kompleksowe działania umożliwiające aktywne włączenie społeczne a także powrót na rynek pracy realizowane poprzez:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) programy reintegracji zawodowej i społecznej realizowane przez podmioty o których mowa w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym; b) programy na rzecz wsparcia zatrudnienia i rehabilitacji zawodowej i społecznej osób z niepełnosprawnościami (w tym w ramach WTZ i ZAZ)¹⁰⁰.
11. Typ beneficjenta	<ul style="list-style-type: none"> • jednostki samorządu terytorialnego i/lub ich jednostki organizacyjne (w tym OPS/PCPR) • podmioty wymienione w art. 3 ust. 2 i 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (w tym organizacje pozarządowe) • podmioty ekonomii społecznej

⁹⁹ Katalog instrumentów możliwych do stosowania zostanie określony przez IZ RPO WK-P.

¹⁰⁰ Wsparcie realizowane zgodnie z Podrozdziałem 5.2 Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i EFRR na lata 2014-2020.

<p>12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia</p>	<ul style="list-style-type: none"> osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które przed zastosowaniem instrumentów i usług rynku pracy wymagają aktywizacji społecznej osoby ze środowisk zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w szczególności z obszarów objętych programami rewitalizacji, o których mowa w Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 otoczenie osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym (w takim zakresie, w jakim jest to niezbędne dla wsparcia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym), w tym osoby pełniące obowiązki opiekuńcze 	
<p>13. Instytucja pośrednicząca</p>	<p>nie dotyczy</p>	
<p>14. Instytucja wdrażająca</p>	<p>nie dotyczy</p>	
<p>15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)</p>	<p>słabiej rozwinięty</p>	<p>18 839 875,00</p>
<p>16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO</p>	<p>Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.</p>	
<p>17. Instrumenty terytorialne</p>	<p>nie dotyczy</p>	
<p>18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów</p>	<p>Tryb konkursowy lub pozakonkursowy. Za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego.</p>	
<p>19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów</p>	<ol style="list-style-type: none"> Przedsięwzięcia realizowane w ramach Poddziałania będą zgodne z <i>Krajowym Programem Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020</i>. Przedsięwzięcia realizowane w ramach Poddziałania będą zakładały efektywność społeczną i efektywność zatrudnieniową. Efektywność ta będzie wymagana na poziomie określonym w kryteriach wyboru projektów. Zastosowanie mechanizmów zapewniających komplementarność wsparcia EFS i Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa (PO PŻ). W przypadku konkursów dedykowanych polityce terytorialnej projekty muszą wynikać ze strategii dotyczącej Obszaru Strategicznej Interwencji miast regionalnych i subregionalnych lub strategii dotyczącej Obszaru Rozwoju Społeczno-Gospodarczego. W ramach Poddziałania preferowane będą projekty dot. realizowania wsparcia we współpracy służb zatrudnienia i służb społecznych (publicznych i niepublicznych) m.in. poprzez wdrożenie Program Aktywizacja i Integracja (PAI). 	

	<p>6. Preferowane będą przedsięwzięcia obejmujące współpracę i włączenie usług podmiotów ekonomii społecznej w szczególności o charakterze reintegracyjnym tj. CIS, KIS, ZAZ, WTZ.</p> <p>7. Ze środków EFS w ramach projektów OPS i PCPR nie są finansowane bierne formy pomocy w postaci zasiłków. Świadczenia te mogą być uznane za wkład własny do projektu.</p> <p>8. OPS i PCPR nie wdrażają samodzielnie usług aktywnej integracji o charakterze zawodowym. Wdrożenie tych usług w ramach projektów ww. jednostek jest możliwe wyłącznie przez podmioty wyspecjalizowane w zakresie aktywizacji zawodowej, w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) PUP i inne instytucje rynku pracy, o których mowa w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy; b) CIS i KIS w zakresie reintegracji społecznej i zawodowej zgodnie z ustawą z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym; c) przedsiębiorstwa społeczne; d) organizacje pozarządowe, o których mowa w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie; e) przez podmioty wybrane na zasadach dotyczących udzielania zamówień określonych w Wytocznych ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach EFRR, EFS oraz FS na lata 2014-2020. <p>9. Usługi aktywnej integracji o charakterze zawodowym w ramach projektów OPS lub PCPR są realizowane:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) przez partnerów OPS lub PCPR w ramach projektów partnerskich; b) przez PUP na podstawie porozumienia o realizacji Programu Aktywizacja i Integracja, o którym mowa w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy i na zasadach określonych w tej ustawie; c) przez podmioty wybrane w ramach zlecenia zadania publicznego na zasadach określonych w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie lub zgodnie z art. 15a ustawy z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych; d) przez podmioty danej jednostki samorządu terytorialnego wyspecjalizowane w zakresie reintegracji zawodowej, o ile zostaną wskazane we wniosku o dofinansowanie projektu jako realizatorzy projektu.
--	---

	<p>10. Usługi aktywnej integracji o charakterze zawodowym dla osób, rodzin i środowisk zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym nie mogą stanowić pierwszego elementu wsparcia w ramach ścieżki reintegracji. Praca socjalna jest traktowana jako instrument aktywnej integracji o charakterze społecznym. Projekty obejmujące wyłącznie pracę socjalną nie są wybierane do dofinansowania.</p> <p>11. Proces wsparcia osób, rodzin i środowisk zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym odbywa się w oparciu o ścieżkę reintegracji, stworzoną indywidualnie dla każdej osoby, rodziny, środowiska zagrożonego ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, z uwzględnieniem diagnozy sytuacji problemowej, zasobów, potencjału, predyspozycji, potrzeb.</p> <p>12. Z uczestnikami projektu realizowanymi przez podmiot inny niż OPS/PCPR podpisywana jest umowa na wzór kontraktu socjalnego.</p> <p>Inne limity i ograniczenia wynikające z:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Wytucznych kwalifikowania wydatków w ramach EFRR, EFS oraz FS na lata 2014-2020, ➤ Wytucznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i EFRR na lata 2014-2020, ➤ Wytucznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020. ➤ opracowanych przez IZ RPO zasad realizacji wsparcia w zakresie CT 9.
<p>20. Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%)</p>	<p>Wartość wydatków w ramach <i>cross-financingu</i> nie może stanowić więcej niż 10% całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu.</p> <p>Warunki i zakres stosowania zgodny będzie z <i>Wytuczynymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</i></p>
<p>21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>10%¹⁰¹</p>

¹⁰¹ Z zastrzeżeniem, że wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych w ramach kosztów bezpośrednich projektu oraz wydatków w ramach *cross-financingu* nie może łącznie przekroczyć 10% wydatków projektu. Wydatki w ramach *cross-financingu* oraz środków trwałych w projektach współfinansowanych z EFS należy rozumieć w sposób wskazany w *Wytuczynych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.*

22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Pomniejszenie dochodu zgodnie z art. 65 ust. 8 rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013.
23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	<p>Przewiduje się stosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p> <p>Przewiduje się możliwość wypłacania zaliczek dla beneficjentów zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p>
24. Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej i pomocy de minimis zastosowanie mają:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozporządzenie KE nr 1407/2013 • rozporządzenie KE nr 651/2014 • rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2015 r. poz. 1073).
25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	85%
26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	85% W uzasadnionych przypadkach IZ RPO, poprzez kryteria wyboru projektów zatwierdzone przez KM RPO może zwiększyć poziom dofinansowania do 100%.
27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	15% W uzasadnionych przypadkach IZ RPO, poprzez kryteria wyboru projektów zatwierdzone przez KM RPO może zmniejszyć poziom wkładu własnego do 0%.
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	Minimalna wartość projektu: 100 000 Maksymalna wartość projektu: nie dotyczy

29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	nie dotyczy
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	nie dotyczy
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy

Poddziałanie 9.2.2 Aktywne włączenie społeczne młodzieży objętej sądowym środkiem wychowawczym lub poprawczym

OPIS PODDZIAŁANIA 9.2.2	
6. Nazwa poddziałania	AKTYWNE WŁĄCZENIE SPOŁECZNE MŁODZIEŻY OBJĘTEJ SĄDOWYM ŚRODKIEM WYCHOWAWCZYM LUB POPRAWCZYM
7. Cel szczegółowy poddziałania	Aktywna integracja osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poprzez poprawę i wzmocnienie ich zdolności do zatrudnienia (Cel szczegółowy 1)
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu • Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, poszukujących pracy po opuszczeniu programu • Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek)
9. Lista wskaźników produktu	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie • Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie (CO16)
10. Typy projektów	<p>1. Zindywidualizowane i kompleksowe działania na rzecz poprawy szans na zatrudnienie oraz zdolności funkcjonowania w społeczeństwie młodzieży, wobec której zastosowano sądowy środek wychowawczy lub poprawczy obejmujące:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) działania służące wzmocnieniu kompetencji społecznych młodzieży objętej sądowym środkiem wychowawczym lub poprawczym, b) działania resocjalizacyjne, terapeutyczne i wychowawcze dla młodzieży objętej sądowym środkiem wychowawczym lub poprawczym, c) działania wspomagające efektywność procesu resocjalizacji poprzez doradztwo edukacyjno-zawodowe oraz wsparcie służące uzupełnieniu kompetencji i kwalifikacji zawodowych młodzieży objętej sądowym środkiem wychowawczym lub poprawczym nie kwalifikującej się do wsparcia w ramach projektów Ochotniczych Hufców Pracy w PI 8ii POWER.
11. Typ beneficjenta	Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie odrębnych przepisów).
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	<ul style="list-style-type: none"> • osoby nieletnie, wobec których zastosowano środki zapobiegania i zwalczania demoralizacji i przestępczości zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich; • osoby przebywające w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych i młodzieżowych ośrodkach socjoterapii, o których mowa w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty) • otoczenie osób nieletnich, wobec których zastosowano środki zapobiegania i zwalczania demoralizacji i przestępczości lub przebywających w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych i młodzieżowych ośrodkach socjoterapii (w takim zakresie w jakim jest to niezbędne dla wsparcia w/w osób) w tym osoby pełniące obowiązki opiekuńcze

13. Instytucja pośrednicząca	nie dotyczy	
14. Instytucja wdrażająca	nie dotyczy	
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty	5 498 726,00
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.	
17. Instrumenty terytorialne	nie dotyczy	
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Tryb konkursowy Za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego.	
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	<p>1. Przedsięwzięcia realizowane w ramach Poddziałania będą zgodne z <i>Krajowym Programem Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020</i>.</p> <p>2. Z uczestnikami projektu realizowanymi przez podmiot inny niż OPS/PCPR podpisywana jest umowa na wzór kontraktu socjalnego.</p> <p>Inne limity i ograniczenia wynikające z:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Wytycznych kwalifikowania wydatków w ramach EFRR, EFS oraz FS na lata 2014-2020, ➤ Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i EFRR na lata 2014-2020, ➤ opracowanych przez IZ RPO zasad realizacji wsparcia w zakresie CT 9. 	
20. Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%)	<p>Wartość wydatków w ramach <i>cross-financingu</i> nie może stanowić więcej niż 10% całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu.</p> <p>Warunki i zakres stosowania zgodny będzie z <i>Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020</i>.</p>	
21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	10% ¹⁰²	

¹⁰² Z zastrzeżeniem, że wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych w ramach kosztów bezpośrednich projektu oraz wydatków w ramach *cross-financingu* nie może łącznie przekroczyć 10% wydatków projektu. Wydatki w ramach *cross-financingu* oraz środków trwałych w projektach współfinansowanych z EFS należy rozumieć w sposób wskazany w *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020*.

22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Pomniejszenie dochodu zgodnie z art. 65 ust. 8 rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013
23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	<p>Przewiduje się stosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p> <p>Przewiduje się możliwość wypłacania zaliczek dla beneficjentów zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p>
24. Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej i pomocy <i>de minimis</i> zastosowanie mają:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozporządzenie KE nr 1407/2013 - rozporządzenie KE nr 651/2014 - rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1073).
25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	85%
26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	<p>95%</p> <p>W uzasadnionych przypadkach IZ RPO, poprzez kryteria wyboru projektów zatwierdzone przez KM RPO może zwiększyć poziom dofinansowania do 100%.</p>
27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	<p>5%</p> <p>W uzasadnionych przypadkach IZ RPO, poprzez kryteria wyboru projektów zatwierdzone przez KM RPO może zmniejszyć poziom wkładu własnego do 0%.</p>
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	<p>Minimalna wartość projektu: 100 000</p> <p>Maksymalna wartość projektu: nie dotyczy</p>
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	nie dotyczy

30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	nie dotyczy
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy

Działanie 9.3 Rozwój usług zdrowotnych i społecznych

OPIS DZIAŁANIA 9.3	
Nazwa działania	ROZWÓJ USŁUG ZDROWOTNYCH I SPOŁECZNYCH
Cele szczegółowe działania	Zwiększenie dostępności usług zdrowotnych (Cel szczegółowy 2) Zwiększenie dostępności usług społecznych w szczególności usług środowiskowych, opiekuńczych oraz usług wsparcia rodziny i pieczy zastępczej dla osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym (Cel szczegółowy 3)

Poddziałanie 9.3.1 Rozwój usług zdrowotnych

OPIS PODDZIAŁANIA 9.3.1	
6. Nazwa poddziałania	ROZWÓJ USŁUG ZDROWOTNYCH
7. Cel szczegółowy poddziałania	Zwiększenie dostępności usług zdrowotnych (Cel szczegółowy 2)
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ul style="list-style-type: none"> Liczba wspartych w programie miejsc świadczenia usług zdrowotnych istniejących po zakończeniu projektu
9. Lista wskaźników produktu	<ul style="list-style-type: none"> Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami zdrowotnymi w programie Liczba dzieci objętych usługami zdrowotnymi świadczonymi w interesie ogólnym w programie Liczba osób objętych wsparciem w zakresie zwalczania lub przeciwdziałania skutkom pandemii COVID-19 (CV 31) Liczba podmiotów objętych wsparciem w zakresie zwalczania lub przeciwdziałania skutkom pandemii COVID-19 (CV 33)

	<ul style="list-style-type: none"> • Wartość wydatków kwalifikowalnych przeznaczonych na działania związane z pandemią COVID-19 (CV 30)
<p>10. Typy projektów</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Działania na rzecz wdrożenia programów wczesnego wykrywania wad rozwojowych i rehabilitacji dzieci z niepełnosprawnościami oraz dzieci i młodzieży zagrożonych niepełnosprawnością, w szczególności dedykowanych dla rodzin zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym: <ol style="list-style-type: none"> a) wdrożenie systemu badań przesiewowych słuchu, wzroku, mowy w pierwszych i szóstych klasach szkoły podstawowej; b) wdrożenie programów rehabilitacji leczniczej dla dzieci z niepełnosprawnością lub dzieci i młodzieży zagrożonych niepełnosprawnością; c) wdrożenie programów wczesnego wykrywania i leczenia wad rozwojowych, w tym układu krążenia u noworodków, niemowląt i małych dzieci; d) uzupełniająco działania podnoszące świadomość społeczną w zakresie wiedzy na temat wad rozwojowych (słuchu, wzroku, mowy), konsekwencji niezdiagnozowanych i nieleczonych dysfunkcji, możliwości terapii a także kształtowanie właściwych zachowań prozdrowotnych w tym obszarze¹⁰³. 2. Działania na rzecz wsparcia deinstytucjonalizacji opieki medycznej nad osobami potrzebującymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, poprzez rozwój alternatywnych form opieki nad osobami potrzebującymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu w zakresie: <ol style="list-style-type: none"> a) wsparcia działalności lub tworzenia nowych miejsc opieki medycznej w formach zdeinstytucjonalizowanych, w tym Dziennych Domów Opieki Medycznej zgodnie ze standardami wypracowanymi w ramach PO WER, b) długoterminowej medycznej opieki domowej nad osobą potrzebującą wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, w tym pielęgniarskiej opieki długoterminowej, c) zapewniania opieki medycznej nad osobami potrzebującymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu w zastępstwie za opiekunów będących członkami rodzin, w tym opieki domowej lub miejsc opieki w dziennych formach d) uzupełniająco do typu a, b, c: <ol style="list-style-type: none"> i. wsparcie dla opiekunów, w szczególności członków rodzin w postaci wsparcia psychologicznego lub szkolenia w zakresie opieki medycznej nad osobami potrzebującymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, ii. wdrożenie na poziomie lokalnym rozwiązań z zakresu koordynacji realizacji usług medycznych kierowanych do osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, iii. przygotowanie i tworzenie wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego, pielęgnacyjnego i wspomagającego połączonego z doradztwem w doborze sprzętu i jego wykorzystania oraz treningami z zakresu jego samoobsługi i przygotowanie warunków do opieki domowej,

¹⁰³ Wyłącznie w powiązaniu z pozostałymi przedsięwzięciami.

	<ul style="list-style-type: none"> iv. teleopiekę medyczną wykorzystywaną na potrzeby doradztwa medycznego oraz bezpośredniej pomocy personelu medycznego na wezwanie w szczególnej sytuacji, v. szkolenia oraz prowadzenie doradztwa w zakresie dostosowania podmiotów leczniczych do potrzeb osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, vi. wsparcie funkcjonowania zespołów środowiskowych na poziomie podstawowej opieki zdrowotnej lub psychiatrycznej. <p>3. Wdrażanie regionalnych programów zdrowotnych w zakresie profilaktyki nadwagi, otyłości i chorób cywilizacyjnych wśród dzieci i młodzieży.</p> <p>4. Działania związane z zapobieganiem i zwalczaniem „COVID-19”:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) działania profilaktyczne i zabezpieczające skierowane do podmiotów wykonujących działalność leczniczą oraz do pracowników podmiotów wykonujących działalność leczniczą w celu ograniczenia negatywnych skutków COVID-19; b) działania z zakresu edukacji i bezpieczeństwa publicznego ukierunkowane na kształtowanie właściwych postaw w sytuacji występowania zagrożeń epidemiologicznych; c) działania profilaktyczne i zabezpieczające skierowane do pracowników podmiotów wykonujących działalność leczniczą oraz do pracowników świadczących usługi społeczne w aktualnych warunkach epidemiologicznych, obciążonych ryzykiem zachorowania, w celu ograniczenia negatywnych skutków COVID-19.
11. Typ beneficjenta	Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie odrębnych przepisów).
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	<p>Typ projektów nr 1 i 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dzieci i młodzież w wieku do 18 roku życia • osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym • otoczenie osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym (w takim zakresie w jakim jest to niezbędne dla wsparcia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym), w tym osoby pełniące obowiązki opiekuńcze • pracownicy podmiotów realizujących usługi zdrowotne (wyłącznie w zakresie działań podnoszących standard i jakość usług realizowanych na rzecz bezpośrednich odbiorców). <p>Typ projektów nr 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • osoby potrzebujące wsparcia w codziennym funkcjonowaniu • opiekunowie osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, w szczególności członkowie rodzin • podmioty lub osoby świadczące usługi z zakresu opieki długoterminowej <p>Typ projektów nr 4 a:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podmioty wykonujące działalność leczniczą, • pracownicy podmiotów wykonujących działalność leczniczą.

	<p>Typ projektów nr 4 b:</p> <ul style="list-style-type: none"> mieszkańcy województwa kujawsko-pomorskiego. <p>Typ projektów nr 4 c:</p> <ul style="list-style-type: none"> pracownicy podmiotów wykonujących działalność leczniczą, pracownicy świadczący usługi społeczne w warunkach epidemiologicznych 	
13. Instytucja pośrednicząca	nie dotyczy	
14. Instytucja wdrażająca	nie dotyczy	
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty	22 708 114
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.	
17. Instrumenty terytorialne	nie dotyczy	
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	<p>Tryb konkursowy</p> <p>Tryb nadzwyczajny zgodnie z art. 10 ust. 1 specustawy funduszowej - w przypadku typu projektu nr 4.</p> <p>Za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego.</p>	
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	<ol style="list-style-type: none"> Przedsięwzięcia realizowane w ramach Poddziałania będą zgodne z <i>Krajowym Programem Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020</i>. Zakres realizowanego wsparcia będzie zgodny z zatwierdzoną Policy Paper i Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze zdrowia na lata 2014-2020. Przedsięwzięcia finansowane ze środków EFS będą realizowane po uprzednim dokonaniu analizy trendów demograficznych na danym obszarze i innych uwarunkowań wewnątrz regionalnych. Zastosowane zostaną mechanizmy gwarantujące trwałość realizowanych z EFS przedsięwzięć dotyczących zapewniania dostępu do usług. W zakresie działań związanych z programami zdrowotnymi przewidywane są mechanizmy koordynacyjne, zapobiegające powielaniu się wsparcia (działania w tym zakresie będą rozpatrywane przez Komitet Sterujący do spraw koordynacji interwencji EFSI w obszarze zdrowia). Kwestie programów profilaktycznych i programów zdrowotnych zostaną uregulowane w Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego 	

	<p>Funduszu Społecznego w obszarze zdrowia na lata 2014-2020..</p> <p>Inne limity i ograniczenia wynikające z:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>Wytycznych kwalifikowania wydatków w ramach EFRR, EFS oraz FS na lata 2014-2020,</i> ➤ <i>Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i EFRR na lata 2014-2020,</i> ➤ <i>Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze zdrowia na lata 2014-2020,</i> ➤ <i>dokumentu pn. Dzienny dom opieki medycznej – organizacja i zadania (Standard DDOM), przyjętego uchwałą Komitetu Sterującego nr 49/2017/XIV, opracowanych przez IZ RPO zasad realizacji wsparcia w zakresie CT 9.</i> <p>W przypadku działań związanych z zapobieganiem i zwalczaniem „COVID-19”(typ projektu nr 4) przewiduje się możliwość zastosowania odstępstw od wyżej wskazanych limitów i ograniczeń. Działania wskazane w typie 4 przewidziane w projekcie będą miały charakter doraźnej odpowiedzi na sytuację osób znajdujących się w stanie zagrożenia zdrowia i życia w warunkach rozprzestrzeniania się epidemii COVID-19. Tym samym mają na celu zapobieganie rozprzestrzeniania się pandemii i ochronę zdrowia i życia osób zagrożonych zakażeniem. Przewidziane działania, ze względu na ograniczony do warunków pandemii COVID-19 zakres czasowy, nie przyczynią się do wzrostu liczby osób objętych opieką instytucjonalną ani do trwałego wzrostu zdolności instytucjonalnych podmiotów świadczących usługi opieki całodobowej.</p> <p>Działania te będą, co do zasady, zgodne z ideą deinstytucjonalizacji usług i stopniowego przechodzenia od usług świadczonych przez instytucje do usług o charakterze środowiskowym.</p> <p>Interwencja w PI 9iv w zakresie usług zdrowotnych dla typu 4. będzie podlegała uzgodnieniom z właściwym wojewodą oraz Komitet Sterujący ds. Zdrowia będzie informowany o podejmowanych w tym obszarze działaniach.</p>
<p>20. Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%)</p>	<p>Wartość wydatków w ramach <i>cross-financingu</i> nie może stanowić więcej niż 10% całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu.</p> <p>Warunki i zakres stosowania zgodny będzie z <i>Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu</i></p>

	<i>Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</i>
21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	10% ¹⁰⁴
22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Pomniejszenie dochodu zgodnie z art. 65 ust. 8 rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013.
23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Przewiduje się stosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020. Przewiduje się system zaliczkowy zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.
24. Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej i pomocy <i>de minimis</i> zastosowanie mają: - rozporządzenie KE nr 1407/2013 - rozporządzenie KE nr 651/2014 - rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1073)
25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	85%
26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	95% W uzasadnionych przypadkach IZ RPO, poprzez kryteria wyboru projektów zatwierdzone przez KM RPO może zwiększyć poziom dofinansowania do 100%.
27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	5%

¹⁰⁴ Z zastrzeżeniem, że wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych w ramach kosztów bezpośrednich projektu oraz wydatków w ramach *cross-financingu* nie może łącznie przekroczyć 10% wydatków projektu. Wydatki w ramach *cross-financingu* oraz środków trwałych w projektach współfinansowanych z EFS należy rozumieć w sposób wskazany w Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.

	W uzasadnionych przypadkach IZ RPO, poprzez kryteria wyboru projektów zatwierdzone przez KM RPO może zmniejszyć poziom wkładu własnego do 0%.
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	Minimalna wartość projektu 100 000 Maksymalna wartość projektu: nie dotyczy
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	nie dotyczy
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe(EUR)	nie dotyczy
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy

Poddziałanie 9.3.2 Rozwój usług społecznych

OPIS PODDZIAŁANIA 9.3.2	
6. Nazwa poddziałania	ROZWÓJ USŁUG SPOŁECZNYCH
7. Cel szczegółowy poddziałania	Zwiększenie dostępności usług społecznych w szczególności usług środowiskowych, opiekuńczych oraz usług wsparcia rodziny i pieczy zastępczej dla osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym (Cel szczegółowy 3)
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba wspartych w programie miejsc świadczenia usług społecznych istniejących po zakończeniu projektu • Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy, uczestniczących w kształceniu lub szkoleniu, zdobywających kwalifikacje, pracujących (łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek) po opuszczeniu programu • Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które opuściły opiekę instytucjonalną na rzecz usług społecznych świadczonych w społeczności lokalnej w programie • Liczba utworzonych w programie miejsc świadczenia usług asystenckich i opiekuńczych istniejących po zakończeniu projektu • Liczba utworzonych w programie miejsc świadczenia usług w mieszkaniach wspomaganych i chronionych istniejących po zakończeniu projektu • Liczba utworzonych w programie miejsc świadczenia usług wspierania rodziny i pieczy zastępczej istniejących po zakończeniu projektu

<p>9. Lista wskaźników produktu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami społecznymi świadczonymi w interesie ogólnym w programie • Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami asystenckimi i opiekuńczymi świadczonymi w społeczności lokalnej w programie • Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami w postaci mieszkań chronionych i wspomaganych w programie • Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami wspierania rodziny i pieczy zastępczej w programie • Liczba osób objętych wsparciem w zakresie zwalczania lub przeciwdziałania skutkom pandemii COVID-19 (CV 31) • Liczba podmiotów objętych wsparciem w zakresie zwalczania lub przeciwdziałania skutkom pandemii COVID-19 (CV 33) • Wartość wydatków kwalifikowalnych przeznaczonych na działania związane z pandemią COVID-19 (CV 30) • Liczba osób, którym udzielono ochrony czasowej w związku z wojną w Ukrainie, objętych wsparciem w programie (CPRO1) • Wartość wydatków kwalifikowalnych przeznaczonych na działania mające na celu łagodzenie kryzysu wywołanego wojną w Ukrainie
<p>10. Typy projektów</p>	<p>1. Wsparcie na rzecz poprawy dostępu do usług opiekuńczych dla osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu oraz usług asystenckich świadczonych w lokalnej społeczności obejmujące:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) tworzenie i rozwój oferty placówek wsparcia i opieki¹⁰⁵ w tym: <ol style="list-style-type: none"> i. dziennych domów pobytu, ii. środowiskowych domów samopomocy, iii. klubów samopomocy, iv. mieszkań chronionych i wspomaganych, v. innych ośrodków zapewniających opiekę dzienną i całodobową; b) rozwój niestacjonarnych usług opiekuńczych w tym: <ol style="list-style-type: none"> i. usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, , ii. usługi dziennych opiekunów, wolontariat opiekuńczy, pomoc sąsiedzka, inne formy samopomocy, c) rozwój usług asystenckich; d) rozwój nowoczesnych technologii w usługach opiekuńczych, np. teleopieka i inne formy niebezpośrednich usług opiekuńczych wykorzystujących nowe technologie, aktywizację środowisk lokalnych w celu tworzenia społecznych (sąsiedzkich) metod samopomocy przy wykorzystaniu nowych technologii; e) uzupełniająco do typu a, b, c, d: <ol style="list-style-type: none"> i. sfinansowanie wypożyczenia sprzętu niezbędnego do opieki nad osobami potrzebującymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu lub sprzętu zwiększającego samodzielność osób (w tym pielęgnacyjnego, rehabilitacyjnego i medycznego),

¹⁰⁵ Zapewniających opiekę dzienną/całodobową (o ile stanowią formę usług świadczonych w lokalnej społeczności).

	<ul style="list-style-type: none"> ii. inne usługi zwiększające mobilność, autonomię i bezpieczeństwo osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu (np. likwidowanie barier architektonicznych w miejscu zamieszkania, dowożenie posiłków), iii. działania ukierunkowane na podnoszenie umiejętności opiekunów faktycznych służące poprawie jakości usług opiekuńczych (m.in.: kształcenie, poradnictwo). <p>2. Inicjatywy ukierunkowane na rozwój i poprawę dostępu do usług wsparcia rodziny i pieczy zastępczej obejmujące:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) usługi szkoleniowe, doradcze i specjalistyczne dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą (rodziny zastępcze, kadry prowadzącej rodzinne domy dziecka, dyrektorzy placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego) oraz kandydatów do pełnienia rodzinnej pieczy zastępczej w ww. formach; b) przejście z opieki instytucjonalnej do usług świadczonych w lokalnej społeczności poprzez tworzenie rodzinnych form pieczy zastępczej oraz placówek opiekuńczo-wychowawczych do 14 dzieci c) działania służące wspieraniu rodzin i osób w wypełnianiu ról społecznych i opiekuńczo-wychowawczych realizowane przez placówki wsparcia dziennego¹⁰⁶, usługi asystenckie, rodziny wspierające lub inne alternatywne formy wsparcia; d) poradnictwo rodzinne, obejmujące wsparcie rodziny naturalnej i zastępczej, opieki nad osobą z niepełnosprawnościami, a także terapię rodzinną świadczone w formach zdeinstytucjonalizowanych jako element procesu aktywizacji społecznej. <p>3. Usługi w mieszkaniach chronionych i wspomaganych obejmujące:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) rozwój usług w mieszkaniach chronionych¹⁰⁷; b) rozwój usług w mieszkaniach treningowych – pobyt czasowy z uwzględnieniem usług w formie treningów, nauki samodzielności, poradnictwa, pracy socjalnej, zmierzające do całkowitego usamodzielnienia; c) rozwój usług w mieszkaniach wspieranych; <p>4. Usługi społeczne wspierające proces aktywizacji społeczno-zawodowej osób bezdomnych;</p> <p>5. Uzupełniająco¹⁰⁸ usługi wspierające proces aktywizacji społeczno-zawodowej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym (świadczone wyłącznie w powiązaniu z pozostałymi typami projektów, jako jeden z elementów szerszego, kompleksowego wsparcia zdefiniowanego na podstawie indywidualnej diagnozy uczestników projektów, w tym otoczenia) obejmujące:</p>
--	---

¹⁰⁶ Wsparcie obejmuje zarówno tworzenie nowych placówek, jak również wsparcie istniejących. Wsparcie istniejących placówek jest możliwe wyłącznie, jeżeli nastąpi zwiększenie liczby dzieci w tych placówkach lub rozszerzenie oferty wsparcia. W placówkach wsparcia dziennego w formie opiekuńczej oraz placówkach prowadzonych w formie pracy podwórkowej obowiązkowo są realizowane zajęcia rozwijające, co najmniej jedną z ośmiu kompetencji kluczowych wskazanych w zaleceniu Rady Unii Europejskiej z dnia 22 maja 2018 r. w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie (Dz. Urz. UE C 189 z 04.06.2018, str.1).

¹⁰⁷ Organizacja mieszkań chronionych musi być zgodna z zapisami ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej.

¹⁰⁸ W przypadku wsparcia kierowanego do osób uciekających z terenu Ukrainy w związku z atakiem Federacji Rosyjskiej na Ukrainę, które przybyły legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej od dnia 24 lutego 2022 r. może stanowić samodzielny typ projektu a nie jedynie uzupełniający.

	<p>a) usługi informacyjne, edukacyjne, terapeutyczne oraz usługi animacyjne wspierające aktywność obywatelską;</p> <p>b) poradnictwo prawne (w zakresie prawa rodzinnego i opiekuńczego, zabezpieczenia społecznego, ochrony praw lokatorów);</p> <p>c) poradnictwo psychologiczne i wsparcie indywidualne/grupowe w zakresie podniesienia kompetencji życiowych i umiejętności zawodowych, służące przetrwaniu nieporadności życiowej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz ich otoczenia (w tym tzw. biednych pracujących);</p> <p>6. Działania związane z przeciwdziałaniem rozprzestrzeniania się COVID-19 oraz łagodzeniem skutków wynikających z pandemii w obszarze usług społecznych.</p>	
11. Typ beneficjenta	Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie odrębnych przepisów).	
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	<p>Typ projektu nr 1-5</p> <ul style="list-style-type: none"> osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym otoczenie osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym (w takim zakresie, w jakim jest to niezbędne dla wsparcia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym), w tym osoby pełniące obowiązki opiekuńcze; osoby uciekające z terenu Ukrainy w związku z atakiem Federacji Rosyjskiej na Ukrainę, które przybyły legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej od dnia 24 lutego 2022 r. <p>Typ projektu nr 6</p> <ul style="list-style-type: none"> podmioty, dla których istnieje uzasadniona potrzeba zakupu środków ochrony osobistej oraz wyposażenia niezbędnego w celu zagwarantowania bezpieczeństwa związanego z COVID-19; podmioty zaangażowane w realizację usług społecznych, w tym opiekuńczych na rzecz osób potrzebujących wsparcia, realizujące zadania związane z przeciwdziałaniem rozprzestrzeniania się COVID-19 oraz łagodzeniem skutków wynikających z pandemii; osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym narażone na zachorowania na COVID-19, otoczenie osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym (w takim zakresie, w jakim jest to niezbędne dla wsparcia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym), w tym osoby pełniące obowiązki opiekuńcze; osoby dotknięte skutkami wystąpienia COVID-19, organizacje pozarządowe¹⁰⁹ (w przypadku realizacji projektu grantowego). 	
13. Instytucja pośrednicząca	nie dotyczy	
14. Instytucja wdrażająca	nie dotyczy	
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty	87 757 555,00

¹⁰⁹ organizacje pozarządowe - podmioty wymienione w art. 3 ustęp 2 i 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r., poz. 1057 - udpp).

<p>16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO</p>	<p>Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.</p>
<p>17. Instrumenty terytorialne</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów</p>	<p>Tryb konkursowy Tryb nadzwyczajny zgodnie z art. 10 ust. 1 specustawy funduszowej - w przypadku typu projektu nr 6 oraz dla projektów realizowanych w związku z potrzebą wsparcia osób uciekających z terenu Ukrainy w związku z atakiem Federacji Rosyjskiej.. Za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego.</p>
<p>19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przedsięwzięcia realizowane w ramach Poddziałania będą zgodne z <i>Krajowym Programem Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020</i>. 2. Przedsięwzięcia finansowane ze środków EFS będą realizowane po uprzednim dokonaniu analizy trendów demograficznych na danym obszarze i innych uwarunkowań wewnątrz regionalnych. 3. Zastosowane zostaną mechanizmy gwarantujące trwałość realizowanych z EFS przedsięwzięć dotyczących zapewniania dostępu do usług. 4. W przypadku konkursów dedykowanych polityce terytorialnej (wyłącznie w odniesieniu do pierwszego typu projektów) projekty muszą wynikać ze strategii dotyczącej Obszaru Strategicznej Interwencji miast regionalnych i subregionalnych lub strategii dotyczącej Obszaru Rozwoju Społeczno-Gospodarczego 5. Wsparcie dla rozwoju usług będzie zgodne z <i>Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020</i> oraz Komunikatem Komisji Europejskiej <i>Usługi świadczone w interesie ogólnym, w tym usługi socjalne świadczone w interesie ogólnym: nowe zobowiązanie europejskie KOM(2007)725</i>. 6. Wsparcie dla rozwoju usług m.in. opiekuńczych, wsparcia rodziny, mieszkalnictwa wspomaganego odbywać się będzie zgodnie z założeniami europejskich zasad przejścia z opieki instytucjonalnej do opieki środowiskowej. 7. Premiowane będą projekty wynikające z Gminnego/ Lokalnego Programu Rewitalizacji. 8. Działania realizowane będą w formule projektów terytorialnych lub problemowych lub tematycznych,

	<p>o których mowa w <i>Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i EFRR na lata 2014-2020</i>.</p> <p>9. Interwencja w ramach poszczególnych typów usług społecznych spełnia minimalne wymagania świadczenia tych usług określone w załączniku nr 1 do <i>Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i EFRR na lata 2014-2020</i>.</p> <p>10. Rozwój nowoczesnych technologii w usługach opiekuńczych jest możliwy do realizacji wyłącznie jako element wsparcia i pod warunkiem zagwarantowania kompleksowości usług opiekuńczych.</p> <p>Inne limity i ograniczenia wynikające z:</p> <p>a) <i>Wytycznych kwalifikowania wydatków w ramach EFRR, EFS oraz FS na lata 2014-2020</i>,</p> <p>b) <i>Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i EFRR na lata 2014-2020</i>,</p> <p>c) <i>opracowanych przez IZ RPO zasad realizacji wsparcia w zakresie CT 9</i>.</p> <p>W przypadku działań związanych z zapobieganiem i zwalczaniem „COVID-19”(typ projektu nr 6) przewiduje się możliwość zastosowania odstępstw od wyżej wskazanych limitów i ograniczeń. Działania wskazane w typie 6 przewidziane w projekcie będą miały charakter doraźnej odpowiedzi na sytuację osób znajdujących się w stanie zagrożenia zdrowia i życia w warunkach rozprzestrzeniania się epidemii COVID-19. Tym samym mają na celu zapobieganie rozprzestrzeniania się pandemii i ochronę zdrowia i życia osób zagrożonych zakażeniem. Przewidziane działania, ze względu na ograniczony do warunków pandemii COVID-19 zakres czasowy, nie przyczynią się do wzrostu liczby osób objętych opieką instytucjonalną ani do trwałego wzrostu zdolności instytucjonalnych podmiotów świadczących usługi opieki całodobowej.</p> <p>Działania te będą, co do zasady, zgodne z ideą deinstytucjonalizacji usług społecznych i stopniowego przechodzenia od usług opiekuńczych świadczonych przez instytucje do usług o charakterze środowiskowym.</p>
<p>20. Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%)</p>	<p>Wartość wydatków w ramach <i>cross-financingu</i> nie może stanowić więcej niż 40% całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu.</p> <p>Warunki i zakres stosowania zgodny będzie z <i>Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu</i></p>

	<i>Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</i>
21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	40% ¹¹⁰
22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Pomniejszenie dochodu zgodnie z art. 65 ust. 8 rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013.
23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Przewiduje się stosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020. Przewiduje się możliwość wypłacania zaliczek dla beneficjentów zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.
24. Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej i pomocy <i>de minimis</i> zastosowanie mają: <ul style="list-style-type: none"> - rozporządzenie KE nr 1407/2013 - rozporządzenie KE nr 651/2014 - rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1073).
25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	85%
26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane	95% - w przypadku projektów dotyczących świadczenia spersonalizowanych i zintegrowanych usług społecznych w celu zwiększenia ich dostępności. 90% - w przypadku projektów dotyczących wsparcia usług nad osobami potrzebującymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu oraz poprawy dostępu do usług opiekuńczych w wymiarze jakościowym i ilościowym.

¹¹⁰ Z zastrzeżeniem, że wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych netto w ramach kosztów bezpośrednich projektu oraz wydatków w ramach *cross-financingu* nie może łącznie przekroczyć 40% wydatków projektu. Wydatki w ramach *cross-financingu* oraz środków trwałych w projektach współfinansowanych z EFS należy rozumieć w sposób wskazany w Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.

beneficjentowi przez właściwą instytucję)	W uzasadnionych przypadkach IZ RPO, poprzez kryteria wyboru projektów zatwierdzone przez KM RPO może zwiększyć poziom dofinansowania do 100%.
27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	5% - w przypadku projektów dotyczących świadczenia spersonalizowanych i zintegrowanych usług społecznych w celu zwiększenia ich dostępności 10% - w przypadku projektów dotyczących wsparcia usług nad osobami potrzebującymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu oraz poprawy dostępu do usług opiekuńczych w wymiarze jakościowym i ilościowym W uzasadnionych przypadkach IZ RPO, poprzez kryteria wyboru projektów zatwierdzone przez KM RPO może zmniejszyć poziom wkładu własnego do 0%
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	Minimalna wartość projektu: 100 000 Maksymalna wartość projektu: nie dotyczy
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	nie dotyczy
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe(EUR)	nie dotyczy
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy

Działanie 9.4 Wzmocnienie sektora ekonomii społecznej

OPIS DZIAŁANIA 9.4	
Nazwa działania	WZMOCNIENIE SEKTORA EKONOMII SPOŁECZNEJ
Cele szczegółowe działania	Tworzenie nowych podmiotów ekonomii społecznej (Cel szczegółowy 4) Rozwój potencjału i możliwości do zwiększenia zatrudnienia w istniejących podmiotach ekonomii społecznej (Cel szczegółowy 5)

Poddziałanie 9.4.1 Rozwój podmiotów sektora ekonomii społecznej

OPIS PODDZIAŁANIA 9.4.1	
6. Nazwa poddziałania	ROZWÓJ PODMIOTÓW SEKTORA EKONOMII SPOŁECZNEJ
7. Cele szczegółowe poddziałania	Tworzenie nowych podmiotów ekonomii społecznej (Cel szczegółowy 4) Rozwój potencjału i możliwości do zwiększenia zatrudnienia w istniejących podmiotach ekonomii społecznej oraz wsparcie związane z łagodzeniem skutków COVID-19 (Cel szczegółowy 5)
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) • Liczba miejsc pracy utworzonych w przedsiębiorstwach społecznych
9. Lista wskaźników produktu	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba podmiotów ekonomii społecznej objętych wsparciem • Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie • Liczba PES, które dostarczyły produkty i usługi na potrzeby podmiotów potrzebujących wsparcia w kontekście COVID-19 • Liczba podmiotów objętych wsparciem w zakresie zwalczania lub przeciwdziałania skutkom pandemii COVID-19 (CV 33) • Wartość wydatków kwalifikowalnych przeznaczonych na działania związane z pandemią COVID-19 (CV 30)
10. Typy projektów	<p>1. Wspieranie przedsiębiorczości społecznej oraz ekonomii społecznej zapewniające w ramach projektu w sposób komplementarny i łączny:</p> <p>a) Wsparcie służące tworzeniu nowych podmiotów ekonomii społecznej¹¹¹ obejmujące:</p> <ul style="list-style-type: none"> i. działania z zakresu animacji i inkubacji; ii. wsparcie w zakresie szkoleń (w tym szkoleń zawodowych niezbędnych do pracy w przedsiębiorstwie społecznym), doradztwa oraz innych form służących nabyciu wiedzy i umiejętności potrzebnych do założenia i/lub prowadzenia działalności w sektorze ekonomii społecznej w postaci przedsiębiorstwa społecznego w szczególności związanych ze sferą ekonomiczną¹¹², iii. bezwrotne wsparcie finansowe (dotacje¹¹³) na tworzenie nowych miejsc pracy poprzez utworzenie przedsiębiorstwa społecznego

¹¹¹ Wsparcie zgodne z zakresem wskazanym w Wytocznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i EFRR na lata 2014-2020

¹¹² Wsparcie jest dostosowane do etapu inkubacji przedsiębiorstwa społecznego (realizowane z wykorzystaniem różnorodnych form takich jak szkolenia, warsztaty, doradztwo, mentoring, coaching, tutoring, współpraca, wizyty studyjne, i tp).

¹¹³ Dotacja jest przyznawana na podstawie biznesplanu.

	<p>iv. wsparcie pomostowe¹¹⁴ w formie finansowej, wsparcie pomostowe w formie zindywidualizowanych usług w szczególności ukierunkowanych na wzmocnienie kompetencji biznesowych;</p> <p>b) Wsparcie rozwoju i funkcjonowania podmiotów ekonomii społecznej poprzez:</p> <ol style="list-style-type: none"> i. działania ukierunkowane na podnoszenie umiejętności społecznych i kompetencji zawodowych, doświadczenia zawodowego pracowników oraz wolontariuszy PES w szczególności związanych ze sferą ekonomiczną, ii. działania służące nabyciu lub podniesieniu wiedzy i umiejętności potrzebnych do założenia, prowadzenia i rozwijania przedsiębiorstwa społecznego, w szczególności związanych ze sferą ekonomiczną, iii. działania ukierunkowane na rozwój specjalistycznych usług dla podmiotów ekonomii społecznej, w szczególności usług o charakterze biznesowym, <p>c) Wsparcie finansowe i merytoryczne (dotacje i wsparcia pomostowe) na tworzenie nowych miejsc pracy:</p> <ol style="list-style-type: none"> i. w istniejących podmiotach ekonomii społecznej¹¹⁵ wyłącznie pod warunkiem przekształcenia tych podmiotów w przedsiębiorstwo społeczne¹¹⁶, ii. w istniejących przedsiębiorstwach społecznych; <p>2. Wsparcie w zakresie podejmowania działań polegających na przeciwdziałaniu upadłości PS oraz PES przekształcanych w PS i utrzymaniu miejsc pracy zagrożonych w następstwie wystąpienia COVID-19.</p>
<p>11. Typ beneficjenta</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ośrodki Wsparcia Ekonomii Społecznej posiadające akredytację ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego
<p>12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia</p>	<ul style="list-style-type: none"> • osoby fizyczne chcące założyć działalność w sektorze ekonomii społecznej; • podmioty, o których mowa w art. 4, ust.2 pkt. 2 i 3 ustawy o spółdzielniach socjalnych; • podmioty ekonomii społecznej; • pracownicy i wolontariusze podmiotów ekonomii społecznej • jednostki samorządu terytorialnego oraz ich jednostki organizacyjne; • pracownicy jednostek samorządu terytorialnego oraz ich jednostek organizacyjnych; • instytucje rynku pracy oraz pomocy i integracji społecznej.

¹¹⁴ Zakres i intensywność wsparcia pomostowego oraz okres jego świadczenia, a także jego wysokość, w przypadku wsparcia finansowego, są dostosowane do indywidualnych potrzeb przedsiębiorstwa społecznego. Wsparcie pomostowe w formie finansowej jest świadczone przez okres nie dłuższy niż 6 miesięcy od dnia przyznania dotacji lub utworzenia stanowiska pracy, o ile termin utworzenia miejsca pracy jest późniejszy niż termin przyznania dotacji, może być przedłużone nie dłużej jednak niż do 12 miesięcy, z zachowaniem zasad trwałości, o których mowa w Wytycznych w obszarze włączenia społecznego. Wsparcie pomostowe w formie finansowej jest przyznawane miesięcznie w wysokości niezbędnej do sfinansowania podstawowych kosztów funkcjonowania przedsiębiorstwa społecznego w początkowym okresie działania, jednak nie większej niż wielokrotność o liczbę utworzonych miejsc pracy kwota minimalnego wynagrodzenia w rozumieniu przepisów o minimalnym wynagrodzeniu za pracę.

¹¹⁵ Dotyczy podmiotów ekonomii społecznej, które nie są przedsiębiorstwem społecznym.

¹¹⁶ Wsparcie jest powiązane z usługami służącymi nabyciu wiedzy i umiejętności potrzebnych do prowadzenia i rozwijania przedsiębiorstwa społecznego, w szczególności związanych ze sferą ekonomiczną oraz dostosowane do etapu inkubacji przedsiębiorstwa społecznego (realizowane z wykorzystaniem różnorodnych form t.j.: szkolenia, warsztaty, doradztwo, mentoring, coaching, tutoring, współpraca, wizyty studyjne) oraz usługami służącymi nabyciu kompetencji i kwalifikacji zawodowych potrzebnych do pracy w przedsiębiorstwie społecznym (adekwatnie do potrzeb i roli danej osoby w przedsiębiorstwie społecznym).

13. Instytucja pośrednicząca	nie dotyczy	
14. Instytucja wdrażająca	nie dotyczy	
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty	14 941 886,00
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.	
17. Instrumenty terytorialne	nie dotyczy	
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Tryb konkursowy Za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego.	
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przedsięwzięcia realizowane w ramach Poddziałania będą zgodne z Krajowym Programem Rozwoju Ekonomii Społecznej do 2023 roku. Ekonomia Solidarności Społecznej, Kujawsko-Pomorskim Programem na Rzecz Ekonomii Społecznej do roku 2020. 2. Zastosowane zostaną mechanizmy gwarantujące trwałość realizowanych z EFS przedsięwzięć dotyczących zatrudnienia. 3. Decyzje dotyczące wyboru beneficjentów w ramach PI 9v będą podejmowane w oparciu o kryteria wyboru projektów wskazujące na wymagane ilościowe efekty działalności OWES w odniesieniu do wybranych kryteriów akredytacji OWES (wdrożonych w ramach PO KL 2007–2013) dla poszczególnych typów świadczonych usług (animacyjnych, inkubacyjnych, biznesowych). 4. Preferowane będzie tworzenie miejsc pracy i przedsiębiorstw społecznych wykorzystujące doświadczenia wynikające z realizacji Projektu CERREC. 5. Preferowane będzie tworzenie miejsc pracy i przedsiębiorstw społecznych w kluczowych sferach rozwojowych wskazanych w KPRES do 2023 roku w rozdziale IV dotyczącym systemu realizacji. 6. Maksymalna kwota dotacji na stworzenie jednego miejsca pracy stanowi sześciokrotność przeciętnego wynagrodzenia w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 28 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. 7. Maksymalna kwota dotacji dla jednego podmiotu stanowi sześćdziesięciokrotność przeciętnego wynagrodzenia w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 28 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. 8. Beneficjent jest zobowiązany do zapewnienia trwałości utworzonych miejsc pracy przez okres co najmniej 12 miesięcy 	

	<p>od dnia utworzenia miejsca pracy a w przypadku przedłużenia wsparcia pomostowego w formie finansowej powyżej 6 miesięcy lub przyznania wyłącznie wsparcia pomostowego w formie finansowej - co najmniej 6 miesięcy od zakończenia wsparcia pomostowego w formie finansowej. W tym czasie zakończenie stosunku pracy z osobą zatrudnioną na nowo utworzonym stanowisku pracy może nastąpić wyłącznie z przyczyn leżących po stronie pracownika.</p> <p>9. OWES współpracuje z właściwymi terytorialnie PUP w zakresie przyznawania dotacji na tworzenie spółdzielni socjalnych i przystępowanie do spółdzielni socjalnych.</p> <p>10. Co do zasady wybór OWES następuje na okres nie krótszy niż 36 miesięcy.</p> <p>11. OWES współpracuje z beneficjentami projektów 9i oraz 9iv w celu wspierania tworzenia nowych miejsc pracy w przedsiębiorstwach społecznych dla osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym w szczególności osób wychodzących z WTZ, CIS, placówek opiekuńczo-wychowawczych, zakładów poprawczych i innych tego typu placówek.</p> <p>12. Osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które skorzystały z projektów w ramach PI 9i, a których ścieżka reintegracji wymaga dalszego wsparcia w ramach 9v będą preferowane do wsparcia w zakresie tworzenia miejsc pracy w sektorze przedsiębiorstw społecznych.</p> <p>13. OWES współpracują z regionalnym koordynatorem rozwoju ekonomii społecznej (ROPS), z którym wspólnie ustalają plan i zasady współpracy oraz realizacji wspólnych inicjatyw. Ww. podmioty określają podział zadań i obszarów kompetencji w szczególności w zakresie działań animacyjnych adresowanych do sektora publicznego, w szczególności jednostek samorządu terytorialnego, służących:</p> <p>a) zwiększeniu udziału podmiotów ekonomii społecznej w rynku (m.in. działania związane ze stosowaniem klauzul społecznych i społecznie odpowiedzialnych zamówień publicznych);</p> <p>b) zwiększeniu roli podmiotów ekonomii społecznej w realizacji usług społecznych świadczonych w interesie ogólnym (w szczególności działania zwiększające wykorzystanie mechanizmu zlecenia usług w oparciu o ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie lub inne ustawy).</p> <p>14. Udzielenie bezzwrotnego wsparcia finansowego (dotacji) jest możliwe wyłącznie na tworzenie nowych miejsc pracy dla osób wskazanych w Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków</p>
--	--

	<p>Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020. Inne limity i ograniczenia wynikające z:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>Wytycznych kwalifikowania wydatków w ramach EFRR, EFS oraz FS na lata 2014-2020,</i> ➤ <i>Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i EFRR na lata 2014-2020,</i> ➤ <i>opracowanych przez IZ RPO zasad realizacji wsparcia w zakresie CT 9.</i> <p>W przypadku działań związanych z zapobieganiem i zwalczaniem „COVID-19” (typ projektu nr 2) przewiduje się możliwość zastosowania odstępstw od wyżej wskazanych limitów i ograniczeń.</p>
<p>20. Warunki i planowany zakres stosowania cross-finansingu (%)</p>	<p>Wartość wydatków w ramach <i>cross-finansingu</i> nie może stanowić więcej niż 10% całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu.</p> <p>Warunki i zakres stosowania zgodny będzie z <i>Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</i></p>
<p>21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>10%¹¹⁷</p>
<p>22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie</p>	<p>Pomniejszenie dochodu zgodnie z art. 65 ust. 8 rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013.</p>
<p>23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek</p>	<p>Przewiduje się stosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p> <p>Przewiduje się system zaliczkowy zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p>

¹¹⁷ Z zastrzeżeniem, że wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych w ramach kosztów bezpośrednich projektu oraz wydatków w ramach *cross-finansingu* nie może łącznie przekroczyć 10% wydatków projektu. Wydatki w ramach *cross-finansingu* oraz środków trwałych w projektach współfinansowanych z EFS należy rozumieć w sposób wskazany w *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.*

24. Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej i pomocy <i>de minimis</i> zastosowanie mają:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozporządzenie KE nr 1407/2013 - rozporządzenie KE nr 651/2014 - rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1073).
25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	85%
26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	95% ¹¹⁸
27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	5% ¹¹⁹
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	Minimalna wartość projektu: 5 000 000 Maksymalna wartość projektu: 15 000 000
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	nie dotyczy
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe(EUR)	nie dotyczy
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy

118 wskazany % dotyczy wyłącznie części budżetu projektu pomniejszonego o środki przekazywane przez beneficjentów na tworzenie miejsc pracy (dotacji i wsparcia pomostowego) w ekonomii społecznej, które podlegają dofinansowaniu w 100% ze środków UE i budżetu państwa.

119 wskazany % dotyczy wyłącznie części budżetu projektu pomniejszonego o środki przekazywane przez beneficjentów na tworzenie miejsc pracy (dotacji i wsparcia pomostowego) w ekonomii społecznej, które podlegają dofinansowaniu w 100% ze środków UE i budżetu państwa.

Poddziałanie 9.4.2 Koordynacja sektora ekonomii społecznej

OPIS PODDZIAŁANIA 9.4.2	
6. Nazwa poddziałania	KOORDYNACJA SEKTORA EKONOMII SPOŁECZNEJ
7. Cel szczegółowy poddziałania	Rozwój potencjału i możliwości do zwiększenia zatrudnienia w istniejących podmiotach ekonomii społecznej oraz wsparcie związane z łagodzeniem skutków COVID-19 (Cel szczegółowy 5)
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba gmin, które uwzględniły w dokumentach strategicznych ekonomię społeczną • Liczba porozumień zawartych w ramach sieciowania
9. Lista wskaźników produktu	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba podmiotów ekonomii społecznej objętych wsparciem w ramach sieciowania • Liczba gmin objętych działaniami upowszechniającymi współpracę z podmiotami ekonomii społecznej • Liczba inicjatyw dotyczących rozwoju ekonomii społecznej sfinansowanych ze środków EFS
10. Typy projektów	<p>1. Wsparcie działań z zakresu koordynacji i monitorowania rozwoju sektora ekonomii społecznej w regionie obejmujące:</p> <p>a) tworzenie regionalnych sieci współpracy OWES działających w regionie, w tym w szczególności poprzez organizowanie regionalnych spotkań sieciujących dla OWES, umożliwiających wymianę informacji pomiędzy ośrodkami na temat podejmowanych działań, postępów i problemów w realizacji wsparcia, stosowanych rozwiązaniach i metodach pracy itp., a także agregowanie informacji na temat działalności OWES i wyników ich pracy na poziomie całego regionu oraz uspoźnianie i synchronizowanie tych działań w regionie. Wspieranie działań OWES nakierowanych na jednostki samorządu terytorialnego;</p> <p>b) tworzenie lub dofinansowanie wspólnych przedsięwzięć regionalnych sieci PES (klastry, franczyzy) oraz włączanie PES w istniejące na poziomie regionalnym organizacje branżowe (sieci, klastry);</p> <p>c) tworzenie regionalnych sieci kooperacji PES o charakterze reintegracyjnym (CIS, KIS, ZAZ, WTZ), mających umożliwić wzajemne uczenie się i wymianę informacji oraz wsparcie tych podmiotów w osiągnięciu standardów usług;</p> <p>d) inicjowanie współpracy jednostek systemu pomocy społecznej, PES, w tym o charakterze reintegracyjnym, OWES dla zwiększenia synergii działań podejmowanych przez te podmioty w procesie aktywizacji osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym i wzrostu zatrudnienia w sektorze ekonomii społecznej m.in. w celu zapewnienia ciągłości procesu reintegracyjnego, a także współpracy ww. podmiotów z innymi podmiotami takimi jak szkoły, uczelnie wyższe, instytucje rynku pracy, przedsiębiorstwa m.in. w celu zwiększenia liczby staży i praktyk w PES, czy też w typowych przedsiębiorstwach;</p> <p>e) budowanie powiązań pomiędzy systemem edukacji, nauką, biznesem i ekonomią społeczną na poziomie regionalnym (spotkania, warsztaty, doradztwo, wymiana</p>

	<p>informacji, udział we wspólnych konkursach i wydarzeniach z organizacjami pracodawców i przedsiębiorców, szkół, w tym szkół wyższych i instytutów naukowych) w celu nawiązania stałej współpracy;</p> <p>f) organizacja przedsięwzięć służących zwiększaniu widoczności PES jako dostawców produktów i usług oraz wspieranie sprzedaży produktów i usług świadczonych przez PES na poziomie regionalnym (np. targi ekonomii społecznej, finansowanie udziału PS i PES w targach i wystawach regionalnych o charakterze gospodarczym, sprzedaż produktów i usług PES za pomocą jednego regionalnego portalu lub portali branżowych);</p> <p>g) współpraca z jednostkami samorządu terytorialnego i innymi podmiotami lokalnymi, w szczególności PES, w zakresie tworzenia lokalnych planów rozwoju ekonomii społecznej lub lokalnych planów udziału PES w rozwoju usług społecznych (spotkania, wymiana informacji, dobre praktyki, doradztwo), uwzględniania aspektów społecznych w zamówieniach publicznych, zlecenia zadań PES;</p> <p>h) wspieranie realizacji przez PES usług użyteczności publicznej i współpraca z OWES w tym zakresie;</p> <p>i) zapewnienie funkcjonowania Regionalnego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej, o którym mowa w KPRES i organizowanie jego prac oraz tworzenie możliwości współpracy kluczowych interesariuszy w zakresie kreowania rozwoju ekonomii społecznej w regionie;</p> <p>j) wyznaczanie kierunków rozwoju ekonomii społecznej, aktualizacja regionalnego programu rozwoju ekonomii społecznej;</p> <p>k) reprezentowanie interesów sektora ekonomii społecznej na poziomie regionalnym oraz włączenie ekonomii społecznej do strategii rozwoju województwa w obszarach związanych z rynkiem pracy, integracją społeczną, rozwojem przedsiębiorczości oraz innowacji, rozwojem usług użyteczności publicznej oraz innymi priorytetami, w ramach których jest możliwy regionalny rozwój ekonomii społecznej;</p> <p>l) ewaluacja działań OWES;</p> <p>m) weryfikacja statusu PS na zasadach określonych w załączniku 3 do Wytycznych i prowadzenie spisu PS.</p>
11. Typ beneficjenta	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	<ul style="list-style-type: none"> • podmioty o których mowa w art. 4, ust.2 pkt. 2 i 3 ustawy o spółdzielniach socjalnych; • podmioty ekonomii społecznej; • pracownicy i wolontariusze podmiotów ekonomii społecznej; • jednostki samorządu terytorialnego oraz ich jednostki organizacyjne; • pracownicy i wolontariusze jednostek samorządu terytorialnego oraz ich jednostek organizacyjnych; • instytucje rynku pracy oraz pomocy i integracji społecznej; • ośrodki wsparcia ekonomii społecznej (OWES); • pracownicy i wolontariusze OWES; • przedstawiciele sektora nauki i biznesu
13. Instytucja pośrednicząca	nie dotyczy

14. Instytucja wdrażająca	nie dotyczy	
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty	964 515
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.	
17. Instrumenty terytorialne	nie dotyczy	
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Tryb pozakonkursowy Za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego.	
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	<p>1. Przedsięwzięcia realizowane w ramach Poddziałania będą zgodne z Krajowym Programem Rozwoju Ekonomii Społecznej, Kujawsko-Pomorskim Programem na Rzecz Ekonomii Społecznej do roku 2020.</p> <p>2. Przedsięwzięcia realizowane w ramach Poddziałania będą zgodne z <i>Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020.</i></p> <p>Inne limity i ograniczenia wynikające z:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020,</i> ➤ <i>Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i EFRR na lata 2014-2020,</i> ➤ <i>opracowanych przez IZ RPO WK-P zasadach realizacji wsparcia w zakresie CT 9.</i> 	
20. Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%)	<p>Wartość wydatków w ramach <i>cross-financingu</i> nie może stanowić więcej niż 10% całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu.</p> <p>Warunki i zakres stosowania zgodny będzie z <i>Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</i></p>	

21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	10% ¹²⁰
22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Pomniejszenie dochodu zgodnie z art. 65 ust. 8 rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013.
23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Przewiduje się stosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020. Przewiduje się system zaliczkowy zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.
24. Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej i pomocy de minimis zastosowanie mają: - rozporządzenie KE nr 1407/2013 - rozporządzenie KE nr 651/2014 - rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1073).
25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	85%
26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	85%
27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	15%
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	Minimalna wartość projektu: nie dotyczy Maksymalna wartość projektu: 5 040 000

¹²⁰ Z zastrzeżeniem, że wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych w ramach kosztów bezpośrednich projektu oraz wydatków w ramach *cross-financingu* nie może łącznie przekroczyć 10% wydatków projektu. Wydatki w ramach *cross-financingu* oraz środków trwałych w projektach współfinansowanych z EFS należy rozumieć w sposób wskazany w Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.

29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	nie dotyczy
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe(EUR)	nie dotyczy
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy

OŚ PRIORYTETOWA 10 INNOWACYJNA EDUKACJA

Wsparcie przewidziane w ramach osi priorytetowej 10 *Innowacyjna edukacja* koncentruje się na rozwiązaniu głównych problemów, wskazanych w diagnozie Programu, dotyczących edukacji i kształcenia w województwie kujawsko-pomorskim.

Działania podejmowane w ramach osi 10 w zakresie edukacji przedszkolnej będą dotyczyły przede wszystkim upowszechnienia wychowania przedszkolnego, a także podniesienie jego jakości. Podejmowane działania będą miały na celu zmniejszenie dysproporcji w upowszechnianiu edukacji przedszkolnej na słabiej rozwiniętych obszarach, w tym na obszarach wiejskich oraz wspieranie dostępności na obszarach miejskich, w tym aglomeracjach. Działania te pozwalają na zwiększenie kompetencji społecznych i ułatwienie dzieciom startu w systemie edukacji a także mają bezpośredni wpływ na poprawę sytuacji kobiet na rynku pracy.

Interwencja RPO WK-P będzie skierowana także do uczniów szkół i placówek prowadzących kształcenie ogólne. Doskonalenie jakości kształcenia na wszystkich etapach kształcenia wymaga nieustannego inwestowania w bazę materialną. Wyposażenie lub doposażenie w nowoczesny sprzęt i materiały dydaktyczne pracowni, zwłaszcza matematycznych i przyrodniczych stanowi istotny czynnik wzbudzający zainteresowanie uczniów przedmiotami matematyczno-przyrodniczymi i wspierający wybór ścieżki edukacyjnej związanej z naukami ścisłymi. Dla nich też przewidziano działania dotyczące rozwijania kompetencji kluczowych oraz umiejętności uniwersalnych, jako najbardziej pożądaných z punktu widzenia rynku pracy.

Odpowiedzią na oczekiwania potencjalnych pracodawców jak i uczniów, zwłaszcza tych którzy wybierają naukę w szkołach prowadzących kształcenie zawodowe, jest umożliwienie pracodawcom większego zaangażowania w organizację staży i praktyk. EFS będzie finansował, obok działań tzw. miękkich, wydatki inwestycyjne z zakresu wyposażenia czy doposażenia pracowni i warsztatów szkolnych, stanowiące element kompleksowego projektu, zgodnie z zasadami kwalifikowalności EFS.

Bardzo duży nacisk zostanie również położony na edukację osób dorosłych. Wsparcie będzie skoncentrowane na podnoszeniu kwalifikacji komputerowych, językowych, a także innych kompetencji i kwalifikacji niezbędnych na rynku pracy i będzie skierowane do osób z grup defaworyzowanych, w szczególności osób o niskich kwalifikacjach i osób powyżej 50 roku życia.

1. CELE SZCZEGÓŁOWE OSI PRIORYTETOWEJ

Cel szczegółowy 1: zwiększenie liczby miejsc przedszkolnych

Cel szczegółowy 2: rozwijanie u uczniów kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy (umiejętności matematyczno-przyrodnicze, umiejętności posługiwania się językami obcymi, w tym język polski dla cudzoziemców i osób powracających do Polski oraz ich rodzin, TIK, umiejętność rozumienia, kreatywność, innowacyjność, przedsiębiorczość, krytyczne myślenie, rozwiązywanie problemów, umiejętność uczenia się, umiejętność pracy zespołowej w kontekście środowiska pracy), doradztwo edukacyjno-zawodowe, rozwijanie zindywidualizowanego podejścia do ucznia, szczególnie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz rozwijanie kompetencji uczniów niezbędnych na rynku poprzez staże zawodowe

Cel szczegółowy 3: Zwiększenie szans na zatrudnienie uczniów szkół prowadzących kształcenie zawodowe, w szczególności poprzez podniesienie efektywności kształcenia zawodowego, jak również poprzez rozwijanie u uczniów kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy (umiejętności matematyczno-przyrodnicze, umiejętności posługiwania się językami obcymi, w tym język polski dla cudzoziemców i osób powracających do Polski oraz ich rodzin, TIK, umiejętność rozumienia, kreatywność,

innowacyjność, przedsiębiorczość, krytyczne myślenie, rozwiązywanie problemów, umiejętność uczenia się, umiejętność pracy zespołowej w kontekście środowiska pracy)

Cel szczegółowy 4: zwiększenie kompetencji osób dorosłych należących do grup defaworyzowanych na rynku pracy z zakresu ICT i języków obcych

Cel szczegółowy 5: uzyskiwanie i uzupełnianie wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawodowych przez osoby dorosłe należące do grup defaworyzowanych na rynku pracy poprzez udział w kwalifikacyjnych kursach zawodowych, kursach umiejętności zawodowych oraz innych formach pozaszkolnych

2. Charakter osi	nie dotyczy	
3. Fundusz (nazwa i kwota w EUR)	EFS	114 645 747
4. Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego	

Działanie 10.1 Kształcenie ogólne i zawodowe w ramach ZIT

OPIS DZIAŁANIA 10.1	
Nazwa działania	KSZTAŁCENIE OGÓLNE I ZAWODOWE W RAMACH ZIT
Cele szczegółowe działania	<p>Zwiększenie liczby miejsc przedszkolnych (Cel szczegółowy 1)</p> <p>Rozwijanie u uczniów kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy (umiejętności matematyczno-przyrodnicze, umiejętności posługiwania się językami obcymi, w tym język polski dla cudzoziemców i osób powracających do Polski oraz ich rodzin, TIK, umiejętność rozumienia, kreatywność, innowacyjność, przedsiębiorczość, krytyczne myślenie, rozwiązywanie problemów, umiejętność uczenia się, umiejętność pracy zespołowej w kontekście środowiska pracy), doradztwo edukacyjno-zawodowe, rozwijanie zindywidualizowanego podejścia do ucznia, szczególnie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz rozwijanie kompetencji uczniów niezbędnych na rynku poprzez staże zawodowe (Cel szczegółowy 2)</p> <p>Zwiększenie szans na zatrudnienie uczniów szkół prowadzących kształcenie zawodowe, w szczególności poprzez podniesienie efektywności kształcenia zawodowego, jak również poprzez rozwijanie u uczniów kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy (umiejętności matematyczno-przyrodnicze, umiejętności posługiwania się językami obcymi, w tym język polski dla cudzoziemców i osób powracających do Polski oraz ich rodzin, TIK, umiejętność rozumienia, kreatywność, innowacyjność, przedsiębiorczość, krytyczne myślenie, rozwiązywanie problemów, umiejętność uczenia się, umiejętność pracy zespołowej w kontekście środowiska pracy) (Cel szczegółowy 3)</p>

Poddziałanie 10.1.1 Wychowanie przedszkolne w ramach ZIT

OPIS PODDZIAŁANIA 10.1.1	
6. Nazwa poddziałania	WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE W RAMACH ZIT
7. Cele szczegółowe poddziałania	Zwiększenie liczby miejsc przedszkolnych (Cel szczegółowy 1)
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ul style="list-style-type: none"> Liczba nauczycieli, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu programu
9. Lista wskaźników produktu	<ul style="list-style-type: none"> Liczba dzieci objętych w ramach programu dodatkowymi zajęciami zwiększającymi ich szanse edukacyjne w edukacji przedszkolnej Liczba miejsc wychowania przedszkolnego dofinansowanych w programie Liczba nauczycieli objętych wsparciem w programie
10. Typy projektów	<ol style="list-style-type: none"> Tworzenie nowych miejsc wychowania przedszkolnego, w tym dostosowanych do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami w funkcjonujących ośrodkach wychowania przedszkolnego (również specjalnych i integracyjnych). Zakładanie nowych ośrodków wychowania przedszkolnego. Rozszerzenie oferty ośrodków wychowania przedszkolnego o dodatkowe zajęcia wyrównujące szanse edukacyjne dzieci w zakresie stwierdzonych deficytów¹²¹. Doskonalenie kompetencji lub kwalifikacji zawodowych nauczycieli, niezbędnych do pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym¹²², w tym z dziećmi z niepełnosprawnościami. Dostosowanie istniejących miejsc wychowania przedszkolnego do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami lub realizacja dodatkowej oferty edukacyjnej i specjalistycznej umożliwiającej dziecku z niepełnosprawnością udział w wychowaniu przedszkolnym poprzez wyrównywanie deficytu wynikającego z niepełnosprawności¹²³.
11. Typ beneficjenta	Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych).
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	<ul style="list-style-type: none"> dzieci w wieku przedszkolnym¹²⁴ publiczne i niepubliczne ośrodki wychowania przedszkolnego¹²⁵ nauczyciele ośrodków wychowania przedszkolnego rodzice dzieci z niepełnosprawnościami

¹²¹ Realizacja dodatkowych zajęć jest działaniem uzupełniającym do działań realizowanych w konkretnym OWP, o którym mowa w typach projektu 1 lub 2.

¹²² Realizacja działań z zakresu doskonalenia kompetencji lub kwalifikacji zawodowych nauczycieli przedszkoli i innych form wychowania przedszkolnego stanowi uzupełnienie działań z zakresu tworzenia nowych miejsc wychowania przedszkolnego i/lub dostosowania istniejących miejsc wychowania przedszkolnego do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami lub realizacji dodatkowej oferty edukacyjnej i specjalistycznej umożliwiającej dziecku z niepełnosprawnością udział w wychowaniu przedszkolnym poprzez wyrównywanie deficytu wynikającego z niepełnosprawności.

¹²³ Każde z działań w typie 5 może być realizowane samodzielnie, niezależnie od działań z zakresu tworzenia nowych miejsc wychowania przedszkolnego.

¹²⁴ W rozumieniu art. 31 ust. 1 (z uwzględnieniem ust.2 oraz 3) ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2019 r. poz. 1148 z późn. zm.).

¹²⁵ W rozumieniu art. 2 ust.1 i art. 31 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2019 r. poz. 1148, z późn. zm.).

13. Instytucja pośrednicząca	Miasto Bydgoszcz	
14. Instytucja wdrażająca	nie dotyczy	
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty	2 114 094
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.	
17. Instrumenty terytorialne	Zintegrowane Inwestycje Terytorialne	
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	<p>Tryb konkursowy</p> <p>Za nabór i ocenę wniosków odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego wspólnie z Miastem Bydgoszcz (IP ZIT).</p> <p>Za przyjmowanie protestów odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego. lub Miasto Bydgoszcz (IP ZIT) w zależności od etapu oceny.</p>	
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	<p>1. Limity i ograniczenia wynikające z:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>Wytycznych ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020,</i> ➤ <i>Wytycznych ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020,</i> ➤ opracowanych przez IZ RPO zasad realizacji wsparcia w zakresie edukacji. <p>2. Wnioskodawca musi zapewnić, że utworzone w ramach projektu miejsca wychowania przedszkolnego będą funkcjonować przez okres co najmniej 2 lat od daty zakończenia realizacji projektu, określonej w umowie o dofinansowanie projektu.</p> <p>3. Zapewnienie działalności bieżącej nowo utworzonych lub dostosowanych do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami miejsc wychowania przedszkolnego jest możliwe przez okres nie dłuższy niż 12 miesięcy.</p> <p>4. Finansowanie realizacji dodatkowych zajęć w ośrodkach wychowania przedszkolnego jest możliwe przez okres nie dłuższy niż 12 miesięcy.</p> <p>5. Wsparcie w zakresie tworzenia nowych miejsc wychowania przedszkolnego musi skutkować zwiększeniem liczby miejsc przedszkolnych podlegających pod konkretny organ prowadzący na terenie danej gminy/miasta w stosunku do</p>	

	<p>danych z roku poprzedzającego rok rozpoczęcia realizacji projektu.</p> <ol style="list-style-type: none"> 6. Planowana do utworzenia liczba nowych miejsc wychowania przedszkolnego odpowiadać powinna faktycznemu i prognozowanemu w perspektywie 3-letniej zapotrzebowaniu na usługi edukacji przedszkolnej w gminie/na terenie miasta, w których są one tworzone. 7. Dodatkowe zajęcia mogą być realizowane w OWP, w których w analogicznym zakresie obszarowym, co do treści i odbiorców (ogólnej liczby dzieci w OWP) nie były finansowane od co najmniej 12 miesięcy poprzedzających złożenie wniosku o dofinansowanie projektu (średniomiesięcznie). 8. Planowane działania w zakresie zwiększenia liczby miejsc w ośrodkach wychowania przedszkolnego powinny obejmować w pierwszej kolejności wsparcie dotychczas funkcjonujących ośrodków wychowania przedszkolnego. 9. Realizowane mogą być wyłącznie projekty wynikające ze Strategii ZIT. 10. Realizacja wsparcia na rzecz ośrodków wychowania przedszkolnego zostanie każdorazowo poprzedzona diagnozą. Diagnoza powinna być przygotowana i przeprowadzona przez OWP, organ prowadzący OWP lub inny podmiot prowadzący działalność o charakterze edukacyjnym lub badawczym oraz zatwierdzona przez organ prowadzący bądź osobę upoważnioną do podejmowania decyzji. Podmiot przeprowadzający diagnozę powinien mieć możliwość skorzystania ze wsparcia instytucji systemu wspomagania pracy OWP tj. placówki doskonalenia nauczycieli, poradni psychologiczno-pedagogicznej, biblioteki pedagogicznej. W przypadku zaplanowania w projekcie wsparcia w postaci wyposażenia/doposażenia OWP zapotrzebowanie na przedmiotowe wsparcie musi wynikać z przeprowadzonej diagnozy. Wnioski z diagnozy powinny stanowić element wniosku o dofinansowanie projektu.
<p>20. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%)</p>	<p>Wartość wydatków w ramach <i>cross-financingu</i> nie może stanowić więcej niż 30% całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu.</p> <p>Warunki i zakres stosowania <i>cross-financingu</i> zgodny będzie z <i>Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020.</i></p>

21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	30% (włączając cross-financing) ¹²⁶
22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Pomniejszenie dochodu zgodnie z art. 65 ust. 8 rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013.
23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	<p>Przewiduje się stosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków zgodnie z <i>Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</i></p> <p>Przewiduje się system zaliczkowy zgodnie z <i>Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</i></p>
24. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej i pomocy <i>de minimis</i> zastosowanie mają:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozporządzenie KE nr 1407/2013 - rozporządzenie KE nr 651/2014 - rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1073).
25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	85%
26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	85%
27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	15%
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	<p>Minimalna wartość projektu: 100 000</p> <p>Maksymalna wartość projektu: nie dotyczy</p>

¹²⁶ Z zastrzeżeniem, że wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych w ramach kosztów bezpośrednich projektu oraz wydatków w ramach *cross-financingu* nie może łącznie przekroczyć 30% wydatków projektu. Wydatki w ramach *cross-financingu* oraz środków trwałych w projektach współfinansowanych z EFS należy rozumieć w sposób wskazany w *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.*

29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	nie dotyczy
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe(EUR)	nie dotyczy
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy

Poddziałanie 10.1.2 Kształcenie ogólne w ramach ZIT

OPIS PODDZIAŁANIA 10.1.2	
6. Nazwa poddziałania	KSZTAŁCENIE OGÓLNE W RAMACH ZIT
7. Cele szczegółowe poddziałania	Rozwijanie u uczniów kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy (umiejętności matematyczno-przyrodnicze, umiejętności posługiwania się językami obcymi, w tym język polski dla cudzoziemców i osób powracających do Polski oraz ich rodzin, TIK, umiejętność rozumienia, kreatywność, innowacyjność, przedsiębiorczość, krytyczne myślenie, rozwiązywanie problemów, umiejętność uczenia się, umiejętność pracy zespołowej w kontekście środowiska pracy), doradztwo edukacyjno-zawodowe, rozwijanie zindywidualizowanego podejścia do ucznia, szczególnie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz rozwijanie kompetencji uczniów niezbędnych na rynku poprzez staże zawodowe (Cel szczegółowy 2)
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba uczniów, którzy nabyli kompetencje kluczowe lub umiejętności uniwersalne po opuszczeniu programu • Liczba nauczycieli, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu programu • Liczba szkół i placówek systemu oświaty wykorzystujących sprzęt TIK do prowadzenia zajęć edukacyjnych • Liczba szkół, w których pracownie przedmiotowe wykorzystują wyposażenie do prowadzenia zajęć edukacyjnych • Liczba nauczycieli, którzy uzyskali/podnieśli kwalifikacje w zakresie doradztwa zawodowego • Liczba szkół i placówek systemu oświaty, które wykorzystują sprzęt niezbędny do pracy z uczniami ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi • Liczba uczniów, którzy podnieśli, nabyli lub uzupełnili umiejętności praktyczne po opuszczeniu programu

<p>9. Lista wskaźników produktu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba nauczycieli objętych wsparciem w programie • Liczba uczniów objętych wsparciem w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych lub umiejętności uniwersalnych w programie, • Liczba nauczycieli objętych wsparciem z zakresu TIK w programie, • Liczba szkół i placówek systemu oświaty wyposażonych w ramach programu w sprzęt TIK do prowadzenia zajęć edukacyjnych, • Liczba szkół, których pracownie przedmiotowe zostały doposażone w programie • Liczba uczniów zagrożonych przedwczesnym opuszczeniem systemu oświaty objętych wsparciem w programie • Liczba nauczycieli objętych wsparciem w zakresie uzyskiwania/podnoszenia kwalifikacji w zakresie doradztwa zawodowego • Liczba szkół i placówek systemu oświaty wyposażonych lub doposażonych w ramach programu w sprzęt niezbędny do pracy z uczniami ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi oraz uczniami młodszymi • Liczba uczniów ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi i uczniów młodszych objętych pracą indywidualną • Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia ogólnego, uczestniczących w stażach u pracodawcy
<p>10. Typy projektów</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Realizacja działań na rzecz kształtowania i rozwijania u uczniów kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy w zakresie: <ol style="list-style-type: none"> a) TIK, b) umiejętności matematyczno-przyrodniczych, c) umiejętności posługiwania się językami obcymi (w tym język polski dla cudzoziemców i osób powracających do Polski oraz ich rodzin), d) umiejętności rozumienia, kreatywności, innowacyjności, przedsiębiorczości, krytycznego myślenia, rozwiązywania problemów, umiejętności uczenia się i umiejętności pracy zespołowej w kontekście środowiska pracy. 2. Realizacja procesu indywidualizacji pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi, a także wsparcie ucznia młodszego poprzez: <ol style="list-style-type: none"> a) doposażenie szkół lub placówek systemu oświaty w pomoce dydaktyczne oraz specjalistyczny sprzęt do rozpoznawania potrzeb rozwojowych, edukacyjnych i możliwości psychofizycznych, kształcenia oraz wspomagania rozwoju i prowadzenia terapii uczniów ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi oraz uczniów młodszych, b) wsparcie uczniów ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi oraz uczniów młodszych w ramach zajęć specjalistycznych, dydaktyczno-wyrównawczych, warsztatów, porad i konsultacji. 3. Wsparcie uczniów zagrożonych przedwczesnym opuszczeniem systemu oświaty, w szczególności poprzez: <ol style="list-style-type: none"> a) realizację indywidualnej ścieżki wsparcia pedagogiczno-psychologicznego opracowanej przez pedagoga i/lub psychologa we współpracy z wychowawcą i uczniem, wobec którego zidentyfikowano potrzebę wsparcia zindywidualizowanego,

	<p>b) organizację wsparcia dla uczniów z dysfunkcjami społecznymi w ramach świetlic szkolnych lub innych form, uwzględniających elementy wsparcia rówieśniczego (w tym coaching rówieśniczy),</p> <p>c) zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze¹²⁷.</p> <p>4. Realizacja doradztwa zawodowego związanego z wyborem dalszych kierunków kształcenia i uwzględniającego potrzeby rynku pracy.</p> <p>5. Tworzenie warunków do nauczania opartego na metodzie eksperymentu w zakresie kompetencji matematyczno-przyrodniczych¹²⁸, m.in. poprzez:</p> <p>a) wyposażenie/doposażenie pracowni w sprzęt niezbędny do nauczania eksperymentalnego,</p> <p>b) kształtowanie i rozwijanie kompetencji matematyczno-przyrodniczych uczniów.</p> <p>6. Podniesienie kompetencji lub kwalifikacji nauczycieli oraz pracowników pedagogicznych w zakresie:</p> <p>a) metod indywidualnej pracy z uczniem,</p> <p>b) wykorzystywania metod eksperymentu naukowego w edukacji,</p> <p>c) diagnostyki psychologiczno-pedagogicznej, umożliwiającej wczesne rozpoznanie potrzeb edukacyjnych i deficytów rozwojowych u uczniów,</p> <p>d) korzystania z nowoczesnych technologii informacyjno- komunikacyjnych,</p> <p>e) kształtowania umiejętności interpersonalnych i społecznych,</p> <p>f) metod pracy z uczniem z niepełnosprawnościami,</p> <p>g) doradztwa zawodowego</p> <p>h) stosowania metod oraz form organizacyjnych sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu u uczniów lub słuchaczy kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy.</p> <p>7. Realizacja wysokiej jakości staży dla uczniów szkół i placówek kształcenia ogólnego we współpracy z podmiotami przyjmującymi na staż, w tym doskonalenie kompetencji lub kwalifikacji opiekunów stażystów u podmiotów przyjmujących na staż w zakresie niezbędnym do realizacji staży.</p>
<p>11. Typ beneficjenta</p>	<p>Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych).</p>
<p>12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uczniowie i wychowankowie szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie ogólne • szkoły oraz placówki systemu oświaty prowadzące kształcenie ogólne • szkoły specjalne przysposabiające do pracy • nauczyciele szkół oraz placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie ogólne

¹²⁷ Realizacja typu projektów 3c nie może stanowić głównego zakresu wsparcia uczniów zagrożonych przedwczesnym opuszczeniem systemu oświaty.

¹²⁸ W ramach działań z zakresu tworzenia w szkołach warunków do nauczania opartego na metodzie eksperymentu w zakresie kompetencji matematyczno-przyrodniczych realizowane mogą być wyłącznie kompleksowe projekty zakładające wsparcie w zakresie wszystkich wskazanych elementów w typie 5 i 6b lub wyłącznie elementów wskazanych w typie 5b i 6b.

	<ul style="list-style-type: none"> rodzice uczniów ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi, w tym w szczególności rodzice uczniów młodszych oraz z niepełnosprawnościami opiekunowie stażysty u podmiotów przyjmujących na staż 	
13. Instytucja pośrednicząca	Miasto Bydgoszcz	
14. Instytucja wdrażająca	nie dotyczy	
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty	6 144 027
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.	
17. Instrumenty terytorialne	Zintegrowane Inwestycje Terytorialne	
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	<p>Tryb konkursowy</p> <p>Za nabór i ocenę wniosków odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego wspólnie z Miastem Bydgoszcz (IP ZIT).</p> <p>Za przyjmowanie protestów odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego lub Miasto Bydgoszcz (IP ZIT) w zależności od etapu oceny.</p>	
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	<p>1. Limity i ograniczenia wynikające z:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>Wytycznych ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020,</i> ➤ <i>Wytycznych ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020,</i> ➤ opracowanych przez IZ RPO zasad realizacji wsparcia w zakresie edukacji. <p>2. Działania w zakresie doposażenia/wyposażenia szkół nie mogą stanowić odrębnego typu wsparcia.</p> <p>3. Zapewnia się preferencje dla wsparcia uczniów i szkół posiadających największe lub specjalne potrzeby rozwojowe i edukacyjne.</p> <p>4. Realizowane mogą być wyłącznie projekty wynikające ze Strategii ZIT.</p>	

	<p>5. Wartość wydatków na zakup środków trwałych i w ramach cross-financingu nie przekracza wartości procentowej określonej w pkt. 21 SzOOP, w przypadku cross-financingu zapewniona zostanie trwałość projektu. Zapewnia się, że wyposażenie/doposażenie szkół odpowiada potrzebom konkretnej jednostki oświatowej. Przykładowy katalog wyposażenia szkolnych pracowni został opracowany przez MEN i jest udostępniany za pośrednictwem strony internetowej administrowanej przez MEN.</p> <p>6. Przedsięwzięcia finansowane ze środków EFS będą stanowiły uzupełnienie działań prowadzonych przez szkoły lub placówki systemu oświaty. Skala działań prowadzonych przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu przez szkoły lub placówki systemu oświaty (nakłady środków na ich realizację) nie ulegnie zmniejszeniu w stosunku do skali działań (nakładów) prowadzonych przez szkoły lub placówki systemu oświaty w okresie 12 miesięcy poprzedzających złożenie wniosku o dofinansowanie projektu (średniomiesięcznie).</p> <p>7. Zapewnia się preferencją dla szkół lub placówek systemu oświaty, które wykorzystują e-podręczniki bądź e-materiały stworzone dzięki środkom EFS w latach 2007-2013 i 2014-2020.</p> <p>8. W przypadku wsparcia w ramach doskonalenia kompetencji lub kwalifikacji nauczycieli w zakresie stosowania metod oraz form organizacyjnych sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu u uczniów lub słuchaczy kompetencji kluczowych lub umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy zapewnia się preferencją projektów, w ramach których prowadzone będą szkolenia dla nauczycieli z wykorzystania w nauczaniu e-podręczników bądź e-materiałów stworzonych dzięki środkom EFS w latach 2007-2013 i 2014-2020.</p> <p>9. Staże dla uczniów szkół i placówek prowadzących kształcenie ogólne mogą być realizowane zarówno u pracodawcy jak i przedsiębiorcy (w tym u osoby fizycznej prowadzącej jednoosobową działalność gospodarczą).</p> <p>10. W przypadku wsparcia z zakresu tworzenia w szkołach warunków do nauczania opartego na metodzie eksperymentu w zakresie kompetencji matematyczno-przyrodniczych istnieje możliwość realizacji kompleksowych projektów zawierających wszystkie następujące elementy:</p>
--	--

	<p>1) jeżeli projekt obejmuje wyposażenie/doposażenie pracowni szkolnych to równocześnie musi obejmować również wsparcie w postaci kształtowania i rozwijania kompetencji uczniów oraz doskonalenia kompetencji lub kwalifikacji nauczycieli;</p> <p>2) w przypadku gdy projekt nie obejmuje wyposażenia/doposażenia pracowni szkolnych to musi obejmować wsparcie w zakresie kształtowania i rozwijania kompetencji uczniów oraz doskonalenia kompetencji lub kwalifikacji nauczycieli.</p> <p>11. Realizacja wsparcia dokonywana jest na podstawie indywidualnie zdiagnozowanego zapotrzebowania szkół lub placówek systemu oświaty. W przypadku zaplanowania w projekcie wsparcia w postaci wyposażenia/doposażenia szkół lub placówek zapotrzebowanie na przedmiotowe wsparcie musi wynikać z przeprowadzonej diagnozy.</p> <p>12. Realizując programy wspomagające szkołę lub placówkę systemu oświaty w procesie indywidualizacji pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi należy mieć na uwadze, iż: - w przypadku obejmowania wsparciem uczniów z klas IV-VIII szkoły podstawowej należy zaplanować realizację kompleksowego projektu obejmującego co najmniej działania wskazane w typach projektów: 2a, 2b oraz 6a; - w przypadku obejmowania wsparciem uczniów z niepełnosprawnościami należy zaplanować realizację kompleksowego projektu obejmującego co najmniej działania wskazane w typach projektów: 2a, 2b oraz 6a, przy czym należy mieć na uwadze, iż projekt może być skierowany do uczniów klas I-VIII szkoły podstawowej; - w przypadku realizacji projektów obejmujących jedynie wsparcie wskazane w typie projektów: 2b lub 6a bez znaczenia pozostaje etap edukacyjny, na którym znajduje się uczeń.</p>
<p>20. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%)</p>	<p>Wartość wydatków w ramach <i>cross-financingu</i> nie może stanowić więcej niż 20% całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu.</p> <p>Warunki i zakres stosowania <i>cross-financingu</i> zgodny będzie z <i>Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego</i></p>

	<i>Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020.</i>
21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	20% (włączając <i>cross-financing</i>) ¹²⁹ 40% (włączając <i>cross-financing</i>) ¹³⁰ – w projektach obejmujących realizację typu 1a, 2a i/lub 5a
22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Pomniejszenie dochodu zgodnie z art. 65 ust. 8 rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013.
23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Przewiduje się stosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków zgodnie z <i>Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</i> Przewiduje się system zaliczkowy zgodnie z <i>Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</i>
24. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej i pomocy <i>de minimis</i> zastosowanie mają: - rozporządzenie KE nr 1407/2013 - rozporządzenie KE nr 651/2014 - rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1073).
25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	85%
26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł)	95%

¹²⁹ Z zastrzeżeniem, że wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych w ramach kosztów bezpośrednich projektu oraz wydatków w ramach *cross-financingu* nie może łącznie przekroczyć 20% wydatków projektu. Wydatki w ramach *cross-financingu* oraz środków trwałych w projektach współfinansowanych z EFS należy rozumieć w sposób wskazany w *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.*

¹³⁰ Z zastrzeżeniem, że wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych w ramach kosztów bezpośrednich projektu oraz wydatków w ramach *cross-financingu* nie może łącznie przekroczyć 40% wydatków projektu. Wydatki w ramach *cross-financingu* oraz środków trwałych w projektach współfinansowanych z EFS należy rozumieć w sposób wskazany w *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.*

przynawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	
27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	5%
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	Minimalna wartość projektu 100 000 Maksymalna wartość projektu: nie dotyczy
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	nie dotyczy
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	nie dotyczy
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy

Poddziałanie 10.1.3 Kształcenie zawodowe w ramach ZIT

OPIS PODDZIAŁANIA 10.1.3	
6. Nazwa poddziałania	KSZTAŁCENIE ZAWODOWE W RAMACH ZIT
7. Cele szczegółowe poddziałania	Zwiększenie szans na zatrudnienie uczniów szkół prowadzących kształcenie zawodowe, w szczególności poprzez podniesienie efektywności kształcenia zawodowego, jak również poprzez rozwijanie u uczniów kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy (umiejętności matematyczno-przyrodnicze, umiejętności posługiwania się językami obcymi, w tym język polski dla cudzoziemców i osób powracających do Polski oraz ich rodzin, TIK, umiejętność rozumienia, kreatywność, innowacyjność, przedsiębiorczość, krytyczne myślenie, rozwiązywanie problemów, umiejętność uczenia się, umiejętność pracy zespołowej w kontekście środowiska pracy) (Cel szczegółowy 3)
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu programu • Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego wykorzystujących doposażenie zakupione dzięki EFS • Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego, którzy podnieśli, nabyli lub uzupełnili kompetencje zawodowe po opuszczeniu programu • Liczba nauczycieli, którzy uzyskali/podnieśli kwalifikacje w zakresie doradztwa zawodowego

	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba uczniów, którzy podnieśli, nabyli lub uzupełnili umiejętności praktyczne po opuszczeniu programu • Liczba uczniów, którzy nabyli kompetencje kluczowe lub umiejętności uniwersalne po opuszczeniu programu
<p>9. Lista wskaźników produktu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego uczestniczących w stażach i praktykach u pracodawcy • Liczba nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu objętych wsparciem w programie • Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego wyposażonych w programie w sprzęt i materiały dydaktyczne niezbędne do realizacji kształcenia zawodowego • Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego, którzy zostali objęci wsparciem w programie • Liczba nauczycieli objętych wsparciem w zakresie uzyskiwania/podnoszenia kwalifikacji w zakresie doradztwa zawodowego • Liczba nauczycieli placówek kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu, uczestniczących w praktykach i stażach u pracodawcy • Liczba uczniów objętych wsparciem w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych lub umiejętności uniwersalnych w programie
<p>10. Typy projektów</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwój kształcenia zawodowego we współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym obejmujący w szczególności: <ol style="list-style-type: none"> a) realizację doradztwa zawodowego ukierunkowanego na dopasowanie podaży kwalifikacji do potrzeb i wymagań nowoczesnego rynku pracy, b) realizację zewnętrznego wsparcia szkół w obszarze doradztwa zawodowego, c) realizację dodatkowego wsparcia służącego uzyskiwaniu lub uzupełnianiu wiedzy, umiejętności, kompetencji lub kwalifikacji zawodowych uczniów lub słuchaczy, dostosowanego do potrzeb pracodawców, w szczególności poprzez: <ol style="list-style-type: none"> i. dodatkowe zajęcia pozalekcyjne i pozaszkolne, ii. organizowanie kursów przygotowawczych do egzaminu maturalnego, kursów przygotowawczych na studia we współpracy ze szkołami wyższymi, iii. udział w zajęciach prowadzonych w szkołach wyższych, w tym w zajęciach laboratoryjnych, kołach lub obozach naukowych, iv. wsparcie w zakresie potwierdzania umiejętności zawodowych nabywanych przez uczniów kształcących się w danym zawodzie w ramach przygotowania do uzyskania uprawnień zawodowych, v. programy potwierdzania kwalifikacji zawodowych w toku edukacji, vi. udział w pozaszkolnych formach kształcenia ustawicznego – KKZ lub KUZ, d) realizację wsparcia nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu ukierunkowanego na doskonalenie kompetencji lub kwalifikacji zawodowych, w tym w zakresie przedmiotów zawodowych lub praktycznej nauki zawodu,

	<p>e) współpraca w dostosowywaniu oferty edukacyjnej w szkołach do potrzeb regionalnego i lokalnego rynku pracy,</p> <p>f) opracowanie i modyfikację programów nauczania,</p> <p>g) wdrożenie nowych, innowacyjnych form kształcenia zawodowego,</p> <p>h) włączenie pracodawców lub przedsiębiorców w system egzaminów zawodowych oraz egzaminów potwierdzających kwalifikacje mistrza i czeladnika w zawodzie,</p> <p>i) tworzenie klas patronackich w szkołach,</p> <p>j) tworzenie w szkołach lub placówkach systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe warunków odzwierciedlających rzeczywistewarunki pracy właściwe dla nauczanych zawodów obejmujące wyposażenie pracowni lub warsztatów szkolnych dla zawodów szkolnictwa branżowego¹³¹.</p> <p>2. Realizacja wysokiej jakości staży lub praktyk dla uczniów lub słuchaczy szkół lub placówek kształcenia zawodowego we współpracy z podmiotami przyjmującymi na staż, w tym doskonalenie kompetencji lub kwalifikacji opiekunów praktykantów lub stażystów u podmiotów przyjmujących na staż w zakresie niezbędnym do realizacji staży lub praktyk oraz realizacja kompleksowych programów kształcenia praktycznego organizowanych w miejscu pracy.</p> <p>3. Kształtowanie u uczniów lub słuchaczy szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy oraz realizacja wsparcia nauczycieli, w tym nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu w zakresie stosowania metod oraz form organizacyjnych sprzyjających kształtowaniu u uczniów lub słuchaczy kompetencji kluczowych oraz umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy¹³².</p>
11. Typ beneficjenta	Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych).
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	<ul style="list-style-type: none"> • Uczniowie i słuchacze szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe • uczniowie szkół specjalnych przysposabiających do pracy (jeżeli cel interwencji odpowiada zakresowi określone w typach projektu) • szkoły i placówki systemu oświaty prowadzące kształcenie zawodowe • szkoły specjalne przysposabiające do pracy (jeżeli cel interwencji odpowiada zakresowi określone w typach projektu) • instruktorzy praktycznej nauki zawodu • opiekunowie praktyk lub staży u podmiotów przyjmujących na staż

¹³¹ W pierwszej kolejności wnioskodawca powinien realizować działania na rzecz kształcenia w miejscu pracy bądź realizować programy stażowe, umożliwiające nabywanie kompetencji zawodowych w rzeczywistym środowisku pracy. Działania związane z wyposażeniem przyszłolnych pracowni zawodowych/warsztatów stażowych dla danego zawodu kształconego w danej szkole mogą być realizowane, jeśli wnioskodawca wykaże w projekcie, że nie jest możliwe zorganizowanie kształcenia w miejscu pracy lub programów stażowych dla wszystkich uczniów kształcących się w danym zawodzie w danej szkole.

¹³² Wsparcie w postaci doskonalenia kompetencji lub kwalifikacji związanych ze stosowaniem metod oraz form organizacyjnych sprzyjających kształtowaniu u uczniów kompetencji kluczowych oraz umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy może być realizowane wyłącznie jako uzupełnienie działań realizowanych w danej szkole/placówce na rzecz wsparcia kształcenia zawodowego wskazanych w typach 1c) i lub vi lub 1d) lub 1j)

	<ul style="list-style-type: none"> • nauczyciele, w tym nauczyciele kształcenia zawodowego • podmioty otoczenia społeczno-gospodarczego • szkoły policealne • słuchacze szkół policealnych 	
13. Instytucja pośrednicząca	Miasto Bydgoszcz	
14. Instytucja wdrażająca	nie dotyczy	
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty	5 295 175
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.	
17. Instrumenty terytorialne	Zintegrowane Inwestycje Terytorialne	
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	<p>Tryb konkursowy</p> <p>Za nabór i ocenę wniosków odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego wspólnie z Miastem Bydgoszcz (IP ZIT).</p> <p>Za przyjmowanie protestów odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego lub Miasto Bydgoszcz (IP ZIT) w zależności od etapu oceny.</p>	
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Limity i ograniczenia wynikające z: <ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>Wytycznych ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020,</i> ➤ <i>Wytycznych ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020,</i> ➤ opracowanych przez IZ RPO zasad realizacji wsparcia w zakresie edukacji. 2. Wsparcie w zakresie wyposażenia/ wyposażenia szkół i placówek kształcenia zawodowego nie może stanowić odrębnego typu wsparcia. 3. Realizowane mogą być wyłącznie projekty wynikające ze Strategii ZIT. 4. Wartość wydatków na zakup środków trwałych i w ramach cross-financingu nie przekracza wartości 	

	<p>procentowej określonej w pkt. 21 SzOOP, w przypadku cross-financingu zapewniona zostanie trwałość projektu.</p> <p>5. Zapewnia się, że wyposażenie/doposażenie szkół i placówek kształcenia zawodowego odpowiada potrzebom konkretnej jednostki oświatowej i jest zgodne z podstawą programową kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego lub szkolnictwa artystycznego dla danego zawodu. Przykładowy katalog wyposażenia szkolnych pracowni lub warsztatów szkolnych został opracowany przez MEN i jest udostępniany za pośrednictwem strony internetowej administrowanej przez MEN.</p> <p>6. Zakres doskonalenia nauczycieli, w tym nauczycieli kształcenia zawodowego, jest zgodny z potrzebami szkoły lub placówki systemu oświaty prowadzącej kształcenie zawodowe w zakresie doskonalenia nauczycieli, z zapotrzebowaniem ww. podmiotów na nabycie przez nauczycieli określonych kwalifikacji lub kompetencji oraz z zapotrzebowaniem rynku pracy.</p> <p>7. Realizacja różnych form doskonalenia zawodowego nauczycieli, w tym nauczycieli kształcenia zawodowego lub instruktorów praktycznej nauki zawodu w zakresie tematyki związanej z nauczaniem zawodem lub branżą powinna być prowadzona we współpracy z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe, w tym w szczególności z przedsiębiorcami lub pracodawcami, których działalność jest związana z nauczaniem zawodem lub branżą.</p> <p>8. Praktyki lub staże dla nauczycieli kształcenia zawodowego organizowane w instytucjach z otoczenia społeczno-gospodarczego szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe powinny trwać minimum 40 godzin.</p> <p>9. Przedsięwzięcia finansowane ze środków EFS będą stanowiły uzupełnienie działań prowadzonych przez szkoły lub placówki systemu oświaty. Skala działań prowadzonych przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu przez szkoły lub placówki systemu oświaty (nakłady środków na ich realizację) nie ulegnie zmniejszeniu w stosunku do skali działań (nakładów) prowadzonych przez szkoły lub placówki systemu oświaty w okresie 12 miesięcy poprzedzających złożenie wniosku o dofinansowanie projektu (średniomiesięcznie).</p>
--	--

	<p>10. Staże i praktyki zawodowe dla uczniów szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe mogą być realizowane zarówno u pracodawcy, jak i u przedsiębiorcy (w tym u osoby fizycznej prowadzącej jednoosobową działalność gospodarczą).</p> <p>11. Wsparcie w zakresie podnoszenia kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych uczniów i nauczycieli może być realizowane wyłącznie jako uzupełnienie działań realizowanych na rzecz kształcenia zawodowego.</p> <p>12. Zapewnia się preferencję realizacji działań na rzecz kształcenia w miejscu pracy bądź realizacji programów stażowych, umożliwiających nabywanie kompetencji zawodowych w rzeczywistym środowisku pracy. Działania związane z wyposażeniem przyszłolnych pracowników zawodowych/warsztatów stażowych będą mogły być realizowane w przypadku, gdy nie będzie możliwe zorganizowanie kształcenia w miejscu pracy lub programów stażowych.</p> <p>13. Zapewnia się preferencję dla szkół lub placówek systemu oświaty, które wykorzystują e-podręczniki bądź e-materiały stworzone dzięki środkom EFS w latach 2007-2013 i 2014-2020.</p> <p>14. Zapewnia się preferencję dla projektów, w ramach których prowadzone będą szkolenia dla nauczycieli z wykorzystaniem w nauczaniu e-podręczników bądź e-materiałów stworzonych dzięki środkom EFS w latach 2007-2013 i 2014-2020.</p> <p>15. Realizacja wsparcia dokonywana jest na podstawie indywidualnie zdiagnozowanego zapotrzebowania szkół lub placówek systemu oświaty.</p> <p>16. Zapewnia się preferencję dla szkół lub placówek systemu oświaty, które w okresie 12 miesięcy poprzedzających złożenie wniosku o dofinansowanie projektu nie korzystały ze wsparcia EFS.</p>
<p>20. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%)</p>	<p>Wartość wydatków w ramach <i>cross-financingu</i> nie może stanowić więcej niż 20% całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu.</p> <p>Warunki i zakres stosowania <i>cross-financingu</i> zgodny będzie z <i>Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz Wytycznymi ministra właściwego do</i></p>

	<i>spraw rozwoju regionalnego w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020.</i>
21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	20% (włączając <i>cross-financing</i>) ¹³³ 30% (włączając <i>cross-financing</i>) ¹³⁴ - w projektach obejmujących realizację typu 1j
22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Pomniejszenie dochodu zgodnie z art. 65 ust. 8 rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013.
23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Przewiduje się stosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków zgodnie z <i>Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</i> Przewiduje się system zaliczkowy zgodnie z <i>Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</i>
24. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej i pomocy de minimis zastosowanie mają: - rozporządzenie KE nr 1407/2013 - rozporządzenie KE nr 651/2014 - rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1073).
25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	85%
26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	95%

¹³³ Z zastrzeżeniem, że wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych w ramach kosztów bezpośrednich projektu oraz wydatków w ramach *cross-financingu* nie może łącznie przekroczyć 20% wydatków projektu. Wydatki w ramach *cross-financingu* oraz środków trwałych w projektach współfinansowanych z EFS należy rozumieć w sposób wskazany w *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.*

¹³⁴ Z zastrzeżeniem, że wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych w ramach kosztów bezpośrednich projektu oraz wydatków w ramach *cross-financingu* nie może łącznie przekroczyć 30% wydatków projektu. Wydatki w ramach *cross-financingu* oraz środków trwałych w projektach współfinansowanych z EFS należy rozumieć w sposób wskazany w *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.*

27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	5%
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	Minimalna wartość projektu: 100 000 Maksymalna wartość projektu: nie dotyczy
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	nie dotyczy
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	nie dotyczy
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy

Działanie 10.2 Kształcenie ogólne i zawodowe

OPIS DZIAŁANIA 10.2	
Nazwa działania	KSZTAŁCENIE OGÓLNE I ZAWODOWE ¹³⁵
Cele szczegółowe działania	<p>Zwiększenie liczby miejsc przedszkolnych (Cel szczegółowy 1)</p> <p>Rozwijanie u uczniów kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy (umiejętności matematyczno-przyrodnicze, umiejętności posługiwania się językami obcymi, w tym język polski dla cudzoziemców i osób powracających do Polski oraz ich rodzin, TIK, umiejętność rozumienia, kreatywność, innowacyjność, przedsiębiorczość, krytyczne myślenie, rozwiązywanie problemów, umiejętność uczenia się, umiejętność pracy zespołowej w kontekście środowiska pracy), doradztwo edukacyjno-zawodowe, rozwijanie zindywidualizowanego podejścia do ucznia, szczególnie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz rozwijanie kompetencji uczniów niezbędnych na rynku poprzez staże zawodowe (Cel szczegółowy 2)</p> <p>Zwiększenie szans na zatrudnienie uczniów szkół prowadzących kształcenie zawodowe, w szczególności poprzez podniesienie efektywności kształcenia zawodowego, jak również poprzez rozwijanie u uczniów kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy (umiejętności matematyczno-przyrodnicze, umiejętności posługiwania się językami obcymi, w tym język polski dla cudzoziemców i osób powracających do Polski oraz ich rodzin, TIK, umiejętność rozumienia, kreatywność, innowacyjność, przedsiębiorczość, krytyczne</p>

¹³⁵ Realizowane wsparcie musi być zgodne z zapisami Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020 oraz Wytycznych w zakresie edukacji w ramach RPO WK-P 2014-2020

	myślenie, rozwiązywanie problemów, umiejętność uczenia się, umiejętność pracy zespołowej w kontekście środowiska pracy) (Cel szczegółowy 3)
--	---

Poddziałanie 10.2.1 Wychowanie przedszkolne

OPIS PODDZIAŁANIA 10.2.1	
6. Nazwa poddziałania	WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE
7. Cele szczegółowe poddziałania	Zwiększenie liczby miejsc przedszkolnych (Cel szczegółowy 1)
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ul style="list-style-type: none"> Liczba nauczycieli, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu programu
9. Lista wskaźników produktu	<ul style="list-style-type: none"> Liczba dzieci objętych w ramach programu dodatkowymi zajęciami zwiększającymi ich szanse edukacyjne w edukacji przedszkolnej Liczba miejsc wychowania przedszkolnego dofinansowanych w programie Liczba nauczycieli objętych wsparciem w programie
10. Typy projektów	<ol style="list-style-type: none"> Tworzenie nowych miejsc wychowania przedszkolnego, w tym dostosowanych do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami w funkcjonujących ośrodkach wychowania przedszkolnego (również specjalnych i integracyjnych). Zakładanie nowych ośrodków wychowania przedszkolnego. Rozszerzenie oferty ośrodków wychowania przedszkolnego o dodatkowe zajęcia wyrównujące szanse edukacyjne dzieci w zakresie stwierdzonych deficytów¹³⁶. Doskonalenie kompetencji lub kwalifikacji zawodowych nauczycieli, niezbędnych do pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym¹³⁷, w tym z dziećmi z niepełnosprawnościami. Dostosowanie istniejących miejsc wychowania przedszkolnego do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami lub realizacja dodatkowej oferty edukacyjnej i specjalistycznej umożliwiającej dziecku z niepełnosprawnością udział w wychowaniu przedszkolnym poprzez wyrównywanie deficytu wynikającego z niepełnosprawności¹³⁸.
11. Typ beneficjenta	Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych).

¹³⁶ Realizacja dodatkowych zajęć jest działaniem uzupełniającym do działań realizowanych w konkretnym OWP, o którym mowa w typach projektu 1 lub 2.

¹³⁷ Realizacja działań z zakresu doskonalenia kompetencji lub kwalifikacji zawodowych nauczycieli przedszkoli i innych form wychowania przedszkolnego stanowi uzupełnienie działań z zakresu tworzenia nowych miejsc wychowania przedszkolnego i/lub dostosowania istniejących miejsc wychowania przedszkolnego do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami lub realizacji dodatkowej oferty edukacyjnej i specjalistycznej umożliwiającej dziecku z niepełnosprawnością udział w wychowaniu przedszkolnym poprzez wyrównywanie deficytu wynikającego z niepełnosprawności.

¹³⁸ Każde z działań w typie 5 może być realizowane samodzielnie, niezależnie od działań z zakresu tworzenia nowych miejsc wychowania przedszkolnego.

12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	<ul style="list-style-type: none"> • dzieci w wieku przedszkolnym¹³⁹ • publiczne i niepubliczne ośrodki wychowania przedszkolnego¹⁴⁰ • nauczyciele ośrodków wychowania przedszkolnego • rodzice dzieci z niepełnosprawnościami 	
13. Instytucja pośrednicząca	nie dotyczy	
14. Instytucja wdrażająca	nie dotyczy	
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty	7 832 419
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.	
17. Instrumenty terytorialne	nie dotyczy	
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Tryb konkursowy Za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego	
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Limity i ograniczenia wynikające z: <ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>Wytycznych ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020,</i> ➤ <i>Wytycznych ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020,</i> ➤ opracowanych przez IZ RPO zasad realizacji wsparcia w zakresie edukacji. 2. Wnioskodawca musi zapewnić, że utworzone w ramach projektu miejsca wychowania przedszkolnego będą funkcjonować przez okres co najmniej 2 lat od daty zakończenia realizacji projektu, określonej w umowie o dofinansowanie projektu. 3. Zapewnienie działalności bieżącej nowo utworzonych lub dostosowanych do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami miejsc wychowania przedszkolnego jest możliwe przez okres nie dłuższy niż 12 miesięcy. 	

¹³⁹ W rozumieniu art. 31 ust. 1 (z uwzględnieniem ust.2 oraz 3) ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2019 r. poz. 1148 z późn. zm.).

¹⁴⁰ W rozumieniu art. 2 ust.1 i art. 31 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2019 r. poz. 1148 z późn. zm..).

	<ol style="list-style-type: none"> 4. Finansowanie realizacji dodatkowych zajęć w ośrodkach wychowania przedszkolnego jest możliwe przez okres nie dłuższy niż 12 miesięcy. 5. Wsparcie w zakresie tworzenia nowych miejsc wychowania przedszkolnego musi skutkować zwiększeniem liczby miejsc przedszkolnych podlegających pod konkretny organ prowadzący na terenie danej gminy/miasta w stosunku do danych z roku poprzedzającego rok rozpoczęcia realizacji projektu. 6. Planowana do utworzenia liczba nowych miejsc wychowania przedszkolnego odpowiadać powinna faktycznemu i prognozowanemu w perspektywie 3-letniej zapotrzebowaniu na usługi edukacji przedszkolnej w gmienie/na terenie miasta, w których są one tworzone. 7. Dodatkowe zajęcia mogą być realizowane w OWP, w których w analogicznym zakresie obszarowym, co do treści i odbiorców (ogólnej liczby dzieci w OWP) nie były finansowane od co najmniej 12 miesięcy poprzedzających złożenie wniosku o dofinansowanie projektu (średniomiesięcznie). 8. Planowane działania w zakresie zwiększenia liczby miejsc wychowania przedszkolnego powinny obejmować w pierwszej kolejności wsparcie dotychczas funkcjonujących ośrodków wychowania przedszkolnego. 9. W przypadku konkursów dedykowanych polityce terytorialnej projekty muszą wynikać ze strategii dotyczącej obszaru strategicznej interwencji miast regionalnych i subregionalnych lub strategii dotyczącej Obszaru Rozwoju Społeczno-Gospodarczego. 10. Realizacja wsparcia na rzecz ośrodków wychowania przedszkolnego zostanie każdorazowo poprzedzona diagnozą. Diagnoza powinna być przygotowana i przeprowadzona przez OWP, organ prowadzący OWP lub inny podmiot prowadzący działalność o charakterze edukacyjnym lub badawczym oraz zatwierdzona przez organ prowadzący bądź osobę upoważnioną do podejmowania decyzji. Podmiot przeprowadzający diagnozę powinien mieć możliwość skorzystania ze wsparcia instytucji systemu wspomagania pracy OWP tj. placówki doskonalenia nauczycieli, poradni psychologiczno-pedagogicznej, biblioteki pedagogicznej. W przypadku zaplanowania w projekcie wsparcia w postaci wyposażenia/doposażenia OWP
--	---

	<p>zapotrzebowanie na przedmiotowe wsparcie musi wynikać z przeprowadzonej diagnozy. Wnioski z diagnozy powinny stanowić element wniosku o dofinansowanie projektu.</p>
<p>20. Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%)</p>	<p>Wartość wydatków w ramach <i>cross-financingu</i> nie może stanowić więcej niż 30% całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu.</p> <p>Warunki i zakres stosowania zgodny będzie z <i>Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020</i> oraz <i>Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020</i>.</p>
<p>21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>30% (włączając cross-financing)¹⁴¹</p>
<p>22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie</p>	<p>Pomniejszenie dochodu zgodnie z art. 65 ust. 8 rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013.</p>
<p>23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek</p>	<p>Przewiduje się stosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków zgodnie z <i>Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020</i>.</p> <p>Przewiduje się system zaliczkowy zgodnie z <i>Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020</i>.</p>
<p>24. Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)</p>	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej i pomocy de minimis zastosowanie mają:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozporządzenie KE nr 1407/2013

¹⁴¹ Z zastrzeżeniem, że wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych w ramach kosztów bezpośrednich projektu oraz wydatków w ramach *cross-financingu* nie może łącznie przekroczyć 30% wydatków projektu. Wydatki w ramach *cross-financingu* oraz środków trwałych w projektach współfinansowanych z EFS należy rozumieć w sposób wskazany w *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020*.

	<ul style="list-style-type: none"> - rozporządzenie KE nr 651/2014 - rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1073).
25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	85%
26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	85%
27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	15%
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	Minimalna wartość projektu: 100 000 Maksymalna wartość projektu: nie dotyczy
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	nie dotyczy
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe(EUR)	nie dotyczy
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy

Poddziałanie 10.2.2 Kształcenie ogólne

OPIS PODDZIAŁANIA 10.2.2	
6. Nazwa poddziałania	KSZTAŁCENIE OGÓLNE
7. Cel szczegółowy poddziałania	Rozwijanie u uczniów kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy (umiejętności matematyczno-przyrodnicze, umiejętności posługiwania się językami obcymi, w tym język polski dla

	<p>cudzoziemców i osób powracających do Polski oraz ich rodzin, TIK, umiejętność rozumienia, kreatywność, innowacyjność, przedsiębiorczość, krytyczne myślenie, rozwiązywanie problemów, umiejętność uczenia się, umiejętność pracy zespołowej w kontekście środowiska pracy), doradztwo edukacyjno-zawodowe, rozwijanie zindywidualizowanego podejścia do ucznia, szczególnie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz rozwijanie kompetencji uczniów niezbędnych na rynku poprzez staże zawodowe (Cel szczegółowy 2)</p>
<p>8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba uczniów, którzy nabyli kompetencje kluczowe lub umiejętności uniwersalne po opuszczeniu programu • Liczba nauczycieli, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu programu • Liczba szkół i placówek systemu oświaty wykorzystujących sprzęt TIK do prowadzenia zajęć edukacyjnych • Liczba szkół, w których pracownie przedmiotowe wykorzystują wyposażenie do prowadzenia zajęć edukacyjnych • Liczba nauczycieli, którzy uzyskali/podnieśli kwalifikacje w zakresie doradztwa zawodowego • Liczba szkół i placówek systemu oświaty, które wykorzystują sprzęt niezbędny do pracy z uczniami ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi • Liczba uczniów, którzy podnieśli, nabyli lub uzupełnili umiejętności praktyczne po opuszczeniu programu
<p>9. Lista wskaźników produktu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba nauczycieli objętych wsparciem w programie • Liczba uczniów objętych wsparciem w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych lub umiejętności uniwersalnych w programie, • Liczba nauczycieli objętych wsparciem z zakresu TIK w programie, • Liczba szkół i placówek systemu oświaty wyposażonych w ramach programu w sprzęt TIK do prowadzenia zajęć edukacyjnych, • Liczba szkół, których pracownie przedmiotowe zostały wyposażone w programie • Liczba uczniów zagrożonych przedwczesnym opuszczeniem systemu oświaty objętych wsparciem w programie • Liczba nauczycieli objętych wsparciem w zakresie uzyskiwania/podnoszenia kwalifikacji w zakresie doradztwa zawodowego • Liczba szkół i placówek systemu oświaty wyposażonych lub wyposażonych w ramach programu w sprzęt niezbędny do pracy z uczniami ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi oraz uczniami młodszymi • Liczba uczniów ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi i uczniów młodszych objętych pracą indywidualną • Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia ogólnego, uczestniczących w stażach u pracodawcy • Liczba podmiotów objętych wsparciem w zakresie zwalczania lub przeciwdziałania skutkom pandemii COVID-19 (CV 33) • Wartość wydatków kwalifikowalnych przeznaczonych na działania związane z pandemią COVID-19 (CV 30)

<p>10. Typy projektów</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Realizacja działań na rzecz kształtowania i rozwijania u uczniów kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy w zakresie: <ol style="list-style-type: none"> a) TIK, b) umiejętności matematyczno-przyrodniczych, c) umiejętności posługiwania się językami obcymi (w tym język polski dla cudzoziemców i osób powracających do Polski oraz ich rodzin) d) umiejętności rozumienia, kreatywności, innowacyjności, przedsiębiorczości, krytycznego myślenia, rozwiązywania problemów, umiejętności uczenia się i umiejętności pracy zespołowej w kontekście środowiska pracy. 2. Realizacja procesu indywidualizacji pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi, a także wsparcie ucznia młodszego poprzez: <ol style="list-style-type: none"> a) wyposażenie szkół lub placówek systemu oświaty w pomoce dydaktyczne oraz specjalistyczny sprzęt do rozpoznawania potrzeb rozwojowych, edukacyjnych i możliwości psychofizycznych, kształcenia oraz wspomagania rozwoju i prowadzenia terapii uczniów ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi oraz uczniów młodszych, b) wsparcie uczniów ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi oraz uczniów młodszych w ramach zajęć specjalistycznych, dydaktyczno-wyrównawczych, warsztatów, porad i konsultacji. 3. Wsparcie uczniów zagrożonych przedwczesnym opuszczeniem systemu oświaty, w szczególności poprzez: <ol style="list-style-type: none"> a) realizację indywidualnej ścieżki wsparcia pedagogiczno-psychologicznego opracowanej przez pedagoga i/lub psychologa we współpracy z wychowawcą i uczniem, wobec którego zidentyfikowano potrzebę wsparcia zindywidualizowanego, b) organizację wsparcia dla uczniów z dysfunkcjami społecznymi w ramach świetlic szkolnych lub innych form, uwzględniających elementy wsparcia rówieśniczego (w tym coaching rówieśniczy), c) zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze¹⁴². 4. Realizacja doradztwa zawodowego związanego z wyborem dalszych kierunków kształcenia i uwzględniającego potrzeby rynku pracy. 5. Tworzenie warunków do nauczania opartego na metodzie eksperymentu w zakresie kompetencji matematyczno-przyrodniczych¹⁴³, m.in. poprzez: <ol style="list-style-type: none"> a) wyposażenie/doposażenie pracowni w sprzęt niezbędny do nauczania eksperymentalnego, b) kształtowanie i rozwijanie kompetencji matematyczno-przyrodniczych uczniów. 6. Podniesienie kompetencji lub kwalifikacji nauczycieli oraz pracowników pedagogicznych w zakresie: <ol style="list-style-type: none"> a) metod indywidualnej pracy z uczniem,
----------------------------------	--

¹⁴² Realizacja typu projektów 3c nie może stanowić głównego zakresu wsparcia uczniów zagrożonych przedwczesnym opuszczeniem systemu oświaty.

¹⁴³ W ramach działań z zakresu tworzenia w szkołach warunków do nauczania opartego na metodzie eksperymentu w zakresie kompetencji matematyczno-przyrodniczych realizowane mogą być wyłącznie kompleksowe projekty zakładające wsparcie w zakresie wszystkich wskazanych elementów w typie 5 i 6b lub wyłącznie elementów wskazanych w typie 5b i 6b.

	<p>b) wykorzystywania metod eksperymentu naukowego w edukacji, c) diagnostyki psychologiczno-pedagogicznej, umożliwiającej wczesne rozpoznanie potrzeb edukacyjnych i deficytów rozwojowych u uczniów, d) korzystania z nowoczesnych technologii informacyjno- komunikacyjnych, e) kształtowania umiejętności interpersonalnych i społecznych, f) metod pracy z uczniem z niepełnosprawnościami, g) doradztwa zawodowego h) stosowania metod oraz form organizacyjnych sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu u uczniów lub słuchaczy kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy.</p> <p>7. Realizacja wysokiej jakości staży dla uczniów szkół i placówek kształcenia ogólnego we współpracy z podmiotami przyjmującymi na staż, w tym doskonalenie kompetencji lub kwalifikacji opiekunów stażystów u podmiotów przyjmujących na staż w zakresie niezbędnym do realizacji staży.</p> <p>8. Realizacja działań wspierających szkołę i placówki systemu oświaty w wykorzystaniu metod i technik kształcenia na odległość (w tym umożliwiającej realizację podstawy programowej kształcenia ogólnego)¹⁴⁴.</p>	
11. Typ beneficjenta	Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych).	
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	<p>Typ projektu nr 1-7</p> <ul style="list-style-type: none"> • uczniowie i wychowankowie szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie ogólne • szkoły oraz placówki systemu oświaty prowadzące kształcenie ogólne • szkoły specjalne przysposabiające do pracy • nauczyciele szkół oraz placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie ogólne • rodzice uczniów ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi, w tym w szczególności rodzice uczniów młodszych oraz z niepełnosprawnościami • opiekunowie stażysty u podmiotów przyjmujących na staż <p>Typ projektu nr 8</p> <ul style="list-style-type: none"> • szkoły oraz placówki systemu oświaty prowadzące kształcenie ogólne • uczniowie i wychowankowie szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie ogólne • szkoły i placówki prowadzące kształcenie zawodowe i ustawiczne (w zakresie realizacji podstawy programowej przedmiotów ogólnych) • uczniowie i słuchacze szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe i ustawiczne (w zakresie realizacji podstawy programowej przedmiotów ogólnych) 	
13. Instytucja pośrednicząca	nie dotyczy	
14. Instytucja wdrażająca	nie dotyczy	
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty	25 744 044

¹⁴⁴ Typ projektów związany z działaniami związanymi z zapobieganiem i zwalczaniem „COVID-19” oraz łagodzeniem jego skutków.

<p>16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO</p>	<p>Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.</p>
<p>17. Instrumenty terytorialne</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów</p>	<p>Tryb konkursowy Tryb nadzwyczajny zgodnie z art. 10 ust. 1 specustawy funduszowej - w przypadku typu projektu nr 8. Za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego.</p>
<p>19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów</p>	<p>1. Limity i ograniczenia wynikające z:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>Wytycznych ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020,</i> ➤ <i>Wytycznych ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020,</i> ➤ opracowanych przez IZ RPO zasad realizacji wsparcia w zakresie edukacji. <p>2. Działania w zakresie doposażenia/wyposażenia szkół nie mogą stanowić odrębnego typu wsparcia.</p> <p>3. Zapewnia się preferencje dla wsparcia uczniów i szkół posiadających największe lub specjalne potrzeby rozwojowe i edukacyjne.</p> <p>4. W przypadku konkursów dedykowanych polityce terytorialnej projekty muszą wynikać ze strategii dotyczącej obszaru strategicznej interwencji miast regionalnych i subregionalnych lub strategii dotyczącej Obszaru Rozwoju Społeczno-Gospodarczego.</p> <p>5. Wartość wydatków na zakup środków trwałych i w ramach cross-financingu nie przekracza wartości procentowej określonej w pkt. 21 SzOOP, w przypadku cross-financingu zapewniona zostanie trwałość projektu.</p> <p>6. Zapewnia się, że wyposażenie/doposażenie szkół odpowiada potrzebom konkretnej jednostki oświatowej. Przykładowy katalog wyposażenia szkolnych pracowni został opracowany przez MEN i jest udostępniany za pośrednictwem strony internetowej administrowanej przez MEN.</p> <p>7. Przedsięwzięcia finansowane ze środków EFS będą stanowiły uzupełnienie działań prowadzonych przez szkoły lub placówki systemu oświaty. Skala działań prowadzonych</p>

	<p>przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu przez szkoły lub placówki systemu oświaty (nakłady środków na ich realizację) nie ulegnie zmniejszeniu w stosunku do skali działań (nakładów) prowadzonych przez szkoły lub placówki systemu oświaty w okresie 12 miesięcy poprzedzających złożenie wniosku o dofinansowanie projektu (średniomiesięcznie).</p> <ol style="list-style-type: none"> 8. Zapewnia się preferencję dla szkół lub placówek systemu oświaty, które wykorzystują e-podręczniki bądź e-materiały stworzone dzięki środkom EFS w latach 2007-2013 i 2014-2020. 9. W przypadku wsparcia w ramach doskonalenia kompetencji lub kwalifikacji nauczycieli w zakresie stosowania metod oraz form organizacyjnych sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu u uczniów lub słuchaczy kompetencji kluczowych lub umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy zapewnia się preferencję projektów, w ramach których prowadzone będą szkolenia dla nauczycieli z wykorzystania w nauczaniu e-podręczników bądź e-materiałów stworzonych dzięki środkom EFS w latach 2007-2013 i 2014-2020. 10. Staże dla uczniów szkół i placówek prowadzących kształcenie ogólne mogą być realizowane zarówno u pracodawcy jak i przedsiębiorcy (w tym u osoby fizycznej prowadzącej jednoosobową działalność gospodarczą). 11. W przypadku wsparcia z zakresu tworzenia w szkołach warunków do nauczania opartego na metodzie eksperymentu w zakresie kompetencji matematyczno-przyrodniczych istnieje możliwość realizacji kompleksowych projektów zawierających wszystkie następujące elementy: <ol style="list-style-type: none"> 1) jeżeli projekt obejmuje wyposażenie/doposażenie pracowni szkolnych to równocześnie musi obejmować również wsparcie w postaci kształtowania i rozwijania kompetencji uczniów oraz doskonalenia kompetencji lub kwalifikacji nauczycieli; 2) w przypadku gdy projekt nie obejmuje wyposażenia/doposażenia pracowni szkolnych to musi obejmować wsparcie w zakresie kształtowania i rozwijania kompetencji uczniów oraz doskonalenia kompetencji lub kwalifikacji nauczycieli. 12. Realizacja wsparcia dokonywana jest na podstawie indywidualnie zdiagnozowanego zapotrzebowania szkół lub placówek systemu oświaty. W przypadku zaplanowania w projekcie wsparcia w postaci wyposażenia/doposażenia szkół lub placówek zapotrzebowanie na przedmiotowe wsparcie musi wynikać z przeprowadzonej diagnozy.
--	---

	<p>13. Realizując programy wspomagające szkołę lub placówkę systemu oświaty w procesie indywidualizacji pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi należy mieć na uwadze, iż:</p> <ul style="list-style-type: none"> - w przypadku obejmowania wsparciem uczniów z klas IV-VIII szkoły podstawowej należy zaplanować realizację kompleksowego projektu obejmującego co najmniej działania wskazane w typach projektów: 2a, 2b oraz 6a; - w przypadku obejmowania wsparciem uczniów z niepełnosprawnościami należy zaplanować realizację kompleksowego projektu obejmującego co najmniej działania wskazane w typach projektów: 2a, 2b oraz 6a, przy czym należy mieć na uwadze, iż projekt może być skierowany do uczniów klas I-VIII szkoły podstawowej; - w przypadku realizacji projektów obejmujących jedynie wsparcie wskazane w typie projektów: 2b lub 6a bez znaczenia pozostaje etap edukacyjny, na którym znajduje się uczeń. <p>W przypadku działań związanych z zapobieganiem i zwalczaniem „COVID-19” (typ projektu nr 8) przewiduje się możliwość zastosowania odstępstw od wyżej wskazanych limitów i ograniczeń.</p>
<p>20. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%)</p>	<p>Wartość wydatków w ramach <i>cross-financingu</i> nie może stanowić więcej niż 20% całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu.</p> <p>Warunki i zakres stosowania zgodny będzie z <i>Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020.</i></p>
<p>21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>20% (włączając <i>cross-financing</i>)¹⁴⁵ 40% (włączając <i>cross-financing</i>)¹⁴⁶ – w projektach obejmujących realizację typu 1a, 2a i/lub 5a</p>

¹⁴⁵ Z zastrzeżeniem, że wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych w ramach kosztów bezpośrednich projektu oraz wydatków w ramach *cross-financingu* nie może łącznie przekroczyć 20% wydatków projektu. Wydatki w ramach *cross-financingu* oraz środków trwałych w projektach współfinansowanych z EFS należy rozumieć w sposób wskazany w *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.*

¹⁴⁶ Z zastrzeżeniem, że wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych w ramach kosztów bezpośrednich projektu oraz wydatków w ramach *cross-financingu* nie może łącznie przekroczyć 40% wydatków projektu. Wydatki w ramach *cross-financingu* oraz środków trwałych w projektach współfinansowanych z EFS należy rozumieć w sposób wskazany w *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.*

22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Pomniejszenie dochodu zgodnie z art. 65 ust. 8 rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013.
23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Przewiduje się stosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020. Przewiduje się system zaliczkowy zgodnie z <i>Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</i>
24. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej i pomocy <i>de minimis</i> zastosowanie mają: - rozporządzenie KE nr 1407/2013 - rozporządzenie KE nr 651/2014 - rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1073).
25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	85%
26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	95%
27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	5%
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	Minimalna wartość projektu: 100 000 Maksymalna wartość projektu: nie dotyczy
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	nie dotyczy
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	nie dotyczy
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy

32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy

Poddziałanie 10.2.3 Kształcenie zawodowe

OPIS PODDZIAŁANIA 10.2.3 Kształcenie zawodowe	
6. Nazwa poddziałania	KSZTAŁCENIE ZAWODOWE
7. Cel szczegółowy poddziałania	Zwiększenie szans na zatrudnienie uczniów szkół prowadzących kształcenie zawodowe, w szczególności poprzez podniesienie efektywności kształcenia zawodowego, jak również poprzez rozwijanie u uczniów kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy (umiejętności matematyczno-przyrodnicze, umiejętności posługiwania się językami obcymi, w tym język polski dla cudzoziemców i osób powracających do Polski oraz ich rodzin, TIK, umiejętność rozumienia, kreatywność, innowacyjność, przedsiębiorczość, krytyczne myślenie, rozwiązywanie problemów, umiejętność uczenia się, umiejętność pracy zespołowej w kontekście środowiska pracy) (Cel szczegółowy 3)
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ul style="list-style-type: none"> Liczba nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu programu Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego wykorzystujących wyposażenie zakupione dzięki EFS Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego, którzy podnieśli, nabyli lub uzupełnili kompetencje zawodowe po opuszczeniu programu Liczba nauczycieli, którzy uzyskali/podnieśli kwalifikacje w zakresie doradztwa zawodowego Liczba uczniów, którzy podnieśli, nabyli lub uzupełnili umiejętności praktyczne po opuszczeniu programu Liczba uczniów, którzy nabyli kompetencje kluczowe lub umiejętności uniwersalne po opuszczeniu programu
9. Lista wskaźników produktu	<ul style="list-style-type: none"> Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego uczestniczących w stażach i praktykach u pracodawcy Liczba nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu objętych wsparciem w programie Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego wyposażonych w sprzęt i materiały dydaktyczne niezbędne do realizacji kształcenia zawodowego Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego, którzy zostali objęci wsparciem w programie

	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba nauczycieli objętych wsparciem w zakresie uzyskiwania/podnoszenia kwalifikacji w zakresie doradztwa zawodowego • Liczba nauczycieli placówek kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu, uczestniczących w praktykach i stażach u pracodawcy • Liczba uczniów objętych wsparciem w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych lub umiejętności uniwersalnych w programie
<p>10. Typy projektów</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwój kształcenia zawodowego we współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, obejmujący w szczególności: <ol style="list-style-type: none"> a) realizację doradztwa zawodowego ukierunkowanego na dopasowanie podaży kwalifikacji do potrzeb i wymagań nowoczesnego rynku pracy; b) realizację zewnętrznego wsparcia szkół w obszarze doradztwa zawodowego, c) realizację dodatkowego wsparcia służącego uzyskiwaniu lub uzupełnianiu wiedzy, umiejętności, kompetencji i kwalifikacji zawodowych uczniów lub słuchaczy, dostosowanego do potrzeb pracodawców, w szczególności poprzez: <ol style="list-style-type: none"> i. dodatkowe zajęcia pozalekcyjne i pozaszkolne, ii. organizowanie kursów przygotowawczych do egzaminu maturalnego, kursów przygotowawczych na studia we współpracy ze szkołami wyższymi, iii. udział w zajęciach prowadzonych w szkołach wyższych, w tym w zajęciach laboratoryjnych, kołach lub obozach naukowych, iv. wsparcie w zakresie potwierdzania umiejętności zawodowych nabywanych przez uczniów kształcących się w danym zawodzie w ramach przygotowania do uzyskania uprawnień zawodowych, v. programy potwierdzania kwalifikacji zawodowych w toku edukacji, vi. udział w pozaszkolnych formach kształcenia ustawicznego – KKZ i KUZ, d) realizację wsparcia nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu ukierunkowanego na doskonalenie kompetencji lub kwalifikacji zawodowych, w tym w zakresie przedmiotów zawodowych lub praktycznej nauki zawodu, e) współpraca w dostosowywaniu oferty edukacyjnej w szkołach do potrzeb regionalnego i lokalnego rynku pracy, f) opracowanie i modyfikację programów nauczania w poszczególnych zawodach i na kierunkach już istniejących, g) wdrożenie nowych, innowacyjnych form kształcenia zawodowego, h) włączenie pracodawców lub przedsiębiorców w system egzaminów zawodowych oraz egzaminów potwierdzających kwalifikacje mistrza i czeladnika w zawodzie; i) tworzenie klas patronackich w szkołach, j) tworzenie w szkołach lub placówkach systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe warunków odzwierciedlających rzeczywiste warunki

	<p>pracy właściwe dla nauczanych zawodów obejmujące wyposażenie pracowni lub warsztatów szkolnych dla zawodów szkolnictwa branżowego¹⁴⁷.</p> <p>2. Realizacja wysokiej jakości staży lub praktyk dla uczniów lub słuchaczy szkół lub placówek kształcenia zawodowego we współpracy z podmiotami przyjmującymi na staż, w tym doskonalenie kompetencji lub kwalifikacji opiekunów praktykantów lub stażystów u podmiotów przyjmujących na staż w zakresie niezbędnym do realizacji staży lub praktyk oraz realizacja kompleksowych programów kształcenia praktycznego organizowanych w miejscu pracy.</p> <p>3. Kształtowanie u uczniów lub słuchaczy szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy oraz realizacja wsparcia nauczycieli, w tym nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu w zakresie stosowania metod oraz form organizacyjnych sprzyjających kształtowaniu u uczniów lub słuchaczy kompetencji kluczowych oraz umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy¹⁴⁸.</p>
11. Typ beneficjenta	Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych).
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	<ul style="list-style-type: none"> • uczniowie i słuchacze szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe • uczniowie szkół specjalnych przysposabiających do pracy (jeżeli cel interwencji odpowiada zakresowi określone w typach projektu) • szkoły i placówki systemu oświaty prowadzące kształcenie zawodowe • szkoły specjalne przysposabiające do pracy (jeżeli cel interwencji odpowiada zakresowi określone w typach projektu) • instruktorzy praktycznej nauki zawodu • opiekunowie praktyk lub staży u podmiotów przyjmujących na staż • nauczyciele, w tym nauczyciele kształcenia zawodowego • podmioty otoczenia społeczno-gospodarczego • szkoły policealne • słuchacze szkół policealnych
13. Instytucja pośrednicząca	nie dotyczy
14. Instytucja wdrażająca	nie dotyczy

¹⁴⁷ W pierwszej kolejności wnioskodawca powinien realizować działania na rzecz kształcenia w miejscu pracy bądź realizować programy stażowe, umożliwiające nabywanie kompetencji zawodowych w rzeczywistym środowisku pracy. Działania związane z wyposażeniem przyszkolnych pracowni zawodowych/warsztatów stażowych dla danego zawodu kształconego w danej szkole mogą być realizowane, jeśli wnioskodawca wykaże w projekcie, że nie jest możliwe zorganizowanie kształcenia w miejscu pracy lub programów stażowych dla wszystkich uczniów kształcących się w danym zawodzie w danej szkole.

¹⁴⁸ Wsparcie w postaci doskonalenia kompetencji lub kwalifikacji związanych ze stosowaniem metod oraz form organizacyjnych sprzyjających kształtowaniu u uczniów kompetencji kluczowych oraz umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy może być realizowane wyłącznie jako uzupełnienie działań realizowanych w danej szkoleni/placówce na rzecz wsparcia kształcenia zawodowego wskazanych w typach 1c) i lub vi lub 1d) lub 1j)

15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty	29 130 008,00
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.	
17. Instrumenty terytorialne	nie dotyczy	
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Tryb konkursowy Za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego	
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	<p>1. Limity i ograniczenia wynikające z:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>Wytycznych ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020,</i> ➤ <i>Wytycznych ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020,</i> ➤ opracowanych przez IZ RPO zasad realizacji wsparcia w zakresie edukacji. <p>2. Wsparcie w zakresie wyposażenia/ wyposażenia szkół i placówek kształcenia zawodowego nie może stanowić odrębnego typu wsparcia.</p> <p>3. W przypadku konkursów dedykowanych polityce terytorialnej projekty muszą wynikać ze strategii dotyczącej obszaru strategicznej interwencji miast regionalnych i subregionalnych lub strategii dotyczącej Obszaru Rozwoju Społeczno-Gospodarczego.</p> <p>4. Wartość wydatków na zakup środków trwałych i w ramach cross-financingu nie przekracza wartości procentowej określonej w pkt. 21 SzOOP, w przypadku cross-financingu zapewniona zostanie trwałość projektu.</p> <p>5. Zapewnia się, że wyposażenie/doposażenie szkół i placówek kształcenia zawodowego odpowiada potrzebom konkretnej jednostki oświatowej i jest zgodne z podstawą programową kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego lub szkolnictwa artystycznego dla danego zawodu. Przykładowy katalog wyposażenia szkolnych pracowni lub warsztatów szkolnych został opracowany przez MEN i jest udostępniany za pośrednictwem strony internetowej administrowanej przez MEN.</p>	

	<p>6. Zakres doskonalenia nauczycieli, w tym nauczycieli kształcenia zawodowego, jest zgodny z potrzebami szkoły lub placówki systemu oświaty prowadzącej kształcenie zawodowe, w zakresie doskonalenia nauczycieli, z zapotrzebowaniem ww. podmiotów na nabycie przez nauczycieli określonych kwalifikacji lub kompetencji oraz z zapotrzebowaniem rynku pracy.</p> <p>7. Realizacja różnych form doskonalenia zawodowego nauczycieli, w tym nauczycieli kształcenia zawodowego lub instruktorów praktycznej nauki zawodu w zakresie tematyki związanej z nauczaniem zawodem lub branżą powinna być prowadzona we współpracy z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe, w tym w szczególności z przedsiębiorcami lub pracodawcami, których działalność jest związana z nauczaniem zawodem lub branżą .</p> <p>8. Praktyki lub staże dla nauczycieli kształcenia zawodowego organizowane w instytucjach z otoczenia społeczno-gospodarczego szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe powinny trwać minimum 40 godzin.</p> <p>9. Przedsięwzięcia finansowane ze środków EFS będą stanowiły uzupełnienie działań prowadzonych przez szkoły lub placówki systemu oświaty. Skala działań prowadzonych przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu przez szkoły lub placówki systemu oświaty (nakłady środków na ich realizację) nie ulegnie zmniejszeniu w stosunku do skali działań (nakładów) prowadzonych przez szkoły lub placówki systemu oświaty w okresie 12 miesięcy poprzedzających złożenie wniosku o dofinansowanie projektu (średniomiesięcznie).</p> <p>10. Staże i praktyki zawodowe dla uczniów szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe mogą być realizowane zarówno u pracodawcy, jak i u przedsiębiorcy (w tym u osoby fizycznej prowadzącej jednoosobową działalność gospodarczą).</p> <p>11. Wsparcie w zakresie podnoszenia kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych uczniów i nauczycieli może być realizowane wyłącznie jako uzupełnienie działań realizowanych na rzecz kształcenia zawodowego.</p> <p>12. Zapewnia się preferencję realizacji działań na rzecz kształcenia w miejscu pracy bądź realizacji programów stażowych, umożliwiających nabywanie kompetencji zawodowych w rzeczywistym środowisku pracy. Działania</p>
--	---

	<p>związane z wyposażeniem przyszłolnych pracowni zawodowych/warsztatów stażowych będą mogły być realizowane w przypadku, gdy nie będzie możliwe zorganizowanie kształcenia w miejscu pracy lub programów stażowych.</p> <p>13. Zapewnia się preferencję dla szkół lub placówek systemu oświaty, które wykorzystują e-podręczniki bądź e-materiały stworzone dzięki środkom EFS w latach 2007-2013 i 2014-2020.</p> <p>16. Zapewnia się preferencję dla projektów, w ramach których prowadzone będą szkolenia dla nauczycieli z wykorzystaniem w nauczaniu e-podręczników bądź e-materiałów stworzonych dzięki środkom EFS w latach 2007-2013 i 2014-2020.</p> <p>17. Realizacja wsparcia dokonywana jest na podstawie indywidualnie zdiagnozowanego zapotrzebowania szkół lub placówek systemu oświaty.</p> <p>18. Zapewnia się preferencję dla szkół lub placówek systemu oświaty, które w okresie 12 miesięcy poprzedzających złożenie wniosku o dofinansowanie projektu nie korzystały ze wsparcia EFS.</p>
<p>20. Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%)</p>	<p>Wartość wydatków w ramach <i>cross-financingu</i> nie może stanowić więcej niż 20% całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu.</p> <p>Warunki i zakres stosowania zgodny będzie z <i>Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020.</i></p>
<p>21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>20% (włączając <i>cross-financing</i>)¹⁴⁹ 30% (włączając <i>cross-financing</i>)¹⁵⁰ - w projektach obejmujących realizację typu 1j</p>

¹⁴⁹ Z zastrzeżeniem, że wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych w ramach kosztów bezpośrednich projektu oraz wydatków w ramach *cross-financingu* nie może łącznie przekroczyć 20% wydatków projektu. Wydatki w ramach *cross-financingu* oraz środków trwałych w projektach współfinansowanych z EFS należy rozumieć w sposób wskazany w *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.*

¹⁵⁰ Z zastrzeżeniem, że wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych w ramach kosztów bezpośrednich projektu oraz wydatków w ramach *cross-financingu* nie może łącznie przekroczyć 30% wydatków projektu. Wydatki w ramach *cross-financingu* oraz środków trwałych w projektach współfinansowanych z EFS należy rozumieć w sposób wskazany w *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.*

22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Pomniejszenie dochodu zgodnie z art. 65 ust. 8 rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013.
23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Przewiduje się stosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków zgodnie z <i>Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</i> Przewiduje się system zaliczkowy zgodnie z <i>Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</i>
24. Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej i pomocy de minimis zastosowanie mają: - rozporządzenie KE nr 1407/2013 - rozporządzenie KE nr 651/2014 - rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1073).
25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	85%
26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	95%
27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	5%
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	Minimalna wartość projektu: 100 000 Maksymalna wartość projektu: nie dotyczy
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	nie dotyczy
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	nie dotyczy

31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy

Działanie 10.3 Pomoc stypendialna

OPIS DZIAŁANIA 10.3	
Nazwa działania	Pomoc stypendialna
Cele szczegółowe działania	<p>Rozwijanie u uczniów kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy (umiejętności matematyczno-przyrodnicze, umiejętności posługiwania się językami obcymi, w tym język polski dla cudzoziemców i osób powracających do Polski oraz ich rodzin, TIK, umiejętność rozumienia, kreatywność, innowacyjność, przedsiębiorczość, krytyczne myślenie, rozwiązywanie problemów, umiejętność uczenia się, umiejętność pracy zespołowej w kontekście środowiska pracy), doradztwo edukacyjno-zawodowe, rozwijanie zindywidualizowanego podejścia do ucznia, szczególnie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz rozwijanie kompetencji uczniów niezbędnych na rynku poprzez staże zawodowe (Cel szczegółowy 2)</p> <p>Zwiększenie szans na zatrudnienie uczniów szkół prowadzących kształcenie zawodowe, w szczególności poprzez podniesienie efektywności kształcenia zawodowego, jak również poprzez rozwijanie u uczniów kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy (umiejętności matematyczno-przyrodnicze, umiejętności posługiwania się językami obcymi, w tym język polski dla cudzoziemców i osób powracających do Polski oraz ich rodzin, TIK, umiejętność rozumienia, kreatywność, innowacyjność, przedsiębiorczość, krytyczne myślenie, rozwiązywanie problemów, umiejętność uczenia się, umiejętność pracy zespołowej w kontekście środowiska pracy) (Cel szczegółowy 3)</p>

Poddziałanie 10.3.1 Stypendia dla uczniów szczególnie uzdolnionych w zakresie przedmiotów rozwijających kompetencje kluczowe

OPIS PODDZIAŁANIA 10.3.1	
6. Nazwa poddziałania	STYPENDIA DLA UCZNIÓW SZCZEGÓLNIIE UZDOLNIONYCH W ZAKRESIE PRZEDMIOTÓW ROZWIJAJĄCYCH KOMPETENCJE KLUCZOWE

7. Cel szczegółowy poddziałania	Rozwijanie u uczniów kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy (umiejętności matematyczno-przyrodnicze, umiejętności posługiwania się językami obcymi, w tym język polski dla cudzoziemców i osób powracających do Polski oraz ich rodzin, TIK, umiejętność rozumienia, kreatywność, innowacyjność, przedsiębiorczość, krytyczne myślenie, rozwiązywanie problemów, umiejętność uczenia się, umiejętność pracy zespołowej w kontekście środowiska pracy), doradztwo edukacyjno-zawodowe, rozwijanie zindywidualizowanego podejścia do ucznia, szczególnie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz rozwijanie kompetencji uczniów niezbędnych na rynku poprzez staże zawodowe (Cel szczegółowy 2)	
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ul style="list-style-type: none"> Liczba uczniów szkół i placówek objętych programem stypendialnym, którzy zrealizowali indywidualny plan rozwoju edukacyjnego 	
9. Lista wskaźników produktu	<ul style="list-style-type: none"> Liczba uczniów objętych wsparciem stypendialnym w programie 	
10. Typy projektów	1. Pomoc stypendialna dla uczniów szczególnie uzdolnionych w zakresie przedmiotów rozwijających kompetencje kluczowe.	
11. Typ beneficjenta	Województwo Kujawsko-Pomorskie	
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Uczniowie i wychowankowie szkół i placówek systemu oświaty szczególnie uzdolnieni w zakresie przedmiotów rozwijających kompetencje kluczowe.	
13. Instytucja pośrednicząca	nie dotyczy	
14. Instytucja wdrażająca	nie dotyczy	
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty	5 036 226
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.	
17. Instrumenty terytorialne	nie dotyczy	
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Tryb pozakonkursowy Za nabór i ocenę wniosków odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego	
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	Limity i ograniczenia wynikające z: <ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>Wytycznych ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020,</i> ➤ <i>Wytycznych ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie realizacji przedsięwzięć</i> 	

	<i>z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020, opracowanych przez IZ RPO zasad realizacji wsparcia w zakresie edukacji.</i>
20. Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%)	0%
21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	0%
22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Pomniejszenie dochodu zgodnie z art. 65 ust. 8 rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013.
23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Przewiduje się stosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków zgodnie z <i>Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</i> Przewiduje się system zaliczkowy zgodnie z <i>Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</i>
24. Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej i pomocy de minimis zastosowanie mają: <ul style="list-style-type: none"> - rozporządzenie KE nr 1407/2013 - rozporządzenie KE nr 651/2014 - rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1073).
25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	85%
26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	100%
27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	0%

28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	nie dotyczy
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	nie dotyczy
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	nie dotyczy
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy

Poddziałanie 10.3.2 Stypendia dla uczniów szczególnie uzdolnionych w zakresie przedmiotów zawodowych

OPIS PODDZIAŁANIA 10.3.2	
6. Nazwa poddziałania	Stypendia dla uczniów szczególnie uzdolnionych w zakresie przedmiotów zawodowych
7. Cel szczegółowy poddziałania	Zwiększenie szans na zatrudnienie uczniów szkół prowadzących kształcenie zawodowe, w szczególności poprzez podniesienie efektywności kształcenia zawodowego, jak również poprzez rozwijanie u uczniów kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy (umiejętności matematyczno-przyrodnicze, umiejętności posługiwania się językami obcymi, w tym język polski dla cudzoziemców i osób powracających do Polski oraz ich rodzin, TIK, umiejętność rozumienia, kreatywność, innowacyjność, przedsiębiorczość, krytyczne myślenie, rozwiązywanie problemów, umiejętność uczenia się, umiejętność pracy zespołowej w kontekście środowiska pracy) (Cel szczegółowy 3)
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ul style="list-style-type: none"> Liczba uczniów szkół i placówek objętych programem stypendialnym, którzy zrealizowali indywidualny plan rozwoju edukacyjnego
9. Lista wskaźników produktu	<ul style="list-style-type: none"> Liczba uczniów objętych wsparciem stypendialnym w programie
10. Typy projektów	1. Pomoc stypendialna dla uczniów szczególnie uzdolnionych w zakresie przedmiotów zawodowych, realizowana we współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe.

11. Typ beneficjenta	Tryb pozakonkursowy – Województwo Kujawsko-Pomorskie. Tryb konkursowy - wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych).	
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Uczniowie i wychowankowie szkół i placówek systemu oświaty szczególnie uzdolnieni w zakresie przedmiotów zawodowych.	
13. Instytucja pośrednicząca	nie dotyczy	
14. Instytucja wdrażająca	nie dotyczy	
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty	1 893 626
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.	
17. Instrumenty terytorialne	nie dotyczy	
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Tryb pozakonkursowy Tryb konkursowy Za nabór i ocenę wniosków odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego	
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	Limity i ograniczenia wynikające z: ➤ <i>Wytycznych ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020,</i> ➤ <i>Wytycznych ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020, opracowanych przez IZ RPO zasad realizacji wsparcia w zakresie edukacji.</i>	
20. Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%)	0%	
21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	0%	
22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Pomniejszenie dochodu zgodnie z art. 65 ust. 8 rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013.	

<p>23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek</p>	<p>Przewiduje się stosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków zgodnie z <i>Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</i></p> <p>Przewiduje się system zaliczkowy zgodnie z <i>Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</i></p>
<p>24. Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)</p>	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej i pomocy de minimis zastosowanie mają:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozporządzenie KE nr 1407/2013 - rozporządzenie KE nr 651/2014 - rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1073).
<p>25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu</p>	<p>85%</p>
<p>26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)</p>	<p>100%</p>
<p>27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>0%</p>
<p>28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania</p>	<p>nie dotyczy</p>

33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy
---	-------------

Działanie 10.4 Edukacja dorosłych

OPIS DZIAŁANIA 10.4	
NAZWA DZIAŁANIA	EDUKACJA DOROSŁYCH
Cele szczegółowe działania	Zwiększenie kompetencji osób dorosłych należących do grup defaworyzowanych na rynku pracy z zakresu ICT i języków obcych (Cel szczegółowy 4) Uzyskiwanie i uzupełnianie wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawodowych przez osoby dorosłe należące do grup defaworyzowanych na rynku pracy poprzez udział w kwalifikacyjnych kursach zawodowych, kursach umiejętności zawodowych oraz innych formach pozaszkolnych (Cel szczegółowy 5)

Poddziałanie 10.4.1 Edukacja dorosłych w zakresie kompetencji cyfrowych i języków obcych

OPIS PODDZIAŁANIA 10.4.1	
6. Nazwa poddziałania	Edukacja dorosłych w zakresie kompetencji cyfrowych i języków obcych
7. Cel szczegółowy poddziałania	Zwiększenie kompetencji osób dorosłych należących do grup defaworyzowanych na rynku pracy z zakresu ICT i języków obcych (Cel szczegółowy 4)
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób w wieku 25 lat i więcej, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu • Liczba osób o niskich kwalifikacjach, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu • Liczba osób w wieku 50 lat i więcej, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu
9. Lista wskaźników produktu	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób w wieku 25 lat i więcej objętych wsparciem w programie • Liczba osób o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w programie • Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie
10. Typy projektów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Szkolenia i kursy dla osób dorosłych, które z własnej inicjatywy są zainteresowane nabyciem, uzupełnieniem lub podwyższeniem kwalifikacji z zakresu języków obcych, kończące się certyfikatem (nadaniem kwalifikacji) potwierdzającym zdobycie przez uczestników określonego poziomu biegłości językowej (zgodnie z Europejskim Systemem Opisu Kształcenia Językowego). 2. Szkolenia i kursy dla osób dorosłych, które z własnej inicjatywy są zainteresowane nabyciem, uzupełnieniem lub podwyższeniem, kwalifikacji lub kompetencji cyfrowych, kończące się uzyskaniem przez uczestników projektu

	certyfikatu zewnętrznego, potwierdzającego zdobycie określonych kompetencji cyfrowych ¹⁵¹ .	
11. Typ beneficjenta	Tryb konkursowy - wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych). Tryb pozakonkursowy – Województwo Kujawsko-Pomorskie	
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Osoby dorosłe w wieku 18-65 lat, które z własnej inicjatywy chcą nabywać, podnosić lub uzupełniać posiadane kompetencje i kwalifikacje, należące do grup defaworyzowanych, czyli wykazujących największą lukę kompetencyjną w zakresie TIK i języków obcych i posiadających największe potrzeby w dostępie do edukacji, w szczególności osoby o niskich kwalifikacjach i osoby powyżej 50 roku życia ¹⁵² .	
13. Instytucja pośrednicząca	nie dotyczy	
14. Instytucja wdrażająca	nie dotyczy	
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty	14 753 005,00
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.	
17. Instrumenty terytorialne	nie dotyczy	
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Tryb konkursowy Tryb pozakonkursowy Za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego.	
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	1. Limity i ograniczenia wynikające z: <ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>Wytycznych ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020,</i> ➤ <i>Wytycznych ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020,</i> ➤ opracowanych przez IZ RPO zasad realizacji wsparcia w zakresie edukacji. 2. Zrealizowane w ramach projektu kursy i szkolenia:	

¹⁵¹ Standard wymagań dla kompetencji cyfrowych, które powinni osiągnąć uczestnicy projektu będzie zgodny z załącznikiem nr 2 do Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków EFS w obszarze edukacji na lata 2014-2020.

¹⁵² Do wsparcia kwalifikują się również osoby w wieku powyżej 65 roku życia, bez względu na ich status na rynku pracy, które z własnej inicjatywy są zainteresowane nabyciem, uzupełnieniem lub podwyższeniem kompetencji lub kwalifikacji w zakresie TIK oraz języków obcych, o ile zadeklarują gotowość do zatrudnienia po zakończeniu udziału w projekcie.

	<ul style="list-style-type: none"> • W przypadku kwalifikacji - zakończą się formalnym wynikiem oceny i walidacji oraz będą dawać możliwość uzyskania certyfikatu (nadaniem kwalifikacji) albo • W przypadku kompetencji – będą dawać możliwość uzyskania dokumentu potwierdzającego nabycie kompetencji, zgodnie z zaplanowanymi we wniosku o dofinansowanie projektu lub regulaminie konkursu etapami, o których mowa w <i>Wytycznych ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020</i>. <p>3. Działania zostaną skierowane wyłącznie do osób z grup defaworyzowanych.</p>
20. Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%)	0%
21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	0% ¹⁵³
22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	nie dotyczy
23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	<p>Przewiduje się stosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020.</p> <p>Przewiduje się system zaliczkowy zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p>

¹⁵³ Wskazana dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych nie dotyczy wydatków poniesionych na zakup środków trwałych. Wydatki w ramach środków trwałych w projektach współfinansowanych z EFS należy rozumieć w sposób wskazany w *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020*.

24. Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej i pomocy de minimis zastosowanie mają: - rozporządzenie KE nr 1407/2013 - rozporządzenie KE nr 651/2014 - rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1073).
25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	85%
26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	90%
27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	10%
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	Minimalna wartość projektu: 100 000 Maksymalna wartość projektu: nie dotyczy
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	nie dotyczy
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	nie dotyczy
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy

Poddziałanie 10.4.2 Edukacja dorosłych na rzecz rynku pracy

OPIS PODDZIAŁANIA 10.4.2	
6. Nazwa poddziałania	EDUKACJA DOROSŁYCH NA RZECZ RYNKU PRACY

7. Cele szczegółowe poddziałania	Uzyskiwanie i uzupełnianie wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawodowych przez osoby dorosłe należące do grup defaworyzowanych na rynku pracy poprzez udział w kwalifikacyjnych kursach zawodowych, kursach umiejętności zawodowych oraz innych formach pozaszkolnych (Cel szczegółowy 5)	
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje w ramach pozaszkolnych form kształcenia • Liczba osób, które zdobyły wiedzę, umiejętności lub kompetencje w ramach pozaszkolnych form kształcenia 	
9. Lista wskaźników produktu	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób uczestniczących w pozaszkolnych formach kształcenia w programie 	
10. Typy projektów	<p>1. Doradztwo edukacyjno-zawodowe służące diagnozie potrzeb i możliwości osób dorosłych zainteresowanych z własnej inicjatywy udziałem w kształceniu ustawicznym.</p> <p>2. Realizacja pozaszkolnych form kształcenia ustawicznego¹⁵⁴ służących nabywaniu, podnoszeniu, uzupełnieniu wiedzy, umiejętności, kompetencji lub kwalifikacji poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) kwalifikacyjne kursy zawodowe, b) kursy umiejętności zawodowych, c) kursy umożliwiające uzyskiwanie i uzupełnianie wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawodowych. <p>3. Projekty grantowe obejmujące typ projektu 1 i 2.</p>	
11. Typ beneficjenta	<p>Tryb konkursowy - wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych).</p> <p>Tryb pozakonkursowy – Województwo Kujawsko-Pomorskie</p>	
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Osoby dorosłe w wieku 18-65 lat, które z własnej inicjatywy chcą nabywać, podnosić lub uzupełniać posiadane kompetencje, kwalifikacje i umiejętności, należące do grup defaworyzowanych, czyli wykazujących największą lukę kompetencyjną i posiadających największe potrzeby w dostępie do edukacji, w szczególności osoby o niskich kwalifikacjach i osoby powyżej 50 roku życia ¹⁵⁵ .	
13. Instytucja pośrednicząca	nie dotyczy	
14. Instytucja wdrażająca	nie dotyczy	
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty	16 703 123
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.	
17. Instrumenty terytorialne	nie dotyczy	

¹⁵⁴ Zgodnie z Ustawą – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2019 r. poz. 1148 z późn. zm.) i rozporządzeniem z dnia 19 marca 2019 roku w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych (Dz. U. poz. 652).

¹⁵⁵ Do wsparcia kwalifikują się również osoby w wieku powyżej 65 roku życia, bez względu na ich status na rynku pracy, które z własnej inicjatywy są zainteresowane nabyciem, uzupełnieniem lub podwyższeniem umiejętności, kompetencji lub kwalifikacji zawodowych, o ile zadeklarują gotowość do zatrudnienia po zakończeniu udziału w projekcie.

<p>18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów</p>	<p>Tryb konkursowy Tryb pozakonkursowy Za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego.</p>
<p>19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów</p>	<p>1. Limity i ograniczenia wynikające z:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>Wytycznych ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020,</i> ➤ <i>Wytycznych ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020,</i> ➤ opracowanych przez IZ RPO zasad realizacji wsparcia w zakresie edukacji. <p>2. Działania zostaną skierowane wyłącznie do osób z grup defaworyzowanych.</p>
<p>20. Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%)</p>	<p>10%</p>
<p>21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>10% (włączając <i>cross-financing</i>)¹⁵⁶</p>
<p>22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie</p>	<p>Pomniejszenie dochodu zgodnie z art. 65 ust. 8 rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013.</p>
<p>23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek</p>	<p>Przewiduje się stosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków zgodnie z <i>Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</i></p> <p>Przewiduje się system zaliczkowy zgodnie z <i>Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</i></p>

¹⁵⁶ Z zastrzeżeniem, że wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych w ramach kosztów bezpośrednich projektu oraz wydatków w ramach *cross-financingu* nie może łącznie przekroczyć 10% wydatków projektu. Wydatki w ramach *cross-financingu* oraz środków trwałych w projektach współfinansowanych z EFS należy rozumieć w sposób wskazany w *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.*

<p>24. Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)</p>	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej i pomocy de minimis zastosowanie mają:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozporządzenie KE nr 1407/2013 - rozporządzenie KE nr 651/2014 - rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1073).
<p>25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu</p>	<p>85%</p>
<p>26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)</p>	<p>90%</p>
<p>27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>10%</p>
<p>28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)</p>	<p>Minimalna wartość projektu: 100 000 Maksymalna wartość projektu: nie dotyczy</p>
<p>29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych</p>	<p>nie dotyczy</p>

OŚ PRIORYTETOWA 11 ROZWÓJ LOKALNY KIEROWANY PRZEZ SPOŁECZNOŚĆ

Oś priorytetowa 11 skierowana jest na wsparcie realizacji instrumentu RLKS, który ułatwia społecznościom lokalnym inicjowanie i realizację działań rozwojowych w formule partycypacyjnej przy współudziale mieszkańców, lokalnych partnerów społeczno-gospodarczych i samorządów lokalnych.

Kierunki działania służące odnowie społeczno-gospodarczej poszczególnych obszarów wiejskich i zdegradowanych będą określone w Lokalnych Strategiach Rozwoju.

Poprawa spójności społecznej realizowana będzie poprzez zwiększenie aktywności społeczno-zawodowej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym w ramach działań o charakterze środowiskowym a także poprzez organizowanie społeczności lokalnej i animację społeczną. Podejmowane będą także działania wspierające przedsięwzięcia ukierunkowane m.in. na animację, tworzenie, rozwój i współpracę w ramach lokalnych partnerstw na rzecz rozwoju przedsiębiorczości społecznej.

2. CELE SZCZEGÓŁOWE OSI PRIORYTETOWEJ

Cel szczegółowy 1: Wzrost aktywizacji społeczno- zawodowej mieszkańców objętych Lokalnymi Strategiami Rozwoju

1. Charakter osi	nie dotyczy	
2. Fundusz (nazwa i kwota w EUR)	EFS	28 646 173
3. Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego	

Działanie 11.1 Włączenie społeczne na obszarach objętych LSR

OPIS DZIAŁANIA 11.1	
6. Nazwa działania	WŁĄCZENIE SPOŁECZNE NA OBSZARACH OBJĘTYCH LSR
7. Cel szczegółowy działania	Wzrost aktywizacji społeczno- zawodowej mieszkańców objętych Lokalnymi Strategiami Rozwoju
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, poszukujących pracy po opuszczeniu programu (RLKS) • Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) (RLKS) • Liczba opracowanych LSR • Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, u których wzrosła aktywność społeczna • Liczba przetestowanych typów projektów • Liczba działań wspierających rozwiązania w zakresie organizowania społeczności lokalnej i animacji społecznej
9. Lista wskaźników produktu	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie [osoby] (RLKS) • Liczba spotkań ze społecznością lokalną w trakcie przygotowywania LSR

	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba LGD, które uzyskały wsparcie na funkcjonowanie ze środków EFS • Liczba mieszkańców objętych projektem pilotażowym • Liczba mieszkańców objętych działaniami wspierającymi rozwiązania w zakresie organizowania społeczności lokalnej i animacji społecznej
<p>10. Typy projektów</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Działania na rzecz osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w zakresie wdrożenia rozwiązań z obszaru aktywnej integracji o charakterze środowiskowym takich jak: <ol style="list-style-type: none"> a) kluby samopomocy (w tym z programem rówieśniczym obejmujące m.in.: rówieśnicze doradztwo, edukację, liderowanie, coaching rówieśniczy), b) świetlice środowiskowe (w tym z programem socjoterapeutycznym, programem rówieśniczym obejmujące m.in.: rówieśnicze doradztwo, edukację, liderowanie, coaching rówieśniczy), c) kluby młodzieżowe (w tym z programem rówieśniczym obejmujące m.in.: rówieśnicze doradztwo, edukację, liderowanie, coaching rówieśniczy), d) kluby pracy, e) aktywizacja społeczno-zawodowa (w tym szkolenia i podnoszące kompetencje i/lub dające nowe umiejętności zawodowe i społeczne), f) i inne z obszaru aktywnej integracji o charakterze środowiskowym. 2. Działania wspierające rozwiązania w zakresie organizowania społeczności lokalnej i animacji społecznej z wykorzystaniem m.in.: <ol style="list-style-type: none"> a) usług wzajemnościowych, samopomocowych, b) lidera lub animatora aktywności lokalnej oraz obywatelskiej, c) inne rozwiązania w zakresie organizowania społeczności lokalnej i animacji społecznej (w tym między innymi: mediateki – Centra Aktywności Lokalnej, ścieżki sensoryczne, Akademia Młodego Lidera, mobilny animator). 3. Działania wspierające rozwój gospodarki społecznej i przedsiębiorczości społecznej, w tym: działania animacyjne, budowa i rozwój lokalnych partnerstw publiczno-społecznych na rzecz tworzenia i rozwoju przedsiębiorstw społecznych i inne wspierające rozwój gospodarki społecznej i przedsiębiorczości społecznej. 4. Pilotaż nowych typów projektów na perspektywę 2021-2027 obejmujący działania na rzecz wyłonienia najciekawszych i najlepszych pomysłów związanych z rozwojem społecznym w miastach powyżej 20 tys. mieszkańców (nie realizowanych przez daną LGD w ramach wdrażania swojej strategii na perspektywę 2014-2020), w oparciu o potrzeby zgłaszane przez lokalną społeczność wraz z ich przetestowaniem. 5. Wsparcie przygotowawcze obejmujące budowanie potencjału, szkolenie i tworzenie sieci kontaktów w celu przygotowania i wdrożenia strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność (LSR) w przypadku LGD w miastach powyżej 20 tys. mieszkańców. 6. Bieżąca działalność związana z realizacją strategii oraz działania animacyjne dotyczące LSR w przypadku LGD w miastach powyżej 20 tys. mieszkańców. 7. Bieżąca działalność związana z realizacją strategii oraz działania animacyjne dotyczące LSR w przypadku LGD wiejskich oraz miast do 20 tys., w których funduszem wiodącym będzie EFS.

	<p>8. Projekty grantowe (w zakresie typów projektu 1, 2 i 3).</p> <p>9. Projekty realizowane przez miejskie LGD w formule pośredniej (w zakresie typu projektu 4).</p> <p>10. Projekty realizowane w formule pośredniej (w zakresie typu 2c).</p>	
11. Typ beneficjenta	<p>1. Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie odrębnych przepisów) – typ projektu 1,2,3;</p> <p>2. LGD z wiodącym funduszem EFS – typ projektu 6,7;</p> <p>3. Stowarzyszenia – typ projektu 5;</p> <p>4. LGD na obszarach miast powyżej 20 tys. mieszkańców – typ projektu 4;</p> <p>5. LGD ze wsparciem ze środków EFROW w formule pośredniej – typ projektów 2.</p>	
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	<ul style="list-style-type: none"> • osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym z obszarów: <ul style="list-style-type: none"> – wiejskich oraz miast do 20 tys. mieszkańców pełniących rolę centrów społeczno-gospodarczych w regionie objętych Lokalnymi Strategiami Rozwoju – typ projektu nr 1, 2, 3, 8 – miast powyżej 20 tys. mieszkańców objętych Lokalnymi Strategiami Rozwoju – typ projektu nr 1, 2, 3, 8 • otoczenie osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym (w takim zakresie, w jakim jest to niezbędne dla wsparcia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym) w tym osoby pełniące obowiązki opiekuńcze) – typ projektu nr 1, 2, 3, 8 ; • organizacje pozarządowe – typ projektu nr 5 ; • podmioty ekonomii społecznej - typ projektu nr 3 • jednostki samorządu terytorialnego - typ projektu nr 3 • wszystkie podmioty, w tym osoby fizyczne, działające lub deklarujące działanie na obszarze objętym LSR - dla typu projektu 6, 7 ; • LGD – typ projektu nr 6, 7; • mieszkańcy obszaru objętego LSR – typ projektu 2 w formule pośredniej, 4. 	
13. Instytucja pośrednicząca	nie dotyczy	
14. Instytucja wdrażająca	nie dotyczy	
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty	28 646 173
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.	
17. Instrumenty terytorialne	Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność	
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Formuła bezpośrednia Tryb konkursowy	

	<p>Za nabór i ocenę wniosków odpowiedzialna jest Lokalna Grupa Działania/ Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego.</p> <p>Za przyjmowanie protestów odpowiedzialna jest Lokalna Grupa Działania/ Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego.</p> <p><u>Formuła pośrednia</u> Tryb konkursowy</p> <p>Za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego</p>
<p>19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przedsięwzięcia realizowane w ramach PI 9vi będą zgodne z <i>Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020</i>, w tym będą zakładały efektywność społeczną i efektywność zatrudnieniową – jeżeli zakres tych przedsięwzięć jest uregulowany w wymienionych Wytycznych (efektywność społeczna i zawodowa nie dotyczy formuły pośredniej i wsparcia przygotowawczego). 2. W przypadku 5 i 6, 7 typu projektów oraz pozostałych projektów własnych LGD (w tym projektów grantowych), realizowanych w typach operacji 1-3,8 koszty pośrednie nie mają zastosowania. 3. Koszty pośrednie mogą być stosowane we wsparciu przygotowawczym i formule pośredniej. 4. 70% środków z działania (z wyłączeniem środków przeznaczonych na 5, 6, 7 typ projektu) będzie przeznaczona na realizację przedsięwzięć w formule projektów grantowych 5. W przypadku projektów grantowych zapewniona zostanie preferencja dla grantobiorców spoza sektora finansów publicznych 6. Maksymalna wartość grantu w ramach projektu grantowego wynosi 50 tys. zł (w przypadku grantu zakładającego wyłącznie wzrost aktywności społecznej) lub 150 tys. zł (w przypadku grantu zakładającego efektywność zatrudnieniową).

	<p>7. Premiowane będą projekty wynikające z Gminnego/ Lokalnego Programu Rewitalizacji.</p> <p>8. Zgodność projektu ze LSR.</p> <p>9. Inne limity i ograniczenia wynikające z:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>Wytycznych kwalifikowania wydatków w ramach EFRR, EFS oraz FS na lata 2014-2020,</i> ➤ <i>Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i EFRR na lata 2014-2020,</i> ➤ <i>opracowanych przez IZ RPO zasad realizacji wsparcia w zakresie CT 9.</i> <p>10. Realizatorami przynajmniej 75% projektów pilotażowych muszą być podmioty reprezentujące sektor społeczny.</p>
<p>20. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%)</p>	<p>Wartość wydatków w ramach <i>cross-financingu</i> nie może stanowić więcej niż 10% całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu.</p> <p>Cross-financing w formule pośredniej w ramach typu projektów 2c nie może stanowić więcej niż 50% całkowitych wydatków kwalifikowalnych.</p> <p>Warunki i zakres stosowania zgodny będzie z <i>Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020</i>.</p>
<p>21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>10%¹⁵⁷</p> <p>Wartość wydatków w ramach zakupionych środków trwałych w ramach formuły pośrednie w typie projektów 2c nie może stanowić więcej niż 50% całkowitych wydatków kwalifikowalnych.¹⁵⁸</p>
<p>22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie</p>	<p>Pomniejszenie dochodu zgodnie z art. 65 ust. 8 rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013.</p>

¹⁵⁷ Z zastrzeżeniem, że wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych w ramach kosztów bezpośrednich projektu oraz wydatków w ramach *cross-financingu* nie może łącznie przekroczyć 10% wydatków projektu. Wydatki w ramach *cross-financingu* oraz środków trwałych w projektach współfinansowanych z EFS należy rozumieć w sposób wskazany w *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020*.

¹⁵⁸ Z zastrzeżeniem, że wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych w ramach kosztów bezpośrednich projektu oraz wydatków w ramach *cross-financingu* nie może łącznie przekroczyć 50% wydatków projektu. Wydatki w ramach *cross-financingu* oraz środków trwałych w projektach współfinansowanych z EFS należy rozumieć w sposób wskazany w *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020*.

<p>23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek</p>	<p>Przewiduje się stosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p> <p>Przewiduje się możliwość wypłacania zaliczek dla beneficjentów zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p>
<p>24. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)</p>	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej i pomocy <i>de minimis</i> zastosowanie mają:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozporządzenie KE nr 1407/2013 - rozporządzenie KE nr 651/2014 - rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1073).
<p>25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu</p>	<p>95%</p> <p>95% - w przypadku projektów dotyczących wsparcia przygotowawczego</p> <p>95% w przypadku projektów dotyczących bieżącej działalności związanej z realizacją strategii oraz działań animacyjnych dotyczących LSR w przypadku LGD w miastach powyżej 20 tys. mieszkańców oraz LGD dla których funduszem wiodącym jest EFS.</p>
<p>26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)</p>	<p>95%</p> <p>95% - w przypadku projektów dotyczących wsparcia przygotowawczego</p> <p>95% w przypadku projektów dotyczących bieżącej działalności związanej z realizacją strategii oraz działań animacyjnych dotyczących LSR w przypadku LGD w miastach powyżej 20 tys. mieszkańców oraz LGD dla których funduszem wiodącym jest EFS.</p>
<p>27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>5%</p> <p>5% - w przypadku projektów dotyczących wsparcia przygotowawczego</p> <p>5% w przypadku projektów dotyczących bieżącej działalności związanej z realizacją strategii oraz działań animacyjnych dotyczących LSR w przypadku LGD w miastach powyżej 20 tys.</p>

	mieszkańców oraz LGD dla których funduszem wiodącym jest EFS.
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	<p>Minimalna wartość projektu: 100 000</p> <p>Maksymalna wartość projektu: nie dotyczy</p> <p>Maksymalna wartość dofinansowania projektu realizowanego w formule pośredniej (w zakresie typu 4): 400 000</p> <p>Maksymalna wartość projektu w typie projektów 2c realizowanych w formule pośredniej: 1 000 000</p>
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	nie dotyczy
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	nie dotyczy
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy

OŚ PRIORYTETOWA 12 POMOC TECHNICZNA

W ramach Osi Priorytetowej 12 Pomoc techniczna wsparcie uzyskają działania, które pozwolą zapewnić właściwy poziom zatrudnienia wykwalifikowanych pracowników, a także odpowiednie dla nich warunki pracy. Środki Pomocy Technicznej przeznaczone zostaną również na pokrycie kosztów związanych z zabezpieczeniem realizacji kluczowych procesów składających się na system zarządzania i wdrażania RPO WK-P 2014-2020 (w tym: wyboru projektów, zarządzania finansowego, kontroli i certyfikacji, monitorowania i sprawozdawczości, ewaluacji, obsługi i organizacji prac KM RPO). Nadto, wsparciem objęte zostaną działania mające na celu wzmocnienie kompetencji potencjalnych oraz faktycznych beneficjentów RPO WK-P 2014-2020 zarówno w aplikowaniu o środki, jak i w zakresie realizacji projektów. Finansowane będą także działania informacyjno-promocyjne, które podniosą świadomość mieszkańców regionu odnośnie wpływu wdrażania RPO WK-P 2014-2020 na rozwój regionu i jakość życia jego mieszkańców; w tym związane z inicjatywą REACT-EU.

1. CELE SZCZEGÓŁOWE OSI PRIORYTETOWEJ

Cel szczegółowy 1: utrzymanie niezbędnych warunków pracy oraz poziomu zatrudnienia wykwalifikowanych pracowników, gwarantujących skuteczne wykonywanie obowiązków związanych z realizacją Programu.

Cel szczegółowy 2: wsparcie obsługi kluczowych procesów systemu wdrażania Programu.

Cel szczegółowy 3: wzmocnienie kompetencji potencjalnych beneficjentów i beneficjentów Programu.

Cel szczegółowy 4: zapewnienie dopasowanego do potrzeb odbiorców przekazu w zakresie celów i korzyści wynikających z wdrażania Programu.

2. Charakter osi	nie dotyczy	
3. Fundusz (nazwa i kwota w EUR)	EFS	71 023 910
4. Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego	

Działanie 12.1 Wsparcie procesu zarządzania i wdrażania RPO

OPIS DZIAŁANIA 12.1	
5. Nazwa działania	WSPARCIE PROCESU ZARZĄDZANIA I WDRAŻANIA RPO
6. Cele szczegółowe działania	Utrzymanie niezbędnych warunków pracy oraz poziomu zatrudnienia wykwalifikowanych pracowników, gwarantujących skuteczne wykonywanie obowiązków związanych z realizacją Programu (Cel szczegółowy 1) Wsparcie obsługi kluczowych procesów systemu wdrażania Programu (Cel szczegółowy 2)
7. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ul style="list-style-type: none"> Poziom fluktuacji pracowników w instytucjach zaangażowanych w politykę spójności Średnioroczna liczba form szkoleniowych na jednego pracownika instytucji systemu wdrażania FE Odsetek wdrożonych rekomendacji operacyjnych

	<ul style="list-style-type: none"> • Średni czas zatwierdzenia projektu (od złożenia wniosku o dofinansowanie do podpisania umowy) EFRR • Średni czas zatwierdzenia projektu (od złożenia wniosku o dofinansowanie do podpisania umowy) EFS
8. Lista wskaźników produktu	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba etatomiesięcy finansowanych ze środków pomocy technicznej • Liczba uczestników form szkoleniowych dla instytucji • Liczba przeprowadzonych ewaluacji • Liczba projektów objętych wsparciem
9. Typy projektów ¹⁵⁹	<ol style="list-style-type: none"> 1. Finansowanie kosztów zatrudnienia pracowników zaangażowanych w obsługę Programu. 2. Podnoszenie kwalifikacji pracowników zaangażowanych w obsługę Programu poprzez finansowanie różnorodnych form kształcenia (wewnętrznych/zewnętrznych) w tym m.in. kursów, szkoleń, warsztatów, seminariów, studiów, studiów podyplomowych. 3. Zapewnienie odpowiedniego standardu powierzchni biurowej, archiwizacyjnej, magazynowej umożliwiającego efektywne wykonywanie zadań związanych z obsługą Programu (wynajem powierzchni, adaptacja, remont, modernizacja oraz koszty utrzymania pomieszczeń). 4. Zakup materiałów biurowych, wyposażenia biurowego. 5. Wyposażenie stanowisk pracy w sprzęt i oprogramowanie, tj. zakup i instalacja komputerów oraz oprogramowania i licencji. 6. Obsługa procesu naboru i selekcji projektów. 7. Monitoring i kontrola realizacji RPO WK-P. 8. Przeprowadzenie badań ewaluacyjnych dla RPO WK-P. 9. Ekspertyzy, studia, badania, analizy, oceny związane z wdrażaniem i zarządzaniem RPO WK-P. 10. Organizacja i obsługa prac Komitetu Monitorującego oraz innych ciał doradczych zaangażowanych we wdrażanie RPO WK-P. 11. Budowa, wdrożenie, utrzymanie systemu informatycznego. 12. Finansowanie narzędzi służących zwalczaniu nadużyć finansowych. 13. Monitoring, ewaluacja, aktualizacja regionalnej strategii inteligentnych specjalizacji. 14. Wsparcie beneficjentów w przygotowaniu dokumentacji projektowej na potrzeby realizacji projektów o charakterze strategicznym dla województwa. 15. Finansowanie zadań związanych z zamknięciem RPO WK-P. 16. Realizacja zadań związanych z przygotowaniem perspektywy finansowej po roku 2020. 17. Inne kategorie wydatków, uznane przez IZ za niezbędne, wynikające z Rocznych/Wieloletnich Planów Działań.
10. Typ beneficjenta	<ul style="list-style-type: none"> • instytucje realizujące program regionalny • inne podmioty zaangażowane w realizację programu regionalnego

¹⁵⁹ W ramach Osi Priorytetowej 12 Pomoc Techniczna dofinansowanie będzie udzielane na podstawie Rocznych/Wieloletnich Planów Działań.

11. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	<ul style="list-style-type: none"> • instytucje realizujące program regionalny • beneficjenci projektów o charakterze strategicznym 	
12. Instytucja pośrednicząca	nie dotyczy	
13. Instytucja wdrażająca	nie dotyczy	
14. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty	65 856 060
15. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.	
16. Instrumenty terytorialne	nie dotyczy	
17. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	<p>Tryb pozakonkursowy</p> <p>Za nabór i ocenę Rocznych/Wieloletnich Planów Działań odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego.</p>	
18. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	nie dotyczy	
19. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%)	nie dotyczy	
20. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	nie dotyczy	
21. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	nie dotyczy	
22. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	nie dotyczy	
23. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	nie dotyczy	
24. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	85%	
25. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	85%	

26. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	15%
27. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	nie dotyczy
28. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	nie dotyczy
29. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	nie dotyczy
30. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
31. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
32. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy

Działanie 12.2 Skuteczna informacja i promocja, w tym wzmocnienie potencjału beneficjentów Programu

OPIS DZIAŁANIA 12.2	
5. Nazwa działania	SKUTECZNA INFORMACJA I PROMOCJA, W TYM WZMOCNIENIE POTENCJAŁU BENEFICJENTÓW PROGRAMU
6. Cele szczegółowe działania	Wzmocnienie kompetencji potencjalnych beneficjentów i beneficjentów Programu (Cel szczegółowy 3) Zapewnienie dopasowanego do potrzeb odbiorców przekazu w zakresie celów i korzyści wynikających z wdrażania Programu (Cel szczegółowy 4)
7. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ul style="list-style-type: none"> Liczba odwiedzin portalu informacyjnego/ serwisu internetowego Ocena przydatności form szkoleniowych dla beneficjentów Odsetek mieszkańców województwa dostrzegających wpływ Funduszy Europejskich na rozwój województwa
8. Lista wskaźników produktu	<ul style="list-style-type: none"> Liczba uczestników form szkoleniowych dla beneficjentów Liczba działań informacyjno-promocyjnych o szerokim zasięgu
9. Typy projektów ¹⁶⁰	<ol style="list-style-type: none"> Organizacja szkoleń, konferencji, seminariów, warsztatów, wizyt studyjnych krajowych i zagranicznych, spotkań informacyjnych dla potencjalnych oraz faktycznych beneficjentów, w tym również szkoleń specjalistycznych odpowiadających potrzebom potencjalnych i faktycznych beneficjentów zidentyfikowanym na poziomie wdrażania poszczególnych projektów (np. w zakresie rozliczania projektów, czy zarządzania projektami). Organizacja działań informacyjno-promocyjnych, w tym m.in. kampanii o szerokim zasięgu na temat możliwości uzyskania wsparcia, przygotowania

¹⁶⁰ W ramach Osi Priorytetowej 12 Pomoc Techniczna dofinansowanie będzie udzielane na podstawie Rocznych/Wieloletnich Planów Działań.

	<p>projektów, a także realizacji, zarządzania, rozliczania i monitorowania projektów finansowanych z RPO WK-P.</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Organizacja działań informacyjno-promocyjnych na temat zaangażowania środków oraz efektów wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego w regionie i poza jego granicami (w tym: konkursy, kampanie o szerokim zasięgu, imprezy promocyjne, itp.). 4. Przygotowanie i rozpowszechnianie materiałów/publikacji informacyjnych i promocyjnych dotyczących Programu (w tym biuletynu informacyjnego, dokumentów RPO WK-P, wytycznych dla beneficjentów, materiałów promocyjnych, itp.). 5. Przygotowanie, administrowanie i rozwój strony internetowej poświęconej tematyce RPO WK-P. 6. Współpraca z mediami. 7. Finansowanie zadań związanych z zamknięciem RPO WK-P. 8. Realizacja zadań związanych z przygotowaniem perspektywy finansowej po roku 2020. 9. Inne kategorie wydatków, uznane przez IZ za niezbędne, wynikające z Rocznych/Wieloletnich Planów Działań. <p>Działania realizowane w ramach ww. typów projektów mogą dotyczyć również inicjatywy REACT-EU.</p>	
10. Typ beneficjenta	<ul style="list-style-type: none"> • instytucje realizujące program regionalny • inne podmioty zaangażowane w realizację programu regionalnego 	
11. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	<ul style="list-style-type: none"> • beneficjenci faktyczni • beneficjenci potencjalni • uczestnicy projektów faktyczni i potencjalni • odbiorcy rezultatów 	
12. Instytucja pośrednicząca	nie dotyczy	
13. Instytucja wdrażająca	nie dotyczy	
14. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty	5 167 850
15. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.	
16. Instrumenty terytorialne	nie dotyczy	
17. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	<p>Tryb pozakonkursowy</p> <p>Za nabór i ocenę Rocznych/Wieloletnich Planów Działań odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego.</p>	
18. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	nie dotyczy	

19. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%)	nie dotyczy
20. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	nie dotyczy
21. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	nie dotyczy
22. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	nie dotyczy
23. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	nie dotyczy
24. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	85%
25. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	85%
26. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	15%
27. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	nie dotyczy
28. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	nie dotyczy
29. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	nie dotyczy
30. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
31. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy

32. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy
---	-------------

OŚ PRIORYTETOWA 13 WSPIERANIE KRYZYSOWYCH DZIAŁAŃ NAPRAWCZYCH W KONTEKŚCIE PANDEMII COVID-19 I JEJ SKUTKÓW SPOŁECZNYCH ORAZ PRZYGOTOWANIE DO EKOLOGICZNEJ I CYFROWEJ ODBUDOWY GOSPODARKI ZWIĘKSZAJĄCEJ JEJ ODPORNOŚĆ

W ramach Osi Priorytetowej 13 Wspieranie kryzysowych działań naprawczych w kontekście pandemii COVID-19 i jej skutków społecznych oraz przygotowanie do ekologicznej i cyfrowej odbudowy gospodarki zwiększającej jej odporność wsparcie uzyskują działania mające na celu odpowiednie przygotowanie ośrodków medycznych na wykrywanie i skuteczne leczenie powikłań choroby COVID-19 oraz zahamowanie covidowego trendu odchodzenia mieszkańców od korzystania z transportu publicznego, a następnie przywrócenia oraz zwiększenia jego znaczenia w przemieszczaniu się mieszkańców regionu już na samym początku etapu postpandemicznego.

1. CELE SZCZEGÓŁOWE OSI PRIORYTETOWEJ

Cel szczegółowy 1: Budowanie odporności systemu ochrony zdrowia
Cel szczegółowy 2: Przywrócenie znaczenia regionalnego transportu publicznego poprzez zwiększenie jego atrakcyjności
Cel szczegółowy 3: Zwiększona efektywność energetyczna budynków użyteczności publicznej
Cel szczegółowy 4: Pomoc Ukrainie

2. Charakter osi	Nie dotyczy	
3. Fundusz (nazwa i kwota w EUR)	EFRR REACT-EU	26 436 076
4. Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego	

Działanie 13.1 Odporność systemu ochrony zdrowia

OPIS DZIAŁANIA 13.1	
5. Nazwa działania	Odporność systemu ochrony zdrowia
6. Cele szczegółowe działania	Budowanie odporności systemu ochrony zdrowia
7. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób korzystających z wybudowanych nowych obiektów ochrony zdrowia • Liczba osób korzystających z przebudowanych obiektów ochrony zdrowia • Liczba osób korzystających z wyremontowanych obiektów ochrony zdrowia • Liczba osób korzystających z zakupionej aparatury medycznej

	<ul style="list-style-type: none"> • Potencjalna liczba specjalistycznych badań, które zostaną wykonane zakupioną aparaturą medyczną • Ludność objęta ulepszonymi usługami zdrowotnymi (CI36)
<p>8. Lista wskaźników produktu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba wybudowanych nowych obiektów ochrony zdrowia • Liczba przebudowanych obiektów ochrony zdrowia • Liczba wyremontowanych obiektów ochrony zdrowia • Liczba zakupionej aparatury medycznej • Nakłady inwestycyjne na zakup aparatury medycznej • Liczba wyposażonych/doposażonych obiektów ochrony zdrowia • Liczba ulepszonych usług zdrowotnych w wyniku realizacji projektu • Liczba wspartych podmiotów leczniczych • Liczba dokumentacji przedprojektowych • Liczba dokumentacji technicznych • Wartość zakupionych środków ochrony indywidualnej (całkowity koszt publiczny) • Wartość zakupionego sprzętu medycznego (całkowity koszt publiczny) • Wartość zakupionych leków związanych z testowaniem i leczeniem COVID-19 (całkowity koszt publiczny) • Wartość sprzętu IT oraz oprogramowania/licencji finansowanych w odpowiedzi na COVID-19 dla sektora ochrony zdrowia (całkowity koszt publiczny) • Liczba zakupionych środków ochrony indywidualnej • Liczba zakupionych respiratorów w celu wsparcia leczenia COVID-19 • Dodatkowa przestrzeń łóżkowa stworzona dla pacjentów chorych na COVID-19 • Liczba laboratoriów, które zostały nowowytbudowane, nowowytposażone lub o zwiększonych możliwościach testowania COVID-19 • Zdolność przeprowadzenia testów oraz diagnozowania COVID-19 • Liczba karet pogotowia i pojazdów zakupionych na potrzeby reagowania kryzysowego • Liczba podmiotów objętych wsparciem w zakresie zwalczania lub przeciwdziałania skutkom pandemii COVID-19 • Liczba zakupionych aparatów do oznaczania koronawirusa metodą genetyczną/molekularną w związku z pandemią COVID-19 • Liczba zakupionego sprzętu medycznego, innego niż aparaty do oznaczania koronawirusa i respiratory • Liczba wyposażonych laboratoriów w związku z pandemią COVID-19 Wartość wydatków kwalifikowalnych przeznaczonych na działania związane z pandemią COVID-19
<p>9. Typy projektów</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przeprowadzenie niezbędnych z punktu widzenia udzielania świadczeń zdrowotnych inwestycji, w tym w zakresie dostosowania infrastruktury do potrzeb osób starszych i z niepełnosprawnościami, 2. Wyposażenie w sprzęt medyczny, 3. Działania polegające m.in. na zakupie aparatury medycznej i diagnostycznej, odczynników oraz materiałów medycznych, środków ochrony indywidualnej, urządzeń i środków do dezynfekcji, urządzeń i rozwiązań IT, ambulansów, 4. Rozwiązania w zakresie IT (oprogramowanie, sprzęt) – wyłącznie jako element projektów, wskazanych w punktach 1-3.

10. Typ beneficjenta	<p>Podmioty wykonujące działalność leczniczą, udzielające świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, tj .:</p> <ul style="list-style-type: none"> • samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej • jednostki organizacyjne samorządu pielęgniarek i położnych • przedsiębiorcy • jednostki budżetowe 	
11. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	<ul style="list-style-type: none"> • mieszkańcy regionu 	
12. Instytucja pośrednicząca	nie dotyczy	
13. Instytucja wdrażająca	nie dotyczy	
14. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty	8 957 361
15. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	<p>Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.</p> <p>Mechanizmy koordynacji przedsięwzięć z zakresu ochrony zdrowia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Policy Paper dla ochrony zdrowia na lata 2014-2020 - dokument strategiczny określający cele, kierunki interwencji i narzędzia dla ich realizacji w obszarze opieki zdrowotnej w perspektywie finansowej 2014-2020, zakres projektu oraz zasady jego realizacji muszą być zgodne z przedmiotowym dokumentem • mapy potrzeb zdrowotnych za 2020 r. - służą m.in. do analizy bieżącej i prognozowanej sytuacji demograficznej i zdrowotnej ludności, z uwzględnieniem posiadanych zasobów i infrastruktury medycznej, stanowiąc tym samym narzędzie umożliwiające podejmowanie racjonalnych decyzji inwestycyjnych w sektorze zdrowia • Komitet Sterujący ds. koordynacji interwencji EFSI w sektorze zdrowia - Podkomitet w ramach Komitetu ds. Umowy Partnerstwa, działający pod przewodnictwem ministra właściwego ds. zdrowia, stanowi główne narzędzie mechanizmu koordynacji interwencji EFSI w sektorze zdrowia, jednym z jego zadań jest uzgodnienie Planu działań w obszarze zdrowia • Plan działań w obszarze zdrowia - zawierający m.in. listę potencjalnych projektów realizowanych na poziomie krajowym i regionalnym, utworzoną po analizie pod kątem komplementarności i efektywności kosztowej propozycji przedstawionych przez właściwe Instytucje 	

	Zarządzające, a także rekomendacje dla komitetów monitorujących co do trybów i kryteriów wyboru projektów w ramach naborów ogłaszanych w programach krajowych i regionalnych.
16. Instrumenty terytorialne	nie dotyczy
17. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Tryb pozakonkursowy Za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego.
18. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Do dofinansowania mogą być przyjęte wyłącznie projekty stanowiące działania naprawcze w kontekście pandemii COVID-19 i jej skutków zdrowotnych i społecznych oraz zwiększające odporność systemu ochrony zdrowia. 2. Zakres projektu oraz zasady jego realizacji są zgodne z PolICY paper dla ochrony zdrowia na lata 2014-2020. 3. Wsparcie uzyskają projekty zgodne z Planem działań w obszarze zdrowia, uzgodnionym przez Komitet Sterujący ds. koordynacji interwencji EFSI w sektorze zdrowia. 4. Realizowane będą wyłącznie inwestycje zgodne z regionalnymi i lokalnymi potrzebami wynikającymi z aktualnych danych statystycznych, w tym danych demograficznych, epidemiologicznych, zidentyfikowanych deficytów w opiece zdrowotnej z wykorzystaniem Mapy Potrzeb Zdrowotnych za 2020 r. lub w przypadku jej braku analizy aktualnych danych dokonanych przez wnioskodawcę. 5. Do dofinansowania mogą być przyjęte projekty posiadające pozytywną opinię o celowości inwestycji, o której mowa w ustawie o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. 6. W celu zapewnienia skutecznej koordynacji inwestycji REACT-EU z założeniami reformy restrukturyzacji szpitali, inwestycje nie będą mogły być realizowane na rzecz szpitali będących w sytuacji ekonomiczno-finansowej zagrażającej trwałości projektu. Natomiast inwestycje wprowadzane do realizacji po wejściu w życie ustawy reformującej sektor szpitalnictwa, będą musiały być z nią zgodne. 7. Inwestycje będą realizowane wyłącznie przez publiczne podmioty wykonujące działalność leczniczą udzielające świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

	<p>8. Wsparcie będzie uwarunkowane koniecznością ukończenia realizowanej inwestycji do końca 2023 r.</p> <p>9. Inwestycje polegające na dostosowaniu istniejącej infrastruktury do obowiązujących przepisów są niekwalifikowalne, chyba że ich realizacja jest uzasadniona z punktu widzenia poprawy efektywności (w tym kosztowej) i dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej.</p> <p>10. Rozwój usług społecznych i zdrowotnych na rzecz osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym jest zgodny z założeniami europejskich zasad przejścia z opieki instytucjonalnej do opieki środowiskowej oraz z kierunkami wskazanymi w Krajowym Programie Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020.</p> <p>11. Inwestycje dot. infrastruktury w kontekście opieki koordynowanej mające na celu wzmocnienie POZ, AOS oraz środowiskowych form opieki (zarówno w kontekście deinstytucjonalizacji i tworzenia środowiskowych form opieki) mogą być współfinansowane od razu po przyjęciu przez Komitet Sterujący Planu działań, pod warunkiem, że diagnoza lub dane w dostępnych rejestrach umożliwiają weryfikację zasadności ich realizacji.</p> <p>12. Z uwagi na charakter świadczeń realizowanych w POZ, inwestycje prowadzone w ramach tego typu projektu mogą być ukierunkowane na wszystkie problemy zdrowotne dorosłych i dzieci rozwiązywane w ramach świadczeń gwarantowanych z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej.</p> <p>13. W przypadku poszerzenia działalności podmiotu wykonującego działalność leczniczą, wymagane będzie zobowiązanie do posiadania umowy na udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych najpóźniej w kolejnym okresie kontraktowania świadczeń po zakończeniu realizacji projektu.</p> <p>14. Dodatkowa działalność, wykraczająca poza świadczenie opieki zdrowotnej finansowane ze środków publicznych jest dopuszczalna o ile ma charakter pomocniczy tj. ma ograniczony charakter (nie przekracza 20% wydajności infrastruktury) i pochłania takie same nakłady jak działalność w zakresie świadczenia opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych.</p> <p>15. Inwestycje EFRR nie powinny być ukierunkowane na duże inwestycje o charakterze opiekuńczo-pobytowym, zdefiniowane zgodnie z polskim prawem, świadczące</p>
--	--

	<p>usługi długoterminowej opieki dla osób z niepełnosprawnościami, dzieci, osób starszych oraz psychicznie chorych . Wsparcie w tym zakresie jest możliwe pod warunkiem zgodności z horyzontalną zasadą deinstytucjonalizacji.</p> <p>16. Wsparcia nie uzyskają projekty, które zostały fizycznie ukończone lub w pełni zrealizowane przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu.</p> <p>17. Preferencyjnie traktowane będą projekty wspierające przeniesienie akcentów z usług wymagających hospitalizacji na rzecz POZ, AOS a także wspierające rozwój opieki koordynowanej z uwzględnieniem środowiskowych form opieki.</p> <p>18. Promowane będą projekty efektywne kosztowo i realizowane przez podmioty, które wykazują największą efektywność finansową, przewidujące działania konsolidacyjne i inne formy współpracy podmiotów leczniczych oraz działania w zakresie reorganizacji i restrukturyzacji wewnątrz podmiotów leczniczych, w celu maksymalizacji wykorzystania infrastruktury, w tym sąsiadującej, oraz stopnia jej dostosowania do istniejących deficytów.</p>
19. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%)	nie dotyczy
20. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	nie dotyczy
21. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Dochód w projekcie będzie uwzględniany zgodnie z art. 61 rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013. Zastosowanie znajdą wyłączenia określone w art. 61 ust. 7 i 8 rozporządzenia, w pozostałych przypadkach stosowana będzie metoda obliczania zdyskontowanego dochodu operacji generujących dochód, o której stanowi art. 61 ust. 3 lit b rozporządzenia nr 1303/2013 oraz sekcja III rozdziału II Rozporządzenia nr 480/2014.
22. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	<p>Przewiduje się stosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p> <p>Szczegółowe warunki stosowania metod uproszczonych zostaną określone w regulaminach poszczególnych</p>

	<p>konkursów oraz w zasadach dotyczących projektów pozakonkursowych i trybu nadzwyczajnego.</p> <p>Przewiduje się możliwość wypłacania zaliczek dla beneficjentów zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p>
23. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	nie dotyczy
24. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	100%
25. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	100%
26. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	nie dotyczy
27. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	nie dotyczy
28. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	nie dotyczy
29. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	nie dotyczy
30. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
31. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
32. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy

Działanie 13.2 Regionalny transport niskoemisyjny

OPIS DZIAŁANIA 13.2	
6. Nazwa działania	REGIONALNY TRANSPORT NISKOEMISYJNY
7. Cele szczegółowe działania	Przywrócenie znaczenia regionalnego transportu publicznego poprzez zwiększenie jego atrakcyjności

8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba ludności korzystającej z komunikacji kolejowej wspartej w ramach programu (nowo zakupiony tabor kolejowy) 	
9. Lista wskaźników produktu	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba zakupionych jednostek taboru kolejowego 	
10. Typy projektów	Zakup zeroemisyjnego taboru kolejowego dla potrzeb regionalnych połączeń kolejowych wykonywanych przez Województwo Kujawsko-Pomorskie.	
11. Typ beneficjenta	<ul style="list-style-type: none"> • jednostki samorządu terytorialnego • związki jednostek samorządu terytorialnego • stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego • przedsiębiorstwa podmioty wykonujące w imieniu samorządu województwa zadania z zakresu przewozów regionalnych 	
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	mieszkańcy regionu	
13. Instytucja pośrednicząca	nie dotyczy	
14. Instytucja wdrażająca	nie dotyczy	
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty	14 912 555
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.	
17. Instrumenty terytorialne	nie dotyczy	
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Tryb pozakonkursowy Za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego.	
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	nie dotyczy	
20. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%)	nie dotyczy	
21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	nie dotyczy	
22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Dochód w projekcie będzie uwzględniany zgodnie z art. 61 rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013. Zastosowanie znajdują wyłączenia określone w art. 61 ust. 7 i 8 rozporządzenia, w pozostałych przypadkach stosowana będzie metoda obliczania zdyskontowanego dochodu operacji generujących dochód, o której stanowi art. 61 ust. 3 lit b rozporządzenia nr	

	1303/2013 oraz sekcja III rozdziału II Rozporządzenia nr 480/2014.
23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	<p>Przewiduje się stosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p> <p>Szczegółowe warunki stosowania metod uproszczonych zostaną określone w regulaminach poszczególnych konkursów oraz w zasadach dotyczących projektów pozakonkursowych.</p> <p>Przewiduje się możliwość wypłacania zaliczek dla beneficjentów zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p>
24. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej wsparcie będzie udzielane:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zgodnie z zasadami określonymi w Wytycznych Ministra Rozwoju Regionalnego z 19 października 2015 r. w zakresie dofinansowania z programów operacyjnych podmiotów realizujących obowiązek świadczenia usług publicznych w transporcie zbiorowym.
25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego (jeśli dotyczy) powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 100%</p>
26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego (jeśli dotyczy) powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 100%</p>
27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – minimalny poziom wkładu własnego na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego (jeśli dotyczy) powinien być ustalony zgodnie</p>

	z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli. Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 0%.
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	nie dotyczy
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	nie dotyczy
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	nie dotyczy
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy

Działanie 13.3 Efektywność energetyczna w sektorze publicznym

OPIS DZIAŁANIA 13.3	
6. Nazwa działania	EFEKTYWNOŚĆ ENERGETYCZNA W SEKTORZE PUBLICZNYM
7. Cel szczegółowy działania	Zwiększona efektywność energetyczna budynków użyteczności publicznej (Cel szczegółowy 3)
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ul style="list-style-type: none"> • Produkcja energii elektrycznej z nowo wybudowanych/nowych mocy wytwórczych instalacji wykorzystujących OZE • Produkcja energii elektrycznej z nowo wybudowanych instalacji wykorzystujących OZE • Produkcja energii elektrycznej z nowych mocy wytwórczych instalacji wykorzystujących OZE • Produkcja energii cieplnej z nowo wybudowanych/nowych mocy wytwórczych instalacji wykorzystujących OZE • Produkcja energii cieplnej z nowo wybudowanych instalacji wykorzystujących OZE • Produkcja energii cieplnej z nowych mocy wytwórczych instalacji wykorzystujących OZE • Ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej • Ilość zaoszczędzonej energii cieplnej • Zmniejszenie rocznego zużycia energii pierwotnej w budynkach publicznych (CI32) • Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych (CI34) • Dodatkowa zdolność wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych (CI30)

	<ul style="list-style-type: none"> • Dodatkowa zdolność wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych • Dodatkowa zdolność wytwarzania energii cieplnej ze źródeł odnawialnych
9. Lista wskaźników produktu	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków • Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE • Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE • Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE • Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE • Powierzchnia użytkowa budynków poddanych termomodernizacji • Liczba wybudowanych punktów oświetleniowych • Liczba przebudowanych punktów oświetleniowych
10. Typy projektów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przedsięwzięcia z zakresu głębokiej i kompleksowej modernizacji energetycznej budynków publicznych, w tym m.in.: <ol style="list-style-type: none"> f) ocieplenie obiektu, wymiana pokrycia dachu, okien, drzwi zewnętrznych oraz oświetlenia na energooszczędne wraz z instalacją, g) przebudowa systemów grzewczych (wraz z wymianą i przyłączeniem źródła ciepła), systemów wentylacji i klimatyzacji oraz zastosowanie systemów zarządzania budynkiem, h) realizacja mikrokogeneracji lub mikrotrigeneracji na potrzeby własne, i) budowa i przebudowa instalacji OZE w modernizowanych energetycznie budynkach, j) instalacja systemów chłodzących, w tym również z OZE. <p>W przypadku projektów dotyczących budynków publicznych należących do organów administracji publicznej – wyłącznie budynki, których właścicielem jest samorząd terytorialny oraz podległe mu organy i jednostki organizacyjne. Wymiana oświetlenia na energooszczędne będzie możliwa do realizacji wyłącznie w częściach wspólnych budynku.</p> <p>Wsparcie udzielane może być również poprzez przedsiębiorstwa usług energetycznych (ESCO).</p> 2. Modernizacja systemów oświetlenia ulicznego na energooszczędne (w tym montaż inteligentnych systemów zarządzania oświetleniem). 3. Budowa lub modernizacja jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE w budynkach użyteczności publicznej na potrzeby własne.
11. Typ beneficjenta	<ul style="list-style-type: none"> • jednostki samorządu terytorialnego • związki jednostek samorządu terytorialnego • stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego • samorządowe jednostki organizacyjne • inne jednostki sektora finansów publicznych • przedsiębiorstwa komunalne • organizacje pozarządowe • kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych

	<ul style="list-style-type: none"> • podmioty lecznicze udzielające świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych • partnerzy prywatni we współpracy z podmiotami publicznymi w przypadku projektów realizowanych w formule partnerstwa publiczno-prywatnego • zarządcy infrastruktury transportowej służącej organizacji transportu zbiorowego publicznego • spółki prawa handlowego ze 100% udziałem samorządu województwa realizujące zadania publiczne 	
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	<ul style="list-style-type: none"> • mieszkańcy regionu • administracja publiczna 	
13. Instytucja pośrednicząca	nie dotyczy	
14. Instytucja wdrażająca	nie dotyczy	
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty	2 566 160
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.	
17. Instrumenty terytorialne	nie dotyczy	
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	<p>Tryb konkursowy</p> <p>Za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego.</p>	
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	<p><u>Przedsięwzięcia z zakresu głębokiej i kompleksowej modernizacji energetycznej budynków publicznych</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Preferowane będą działania wynikające z planów gospodarki niskoemisyjnej dla danego obszaru. 2. Identyfikacja optymalnego zestawu działań zwiększających efektywność energetyczną w danym budynku dokonywana będzie na podstawie audytu energetycznego. Dla każdego projektu konieczne jest opracowanie audytu energetycznego zawierającego również analizę efektu ekologicznego przedsięwzięcia oraz wyliczenia redukcji wartości stężeń pyłu zawieszonego PM 10. Minimalny zakres audytu powinien obejmować działania realizowane w ramach projektu. 3. W przypadku konkursów dedykowanych polityce terytorialnej projekty muszą wynikać ze strategii dotyczącej Obszaru Strategicznej Interwencji miast regionalnych i subregionalnych lub strategii dotyczącej Obszaru Rozwoju Społeczno-Gospodarczego. 	

	<p>4. Preferowane będą projekty zwiększające efektywność energetyczną powyżej 60%. Projekty zwiększające efektywność energetyczną poniżej 25% nie będą kwalifikowały się do wsparcia.</p> <p>5. Inwestycje związane z termomodernizacją infrastruktury w zakresie opieki szpitalnej mogą dotyczyć tylko obiektów ochrony zdrowia, których funkcjonowanie będzie uzasadnione w kontekście map potrzeb w dziedzinie medycyny.</p> <p>6. W odniesieniu do projektów uwzględniających ocieplanie ścian i inne uszczelnianie budynków, niezbędne będzie wykonanie ekspertyz ornitologicznych.</p> <p>7. Dofinansowanie działań mających na celu poprawę efektywności energetycznej będzie opierało się o założenia wynikające z dokumentu rządowego pt. „Krajowy Plan działań dotyczący efektywności energetycznej dla Polski”, którego częścią składową jest dokument „Wspieranie Inwestycji w modernizację budynków”, opisany jako „długoterminowa strategia wspierania inwestycji w renowację krajowych zasobów mieszkaniowych i użytkowych, zarówno publicznych, jak i prywatnych”, w związku z art. 4 dyrektywy 2012/27/UE w sprawie efektywności energetycznej (Dz. Urz. UE L 315 z 14.11.2012 s. 1) oraz „Krajowego Planu mającego na celu zwiększenie liczby budynków o niskim zużyciu energii”, w związku z art. 9 dyrektywy 2010/31/UE w sprawie charakterystyki energetycznej budynków (Dz. Urz. UE L 153 z 18.06.2010, s. 13).</p> <p>8. Wszystkie projekty uzyskujące wsparcie będą musiały wykazać efektywność kosztową. Działania będą musiały wynikać z audytów energetycznych oraz być zgodne z zaleceniami KE zawartymi w dokumencie „Finansowanie termomodernizacji budynków ze środków dostępnych w ramach polityki spójności”¹⁶¹.</p> <p>10. Indywidualne źródła ciepła:</p> <ul style="list-style-type: none"> – nie będzie współfinansowane wprowadzanie pieców węglowych, – wsparte projekty muszą skutkować redukcją CO₂ o co najmniej 30% w odniesieniu do istniejących instalacji, – wymiana źródła ciepła będzie niekwalifikowalna, jeżeli budynek jest podłączony do sieci ciepłowniczej/chłodniczej lub możliwe i racjonalne pod względem ekonomicznym jest jego podłączenie do ww. sieci,
--	--

¹⁶¹ Raport końcowy, analiza przygotowana dla Komisji Europejskiej DG ds. Energii.

	<p>– wymiana źródła ciepła możliwa jest wyłącznie, gdy przeprowadzana jest jednocześnie z pozostałymi pracami z zakresu kompleksowej modernizacji energetycznej.</p> <p>15. Premiowane będą projekty wynikające z Gminnego/Lokalnego Programu Rewitalizacji.</p> <p>16. Premiowane będą projekty dotyczące budynków pełniących funkcje społeczne.</p> <p>17. Warunkiem uzyskania wsparcia będzie konieczność zastosowania indywidualnych liczników ciepła, ciepłej wody oraz chłodu, o ile wynika to z przeprowadzonego audytu energetycznego. Montaż liczników nie jest obligatoryjny w przypadku, gdy nie jest to technicznie i ekonomicznie uzasadnione lub gdy budynek będący przedmiotem kompleksowej modernizacji energetycznej został uprzednio wyposażony w ww. urządzenia.</p> <p><u>Modernizacja systemów oświetlenia ulicznego przy drogach wojewódzkich w miastach prezydenckich</u></p> <p>Budowa nowego oświetlenia ulicznego jest możliwa pod następującymi warunkami:</p> <p>a) punkty świetlne są zlokalizowane wyłącznie w miejscu, w którym dotychczas istniało oświetlenie publiczne;</p> <p>b) w przypadku oświetlenia wymagającego podłączenia do sieci, w momencie ubiegania się o dofinansowanie beneficjent posiada zgodę Operatora Systemu Dystrybucyjnego na podłączenie punktów oświetleniowych do sieci.</p> <p><u>Budowa lub modernizacja jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE w budynkach użyteczności publicznej</u></p> <p>W przypadku budynków użyteczności publicznej pojedyncza instalacja nie przekracza 50 kW.</p>
<p>20. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%)</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie</p>	<p>Dochód w projekcie będzie uwzględniany zgodnie z art. 61 rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013. Zastosowanie znajdą wyłączenia określone w art. 61 ust. 7 i 8 rozporządzenia, w pozostałych przypadkach stosowana będzie metoda obliczania zdyskontowanego dochodu operacji generujących dochód, o której stanowi art. 61 ust. 3 lit b rozporządzenia</p>

	nr 1303/2013 oraz sekcja III rozdziału II rozporządzenia nr 480/2014.
<p>23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek</p>	<p>Przewiduje się stosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p> <p>Szczegółowe warunki stosowania metod uproszczonych zostaną określone w regulaminach poszczególnych konkursów oraz w zasadach dotyczących projektów pozakonkursowych.</p> <p>Przewiduje się możliwość wypłacania zaliczek dla beneficjentów zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p>
<p>24. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)</p>	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej wsparcie udzielane będzie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – na podstawie art. 38 rozporządzenia KE nr 651/2014 Pomoc inwestycyjna na środki wspierające efektywność energetyczną oraz zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 28 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje wspierające efektywność energetyczną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020 (Dz. U. poz. 1363), – na podstawie art. 39 rozporządzenia KE nr 651/2014 Pomoc inwestycyjna na projekty wspierające efektywność energetyczną w budynkach oraz zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 28 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje wspierające efektywność energetyczną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020 (Dz. U. poz. 1363), – na podstawie art. 41 rozporządzenia KE nr 651/2014 Pomoc inwestycyjna na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych oraz zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje w układy wysokosprawnej kogeneracji oraz na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych w ramach regionalnych

	<p>programów operacyjnych na lata 2014–2020 (Dz. U. poz. 1420),</p> <p>– jako pomoc de minimis na podstawie rozporządzenia KE nr 1407/2013 oraz zgodnie z zasadami rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 488).</p>
<p>25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu</p>	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 100%</p>
<p>26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)</p>	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – maksymalny poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowanych na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 100%</p>
<p>27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – minimalny poziom wkładu własnego na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 0%</p>
<p>28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)</p>	nie dotyczy
<p>29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu</p>	nie dotyczy
<p>30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe(EUR)</p>	nie dotyczy
<p>31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych</p>	nie dotyczy
<p>32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania</p>	nie dotyczy

33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy
--	-------------

Działanie 13.4 Pomoc Ukrainie

OPIS DZIAŁANIA 13.4	
6. Nazwa działania	Pomoc Ukrainie
7. Cele szczegółowe działania	Pomoc Ukrainie
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Nie dotyczy
9. Lista wskaźników produktu	<ul style="list-style-type: none"> Wartość wydatków kwalifikowalnych przeznaczonych na działania mające na celu łagodzenie kryzysu wywołanego wojną w Ukrainie
10. Typy projektów	<ul style="list-style-type: none"> Finansowanie inwestycji w infrastrukturę społeczną dla zapewnienia przyszłego udzielania w nich usług społecznych i/lub zdrowotnych z uwzględnieniem możliwości wykorzystania zakupionego wyposażenia w celu poprawy dostępu do podstawowych usług. Działania polegające na utworzeniu infrastruktury magazynowej w celu zapewnienia możliwości udzielania pomocy żywnościowej, w tym dla osób w kryzysie uchodźczym spowodowanym wojną w Ukrainie.
11. Typ beneficjenta	<ul style="list-style-type: none"> Jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia oraz samorządowe jednostki organizacyjne; inne jednostki sektora finansów publicznych; kościóły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych.
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	mieszkańcy regionu (w tym osoby w kryzysie uchodźczym spowodowanym wojną w Ukrainie)
13. Instytucja pośrednicząca	nie dotyczy
14. Instytucja wdrażająca	nie dotyczy
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty 0
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.
17. Instrumenty terytorialne	nie dotyczy

<p>18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów</p>	<p>Tryb nadzwyczajny</p> <p>Za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego.</p>
<p>19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>20. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%)</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie</p>	<p>Dochód w projekcie będzie uwzględniany zgodnie z art. 61 rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013. Zastosowanie znajdują wyłączenia określone w art. 61 ust. 7 i 8 rozporządzenia, w pozostałych przypadkach stosowana będzie metoda obliczania zdyskontowanego dochodu operacji generujących dochód, o której stanowi art. 61 ust. 3 lit b rozporządzenia nr 1303/2013 oraz sekcja III rozdziału II Rozporządzenia nr 480/2014.</p>
<p>23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek</p>	<p>Przewiduje się stosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p> <p>Szczegółowe warunki stosowania metod uproszczonych zostaną określone w regulaminach poszczególnych konkursów oraz w zasadach dotyczących projektów pozakonkursowych.</p> <p>Przewiduje się możliwość wypłacania zaliczek dla beneficjentów zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p>
<p>24. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)</p>	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej wsparcie będzie udzielane:</p> <ul style="list-style-type: none"> - na podstawie art. 56 rozporządzenia KE 651/2014 <p>Pomoc inwestycyjna na infrastrukturę lokalną oraz</p>

	zgodnie z zasadami rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1208).
25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	Projekty objęte pomocą publiczną – maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego (jeśli dotyczy) powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli. Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 100%
26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	Projekty objęte pomocą publiczną – maksymalny poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowanych na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego (jeśli dotyczy) powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli. Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 100%
27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Projekty objęte pomocą publiczną – minimalny poziom wkładu własnego na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego (jeśli dotyczy) powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli. Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 0%.
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	nie dotyczy
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	nie dotyczy
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	nie dotyczy
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy

III. Indykatywny plan finansowy (wydatki kwalifikowane w EUR)

	Priorytet inwestycyjny	Kategoria regionu (*)	Wsparcie UE				Wkład krajowy	Krajowe środki publiczne					Krajowe środki prywatne	Finansowanie ogółem	Szacowany poziom cross-financingu (%)	Główna alokacja (**)	Rezerwa wykonania	Udział rezerwy wykonania w stos. do całkowitej kwoty wsparcia UE	Wkład EBI
			ogółem	FS	EFRR	EFS ***		ogółem	ogółem	budget państwa	budget województwa	budget pozostałych jst							
			a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	
			=b+c+d				=f+k	=g+h+i+j						=a+e		=a-o		=o/a*100%	
oś priorytetowa nr 1			363 267 282,00	363 267 282,00	154 655 812,00	14 194 033,00	1 642 476,00	0,00	0,00	12 551 557,00	140 461 779,00	517 923 094,00		338 989 879,00	24 277 403,00	6,68%			
działanie nr 1.1	1a		21 961 806,00	21 961 806,00	16 535 948,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	16 535 948,00	38 497 754,00	nd						
działanie nr 1.2	1b		61 550 548,00	61 550 548,00	31 707 858,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	31 707 858,00	93 258 406,00							
poddziałanie nr 1.2.1	1b		61 550 548,00	61 550 548,00	31 707 858,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	31 707 858,00	93 258 406,00	10%						
działanie nr 1.3	1b		14 831 094,00	14 831 094,00	3 960 498,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3 960 498,00	18 791 592,00							
poddziałanie nr 1.3.1	1b		10 706 868,00	10 706 868,00	2 192 973,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2 192 973,00	12 899 841,00	10%						
poddziałanie nr 1.3.2	1b		4 124 226,00	4 124 226,00	1 767 525,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1 767 525,00	5 891 751,00	10%						
działanie nr 1.4	3a		40 325 896,00	40 325 896,00	7 378 428,00	642 476,00	642 476,00	0,00	0,00	0,00	6 735 952,00	47 704 324,00							
poddziałanie nr 1.4.1	3a		16 189 723,00	16 189 723,00	2 857 010,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2 857 010,00	19 046 733,00	nd						
poddziałanie nr 1.4.2	3a		730 565,00	730 565,00	128 923,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	128 923,00	859 488,00	40%						
poddziałanie nr 1.4.3	3a		23 405 608,00	23 405 608,00	4 392 495,00	642 476,00	642 476,00	0,00	0,00	0,00	3 750 019,00	27 798 103,00	nd						
działanie nr 1.5	3b		43 391 291,00	43 391 291,00	13 659 309,00	1 000 000,00	1 000 000,00	0,00	0,00	0,00	12 659 309,00	57 050 600,00							
poddziałanie nr 1.5.1	3b		10 634 574,00	10 634 574,00	1 876 690,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1 876 690,00	12 511 264,00	10%						
poddziałanie nr 1.5.2	3b		20 581 342,00	20 581 342,00	4 632 002,00	1 000 000,00	1 000 000,00	0,00	0,00	0,00	3 632 002,00	25 213 344,00	10%						
poddziałanie nr 1.5.3	3b		12 175 375,00	12 175 375,00	7 150 617,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7 150 617,00	19 325 992,00	10%						
działanie nr 1.6	3c		181 206 647,00	181 206 647,00	81 413 771,00	12 551 557,00	0,00	0,00	0,00	12 551 557,00	68 862 214,00	262 620 418,00							

poddziałanie 1.6.1	3c		103 713 337,00	103 713 337,00	18 010 154,00	12 551 557,00	0,00	0,00	0,00	12 551 557,00	5 458 597,00	121 723 491,00	nd				
poddziałanie 1.6.2	3c		77 493 310,00	77 493 310,00	63 403 617,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	63 403 617,00	140 896 927,00	nd				
oś priorytetowa nr 2			50 120 422,00	50 120 422,00	8 844 781,00	8 844 781,00	750 000,00	3 237 912,00	4 047 390,00	809 479,00	0,00	58 965 203,00		47 110 247,00	3 010 175,00	6,01%	
działanie nr 2.1	2c		45 437 756,00	45 437 756,00	8 018 429,00	8 018 429,00	750 000,00	2 907 371,00	3 634 214,00	726 844,00	0,00	53 456 185,00	10%				
działanie nr 2.2	2c		4 682 666,00	4 682 666,00	826 352,00	826 352,00	0,00	330 541,00	413 176,00	82 635,00	0,00	5 509 018,00	10%				
oś priorytetowa nr 3			259 172 015,00	259 172 015,00	47 904 622,00	38 117 388,00	503 190,00	9 403 490,00	28 210 708,00	0,00	9 787 234,00	307 076 637,00		241 856 312,00	17 315 703,00	6,68%	
działanie nr 3.1	4a		29 240 048,00	29 240 048,00	6 979 111,00	3 592 071,00	0,00	0,00	3 592 071,00	0,00	3 387 040,00	36 219 159,00	nd				
działanie nr 3.2	4b		6 424 270,00	6 424 270,00	1 327 813,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1 327 813,00	7 752 083,00	nd				
działanie nr 3.3	4c		58 053 641,00	58 053 641,00	10 244 761,00	7 783 805,00	128 635,00	1 386 930,00	6 268 240,00	0,00	2 460 956,00	68 298 402,00	nd				
działanie nr 3.4	4e		75 711 951,00	75 711 951,00	13 360 933,00	13 360 933,00	0,00	8 016 560,00	5 344 373,00	0,00	0,00	89 072 884,00	nd				
działanie nr 3.5			89 742 105,00	89 742 105,00	15 992 004,00	13 380 579,00	374 555,00	0,00	13 006 024,00	0,00	2 611 425,00	105 734 109,00					
poddziałanie nr 3.5.1	4c		33 651 632,00	33 651 632,00	5 938 524,00	5 579 440,00	205 881,00	0,00	5 373 559,00	0,00	359 084,00	39 590 156,00	nd				
poddziałanie nr 3.5.2	4e		56 090 473,00	56 090 473,00	10 053 480,00	7 801 139,00	168 674,00	0,00	7 632 465,00	0,00	2 252 341,00	66 143 953,00	nd				
oś priorytetowa nr 4			117 184 016,00	117 184 016,00	24 109 780,25	23 486 807,25	2 010 970,00	4 994 275,00	13 768 045,00	2 713 517,25	622 973,00	141 293 796,25		110 662 119,00	6 521 897,00	5,57%	
działanie nr 4.1	5b		15 529 827,00	15 529 827,00	2 971 387,25	2 971 387,25	230 769,00	525 600,00	140 069,00	2 074 949,25	0,00	18 501 214,25	nd				
poddziałanie nr 4.1.1	5b		3 970 212,00	3 970 212,00	700 686,25	700 686,25	0,00	525 600,00	140 069,00	35 017,25	0,00	4 670 898,25	nd				
poddziałanie nr 4.1.2	5b		11 559 615,00	11 559 615,00	2 270 701,00	2 270 701,00	230 769,00	0,00	0,00	2 039 932,00	0,00	13 830 316,00	nd				
działanie nr 4.2	6a		14 120 732,00	14 120 732,00	2 491 893,00	1 868 920,00	0,00	0,00	1 868 920,00	0,00	622 973,00	16 612 625,00	nd				
działanie nr 4.3	6b		26 744 766,00	26 744 766,00	4 719 665,00	4 719 665,00	280 201,00	0,00	4 439 464,00	0,00	0,00	31 464 431,00	nd				
działanie nr 4.4	6c		29 549 042,00	29 549 042,00	8 413 955,00	8 413 955,00	1 500 000,00	3 003 052,00	3 910 903,00	0,00	0,00	37 962 997,00	nd				

działanie nr 4.5	6d		13 841 992,00	13 841 992,00	2 442 705,00	2 442 705,00	0,00	1 465 623,00	977 082,00	0,00	0,00	16 284 697,00	nd					
działanie nr 4.6			17 397 657,00	17 397 657,00	3 070 175,00	3 070 175,00	0,00	0,00	2 431 607,00	638 568,00	0,00	20 467 832,00						
poddziałanie nr 4.6.1	6b		8 351 271,00	8 351 271,00	1 473 754,00	1 473 754,00	0,00	0,00	1 473 754,00	0,00	0,00	9 825 025,00	nd					
poddziałanie nr 4.6.2	6c		7 046 386,00	7 046 386,00	1 243 480,00	1 243 480,00	0,00	0,00	746 088,00	497 392,00	0,00	8 289 866,00	nd					
poddziałanie nr 4.6.3	6d		2 000 000,00	2 000 000,00	352 941,00	352 941,00	0,00	0,00	211 765,00	141 176,00	0,00	2 352 941,00	nd					
oś priorytetowa nr 5			214 470 229,00	214 470 229,00	37 833 254,00	36 786 195,00	5 125 000,00	17 884 213,77	8 460 870,23	5 316 111,00	1 047 059,00	252 303 483,00		202 111 844,00	12 358 385,00	5,76%		
działanie nr 5.1	7b		164 177 095,00	164 177 095,00	28 972 433,00	28 972 433,00	5 125 000,00	17 884 213,77	5 963 219,23	0,00	0,00	193 149 528,00	nd					
działanie nr 5.3	7d		50 293 134,00	50 293 134,00	8 860 821,00	7 813 762,00	0,00	0,00	2 497 651,00	5 316 111,00	1 047 059,00	59 153 955,00	nd					
oś priorytetowa nr 6			333 751 585,00	333 751 585,00	59 833 626,00	53 683 187,00	9 524 262,00	4 415 232,00	27 515 125,00	12 228 568,00	6 150 439,00	393 585 211,00		317 293 331,00	16 458 254,00	4,93%		
działanie nr 6.1	9a		205 637 686,00	205 637 686,00	36 289 003,00	34 616 097,00	2 830 882,00	3 345 812,00	16 924 169,00	11 515 234,00	1 672 906,00	241 926 689,00						
poddziałanie nr 6.1.1	9a		164 936 306,00	164 936 306,00	29 106 407,00	27 744 837,00	1 875 000,00	2 723 141,00	12 254 133,00	10 892 563,00	1 361 570,00	194 042 713,00	nd					
poddziałanie nr 6.1.2	9a		40 701 380,00	40 701 380,00	7 182 596,00	6 871 260,00	955 882,00	622 671,00	4 670 036,00	622 671,00	311 336,00	47 883 976,00	10%					
działanie nr 6.2	9b		22 734 281,00	22 734 281,00	4 011 931,00	3 679 845,00	2 904 977,00	0,00	664 173,00	110 695,00	332 086,00	26 746 212,00	10%					
działanie nr 6.3	10a		39 661 983,00	39 661 983,00	6 999 173,00	6 580 035,00	325 735,00	896 231,00	4 919 613,00	438 456,00	138,00	46 661 156,00						
poddziałanie nr 6.3.1	10a		13 438 081,00	13 438 081,00	2 371 426,00	1 952 288,00	275 735,00	209 569,00	1 257 415,00	209 569,00	419 138,00	15 809 507,00	10%					
poddziałanie nr 6.3.2	10a		26 223 902,00	26 223 902,00	4 627 747,00	4 627 747,00	50 000,00	686 662,00	3 662 198,00	228 887,00	0,00	30 851 649,00	10%					
działanie nr 6.4	10a		32 068 198,00	32 068 198,00	5 659 094,00	5 238 142,00	2 862 668,00	173 189,00	2 038 102,00	164 183,00	420 952,00	37 727 292,00						
poddziałanie nr 6.4.1	9b		21 398 930,43	21 398 930,43	3 776 283,00	3 498 526,00	2 850 426,00	0,00	555 514,00	92 586,00	277 757,00	25 175 213,43	10%					
poddziałanie nr 6.4.2	10a		4 057 182,41	4 057 182,41	715 973,00	572 778,00	0,00	0,00	501 181,00	71 597,00	143 195,00	4 773 155,41	10%					
poddziałanie nr 6.4.3	10a		6 612 085,16	6 612 085,16	1 166 838,00	1 166 838,00	12 242,00	173 189,00	981 407,00	0,00	0,00	7 778 923,16	10%					
działanie 6.5	8b		33 649 437,00	33 649 437,00	6 874 425,00	3 569 068,00	600 000,00	0,00	2 969 068,00	0,00	3 305 357,00	40 523 862,00	10%					

oś priorytetowa nr 7			30 118 043,00		30 118 043,00		1 608 093,00	1 326 093,00	209 556,40	0,00	1 116 536,60	0,00	282 000,00	31 726 136,00		30 118 043,00	0,00		
działanie nr 7.1	9d		30 118 043,00		30 118 043,00		1 608 093,00	1 326 093,00	209 556,40	0,00	1 116 536,60	0,00	282 000,00	31 726 136,00	nd				
oś priorytetowa nr 8			163 538 599,00		163 538 599,00		28 859 752,77	24 530 789,77	5 032 492,10	0,00	4 426 116,94	15 072 180,73	4 328 963,00	192 398 351,77		150 728 161,00	12 810 438,00	7,83%	
działanie nr 8.1	8i		84 398 778,40		84 398 778,40		14 893 902,07	14 893 902,07	0,00	0,00	0,00	14 893 902,07	0,00	99 292 680,47	nd				
działanie nr 8.2	8i		11 158 056,60		11 158 056,60		1 969 068,81	1 336 852,83	1 336 852,83	0,00	0,00	0,00	632 215,98	13 127 125,41					
poddziałanie nr 8.2.1	8i		6 925 385,60		6 925 385,60		1 222 126,87	819 924,87	819 924,87	0,00	0,00	0,00	402 202,00	8 147 512,47	10%				
poddziałanie nr 8.2.2	8i		4 232 671,00		4 232 671,00		746 941,94	516 927,96	516 927,96	0,00	0,00	0,00	230 013,98	4 979 612,94	10%				
działanie nr 8.3	8iii		11 492 404,00		11 492 404,00		2 028 071,29	1 809 752,51	1 809 752,51	0,00	0,00	0,00	218 318,78	13 520 475,29	10%				
działanie nr 8.4	8iv		34 629 005,00		34 629 005,00		6 111 000,89	4 781 114,56	454 624,19	0,00	4 326 490,37	0,00	1 329 886,33	40 740 005,89					
poddziałanie nr 8.4.1	8iv		18 309 287,00		18 309 287,00		3 231 050,65	2 649 628,15	454 624,19	0,00	2 195 003,96	0,00	581 422,50	21 540 337,65	40%				
poddziałanie nr 8.4.2	8iv		15 009 533,00		15 009 533,00		2 648 741,12	1 982 630,23	0,00	0,00	1 982 630,23	0,00	666 110,89	17 658 274,12	40%				
poddziałanie nr 8.4.3	8iv		1 310 185,00		1 310 185,00		231 209,12	148 856,18	0,00	0,00	148 856,18	0,00	82 352,94	1 541 394,12	40%				
działanie nr 8.5	8v		13 934 162,00		13 934 162,00		2 458 969,76	566 303,28	566 303,28	0,00	0,00	0,00	1 892 666,48	16 393 131,76					
poddziałanie nr 8.5.1	8v		9 071 794,00		9 071 794,00		1 600 904,82	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1 600 904,82	10 672 698,82	10%				
poddziałanie nr 8.5.2	8v		4 862 368,00		4 862 368,00		858 064,94	566 303,28	566 303,28	0,00	0,00	0,00	291 761,66	5 720 432,94	10%				
działanie nr 8.6	8vi		7 926 193,00		7 926 193,00		1 398 739,94	1 142 864,52	864 959,29	0,00	99 626,57	178 278,66	255 875,42	9 324 932,94					
poddziałanie nr 8.6.1	8vi		1 862 164,00		1 862 164,00		328 617,18	228 712,56	228 712,56	0,00	0,00	0,00	99 904,62	2 190 781,18	10%				
poddziałanie nr 8.6.2	8vi		6 064 029,00		6 064 029,00		1 070 122,76	914 151,96	636 246,73	0,00	99 626,57	178 278,66	155 970,80	7 134 151,76	10%				
oś priorytetowa nr 9			157 602 266,00		157 602 266,00		27 812 166,08	23 640 314,08	12 321 146,46	170 208,53	10 901 928,67	247 030,42	4 171 852,01	185 414 432,08		147 234 102,00	10 368 164,00	6,58%	
działanie nr 9.1			6 891 595,00		6 891 595,00		1 216 165,32	824 549,16	129 535,16	0,00	655 442,07	39 571,93	391 616,17	8 107 760,32					
poddziałanie nr 9.1.1	9i		2 566 099,00		2 566 099,00		452 842,50	429 875,59	0,00	0,00	390 303,66	39 571,93	22 966,92	3 018 941,50	10%				
poddziałanie nr 9.1.2	9iv		4 325 496,00		4 325 496,00		763 322,82	394 673,57	129 535,16	0,00	265 138,41	0,00	368 649,25	5 088 818,82	40%				

działanie nr 9.2	9i		24 338 601,00		24 338 601,00	4 295 047,23	3 340 047,15	878 235,84	0,00	2 254 352,82	207 458,49	955 000,08	28 633 648,23					
poddziałanie nr 9.2.1	9i		18 839 875,00		18 839 875,00	3 324 683,82	2 474 276,39	315 117,78	0,00	1 951 700,12	207 458,49	850 407,43	22 164 558,82	10%				
poddziałanie nr 9.2.2	9i		5 498 726,00		5 498 726,00	970 363,41	865 770,76	563 118,06	0,00	302 652,70	0,00	104 592,65	6 469 089,41	10%				
działanie nr 9.3	9iv		110 465 669,00		110 465 669,00	19 493 941,59	17 090 081,02	9 097 947,24	0,00	7 992 133,78	0,00	2 403 860,57	129 959 610,59					
poddziałanie nr 9.3.1	9iv		22 708 114,00		22 708 114,00	4 007 314,24	3 331 174,26	2 655 223,60	0,00	675 950,66	0,00	676 139,98	26 715 428,24	10%				
poddziałanie nr 9.3.2	9iv		87 757 555,00		87 757 555,00	15 486 627,35	13 758 906,76	6 442 723,64	0,00	7 316 183,12	0,00	1 727 720,59	103 244 182,35	40%				
działanie nr 9.4	9v		15 906 401,00		15 906 401,00	2 807 011,94	2 385 636,75	2 215 428,22	170 208,53	0,00	0,00	421 375,19	18 713 412,94					
poddziałanie nr 9.4.1	9v		14 941 886,00		14 941 886,00	2 636 803,41	2 215 428,22	2 215 428,22	0,00	0,00	0,00	421 375,19	17 578 689,41	10%				
poddziałanie nr 9.4.2	9v		964 515,00		964 515,00	170 208,53	170 208,53	0,00	170 208,53	0,00	0,00	0,00	1 134 723,53	10%				
oś priorytetowa nr 10			114 645 747,00		114 645 747,00	20 231 602,82	17 196 862,82	8 056 624,04	645 497,19	8 494 741,59	0,00	3 034 740,00	134 877 349,82		105 696 947,00	8 948 800,00	7,81%	
działanie nr 10.1			13 553 296,00		13 553 296,00	2 391 759,12	2 317 144,12	955 006,21	0,00	1 362 137,91	0,00	74 615,00	15 945 055,12					
poddziałanie nr 10.1.1	10i		2 114 094,00		2 114 094,00	373 076,41	298 461,41	0,00	0,00	298 461,41	0,00	74 615,00	2 487 170,41	30%				
poddziałanie nr 10.1.2	10i		6 144 027,00		6 144 027,00	1 084 240,06	1 084 240,06	679 576,09	0,00	404 663,97	0,00	0,00	7 228 267,06	20%				
poddziałanie nr 10.1.3	10iv		5 295 175,00		5 295 175,00	934 442,65	934 442,65	275 430,12	0,00	659 012,53	0,00	0,00	6 229 617,65	20%				
działanie 10.2			62 706 471,00		62 706 471,00	11 065 847,24	9 986 552,35	3 845 739,12	645 497,19	5 495 316,04	0,00	1 079 294,89	73 772 318,24					
poddziałanie nr 10.2.1	10i		7 832 419,00		7 832 419,00	1 382 191,00	1 105 753,00	0,00	0,00	1 105 753,00	0,00	276 438,00	9 214 610,00	30%				
poddziałanie nr 10.2.2	10i		25 744 044,00		25 744 044,00	4 543 066,59	4 171 838,57	2 071 696,19	277 350,00	1 822 792,38	0,00	371 228,02	30 287 110,59	20%				
poddziałanie nr 10.2.3	10iv		29 130 008,00		29 130 008,00	5 140 589,65	4 708 960,78	1 774 042,93	368 147,19	2 566 770,66	0,00	431 628,87	34 270 597,65	20%				
działanie 10.3			6 929 852,00		6 929 852,00	1 222 915,05	1 222 915,05	1 222 915,05	0,00	0,00	0,00	0,00	8 152 767,05					
poddziałanie nr 10.3.1	10i		5 036 226,00		5 036 226,00	888 745,76	888 745,76	888 745,76	0,00	0,00	0,00	0,00	5 924 971,76	0%				
poddziałanie nr 10.3.2	10iv		1 893 626,00		1 893 626,00	334 169,29	334 169,29	334 169,29	0,00	0,00	0,00	0,00	2 227 795,29	0%				
działanie 10.4			31 456 128,00		31 456 128,00	5 551 081,41	3 670 251,30	2 032 963,66	0,00	1 637 287,64	0,00	1 880 830,11	37 007 209,41					

poddziałanie nr 10.4.1	10iii		14 753 005,00		14 753 005,00	2 603 471,47	1 705 178,36	985 562,82	0,00	719 615,54	0,00	898 293,11	17 356 476,47	0%				
poddziałanie nr 10.4.2	10iv		16 703 123,00		16 703 123,00	2 947 609,94	1 965 072,94	1 047 400,84	0,00	917 672,10	0,00	982 537,00	19 650 732,94	10%				
oś priorytetowa nr 11			28 646 173,00		28 646 173,00	1 507 694,00	1 429 873,00	0,00	0,00	1 429 873,00	0,00	77 821,00	30 153 867,00		28 646 173,00	0,00	0,00%	
działanie nr 11.1	9vi		28 646 173,00		28 646 173,00	1 507 694,00	1 429 873,00	0,00	0,00	1 429 873,00	0,00	77 821,00	30 153 867,00	10%				
oś priorytetowa nr 12			71 023 910,00		71 023 910,00	12 533 632,00	12 533 632,00	0,00	12 533 632,00	0,00	0,00	83 557 542,00			71 023 910,00	0,00	0,00%	
działanie nr 12.1			65 856 060,00		65 856 060,00	11 621 658,00	11 621 658,00	0,00	11 621 658,00	0,00	0,00	77 477 718,00		0%				
działanie nr 12.2			5 167 850,00		5 167 850,00	911 974,00	911 974,00	0,00	911 974,00	0,00	0,00	6 079 824,00		0%				
oś priorytetowa nr 13			26 436 076,00	26 436 076,00		0,00	0,00					26 436 076,00			26 436 076,00			
działanie nr 13.1	13i		8 957 361,00	8 957 361,00		0,00	0,00					8 957 361,00			8 957 361,00			
działanie nr 13.2	13i		14 912 555,00	14 912 555,00		0,00	0,00					14 912 555,00			14 912 555,00			
działanie nr 13.3	13i		2 566 160,00	2 566 160,00		0,00	0,00					2 566 160,00			2 566 160,00			
działanie nr 13.4	13i		0,00	0,00		0,00	0,00					0,00			0,00			
RAZEM			1 929 976 363,00	1 394 519 668,00	535 456 695,00	425 734 815,92	255 769 955,92	45 175 717,00	53 284 460,49	108 371 335,03	48 938 443,40	169 964 860,01	2 355 711 178,92		1 817 907 144,00	112 069 219,00		

(*) Dotyczy krajowego PO, z wyjątkiem osi priorytetowych finansowanych z FS.

(**) Całkowite finansowanie pomniejszone o rezerwę wykonania.

(***) Wraz ze środkami Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych, o której mowa w art. 16 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1304/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1081/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 470), zwanego dalej „rozporządzeniem 1304/2013”.

W przypadku gdy oś priorytetowa/działanie/poddziałanie obejmuje więcej niż jedną kategorię regionu lub więcej niż jeden PI, dane w kol. a-q należy przedstawić w podziale na odpowiednio kategorię regionu lub PI.

UWAGA: W odróżnieniu od tabeli 18 w PO - która służy określeniu alokacji UE oraz maksymalnej stopy dofinansowania na poziomie osi priorytetowych - w SZOOP należy wskazać realne szacunki zaangażowania wkładu krajowego (kolumny e-k) uwzględniając różne założenia, m.in. pomoc publiczną oraz uzgodnione współfinansowanie z budżetu państwa. Wyjątek mogą stanowić działania dedykowane w ramach PO WER innowacjom społecznym i współpracy ponadnarodowej przy zachowaniu jednak zasady, według której projekt przypisany jest wyłącznie jednemu PI w ramach działania.

IV. Wymiar terytorialny prowadzonej interwencji

A. Wymiar terytorialny - formy obligatoryjne

A.1 Planowane wsparcie rewitalizacji w ramach PO

A.1.1 Krótki opis zakresu i zasad funkcjonowania instrumentu terytorialnego

W województwie kujawsko-pomorskim skala degradacji społecznej, gospodarczej i fizycznej poszczególnych obszarów jest znacząca, a proces ten dotyczy zarówno wybranych dzielnic w większych miastach, jak również mniejszych miast regionu. Występują tu problemy gospodarcze, ubóstwa, wykluczenia społecznego, zdegradowanej zabudowy i infrastruktury technicznej oraz dostępności transportowej, co powoduje kumulację negatywnych zjawisk społecznych. Tak wielowątkowy i skomplikowany problem wymaga wdrożenia rozwiązań opartych na szerokim zestawie interwencji, gdzie szczególne znaczenie będą miały projekty realizowane w ramach EFS. Innymi słowy, rewitalizacja to nie tylko inwestycje polegające na odnowieniu czy „upiększeniu” poszczególnych budynków i przestrzeni. W perspektywie finansowej 2014-2020 pod pojęciem rewitalizacji należy rozumieć realizację działania lub grupy działań służących rozwiązaniu zdiagnozowanych na określonym obszarze problemów społecznych, gospodarczych oraz problemów o charakterze infrastrukturalnym. Należy przy tym zaznaczyć, że to aspekt społeczny rewitalizacji jest najistotniejszy. Inwestycja infrastrukturalna powinna mieć wyłącznie charakter pomocniczy, tj. wspierający względem działań miękkich finansowanych ze środków EFS, mających na celu zmniejszenie lub likwidację negatywnych zjawisk społecznych występujących na danym obszarze (wysokiego poziomu bezrobocia, ubóstwa, wykluczenia społecznego, poziomu przestępczości itp.). Odpowiedź na możliwość podejmowania tak zdefiniowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych na obszarach miast stanowi interwencja zaplanowana w ramach Działania 6.2 *Rewitalizacja obszarów miejskich i ich obszarów funkcjonalnych* oraz Poddziałania 6.4.1 *Rewitalizacja obszarów miejskich i ich obszarów funkcjonalnych w ramach ZIT*. Dofinansowanie ze środków RPO WK-P 2014-2020 będą mogły uzyskać także projekty zakładające działania rewitalizacyjne na obszarach wiejskich (np. remonty pomieszczeń i inne inwestycje infrastrukturalne służące aktywizacji społeczności). Taką możliwość stwarza bowiem interwencja zaplanowana w ramach Działania 7.1 *Rozwój lokalny kierowany przez społeczność*. Zarówno w Działaniu 6.2, Poddziałaniu 6.4.1 oraz Działaniu 7.1 wsparcie uzyskują inwestycje infrastrukturalne o mniejszej skali, stanowiące uzupełnienie planowanych lub realizowanych w ramach RPO WK-P 2014-2020 interwencji EFS, zmierzające do ożywienia społeczno-gospodarczego danego obszaru oraz poprawy warunków uczestnictwa osób zamieszkujących obszary problemowe w życiu społecznym i gospodarczym. W przypadku braku możliwości wsparcia z EFS w ramach RPO WK-P 2014-2020 dopuszcza się, aby inwestycje z zakresu Działania 6.2, Poddziałania 6.4.1, Działania 7.1 uzupełniały projekty realizowane ze środków EFS niepochodzących z RPO WK-P 2014-2020 lub działania finansowane z innych środków publicznych lub prywatnych ukierunkowane na realizację celów w zakresie włączenia społecznego i walki z ubóstwem, a także zwiększenia szans na zatrudnienie. Wsparcie we wskazanych powyżej obszarach zostanie skierowane wyłącznie na realizację działań wynikających z Lokalnych/Gminnych Programów Rewitalizacji. Nadto przewiduje się również preferencje dla projektów wynikających z Gminnego/Lokalnego Programu Rewitalizacji:

a) w ramach następujących działań/poddziałań EFRR:

- Poddziałanie 1.4.3 Rozwój infrastruktury na rzecz rozwoju gospodarczego;
- Działanie 3.3 Efektywność energetyczna w sektorze publicznym i mieszkaniowym;
- Działanie 3.4 Zrównoważona mobilność miejska i promowanie strategii niskoemisyjnych;
- Poddziałanie 3.5.1 Efektywność energetyczna w sektorze publicznym i mieszkaniowym w ramach ZIT;
- Poddziałanie 3.5.2 Zrównoważona mobilność miejska i promowanie strategii niskoemisyjnych w ramach ZIT
- Działanie 4.3 Rozwój infrastruktury wodno-ściekowej;
- Poddziałanie 6.1.2 Inwestycje w infrastrukturę społeczną;
- Poddziałanie 6.3.1 Inwestycje w infrastrukturę przedszkolną;
- Poddziałanie 6.3.2 Inwestycje w infrastrukturę kształcenia zawodowego;
- Poddziałanie 6.4.3 Inwestycje w infrastrukturę kształcenia zawodowego w ramach ZIT.

b) w ramach m.in. następujących działań/poddziałań EFS:

- Poddziałanie 8.2.1 Wsparcie na rzecz podniesienia poziomu aktywności zawodowej osób pozostających bez zatrudnienia;
- Działanie 8.3 Wsparcie przedsiębiorczości i samozatrudnienia w regionie;
- Poddziałanie 9.1.2 Rozwój usług opiekuńczych w ramach ZIT;
- Poddziałanie 9.3.2 Rozwój usług społecznych;
- Działanie 11.1 Włączenie społeczne na obszarach objętych LSR.

A.1.2 Indykatoryna alokacja UE planowana na projekty rewitalizacyjne

Oś priorytetowa	Działanie/ poddziałanie	Fundus z	Indykatoryna alokacja UE (EUR)	Metoda preferencji
1 Wzmocnienie innowacyjności i konkurencyjności gospodarki regionu	Działanie 1.4 Wsparcie rozwoju przedsiębiorczości Poddziałanie 1.4.3 Rozwój infrastruktury na rzecz rozwoju gospodarczego	EFRR	23 888 436	punktowa lub finansowa (wyższy poziom współfinansowania na poziomie projektu - UE/BP)
3 Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna w regionie	Działanie 3.3 Efektywność energetyczna w sektorze publicznym i mieszkaniowym	EFRR	16 087 530	punktowa lub finansowa (wyższy poziom współfinansowania na poziomie projektu - UE/BP)
	Działanie 3.4 Zrównoważona mobilność miejska i promowanie strategii niskoemisyjnych	EFRR	16 069 717	punktowa lub finansowa (wyższy poziom współfinansowania na poziomie projektu - UE/BP)

	Działanie 3.5 Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna w ramach ZIT/ Poddziałanie 3.5.1 Efektywność energetyczna w sektorze publicznym i mieszkaniowym w ramach ZIT	EFRR	9 023 400	punktowa lub finansowa (wyższy poziom współfinansowania na poziomie projektu - UE/BP)
	Działanie 3.5 Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna w ramach ZIT/ Poddziałanie 3.5.2 Zrównoważona mobilność miejska i promowanie strategii niskoemisyjnych w ramach ZIT	EFRR	13 689 176	punktowa lub finansowa (wyższy poziom współfinansowania na poziomie projektu - UE/BP)
4 Region przyjazny środowisku	Działanie 4.3 Rozwój infrastruktury wodno-ściekowej	EFRR	6 650 000	punktowa lub finansowa (wyższy poziom współfinansowania na poziomie projektu - UE/BP)
6 Solidarne społeczeństwo i konkurencyjne kadry	Działanie 6.1 Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i społeczną/ Poddziałanie 6.1.2 Inwestycje w infrastrukturę społeczną	EFRR	10 260 521	punktowa lub finansowa (wyższy poziom współfinansowania na poziomie projektu - UE/BP)
	Działanie 6.2 Rewitalizacja obszarów miejskich i ich obszarów funkcjonalnych	EFRR	22 734 281	działanie dedykowane rewitalizacji
	Działanie 6.3 Inwestycje w infrastrukturę edukacyjną/ Poddziałanie 6.3.1 Inwestycje w infrastrukturę przedszkolną	EFRR	3 589 486	punktowa lub finansowa (wyższy poziom współfinansowania na poziomie projektu - UE/BP)

	Działanie 6.3 Inwestycje w infrastrukturę edukacyjną/ Poddziałanie 6.3.2 Inwestycje w infrastrukturę kształcenia zawodowego	EFRR	6 780 218	punktowa lub finansowa (wyższy poziom współfinansowania na poziomie projektu - UE/BP)
	Działanie 6.4 Rewitalizacja oraz inwestycje w infrastrukturę edukacyjną w ramach ZIT/ Poddziałanie 6.4.1 Rewitalizacja obszarów miejskich i ich obszarów funkcjonalnych w ramach ZIT	EFRR	21 398 930,43	działanie dedykowane rewitalizacji
	Działanie 6.4 Rewitalizacja oraz inwestycje w infrastrukturę edukacyjną w ramach ZIT/ Poddziałanie 6.4.3 Inwestycje w infrastrukturę kształcenia zawodowego w ramach ZIT	EFRR	1 734 455	punktowa lub finansowa (wyższy poziom współfinansowania na poziomie projektu - UE/BP)
7 Rozwój lokalny kierowany przez społeczność	Działanie 7.1 Rozwój lokalny kierowany przez społeczność	EFRR	17 859 988	typ projektu ukierunkowany na wsparcie działań rewitalizacyjnych
RAZEM			169 766 138,43	

A.2 Wsparcie przedsięwzięć z zakresu zrównoważonego rozwoju obszarów funkcjonalnych miast wojewódzkich w ramach ZIT

A.2.1 Krótki opis zakresu i zasad funkcjonowania instrumentu terytorialnego

W regionie zrównoważony rozwój obszarów miejskich realizowany będzie na poziomie wojewódzkim, w odniesieniu do Bydgoszczy i Torunia i ich obszaru funkcjonalnego. Wsparcie realizowane będzie na podstawie strategii rozwoju obszaru ZIT.

Wsparcie Bydgoszczy i Torunia i ich obszaru funkcjonalnego polegać będzie na wzmacnianiu powiązań infrastrukturalnych i funkcjonalnych miast z ich otoczeniem. Interwencja zostanie skierowana przede wszystkim na realizację zintegrowanych działań skierowanych na rozwój zrównoważonego transportu łączącego miasta i ich obszar funkcjonalny, przywracanie funkcji społeczno-gospodarczych zdegradowanych obszarów miejskiego obszaru funkcjonalnego, wspieranie efektywności energetycznej i promowanie strategii niskoemisyjnych, poprawę stanu środowiska przyrodniczego, wzmacnianie rozwoju funkcji symbolicznych

budujących międzynarodowy charakter i ponadregionalną rangę miejskiego obszaru funkcjonalnego oraz poprawę dostępu i jakości usług publicznych na całym obszarze funkcjonalnym.

W ramach RPO nie zostały utworzone dedykowane ZIT osie priorytetowe. Interwencja realizowana będzie w ramach poszczególnych działań osi priorytetowych odpowiadających na specyficzne potrzeby rozwojowe miast i ich obszaru funkcjonalnego.

ZIT wojewódzki obejmuje swym zasięgiem aglomerację Bydgoszczy i Torunia (Miasta: Bydgoszcz i Toruń, Gminy: Białe Błota, Chełmża, Czernikowo, Dąbrowa Chełmińska, Dobrcz, Koronowo, Kowalewo Pomorskie, Lubicz, Łabiszyn, Łubianka, Łysomice, Nakło nad Notecią, Nowa Wieś Wielka, Obrowo, Osielsko, Sienko, Szubin, Wielka Nieszawka, Zławieś Wielka, Miasto Chełmża, Gmina i Miasto Solec Kujawski, Powiaty: Bydgoski i Toruński).

Warunkami obligatoryjnymi otrzymania funduszy na realizację ZIT są: zawiązanie zinstytucjonalizowanej formy partnerstwa (Związek ZIT), przygotowanie Strategii ZIT, posiadanie odpowiedniej zdolności instytucjonalnej do zarządzania częścią RPO oraz zapewnienie współfinansowania realizowanych projektów i podpisanie porozumienia do realizacji ZIT pomiędzy Związkiem ZIT a IZ.

Zakres powierzenia władzom miejskim zadań związanych z realizacją Programu w ramach ZIT określa pisemne porozumienie pomiędzy władzami miejskimi i IZ. Zgodnie z art. 123 ust. 6 rozporządzenie ogólnego władze miejskie realizują zadania związane przynajmniej z wyborem projektów do dofinansowania. Minimalny zakres powierzenia zadań oznacza, że władze miejskie przedkładają IZ listy projektów wyłonionych w konkursie bądź, w przypadku trybu pozakonkursowego, zidentyfikowanych w Strategii ZIT, spriorytetyzowanych w oparciu o kryteria zatwierdzone przez KM RPO dotyczące stopnia zgodności z celami Strategii ZIT. IZ dokonuje ostatecznego sprawdzenia kwalifikowalności projektów do dofinansowania, zgodnie z art. 7 ust. 5 rozporządzenia EFRR, chyba że porozumienie przewiduje inaczej. Techniczna organizacja naboru i pełna ocena projektów pod względem formalnym i merytorycznym może być dokonywana przez władze miejskie lub IZ, z udziałem w stosownych przypadkach ekspertów zewnętrznych, zgodnie z postanowieniami porozumienia.

Rysunek: Obszar realizacji ZIT wojewódzkiego

Źródło: Uchwała Nr 15/463/14 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z 8 kwietnia 2014 r.

A.2.2 Alokacja UE przeznaczona na ZIT wojewódzki

Oś priorytetowa	Działanie/ poddziałanie	Fundusz	Alokacja UE przeznaczona na ZIT (EUR)	Finansowanie ogółem (EUR)
3.Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna w regionie	Działanie 3.5 Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna w ramach ZIT / Poddziałanie 3.5.1 Efektywność energetyczna w sektorze publicznym i mieszkaniowym w ramach ZIT	EFRR	33 651 632	
3.Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna w regionie	Działanie 3.5 Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna w ramach / Poddziałanie 3.5.2 Zrównoważona mobilność miejska i promowanie strategii niskoemisyjnych w ramach ZIT		56 969 717	
4.Region przyjazny środowisku	Działanie 4.6 Ochrona środowiska naturalnego i zasobów kulturowych na obszarze ZIT / Poddziałanie 4.6.1 Wsparcie gospodarki wodno-ściekowej w ramach ZIT	EFRR	8 400 000	
4.Region przyjazny środowisku	Działanie 4.6 Ochrona środowiska naturalnego i zasobów kulturowych na obszarze ZIT / Poddziałanie 4.6.2 Wsparcie ochrony	EFRR	7 046 386	

	zasobów kultury w ramach ZIT			
4.Region przyjazny środowisku	Działanie 4.6 Ochrona środowiska naturalnego i zasobów kulturowych na obszarze ZIT / Poddziałanie 4.6.3 Wsparcie ochrony zasobów przyrodniczych w ramach ZIT	EFRR	2 000 000	
6. Solidarne społeczeństwo i konkurencyjne kadry	Działanie 6.4 Rewitalizacja oraz inwestycje w infrastrukturę edukacyjną w ramach ZIT / Poddziałanie 6.4.1 Rewitalizacja obszarów miejskich i ich obszarów funkcjonalnych w ramach ZIT	EFRR	21 398 930,43	
6. Solidarne społeczeństwo i konkurencyjne kadry	Działanie 6.4 Rewitalizacja oraz inwestycje w infrastrukturę edukacyjną w ramach ZIT / Poddziałanie 6.4.2 Inwestycje w infrastrukturę przedszkolną w ramach ZIT	EFRR	4 057 182,41	
6. Solidarne społeczeństwo i konkurencyjne kadry	Działanie 6.4 Rewitalizacja oraz inwestycje w infrastrukturę edukacyjną w ramach ZIT / Poddziałanie 6.4.3 Inwestycje w infrastrukturę kształcenia zawodowego w ramach ZIT	EFRR	6 612 085,16	
8. Aktywni na rynku pracy	Działanie 8.4 Godzenie życia zawodowego i rodzinnego / Poddziałanie 8.4.3 Rozwój	EFS	1 310 185	

	usług opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 w ramach ZIT			
9. Solidarne społeczeństwo	Działanie 9.1 Włączenie społeczne i rozwój usług opiekuńczych w ramach ZIT / Poddziałanie 9.1.1 Aktywne włączenie społeczne w ramach ZIT	EFS	2 566 099	
9. Solidarne społeczeństwo	Działanie 9.1 Włączenie społeczne i rozwój usług opiekuńczych w ramach ZIT / Poddziałanie 9.1.2 Rozwój usług opiekuńczych w ramach ZIT	EFS	4 325 496	
10. Innowacyjna edukacja	Działanie 10.1 Kształcenie ogólne i zawodowe w ramach ZIT / Poddziałanie 10.1.1 Wychowanie przedszkolne w ramach ZIT	EFS	2 114 094	
10. Innowacyjna edukacja	Działanie 10.1 Kształcenie ogólne i zawodowe w ramach ZIT / Poddziałanie 10.1.2 Kształcenie ogólne w ramach ZIT	EFS	6 144 027	
10. Innowacyjna edukacja	Działanie 10.1 Kształcenie ogólne i zawodowe w ramach ZIT / Poddziałanie 10.1.3 Kształcenie zawodowe w ramach ZIT	EFS	5 295 175	
RAZEM			162 221 740,4 3	
EFRR			140 466 664,4 3	

EFS			21 755 076	
-----	--	--	------------	--

A.3. Obszary wiejskie

A.3.1 Krótki opis zakresu i zasad funkcjonowania instrumentu terytorialnego

Umowa Partnerstwa 2014-2020 zawiera zobowiązanie Polski do szczególnego uwzględnienia kilku istotnych typów obszarów realizacji polityk objętych EFSI (OSI o znaczeniu krajowym). Spośród wymienionych w Umowie Partnerstwa 2014-2020 obszarów strategicznej interwencji, w regionie kujawsko-pomorskim zidentyfikowano m.in. OSI obszary wiejskie, w szczególności o najniższym poziomie dostępu mieszkańców do dóbr i usług warunkujących możliwości rozwojowe. Instrumentem wykorzystanym do realizacji działań w danym OSI będzie w szczególności RLKS.

OSI w regionie

Obejmują podstawowe obszary koncentracji procesów rozwoju społeczno-gospodarczego regionu, tj. główne ośrodki miejskie wraz z ich zapleczem funkcjonalnym oraz **obszary, poza bezpośrednim zasięgiem oddziaływania tych ośrodków, które wymagają wzmocnienia potencjału rozwojowego**. OSI regionalne to również obszary problemowe, czyli terytoria cechujące się największą koncentracją negatywnych zjawisk, które wymagają interwencji.

W ramach poszczególnych PI stosowane będą preferencje dla projektów lub odbiorców pomocy z określonych typów obszarów funkcjonalnych. W szczególności będzie to OSI:

- **Obszary wiejskie** (określone w Strategii Rozwoju Województwa 2020 jako **ochrona rolniczej przestrzeni produkcyjnej**)

Wobec postępującej, wieloaspektowej degradacji obszarów wiejskich województwa kujawsko-pomorskiego pojawia się potrzeba podjęcia kompleksowych działań przeciwdziałających procesom degradacji związanym z kumulacją negatywnych zjawisk gospodarczych (np. niski poziom przedsiębiorczości, wysokie bezrobocie, niska jakość infrastruktury technicznej) i społecznych (np. niski dostęp do usług publicznych, depopulacja, ubóstwo, natężenie zjawisk patologicznych). Planowane do realizacji w ramach RPO WK-P 2014-2020 działania ukierunkowane będą na wyprowadzanie zdegradowanych obszarów wiejskich ze stanu kryzysowego, celem ograniczenia ubóstwa w regionie. Działania te prowadzić mają m.in. do poprawy jakości życia mieszkańców oraz ożywienia gospodarczego i społecznego zdegradowanych obszarów wiejskich.

Obszary wiejskie województwa kujawsko-pomorskiego należą do obszarów strategicznej interwencji o dużym zróżnicowaniu zarówno potencjałów rozwojowych, jak i problemów natury społecznej, gospodarczej i infrastrukturalnej. Jako jedną z podstawowych przyczyn złych perspektyw rozwojowych obszarów wiejskich można uznać niski poziom dostarczania usług publicznych decydujących o rozwoju (m.in. z zakresu ochrony zdrowia, edukacji, ochrony środowiska oraz opieki społecznej). Interwencja mająca na celu rozwój obszarów wiejskich będzie prowadzona w ramach różnych osi priorytetowych i jest szacowana dla całego Programu na kwotę ok. 608 mln EUR, tj. ok. 32% środków z UE.

Wsparcie przeznaczone na realizację przedsięwzięć wyłącznie na obszarach wiejskich, zarówno w wymiarze fizycznym, jaki społecznym – zostało zaprogramowane w ramach osi priorytetowej 7 Programu z przeznaczeniem na ożywienie społeczne i gospodarcze obszarów wiejskich, które uzupełnione zostaną środkami EFS z przeznaczeniem na odnowę społeczną (oś priorytetowa 11 Programu).

W ramach Programu w innych osiach priorytetowych przewidziano także preferencje dla przedsięwzięć koniecznych dla kompleksowej rewitalizacji zdegradowanych obszarów wiejskich oraz wzrost przedsiębiorczości zatrudnienia na tych obszarach.

Wydatki na obszary wiejskie będą monitorowane i sprawozdawane w raportach rocznych z uwzględnieniem - zgodnie z zakresem i logiką interwencji Programu - takich obszarów jak:

- rozwój przedsiębiorczości i lepsze wykorzystanie kapitału ludzkiego, w tym reorientacji zawodowej rolników
- rewitalizacja społeczna i infrastrukturalna
- infrastruktura wodno-kanalizacyjna i przeciwpowodziowa.

W celu kompleksowego i zintegrowanego podejścia do realizacji polityki terytorialnej na obszarach wiejskich konieczne będzie ścisłe powiązanie wsparcia kierowanego w ramach RPO WK-P 2014-2020 ze wsparciem planowanym ze środków EFRROW w ramach PROW.

Wsparcie w ramach RPO WK-P 2014-2020 skierowane na instrument RLKS będzie wsparciem uzupełniającym do wsparcia udzielanego w ramach PROW.

A.3.2 Indykatywna alokacja UE planowana na projekty realizowane na obszarach wiejskich lub projekty, których ostatecznymi odbiorcami są podmioty/osoby z obszarów wiejskich lub realizowana infrastruktura obejmuje obszary wiejskie

Oś priorytetowa	Działanie/ poddziałanie	Fundusz	Indykatywna alokacja UE (EUR)	Metoda preferencji projektów z obszarów wiejskich
1 WZMOCNIENIE KONKURENCYJNOŚCI I INNOWACYJNOŚCI GOSPODARKI REGIONU	Działanie 1.2 Poddziałanie 1.2.1 Działanie 1.3 Poddziałanie 1.3.1 Poddziałanie 1.3.2 Działanie 1.4 Poddziałanie 1.4.1 Poddziałanie 1.4.2 Poddziałanie 1.4.3 Działanie 1.5	EFRR	85 843 797	Kryteria wyboru projektów

	Poddziałanie 1.5.1 Poddziałanie 1.5.2 Poddziałanie 1.5.3 Działanie 1.6 Poddziałanie 1.6.1 Poddziałanie 1.6.2			
2 CYFROWY REGION	Działanie 2.1 Działanie 2.2	EFRR	24 935 880	Kryteria wyboru projektów
3 EFEKTYWNOŚĆ ENERGETYCZNA I GOSPODARKA NISKOEMISYJNA W REGIONIE	Działanie 3.1 Działanie 3.2 Działanie 3.3 Działanie 3.4 Działanie 3.5 Poddziałanie 3.5.1 Poddziałanie 3.5.2	EFRR	80 920 090	Kryteria wyboru projektów
4 REGION PRZYJAZNY ŚRODOWISKU	Działanie 4.1 Poddziałanie 4.1.1 Poddziałanie 4.1.2 Działanie 4.2 Działanie 4.3 Działanie 4.4 Działanie 4.5 Działanie 4.6 Poddziałanie 4.6.1 Poddziałanie 4.6.2 Poddziałanie 4.6.3	EFRR	64 957 085	Kryteria wyboru projektów
5 SPÓJNOŚĆ WEWNĘTRZNA I DOSTĘPNOŚĆ ZEWNĘTRZNA REGIONU	Działanie 5.1 Działanie 5.3	EFRR	112 226 790	Kryteria wyboru projektów
6 SOLIDARNE SPOŁECZEŃSTWO I KONKURENCYJNE KADRY	Działanie 6.1 Poddziałanie 6.1.1 Poddziałanie 6.1.2 Działanie 6.2 Działanie 6.3 Poddziałanie 6.3.1 Poddziałanie 6.3.2 Działanie 6.4 Poddziałanie 6.4.1 Poddziałanie 6.4.2 Poddziałanie 6.4.3	EFRR	62 219 043	Kryteria wyboru projektów

	Działanie 6.5			
7 ROZWÓJ LOKALNY KIEROWANY PRZEZ SPOŁECZNOŚĆ	Działanie 7.1	EFRR	30 553 773	Kryteria wyboru projektów
8 AKTYWNI NA RYNKU PRACY	Działanie 8.1 Działanie 8.2 Poddziałanie 8.2.1 Poddziałanie 8.2.2 Działanie 8.3 Działanie 8.4 Poddziałanie 8.4.1 Poddziałanie 8.4.2 Poddziałanie 8.4.3 Działanie 8.5 Poddziałanie 8.5.1 Poddziałanie 8.5.2 Działanie 8.6 Poddziałanie 8.6.1 Poddziałanie 8.6.2	EFS	40 884 650	Kryteria wyboru projektów
9 SOLIDARNE SPOŁECZEŃSTWO	Działanie 9.1 Poddziałanie 9.1.1 Poddziałanie 9.1.2 Działanie 9.2 Poddziałanie 9.2.1 Poddziałanie 9.2.2 Działanie 9.3 Poddziałanie 9.3.1 Poddziałanie 9.3.2 Działanie 9.4 Poddziałanie 9.4.1 Poddziałanie 9.4.2	EFS	35 837 183	Kryteria wyboru projektów
10 INNOWACYJNA EDUKACJA	Działanie 10.1 Poddziałanie 10.1.1 Poddziałanie 10.1.2 Poddziałanie 10.1.3 Działanie 10.2 Poddziałanie 10.2.1 Poddziałanie 10.2.2 Poddziałanie 10.2.3 Działanie 10.3	EFS	28 661 437	Kryteria wyboru projektów

	Poddziałanie 10.3.1 Poddziałanie 10.3.2 Działanie 10.4 Poddziałanie 10.4.1 Poddziałanie 10.4.2			
11 ROZWÓJ LOKALNY KIEROWANY PRZEZ SPOŁECZNOŚĆ	Działanie 11.1	EFS	19 442 355	Kryteria wyboru projektów
OŚ PRIORYTETOWA 13 WSPIERANIE KRYZYSOWYCH DZIAŁAŃ NAPRAWCZYCH W KONTEKŚCIE PANDEMII COVID-19 I JEJ SKUTKÓW SPOŁECZNYCH ORAZ PRZYGOTOWANIE DO EKOLOGICZNEJ I CYFROWEJ ODBUDOWY GOSPODARKI ZWIĘKSZAJĄCEJ JEJ ODPORNOŚĆ	Działanie 13.1 Działanie 13.2 Działanie 13.3 Działanie 13.4	EFRR	8 812 025	Kryteria wyboru projektów
Razem			586 482 083	
EFRR			470 468 483	
EFS			124 825 625	

B. Wymiar terytorialny - formy fakultatywne

B.1 RLKS

(należy zamieścić odwołanie do sekcji IV.1 PO)

B.2 Wsparcie przedsięwzięć z zakresu zrównoważonego rozwoju innych obszarów miejskich niż obszary funkcjonalne miast wojewódzkich (w tym ZIT, instrumenty spełniające kryteria art. 36 rozporządzenia 1303/2013 oraz art. 7 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1301/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i przepisów szczególnych dotyczących celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” oraz w sprawie uchylenia rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 289), zwanego dalej „rozporządzeniem 1301/2013”).

B.2.1 Krótki opis zakresu i zasad funkcjonowania instrumentu terytorialnego

Rozwój lokalny kierowany przez społeczność (RLKS) jest oprócz ZIT jednym z instrumentów wspierających rozwój terytorialny w perspektywie finansowej 2014-2020. Pomimo zaprogramowania interwencji RLKS w CT 9, RLKS może obejmować zakres tematyczny innych CT.

Celem RLKS jest zmniejszenie poziomu ubóstwa i wykluczenia społecznego, zwiększenie potencjału gospodarczego oraz aktywności społecznej i zawodowej na obszarach problemowych objętych Lokalnymi Strategiami Rozwoju (LSR). Działania podejmowane w ramach RLKS zaktywizują lokalne społeczności w zakresie kreowania i podejmowania przez nie różnego rodzaju inicjatyw oddolnych i umożliwią podniesienie zdolności do budowania kapitału społecznego, który jest znaczącym czynnikiem w kontekście poprawy konkurencyjności obszarów, na których brakuje miejsc pracy, pogarszają się warunki życia i kumulują się inne problemy społeczne.

Rozwój lokalny kierowany jest przez LGD, składające się z osób reprezentujących lokalne interesy publiczne i prywatne interesy społeczno-gospodarcze, przy czym społeczeństwo obywatelskie i partnerzy z sektora prywatnego powinni posiadać co najmniej 50% udziału w procesach decyzyjnych, a żadna pojedyncza grupa interesów nie powinna posiadać więcej niż 49% głosów.

Ramy realizacji RLKS

W ramach Programu instrument RLKS będzie realizowany na obszarach wiejskich, jak i miejskich. Zgodnie z ustaleniami zawartymi w Umowie Partnerstwa 2014-2020 instrument RLKS w regionie realizowany będzie w formule bezpośredniej, polegającej na możliwości realizacji wielofunduszowych LSR finansowanych w ramach RPO WK-P 2014-2020 oraz innych programów operacyjnych.

Oszczędności na osi priorytetowej, wynikające z różnic kursowych lub niewykorzystania przez poszczególne LGD wszystkich środków zagwarantowanych w umowach ramowych zostaną wykorzystane między innymi na realizację RLKS w formule pośredniej. W Programie zaplanowano dwie odrębne osie priorytetowe dla wsparcia rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność (Oś priorytetowa 7, objęta finansowaniem EFRR oraz Oś priorytetowa 11, objęta finansowaniem EFS).

Wsparcie realizowane będzie na następujących obszarach:

- obszary wiejskie oraz miasta do 20 tys. mieszkańców pełniące rolę centrów społeczno-gospodarczych w danym regionie - na obszarach objętych LSR. Na tych obszarach realizowana będzie interwencja zarówno EFRR, jak i EFS.
- miasta powyżej 20 tys. mieszkańców. Realizowana będzie tu wyłącznie interwencja EFS.

Na każdym z obszarów wspierane będą również działania związane z tworzeniem struktur RLKS.

W celu kompleksowego i zintegrowanego podejścia do realizacji polityki terytorialnej na obszarach wiejskich konieczne będzie ścisłe powiązanie wsparcia kierowanego w ramach Programu ze wsparciem planowanym ze środków EFRROW w ramach PROW. Wsparcie w ramach RPO WK-P 2014-2020 skierowane na instrument RLKS będzie jednakże wsparciem uzupełniającym do wsparcia udzielanego w ramach PROW.

Głównym celem interwencji podejmowanych na obydwu obszarach będzie rozwój społeczny i gospodarczy tych obszarów, przynoszący trwałe zmiany. Służyć temu ma zwiększenie aktywności społeczno-zawodowej mieszkańców na obszarach objętych LSR poprzez realizację zintegrowanych oddolnych inicjatyw, zarówno wspólnych, jak i indywidualnych, korzystnych dla danego obszaru

Obowiązkiem każdej LGD jest stworzenie oraz realizacja zintegrowanej i wielosektorowej LSR dla danego obszaru, spójnej z poszczególnymi programami wszystkich zaangażowanych funduszy unijnych. Stanowi ona dokument, na podstawie którego zainteresowani mogą ubiegać się o wsparcie na realizację projektów. Wybór projektów oraz ustalanie kwoty wsparcia należy do LGD i odbywa się w drodze głosowania, przy czym co najmniej 50% głosów musi pochodzić od partnerów spoza sektora publicznego.

W przypadku LGD na obszarach wiejskich i rybackich liczba ludności objęta LSR powinna wynosić minimum 30 tys. a maksimum 150 tys. mieszkańców, a obszar realizacji LSR musi obejmować co najmniej dwie gminy. W przypadku LGD na obszarach miejskich liczba ludności objęta LSR powinna wynosić ponad 20 tys. mieszkańców, niezależnie od tego, czy dotyczy całego miasta, dzielnicy lub grupy dzielnic. Obszar objęty LSR musi mieć wystarczająco duży potencjał absorpcji środków przy jednoczesnym zachowaniu swojego lokalnego charakteru.

Sposób wyboru projektów

W ramach instrumentu RLKS stosowany będzie konkursowy tryb wyboru projektów. Dostępne będą tu trzy formuły realizacji projektów wskazane w Umowie Partnerstwa 2014-2020:

- projekty konkursowe,
- projekty grantowe,
- projekty własne LGD, w których beneficjentem jest LGD.

Projekty realizowane w ramach RLKS muszą umożliwiać osiągnięcie celów i wskaźników przyjętych w RPO WK-P 2014-2020. Pomimo możliwej wielofunduszowej LSR, projekty realizowane w jej ramach muszą mieć zawsze charakter jednofunduszowy.

Zgodnie z regulacjami zawartymi w CPR koszty wsparcia RLKS, oprócz projektów realizowanych w ramach LSR, obejmują:

- a) koszty wsparcia przygotowawczego,
- b) koszty bieżącej działalności związanej z realizacją strategii oraz działania animacyjne dotyczące LSR.

W finansowanie kosztów przygotowawczych oraz kosztów bieżących i animacji nie będzie zaangażowany EFRR.

Zadania i rola LGD

Zakres delegacji zadań przez IZ na poziom lokalny będzie zgodny z art. 34 ust.3 CPR.

Administracja i koordynacja wdrażania RLKS

Podstawową rolę koordynacyjną w zakresie wdrażania RLKS na obszarze województwa pełnić będzie Zarząd Województwa, pełniący funkcję IZ oraz instytucji pośredniczącej PROW i PO RYBY. Umożliwi to stworzenie wspólnych zasad wdrożeniowych dla wszystkich Programów.

Zostanie utworzony komitet wybierający, którego zadaniem będzie wybór LSR proponowanych do realizacji przez poszczególne LGD oraz pełnienie funkcji koordynacyjnej dla wdrażania RLKS w regionie. W skład komitetu wejdą przedstawiciele Zarządu Województwa oraz społeczeństwa obywatelskiego. Do składu mogą wejść także przedstawiciele ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego oraz ministra właściwego do spraw rolnictwa, rozwoju wsi i rybołówstwa.

W celu zapewnienia efektywności i monitoringu wydatkowania środków podczas realizacji LSR stworzony zostanie mechanizm warunkowości polegający na obejmowaniu dofinansowaniem kolejnych projektów w ramach LSR w zależności od zakładanych rezultatów (tzw. kamieni milowych) określonych w LSR oraz poprawności i efektywności wydatkowania środków. W przypadku negatywnej oceny przeznaczony na realizację LSR budżet zostanie zmniejszony, a środki przydzielone LGD najlepiej realizującym LSR lub na inne instrumenty.

B.2.2 Alokacja i wkład krajowy

Oś priorytetowa	Działanie/ poddziałanie	Fundusz	Alokacja UE (EUR)	Szacunkowy wkład krajowy (EUR)		Finansowanie ogółem (EUR)
				publiczny	prywatny	
7. Rozwój lokalny kierowany przez społeczność	Działanie 7.1 Rozwój lokalny kierowany przez społeczność	EFRR	30 553 773	1 326 093	282 000	32 161 866
11. Rozwój lokalny kierowany przez społeczność	Działanie 11.1 Włączenie społeczne na obszarach objętych LSR	EFS	28 646 173	1 429 873	77 821	30 153 867

V. Wykaz najważniejszych dokumentów służących realizacji Programu Operacyjnego

1. Wykaz rozporządzeń krajowych i UE oraz krajowych ustaw:

- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, s. 320 z późn. zm.);
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1301/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i przepisów szczególnych dotyczących celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” oraz w sprawie uchylenia rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, s. 289-302);
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/460 z dnia 30 marca 2020 r. zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1301/2013, (UE) nr 1303/2013 oraz (UE) nr 508/2014 w odniesieniu do szczególnych środków w celu uruchomienia inwestycji w systemach ochrony zdrowia państw członkowskich oraz w innych sektorach ich gospodarek w odpowiedzi na epidemię COVID-19 (Inicjatywa inwestycyjna w odpowiedzi na korona wirusa) (Dz. Urz. UE L 99/5 z 31.03.2020r.);
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1304/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1081/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, s. 470-486 z późn. zm.);
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 966/2012 z dnia 25 października 2012 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 (Dz. Urz. UE L 298 z 26.10.2012, s.1 z późn. zm.);
- Rozporządzenie delegowane KE (UE) nr 480/2014 z dnia 3 marca 2014 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego (Dz. Urz. UE L 138 z 13.5.2014, s. 5-44 z późn. zm.);

- Rozporządzenie delegowane KE (UE) nr 240/2014 z dnia 7 stycznia 2014 r. w sprawie europejskiego kodeksu postępowania w zakresie partnerstwa w ramach europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych (Dz. Urz. UE L 74 z 14.3.2014, s. 1-7);
- Rozporządzenie wykonawcze KE nr 184/2014 z dnia 25 lutego 2014 ustanawiające, zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 ustanawiającym wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającym przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego, warunki mające zastosowanie do systemu elektronicznej wymiany danych między państwami członkowskimi a Komisją oraz przyjmujące, zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1299/2013 w sprawie przepisów szczegółowych dotyczących wsparcia z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach celu „Europejska współpraca terytorialna”, klasyfikację kategorii interwencji dla wsparcia z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach celu „Europejska współpraca terytorialna” (Dz. Urz. UE L 57 z 27.2.2014, s. 7-20);
- Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 215/2014 z dnia 7 marca 2014 r. ustanawiające zasady wykonania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego w zakresie metod wsparcia w odniesieniu do zmian klimatu, określania celów pośrednich i końcowych na potrzeby ram wykonania oraz klasyfikacji kategorii interwencji w odniesieniu do europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych (Dz. Urz. UE L 69 z 8.3.2014, s. 65-84 z późn. zm.);
- Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 288/2014 z dnia 25 lutego 2014 r. ustanawiające zasady, zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1303/2013 Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającym wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającym przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego, w odniesieniu do wzoru dla programów operacyjnych w ramach celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” oraz zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1299/2013 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie przepisów szczegółowych dotyczących wsparcia z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach celu „Europejska współpraca terytorialna” w

odniesieniu do wzoru dla programów EWT w ramach celu „Europejska współpraca terytorialna” (Dz. Urz. UE L 87 z 22.3.2014, s. 1-48);

- Rozporządzenie wykonawcze KE nr 1011/2014 z dnia 22 września 2014 r. ustanawiające szczegółowe przepisy wykonawcze do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 w odniesieniu do wzorów służących do przekazywania Komisji określonych informacji oraz szczegółowe przepisy dotyczące wymiany informacji między beneficjentami a instytucjami zarządzającymi, certyfikującymi, audytowymi i pośredniczącymi (Dz. Urz. UE L 286 z 30.9.2014, s. 1);
- Rozporządzenie wykonawcze KE nr 207/2015 z dnia 20 stycznia 2015 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 w odniesieniu do wzoru sprawozdania z postępów, formatu dokumentu służącego przekazywaniu informacji na temat dużych projektów, wzorów wspólnego planu działania, sprawozdań z wdrażania w ramach celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia”, deklaracji zarządczej, strategii audytu, opinii audytowej i rocznego sprawozdania z kontroli oraz metodyki przeprowadzania analizy kosztów i korzyści, a także zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1299/2013 w odniesieniu do wzoru sprawozdań z wdrażania w ramach celu „Europejska współpraca terytorialna” (Dz. Urz. UE L 38 z 13.2.2015, s. 1 z późn. zm.);
- Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 964/2014 z dnia 11 września 2014 r. ustanawiające zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 w odniesieniu do standardowych warunków dotyczących instrumentów finansowych (Dz. Urz. UE L 271 z 12.9.2014, s. 16-44 z późn. zm.);
- Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 821/2014 z dnia 28 lipca 2014 r. ustanawiające zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 w zakresie szczegółowych uregulowań dotyczących transferu wkładów z programów i zarządzania nimi, przekazywania sprawozdań z wdrażania instrumentów finansowych, charakterystyki technicznej działań informacyjnych i komunikacyjnych w odniesieniu do operacji oraz systemu rejestracji i przechowywania danych (Dz. Urz. UE L 223 z 29.7.2014, s. 7-18);
- Decyzja wykonawcza KE z 18 lutego 2014 nr 2014/99/EU ustanawiająca wykaz regionów kwalifikujących się do finansowania z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego oraz państw członkowskich kwalifikujących się do finansowania z Funduszu Spójności (Dz. Urz. UE L 50 z 20.2.2014, s. 22-34 z późn. zm.);
- Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.6.2014, s. 1-78 z późn. zm.) dalej: rozporządzenie KE nr 651/2014;
- Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 28 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013, s. 1-8) dalej: rozporządzenie KE nr 1407/2013;

- ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2020/2221 z dnia 23 grudnia 2020 r. zmieniające rozporządzenie (UE) nr 1303/2013 w odniesieniu do zasobów dodatkowych i przepisów wykonawczych w celu zapewnienia pomocy na wspieranie kryzysowych działań naprawczych w kontekście pandemii COVID-19 i jej skutków społecznych oraz przygotowanie do ekologicznej i cyfrowej odbudowy gospodarki zwiększającej jej odporność (REACT-EU)
- Komunikat KE – Tymczasowe ramy środków pomocy państwa w celu wsparcia gospodarki w kontekście trwającej epidemii COVID-19 (2020/C 91 I/01) (Dz. Urz. UE C 91I z 20.03.2020, str. 1 z późn. zm.¹⁶²);
- Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. 2019 poz. 1295);
- Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. 2018 poz. 1431 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. 2019 r. poz. 869 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. 2018 r. poz. 1986 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. 2019 poz. 351 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. 2019 poz. 512 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. 2020 poz. 261 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów (Dz. U 2018 poz. 966 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2019 poz. 1396 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. 2019 poz. 1482 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz. U. 2019 poz. 1172 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. 2019 poz. 688 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (t.j. Dz. U. 2019 poz. 217 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2019 poz. 1507 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. 2018 poz. 1878 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. 2019 poz. 1481);

---

¹⁶² Komunikat Komisji - Zmiany w tymczasowych ramach środków pomocy państwa w celu wsparcia gospodarki w kontekście trwającej epidemii COVID-19 (Dz. Urz. UE C 112I z dnia 4 4. 2020 r s. 1)

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2019 poz. 1148 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników (Dz. U. 2018 poz. 1969 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz. U. 2019 poz. 1040 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. - Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo przedsiębiorców oraz inne ustawy dotyczące działalności gospodarczej (Dz. U. 2018 poz. 650)
- Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. 2019 poz. 1429);
- Ustawa z dnia 20 lipca 2018r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. 2018 poz. 1968 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych (t.j. Dz. U. 2019 poz. 1350 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 3 kwietnia 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach wspierających realizację programów operacyjnych w związku z wystąpieniem COVID-19 w 2020 r. (Dz. U. poz. 694);
- Ustawa z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 568);
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2014 r. w sprawie ustalenia mapy pomocy regionalnej na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 878);
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy *de minimis* w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 488);
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 kwietnia 2012 r. w sprawie Krajowych Ram Interoperacyjności, minimalnych wymagań dla rejestrów publicznych i wymiany informacji w postaci elektronicznej oraz minimalnych wymagań dla systemów teleinformatycznych (t.j. Dz. U. 2017 poz. 2247);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 19 marca 2019 roku w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych (Dz. U. poz. 652);
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy *de minimis* oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1073);
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r., w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki oraz ich usytuowanie (Dz. U. 2015 poz.1422 z późn. zm.);
- Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 14 kwietnia 2020 r. w sprawie udzielania pomocy z instrumentów finansowych w ramach programów operacyjnych na lata 2014-

2020 w celu wspierania polskiej gospodarki w związku z wystąpieniem pandemii COVID-19 (Dz. U. poz. 670);

- Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 28 kwietnia 2020 r. w sprawie udzielania pomocy w formie dotacji lub pomocy zwrotnej w ramach programów operacyjnych na lata 2014-2020 w celu wspierania polskiej gospodarki w związku z wystąpieniem pandemii COVID-19 (Dz. U. poz 773);
- rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 15 lipca 2020 r. w sprawie udzielania pomocy na działalność badawczo-rozwojową związaną z wystąpieniem pandemii COVID-19, pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę służącą do testowania i przygotowania do masowej produkcji produktów służących zwalczaniu pandemii COVID-19 oraz pomocy inwestycyjnej na produkcję produktów służących zwalczaniu pandemii COVID-19, w ramach programów operacyjnych na lata 2014–2020 (Dz. U. poz 1259).

2. Wykaz wytycznych UE:

Wytyczne UE znajdują się na stronie internetowej

http://ec.europa.eu/regional_policy/index.cfm/en/information/legislation/guidance/

3. Wykaz krajowych wytycznych ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego¹⁶³:

- Wytyczne w zakresie warunków certyfikacji oraz przygotowania prognoz wniosków o płatność do Komisji Europejskiej w ramach programów operacyjnych na lata 2014-2020;
- Wytyczne w zakresie realizacji zasady partnerstwa na lata 2014 – 2020;
- Wytyczne w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód i projektów hybrydowych na lata 2014-2020;
- Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020;
- Wytyczne w zakresie warunków gromadzenia i przekazywania danych w postaci elektronicznej na lata 2014-2020;
- Wytyczne w zakresie wykorzystania środków pomocy technicznej na lata 2014-2020;
- Wytyczne w zakresie informacji i promocji programów operacyjnych polityki spójności na lata 2014-2020;
- Wytyczne w zakresie procesu desygnacji na lata 2014-2020;

---

¹⁶³ W rozumieniu art. 5 Ustawy.

- Wytyczne w zakresie szczegółowego opisu osi priorytetowych krajowych i regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020;
- Wytyczne w zakresie trybów wyboru projektów na lata 2014-2020;
- Wytyczne w zakresie komitetów monitorujących na lata 2014-2020;
- Wytyczne w zakresie kontroli realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020;
- Wytyczne w zakresie ewaluacji polityki spójności na lata 2014-2020;
- Wytyczne w zakresie sprawozdawczości na lata 2014-2020;
- Wytyczne w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020;
- Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020;
- Wytyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020;
- Wytyczne w zakresie realizacji projektów finansowanych ze środków Funduszu Pracy w ramach programów operacyjnych współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020;
- Wytyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze przystosowania przedsiębiorstw i pracowników do zmian na lata 2014-2020;
- Wytyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020;
- Wytyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020;
- Wytyczne w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020;
- Wytyczne w zakresie sposobu korygowania i odzyskiwania nieprawidłowych wydatków oraz raportowania nieprawidłowości w ramach programów operacyjnych polityki spójności na lata 2014-2020;
- Wytyczne w zakresie reguł dofinansowania z programów operacyjnych podmiotów realizujących obowiązek świadczenia usług w ogólnym interesie gospodarczym w ramach zadań własnych samorządu gminy w gospodarce odpadami komunalnymi;

- Wytyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze zdrowia na lata 2014-2020.

4. Indykatywny wykaz dokumentów towarzyszących realizacji projektu (dla beneficjentów):

- Wniosek o dofinansowanie projektu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020;
- Instrukcja wypełniania wniosku o dofinansowanie projektu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020;
- Wzór umowy o dofinansowanie projektu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020;
- Wniosek beneficjenta o płatność w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020;
- Instrukcja wypełniania wniosku beneficjenta o płatność w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020.

5. Inne dokumenty ustalone przez Instytucję Zarządzającą RPO WK-P według specyfiki RPO WK-P na lata 2014-2020:

- Umowa Partnerstwa – Programowanie perspektywy finansowej UE 2014-2020 (MliR, 23 październik 2017)¹⁶⁴;
- Policy paper dla ochrony zdrowia na lata 2014-2020 – Krajowe Ramy Strategiczne, Warszawa, lipiec 2015¹⁶⁵;
- Strategia komunikacji polityki spójności na lata 2014-2020 (MliR, 30 czerwca 2015)¹⁶⁶;
- Strategia komunikacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 (Toruń, 2016 r.);
- Zasady realizacji instrumentu Rozwój lokalny kierowany przez społeczność w Polsce (MIR, kwiecień 2014 r.)¹⁶⁷;
- *Poradnik dla lokalnych grup działania w zakresie opracowania lokalnych strategii rozwoju na lata 2014-2020*. Wydanie II uzupełnione i zaktualizowane, Warszawa 2015¹⁶⁸;
- *Zrównoważona intermodalna mobilność miejska (PI 4e). Postanowienia Umowy Partnerstwa. Dokument wykonawczy*¹⁶⁹.

¹⁶⁴ <https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/strony/o-funduszach/dokumenty/umowa-partnerstwa/>

¹⁶⁵ http://www.zdrowie.gov.pl/aktualnosc-34-2357-Krajowe_ramy_strategiczne_Policy_paper_dla_ochrony_zdrowia_na_lata_2014_2020.html

¹⁶⁶ <https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/strony/o-funduszach/dokumenty/strategia-komunikacji-polityki-spojnosci-na-lata-2014-2020/>

¹⁶⁷ <https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/strony/o-funduszach/dokumenty/zasady-realizacji-instrumentu-rozwoj-lokalny-kierowany-przez-spoleczosc-w-polsce/>

¹⁶⁸ <http://www.minrol.gov.pl/Wsparcie-rolnictwa-i-rybolowstwa/PROW-2014-2020/Rozwoj-Lokalny-Kierowany-przez-Spoleczosc-RLKS>

¹⁶⁹ Dokument dostępny na stronie internetowej IZ RPO WK-P.

VI. Słowniczek

Aspekt środowiskowy	Składnik działalności produktów lub usług organizacji, który wpływa lub może wpływać na środowisko.
Badania podstawowe	Oznaczają prace eksperymentalne lub teoretyczne podejmowane przede wszystkim w celu zdobycia nowej wiedzy o podstawach zjawisk i obserwowalnych faktów bez nastawienia na bezpośrednie zastosowanie komercyjne.
Badania przemysłowe	Oznaczają badania planowane lub badania krytyczne mające na celu zdobycie nowej wiedzy oraz umiejętności celem opracowania nowych produktów, procesów lub usług, lub też wprowadzenia znaczących ulepszeń do istniejących produktów, procesów lub usług. Uwzględniają one tworzenie elementów składowych systemów złożonych i mogą obejmować budowę prototypów w środowisku laboratoryjnym lub środowisku interfejsu symulującego istniejące systemy, a także linii pilotażowych, kiedy są one konieczne do badań przemysłowych, a zwłaszcza uzyskania dowodu w przypadku technologii generycznych.
Badania stosowane	Oznaczają badania przemysłowe, eksperymentalne prace rozwojowe lub ich dowolne połączenia.
Baza Usług Rozwojowych (BUR) [dawniej Rejestr Usług Rozwojowych (RUR)]	Internetowa baza usług rozwojowych, obejmująca rejestr podmiotów zapewniających świadczenie usług rozwojowych należytej jakości współfinansowanych ze środków publicznych, prowadzona w formie systemu teleinformatycznego przez Administratora BUR. BUR umożliwia w szczególności obsługę następujących procesów: <ul style="list-style-type: none"> – publikację ofert usług rozwojowych przez podmioty świadczące usługi rozwojowe wraz z danymi identyfikującymi te podmioty, – dokonywanie zapisów na poszczególne usługi rozwojowe, – zamieszczanie ogłoszeń o zapotrzebowaniu na usługi rozwojowe, – dokonywanie oceny usług rozwojowych zgodnie z Systemem Oceny Usług Rozwojowych, – zapoznanie się z wynikiem ocen usług rozwojowych dokonanych przez pozostałych uczestników usług.
Biopaliwa pierwszej generacji (konwencjonalne)	Paliwa ciekłe wytwarzane głównie z surowców roślinnych wykorzystywanych na cele żywnościowe (biodiesel, bioalkohole, czyste oleje roślinne) oraz biogaz powstały z zawilgoconego biogazu składowiskowego lub rolniczego.
Biopaliwa drugiej generacji (ulepszone)	Paliwa wytwarzane z biomasy i surowców nie wykorzystywanych na cele żywnościowe.
Biopaliwa trzeciej generacji	Paliwa wytwarzane z biomasy zmodyfikowanej na etapie uprawy przy pomocy molekularnych technik biologicznych oraz produkowane z glonów i innych mikroorganizmów.
Biura typu <i>coworking space</i>	Infrastruktura umożliwiająca przedsiębiorcom dostęp do profesjonalnie wyposażonych miejsc pracy, tworząca warunki dla intensyfikacji kontaktów, nawiązywania współpracy, budowy profesjonalnego wizerunku.
Budynek użyteczności publicznej (budynek publiczny)	Budynek przeznaczony na potrzeby administracji publicznej, wymiaru sprawiedliwości, kultury, kultu religijnego, oświaty, szkolnictwa wyższego, nauki, wychowania, opieki zdrowotnej, społecznej lub socjalnej, sportu oraz prowadzenia pozostałych zadań własnych samorządu terytorialnego z wyłączeniem obiektów przeznaczonych na cele mieszkalne np.: akademiki, internaty, bursy, domy zakonne, domy nauczycielskie.
Centrum logistyczne	Wyspecjalizowana struktura gospodarcza grupująca na zwartym obszarze duży zbiór podmiotów specjalizujących się w organizacji i fizycznym przepływie mas towarowych. Ma charakter publiczny. Stanowi punkt styku popytu i podaży usług logistycznych

	<p>i transportowych. Centrum logistyczne jest zlokalizowane na skrzyżowaniu ważnych (międzynarodowych) arterii transportowych i stanowi punktowy element infrastruktury logistycznej o wysokim stopniu złożoności technicznej i organizacyjnej. Wyposażone jest w takie elementy jak: intermodalny węzeł transportowy, nowoczesne powierzchnie magazynowe, platformy przeładunkowe, nowoczesne obiekty biurowe, posterunek celny, system zaopatrzenia środków transportu w paliwo i energię, punkt technicznej obsługi i napraw środków transportu, infrastrukturę informatyczną, bank, placówkę poczty, biura ubezpieczycieli, obiekty hotelowo-gastronomiczne i inne. (def. Słownik pojęć strategii rozwoju transportu do 2020 roku, Ministerstwo Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej).</p>
Działalność badawczo-rozwojowa	<p>Działalność twórczą obejmującą badania naukowe lub prace rozwojowe, podejmowaną w sposób systematyczny w celu zwiększenia zasobów wiedzy oraz wykorzystania zasobów wiedzy do tworzenia nowych zastosowań.</p>
Dzieci w wieku przedszkolnym	<p>W rozumieniu art. 31 ust. 1 (z uwzględnieniem ust. 2 oraz 3) ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2019 poz. 1148 z późn. zm.).</p>
Duże przedsiębiorstwo	<p>Przedsiębiorstwo, które nie spełnia odpowiednich pułapów zatrudnienia oraz pułapów finansowych określonych w załączniku I do rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.6.2014, str. 1, z późn. zm.).</p>
Ekoinnowacja	<p>Innowacja w dowolnej postaci, których wynikiem lub celem jest znaczący i widoczny postęp w kierunku osiągnięcia zrównoważonego rozwoju poprzez zmniejszenie negatywnego wpływu na środowisko, zwiększenie odporności na obciążenia środowiskowe lub osiągnięcie efektywniejszego i bardziej odpowiedzialnego korzystania z zasobów naturalnych.</p>
Ek zarządzenie	<p>Oznacza wdrożenie w przedsiębiorstwie systemu zarządzania środowiskowego tj. systemu zarządzania, który obejmuje strukturę organizacyjną, czynności planowania, zakres odpowiedzialności, praktyki, procedury i zasoby służące rozwijaniu, wdrażaniu, osiąganiu, przeglądowi i utrzymaniu polityki środowiskowej oraz zarządzaniu aspektami środowiskowymi.</p>
Eksperymentalne prace rozwojowe	<p>Oznaczają zdobywanie, łączenie, kształtowanie i wykorzystywanie dostępnej aktualnie wiedzy i umiejętności z dziedziny nauki, technologii i biznesu oraz innej stosownej wiedzy i umiejętności w celu opracowywania nowych lub ulepszonych produktów, procesów lub usług. Mogą one także obejmować na przykład czynności mające na celu pojęciowe definiowanie, planowanie oraz dokumentowanie nowych produktów, procesów i usług. Eksperymentalne prace rozwojowe mogą obejmować opracowanie prototypów, demonstracje, opracowanie projektów pilotażowych, testowanie i walidację nowych lub ulepszonych produktów, procesów lub usług w otoczeniu stanowiącym model warunków rzeczywistego funkcjonowania, których głównym celem jest dalsze udoskonalenie techniczne produktów, procesów lub usług, których ostateczny kształt zasadniczo nie jest jeszcze określony. Mogą obejmować opracowanie prototypów i projektów pilotażowych, które można wykorzystać do celów komercyjnych, w przypadku gdy prototyp lub projekt pilotażowy z konieczności jest produktem końcowym do wykorzystania do celów komercyjnych, a jego produkcja jest zbyt kosztowna, aby służył on jedynie do demonstracji i walidacji. Eksperymentalne prace rozwojowe nie obejmują rutynowych i okresowych zmian wprowadzanych do istniejących produktów, linii produkcyjnych, procesów wytwórczych, usług oraz innych operacji w toku, nawet jeśli takie zmiany mają charakter ulepszeń.</p>

Fab lab	To niedużej wielkości warsztat, umożliwiający użytkownikom korzystanie z dostępnych narzędzi (w dużej mierze nowoczesnych i sterowanych komputerowo), często potrzebnych do wytworzenia produktu, którego nie można włączyć w proces masowej produkcji.
Fundusz Funduszy	Fundusz utworzony w celu zapewniania wsparcia w postaci środków z programu lub programów dla kilku instrumentów finansowych. Definicja zgodna z art. 2 pkt 27 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1303/2013.
Grantobiorca	Podmiot publiczny albo prywatny, inny niż beneficjent projektu grantowego, wybrany w drodze otwartego naboru ogłoszonego przez beneficjenta projektu grantowego w ramach realizacji projektu grantowego.
Imigranci	Osoby nieposiadające polskiego obywatelstwa, przybyłe lub zamierzające przybyć do Polski w celu osiedlenia się (zamieszkania na stałe) lub na pobyt czasowy i zamierzające wykonywać lub wykonujące pracę na terytorium Polski, w tym zamierzające podjąć działalność gospodarczą na terytorium Polski.
Informacje sektora publicznego	Przez informacje sektora publicznego należy rozumieć: <ul style="list-style-type: none"> informację publiczną w rozumieniu ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej, informację sektora publicznego w rozumieniu dyrektywy 2003/98/WE z dnia 17 listopada 2003 r. w sprawie ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego (w brzmieniu zmienionym przez dyrektywę 2013/37/UE zmieniającą dyrektywę 2003/98/WE z dnia 17 listopada 2003 r. w sprawie ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego), zasoby audiowizualne, pod warunkiem ich udostępniania do ponownego wykorzystywania, zasoby archiwalne, pod warunkiem ich udostępnienia do ponownego wykorzystania, zasoby kultury, pod warunkiem ich udostępnienia do ponownego wykorzystania, zasoby nauki, pod warunkiem ich udostępniania do ponownego wykorzystywania.
Infrastruktura badawcza	Obiekty, zasoby i powiązane z nimi usługi, które są wykorzystywane przez środowisko naukowe do prowadzenia badań naukowych w swoich dziedzinach, i obejmuje wyposażenie naukowe lub zestaw przyrządów, zasoby oparte na wiedzy, takie jak zbiory, archiwa lub uporządkowane informacje naukowe, infrastrukturę opartą na technologiach informacyjno-komunikacyjnych, taką jak sieć, infrastrukturę komputerową, oprogramowania i infrastrukturę łączności lub wszelki inny podmiot o wyjątkowym charakterze niezbędny do prowadzenia badań naukowych. Takie różne rodzaje infrastruktury badawczej mogą być zlokalizowane w jednej placówce lub „rozproszone” (zorganizowana sieć zasobów) zgodnie z art. 2 lit. a) rozporządzenia Rady (WE) nr 723/2009 z dnia 25 czerwca 2009 r. w sprawie wspólnotowych ram prawnych konsorcjum na rzecz europejskiej infrastruktury badawczej.
Infrastruktura informatyczna	Całokształt rozwiązań sprzętowo-programowych (np. sprzęt komputerowy i dołączony do niego sprzęt audiowizualny, oprogramowania) i organizacyjnych stanowiących podstawę wdrożenia i eksploatacji zaawansowanych merytorycznie i technologicznie systemów informatycznych.
Infrastruktura biznesowa typu living labs	Infrastruktura stanowiąca instrument wdrażania podejścia popytowego do innowacyjności, tworząca warunki do współpracy różnych podmiotów np. producentów z użytkownikami. W ramach takiej infrastruktury powstaje środowisko, w którym innowacje powstają przy pomocy procesów testowania i eksperymentowania jako efekt wspólnej pracy obu stron.
Innowacja	Wdrożenie nowego lub istotnie ulepszanego produktu (wyrobu lub usługi) lub procesu, nowej metody organizacyjnej lub nowej metody marketingowej w praktyce gospodarczej, organizacji miejsca pracy lub stosunkach z otoczeniem. Produkty, procesy oraz metody

	<p>organizacyjne i marketingowe nie muszą być nowością dla rynku na którym operuje przedsiębiorstwo, ale muszą być nowością przynajmniej dla samego przedsiębiorstwa. Produkty, procesy i metody nie muszą być opracowane przez samo przedsiębiorstwo, mogą być opracowane przez inne przedsiębiorstwo bądź przez jednostkę o innym charakterze (np. jednostkę naukową, instytucję otoczenia biznesu).</p> <p>Definicja oparta na Podręczniku Oslo – Zasady gromadzenia i interpretacji danych dotyczących innowacji. Pomiar działalności naukowej i technicznej (wydanie 3).</p>
Innowacja produktowa (w obrębie produktu)	<p>To wprowadzenie wyrobu lub usługi, które są nowe lub znacząco udoskonalone w zakresie swoich cech lub zastosowań. Zalicza się tu znaczące udoskonalenia pod względem specyfikacji technicznych, komponentów i materiałów, wbudowanego oprogramowania, łatwości obsługi lub innych cech funkcjonalnych.</p> <p>Definicja oparta na Podręczniku Oslo – Zasady gromadzenia i interpretacji danych dotyczących innowacji. Pomiar działalności naukowej i technicznej (wydanie 3).</p>
Innowacja procesowa	<p>Wdrożenie nowej lub znacznie udoskalonej metody produkcji lub dostarczania towarów i usług. Do tej kategorii zalicza się znaczące zmiany w zakresie technologii, urządzeń oraz/lub oprogramowaniu.</p> <p>Definicja oparta na rozporządzeniu Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.6.2014, str. 1, z późn. zm.).</p>
Innowacja organizacyjna	<p>Wprowadzenie nowej metody organizacyjnej do praktyk prowadzenia działalności przedsiębiorstwa, organizacji pracy lub relacji z podmiotami zewnętrznymi.</p> <p>Definicja oparta na rozporządzeniu Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.6.2014, str. 1, z późn. zm.).</p>
Innowacja marketingowa	<p>Wdrożenie nowej metody marketingowej wiążącej się ze znaczącymi zmianami w projekcie/konstrukcji produktu lub w opakowaniu, dystrybucji, promocji lub strategii cenowej.</p> <p>Definicja oparta na Podręczniku Oslo – Zasady gromadzenia i interpretacji danych dotyczących innowacji. Pomiar działalności naukowej i technicznej (wydanie 3).</p>
Instruktor praktycznej nauki zawodu	<p>Instruktor praktycznej nauki zawodu, o którym mowa w § 10 ust. 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie praktycznej nauki zawodu (Dz. U. poz. 391).</p>
Instrument finansowy	<p>Unijne środki wsparcia finansowego przekazywane z budżetu na zasadzie komplementarności w celu osiągnięcia określonego celu lub określonych celów polityki Unii. Instrumenty takie mogą przybierać formę inwestycji kapitałowych lub quasi-kapitałowych, pożyczek lub gwarancji lub innych instrumentów opartych na podziale ryzyka, a w stosownych przypadkach mogą być łączone z dotacjami.</p> <p>Definicja zgodna z art. 2 lit. p rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, EURATOM) nr 966/2012.</p>
Instrument kapitałowy	<p>Instrument finansowy zapewniający wsparcie w postaci inwestycji kapitałowych. Inwestycje kapitałowe oznaczają wniesienie do przedsiębiorstwa kapitałowi zainwestowanego pośrednio lub bezpośrednio, w zamian za całkowite lub częściowe udziały w strukturze własności tego przedsiębiorstwa, przy czym inwestor może</p>

	<p>sprawować pewną kontrolę nad zarządzaniem przedsiębiorstwem oraz może mieć udział w zyskach przedsiębiorstwa.</p> <p>Definicja oparta na art. 2 lit m rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, EURATOM) nr 966/2012.</p>
Instytucja Otoczenia Biznesu	Przez Instytucję Otoczenia Biznesu należy rozumieć każdy podmiot bez względu na formę prawną, prowadzący działalność na rzecz rozwoju przedsiębiorczości i innowacyjności, nie działający dla zysku lub przeznaczający zysk na cele statutowe zgodnie z zapisami w statucie lub innym równoważnym dokumencie założycielskim, posiadający bazę materialną, techniczną i zasoby ludzkie oraz kompetencyjne niezbędne do świadczenia usług na rzecz sektora MŚP.
Instytucja Zarządzająca (IZ)	Instytucja, o której mowa w art. 125 rozporządzenia ogólnego.
Inteligentny system zarządzania oświetleniem ulicznym	System pozwalający na inteligentne zarządzanie oraz sterowanie siecią oświetlenia ulicznego. Główną cechą systemu jest możliwość automatycznej zmiany parametrów oświetlenia w celu optymalizacji funkcjonowania oświetlenia pod kątem obniżenia kosztów jego funkcjonowania, w tym oszczędności energii.
Kapitał dłużny	Rodzaj finansowania zakładający udostępnienie odbiorcy wsparcia uzgodnionej kwoty w uzgodnionym czasie, którą odbiorca wsparcia winien spłacić udostępniającemu wsparcie w uzgodnionym czasie.
Kapitał załączkowy	Instrument kapitałowy w ramach którego kapitał inwestowany jest w momencie rozpoczęcia działalności przedsiębiorstwa. Jest on przeznaczony na wydatki związane z rozwojem przedsiębiorstwa w początkowym etapie jego istnienia, kiedy ponoszone są nakłady inwestycyjne, a firma nie generuje jeszcze odpowiedniej wysokości przychodów.
Kompetencje kluczowe i umiejętności uniwersalne niezbędne na rynku pracy	Umiejętności matematyczno-przyrodnicze, umiejętności posługiwania się językami obcymi (w tym język polski dla cudzoziemców i osób powracających do Polski i ich rodzin), TIK, umiejętności rozumienia (<i>ang. literacy</i>), kreatywność, innowacyjność, przedsiębiorczość, krytyczne myślenie, rozwiązywanie problemów, umiejętność uczenia się, umiejętność pracy zespołowej w kontekście środowiska pracy.
Kompleksowa modernizacja energetyczna (głęboka modernizacja energetyczna)	Modernizacja energetyczna budynku, rozumiana jako kompleksowe przedsięwzięcie termomodernizacyjne, zgodnie z art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów (Dz. U z 2017 r. poz. 130 z późn. zm.), w wyniku którego zostaną zmniejszone wartości wskaźników rocznego zapotrzebowania na: energię użytkową, energię końcową oraz nieodnawialną energię pierwotną. W przypadku ulepszenia polegającego na poprawie izolacyjności cieplnej przegród, powinny być spełnione - już w momencie realizacji projektu - minimalne wymagania dotyczące oszczędności energii i izolacyjności cieplnej określone w przepisach techniczno-budowlanych. Przez przepisy techniczno-budowlane rozumie się rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1422 z późn. zm.).
Komplementarność	Komplementarność oznacza wzajemne uzupełnianie się/dopełnianie projektów, które pozwala na osiągnięcie wspólnego lub takiego samego celu, który nie zostałby osiągnięty lub osiągnięty byłby w mniejszym stopniu w przypadku niewystępowania komplementarności. Dopuszcza się na poziomie weryfikacji komplementarności jej następujące warianty: rodzaj: przestrzenna/geograficzna, rzeczowa/przedmiotowa, funkcjonalna; zasięg programowo-funduszowy: międzyprogramowa / międzyfunduszowa – wewnątrzprogramowa / wewnątrzfunduszowa; zasięg czasowy: międzyokresowa, jednookresowa. Wnioskodawcy są zobowiązani do jednoznacznego i szczegółowego wykazania deklarowanych powiązań oraz ewentualnej wzajemnej niezbędności realizowanych działań. W przypadku niespełnienia tego warunku osoba oceniająca może

	nie uwzględnić deklaracji wnioskodawcy o występowaniu w przypadku jego projektu zjawiska komplementarności.
Konsorcjum naukowe	Grupa jednostek organizacyjnych, w której skład wchodzi co najmniej jedna jednostka naukowa oraz co najmniej jeden przedsiębiorca, albo co najmniej dwie jednostki naukowe, podejmującą na podstawie umowy wspólne przedsięwzięcie obejmujące badania naukowe, prace rozwojowe lub inwestycje służące potrzebom badań naukowych lub prac rozwojowych.
Kwalifikacja	Określony zestaw efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych nabytych w edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne, zgodnych z ustalonymi dla danej kwalifikacji wymaganiami, których osiągnięcie zostało sprawdzone w walidacji oraz formalnie potwierdzone przez instytucję uprawnioną do certyfikowania.
Kwalifikacyjny kurs zawodowy (KKZ)	Kwalifikacyjny kurs zawodowy, o którym mowa w art. 4 pkt 35 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2019 poz. 1148 z późn. zm.).
Model biznesowy	System działań opisujący w jaki sposób firma funkcjonuje w odniesieniu do klientów, partnerów, czy odbiorców. Elementami systemu są kluczowe aktywności, kluczowi partnerzy, kluczowe zasoby, struktura kosztów, relacje z klientami, segmenty klientów, wartość dla klienta, kanały, strumienie przychodów.
MŚP	Mikro, małe albo średnie przedsiębiorstwo, które spełnia odpowiednie pułapy zatrudnienia oraz pułapy finansowe określone w załączniku I do rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.6.2014, str. 1, z późn. zm.).
Nauczyciel	Należy przez to rozumieć także wychowawcę i innego pracownika pedagogicznego ośrodka wychowania przedszkolnego, szkoły lub placówki systemu oświaty, a także osobę niebędącą nauczycielem zatrudnioną na podstawie art. 15 Ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2019 poz. 1148 z późn. zm.).
Nauczyciel kształcenia zawodowego	Nauczyciel teoretycznych przedmiotów zawodowych, w tym nauczyciel języka obcego zawodowego oraz nauczyciel praktycznej nauki zawodu, a także osoba niebędąca nauczycielem zatrudniona na podstawie art. 15 Ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2019 poz. 1148 z późn. zm.).
Obszary wiejskie	Obszary wiejskie (o małej gęstości zaludnienia) określone są kodem 03 (kody wymiaru terytorialnego wymienione w załączniku nr 1 do Rozporządzenia Wykonawczego Komisji (UE) NR 215/2014 z dnia 7 marca 2014 r.) - jednostki określone zgodnie z klasyfikacją DEGURBA; Kategoria 3 DEGURBY określana jest na podstawie: http://ec.europa.eu/eurostat/ramon/miscellaneous/index.cfm?TargetUrl=DSP_DEGURBA tabela z nagłówkiem "dla roku odniesienia 2012"). Klasyfikacja DEGURBA dla gmin województwa kujawsko-pomorskiego stanowi załącznik 8 do SZOOP. Gminy określone kodem 3 stanowią obszary wiejskie.
Opieka instytucjonalna	Opieka instytucjonalna – usługi świadczone: a) w placówce opiekuńczo-pobytowej, czyli placówce wieloosobowego całonocnego pobytu i opieki, w której liczba mieszkańców jest większa niż 30 osób oraz w której spełniona jest co najmniej jedna z poniższych przesłanek: i) usługi nie są świadczone w sposób zindywidualizowany (dostosowany do potrzeb i możliwości danej osoby); ii) wymagania organizacyjne mają pierwszeństwo przed indywidualnymi potrzebami mieszkańców; iii) mieszkańcy nie mają wystarczającej kontroli nad swoim życiem i nad decyzjami, które ich dotyczą w zakresie funkcjonowania w ramach placówki;

	<p>iv) mieszkańcy są odizolowani od ogółu społeczności lub zmuszeni do mieszkania razem;</p> <p>b) w placówce opiekuńczo-wychowawczej w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1111), w której przebywa powyżej 14 osób.</p> <p><u>Źródło definicji:</u></p> <p>Wytyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020.</p>
Organizacje pozarządowe	<p>1) niebędące jednostkami sektora finansów publicznych, w rozumieniu ustawy o finansach publicznych,</p> <p>2) niedziałające w celu osiągnięcia zysku</p> <p>– osoby prawne lub jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, którym odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, w tym fundacje i stowarzyszenia, z zastrzeżeniem art.3, ust. 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie</p>
Osoba w wieku aktywności zawodowej	<p>Osoba w wieku 15 lat i więcej. O przynależności danej osoby do grupy osób w wieku aktywności zawodowej powinien – w przypadku górnej granicy – decydować nie określony w sposób sztywny wiek, ale aktywność zawodowa tej osoby lub gotowość do podjęcia zatrudnienia. Przynależność do tej grupy powinna być ustalana indywidualnie dla każdej osoby w oparciu o przesłankę, czy jest ona aktywna zawodowo lub w oparciu o deklarację gotowości podjęcia zatrudnienia (niezależnie od statystycznego faktu bycia danej osoby w wieku produkcyjnym, czy poprodukcyjnym).</p>
Osoba zwolniona	<p>Osoba pozostająca bez zatrudnienia, która utraciła pracę z przyczyn nie dotyczących pracownika w okresie nie dłuższym niż 6 miesięcy przed dniem przystąpienia do projektu i nie posiada jednocześnie źródła dochodu z tytułu innej działalności zarobkowej wykonywanej w wymiarze równym lub większym niż połowa wymiaru czasu pracy lub nie jest jednocześnie osobą samozatrudnioną.</p>
Osoby bezrobotne	<p>Osoby pozostające bez pracy, gotowe do podjęcia pracy i aktywnie poszukujące zatrudnienia.</p> <p>Niezależnie od spełnienia powyższych przesłanek, zarejestrowani bezrobotni są zaliczani do osób bezrobotnych.</p> <p>Osobami bezrobotnymi są zarówno osoby bezrobotne w rozumieniu Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności, jak i osoby zarejestrowane jako bezrobotne.</p> <p>Definicja nie uwzględnia studentów studiów stacjonarnych, nawet jeśli spełniają powyższe kryteria.</p> <p>Osoby kwalifikujące się do urlopu macierzyńskiego lub rodzicielskiego, które są bezrobotne w rozumieniu niniejszej definicji (nie pobierają świadczeń z tytułu urlopu), są również osobami bezrobotnymi.</p>
Osoby bierne zawodowo	<p>Osoby, które w danej chwili nie tworzą zasobów siły roboczej (tzn. nie pracują i nie są bezrobotne).</p> <p>Osoby będące na urlopie wychowawczym (rozumianym jak nieobecność w pracy, spowodowana opieką nad dzieckiem w okresie, który nie mieści się w ramach urlopu macierzyńskiego lub urlopu rodzicielskiego), są uznawane za bierne zawodowo, chyba że są zarejestrowane już jako bezrobotne (wówczas status bezrobotnego ma pierwszeństwo).</p>
Osoby długotrwale bezrobotne	<p>Definicja pojęcia „długotrwale bezrobotny” różni się w zależności od wieku:</p> <ul style="list-style-type: none"> – młodzież (<25 lat) – osoby bezrobotne nieprzerwanie przez okres ponad 6 miesięcy (>6 miesięcy), – dorośli (25 lat lub więcej) – osoby bezrobotne nieprzerwanie przez okres ponad 12 miesięcy (>12 miesięcy).

	Wiek uczestników projektu jest określany na podstawie daty urodzenia i ustalany w dniu rozpoczęcia udziału w projekcie.
Osoby odchodzące z rolnictwa i ich rodziny	Osoby podlegające ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu na podstawie ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2016 r. poz. 277, z późn. zm.) (KRUS), zamierzający podjąć zatrudnienie lub inną działalność pozarolniczą, objętą obowiązkiem ubezpieczenia społecznego na podstawie ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1778) (ZUS).
Osoby o niskich kwalifikacjach	Osoby posiadające wykształcenie na poziomie do ISCED 3 włącznie. Definicja poziomów wykształcenia (ISCED) została zawarta w Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020 w części dotyczącej wskaźników wspólnych EFS monitorowanych we wszystkich PI. Poziom uzyskanego wykształcenia jest określany w dniu rozpoczęcia uczestnictwa w projekcie. Osoby przystępujące do projektu należy wykazać jeden raz, uwzględniając najwyższy ukończony poziom ISCED.
Osoby pracujące	Osoby w wieku 15 lat i więcej, które wykonują pracę, za którą otrzymują wynagrodzenie, z której czerpią zyski lub korzyści rodzinne lub osoby posiadające zatrudnienie lub prowadzące działalność na własny rachunek, które chwilowo nie pracowały ze względu na np. chorobę, urlop, spór pracowniczy czy kształcenie się lub szkolenie.
Osoba uboga pracująca	a) osoba zamieszkująca w gospodarstwie domowym, w którym dochody (z wyłączeniem transferów socjalnych ¹⁷⁰), przypadające na jedną osobę nie przekraczają kryteriów dochodowych ustalonych w oparciu o próg interwencji socjalnej ¹⁷¹ w miesiącu poprzedzającym przystąpienie do projektu albo b) osoba, której zarobki w ujęciu miesięcznym nie przekraczają minimalnego wynagrodzenia za pracę (ustalanego na podstawie przepisów o minimalnym wynagrodzeniu) w miesiącu poprzedzającym przystąpienie do projektu;
Osoby z niepełnosprawnościami	Osoby niepełnosprawne w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 511), a także osoby z zaburzeniami psychicznymi, w rozumieniu ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2017 r. poz. 882, z późn. zm.). W przypadku projektów realizowanych w celu tematycznym 9 <i>Solidarne społeczeństwo</i> osobami z niepełnosprawnościami są także uczniowie/dzieci z niepełnosprawnościami w rozumieniu Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020. W przypadku projektów realizowanych w celu tematycznym 10 <i>Inwestowanie w kształcenie, szkolenie i szkolenie zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie</i> osoba z niepełnosprawnością to również uczeń albo dziecko w wieku przedszkolnym, posiadające orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, wydane ze względu na dany rodzaj niepełnosprawności, oraz dzieci i młodzież, posiadające orzeczenie o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, wydawane ze względu na niepełnosprawność intelektualną w stopniu głębokim. Orzeczenia te są wydawane przez

¹⁷⁰ Transfery socjalne - bieżące przelewy otrzymywane przez gospodarstwa domowe podczas okresu odniesienia dochodu, przeznaczone do zmniejszenia ciężarów finansowych związanych z wieloma nieprzewidywalnymi sytuacjami lub potrzebami, dokonywane w ramach wspólnie organizowanych systemów lub poza tymi systemami przez organy rządowe lub instytucje typu non-profit świadczące usługi na rzecz gospodarstw domowych (NPISH). W ramach świadczeń społecznych można wyodrębnić następujące grupy: świadczenia dotyczące rodziny, dodatki mieszkaniowe, świadczenia dla bezrobotnych, świadczenia związane z wiekiem, renty rodzinne, świadczenia chorobowe, świadczenia dla osób z niepełnosprawnościami, stypendia, świadczenia dotyczące wykluczenia społecznego.

¹⁷¹ Zgodnie z art. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1507 z późn. zm.)

	zespół orzekający działający w publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej.
Osoby lub rodziny zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym	<p>Zgodnie z Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020 są to:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) osoby lub rodziny korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej lub kwalifikujące się do objęcia wsparciem pomocy społecznej, tj. spełniające co najmniej jedną z przesłanek określonych w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej; b) osoby, o których mowa w art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym; c) osoby przebywające w pieczy zastępczej lub opuszczające pieczę zastępczą oraz rodziny przeżywające trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, o których mowa w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej; d) osoby nieletnie, wobec których zastosowano środki zapobiegania i zwalczania demoralizacji i przestępczości zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2018 r. poz. 969); e) osoby przebywające w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych i młodzieżowych ośrodkach socjoterapii, o których mowa w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2018 r. poz. 1457, z późn. zm.); f) osoby z niepełnosprawnością – osoby z niepełnosprawnością w rozumieniu Wytycznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020 lub uczniowie/dzieci z niepełnosprawnościami w rozumieniu Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020; g) członkowie gospodarstw domowych sprawujący opiekę nad osobą z niepełnosprawnością, o ile co najmniej jeden z nich nie pracuje ze względu na konieczność sprawowania opieki nad osobą z niepełnosprawnością; h) osoby potrzebujące wsparcia w codziennym funkcjonowaniu; i) osoby bezdomne lub dotknięte wykluczeniem z dostępu do mieszkań w rozumieniu Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020; j) osoby odbywające kary pozbawienia wolności; k) osoby korzystające z PO PŻ.
Ośrodek Badawczy	<p>„Organizacja prowadząca badania i upowszechniająca wiedzę” oznacza podmiot (jak np. uniwersytet lub instytut badawczy, agencja zajmująca się transferem technologii, pośrednik w dziedzinie innowacji, fizyczny lub wirtualny podmiot prowadzący współpracę w dziedzinie badań i rozwoju) niezależnie od jego statusu prawnego (ustanowionego na mocy prawa publicznego lub prywatnego) lub sposobu finansowania, którego podstawowym celem jest samodzielne prowadzenie badań podstawowych, badań przemysłowych lub eksperymentalnych prac rozwojowych lub rozpowszechnianie na szeroką skalę wyników takich działań poprzez nauczanie, publikację lub transfer wiedzy.(...)”</p> <p>Zgodnie z art. 2 pkt 83 rozporządzenia Komisji (UE) Nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014 zez późn. zm.).</p>

Ośrodek wychowania przedszkolnego	Publiczny lub niepubliczny podmiot, o którym mowa w art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2019 poz. 1148 z późn. zm.).
Otoczenie osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym	Osoby spokrewnione lub niespokrewnione z osobami zagrożonymi ubóstwem lub wykluczeniem społecznym wspólnie zamieszkujące i gospodarujące, a także inne osoby z najbliższego środowiska osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Za otoczenie osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym można uznać wszystkie osoby, których udział w projekcie jest niezbędny dla skutecznego wsparcia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Do otoczenia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym mogą należeć m.in. osoby sprawujące rodzinną pieczę zastępczą lub kandydaci do sprawowania rodzinnej pieczy zastępczej, osoby prowadzące rodzinne domy dziecka i dyrektorzy placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego.
Outplacement	Zaplanowane, kompleksowe działania, mające na celu skuteczną organizację procesu zwolnień poprzez zaprojektowanie i udzielenie pomocy zwalnianym pracownikom w odnalezieniu się w nowej sytuacji życiowej, w tym przede wszystkim prowadzące do utrzymania lub podjęcia i utrzymania zatrudnienia, a także wsparcia osób odchodzących z rolnictwa.
Pierwsza produkcja	Zgodnie z definicją sformułowaną przez Komisję Europejską poziom ten obejmuje pierwsze przemysłowe wdrożenie i odnosi się do zwiększenia skali działania pilotażowego urządzenia lub do wytworzenia pierwszego w pełni funkcjonalnego sprzętu. Etap pierwszej produkcji stanowi dalszy etap w stosunku do wdrożenia linii pilotażowej (włączająca w to fazę testową), jednakże nie obejmuje on masowej produkcji lub też komercyjnej działalności. <u>Ze wsparcia wykluczone są projekty obejmujące wyłącznie etap pierwszej produkcji</u> (projekt zakładający etap pierwszej produkcji musi obejmować co najmniej dwa poprzedzające go poziomy gotowości technologicznej).
Placówka systemu oświaty	Placówka systemu oświaty prowadząca kształcenie ogólne lub placówka systemu oświaty prowadząca kształcenie zawodowe.
Placówka systemu oświaty prowadząca kształcenie ogólne	Placówka w rozumieniu art. 2 pkt 7 i 8 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2019 poz. 1148 z późn. zm.).
Placówka systemu oświaty prowadząca kształcenie zawodowe	Placówka w rozumieniu art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2019 poz. 1148 z późn. zm.).
Platforma logistyczna	Oznacza obszar bezpośrednio połączony z infrastrukturą transportową transeuropejskiej sieci transportowej, w tym z co najmniej jednym terminalem towarowym, i który umożliwia prowadzenie działań logistycznych. (def. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) NR 1315/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie unijnych wytycznych dotyczących rozwoju transeuropejskiej sieci transportowej i uchylające decyzję nr 661/2010/UE).
Podejście popytowe	Mechanizm dystrybucji środków EFS dający możliwość dokonania samodzielnego wyboru usług rozwojowych przez przedsiębiorcę oraz odpowiadający na indywidualne potrzeby rozwojowe przedsiębiorcy.
Polityka środowiskowa	Ogólne zamiary i kierunki działania organizacji w odniesieniu do efektów jej działalności środowiskowej w kształcie wyrażonym formalnie przez najwyższe kierownictwa, w tym zgodność ze wszystkimi mającymi zastosowanie wymaganiami prawnymi dotyczącymi środowiska, a także zobowiązanie do ciągłej poprawy efektów działalności środowiskowej (efektów jaką działalność, produkty lub usługi przedsiębiorstwa wywierają lub mogą wywierać na środowisko). Stwarza ona ramy dla działania oraz wyznaczania celów i zadań środowiskowych.
Podmiotowy System Finansowania (PSF)	System dystrybucji środków EFS przeznaczonych na wspieranie rozwoju przedsiębiorców i pracowników oparty na podejściu popytowym wdrażany w ramach RPO.

<p>Podmiot wdrażający fundusz funduszy</p>	<p>Podmiot, któremu Instytucja Zarządzająca Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 zleciła wdrożenie instrumentu finansowego. W sytuacji, gdy instrumenty finansowe są wdrażane poprzez fundusz funduszy zadanie wdrożenia instrumentu finansowego danemu podmiotowi powierza podmiot wdrażający fundusz funduszy.</p>
<p>Poziomy Gotowości Technologicznej</p>	<p>Stanowią wykaz czynności określających gotowość implementacji nowej technologii w warunkach produkcyjnych¹⁷². W polskim porządku prawnym poziomy gotowości technologicznej zostały określone w załączniku do Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 4 stycznia 2011 r. w sprawie sposobu zarządzania przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju realizacją badań naukowych lub prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa (Dz. U. nr 18, poz. 91). Zgodnie z tym aktem prawnym wyróżnia się:</p> <p>Poziom I - zaobserwowano i opisano podstawowe zasady danego zjawiska - najniższy poziom gotowości technologii, oznaczający rozpoczęcie badań naukowych w celu wykorzystania ich wyników w przyszłych zastosowaniach wojskowych lub w zakresie bezpieczeństwa państwa. Zalicza się do nich między innymi badania naukowe nad podstawowymi właściwościami technologii;</p> <p>Poziom II - określono koncepcję technologii lub jej przyszłe zastosowanie. Oznacza to rozpoczęcie procesu poszukiwania potencjalnego zastosowania technologii. Od momentu zaobserwowania podstawowych zasad opisujących nową technologię można postulować praktyczne jej zastosowanie, które jest oparte na przewidywaniach. Nie istnieje jeszcze żaden dowód lub szczegółowa analiza potwierdzająca przyjęte założenia;</p> <p>Poziom III - potwierdzono analitycznie i eksperymentalnie krytyczne funkcje lub koncepcje technologii. Oznacza to przeprowadzenie badań analitycznych i laboratoryjnych, mających na celu potwierdzenie przewidywań badań naukowych wybranych elementów technologii. Zalicza się do nich komponenty, które nie są jeszcze zintegrowane w całość lub też nie są reprezentatywne dla całej technologii;</p> <p>Poziom IV - zweryfikowano komponenty technologii lub podstawowe jej podsystemy w warunkach laboratoryjnych. Proces ten oznacza, że podstawowe komponenty technologii zostały zintegrowane. Zalicza się do nich zintegrowane "ad hoc" modele w laboratorium. Uzyskano ogólne odwzorowanie docelowego systemu w warunkach laboratoryjnych;</p> <p>Poziom V - zweryfikowano komponenty lub podstawowe podsystemy technologii w środowisku zbliżonym do rzeczywistego. Podstawowe komponenty technologii są zintegrowane z rzeczywistymi elementami wspomagającymi. Technologia może być przetestowana w symulowanych warunkach operacyjnych;</p> <p>Poziom VI - dokonano demonstracji prototypu lub modelu systemu albo podsystemu technologii w warunkach zbliżonych do rzeczywistych. Oznacza to, że przebadano reprezentatywny model lub prototyp systemu, który jest znacznie bardziej zaawansowany od badanego na poziomie V, w warunkach zbliżonych do rzeczywistych. Do badań na tym poziomie zalicza się badania prototypu w warunkach laboratoryjnych odwzorowujących z dużą wiernością warunki rzeczywiste lub w symulowanych warunkach operacyjnych;</p> <p>Poziom VII - dokonano demonstracji prototypu technologii w warunkach operacyjnych. Prototyp jest już prawie na poziomie systemu operacyjnego. Poziom ten reprezentuje znaczący postęp w odniesieniu do poziomu VI i wymaga zademonstrowania, że rozwijana technologia jest możliwa do zastosowania w warunkach operacyjnych. Do badań na tym poziomie zalicza się badania prototypów na tzw. platformach badawczych;</p>

¹⁷² Jakkolwiek poziomy gotowości technologicznej odnoszą się do działalności produkcyjnej to jednak mutatis mutandis znajdują zastosowanie do innych rodzajów działalności.

	<p>Poziom VIII - zakończono badania i demonstrację ostatecznej formy technologii. Oznacza to, że potwierdzono, że docelowy poziom technologii został osiągnięty i technologia może być zastosowana w przewidywanych dla niej warunkach. Praktycznie poziom ten reprezentuje koniec demonstracji. Przykłady obejmują badania i ocenę systemów w celu potwierdzenia spełnienia założeń projektowych, włączając w to założenia odnoszące się do zabezpieczenia logistycznego i szkolenia;</p> <p>Poziom IX - sprawdzenie technologii w warunkach rzeczywistych odniosło zamierzony efekt. Wskazuje to, że demonstrowana technologia jest już w ostatecznej formie i może zostać zaimplementowana w docelowym systemie. Między innymi dotyczy to wykorzystania opracowanych systemów w warunkach rzeczywistych.</p>
Prace badawczo-rozwojowe	Badania podstawowe, badania przemysłowe i eksperymentalne prace rozwojowe lub ich dowolne połączenie.
Pracownik	<p>Personel, o którym mowa w art. 5 załącznika I do rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym z zastosowaniem art.107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.), przez który należy rozumieć:</p> <ol style="list-style-type: none"> pracownika w rozumieniu art. 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2016 r. poz. 1666, z późn. zm.); osobę świadczącą usługi na podstawie umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z ustawą z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2017 r. poz. 459, z późn. zm.) stosuje się przepisy dotyczące zlecenia albo umowy o dzieło; właściciela, pełniącego funkcje kierownicze; wspólnika, w tym partnera prowadzącego regularną działalność w przedsiębiorstwie i czerpiącego z niego korzyści finansowe.
Pracownik o niskich kwalifikacjach	Osoba posiadająca wykształcenie na poziomie do ISCED 3 włącznie, zgodnie z Międzynarodową Klasyfikacją Standardów Edukacyjnych ISCED 2011 (UNESCO). Definicja poziomów wykształcenia (ISCED) została zawarta w Wytocznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020 w części dotyczącej wskaźników wspólnych EFS monitorowanych we wszystkich priorytetach inwestycyjnych. Poziom wykształcenia (ISCED) jest określany w dniu rozpoczęcia uczestnictwa w projekcie. Osoby przystępujące do projektu należy wykazać raz, uwzględniając najwyższy ukończony poziom ISCED.
Pracownik przewidziany do zwolnienia	Pracownik, który znajduje się w okresie wypowiedzenia stosunku pracy lub stosunku służbowego z przyczyn nie dotyczących pracownika lub który został poinformowany przez pracodawcę o zamiarze nieprzedłużenia przez niego stosunku pracy lub stosunku służbowego i nie posiada jednocześnie źródła dochodu z tytułu innej działalności zarobkowej wykonywanej w wymiarze równym lub większym niż połowa wymiaru czasu pracy lub nie jest jednocześnie osobą samozatrudnioną.
Pracownik zagrożony zwolnieniem	Pracownik zatrudniony u pracodawcy, który w okresie 12 miesięcy poprzedzających przystąpienie tego pracownika do projektu dokonał rozwiązania stosunku pracy lub stosunku służbowego z przyczyn nie dotyczących pracowników zgodnie z przepisami ustawy z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn nie dotyczących pracowników (Dz. U. z 2016 r. poz. 1474, z późn. zm.) lub zgodnie z przepisami ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz. U. z 2016 r. poz. 1666, z późn. zm.) - w przypadku rozwiązania stosunku pracy lub stosunku służbowego z tych przyczyn u pracodawcy zatrudniającego mniej niż 20 pracowników - albo dokonał likwidacji stanowisk pracy z przyczyn ekonomicznych, organizacyjnych, produkcyjnych lub technologicznych. Pracownik ten nie posiada jednocześnie źródła dochodu z tytułu innej działalności zarobkowej wykonywanej

	w wymiarze równym lub większym niż połowa wymiaru czasu pracy lub nie jest jednocześnie osobą samozatrudnioną.
Program polityki zdrowotnej	Program polityki zdrowotnej, o którym mowa w art. 5 pkt 29a ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. W przypadku programów polityki zdrowotnej finansowanych ze środków EFS, wybór realizatora programu polityki zdrowotnej następuje z zastosowaniem przepisów rozdziału 13 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020.
Program zdrowotny	Program zdrowotny, o którym mowa w art. 5 pkt 30 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. W przypadku programów zdrowotnych finansowanych ze środków EFS, wybór realizatora programu zdrowotnego następuje z zastosowaniem przepisów rozdziału 13 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020.
Projekt fizycznie zakończony (zakończenie realizacji projektu)	Projekt, który został fizycznie ukończony lub w pełni zrealizowany (zaplanowane w ramach projektu zadania zostały faktycznie wykonane) oraz w odniesieniu do którego beneficjenci dokonali wszystkich powiązanych płatności (wszystkie wydatki kwalifikowalne zostały przez beneficjenta zapłacone).
Projekt grantowy	Projekt, którego beneficjent udziela grantów na realizację zadań służących osiągnięciu celu tego projektu przez grantobiorców.
Projekt zakończony / operacja zakończona (całkowite zakończenie realizacji projektu)	Projekt, który został fizycznie ukończony lub w pełni zrealizowany, w odniesieniu do którego beneficjenci dokonali wszystkich powiązanych płatności oraz otrzymali odpowiedni wkład publiczny.
Przedmioty przyrodnicze	Przedmioty, do których zalicza się w szczególności: a) przyrodę, biologię, chemię, geografię, fizykę w gimnazjach; b) biologię, chemię, geografię, fizykę (zarówno w zakresie podstawowym, jak i rozszerzonym) w szkołach ponadgimnazjalnych/ponadpodstawowych oraz przedmiot uzupełniający przyroda w szkołach ponadgimnazjalnych.
Przedsiębiorstwo	Podmiot prowadzący działalność gospodarczą bez względu na jego formę prawną. Definicja zgodna z załącznikiem I do rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.6.2014, str. 1, z późn. zm.).
Przedsiębiorczość akademicka	Różnego rodzaju działania jednostek naukowych lub badawczych, ich pracowników naukowych, doktorantów, studentów oraz absolwentów podejmowane w celu komercjalizacji wyników ich badań naukowych, czyli w celu praktycznego wykorzystania dorobku naukowego w biznesie.
Przedsiębiorstwa odpryskowe	Przedsiębiorstwo, które zostało założone przez co najmniej jednego pracownika Ośrodka Badawczego lub studenta uczelni w celu komercjalizacji innowacyjnych pomysłów (wiedzy) lub technologii. Przez przedsiębiorstwo odpryskowe rozumie się w szczególności spółkę spin off lub spin-out: Spin off - spółka prawa handlowego, w której spółka celowa utworzona przez jednostkę naukową lub badawczą w celu komercjalizacji wyników badań naukowych, innowacyjnych pomysłów (wiedzy) lub technologii, posiada swoje udziały. Spółka typu Spin-off jest zależna od organizacji macierzystej (np. uczelni wyższej) oraz formalnie z nią związana (organizacyjnie, formalno-prawnie, finansowo itp.).

	Spin-out - spółka prawa handlowego, w której pracownik naukowy lub naukowo-dydaktyczny będący w stosunku pracy z jednostką naukową lub badawczą w celu komercjalizacji wyników badań naukowych, innowacyjnych pomysłów (wiedzy) lub technologii, posiada swoje udziały. Spółka jest związana z wyżej wymienioną jednostką naukową lub badawczą umową w zakresie wykorzystania wyników prac intelektualnych.
Przedsiębiorstwo wysokiego wzrostu	Przedsiębiorstwo o największym potencjale do generowania nowych miejsc pracy w regionie w porównaniu do innych przedsiębiorstw, tj. wykazujące w okresie ostatnich trzech lat średnioroczny przyrost przychodów o 20% i więcej.
Reemigranci	Obywatele polscy, którzy przebywali za granicą Polski przez nieprzerwany okres co najmniej 6 miesięcy, którzy zamierzają powrócić do Polski lub którzy przebywają na terenie Polski nie dłużej niż 6 miesięcy przed przystąpieniem do projektu i deklarują chęć podjęcia zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej na terytorium Polski. Do tej grupy zaliczani są również repatrianci.
Regionalna Strategia Inteligentnej Specjalizacji	Ustanawia priorytetu w celu uzyskania przewagi konkurencyjnej poprzez rozwijanie i łączenie swoich mocnych stron w zakresie badań naukowych i innowacji z potrzebami biznesowymi w celu wykorzystania pojawiających się możliwości i rozwoju rynku w sposób spójny przy jednoczesnym unikaniu dublowania i fragmentacji wysiłków. W województwie kujawsko-pomorskim regionalna strategia inteligentnej specjalizacji jest zawarta w Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 (Załącznik do uchwały nr 2/14/15 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 14 stycznia 2015 r.) i określa metodologię wyłonienia tzw. inteligentnych specjalizacji regionu.
Regionalny program zdrowotny (RPZ)	Program polityki zdrowotnej realizowany w ramach RPO, mogący dotyczyć następujących przykładowych działań: i) wdrożenie programów profilaktycznych dotyczących chorób będących istotnym problemem zdrowotnym regionu; ii) wdrożenie programów rehabilitacji medycznej ułatwiających powroty do pracy; iii) wdrożenie programów ukierunkowanych na eliminowanie zdrowotnych czynników ryzyka w miejscu pracy; iv) wdrożenie programów wczesnego wykrywania wad rozwojowych i rehabilitacji dzieci zagrożonych niepełnosprawnością i z niepełnosprawnościami.
Rehabilitacja	Proces prowadzący do osiągnięcia przez istniejącą infrastrukturę transportową pierwotnych parametrów konstrukcyjnych połączony z długoterminową. Poprawą jakości tej infrastruktury w porównaniu ze stanem obecnym, zgodnie z wymogami i przepisami ustanowionymi Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1315/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r.
Rewitalizacja fizyczna	W zakres rewitalizacji fizycznej wchodzi zadania dotyczące głębokiej przebudowy i adaptacji zdegradowanych obiektów do pełnienia nowych funkcji, np. kulturalnych, społecznych, gospodarczych.
Specjalne potrzeby rozwojowe i edukacyjne	Indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne dzieci w wieku przedszkolnym oraz uczniów, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. poz. 532 oraz z 2017 r. poz. 1643) oraz w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2017, poz. 1591 z późn. zm.).
Staż	Nabywanie umiejętności praktycznych istotnych dla wykonywania pracy o określonej specyfice bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą, mające za zadanie przygotować

	osobę wchodzącą, powracającą na rynek pracy, planującą zmianę miejsca zatrudnienia lub podnoszącą swoje kwalifikacje do podjęcia, zmiany lub poprawy warunków zatrudnienia.
System Zarządzania Budynkiem (BMS – Building Management System)	Zintegrowany system monitorowania i zarządzania znajdującymi się w budynku i jego otoczeniu urządzeniami, instalacjami i systemami.
Szkoła	Podmiot wymieniony w art. 2 pkt 2 oraz art. 18 ust 1 i 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2019 poz. 1148 z późn. zm.), w tym: a) szkoła mała – szkoła, w której liczba uczniów wynosi od 1 do 100; b) szkoła średnia – szkoła, w której liczba uczniów wynosi od 101 do 300; c) szkoła duża – szkoła, w której liczba uczniów wynosi 301 i więcej.
Środowisko zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym	Zgodnie z Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020 są to: a) osoby lub rodziny zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz otoczenie tych osób; b) społeczność lokalna zidentyfikowana na podstawie cech lub wskaźników odnoszących się do zagrożenia ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, określonych przez IZ RPO; c) społeczność lokalna, która zamieszkuje obszary zdegradowane w rozumieniu Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 lub jej udział jest niezbędny w rewitalizacji, o której mowa w ww. wytycznych.
TEN-T	Przez sieć TEN-T należy rozumieć sieć bazową i kompleksową wyznaczoną w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady(UE) nr 1315 z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie unijnych wytycznych dotyczących rozwoju transeuropejskiej sieci transportowej i uchylającym decyzję nr 661/2010/UE.
Teren inwestycyjny	Obszar będący w całości własnością jednostki/jednostek samorządu terytorialnego ¹⁷³ lub spółki prawa handlowego w której jednostka samorządu terytorialnego jest większościowym udziałowcem/akcjonariuszem i wywiera decydujący wpływ na jej funkcjonowanie ¹⁷⁴ ujęty w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego pod działalność gospodarczą ¹⁷⁵ i przeznaczony do sprzedaży ¹⁷⁶ , a także objęty uchwałą rady gminy o zwolnieniu z podatku od nieruchomości/obniżeniu stawki podatku od nieruchomości, o powierzchni: a) co najmniej 5 ha, w przypadku zlokalizowania w granicach administracyjnych miasta o liczbie mieszkańców równej lub większej niż 50 tysięcy mieszkańców, albo b) co najmniej 3 ha w przypadku zlokalizowania w granicach administracyjnych miejscowości o liczbie mieszkańców poniżej 50 tysięcy mieszkańców ¹⁷⁷ .

¹⁷³ Dopuszcza się możliwość, że jednostka samorządu terytorialnego stanie się właścicielem obszaru dopiero na moment zakończenia rzeczowej realizacji projektu – w takim przypadku na moment składania wniosku o dofinansowanie projektu należy przedłożyć przedwstępną umowę sprzedaży zawartą w formie aktu notarialnego

¹⁷⁴ Wywieranie decydującego wpływu oznacza, że jednostka samorządu terytorialnego decyduje o strategicznych celach i istotnych decyzjach spółki.

¹⁷⁵ Z wyłączeniem działalności objętej kodami PKD ujętymi w sekcji G oraz kodami 68.10.Z (dopuszcza się jednak zakup budynków niemieszkalnych na własne potrzeby), 68.20.Z, 68.31.Z oraz 68.32.Z zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (Dz. U. z 2007 r. Nr 251, poz. 1885 z późn. zm.)

¹⁷⁶ Sprzedaż na rynku oznacza podejmowanie aktywnej działalności w celu zbycia działek wchodzących w skład terenu inwestycyjnego na rzecz przedsiębiorców. Minimalnym przejawem takiej aktywności jest umieszczenie oferty inwestycyjnej w bazie Centrum Obsługi Inwestora i Eksportu w Toruniu.

¹⁷⁷ W przypadku, gdy obszar jest zlokalizowany w granicach administracyjnych miasta i miejscowości zastosowanie znajduje pułap właściwy dla tej części obszaru, która będzie stanowiła większą część terenu inwestycyjnego.

	Za teren inwestycyjny nie zostanie uznany obszar do którego nie doprowadzono uzbrojenia (energia elektryczna, woda, kanalizacja) oraz nie zapewniono dostępu do drogi publicznej na moment zakończenia rzeczowej realizacji projektu ¹⁷⁸ .
Terminal towarowy	Oznacza obiekt z wyposażeniem służącym do przeładunku między co najmniej dwoma rodzajami transportu lub między dwoma różnymi systemami kolejowymi, oraz do tymczasowego składowania towarów, taki jak port, port śródlądowy, port lotniczy i terminal kolejowo-drogowy. (def. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) NR 1315/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie unijnych wytycznych dotyczących rozwoju transeuropejskiej sieci transportowej i uchylające decyzję nr 661/2010/UE).
Uczeń młodszy	Każdy uczeń (w tym szczególnie uczeń, który rozpoczął naukę jako sześciolatek) przekraczający kolejny próg edukacyjny, a tym samym rozpoczynający kolejny/nowy etap edukacyjny: a) I etap edukacyjny - obejmuje uczniów klasy I szkoły podstawowej; b) II etap edukacyjny - obejmuje uczniów klasy IV szkoły podstawowej;
Uczeń ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	Uczeń: a) z zaburzeniami i odchyleniami (np. rozwojowymi, obniżeniem możliwości intelektualnych, wadami wymowy); b) z niepełnosprawnościami (np.: upośledzenie umysłowe, niewidzenie i słabe widzenie, niesłyszenie i słabe słyszenie, afazja, niepełnosprawność ruchowa, autyzm, w tym zespół Aspergera, niepełnosprawności sprzężone); c) przewlekłe chory; d) niedostosowany społecznie albo zagrożony niedostosowaniem społecznym; e) z zaburzeniami w funkcjonowaniu emocjonalno-społecznym, wynikającymi m. in. z sytuacji kryzysowych lub traumatycznych; f) z trudnościami adaptacyjnymi związanymi z różnicami kulturowymi lub ze zmianą środowiska edukacyjnego, w tym związanymi z wcześniejszym kształceniem za granicą; g) ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się w zakresie przedmiotów matematycznych, przyrodniczych, informatycznych, języków obcych; h) ze szczególnymi uzdolnieniami w zakresie przedmiotów matematycznych, przyrodniczych, informatycznych, języków obcych; i) z trudnościami wynikającymi z zaniedbań środowiskowych związanych z sytuacją bytową ucznia i jego rodziny, sposobem spędzania czasu wolnego i kontaktami środowiskowymi.
Usługi publiczne	Usługi dotyczące wszystkich potrzeb obywateli, obsługiwanych bezpośrednio przez instytucje publiczne albo przez instytucje niepubliczne w imieniu instytucji publicznych, realizowane w trybie ciągłym, mające charakter powszechny, niedyskryminujący i realizowane po najniższych możliwych kosztach.
Usługa rozwojowa	Usługa mająca na celu nabycie, potwierdzenie lub wzrost wiedzy, umiejętności lub kompetencji społecznych przedsiębiorców lub ich pracowników, w tym mająca na przygotowująca do uzyskania kwalifikacji lub pozwalająca na ich rozwój.
Usługa specjalistyczna	Usługa, która posiada cechy usługi zaawansowanej oraz ma na celu wprowadzenie na rynek nowego lub istotnie ulepszanego produktu (wyrobu, usługi), wdrożenie nowego lub istotnie ulepszanego procesu, nowej metody marketingowej lub nowej metody organizacyjnej w przyjętych przez przedsiębiorstwo zasadach działania, w organizacji miejsc pracy lub w stosunku z otoczeniem.

¹⁷⁸ Instytucja Zarządzająca RPO zastrzega sobie możliwość wydłużenia w kryteriach wyboru projektów terminu do którego podmiot realizujący projekt będzie zobowiązany do zapewnienia uzbrojenia oraz dostępu do drogi publicznej.

Usługa zaawansowana	Prorozwojowa usługa doradcza mająca na celu zwiększenie konkurencyjności i efektywności ekonomicznej przedsiębiorstwa (poziom operacyjny i strategiczny)
Wysoko wykwalifikowany personel	Oznacza personel posiadający wyższe wykształcenie i co najmniej pięcioletnie odpowiednie doświadczenie zawodowe, do którego zaliczają się także studia doktoranckie.
Zamówienia przedkomercyjne	Oznacza udzielenie zamówień publicznych na usługi badawcze i rozwojowe, w której to transakcji organ zamawiający lub podmiot zamawiający nie przejmuje wszystkich wyników i korzyści zlecenia na wyłączność do wykorzystania w ramach prowadzenia własnej działalności ale dzieli je z usługodawcami na warunkach rynkowych.
Zatrudnienie subsydiowane	Forma pomocy finansowej dla pracodawcy stanowiąca zachętę do zatrudnienia, zakładającą redukcję kosztów ponoszonych przez niego na zatrudnienie pracowników zgodnie z art. 32 i 33 rozporządzenia Komisji Europejskiej (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.) oraz zgodnie z rozporządzeniem Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy <i>de minimis</i> (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013, str. 1, z późn. zm.).
Źródła prywatne	Zasoby własne Wnioskodawcy lub zewnętrzne źródła finansowania wolne od wszelkiego publicznego wsparcia.

VII. Wykaz skrótów

Skrót	Rozwinięcie skrótu
Analiza potrzeb rozwojowych	Analiza potrzeb rozwojowych województwa kujawsko-pomorskiego w kontekście nowej perspektywy finansowej UE 2014-2020
AOS	Ambulatoryjna opieka specjalistyczna
ASDK	Ambulatoryjne świadczenia dagnostyczne kosztochłonne
B+R	Badania i rozwój
B+R+I	Badania, rozwój i innowacje
BEiŚ	Strategia Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko
BGK	Bank Gospodarstwa Krajowego
BRD	Bezpieczeństwo Ruchu Drogowego
BUR	Baza Usług Rozwojowych
CEF	Łącząc Europę (ang. <i>Connecting Europe Facility</i>)
(CI)	Wspólne wskaźniki (ang. <i>Common indicators</i>) dla EFRR
CIS	Centrum Integracji Społecznej
(CO)	Wspólne wskaźniki produktu dla EFS
COSME	Program na rzecz Rozwoju konkurencyjności MSP 2014-2020
CPR	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. U. UE L 347 z 20.12.2013r., s. 320) (ang. <i>Regulation (EU) No 1303/2013 of the</i>

European Parliament and of the Council of 17 December 2013 laying down common provisions on the European Regional Development Fund, the European Social Fund, the Cohesion Fund, the European Agricultural Fund for Rural Development and the European Maritime and Fisheries Fund and laying down general provisions on the European Regional Development Fund, the European Social Fund, the Cohesion Fund, the European Agricultural Fund for Rural Development and the European Maritime and Fisheries Fund and repealing Council Regulation (EC) No 1083/2006)

(CR)	Wspólne wskaźniki rezultatu dla EFS
CRM	Zarządzanie relacjami z klientami (ang. <i>Customer Relationship Management</i>)
CSR	Spółeczna Odpowiedzialność Biznesu (ang. <i>Corporate Social Responsibility</i>)
CSR 2013	Zalecenia Rady dla poszczególnych państw członkowskich (ang. <i>Country Specific Recommendations</i>)
CT	Cel Tematyczny
EBI	Europejski Bank Inwestycyjny
ECDL	European Computer Driving Licence
ECVET	Europejski System Transferu Osiągnięć w Kształceniu i Szkoleniu Zawodowym (ang. <i>The European Credit System for Vocational Education and Training</i>)
EDI	Elektroniczna wymiana Danych/Dokument ów (ang. <i>Electronic Documents Interchange</i>)
EFMiR	Europejski Fundusz Morski i Rybacki
EFRR	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
EFRROW	Europejski Fundusz Rolny Rozwoju Obszarów Wiejskich
EFS	Europejski Fundusz Społeczny
EFSI	Europejskie Fundusze Strukturalne i Inwestycyjne

EIA	Ocena oddziaływania na środowisko (ang. <i>Environmental Impact Assessment</i>)
ERP	Planowanie Zasobów Przedsiębiorstwa (ang. <i>enterprise resource planning</i>)
ESFRI	Europejskie Forum Strategii ds. Infrastruktur Badawczych (ang. <i>European Strategic Forum on Research Infrastructures</i>)
ESG	Zarządzanie ryzykiem z obszarów środowiskowego, społecznego, organizacyjnego (ang. <i>Environmental, Social, Governance</i>)
EUR	euro
EURES	Europejskie Służby Zatrudnienia (ang. <i>European Employment Services</i>)
EUROSTAT	Urząd statystyczny Unii Europejskiej z siedzibą w Luksemburgu
FP	Fundusz Pracy
FS	Fundusz Spójności
GIS	System informacji przestrzennej (ang. <i>Geographic Information System</i>)
GUS	Główny Urząd Statystyczny
IA	Instytucja Audytowa
IC	Instytucja Certyfikująca
IIP	Infrastruktura Informacji Przestrzennej
IMIGW	Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej
IOB	Instytucja otoczenia biznesu
IP	Instytucja Pośrednicząca
ITS	Inteligentne systemy transportu
IZ	Instytucja Zarządzająca
IZ RPO	Instytucja Zarządzająca Regionalnym Programem Operacyjnym
JEREMIE	Wspólne europejskie zasoby dla mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (ang. <i>Joint Euro-pean Resources for Micro to Medium Enterprises</i>)

JESSICA	Wspólne europejskie wsparcie na rzecz trwałych inwestycji w obszarach miejskich (ang. <i>Joint European Support for Sustainable Investment in City Areas</i>)
JST	Jednostka samorządu terytorialnego
KE	Komisja Europejska
KIS	Klub Integracji Społecznej
KKZ	Kwalifikacyjne Kursy Zawodowe
KM RPO	Komitet Monitorujący Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020
KPOŚK	Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych
KPR	Krajowy Program Reform
KPRES	Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej do 2023 roku. Ekonomia solidarności społecznej.
KPZK 2030	Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030
KSRR 2010-2020	Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020
KT	Kontrakt Terytorialny
KUZ	Kursy Umiejętności Zawodowych
LGD	Lokalna Grupa Działania
LHDI	Lokalny Wskaźnik Rozwoju Społecznego
LSI	Lokalny System Informatyczny
LSR	Lokalna Strategia Rozwoju
MIR	Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju
MŚP	Mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa
NGO	Organizacje pozarządowe
OP	Oś priorytetowa
OPS	Ośrodek Pomocy Społecznej
OSI	Obszar Strategicznej Interwencji
ORSG	Obszary Rozwoju Społeczno-Gospodarczego
OZE	Odnawialne źródła energii

PCPR	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
PES	Podmiot Ekonomii Społecznej
PI	Priorytet Inwestycyjny
PKB	Produkt Krajowy Brutto
PLP (Policy Paper)	Policy Paper dla ochrony zdrowia na lata 2014-2020 Krajowe ramy strategiczne (ang. <i>Policy Paper</i>)
PMDIB	Polska Mapa Drogowa Infrastruktury Badawczej
PO	Program Operacyjny
PoliŚ	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko
POIR	Program Operacyjny Inteligentny Rozwój
POPC	Program Operacyjny Polska Cyfrowa
PO RYBY	Program Operacyjny Zrównoważony Rozwój Sektora Rybołówstwa i Nadbrzeżnych Obszarów Rybackich na lata 2014-2020
PO WER	Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój
POZ	Podstawowa opieka zdrowotna
Poziom Gotowości Technologii	Miara wykorzystywana do oceny dojrzałości rozwoju technologii w zarządzaniu projektami badawczymi i rozwojowymi
PP (Position Paper)	Stanowisko służb Komisji w sprawie opracowania umowy o partnerstwie i programów w Polsce na lata 2014-2020 (ang. <i>Position Paper</i>)
PROW	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020
PS	Przedsiębiorstwo społeczne
PUP	Powiatowy Urząd Pracy
RDOŚ	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
RDW	Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (tzw. Ramowa Dyrektywa Wodna)
REACT-EU	pakiety Wsparcia na rzecz odbudowy służącej spójności oraz terytoriom Europy

RIS	Regionalna strategia inteligentnej specjalizacji
RLKS	Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność
RLM	Równoważna Liczba Mieszkańców
Rozporządzenie EFRR	Rozporządzenie nr 1301/2013 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i przepisów szczególnych dotyczących celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” oraz w sprawie uchylenia rozporządzenia (WE) nr 1080/2006
Rozporządzenie finansowe	Rozporządzenie nr 966/2012 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii oraz uchylające rozporządzenie Rady nr 1605/2002
RPO WK-P 2014-2020	Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020
RSI	Projekt Regionalnej Strategii Innowacji dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020
SL2014	Centralny system informatyczny
SPA 2020	Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030
SRK	Strategia Rozwoju Kraju 2020. Aktywne społeczeństwo, konkurencyjna gospodarka, sprawne państwo
SRKL	Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020
SRKS	Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2020
SRT 2020	Strategia Rozwoju Transportu do 2020
SRW	Strategia Rozwoju Województwa do roku 2020 lub Strategia rozwoju województwa do roku 2030-Strategia Przyspieszenia 2030+
SUE RMB	Strategia UE dla Regionu Morza Bałtyckiego
ŚSRK 2020	Średniookresowa Strategia Rozwoju Kraju 2020
TARR	Toruńska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.
TEN-T	Transeuropejska Sieć Transportowa
TFUE	Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej

TIK (ICT)	Technologie informacyjno-komunikacyjne (ang. <i>Information and communication technologies</i>)
UE	Unia Europejska
WFOŚiGW	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
WLWK	Wspólna lista wskaźników kluczowych
WPR	Wspólna Polityka Rolna
WTZ	Warsztaty Terapii Zajęciowej
WUP	Wojewódzki Urząd Pracy
ZAZ	Zakład Aktywizacji Zawodowej
ZIT	Zintegrowane Inwestycje Terytorialne

VIII. Załączniki

- Załącznik 1. Tabela transpozycji PI na działania/poddziały w poszczególnych osiach priorytetowych;
- Załącznik 2. Tabela wskaźników rezultatu bezpośredniego i produktu dla działań i poddziałań;
- Załącznik 3. Kryteria wyboru projektów dla poszczególnych osi priorytetowych, działań i poddziałań;
- Załącznik 4. Ramowy/e Plan/y Działań (lub analogiczny/e dokument/y) w części dotyczącej kryteriów wyboru projektów;
- Załącznik 5. Wykaz projektów zidentyfikowanych przez właściwą instytucję w ramach trybu pozakonkursowego wraz z informacją o projekcie i podmiocie, który będzie wnioskodawcą;
- Załącznik 6. Poradnik/przewodnik dla Beneficjentów;
- Załącznik 7. Tabela przedstawiająca zastosowane w ramach działań/poddziałań kategorie interwencji;
- Załącznik 8. Obszary wiejskie (o małej gęstości zaludnienia) określone według klasyfikacji DEGURBA;
- Załącznik 9. Podręcznik dla Lokalnych Grup Działania w zakresie realizacji instrumentu *Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność* w województwie kujawsko-pomorskim;
- Załącznik 10. Zasady programowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych w celu ubiegania się o środki finansowe w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020.